Alex Wassilieff

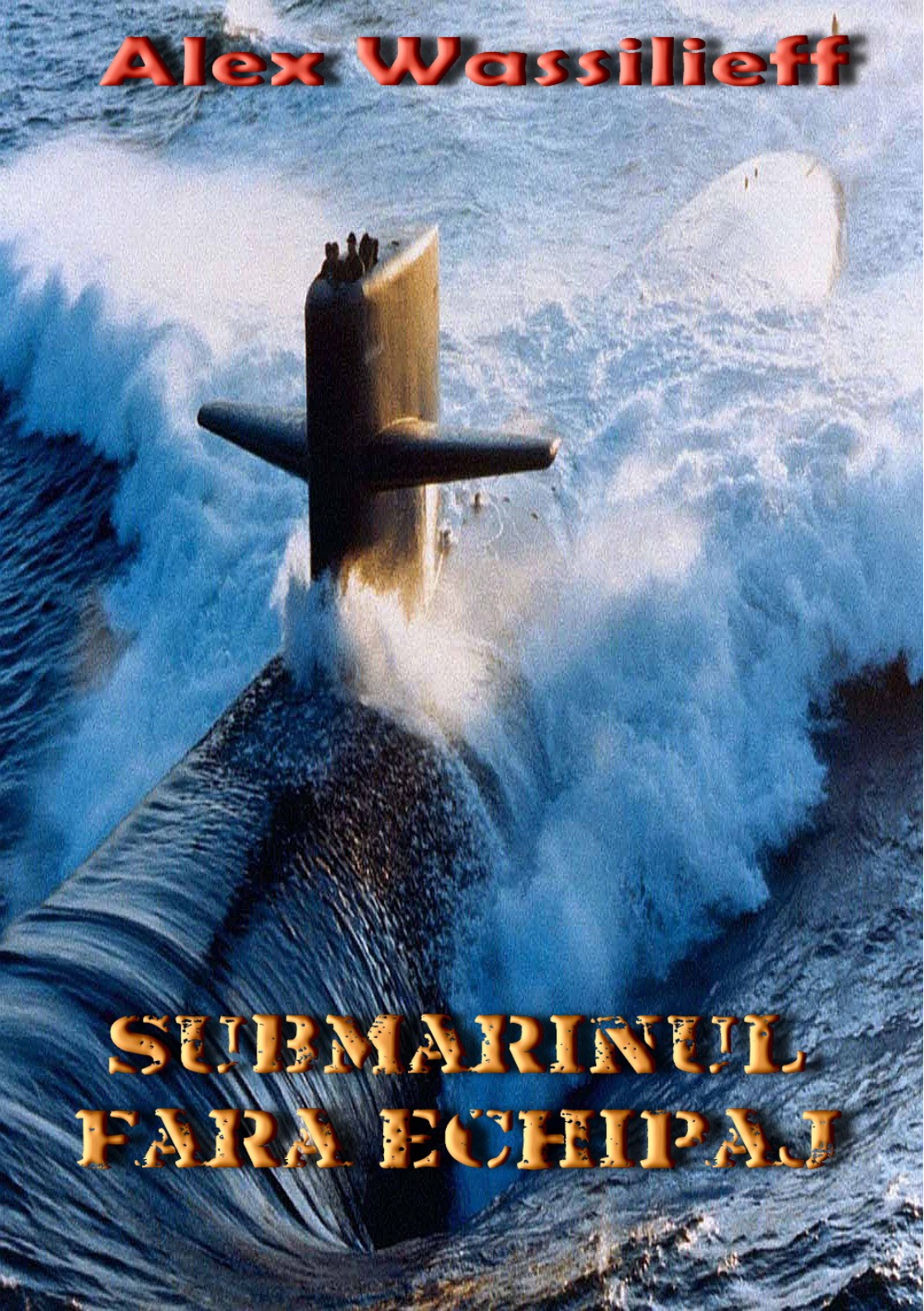

SUBMARINUL FARA ECHIPAJ

Alex Wassilieff

SUBMARINUL FĂRĂ ECHIPAJ

O ARMĂ CE-AR FI PUTUT SCHIMBA DESTINUL OMENIRII

TRADUCERE DE PAVEL POPESCU

Editions du Rocher, 1989
UN SOUS-MARIN SANS EQUIPAGE

Alexandre Wassilieff, s-a născut la 5 august 1918 la Odesa, Ucraina, și a murit la 6 aprilie 2008, în Toulon. Dintr-o veche familie de nobili, tatăl său a fost ofiter în marina imperială rusă. După revoluţia bolşevică familia s-a refugiat în Franţa.

Scriitor francez, membru corespondent al Academiei Navale, a avut o deosebita carieră militara în marina franceză, avansând pâna la gradul de amiral.

A fost distins cu ordinul Comandor al Legiunii de *Onoare* la 29 august 1969.

Dupa retragere, în anul 1974, se dedică scrisului realizând un numar de romane cu subiecte inspirate din activitatea sa militară. A fost ales membru corespondent al Academiei Navale la sectiunea Istorie, științe umaniste și arte(22 februarie 1989).

Tuturor submariniştilor din lume şi fiului meu Serge
care face parte din această elită.

Modificarea denumirii unor instituţii sau funcţii, în special atunci când este vorba de URSS, a fost făcută în mod deliberat; Prim-Secretar, Director, Şcoala Superioară de Război Naval etc. exprimă realitatea acestor instituţii şi funcţii şi nu transcrierea lor exactă. Deasemeni, diferitele grade care apar au fost echivalate celor existente în marina franceză

Şi, ca să reluăm o formulă arhicunoscută, orice asemănare cu persoane existente sau care au existat e pur întâmplătoare şi involuntară.

A.W.

CAPITOLUL I

— Eu... Trebuie să vină careva să mă înlocuiască...

Glasul inginerului de cart la comanda propulsoarelor nu mai era decât un murmur; se auziră alte câteva cuvinte bolborosite, apoi se stinse.

Căpitanul de rangul I Kojin, comandantul submarinului nuclear purtător de rachete „Amiral Gortşki”, confirmă, maşinal, recepţia, îşi luă degetul de pe butonul interfonului şi pumnul său uriaş porni să ciocănească pupitrul din dreapta, cel care vizualiza rezultatele ascultării. Pe ecranele lui, nici urmă de semnal reflectat: o şansă că, măcar în exterior, totul era în ordine. Fiindcă la bord...

Aici, la postul central, unde de mai bine de o jumătate de oră Kojin îi înlocuia, de unul singur, pe ofiţer şi pe cei doi operatori care, în mod normal, ar fi trebuit să asigure veghea, veştile proaste soseau, una după alta. Rapoartele proveneau din diverse compartimente, dar nu difereau deloc între ele: o cerere de înlocuire urgentă, apoi tăcerea. Neprimind răspuns de nicăieri, Kojin se simţea, treptat, cuprins de senzaţia absurdă că nava sa ia apă pe la toate cusăturile. Senzaţie complet stupidă: etanşietatea celor două corpuri de rezistenţă, fabricate din titan şi alcătuind coca navei, era, evident, perfectă. Dealtfel, totul funcţiona impecabil: reactoarele, turboalternatoarele, motoarele electrice, aparatele de detecţie, indicatoarele privind starea armamentului şi gradul de regenerare a aerului, calculatoarele şi instalaţia de inerţie. Sub raport tehnic, nimic nu şchiopăta; rămâneau, însă, oamenii...

Ieşind din strâmtoarea Danemarcii, acest larg braţ de mare care separă Islanda de Groenlanda, submarinul îşi vedea liniştit de drum, cu o viteză de douăzeci şi cinci de noduri, direcţia sud-sud-vest, la trei sute cincizeci de metri de suprafaţa valurilor, pilotul automat asigurându-i navigaţia cu o precizie absolută, fără cea mai mică intervenţie din partea echipajului.

Această automatizare extremă a tuturor sectoarelor îngăduise ca echipajul de pe „Amiral Gortşki” să fie redus la numai patruzeci de oameni, toţi specialişti de cel mai înalt nivel, riguros selecţionaţi, verificaţi şi răsverificaţi, supravegheaţi în permanenţă de KGB atunci când se aflau la ţărm. Cu toţii, foşti komsomolişti, acum membri de partid, animaţi de cele mai înflăcărate sentimente patriotice, sănătoşi tun. lar acum, uite-i sucombând, unul după altul, victime ale unei bizare maladii, cu atât mai bizare cu cât primul atins a fost chiar medicul de bord.

Pentru a doua oară, Kojin lansă un apel general:

— Aici comandantul. Răspundeţi imediat în ordinea: Propulsia?

— …

— Controlul reactoarelor?

— …

— Compartimentul torpile?

— …

— Auxiliarii?

— …

— Careul?

— …

— Cazarma maiştrilor?

— …

— Cazarma echipajului?

— …

— Infirmeria?

— …

— Ei, fir-ar să fie! Cel care mă aude să răspundă imediat, băga-mi-aş… tună el, incapabil să se mai stăpânească.

Dar difuzorul instalat deasupra capului rămase mut. Ofiţerul îl ţintui câteva clipe, scărpinându-se în claia de păr, roşcovan şi cârlionţat, o adevărată sfidare adusă regulamentului, la modă printre toţi submariniştii sovietici şi de care era foarte mândru, considerând-o drept un semn al bărbăţiei. Brusc, se decise: scuturându-se ca un pursânge înainte de a ţâşni în galop, se ridică, aruncă o privire rapidă loch-ului[1] şi

[1] Aparat pentru măsurarea vitezei unei nave (fr.) (n.t.).

compasului, apoi coborî scăriţa ce ducea spre cazărmi, dovedind o agilitate de-a dreptul surprinzătoare pentru ditamai matahala. Pe podeaua pasarelei, cu capul rezemat de ultima treaptă, zăcea trupul şefului de cart pe care îl înlocuise mai adineaori. Kojin se aplecă deasupra lui; cu ochii revulsaţi şi un firicel de bale scurgându-i-se pe la colţul gurii, maistrul principal abia mai respira. Ceva mai încolo, era întins şi camaradul său de veghe şi acesta fără cunoştinţă. „Sultanul”[1] scuturã din cap, conştient de propria-i neputinţă. Curbând spinarea de fiecare dată când trebuia să treacă, prin scundele uşi, dintr-un compartiment într-altul, comandantul îşi reluă drumul spre cazarma echipajului.

Aici era şi mai rău: mateloţi fără viaţă zăceau pe paturi şi pe podea, printre vărsături ce degajau o duhoare fetidă. Mai încolo, în magazia de armament, îl aştepta acelaşi spectacol; porni spre cabinele ofiţerilor, deschizând şi închizând uşile, îngrozit de ceea ce vedea. Una din ele se dovedi încuiată, dar Kojin nu insistă.

La intrarea în careu, căpitanul de rangul II Ivan Petrovici Scriabin - admirabilul Vania, fidelul său secund! - era întins pe burtă, sîngerând pe nas şi pe gură; pesemne, se prăbuşise aşa cum se surpă un mal. Comandantul se aplecă, îl săltă ca pe un copil, îl întinse cu blândeţe pe o banchetă şi ieşi. Ce altceva mai putea face?

N-avea încotro, evidenţa se impunea de la sine: „Amiral Gortşki” *nu mai avea echipaj*. Un vas-fantomă, iată ce devenise submarinul! Kojin se sprijini de peretele metalic. Pe frunte îi apărură mari broboane de sudoare. Luându-l prin surprindere, o groaznică crampă îi răscoli măruntaiele; abia dacă avu timp să se repeadă până la toaletă ca să restituie tot ce avea în stomac.

Suflând precum o focă, Kojin porni mai departe, clătinându-se pe picioare aidoma unui marinar după o raită prin cârciumile din port, cu inima strânsă de îngrijorare. Până atunci, graţie constituţiei sale extrem de robuste, nu simţise nimic alarmant. Acum, însă, tâmplele îi zvâcneau, o durere

[1] Comandantul navei. În jargonul marinei franceze (n.t.).

surdă îi sfredelea stomacul, vederea începuse să se împăienjenească. Cât timp va mai putea gândi şi acţiona?

Revenii în postul central, încercă să raţioneze: cum să-şi salveze nava?

Ieşind la suprafaţă? Nici vorbă! navele occidentalilor l-ar împresura imediat, nespus de fericite sa-i propună asistenţa lor. Atunci?...

Kojin se propti cu coatele de masa de navigaţie, trasatoare de drum; lunecând printr-un păienjeniş de meridiane şi paralele, un spot luminos materializa poziţia submarinului. Latitudinea şi longitudinea erau permanent afişate, sonda de adâncime indica fundul la 2320 metri. În creierul său împâclit, un plan începu să prindă contur. Desfăşurând harta Atlanticului de Nord, comandantul monologă:

— Stai aşa: cel mai apropiat fund înalt se află pe dorsala de la Reykjanes[1]. Evident, nu-i tocmai departe de bazele americane de pe insulă, dar altă alternativă nu există. Va trebui să mă las pe acest fund înalt, să cer ajutor şi să aştept sosirea alor noştri.

Harta la scară mare a zonei submarine din sudul Islandei, pe care se apucă s-o consulte, era de provenienţă americană; releveele erau destul de vechi, dar Serviciul hidrografic al Marinei sovietice operase corectări de dată recentă, furnizate de pescadoarele-spion. Dorsala se întindea pe zeci de mile marine, fundul variind între 720 de metri şi 310 metri, pe măsură ce înainta spre nord-est. Prea adânc. Însă, niţeluş mai la sud de masivul muntos, un semn convenţional te trimitea la o adnotaţie înscrisă la baza hărţii. O parcurse febril:

„... *Probabil, în urma unei erupţii vulcanice s-a format un platou, culminând la 110 metri de suprafaţă*..."

— Exact ce-mi trebuie!

Kojin transmise pilotului automat coordonatele noii direcţii a submarinului şi grăbi pasul spre cabina transmisiunilor, chinuit de greţuri, cu ţeasta parcă în flăcări şi cu acea veşnică durere care-i sfâşia intestinele.

[1] Lanţ muntos submarin, la sud - sud-vest de Islanda (n.a.).

Unica intrare în post părea blocată din interior. Proptindu-se în uşă, Kojin apăsă cu toată greutatea, sa. Treptat-tj-eptat, ea se întredeschise. Împinse din nou şi, cu preţui unor vânătăi, izbuti să-şi facă loc, între tocul ei şi panoul glisant. Aşa cum se şi aşteptase, intrarea era obstruată de corpul maistrului-radio. Kojin îl detesta (cordial) pe acest subofiţer înfumurat care se lăuda că l-ar fi bătut la şah - ceea ce, de altfel, era chiar adevărat aşa că împinse, fără menajamente, cu piciorul trupul celui căzut. O nouă crampă îl îndoi de şale.

Durerea devenea de nesuportat, nici măcar nu putea să mai vomite. Gâfâind, ispitit să lase totul baltă, trebui să-şi muşte pumnul, până la sânge ca să-şi vină în fire. Ieşind pe coridor, intră în prima cabină. Aici, fără să acorde atenţie nefericitului locotenent de marină leşinat pe patul lui, umplu chiuveta cu apă rece şi-şi cufundă capul, zicându-şi că zăpada ar fi fost mult mai bună,

Revenit în cabina radio, cât de cât întremat, deschise câteva fişete la rând până dădu peste ceea ce căuta, respectiv - un cilindru din bachelită de dimensiunile unei cutii de bere, având la unul din capete o mică antenă: baliză emiţătoare largabilă.

Aşezându-se în faţa maşinii de cifrat, branşă baliza la priza acesteia şi se apucă să bată mesajul codificat pe care baliza urma să-l transmită neîntrerupt până la epuizarea bateriilor. Evident, textul era lapidar, rezumat la esenţial: coordonatele fundului înalt, indisponibilitatea totală a echipajului şi SOS-ul. Bătea literă cu literă, laborios, greşind adesea şi fiindu-i tot mai greu să-şi ordoneze gândurile.

Isprăvind, îşi şterse fruntea şi respiră adânc de câteva ori. Trebuie să reziste, să reziste până la capăt. Mâna îi tremura când vârî cilindrul în tubul de ejectare. Încleştând dinţii, apăsă pe buton. Şuierul aerului comprimat care proiecta baliza spre suprafaţă îi sună precum cea mai sublimă muzică. Porni spre postul central, oprindu-se des, căzând uneori, dar ridicându-se de fiecare dată.

Un beculeţ prinse să clipească deasupra trasatorului de drum: punctul ce urma a fi atins se afla acum foarte aproape, dar comandantul se simţea la capătul puterilor. Oh, nu! n-

avea să se lase răpus când ţinta fusese ca şi atinsă! Se prinse de pupitru şi apăsă pe clape. Imediat, submarinul începu să urce progresiv, se stabiliză la 80 de metri adâncime şi-şi reduse viteza. Ca să-şi dea seama de configuraţia exactă a fundului, comandantul începu să descrie un parcurs semicircular, asemănător celui al unui alergător pe o pistă de atletism. Îşi frecă ochii, încercând să citească cifrele luminoase afişate pe ecran de sonda de adâncime. Variau întruna, apoi se stabilizară, indicând o adâncime constantă - 110 metri - exact cea marcată pe hartă.

„Sultanul” rânji, bătând afectuos cu palma pupitrul: această mică minunăţie electronică era copia unui model american:

— Ce cretini, imperialiştii ăştia, incapabili să-şi păzească secretele!

Brusc, printr-o firească asociaţie de idei, hecatomba din submarin îi apăru clară: o otrăvire, premeditată în cele mai mici amănunte. Desigur, CIA! Ticăloşii! Cum izbutiseră? Izgoni însă gândurile acestea din minte; ceva mai târziu, da, acum, nu: răzbunarea e un fel de mâncare care se consumă rece. În momentul de faţă, avea nevoie de toate forţele ca să-şi salveze nava, or forţele acestea îl părăseau rapid. O supremă tresărire a voinţei îi îngădui să amorseze operaţiunea de coborâre. Prăbuşit în scaunul comandantului, pradă din nou a unor greţuri atroce, ghici mai mult decât urmări manevra autopilotată a submarinului.

Acesta se imobiliză, apoi începu să se cufunde încet, din ce în ce mai încet: 90 de metri, 95, 100, 105...

Lăsarea pe fund se efectuă, aproape fără nici o zgâlţâitură, exact în momentul în care ofiţerul simţi durerea iradiindu-i, iarăşi, prin tot corpul. Simţea că-i venise sfârşitul. Ce importanţă mai avea de vreme ce „Amiral Gortşki” fusese salvat!

Aproape că nu mai vedea. Pe pipăite, declanşă funcţionarea balizei de avarie fixată pe coca navei. Din acest moment, ea va emite continuu un semnal sonor, permiţând localizarea navei.

Cu un urlet de fiară rănită, Kojin lunecă pe podea. Zăcea, cuprins de crampe, icnind, chinuit în toată fiinţa lui. Prin pâcla

lacrimilor, distinse o umbră care îngenunchea alături. Exista, deci, un supravieţuitor! Cu o sforţare supremă, izbuti să articuleze:

— Curaj, tovarăşe, vor veni să ne caute...

CAPITOLUL II

Undeva în Franţa

Vechiul fort se înălţa pe vârful unui deal năpădit de buruieni, pârloagă printre ogoarele semănate cu grâu, departe de şoseaua judeţeană. Cei din partea locului l-au ştiut dintotdeauna dezafectat, slujind, vag, drept depozit de materiale. La două-trei zile, unul din paznici venea în sat după niscaiva cumpărături. Se întâmpla rar să fie unul şi acelaşi, dar toţi semănau între ei: malaci îndesaţi, cu mişcări surprinzător de suple de acrobaţi ieşiţi la pensie. „Nu-s prea vorbăreţi, dar foarte corecţi”. Aşa stând lucrurile, bunele maniere cereau să nu te bagi în vorbă: ţăranul nu se amestecă niciodată în treburile altuia, mai ales în acelea ale unor persoane care plătesc întotdeauna cu bani peşin.

Un dublu grilaj, înalt de cinci metri şi garnisit cu sârmă ghimpată, înconjura fortul, delimitând domeniul unei haite de dobermani, extrem de descurajanţi pentru oricine s-ar fi aventurat pe teritoriul lor. Dealtminteri, nici n-ar fi riscat careva. În ceea ce-i privea pe automobiliştii care, în cursul week-end-urilor, se angajau pe acest drum ca să evite dopurile de pe autostradă, aceştia treceau fără să încetinească, zoriţi să fugă din Parisul aflat la vreo patruzeci şi ceva de kilometri, sau să revină în el.

Dacă, totuşi, un vehicul o lua pe bretela asfaltată ce ducea spre fort şi se prezenta în faţa porţii, rămânea să aştepte un minut sau două, cu motorul oprit. Niciodată conducătorul lui nu-şi manifesta nerăbdarea claxonând, cunoscând prea bine că în acel răstimp el şi maşina lui sunt explorate de un detectiv. Abia după aceea, porţile batante se deschideau. Dulăii nu mai erau.

Maşina urca panta, trecea peste podeţul şanţului de apărare, intra sub un portic, primul şi se oprea în curtea interioară. De aici, pasagerii ei se îndreptau spre un alt portic, la intrarea căruia stopau. Dând curs unui semnal sonor abia

audibil, aplicau, pe rând, palma lor stângă pe un ecran dreptunghiular, amintind de cel al aparatelor radiologice. Imediat, panourile blindate se retrăgeau în zid. Noii veniţi erau supuşi unui ultim control, primeau câte o fişă magnetică care le permitea accesul în interior, diferită după rangul pe care-l aveau în Serviciu şi se regăseau într-un alt univers, universul lor.

Era o lume a informaticii, a teleimprimatoarelor, a ecranelor video, a bibliotecilor, atlasurilor, a arhivelor cu microfilme, a băncilor de date, o lume a laboratoarelor, explozivilor, armelor şi otrăvurilor depozitate în nişele practicate în ambii pereţi ai unei lungi galerii. Aceasta din urmă dădea într-o vastă sală dreptunghiulară, scăldată în lumină. Centrul ei era ocupat de circa douăzeci de scaune pivotante, putând fi întoarse fie către un ecran de proiecţie, fie spre un imens planiglob, împestriţat cu buline multicolore. Unele dintre aceste buline erau unite între ele prin fire, toate purtând un număr. Peste tot, clasoare, fişiere, monitoare, terminale. Acestea din urmă, grupate la peretele din fund şi încadrând o uşă vopsită în galben viu - restul, mobile şi zidărie, fiind uniform gri - bâzâiau discret, harnice şi domestice albinuţe. În fiece clipă, o imprimantă îşi debita producţia, un disc pornea să se învârtă, se oprea şi o lua în sens invers.

Cei care circulau între o consolă şi alta manipulau aparatele sau îşi notau câte ceva pe un colţ de masă, vorbeau puţin, dar laconicele lor schimburi de cuvinte ori aruncăturile de ochi erau impregnate de o evidentă complicitate. Lipsită de ifose. Alcătuiau o elită şi ştiau acest lucru. Singurul lucru care conta era rezultatul. Instinctiv, de câte ori acest postulat le revenea în minte, întorceau capul spre uşa vopsită în galben, în dosul căreia lucra şeful lor, al lor şi al altora împrăştiaţi în lumea largă: colonelul Constant Meunier.

Bărbatul pe care-l cunoşteau sub acest nume era de statură mijlocie, spre înalt. Ochelarii negri accentuau aerul impenetrabil al unui chip cu buze subţiri şi maxilare puternice. Chipul unui strateg asiatic sau al unui acuzator public. În acel moment stătea tolănit în fotoliu, fără ochelari, filtrând printre pleoapele pe jumătate lăsate o privire - şi deferentă, dar şi

amuzantă spre cel mai vârstnic dintre cei doi oaspeţi, instalaţi confortabil în fotoliile lor club. Acesta, după ce pufăi tacticos din pipă, îşi continuă expunerea adresându-i-se celui mai tânăr:

— ... A zice că cei de la Kremlin sunt în rahat e încă prea puţin! Ce-i căpiază cel mai tare nu-i atât ce se petrece în Polonia, Ungaria, Germania de Est, Azerbaidjan sau aiurea, ci dezastruoasa lor situaţie economică. Pactul de la Varşovia rezistă şi ei au grijă de asta! Vezi tu, André băiatule, în pofida a tot ce pretind intelectualii, nimic esenţial nu s-a schimbat acolo: dogma Revoluţiei mondiale persistă, doar că au făcut fitilul lămpii mai mic!

„Băiatul André” - 1,88 metri înălţime şi gradul de locotenent-comandor - îl asculta cu susţinută atenţie. Admiraţia pe care i-o purta era nelimitată. Ce vârstă să fi avut? Cu siguranţă, peste şaptezeci. Un adevărat mit, cu coama lui leonină şi chipul ca o mască turmentată. Meunier se ferea şi el să-l întrerupă; la urma urmei, bătrânul domn se afla oarecum la el acasă.

Într-adevăr, în urmă cu vreo doisprezece ani, comandorul Erkmann, patronul Serviciilor speciale franceze, demisionase sub imperiul unui acces de furie, perfect întemeiată: o întreagă reţea distrusă, consecinţă a indiscreţiilor unui personaj foarte sus-pus. De neatins. Scârbit, Erkmann plecase trântind uşa, aşa încât, pentru a prelua expresia unuia din subalternii săi direcţi, „apa din Piscină[1] a scăzut la jumătate”. Cum alte câteva eşecuri au confirmat faptul că viermele se află în poamă, Primul ministru l-a convocat discret pe comandor ca să-i ceară sfatul. Acesta n-a stat să umble cu fofârlica:

— ... Dezinfectarea Centralei o să vă ia timp. În plus, rezultatul nu-i niciodată garantat. Mi-aţi spus că CIA v-a furnizat trei nume stoarse de la un transfug. S-ar putea să fie o tentativă de intoxicare; domnii de vizavi excelează în asemenea manevre. Nu! Ceea ce ar fi de făcut e crearea unui Serviciu absolut nou şi independent, de a cărui existenţă să

[1] Expresie desemnând Amiralitatea (Departamentul Marinei militare) (n.t.).

ştiţi numai dumneavoastră, sau, mă rog, un număr cât mai restrâns de persoane. Restul e numai o chestiune de credite - aşa ceva vă priveşte - şi de organizare.

Primul ministru prinse mingea din zbor:

— N-aţi vrea să-l preluaţi?

Erkmann scutură energic capul:

— Eu? După toate cele întâmplate...

— Exact. Şi aţi avea mână totalmente liberă.

Satisfăcut, de fapt, în sinea sa, bătrânul mârâise la început câteva proteste, ca, până la urmă să accepte, punând însă două condiţii. Prima: în afara şefului Statului, nimeni nu trebuie informat asupra acestei noi organizaţii fără aprobarea sa personală şi, ulterior, a succesorului său. A doua: pe acest succesor îl va alege el şi-i va încredinţa conducerea Serviciului în momentul în care totul va fi pus la punct. Primul ministru se cam strâmbă, dar cedă. Strâmbătura fu însă şi mai mare când Erkmann îi dezvălui numele „finului" său, un fost ofiţer paraşutist, devenit directorul general al unei întreprinderi.

— Nici să nu vă gândiţi la el! E fişat ca extremist. Din păcate, nu s-a putut dovedi nimic, altminteri...

— Ceea ce demonstrează că e abil. Să fim serioşi, domnule Prim ministru, O.A.S. şi S.A.C.[1] sunt de mult îngropate. Sunt convins că până şi Generalul[2] ar fi aprobat... Oricum, e omul de care avem nevoie.

— Şi, credeţi că va abandona situaţia pe care o are ca să se înhame din nou?

— Să ştiţi că n-a lepădat niciodată hamul. Se pricepe să facă bani, dar puţin îi pasă de ei. Veţi avea o dugheană bine administrată. Pentru el, va fi un an de concediu, după care o să mai vedem...

Şi iată cum un fost locotenent îşi schimbă identitatea şi reapăru cu gradul de colonel, fără a figura, însă, nici ca nume, nici ca grad, în anuarul ofiţerilor armatei franceze. Printre

[1] Organizaţia Armatei Secrete: Serviciul Acţiune şi Comandouri. Ambele organisme au fost create după acordarea independenţei Algeriei, vizând răsturnarea prin forjă a guvernului Franţei (n.t.).

[2] Generalul Charles de Gaulle. preşedintele Franţei, obiectivul numărul unu al acţiunilor întreprinse de organizaţiile sus-menţionate (n.t.).

colaboratorii aleşi împreună, Erkmann făcu apel la un marinar, André Establet, ofiţer pe care-l remarcase pe vremea când conducea Centrala şi faţă de care nutrea o afecţiune aproape paternă.

Odată organizaţia pusă pe roate, Erkmann se retrase, aşa cum fusese convenit. Făcând să circule zvonul morţii sale, se mulţumise să-şi lase părul să crească („peria” sa devenise legendară) şi să dispară în anonimatul unei suburbii. Din când în când, însă, reapărea la fort, aparent fără un scop anume. Aşa, în trecere... Ca un făcut, fiecare din vizitele sale coincidea perfect cu câte o „noutate”. O comenta pe scurt şi pleca la fel cum venise. Meunier îl înţelegea de la sfert de cuvânt, îi înregistra sugestiile, intuia criticile abil voalate şi se simţea cum nu se poate mai bine.

— Parcă-ar fi statuia Comandorului![1] exclamase într-o bună zi unul din adjuncţii săi. Porecla a prins.

— Ceea ce mă intrigă, continuă Erkmann, este brusca antantă între Evgheni Petrov, Primul secretar al Partidului şi rivalul său, distinsul meu coleg de la KGB, Boris Udarniev.

Meunier se întrerupse din rosul unuia din braţele ochelarilor şi confirmă:

— S-au întâlnit, de cel puţin trei ori, în particular, la dacea[2] lui Petrov. Ai zice că...

Erkmann îi luă cuvântul din gură:

— ... că pun ceva la cale împreună. Aşa e.

— Dar parcă se detestau? îndrăzni Establet.

— Tocmai de aceea nu poate fi vorba decât de o chestiune de politică externă, deoarece în acest domeniu sunt, înainte de orice, ruşi. Iată, sunt trei săptămâni de când preşedintele Carson a anunţat că scutul spaţial, american a devenit, operaţional, fără ca această veste să provoace o cât de măruntă reacţie a Moscovei. Pasivitatea asta mă îngrijorează.

---

[1] Don Giovanni (personaj din opera anonimă a lui W.A. Mozart), după ce a sedus-o şi apoi a repudiat-o pe fiica defunctului Comandor, lansează - ca o sfidare - statuiei funerare a acestuia invitaţia de a pofti la cină. Comandorul se prezintă şi don Giovanni îşi află moartea în strângerea de mână a teribilului musafir şi în incendiul care urmează (n.t.).

[2] În limba rusă, vilă, reşedinţă extravilană (n.t)

Se aplecă să-şi golească pipa în scrumieră. Chipul îi devenise grav.

— Obiectiv, ar trebui să reacţioneze. Şi, fără întârziere, pentru că, acum, timpul a încetat să lucreze pentru ei. Rachetele lor intercontinentale nu mai valorează nici doi bani, poate eventual ceva mai mult decât cohortele lor de tancuri confruntate cu bomba cu neutroni. O ştiu şi ei prea bine şi, în consecinţă, au căutat, cu siguranţă, altceva. Comportamentul lor actual mă îndeamnă să cred că au găsit ceva cu totul inedit şi că nu aşteaptă decât o ocazie ca să...

Un beculeţ roşu prinse să clipească pe biroul lui Meunier. Acesta ridică mâna:

— Iertaţi-mă, domnule comandant, o urgenţă.

Apăsă pe butonul interfonului; în aparat răsună glasul şefului transmisiunilor:

— Domnule colonel, reţeaua a opta anunţă un buletin special de informaţii.

Meunier declanşă telecomanda şi ecranul unui televizor instalat într-un colţ al camerei se lumină instantaneu; pe el apăru faţa bronzată a crainicului. Arbora un aer de circumstanţă:

„... Decesul preşedintelui Carson, răpus de o criză cardiacă, constituie o grea pierdere pentru întregul lagăr occidental. Retransmitem în direct ceremonia depunerii jurământului de către preşedintele Flush. Până atunci, iată reacţiile diverselor capitale...”

Meunier închise televizorul. Bătrânul comandor aţinti, cu un gest profesoral, degetul său arătător spre tavan:

— Iată declicul care probabil, va declanşa totul. Acest Jerry Flush nu-mi inspiră nici cea mai mică încredere. Carson l-a ales ca vicepreşedinte ca să-şi atragă voturile moderaţilor, dar nu va face faţă la Casa Albă.

— Credeţi că sovieticii vor profita de ocazie ca să încerce o lovitură în stil mare? întrebă Establet.

— S-ar prea putea. Iar dacă-i vorba de o lovitură într-adevăr mare, Petrov are tot interesul să se păzească de Udarniev. Ca Prim-Secretar al Partidului, e mult mai bine plasat decât Directorul KGB-ului ca să culeagă laurii izbânzii. E şi acum

extrem de popular, dar, în caz de reuşită, va deveni, practic, cvasiinamovibil; pentru Udarniev, asta ar însemna sfârşitul. După câte îl cunosc - Doamne şi sunt ceva anişori! - tipul, ştiindu-se pierdut, e capabil de orice.

Meunier interveni:

— Dacă e să dăm crezare surselor mele, toată lumea se dă de ceasul morţii ca să afle ce se întâmplă la Kremlin: CIA, Intelligence Service, propria noastră Centrală... neuitând, fireşte, Israelul. De data asta, fără lovituri sub centură.

Bătrânul domn se ridică:

— Ei bine, vă las în pace. În fond, acum, sunt un nimeni...

Şi facându-i cu ochiul colonelului:

— Asta-i situaţia. Dar nu ştiu ce n-aş da să aflu în ce budă vor să ne bage iarăşi amicii de la Moscova.

Moscova

Din momentul intrării în funcţie - mai, exact, din momentul preluării comandamentului - Boris Udarniev şi-a atribuit, în totalitate, ultimul etaj al clădirii ocupate de Serviciile centrale ale KGB-ului. Lucra într-o bibliotecă mobilată în stil Regence, în care nu pătrundea nimeni, exceptându-l pe secretarul său personal, iar pe colaboratorii direcţi sau pe cei veniţi în audienţă îi primea într-o încăpere atenantă, imensă, cu pereţii de un cenuşiu uniform, complet goi, în afara unui portret al lui Lenin, o reproducere fotografică în alb-negru. Unica sursă de lumină era îndreptată spre masa de lucru, un birou în formă cubică din lemn negru, la fel de gol. La îndemână, pe o măsuţă metalică, două telefoane: unul gri-închis, celălalt roşu-stacojiu. Restul încăperii era cufundat în penumbră, jaluzelele rămâneau permanent închise ermetic. Ansamblul, conceput să-l impresioneze pe vizitalor, îşi atingea pe deplin scopul.

Cam la o săptămână după vizita făcută de Erkmann colonelului Meunier, Directorul KGB-ului medita înaintea terminalului unui calculator pe care-l folosea în exclusivitate. Memoria aparatului, permanent realimentată, păstra în ea informaţii despre mai-marii acestei lumi şi despre toţi demnitarii regimului, informaţii atât de complete şi precise,

încât Udarniev putea prevedea reacţiile fiecăruia cu o marjă de aproximaţie foarte redusă.

Banca de date referitoare la Evgheni Petrov era deosebit de bogată. Cu cât o cerceta mai atent, cu atât se convingea mai mult că Primul secretar se bălăcea în păcatul săvârşit de el împotriva DOGMEI. Această permanentă iscodire devenise o adevărată obsesie, până într-acolo încât nu-şi mai dădea seama că începuse să integreze propriile sale convingeri în deducţiile furnizate de maşină. Adevărul este că, de câte ori trebuia să judece actele rivalului său, Udarniev o lua razna: sigur, Petrov dorea ca URSS să devină prima naţiune a lumii, dar renunţând la misiunea ei mesianică; însă tot el, Petrov, abandona conceptul Revoluţiei universale, admitea perenitatea ţărilor capitaliste, aspira să exercite asupra Uniunii Sovietice o putere absolută, toate, fiind erezii cu E mare.

Udarniev reflecta încă de mult timp la modalităţile de a le face publice, ceea ce l-ar fi condus, evident, la doborârea rivalului său, când o iniţiativă a acestuia din urmă, în loc să-l deruteze, l-a făcut să întrevadă posibilitatea răsturnării situaţiei în propriul avantaj. La început, însă, va trebui să mimeze adeziune la proiectele Primului Secretar. Udarniev îl revedea, explicând membrilor Politbiroului[1], ce armă nouă şi formidabilă posedă de aici încolo Uniunea Sovietică:

— Vom avea la cheremul nostru Statele Unite şi, în consecinţă, toate naţiunile capitaliste, declarase Petrov, cu detestabila-i înfumurare şi lucrul acesta îl vom obţine fără a trebui să jertfim fie şi o picătură de sânge rusesc. Mai mult decât atât: cataclismul care se va abate asupra lor şi pe care suntem în măsură să-l provocăm, va avea toate aparenţele unei catastrofe naturale. Imaginaţi-vă, tovarăşi, perspectivele ce se deschid în faţa Patriei noastre!

Udarniev fusese, atunci, primul care să-şi manifeste, zgomotos, admiraţia pentru Primul Secretar, care rămăsese surprins şi măgulit. În decursul săptămânilor care urmaseră, Directorul KGB-ului izbutise, treptat-treptat, să-l convingă de totala sa adeziune, simţind cum acesta coboară, încetul cu

[1] Biroul politic al CC. al P.C.U.S. (n.t.).

încetul, garda. Imbecilul! ce convins putea să fie de farmecul său personal şi de măreţia planurilor elaborate de el! Tabloul acesta, Udarniev voia să-l picteze cu propriile-i culori: închise ochii pentru a se putea concentra mai bine. Cînd îi deschise, decizia era luată.

— Să recapitulăm: astăzi e marţi. Submarinul ridică ancora abia lunea viitoare. Pentru îndeplinirea misiunii, îi sunt necesare opt pînă la zece zile. Exact în acest răstimp, trebuie să isprăvesc cu năpârca asta veninoasă! (Udarniev folosea cu plăcere vocabularul epocii staliniste.)

Se ridică şi merse să scoată un dosar dintr-un sertar care nici măcar nu era încuiat; dealtfel la ce bun, căci întreaga încăpere nu era decât un uriaş seif, protejată de un triplu sistem de alarma de fabricaţie japoneză. Pe cartonul dosarului figura o unică literă: V[1]

Udarniev îl deschise, parcurse rapid cele câteva pagini pe care le conţinea şi-l puse la loc. Apăsând pe butonul interfonului, ceru:

— Lotciuk a sosit?

— În momentul ăsta.

— Perfect. Să vină încoace şi să-mi fie debranşat telefonul. Nu sunt pentru nimeni.

Trecu în camera alăturată. Un bărbat de statură mijlocie, cu părul tuns scurt, stătea în picioare lângă unicul scaun plasat în faţa biroului, afişând aerul satisfăcut al unui părinte lăudat de profesor pentru succesele la învăţătură ale odraslei. Udarniev se instală în fotoliul din piele neagră, îi făcu semn să se aşeze şi lansă:

— În ce stadiu vă aflaţi?

— Suntem gata, tovarăşe Director. Oricând doriţi...

— Perfect. Fii atent: operaţiunea va avea loc în timpul dineului restrâns pe care Petrov îl va oferi, la dacea lui, Joi, pe opt. Sunt şi eu invitat.

— În acest caz, îmi permit să vă sugerez ca în seara aceea să nu mîncaţi icre negre, spuse, cu un aer grav, vizitatorul.

---

[1] Literă din alfabetul cirilic, corespunzătoare fonemului ia. Reprezintă pronumele personal eu şi prima literă a cuvîntului iad = otravă (n.a.).

— Ah! Pentru că în ele... Pică foarte bine: toată lumea ştie că ţin un regim fără sare şi, prin urmare, icrele negre îmi sunt interzise.

Lotciuk înclină capul, fără să răspundă. Udarniev insistă:

— E sigur că simptomele se vor manifesta exact cum am cerut? Garantezi pentru rezultat?

— Întocmai ca în memoriul pe care am avut onoarea să vi-l înaintez.

Directorul KGB-ului aţinti asupra interlocutorului său o privire pătrunzătoare, pe care acesta o susţinu fără să clipească, apoi puse capăt întrevederii:

— Eşti liber.

Lotciuk se ridică, cu aceeaşi expresie de seninătate pe chip. Udarniev îl imită, cu oarecare bruscheţe şi părăsi încăperea fără să se mai uite îndărăt. Celălalt îl urmări cu privirea, perfect conştient de faptul că, peste câteva zile, viaţa lui nu va mai valora o kopeikă. Din fericire, avusese grijă să-şi ia precauţiile necesare.

Revenit în bibliotecă, Udarniev se îndreptă spre calculator. Gânditor, îl contemplă îndelung, cântărind în minte efectele posibile ale armei. În timp ce Petrov şi acoliţii săi - printre care trei mareşali - vor agoniza pe paturile lor de spital, el, Udarniev, va ordona personal comandantului Marinei s-o utilizeze, sprijinit necondiţionat de tinerii lupi din cadrele Armatei care vor lua locul mareşalilor scoşi din uz. A doua zi, popoarele Uniunii Sovietice se vor trezi cu un conducător nou, a cărui primă grijă va fi să-i pedepsească pe toţi cei vinovaţi de dezastrul ţării; a-i găsi pe ţapii ispăşitori va fi o joacă de copil!

Întregul mapamond se va cutremura.

Instalându-se în faţa pupitrului, apăsă pe câteva taste. Pe ecran apăru un nume: Jeremy Flush, preşedintele Statelor Unite ale Americii. Udarniev puse imprimanta în funcţiune şi începu să citească, pe măsură ce foaia se derula. O făcea din pură plăcere, întrucât ştia pe de rost tot ce-i furniza maşina. Într-o stare de adevărată beatitudine, fredona, cu buzele strânse, o veche melodie rusească.

*

* *

Nu, hotărât lucru, Evgheni Petrov nu se comporta ca şi predecesorii săi. Aceştia din urmă se străduiseră să ofere, când era vorba de ei, imaginea unei stânci fără fisuri, net deasupra oricăror slăbiciuni omeneşti. Petrov, dimpotrivă, exagera cu bună ştiinţă gusturile şi metehnele proprii, dacă ele se potriveau celor ale rusnacului de rând; de pildă, nu ascundea defel - ba chiar dimpotrivă - că e îndrăgostit lulea de soţia sa Ludmila, o blondă cu forme sculpturale, fostă soprană la „Bolşoi Teatr” din Moscova.

Cum nu aveau copii, Ludmila investise toate comorile ei de iubire maternă, rămasă neîmplinită, în fratele mai mic, pe care-l crescuse, părinţii lor murind într-un accident de avion, în general foarte autoritară, era incapabilă să refuze ceva acestui bărbat, acum de patruzeci de ani, cu trăsături de bebeluş, mare fustangiu dar şi un rob al muncii când situaţia o cerea, fire pasională, dând însă dovadă şi de o surprinzător de mare supleţe de caracter, pasionat de şah, dar şi mai mult, de fotbal.

Intrat în Şcoala Militară Navală sub imperiul unui eşec amoros, o terminase ca şef de promoţie, în pofida faptului că deţinea un adevărat record în materie de zile de carceră. De atunci, urmase o strălucită carieră; îşi adora meseria, era patriot, şovin şi comunist fără rezerve. Acest amestec bizar se numea Nikita Osipovici Kojin.

Pe seară, Kojin se prezentă inopinat la poarta cu grilaj a parcului care împrejmuia dacea lui Petrov, izolată în mijlocul unei păduri, la vreo cincizeci de kilometri de Moscova. După ce se prezentă căpitanului, comandant al gărzii, trebui să aştepte ca acesta să telefoneze anunţându-i venirea şi să obţină permisiunea de a-l conduce până la locuinţa propriu-zisă; cumnatul Primului Secretar era, în atare situaţie, un vizitator, la fel ca toţi ceilalţi. Se supuse, fără să crâcnească, la percheziţia obligatorie, glumind tot timpul cu ostaşii, care făceau vizibile eforturi ca să păstreze impasibilitatea prescrisă de regulament.

După isprăvirea acestor formalităţi, se sui în maşină şi se angajă pe aleea asfaltată ce şerpuia printre mesteceni.

Ofiţerul care se instalase alături, eliberat de rigorile consemnelor, flecărea de una, de alta. Kojin îl asculta cu jumătate de ureche, dornic să ajungă cât mai repede la destinaţie. Pe parcurs, alte două controale; în sfârşit, apăru şi dacea, pată albă în mijlocul unei peluze ireproşabil întreţinute, înconjurată de stejari seculari. Căpitanul o arătă cu degetul, făcând-o, mai departe, pe ghidul:

— Datează din secolul al XIX-lea. A fost reşedinţa prinţilor Volkonski. Tovarăşul Prim-Secretar a schimbat tot interiorul şi...

Kojin i-o reteză:

— Ştiu. Am fost aici înaintea dumitale.

Părăsindu-şi interlocutorul rămas cu vorba-n gât, Kojin urcă treptele verandei, sărindu-le din patru-n patru şi aruncând peste umăr:

— Nu stau mult!

Chiar în clipa în care unul din servitori îl introducea într-un salonaş cu aspect vesel - mobilier rustic din lemn gălbui şi cretoane înflorate - Ludmila năvălea în odaie, strălucind de bucurie:

— Nikita, bratik moi[1]. Ce fericire să te revăd!

Deşi era aproape tot atît de înaltă ca şi el, Kojin o ridică, fără efort, de subţiori şi, învârtindu-se cu ea prin cameră, exclamă:

— Milocika, eşti la fel de frumoasă! Are cu ce se distra băftosul ăsta de Jenia[2]!

— Taci din gură, golanule! exclamă Ludmila, prefăcându-se scandalizată. Îl trase lîngă ea pe o sofa: Leneşule, m-ai ţinut două luni fără o veste. Să nu-mi spui că ai fost în larg, amiralul Dukhov mi-a şoptit că submarinul tău e la carenare.

— Aşa-i. Am fost puşi la secret, confirmă Kojin, devenind dintr-o dată serios. Acum am fost convocat la Moscova pentru ultimele instrucţiuni privind viitoarea misiune. Avionul meu decolează peste un ceas şi...

— Şi ai venit să mă pupi în loc să-ţi petreci timpul cu una din cuceririle tale. Zău că eşti adorabil, când vrei!

---

[1] Frăţiorul meu (rus.).

[2] Diminutive de la Ludmila şi Evgheni (n.t.).

— Vezi tu... hâm... te-aş ruga să-mi faci şi un serviciu...

Ludmila zâmbi, indulgentă:

— Îmi închipuiam eu... Hai, despre ce-i vorba?

— Uite, azi e duminică şi totul e închis...

— Da’ ce dracu îţi trebuie de nu poţi găsi la cooperativa bazei tale?

— Icre negre... din cele mai bune...

Kojin îşi petrecu braţul pe după umerii surorii şi o strânse afectuos:

— Înţelegi, Milocika, alimentele pe care le primim sunt arhipăzite, ţinute în depozite speciale şi aduse la bord abia în ultimul moment, în cutii mari de carton, care ajung direct la cambuză sau la congelator. Firesc, dealtfel: imaginează-ţi că echipajul ar mânca cine ştie ce porcărie şi s-ar intoxica! Dar, în felul acesta, nu prea putem să ne alegem meniul; iar eu am hotărât să le ofer oamenilor mei nişte icre negre adevărate, de morun de Caspica, nu rahatul ăla sintetic pe care Intendenţa ni-l oferă cu pipeta, din şapte-n şapte ani! Vreau ca, măcar o dată; băieţii să le înfulece cu polonicul, cum făceau marii duci pe vremea ţarilor. Au tot dreptul! Şi-au dat duhul pregătindu-l pe „Gortşki” pentru apropiata lui patrulare. Mai e şi o sărbătoare, vom prăznui victoria!

— Ce fel de victorie?

— Miercurea viitoare, „Spartak” va câştiga Cupa mondială la fotbal.

— Şi dacă pierde?

— De neconceput!

Kojin se ridică şi porni să măsoare încăperea în lung şi-n lat, gesticulând aprins:

— Echipa noastră e cea mai bună, cu un moral de oţel, conştientă de importanţa succesului. Va avea de înfruntat formaţia americană compusă din italieni, englezi, brazilieni, cu toţii aduşi prin diverse combinaţii. Mercenari sadea, ce mai! Ai noştri se vor bate punând tot sufletul, ştiind că o fac pentru Patrie.

— Da’ ce te-ai pornit! Vorbeşti ca şi cum ar fi un război!

— Orice înseamnă luptă împotriva capitaliştilor! rosti, sentenţios, Kojin şi-şi privi ceasul de la mână: Fir-ar să fie, trebuie s-o întind! Mă serveşti, da?

Ludmila se ridică şi ea:

— Ai picat bine. Tocmai le-am primit. Joia viitoare, Jenia dă aici un dineu important, dar am tot timpul sa mă reaprovizionez. Câte cutii vrei?

— Tot stocul! Ducă-se-n colo zgârcenia!

— Dar am opt kilograme...

— Perfect! Spune să fie rapid scoase din frigider, mă înghesuie rău timpul. Milocika, eşti minunată!

— Da, atunci când îţi fac hatârurile. Bun. Îmbrăţişează-mă, potlogarule şi fugi.

Cuprinzând între palme obrajii fratelui, adăugă:

— E... e periculoasă misiunea ta?

— Nu, nici pomeneală! Ştii şi tu, sistriţa[1], că nu-ţi pot destăinui nimic, dar, la întoarcere, vom sărbători împreună stelele mele de contraamiral! dacă, fireşte, ştabii de la Amiralitate, nu sunt nişte trombonişti.

Ţinându-se la braţ, ieşiră din casă. Văzând în pragul uşii pe soţia Primului Secretar, căpitanul ţâşni din maşină şi încremeni în poziţia de drepţi. Ludmila îi trecu fratelui sacoşa adusă de servitor şi-l sărută pe ambii obraji.

— Du-te...

Kojin puse sacoşa pe bancheta din spate, se instală la volan şi demară în trombă. Comandantul gărzii nu făcu nici un comentariu în legătură cu respectiva sacoşă, dar îşi spuse că faptul trebuie consemnat în raportul zilnic, aşa, pentru bună regulă.

Ludmila urmări cu privirea maşina care se îndepărta, înainte de a închide uşa, se uită în dreapta şi-n stânga, asigurându-se că nu-i nimeni prin preajmă, după care schiţă în aer un mic semn al crucii, murmurând:

— Dumnezeu sa te aibă în pază.

[1] Surioară (rus.) (n.a.).

CAPITOLUL III

Luni

În avionul care-l ducea spre Extremul Nord, singurul mulţumit de proasta funcţionare a sistemului de încălzire a fost Kojin: excelent pentru icrele sale negre!

Fără să-i învrednicească măcar cu o privire pe ceilalţi pasageri înfofoliţi în pledurile distribuite de un caporal care îndeplinea oficiul de steward, Kojin se înveli cu pătura primită şi adormi pe loc, nesimţitor la zgâlţâiturile aparatului nimerit într-o zonă de turbulenţă.

O maşină îl aştepta la aeroportul bazei navale: în loc să meargă direct la bord, ordonă şoferului să-l ducă la Casa ofiţerilor, unde, odată ajuns, se încuie în camera lui:

— Să nu fiu deranjat. Am tot timpul să trag un somn bun. Să fiu trezit la ora şapte, porunci el responsabilului de etaj.

Cînd, fix la şapte, zbârnâi soneria telefonului, Kojin, cu o perfectă rea-credinţă, se porni să-l înjure pe telefonist:

— Idiotule, am spus ora şase, cretin ce eşti!

Amărâtul încercă un timid protest, dar colegul său, venit să-l schimbe, îi suflă la ureche:

— Taci din gură, prăpăditule! Ştii cu cine vorbeşti?

Ţâşnind din ascensor aidoma unui taur slobozit în arenă, Kojin traversă în goană holul, îl îmbrânci din mers pe recepţionerul venit să se scuze, coborî val vârtej, treptele de la intrare, reperă imediat maşina de serviciu - un soi de Jeep - săltă ca un cascador alături de marinarul-şofer şi-i ordonă scurt:

— La bord! Dă-i bătaie! Am întârziat!

Dincolo de arsenalul principal şi de instalaţiile portuare, datând din perioada Marelui Război pentru Apărarea Patriei, baza submarinelor nucleare se găsea implantată într-o insulă stâncoasă, cu faleze verticale, fără vegetaţie şi construcţii aparente, adevărată fortăreaţă naturală, legată de uscat printr-un dig. O centură din beton şi sârmă ghimpată

electrificată, cu miradoare înţesate de armament automat, bara acest istm artificial, având în centrul ei o poartă, care, în acel moment, era ferecată.

Întinzându-se peste mîinile şoferului, Kojin claxonă intempestiv; o uşă, încastrată în poarta cea mare, se deschise, făcând loc unui ofiţer în uniforma Securităţii, cu casca pe cap şi însoţit de doi puşcaşi-marini cu pistoalele-mitralieră în poziţie de tragere. Ofiţerul îşi consultă, ostentativ, ceasul, apoi se apropie de maşină. Kojin recunoscu în el pe unul din comisarii politici ai bazei, personaj cu care jucase câteva partide de şah şi-l salută voios, prezentându-i, totodată, ecusonul. Impasibil, omul duse mâna la cască:

— Vă rog să coborâţi.

— De acord, bătrâne, dar grăbeşte-te, sunt presat rău de tot. Căcănarii de la Casa ofiţerilor m-au trezit prea târziu!

Comisarul dădu din cap şi făcu înconjurul vehiculului. Remarcând sacoşa pusă pe bancheta din spate, întrebă:

— Presupun că-i bagajul dumneavoastră personal?

— Evident. Ce ar putea să fie?

— Bagajele personale trebuiau prezentate de ieri-seară.

— Da’ nu pricepi că tocmai am picat de la Moscova?

— Ba da, replică, sec ofiţerul, dându-i clar a înţelege că greşise neprezentându-se la bordul navei imediat după coborârea din avion.

Kojin trepida de enervare; securistul ezită o clipă, duse mâna la cască, apoi apăsă pe un buton fixat pe pilonul porţii; cei doi batanţi se desfăcură lent.

— Treceţi, tovarăşe comandant.

Kojin răspunse la salut, lansă un „mulţumesc” scrâşnit şi-l îmboldi pe matelot:

— Hai odată, fir-ar să fie!

Maşina pătrunse pe sub bolta porţii, străbătu un teren pe care se îngrămădeau role de cabluri, diverse lanţuri, plase antisubmarine şi se angajă, în viteză, într-un tunel săpat în stâncă. În urma ei, comisarul îşi scoase casca şi se scărpină în ceafă, gândind:

„Conform regulamentului, ar fi trebuit să-l pun să deşerte sacoşa şi să verific conţinutul. Aşa-i, dar nici să-l cauţi de

purici pe cumnatul tovarăşului Prim nu-i tocmai sănătos... Ca să nu mai zic că ordinele sunt clare: «procedaţi cu stricteţe, dar fără şicane». Ce-ar putea avea în sacoşă? în cel mai rău caz, niscaiva reviste porno daneze. Să fie sănătos!...”

În vremea asta, rezemat de spătarul scaunului, destins şi foarte mulţumit de sine, Kojin fluiera un marş militar.

Tunelul era cam de un kilometru, destul de larg ca să cuprindă, în afara pistei asfaltate, mai multe rânduri de şine de cale ferată, unele dintre ele pierzându-se în galerii laterale, galerii de unde răzbătea zgomotul diverselor ateliere subterane. Trecură două garnituri, făcând să se cutremure bolta tunelului. Brusc, şoferul coti la stânga, ca să pătrundă într-o uriaşă grotă de mărimea unei catedrale. O catedrală ale cărei arcade erau podurile rulante, pilonii - macaralele, iar naosul - un bazin în care plutea submarinul nuclear „Amiral Gortşki”. Oricât de impresionant ar fi fost ansamblul docului, gigantismul lui îl lăsa pe Kojin perfect indiferent; niciodată nu-i trecuse prin minte comparaţia cu o catedrală (în care, dealtfel, nu intrase vreodată) şi nici gândul la miile de deţinuţi politici care trudiseră aici. Dimpotrivă, inima sa se umplea de o bucurie mereu reînnoită de fiecare dată când îşi regăsea nava. În săptămânile cât fusese nevoit s-o lase pe mâna mecanicilor şi a tehnicienilor, încercase un adevărat sentiment de frustrare; acum, era din nou în posesia bunului său.

Înduioşat, contemplă prelungul fus negru care ieşea din apă, safranul ca aripioare, dar, mai ales, pe oamenii care se agitau la proră şi la pupa, desfăcând parâmele: echipajul său.

Şuierul ascuţit al sifleei îi ţintui pe loc; în toate marinele lumii, urcarea comandantului la bord presupunea un anumit ceremonial. Kojin tocmai se îndrepta spre pasarelă, când un personaj scund, uscat ca un vrej, arborând două steluţe de căpitan de rangul II pe mâneca salopetei sale albastre - noua uniformă de croazieră a submarinişti lor - veni în fugă să-l întâmpine şi-l trase deoparte:

— Nikita Osipovici, plecarea se amână.

— Ce mă-sa nu-i în regulă?

— Absolut nimic. Totul e gata, dar trebuie să aşteptăm pe cineva. Iată ordinul.

Kojin luă hârtia şi o parcurse în grabă, mormăind:

— Mmm... „Inginerul-şef, Departamentul arme Speciale, Djanbek, vine la bord...” mmm... Pentru executarea misiunii vă veţi conforma directivelor sale”.

Ultima frază îl făcu să sară în sus:

— Vania, ce mai e şi tâmpenia asta? Îmi trimit un şoarece de birou ca să-mi spună ce trebuie să fac!

Scriabin îşi îndepărtă mâinile în semn de neputinţă.

— Tot ce vă pot spune e că urmează să pice dintr-un moment într-altul. Avionul care l-a adus a aterizat acum douăzeci de minute.

— Bine, lămurim asta la bord. Nu, stai puţin...

— Fomka! strigă el la ordonanţa care aştepta, pe puntea prora.

Acesta, un matelot blonziu şi zâmbăreţ, coborî pasarela în patru salturi:

— La ordin, tovarăşe comandant!

— Ia sacoşa asta şi bagă imediat tot ce-i în ea în frigiderul meu. Nu sufli o vorbă, e o surpriză.

— ’Nţeles, să trăiţi!

După ce ordonanţa dispăru în măruntaiele navei, Kojin se îndreptă de spate, îşi ajustă cascheta şi urcă la bord cu încetineala potrivită momentului, în timp ce sifleea şefului de echipaj modula trilurile reglementare. După ce salută milităreşte drapelul, se îndreptă spre puntea de comandă, răspunzând cu ocheade prieteneşti privirilor aţintite asupra-i, aruncând ici o vorbă de încurajare, dincolo o glumă.

Fericit? Ar fi fost pe deplin dacă nu exista inginerul ăla... Zgomotul unei maşini care venea din tunel îl făcu să se răsucească.

— Uite şi pacostea! mârâi el.

Şi, cum Scriabin se pregătea să-l întâmpine pe noul venit, îl stopă net:

— Dă-l în mă-sa! Ofiţerul de cart e arhisuficient. Altminteri, i se suie la cap! De fapt, cu cine l-ai cazat?

— Păi... i-am spus doctorului să-i cedeze cabina, iar el să se culce la infirmerie.

— Fără favoruri! tună „sultanul”. Ai să-mi faci plăcerea să...

— Ordinul Statului-Major, Nikita Osipovici. Mi-a telefonat chiar adineaori ştabul ăl mare.

Înghiţindu-şi furia, Kojin întoarse, hotărât, spatele pasarelei şi se lăsă absorbit de lectura instrucţiunilor pentru ieşirea din şenal, instrucţiuni pe care, dealtfel, le ştia pe dinafară: de fapt, pritocea acum formula muşcătoare cu care se va „supune” ordinelor impuse de „expert”. Glasul secundului îl smulse din sarcastica sa meditaţie.

— Tovarăşe comandant, inginerul-şef Djanbek a sosit.

Compunându-şi o mască arogantă, Kojin se întoarse şi abia reuşi să reprime o înjurătură. Asta mai lipsea! „Expertul” trimis să-l supervizeze - pe el, „sultanul” era o femeie. Micuţă dar admirabil proporţională, ea stătea în poziţie de drepţi, cu palma la căciuliţa cazonă. Cu un gest neglijent îi răspunse la salut, examinându-i, fără jenă, sânii care bombau, orgolioşi, pânza bluzei de uniformă, încheiată până sus şi nepurtând alte însemne decât insigna de „Erou al cercetării ştiinţifice”, ovalul pronunţat al feţei, aureolat de un păr negru, tuns foarte scurt, ochii de un verde intens, uşor migdalaţi, duşi spre tâmple; aceşti ochi îl fixau acum cu o totală lipsă de expresie. Violentă, unda dorinţei trecu prin el. Se stăpâni şi spuse pe un ton indiferent:

— Puteţi rămâne la postul de comandă, tovarăşă, dar am să vă rog să nu vorbiţi.

Bunului Vania nu-i veni să-şi creadă urechilor: în timpul manevrelor portuare, „sultanul” nu tolera prezenţa nimănui pe puntea de comandă, exceptându-l pe el, pe ofiţerul de cart şi pe timonierul-şef. Hotărât lucru, pe „Amiral Gortşki” ceva era în curs de schimbare şi nu în bine.

— Dispozitivul de siguranţă a fost pus în funcţiune, tovarăşe comandant, raportă timonierul-şef.

Kojin înclină capul, cu privirea pierdută în depărtare. Acolo, în largul coastelor, patrula o flotilă de distrugătoare, cu toate instalaţiile de ascultare în funcţiune. Desigur, era foarte puţin probabil ca vreun submarin spion să fi îndrăznit să se aventureze în zonă, dar mai ştii! Încă din ajun, dragoarele şi puitoarele de mine puricaseră cu drăcoveniile lor teleghidate fiecare metru pătrat de fund. Şi, mai în larg, avioanele

descriau ample cercuri şi ele la pânda unui submarin pe care senzorii lor erau capabili, să-l detecteze chiar în imersiune profundă. Pe ţărm ca şi pe toate navele, radarurile scotoceau văzduhul şi suprafaţa mării. Completând dispozitivul, elicopterele molaseră în apă sonarele lor.

Sigur, toate aceste măsuri erau necesare, dar oarecum perimate; graţie sateliţilor, americanii n-aveau nevoie de pândari la faţa locului ca să ştie că „Amiral Gortşki” iese în larg. Abia aflat în abisurile oceanului, submarinul va fi fost la adăpost de investigaţia lor.

— Molaţi peste tot şi semnalizaţi remorcherelor că pot pleca, comandă Kojin.

Secundul se încruntă: a renunţa la ajutorul remorcherelor însărcinate cu orientarea submarinului la ieşirea lui din boxă însemna sporirea considerabilă a dificultăţilor de manevră şi aşa îngreunate de existenţa unui curent venit din travers. Ce rost avea să-ţi asumi un risc inutil numai de dragul de a o face pe solistul, numai ca s-o epatezi pe muierea aia!

Fanatic al meseriei sale, căpitanul de rangul II Scriabin era, în acelaşi timp, un înfocat comunist. Nedorind să aibă în cârcă şi un comisar, Kojin obţinuse ca secundul să îndeplinească şi funcţia de ofiţer politic, funcţie de care Scriabin se achita admirabil. Luările sale de cuvânt în faţa echipajului, lipsite de obişnuitele formule grandilocvente, aveau darul să-i însufleţească pe oameni, chiar şi atunci când le cerea un maximum de rigoare în efectuarea celor mai neînsemnate corvezi. Convins că, în orice împrejurare, şeful trebuie să fie un exemplu, acum se întâmpla pentru prima oară, în cei douăzeci de ani de când îl cunoştea şi-l admira pe Kojin, când secundul dezaproba, în forul său interior, comportarea comandantului.

Acesta trase adânc aer în piept şi ordonă, apăsând pe fiecare silabă:

— Babord, doi înapoi. Tribord, unu înainte.

Aidoma unui balaur trezit, uriaşa masă a lui „Amiral Gortşki”, 25.000 de tone, vibră şi, sub impulsul forţei descătuşate, se puse, lent, în mişcare. Abia începuseră elicele să învolbureze apa şi Kojin ordonă scurt:

— Stop la babord!

Şi, în momentul în care abaterea la stânga se amorsase, urmă:

— Motoarele, trei înainte!

Acest ultim ordin, care însemna o accelerare brutală, ţinea aproape de un rămăşag: la o creştere atât de rapidă a vitezei, cea mai mică ciocnire s-ar fi transformat într-o catastrofă. Evoluând la început pe loc, submarinul se aşezase oblic faţă de axul bazinului; etrava era îndreptată spre cheiul din stânga, în vreme ce pupa stătea să atingă marginea celui din dreapta.

În prezent, succesul - sau eşecul - manevrei depindea de ordinul pe care „sultanul” îl va da timonierului şi, mai ales, de momentul precis în care acest ordin va fi dat.

Secundele se scurgeau, interminabile. În clipa în care prora părea că, acuşi-acuşi, se va împlânta în chei, Kojin răcni:

— Cârma, la douăzeci şi cinci dreapta!

„Gortşki” îşi modifică direcţia, exact la timp ca să evite şocul. Scriabin nu-şi putea desprinde privirea de cheiul care defila la babord, din ce în ce mai iute, din ce în ce mai aproape. Capul urmat de submarin era încă departe de a coincide cu axul bazinului, dar în momentul în care chioşcul navei ieşea din boxă, Kojin ordonă:

— Cârma la zero! Mergi aşa.

S-a întâmplat exact ce prevăzuse comandantul: curentul venit din travers se manifestă instantaneu, împingând submarinul la tribord, evitând pericolul coliziunii, dar aşezându-l iarăşi în afara capului dorit. Acum, primejdia venea dinspre pupa, nesupusă încă acţiunii curentului şi care se apropia inexorabil de peretele de piatră. Kojin corectă imediat deriva:

— Bandă stînga!

Docil, submarinul se abătu prompt, datorită vitezei şi viră pe lângă capătul cheiului, atât de aproape de el, încât un matelot ocupat să facă colac o parâmă, o scăpă din mână şi sări îngrozit îndărăt. Un nou ordin transmis timonierului şi „Amiral Gortşki” se pomeni în apă liberă, angajându-se pe

şenal. Scriabin îşi scoase cascheta şi-şi şterse fruntea cu palma.

— Maică, măiculiţa mea! Nikita Osipovici, era când pe-aci s-o feştelim!

Sinceritatea îl obligă însă să adauge:

— Straşnică lucrătură, fir-aş să fiu!

Kojin, însă, nu-l asculta, preocupat să capteze privirea femeii şi nădăjduind să citească în ea măcar admiraţie dacă nu şi altceva. Trudă în zadar: cu spatele la el, inginera Djanbec urmărea pescăruşii care se roteau pe deasupra siajului.

În sfertul de oră care urmă, Kojin manifestă o grijă constantă în a urma riguros drumul prescris de consemnele portuare, treabă care, în mod curent, îi revenea ofiţerului însărcinat cu manevra. Locotenentul Portnoi, ofiţer de cart, se întrebă chiar, destul de nedumerit, ce i-a venit comandantului să verifice relevmentele pe care el, Portnoi, le consemna şi să anunţe geamandurile de pe şenal înaintea timonierului-şef, destul de sâcâit de această ingerinţă. Nicicând atmosfera nu fusese atât de apăsătoare pe puntea de comandă. În sfârşit, după un schimb de semnale cu distrugătoarele, „sultanul” anunţă, adresându-se oarecum tuturor celor prezenţi:

— Peste douăzeci de minute, plonjăm.

— Bănuiesc că trebuie să cobor, întrebă, cu jumătate de glas, femeia, adresându-se secundului. Şi, fără să mai aştepte răspunsul, se apucă de barele scării verticale şi se lăsă să lunece ca un bătrân lup de mare. Kojin se făcu roşu ca sfecla. Putoarea! îl ignora în modul cel mai deliberat. Încleştându-se de marginea blindată a chioşcului, răcni:

— Gata de scufundare!

Apoi părăsi, la rându-i, puntea de comandă. Pavel Pavlovici Portnoi dădu din umeri; azi, îşi zise el „sultanul” are draci. Aplecându-se deasupra interfonului, ordonă cu o voce înăbuşită, de bas:

— Toată lumea la posturi.

În postul central, ordinele se încrucişau:

— Controlat circuitul de ulei al cârmelor orizontale.

— Cârmele funcţionează normal.

— Pompaţi în balasturi.

— Branşaţi ventilaţia de scufundare.

— Verificaţi siguranţele.

— Liberaţi valvulele.

Kojin asculta încruntat. Când diferitele compartimente antrenate în manevră raportară, succesiv, executarea ordinelor, Scriabin făcu un semn şefului de cart, care porni imediat să-şi facă rondul, apoi se întoarse spre comandant:

— Care va să zică, Nikita Osipovici, din nou în gaură, aşa-i?

Încercarea lui de a destinde atmosfera dădu greş; Kojin continua să-şi rumege paraponul, ca, deodată - ciudăţenie a sufletului slav! - furia să-i piară. Izbucnind într-un uriaş hohot de râs, îl apucă pe secund de umăr şi intonă, în franceză, un cântec de-al lui Brassens, care cunoscuse un mare succes în URSS cu vreo douăzeci de ani în urmă:

— Păzea la gori-i-i-lă! Nu mai ţin minte, Vania, urmarea, dar gorila sunt eu! O-ho-ho-ho!

Scriabin se lumină la faţă: îşi regăsise comandantul. În acelaşi moment, apăru şi nostromul; apropiindu-se de interfon, apăsă pe clapa marcată: „Puntea de comandă”.

— Efectuat rondul. Nava în poziţie de marş. Gata de imersiune.

— Ţi-a trebuit ceva timp, Mitia, remarcă secundul. Îl tutuia pe nostrom: cei doi se cunoşteau încă din şcoala primară.

— Un racord niţel înţepenit la sistemul de purjare la tancul numărul 4, tovărăşelule, replică cel interpelat, cu un zâmbet complice. Noroc că neisprăviţii ăia de la Arsenal nu l-au schilodit prea rău pe „Gortşki” al nostru.

Aluzia la transformările efectuate pe submarin îi provocă lui Kojin un nou acces de iritare: pentru anumite lucrări operate în timpul carenării nici măcar nu i se ceruse părerea! Ordin de la Departamentul arme speciale! replicaseră, de fiecare dată, tehnicienii. Scârba aia de muiere ştie cu siguranţă despre ce-i vorba! Ei las c-o să-i arate el cine-i singurul stăpân la bord!

— Tovarăşe comandant, suntem gata de scufundare, răsună glasul ofiţerului de cart.

— Daţi-i drumul! ordonă Kojin.

Vocea lui Portnoi făcu să vibreze difuzoarele:

— Alarmă!

O clipă mai târziu, picioarele ofiţerului cu manevra apărură în sasul de coborâre. Tambuchiul se închise, volantul fu strâns.

„Amiral Gortşki” începu să se scufunde. Ajuns la imersiunea periscopică, Scriabin acţionă mecanismul de echilibrare automată a submarinului. Beculeţe verzi se aprinseră, unul după altul, pe un panou: nava îşi dobândise asieta şi era gata să se mişte în elementul ei natural.

— Adâncime şaizeci de metri, ordonă Kojin. Când se atinge, treceţi pe pilot automat. Eu voi fi în careu, adăugă el. Las totul în grija dumitale, Pavel Pavlovici. Să fiu prevenit la prima schimbare de cap-compas. Hai, Vania, cred că o ceaşcă de ceai ne-ar prinde foarte bine.

Scriabin acceptă, încântat; sub apă, erau din nou la ei acasă.

CAPITOLUL IV

Luni (urmare)

Îndată după instalarea sa în cabina pe care i-o afectase Scriabin, pasagera se încuie, declinând propunerea lui Fomka de a o ajuta la desfăcutul bagajelor, compuse dintr-o geantă de voiaj şi o ladă metalică, bine ferecată, pe care doi mateloţi o căraseră cu greu prin coridorul central. Kotikov, medicul, care-şi făcuse apariţia, ceva mai târziu, sub pretextul golirii unui sertar de nişte cărţi uitate (voit), n-a avut nici el mai mult succes.

— Luaţi-vă toate lucrurile, tovarăşe şi lăsaţi-mă, vă rog, să muncesc.

Din acel moment, uşa ei rămase închisă, crăpându-se doar pentru popotar, venit să-i aducă sandvişurile şi sticla de limonadă cerute de ea pentru dejun. Unica persoană admisă în „sacristie” a fost şeful echipei speciale, îmbarcate în ajun. Cei şase-oameni care o formau nu fraternizaseră în nici un fel cu echipajul; până şi Fomka, maestru în arta de a stârni confidenţe, trebui să se declare învins.

Şi astfel, învăluită în mister, pasagera deveni în scurt timp principalul-subiect de conversaţie a personalului liber, ceea ce nu însemna că oamenii de cart, veghind în faţa aparatelor lor, nu se gândeau tot la ea. Exceptându-l pe maistrul-transmisionist Ignatiev, fervent adept al vechiului adagiu de pe vremea corăbiilor cu pînze: „Muierea pe navă, curată otravă”, sentimentul dominant era admiraţia. O admiraţie exprimată, dealtfel, în termeni surprinzător de pudici. Numai doctorul nu se încurcă în delicateţuri şi lansă în plin careu:

— Ce scântei aş scoate din muierea asta!

La care, aşezându-şi paharul cu ceai pe masă, Portnoi comentă flegmatic:

— Las-o mai moale, tovarăşe; zi, mai bine, „aş vrea să pot scoate”.

În ceea ce-l privea, Kojin decisese să ignore pasagera atâta timp cât şi ea părea să nu-l ia în seamă.

— Dacă vrea să lucreze, n-are decât şi să fie lăsată în pace.

În scurt timp, însă, schimbă tactica; pe la sfârşitul după-amiezii, popotarul ciocănea din nou la uşă:

— Comandantul vă anunţă că cina e la ora şapte.

— Bine, voi fi.

Când, la şapte fără cinci minute, femeia apăru în uşa careului, ofiţerii o aşteptau în picioare. Din ordinul „sultanului", îmbrăcaseră ţinuta de „gală" pe mare, cămaşă albă şi pantaloni negri şi-şi arborau decoraţiile. Kojin îi ieşi în întâmpinare, jumătate ironic, jumătate solemn:

— Tovarăşă inginer-şef, aş vrea să vă prezint statul-major al lui „Amiral Gortşki". Poate, însă, mă autorizaţi să folosesc prenumele şi patronimul dumneavoastră... pe care, din păcate, nu le cunosc.

Pleoapele femeii vibrară imperceptibil, umbra unui surâs îi pluti pe buze.

— Tamara Osipovna.

Kojin prinse mingea din zbor:

— Ce coincidenţă! Pe mine mă cheamă Nikita Osipovici. Să fim, cumva, frate şi soră? exclamă el, mijindu-şi, motăneşte, ochii.

— Sincer vorbind, nu cred... dar îmi pare rău.

Vocea era joasă, uşor răguşită, teribil de senzuală; dublul sens al răspunsului nu-i scăpă lui Kojin, care-şi pocni călcâiele, clamând:

— Bun venit la bord, Tamara Osipovna. Pe căpitanul de rangul II Scriabin şi pe medicul-şef Kotikov aţi apucat să-i cunoaşteţi, iată acum...

Pe rând, ofiţerii salutară; Tamara primi omagiul privirilor lor accentuând - doar puţintel - zîmbetul înflorit pe buze. Se trecu la masă. Kojin acapară conversaţia, lăudând calităţile navei şi ale echipajului, enumerând meritele celor prezenţi, dar neuitându-le nici pe ale sale. Doctorul se amuza copios de eforturile pe care le făcea comandantul ca s-o seducă pe frumoasa caucaziană.

— „Sultanul” nostru se înfoaie ca un păun, şopti el la urechea lui Portnoi; acesta mormăi, cu obişnuita-i flegmă:

— Spune, mai degrabă, ca un şarpe boa care vrea să înghită o căpriţă; numai că antilopa noastră nu pare c-ar fi hipnotizată.

Către sfârşitul cinei, profitând de un moment în care Kojin îşi golea paharul, Tamara spuse deodată:

— Aş vrea, tovarăşi, să vă mulţumesc pentru primirea făcută. În special dumneavoastră, Nikita Osipovici. Totodată, v-aş cere o întrevedere, fireşte, la ora care vă convine.

În încăpere se făcu, brusc, linişte. Kojin se încordă: femeia asta îl trata de la egal la egal, ba chiar aproape de la superior la subaltern. Buboiul trebuia incizat şi încă rapid de tot!

— Dacă doriţi, Tamara Osipovna, o facem imediat.

Odată rămaşi singuri în cabina-birou a comandantului, acesta îi făcu semn să ia loc şi tocmai se pregătea să pună, odată pentru totdeauna, lucrurile la punct, când Tamara i-o luă înainte:

— Tovarăşe comandant, înţeleg foarte bine resentimentul dumneavoastră la lectura mesajului prin care se menţionează că trebuie să urmaţi directivele mele tehnice...

Ridică mâna, oprind întreruperea:

— ...şi nu contest că maniera adoptată n-a fost tocmai fericită. Preferabil era să luaţi personal cunoştinţă de instrucţiunile remise la Moscova; ştiţi, plicul acela pe care urmează să-l deschideţi în seara asta, la orele douăzeci.

Kojin holbă ochii. Aşadar, femeia ştia de existenţa unui document ultrasecret, al cărui unic destinatar credea că este el şi numai el. Chipul i se întunecă; ca şi cum i-ar fi citit gândurile, Tamara se grăbi să-l liniştească:

— N-am câtuşi de puţin intenţia să impietez asupra prerogativelor dumneavoastră, Nikita Osipovici. Fiţi sigur de asta.

Kojin notă mental apelativul schimbat; niţel mai înseninat, aşteptă urmarea:

— Misiunea dumneavoastră constă în a conduce nava într-o anume zonă situată în largul coastelor Statelor Unite şi în a

lansa aparatul care se găseşte actualmente în compartimentul rachetelor, amenajat special în acest scop.

Kojin revăzu scena şi iarăşi îl apucă furia: jumătate din rachetele sale - deci jumătate din forţa de lovire a lui „Amiral Gortşki” - nici mai mult nici mai puţin, - îi fusese prelevată pentru a fi înlocuită cu un mic şi caraghios batiscaf, aparent nici măcar înarmat! Îmbarcarea avusese loc noaptea, echipajul, în prealabil, evacuat şi, până la ridicarea ancorei, compartimentul respectiv fusese păzit de oamenii Serviciului de Securitate.

— Misiunea mea, urmă Tamara, constă strict - apăsase pe ultimul cuvânt - în a pregăti, ajutată de echipa mea specială, antrenată în acest scop, aparatul şi a-l pune în funcţiune.

— Fără ca eu, comandantul, să ştiu la ce...

— Câtuşi de puţin. Destinaţia aparatului e descrisă în instrucţiunile pe care le-aţi primit, dar ele sunt destul de lungi. Vreţi să vi le rezum în linii mari sau preferaţi să luaţi cunoştinţă de ele de unul singur? Sunt orele douăzeci şi zece minute, adăugă ea, consultându-şi ceasul.

Kojin dădu să se îndrepte spre seiful în care încuiase documentul, dar se răzgândi:

— Daţi-i bătaie, de vreme ce tot păreţi a fi la curent!

— Acest minisubmarin, botezat de noi, „Krotik4”[1], urmează să efectueze foraje în marginea platoului continental american, acolo unde panta acestuia coboară spre zonele abisale. Executarea acestor foraje trebuie să fie extrem de precisă, iar terenul e deosebit de accidentat. Iată motivul pentru care Statul-Major al Marinei a primit de la Politbirou, ordinul de a desemna pentru această misiune pe cel mai bun comandant din Flota de submarine. Se pare, Nikita Osipovici, că dumneavoastră sunteţi acela.

Măgulit, nici vorbă, „sultanul” era, totuşi, uimit: de când Biroul Politic al Partidului se adresa direct Statului-Major al Flotei fără să treacă prin Ministerul Apărării? Orgoliul se dovedi însă mai tare:

— Eu şi oamenii mei suntem oricând gata, tovarăşă, să îndeplinim...

[1] Diminutiv de la cîrtiţă (n.a.).

— Ştiu, Nikita Osipovici, iar tovarăşul Prim-Secretar o ştie mai bine ca oricine, nu-i aşa?

Kojin renunţă să mai examineze dedesubturile acestei ultime remarci, dornic să afle cât mai multe.

— Minisubmarinul, în care mă voi instala eu şi oamenii mei, urmează să - aşa cum spun geologii - să planteze „morcovi” pe fundul oceanului. Aceşti „morcovi” conţin o armă nouă, mai mult n-am dreptul să vă spun.

Kojin încercă să reia ofensiva:

— Bine dar... dar e de neconceput! E nava mea!

— Asta-i o problemă care ne depăşeşte, tovarăşe. E în joc salvarea Patriei! În afara tovarăşilor din Politbirou, din care face parte şi comandantul Marinei, nimeni, dar absolut nimeni, nu mai e la curent. La noi, în Departamentul arme speciale, fiecare inginer nu cunoaşte decât strict piesa sau subansamblul de care s-a ocupat. Toate activităţile sunt coordonate doar de două persoane: una din ele sunt eu. Cât priveşte echipa mea specială, oamenii care o formează nu-s decât simpli marinari antrenaţi pentru forări submarine. Odată operaţiunea terminată, vor fi... vor fi îndepărtaţi. Dacă asta vă poate consola, aflaţi că amiralul Dukov, şeful dumneavoastră, al submariniştilor, ştie şi mai puţin decât dumneavoastră.

Şi, ridicându-se:

— Studiaţi bine instrucţiunile, Nikita Osipovici, căci, odată treaba isprăvită, va trebui să le distrugeţi. Studiaţi-le şi veţi constata că unicul stăpân la bordul lui „Gortşki” sunteţi dumneavoastră. Noapte bună, tovarăşe comandant.

Înainte de a fi putut Kojin să spună o vorbă sau să schiţeze un gest, tânăra femeie ajunsese la uşă şi părăsise biroul. „Sultanul” rămase un moment gânditor, apoi plesni cu palma tăblia mesei:

— Sigur că da, fir-ar să fie! Djanbek! Osip Djanbek, academicianul, discipolul lui Saharov! Ea-i fiica lui. Mamă, măiculiţa mea, ce gagică! Pe asta o s-o am, cu orice preţ!

Se întâmpla pentru prima oară în viaţa de seducător profesionist a căpitanului de rangul I Kojin când ideea unei căsătorii nu-i provoca o tresărire de groază. Formă cifrul

seifului, desigilă plicul şi se apucă să citească, fluierând încetişor, încântat de perspectivele colaborării.

Miercuri

O zi de glorie pentru Kojin: „Amiral Gortşki” ajunsese în dreptul strâmtoarei Danemarcii. „Sultanul” ştia prea bine că pasajul era balizat cu aparate de ascultare instalate de americani şi-şi făcu o plăcere din a-i explica acest lucru Tamarei. Ea se integrase perfect în viaţa de la bordul navei: discretă, neţinând niciodată de vorbă personalul de cart, dar profitând de fiecare ocazie când întâlnea un ofiţer sau un maistru disponibil ca să se instruiască. Le asculta explicaţiile tehnice întrerupându-i rareori şi atunci numai ca să pună o întrebare, întotdeauna pertinentă. Extrem de rezervată, neuzând niciodată de cochetărie, era perfect conştientă de efectul pe care-l producea prezenţa ei. În mod ciudat, singurul element de la bord care nu i-a trezit decât un interes mediocru a fost reactorul nuclear..

— Probabil că ştie despre el mai multe decât ştim noi, îi replicase Scriabin lui Puritşev, şeful compartimentului propulsie, când acesta făcuse respectiva remarcă.

În acea zi, Kojin o invitase în mod expres în sala postului central.

— Vezi dumneata, draga mea, imperialiştii Yann-ki[1] au împânzit tot fundul cu hidrofoane, ataşate, precum minele, de cabluri. Datorită acestui baraj, detectează orice navă care trece prin strâmtoare, fie că o face la suprafaţă sau în imersiune. Pot determina până şi tipul căruia îi aparţine respectivul bastiment.

— Cum aşa?

— Hai să luăm un submarin. Oricât ar fi el de silenţios, elicele care bat apa, scurgerea acestei ape de-a lungul cocăi, zgomotele provenite din interior - turbo-alternatoarele, pompele etc. - formează un soi de polifonie, proprie fiecărei nave. Noi îi spuneam semnătura acustică. Este exact ca amprentele digitale la oameni, diferite de la individ la individ. Cunoaştem toate semnăturile vaselor aparţinând taberei lor.

[1] Stîlcire voită a termenului Yankee (iancheu)-(n.t.).

— Într-adevăr?

— Da şi asta graţie observaţiilor efectuate de cargourile şi pescadoarele noastre, care brăzdează toate mările globului!

— De fapt, am auzit vorbindu-se de admirabila prestaţie a marinarilor din marina comercială şi de pescuit.

— Un matelot sovietic e, în primul rând, un combatant! exclamă Scriabin.

Tamara îl aprobă dând din cap.

— Dar ei nu posedă, la rândul lor, semnătura vaselor noastre? întrebă ea, cu un aer inocent.

— Din păcate, se întâmplă uneori cazul, recunoscu secundul.

— Dar nu şi în cazul lui „Gortşki”! tună Kojin. Niciodată, dar niciodată n-au izbutit să mă prindă în afurisita lor de reţea!

Portnoi, instalat în faţa pupitrului său, furişă o privire piezişă în direcţia „sultanului”.

— Zău dacă n-o ia drept idioată, mârâi el printre dinţi. Cu siguranţă că ea ştie că ne este imposibil să aflăm dacă am fost sau nu reperaţi de un aparat pasiv de ascultare, dat fiind că aceste aparate nu emit nici o undă sonoră.

Imperturbabil, „sultanul” continua:

— Din fericire, am descoperit o şmecherie ca să scăpăm de blestemata lor curiozitate.

Şi, aplecându-se spre urechea lui Scriabin, şopti: să nu-mi spui, Vania, că o datorăm gândirii leniniste, fiindcă găselniţa îmi aparţine.

Apoi, reluând tonul normal, se adresă Tamarei:

— Curând vom ajunge din urmă unul din cargouri, „Chişinău”. Portnoi nu va întârzia să-l localizeze. Cum stai, Pavel Pavlovici?

— Am interceptat ceva. Analizăm semnalul.

Doi operatori urmăreau, atenţi, ecranul analizorului. Kojin se apropie de aparat, ceva asemănător unui tablou electric.

— Această genială sculă a înmagazinat în memoria ei semnătura tuturor bastimentelor cunoscute, inclusiv ale noastre. Comparând cu elementele pe care i le vor furniza senzorii lui „Gortşki”, ea ne va comunica cărui tip aparţine nava semnalată. Inutil să vă mai spun că nu avem nici un

cargo analog prin părţile locului. Veniţi, Tamara Osipovna, de aici o să vedeţi mai bine.

Zicând acestea, o apucă de braţ, făcându-i loc; atingerea îl înfioră şi atunci accentuă presiunea mâinii. Câteva clipe, Tamara păru să nu-i ia în seamă gestul, apoi se desprinse fără bruscheţe şi declară, pe un ton uşor alterat:

— Cred că văd foarte bine şi aşa întregul ansamblu.

O sonerie zbârnâi în interiorul analizorului, ecranul se lumină.

— Acum, extlamă Kojin, aparatul va rosti verdictul. Priviţi, se poate citi:

Tipul navei: cargo.

Propulsia: turbină acţionată de motorină. O singură elice.

Pavilion: românesc.

Nave de acelaşi tip... Astea apar aici, jos.

Imprimanta prinse să debiteze lista vaselor înregistrate: „Chişinău” figura printre ele.

— De asta aveam nevoie! exultă Kojin. Ne vom apropia şi ne vom plasă exact sub el, navigând cu aceeaşi viteză şi în aceeaşi direcţie, exact ca un peşte-pilot sub burta rechinului. Nu prea aproape, fireşte, dar va fi suficient ca să-i păcălim pe ăia, care vor înregistra o singură semnătură acustică.

Aşa s-a şi întâmplat. Fără a mai recurge la periscop, ghidându-se numai după zgomotul elicelor lui „Chişinău”, „Amiral Gortşkov” îşi ocupă poziţia şi navigă astfel timp de câteva ore, la treizeci de metri sub chila cargoului, necomunicând cu nava prin telefonul submarin, considerat ca fiind mult prea indiscret. Dimineaţa, calculând că s-a îndepărtat suficient de barajul acustic, Kojin decise să abandoneze cargoul şi să coboare în adâncurile Atlanticului.

— Bun. Am terminat cu mersul „în plasă”. Imersiune la trei sute cincizeci de metri.

Răsucindu-se, o descoperi pe Tamara în cadrul uşii. Caucaziana înlocuise bluza ei militară cu un combinezon negru, care-i mula formele şi-şi prinsese părul într-un prosop legat în chip de turban.

„Vine, probabil, de la duş”, se gândi el şi, timp de o clipă şi-o imagină goală. În acelaşi moment, tânăra dispărea, lansând cu glasul ei grav:

— Perfect manevrat, tovarăşe comandant!

Joi

Menţinând direcţia sud - sud-vest, cu viteza limitată la douăzeci şi cinci de noduri, pentru a rămâne cât mai silenţios posibil într-o zonă dens patrulată de U.S. Navy[1] „Amiral Gortşkov” îşi vedea liniştit de drum. Carturile se succedau regulat, în jurnalul de bord, la rubrica „Observaţii”, figura invariabil nimic de semnalat. În cazărmile lor, oamenii citeau, jucau cărţi ori şah, sau urmăreau câte un film la video. Febril părea doar „sultanul”, care se învârtea de colo pînă colo, ca un leu în cuşcă, uitându-se din minut în minut la ceas. Ca un bun secund ce eră, Scriabin îşi manifestă nedumerirea:

— Ce aştepţi cu atâta nerăbdare, Nikita Osipovici?

— Emisiunea, ce dracu’ vrei să aştept?

— Aşa-i! Azi e joi. Se dau rezultatele şi...

— Nu vorbi, nu vorbi, Vania! Să nu cobeşti cumva!

Şi, abandonându-şi secundul, o luă cu paşi repezi pe culoar. Zâmbind, Scriabin îl urmări cu privirea; când era vorba de fotbal, comandantul se purta leit ca fecioru-su şi el un suporter împătimit al echipei Spartak-Moscova.

Tot în acea zi, căpitanul-locotenent Portnoi se apucase s-o iniţieze pe Tamara în tainele comunicaţiilor între submarine şi baza lor. Tinerei femei îi plăcea compania acestui ofiţer, al cărui calm avea şi o tentă de umor şi care nu vorbea niciodată ca să nu spună nimic; îi amintea, prin felul lui de a fi, de muntenii Caucazului ei natal.

— Vedeţi, Tamara Osipovna, un submarin aflat în patrulare nu utilizează decât în cazuri cu totul excepţionale radioul. Dacă ar face-o, instalaţiile de goniometrie americane, britanice sau franceze l-ar localiza imediat. Ca să nu mai spun că, pentru a emite, nava e obligată să se ridice până la imersiunea periscopică.

[1] United State Navy (Forţele navale ale Statelor Unite) (n.t.).

Instalaţi pe o banchetă, în careu, vorbeau cu glas scăzut ca să nu-i tulbure pe Puritşev şi Kotikov ce-şi disputau a nu se ştie câta partidă de şah.

— În schimb, continuă Portnoi, putem recepţiona mesaje. E suficient să fie derulată, sub apă, o antenă lungă şi suplă, în manşon de cauciuc, al cărei capăt e menţinut la suprafaţa apei de un flotor, în timp ce submarinul continuă să fie în imersiune. În fiecare zi, la ora fixată, baza transmite instrucţiuni şi diverse informaţii.

— Înţeleg.

O clipă rămase tăcută, apoi reluă:

— Să recapitulez, murmură ea, împreunându-şi buricele degetelor. Dar... dar cum ştie baza că aţi primit mesajul?

— Aia-i, că nu ştie. Sistemul ăsta se numeşte transmisie în gol. Submarinele aflate în misiune rămân permanent pe recepţie, dar tac chitic. Înţelegeţi, primează discreţia.

— Nu-i imprudent?

Portnoi zâmbi:

— Fiţi pe pace, însăşi tăcerea noastră înseamnă că totu-i în ordine. În caz contrar, comandantul poate oricând lua decizia de a emite, dar n-o va face decât într-o situaţie limită.

— S-a întîmplat aşa ceva?

— Odată. „Sultanul” submarinului... mă rog, e secret militar, deşi toţi submariniştii îl ştiu, a trântit o criză de apendicită acută, încolţit de medicul navei, care se temea de o peritonită, secundul a cerut ajutor...

— Şi ce-a urmat?

— În sferele sus-puse, treaba n-a fost apreciată. Înţelegeţi la ce mă refer. Drept rezultat, de atunci nimeni nu se mai îmbarcă pe un submarin atomic fără să fi fost operat în prealabil.

— Ah! iată de ce am fost întrebată la Moscova dacă mai am apendicele. Din fericire, mi-a fost extirpat pe când aveam numai zece ani.

Portnoi aruncă o privire celor doi jucători. Puritşev, cu coatele sprijinite de genunchi, îşi storcea, cu înverşunare, creierii.

— Îi stânjenim, şopti ofiţerul. Haidem în compartimentul radio, o să vedeţi acolo cum merg lucrurile.

Către sfârşitul dimineţii, Kojin, care nu-şi mai găsea astâmpăr, năvăli în postul central, unde-l găsi pe Scriabin..

— Aţi început derularea antenei? îl întrebă pe ofiţerul de cart.

— Tocmai mă pregăteam, tovarăşe comandant.

— Daţi-i bătaie, grăbiţi-vă! O să pierdem începutul.

— Am înţeles, tovarăşe comandant.

Ofiţerul apăsă pe câteva taste ale sistemului de pilotaj automat, reglând la 80 de metri adâncimea, la care nava urma să se stabilească, cu o viteză ascensională lentă şi cea de deplasare redusă la 12 noduri. Aplecându-se peste interfon, ceru apoi compartimentul radio.

În acel moment, urmându-l pe Portnoi, Tamara pătrundea în post. Remarcând-o, maistrul Ignatiev, ireductibilul adversar al oricărei prezenţe feminine la bord, încruntă sprâncenele şi întoarse ostentativ capul, prefăcându-se absorbit de operaţiunea de deschidere a vanei prin care urma să iasă antena. Odată terminată această primă operaţiune, continuând să nu-i bage în seamă pe vizitatori, puse în funcţiune troliul, care, printr-un sistem de pinioane, asigura desfăşurarea cablului. Cum presiunea apei frâna considerabil progresia antenei spre suprafaţă, operaţiunea se desfăşura destul de încet. Ignatiev trase cu ochiul la Tamara; aceasta nu manifesta nici un fel de nerăbdare.

— Care-i lungimea antenei? îl întrebă ea, cu glas scăzut, pe Portnoi.

— Aproximativ cinci sute de metri.

— Dar cum obţineţi, la o asemenea adâncime, etanşietatea manşonului prin care trece antena?

Ofiţerul se pregătea să răspundă, când maistrul transmisionist renunţă brusc s-o mai facă pe îmbufnatul; intrusa asta pune nişte întrebări al naibii de isteţe pentru o muiere.

— Există un sistem de clapete pe role, tovarăşă inginer-şcf.

— Ca la scufundători, nu-i aşa?

— Chiar aşa, întocmai! exclamă Ignatiev, înseninat. Oh! scuzaţi-mă, firul e aproape scos.

Scărpinându-se în cap, reveni la troliu; hotărât lucru, vechile zicale ale corăbierilor se dovedeau, uneori, cam tâmpite!

— Antena a fost filată, anunţă el în interfon.

La ora 12 şi 10 minute fix, undeva în imensitatea teritoriului sovietic, într-un buncăr de beton, îngropat la mai bine de o sută de metri sub pământ, înconjurat de o zonă în care accesul era strict interzis, un emiţător de mare putere lansa în eter un semnal cu aparenţa unui ţiuit continuu, sfredelind dureros timpanele. Era, în realitate, un mesaj cifrat, transmis cu viteză accelerată şi destinat submarinelor aflate în patrulare în Atlanticul de Nord. În următoarele ore avea să vină şi rândul celor ce se găseau în apele Pacificului, ale Oceanului Indian, ale Atlanticului de Sud şi ale Oceanului Artic.

Maşina de decodificat a lui „Amiral Gortşki" începu prin a-i restitui, mai întîi, viteza sa normală, de patruzeci de ori mai mică decît cea folosită la emisie, apoi se porni să-l traducă. Proptit în picioare în faţa imprimantei, Kojin trepida de nerăbdare, mai ales că în acea zi traficul operativ era deosebit de dens.

Primele apărură informaţiile meteorologice şi oceanografice. Rânduri rânduri de cifre indicau presiunea atmosferică, temperatura aerului, cea a apei la suprafaţă, tăria vântului, nebulozităţile existente, zonele cu cer degajat, starea higroscopică. Reprezentau sutele de observaţii făcute de navele aflate în larg, militare sau comerciale, inclusiv cele aparţinînd altor state, dar, mai ales, datele furnizate de sateliţii sovietici, evoluând pe orbite joase, capabile să procedeze la măsurătorile cele mai precise ale parametrilor mediului inconjurător.

Un lucru şi mai extraordinar, interesând direct submarinele, era faptul că toate aceste date, adăugate altora, fuseseră integrate în calculatoare, care, prin corelare, deduceau batitermografia[1] zonei, furnizând submarinelor un element esenţial lor: intensitatea zgomotului natural al mării. Evident, submarinele aveau numai de câştigat navigând în locurile cele

[1] Observarea comparată a temperaturii diferitelor straturi de apă, care, în mare, nu se amestecă între ele şi de care depinde buna propagare a undelor acustice înregistrate de senarele submarinelor (n.a.).

mai „gălăgioase” ale sectorului încredinţat, acolo unde veghea pasivă întâmpina dificultăţile cele mai mari în detectarea lor.

— Nu-i mai puţin adevărat că la fel de valabilă e şi reciproca: acolo unde, practic, suntem de negăsit şi posibilităţile noastre de detecţie acustică se află reduse la jumătate, suflă Portnoi la urechea Tamarei, trăgând în acelaşi timp cu coada ochiului la Kojin.

Acesta din urmă sta să explodeze: aştepta ştirile şi uite că decodorul scotea acum din el situaţia tactică: era semnalată orice navă ce se găsea în Atlanticul de Nord - poziţie, direcţie, viteză - fără distincţie de naţionalitate sau tip, de la portavionul gigant, la cel mai prăpădit pescador. Era rodul activităţii conjugate a sateliţilor, navelor de război, comerciale sau de pescuit ale Uniunii Sovietice, precum şi ale celorlalte ţări participante la Tratatul de la Varşovia, tot atâţia spioni conştienţi că trudesc pentru victoria Socialismului.

În sfârşit, maşina începu să debiteze ştirile. Kojin înşfăca foaia de hârtie care ieşea din imprimantă, parcurgând-o pe măsură ce se derula. Brusc, o smulse şi-o flutură deasupra capului, răcnind:

— Ura-a-a! Am câştigat Cupa mondială!

Şi, repezindu-se la microfonul staţiei de amplificare generală, apăsă pe toate tastele:

— Victorie, tovarăşi, victorie! Ieri, fotbaliştii noştri de la Spartak-Moscova i-au zdrobit pe adversari cu un scor redutabil: 3-0!

Ca un bolid, îşi croi drum spre popotă:

— Fomka! Scoate caviarul!

La bordul lui „Amiral Gortşki” era sărbătoare. În aclamaţiile echipajului, Kojin procedase personal la distribuirea icrelor negre.

— Sunt prima-ntâi, tovarăşi! Morunii cei mai grozavi din Marea Caspică le-au lăsat special pentru noi! O să vă-ndopaţi ca nişte adevăraţi cneji! Dar, bandă de nesătui, nu-i uitaţi pe cei din cart!

Şi în careu domnea veselia. Băuturile tari fiind interzise pe submarine, cu excepţia vinului alb şi el strict raţionalizat,

Fomka scosese rezerva sa, dosită pentru ocazii deosebite. Kojin ridică paharul:

— În sănătatea fotbaliştilor noştri! Şi acum, poftim la masă.

În momentul în care să se aşeze, se uită în jurul său:

— Dar unde-i frumoasa noastră specialistă?

— Lucrează la ea în cabină, tovarăşe comandant, răspunse popotarul. Tocmai i-am dus un sandviş şi...

— Ah, nu! Ce fel de banchet fără ea? Mă duc s-o poftesc.

O găsi cufundată în studiul unei scheme.

— Haideţi, lăsaţi-o naibii de muncă. Nu vă aşteptăm decât pe dumneavoastră ca să trecem la degustarea caviarului. Stropit cu vin din Gruzia dumneavoastră natală! Nici nu se compară cu poşirca pe care ne-o distribuie, în-mod obişnuit, Intendenţa.

— Îmi pare rău, tovarăşe comandant, dar, după cum vedeţi, mai am enorm de lucru.

— Ei asta-i, doar n-o să ne lăsaţi singuri! Haideţi.

— Vă rog, nu insistaţi. Să vă reamintesc că operaţiunea începe mâine? Trebuie s-o pregătim cu toţii.

Tonul, la fel ca şi privirea, era sever. Îmbufnat, Kojin se retrase, dând din umeri. Revenit în careu, încercă să-şi mascheze contrarierea:

— Ei bine, tovarăşi, iată-ne din nou numai între noi. Hai, Pavel Pavlovici, cântă-ne ceva.

Portnoi se lăsă niţeluş rugat, apoi se sculă.

— Cîntecul submariniştilor, ceru Scriabin.

Solistul acceptă, înclinând capul şi începu:

„De la Atlantic la Pacific,

Apărând Patria noastră...”

Ieşită pe coridor, Tamara trăgea cu urechea la vocile ofiţerilor care reluaseră, în cor, refrenul. Acum sau niciodată... în vârful picioarelor, se furişă în postul-radio, a cărui uşă o întredeschise cu grijă. Aşa cum se şi aşteptase, înăuntru nu era nimeni. Recepţionarea mesajului venit de la bază se terminase, Ignatiev era, împreună cu tovarăşii săi, în cazarma maiştrilor.

Un sfert de oră mai târziu, se întorcea, la fel de discret, în cabină. Încuie uşa şi se rezemă de ea, respirând adânc, cu

ochii închişi. De aici încolo, nu mai exista drum de întoarcere. În piept, inima zvâcnea violent. Se simţea istovită, cumplit de istovită. Noaptea trecută, nu lipise geană de geană. Era absolut necesar să doarmă. A doua zi, va avea nevoie de toate forţele.

După o clipă de ezitare, Tamara scoase din trusa de toaletă tubul cu somnifere păstrat acolo. Două tablete? Nu, mai bine trei.

„Un pic de somn n-are să-mi strice”, îşi spuse ea, uitându-se cum se topesc tabletele în paharul cu apă.

Două ceasuri mai târziu, medicul fu cuprins de vărsături şi se prăbuşi pe podeaua infirmeriei. Felcerul, ghemuit pe scaunul dentar, nu se prezenta nici el mai bine. În postul central, Puritşev, zgâlţâit de greţuri, se năpustea spre W.C. În întregul submarin...

CAPITOLUL V

Maistrul-principal Jonathan Caldwell, din Marina Statelor Unite, era un om fericit. Cei doi ani petrecuţi pe navele Flotei a VI-a (cu solda specială acordată militarilor consideraţi ca sacrificaţi în caz de atac nuclear, oricare ar fi fost dezastrele provocate adversarului) îi îngăduiseră să-şi rotunjească frumuşel economiile, astfel încât să poată deveni proprietarul casei visurilor sale, în apropiere de Annapolis, statul Maryland, unde acest specialist al veghei submarine sconta să-şi încheie cariera în calitate de instructor al Şcolii Navale.

Din păcate, Sally, nevasta sa, era cumplit de cheltuitoare, cumpărând vrute şi nevrute şi acumulând facturi peste facturi. Aşa stând lucrurile, Jonathan primi ca pe un dar al cerului detaşarea lui provizorie la baza americană de la Keflavik.

— Băftosule, stai şase luni în Islanda şi încă în perioada cea mai bună a anului! îl felicitase secundul distrugătorului pe care slujea, înmânându-i foaia de drum.

Caldwell era prea puţin sensibil la frumuseţea gheizerelor şi la măreţia gheţarilor, în schimb jubila la gândul că, în acel loc uitat de Dumnezeu, va putea economisi aproape întreaga sa soldă, plus indemnizaţia. Se consacră, deci, trup şi suflet misiunii sale: aceea de a forma personalul noului centru de ascultare. La Keflavik era prelucrat ansamblul informaţiilor privind Atlanticul de Nord, indiferent dacă aceste informaţii proveneau de pe apă, de sub apă, din atmosferă sau din spaţiul cosmic.

În timpul zilei, maistrul-principal Caldwell aproape nu se desprindea de locul său de activitate, chiar şi în afara orelor de serviciu, revenind deseori noaptea ca să dea o mână de ajutor oamenilor de cart confruntaţi cu cine ştie ce problemă mai spinoasă, în locul bătutului trotuarelor, sau zăcutului la P.O. Club[1], preferând munca. În seara asta, însă, abătându-se de la obicei, îşi oferise luxul unui film (intrarea era gratuită),

[1] Clubul maiştrilor-militari (n.a.).

un vechi film cu Clint Eastwood, pe care-l mai văzuse, Seniorul Războiului Caldwell se regăsea cu plăcere în personajul sergentului din Marines[1], un tip dârz şi neînfricat, trăind numai pentru meseria sa. Odată spectacolul terminat, se îndreptă spre Centru ca să mai arunce o privire pe-acolo înainte de a se duce la culcare. Această parte a bazei era obiectul unei supravegheri speciale şi, ca de fiecare dată, trebui să prezinte la control legitimaţia imprimată pe o plăcuţă magnetică, legitimaţie ce-i permitea accesul. Luă un ascensor, apoi se angajă pe un coridor lung, ce dădea într-o vastă încăpere de formă octogonală, cu tavanul jos, scăldată într-o penumbră verzuie, care o făcea să semene cu un acvarium. Cam o duzină de operatori vegheau în faţa aparatelor. Caldwell tocmai isprăvise consultarea registrului conţinând, în ordine cronologică, mesajele trimise sau primite, când unul din oameni îi atrase atenţia, pocnindu-şi degetele:

— Domn' şef, veniţi să vedeţi. E aici o chestie cam ciudată, spuse el şi-l trase la pupitrul care vizualiza datele furnizate de hidrofoanele amplasate sub apă în strâmtoarea Danemarcii.

Cu degetul, făcu un semn spre scope[2].

— Ăsta de aici e cargoul „Chişinău". Un avion al patrulei maritime l-a identificat în mod categoric.

Caldwell îşi spuse că, la sfârşitul primăverii, lungimea zilei arctice uşura considerabil munca aviatorilor. Bombăni:

— Bun şi ce nu-i în regulă?

— Semnătura acustică, domn' şef. Nu corespunde deloc cu...

— Ia te uită! exclamă maistrul-principal, deodată interesat. Hai să vedem ce putem obţine prin analiza spectrală.

Se instală la pupitrul vecin şi începu să învârtă butoanele. Pe ecran apăru un grafic pe care se încrucişau diverse linii, corespunzătoare diferitelor frecvenţe ale undelor sonore propagate în apă de navele aflate în mers. Caldwell le citea ca pe o carte deschisă.

---

[1] Corp de elită, echivalent puşcaşilor marini din armatele europene (n.t.).

[2] Ecranul fluorescent al unui aparat de detecţie (n.a.).

— Bun. Ăsta-i zgomotul mării. Ie-te-te, se cam vânzoleşte dumneaiei! Ah, uite şi cargoul nostru. Vezi, băiete, dungile astea care palpită? Tropăie cam aiurea căluţii lor putere. Dar, mă rog, turbinele şi generatoarele, chiar prost reglate, se recunosc lesne.

Nu văd ce nu-ţi place?... Ah, pe toţi dracii, ai dreptate: mai e ceva! Ia stai...

Şi, intorcându-se către maistrul care avea evidenţa recunoaşterilor aeriene antisubmarine, întrebă:

— Zi, Mike, cavalerii manşei n-au repetat nimic astă-seară cu Jezebels -urile[1] lor?

— Ba da, frate Jonathan: acum două ceasuri, un peşte de toată frumuseţea. Dar l-au scăpat. Poate c-a luat-o îndărăt, ori poate că, muhaiele cum sunt ăştia...

Caldwell dădu din cap, nu tocmai convins. Ca majoritatea camarazilor săi „de suprafaţă”[2], îşi bătea adesea joc de cei de la Aeronavală, dar, în sinea sa, îşi scotea pălăria în faţa lor. Să faci de la douăsprezece la paisprezece ore de zbor razant deasupra valurilor, zgâlţâit ca într-o cotigă pe un drum desfundat, ascultând semnalele geamandurilor acustice instalate din douăzeci în douăzeci de mile marine n-avea nimic dintr-o partidă de plăcere. Un pilot, prieten de-al său, îl luase cu sine într-o bună zi, aşa, ca să vadă şi el cum e. De-atunci, Caldwell jurase să nu mai repete experienţa.

— O.K., Mike, dă-mi de ştire dacă-l regăsesc.

Apoi, reveni la pultul de analiză spectrală, studie îndelung frecvenţele care se înscriau şi se adresă maistrului militar de alături:

— Hai să băgăm toate datele astea în calculatorul principal.

Se instală în faţa unui aparat de dimensiuni impunătoare, comportând mai multe ecrane de forme diferite şi nenumărate beculeţe mai ceva decât cele din ghirlandele de la 14 iulie[3].

— Mai întâi, cer semnătura acustică normală a cargourilor de tip „Chişinău”. Nici o problemă, o are în memorie. Acum,

[1] Geamandură acustică pasivă, permiţînd detectarea submarinelor aflate în imersiune (n.a.).

[2] Marinari aparţinînd flotei de suprafaţă (n.a.).

[3] Ziua naţională a Franţei (n.t.).

trec pe analizorul tău şi o compar cu semnătura - diferită - înregistrată de hidrofoanele noastre.

Un beculeţ roşu se aprinse instantaneu.

— Nu corespunde, remarcă maistrul militar.

— De bună seamă! Dar asta o ştim deja. Acum, adaug semnăturii normale a cargoului pe aceea a unui submarin atomic sovietic. Să luăm, mai întâi, pe cele de tipul „Delta II”[1]. Sunt cele mai vechi...

Beculeţul roşu se reaprinse.

— Nu ţine. Trecem la „Delta III”. Categorie grea: 13.250 tone deplasament sub apă, 16 rachete cu focoase multiple. N-am brodit-o nici de data asta. Bun, hai să nu ne mai încurcăm cu fleacuri: clasa „Typhoon”! Ultimii născuţi: 25.000 tone, 24 de rachete, două reactoare, 80.000 C.P.

Apăsă pe o tastă. Beculeţul roşu se stinse, se aprinse unul alb, care clipi de parcă n-ar fi fost bun contactul, apoi se stinse şi el. Îi luă locul altul, portocaliu. Pe unul din ecrane apărură şiruri de cifre, zbârnâi o sonerie şi cifrele dispărură, lăsând locul unei voci sintetice, detaşând fiecare silabă:

„A-na-lo-gi-e foar-te ma-re. Pro-ba-bi-li-ta-te de con-cor-dan-ţă ma-xi-mă. Ter-mi-nat.”

Caldwell nu-şi mai găsea locul de bucurie.

— Ura-a-a! L-am găbjit! Mare pezevenghi tipul! S-a lipit de burta ăluia românesc ca să traverseze zona cu microfoane. Băi, puţă, eşti prea tinerel ca să-l duci de nas pe bătrânul Jonathan! Căpitan de bărcuţă!

Se răţoia la calculator cum ar fi făcut-o cu un proaspăt recrut. Apoi, redevenind serios, comentă:

— Adevărul e că tipu’-i dat în mă-sa! Cât pe aici să ne tragă-n piept. Continuă să-l urmăreşti. Eu mă duc să raportez ştabilor. Ai făcut o treabă grozavă, băiete!

Operatorul roşi de plăcere - instructorul era la fel de zgârcit cu laudele ca şi cu gologanii săi - şi reveni la pupitru, în vreme ce Caldwell zorea spre biroul ofiţerului superior de serviciu aflat la permanenţa Statului-Major. Pe uşă, un dreptunghi din plexiglas indica numele şi gradul: căpitan-comandor Lawrence

[1] E vorba de denumiri convenţionale utilizate de NATO pentru a desemna diverse tipuri de nave sau aparate de zbor sovietice (n.a.).

R. Arnold, jr. Maistrul-principal miji, satisfăcut, ochii: îl cunoştea bine. Fusese îmbarcat împreună cu el pe un DLG[1].

În tinereţe servise chiar şi sub ordinele lui Arnold-tatăl, astăzi viceamiral la pensie. „Ogar de rasa, bun vânător”, gândi Caldwell, în timp ce ciocănea la uşă. Arnold-junior îl întâmpină cordial:

— Salut, bătrîne pirat! Ce vânt bun te-a mânat aici în toiul nopţii? Ai reperat cumva un Leviathan?[2]

— Chiar aşa, domnule căpitan-comandor. Un ditamai mastodont sovietic pe cale să treacă prin strâmtoare, cap sud-vest, lipindu-se de chila unui cargou. Pariez unu la zece că-i vorba de un „Typhoon”!

— Un „Typhoon” în zona noastră? Mira-m-aş! Mastodonţii ăştia n-au câtuşi de puţin nevoie să se apropie atât de mult de coastă: rachetele lor bat până la 8.000 de kilometri. De regulă, se aţin în vecinătatea Polului Nord, sub calota glaciară. Se pare că masa lor e atât de formidabilă, încât pot sparge cu ea banchiza ca să-şi lanseze rachetele. Bun. Vom aplica metoda obişnuită de relocalizare. Mulţumesc, bătrâne, eşti liber.

Caldwell însă nu se clinti. Arnold îl cântări din ochi: era clar că maistrul militar principal se simţea decepţionat de faptul că informaţia sa avea să urmeze calea rutinei zilnice. Perplex, ofiţerul îşi frecă bărbia. Dacă era să-i dea crezare spuselor tatălui său, avea în faţă pe cel mai bun specialist din toată US Navy. El însuşi avusese, de nenumărate ori, prilejul să-i aprecieze nemaipomenitul fler.

— N-ai vrea, sper, să declanşez circul ăl mare?

Maistrul principal înclină capul:

— Aţi face un lucru înţelept, domnule căpitan-comandor.

Cum aţi remarcat şi dumneavoastră, prezenţa unui „Typhoon” prin partea locului nu-i treabă normală. În plus, a şi luat precauţii speciale. N-a lipsit mult şi mă ducea de nas ca pe un bebeluş.

---

[1] Distrugător, lansator de rachete (n.a.).

[2] Monstru biblic, sălăşluind în adâncul mărilor. Căptuşit cu zale impenetrabil, scoate flăcări pe gură şi fum pe nas, iar fiecare din mişcarile lui răscoleşte marea .

Arnold nu-şi putu stăpâni zâmbetul; venită din partea altcuiva, fraza asta ar fi sunat a înfumurare, dar Caldwell era Caldwell.

— O.K.! Vom pune imediat în acţiune un plan special de investigaţie.

— Mulţumesc, domnule căpitan-comandor. Şi... dacă-mi pot permite, să ştiţi că şi tatăl dumneavoastră, amiralul, ar fi procedat la fel.

Salută şi părăsi încăperea. Revenit în sala de ascultare, se ghemui într-un fotoliu, în faţa unui pupitru, pe moment în repaos.

— Trezeşte-mă dacă... Ce mai, trezeşte-mă pentru orice se referă la monstrul ăla, îi porunci operatorului.

Telexurile se şi porniseră să ţăcăne, lansând ordine bastimentelor, avioanelor, elicopterelor.

SNA[1] „Jollydark” petrecuse un an în larg, patrulând între Islanda şi Insulele Feroe în cadrul unui exerciţiu de alarmă generală, o aplicaţie ce de o lună de zile pusese pe jăratec întreaga US Navy. Era tocmai în drum spre bază când îi parvenise ordinul să reintre în dispozitiv pentru localizarea unui submarin sovietic, aparţinând probabil clasei „Typhoon” şi a cărui semnătură acustică prezenta mari analogii cu codul 367. Mesajul îl făcu pe comandant să turbeze de furie.

— Shit[2]! izbucnise el. Nici măcar nu-s în stare să ne spună ce anume trebuie să căutăm. E clar că nu mai apucăm să ne petrecem week-end-ul la Norfolk! Uite, asta-i bafta mea!

Secundul, căpitan-locotenent Vasquez, zâmbi cu toţi dinţii: locotenet-comandorul William D. Clifford avea, dimpotrivă, reputaţia unui veşnic răsfăţat al norocului, astfel încât camarazii îl porecliseră Lucky Bill[3].

— O să-l găsim, comandante şi încă repede, afirmă el.

Clifford izbucni în râs, necazul se şi spulberase:

— E-n regulă, Ricardo! Ştiu la ce te gândeşti.

---

[1] Sous-maris nucleare d’attaque (Submarin atomic de atac) (n.a.).

[2] Rahat (engl.) (n.a.).

[3] Norocosul Bil (engl.) (n.a.).

O caldă afecţiune îi unea pe aceşti doi oameni, deşi atât de deosebiţi între ei: Clifford, aristocrat din Boston, destinat viitorului celui mai strălucit, exercitându-şi meseria cu brio, parcă în joacă; Vasquez, metis de origine portoricană, teribil de muncitor, dar suferind de un veşnic complex de inferioritate. Primul îl protejase întotdeauna pe cel de al doilea, iar acesta îi răspundea cu un devotament de câine.

— Ia să vedem cum stăm cu toate astea!

Clifford se aplecă peste masa de navigaţie; configuraţia zonei apărea pe foaia de celuloid. Vasquez apucase să noteze cu carioca sectoarele repartizate diverselor unităţi, nave de suprafaţă, submarine, avioane participante la căutări, precum şi ultima poziţie cunoscută a submarinului sovietic şi trasase şi cercul ipotezelor, a cărui rază avea să se mărească din oră-n oră. Cu vârful compasului, Vasquez indică un punct pe hartă.:

— Sectorul nostru începe de aici, comandante. Îl vom atinge la orele 19,30. Deci, ne vom afla într-o poziţie foarte bună ca să barăm drumul „clientului”, fireşte, presupunând că a urmat, grosso modo, direcţia sud-vest. Dacă am orienta barajul cap 300, cred că... avansă el, timid.

— Exact, Ricardo. Aşa-i logic, numai că ruşii nu fac niciodată la fel ca toată lumea. Prin urmare, ne vom începe căutările înaintea limitei presupuse. Uite, aici: pe dorsala de la Reykjanes. Zona asta nu mi se pare suficient de controlată. O.K.! Atunci, procedează în consecinţă.

Explorau zona de o jumătate de oră fără cel mai mic rezultat. După ce aprobase dispoziţiile secundului şi trasase drumul de urmat, Clifford se retrăsese în cabina lui pentru a se înhăma la redactarea raportului asupra patrulării efectuate. O adevărată corvoadă pentru cineva care avea oroare de hârţogăraie.

— Ceea ce detest cel mai mult într-o operaţiune e darea de seamă, declarase el într-o bună zi şefului său ierarhic, un bătrân cârcotaş care-i purica mereu proza, motiv pentru care nu voi scrie niciodată romane porno în care trebuie să explici pe-ndelete ce şi cum şi când!

În compartimentul sonarului[1], Vasquez, în picioare în spatele operatorului, se gândea la viitoarea avansare pe care „sultanul” său, întotdeauna bine informat, îl lăsase să înţeleagă că se apropie. Ofiţer superior, curând-curând comandant de submarin! Făcuse ceva drum de la băcănioara părintească şi până aici! O exclamaţie a operatorului îl smulse din visare.

— Domnule căpitan! Fantastic! Aş zice că-i un pinger[2].

— Dă-mi căştile!

Vasquez lipi emisferele de cauciuc de urechi. Slab dar net, semnalul nu lăsa loc la dubii. Sunetul îi păru însă mai ascuţit, diferit de cel emis de aparatele similare, utilizate de forţele navale ale occidentalilor.

— Madre de Dios! El trebuie să fie! Care-i relevmentul lui?

— 310.10° tribord.

— Schimbare de drum! ordonă el timonierului şi se precipită spre cabina comandantului.

— Comandante, am prins un pinger! S-ar putea să fie clientul nostru!

— Vin imediat.

Abandonând cu vădită plăcere plicticosul raport, Clifford îl urmă pe secund în compartimentul sonarului.

— Azimutul ţintei?

— 310, domnule comandant. Ne îndreptăm spre ea.

— Ho-ho! Fără pripeală. Dacă şi-a pus în funcţiune pinger-ul, înseamnă că rusnacul nostru are o problemă majoră şi, ca atare şi-a chemat desigur ortacii în ajutor. Să începem prin a-l poziţiona. Vom descrie o spirală în jurul lui, apropiindu-ne încetul cu încetul. Direcţionaţi toate sonarele. Reduceţi viteza la 14 noduri. Nu-i deloc momentul să ne deconspirăm.

Vasquez apăsă pe tasta „apel general” a interfonului:

— Luaţi măsuri de tăcere. Repet: luaţi măsuri de tăcere.

---

[1] Termen general folosit pentru desemnarea totalităţii aparatelor de ascultare (n.a.).

[2] În jargonul naval american: aparat fixat pe coca unui submarin, emiţător de semnale sonore (n.a.).

Nu există prea multe metode pentru a face o navă cât mai discretă cu putinţă: sunt stopate toate motoarele auxiliare, cele care nu sunt strict indispensabile navigaţiei, ceea ce atrage însă după sine şi o serie întreagă de necazuri. Apa curentă fiind oprită, pe bucătar îl apucă turbarea, iar trei mateloţi, care tocmai îşi făceau duşul, rămaseră cu clăbucii de săpun pe ei. În atelierul mecanic, strungul se opri chiar în clipa în care maistrul armurier finisa o piesă. Aerul condiţionat fu redus la minimul pe care-l îngăduia o electronică avidă de temperaturi constante; fumătorii se văzură nevoiţi să renunţe la îndrăgitul lor viciu.

Orele următoare aduseră cu sine două certitudini:

1) Sovieticul - dacă el era - se găsea perfect imobil. Toate relevmenteîe obţinute îl fixau în acelaşi punct, exact la mijlocul dorsalei de la Reykjanes;

2) Reactorul îi funcţiona la turaţia minimă, strict cât să asigure curentul electric necesar.

Instalat pe scaunul său supraînălţat, lângă periscop, Clifford, cu sprâncenele încruntate, cugeta la atitudinea pe care urma s-o adopte.

— S-a aşezat pe fund, conchise el finalmente. Dacă ar fi doar stopat între două ape, curentul l-ar fi făcut să deriveze, ori el nu se clinteşte nici cu un centimetru. Continuaţi să navigaţi în cerc în jurul lui, la două mile distanţă şi încercaţi să reperaţi dacă îi funcţionează pompele, ceea ce ar însemna că ia apă dar că o poate refula.

— Ai remarcat, comandante, că sonda arată o adîncime mai mică decât cea care figurează pe hartă?

— Zona asta e o zonă vulcanică, Ricardo; probabil, diferenţa provine dintr-o erupţie de dată recentă.

O jumătate de oră mai târziu, sonarele dădeau verdictul: submarinul sovietic, deşi oprit, era în perfectă stare de marş, iar semnătura sa acustică prezenta, într-adevăr, mari analogii cu cea a unui „Typhoon”.

— Facem ochi[1], ordonă Clifford. A sosit timpul să-i punem pe patroni la curent. Branşaţi Pentagonul pe recepţie mesaj[2]. Graţie satelitului, ştăbimea de la Washington va afla totul în câteva minute.

„Jollydark” adoptă un unghi pozitiv; Vasquez psalmodia modificările de adâncime:

— 36 metri... 30 metri... 29 metri...

— Ridicaţi periscopul de serviciu, ordonă „sultanul”; apoi, la 17 metri, comandă: Stop.

Apucând mânerele aparatului, întreprinse un tur de orizont: în zorii care se năşteau, marea părea absolut pustie.

— Nimic la radar, raportă operatorul.

— Se pare că ne-am cam îndepărtat de lumea civilizată, glumi Clifford. Ah! dar ce-i drăcovenia aia portocalie?

Şi, întorcându-se către secund, adăugă:

— Ei, fir-ar să fie, am impresia c-ar fi o baliză S.O.S. Mare baftă că am văzut-o.

Vasquez zâmbi cu gura până la urechi: hotărât lucru, „sultanul” îşi merita porecla.

— S-a dus în mă-sa week-end-ul meu, exclamă Clifford, dar zău că face!

Cifrat, imediat mesajul porni în eter:

EXPEDITOR: SNA „JOLLYDARK” Destinatar: COMICEFOR[3] Ascultaţi pe CNO[4] NR 3743.

SUBMARIN PROBABIL CLASA „TYPHOON” APARENT STAŢIONÂND PE FUND EMITE SEMNAL PRIN PINGER RELOCALIZAT LA ABKG/CXFD - STOP - IMOBIL DE MAI MULTE ORE - STOP - BALIZA SOS LA SUPRAFAŢĂ POZIŢIE ACEEAŞI - STOP ŞI TERMINAT.

La PC-Operations[5] de la Keflavik, Arnold exulta:

---

[1] în jargonul submariniştilor: a ieşi la imersiune periscopică (aici, pentru a putea transmite prin radio) (n.a.).

[2] Procedură prin care e informată o altă autoritate decât cea ierarhic normală (n.a.).

[3] Indicativ al comandantului forţelor US în Islanda (n.a.).

[4] Şeful operaţiunilor navale, echivalentul european al şefului Statului-Major al Marinei (n.a.).

[5?] Postul de comandă al Operaţiunilor (engl.) (n.t.).

— Iată ceva care iese din comun: un „Typhoon” eşuat pe dorsala de la Reykjanes.

Se răsuci către o mare hartă de perete pe care un tânăr locotenent de marină ţinea permanent evidenţa şi poziţia elementelor participante la cercetări.

— Avem elicoptere în zona respectivă?

Locotenentul măsură la repezeală distanţele.

— Afirmativ. Un „Sea-Hawk” la 30 de mile nord-vest.

— Transmite-i să se îndrepte spre careul ABKG/CXFD, să pescuiască baliza şi să ne-o aducă în viteză.

Cel interpelat apăsă pe clapele unui minicalculator:

— E cu carburantul la limită. Ar fi un risc...

— Îmi asum răspunderea! Dacă nu punem mâna pe ea în cel mai scurt timp, va fi dusă de curenţi şi pas de-o mai găseşte... Executarea!

Locotenentul se precipită spre centrul de transmisiuni, aflat alături. Martor al scenei, Caldwell îşi zise că Arnold-junior era într-adevăr fiul lui taică-su.

Un sfert de ceas mai târziu, pilotul „Sea Hawk”-ului reperă baliza care sălta pe valuri şi se îndreptă spre ea, manevrînd în aşa fel încât să aibă vântul din faţă şi coborând până la 10 m. deasupra mării.

— Trec la punct fix. Pregătiţi cablarea.

Prost reglat, laringofonul îi deforma vocea; mecanicul îl bătu pe umăr, semn că a înţeles totuşi şi începu să-l ghideze. Când aparatul se stabiliză, sub vânt, la verticala balizei, scufundătorul îşi asigură priza pe cablul de oţel care începu să se deruleze până ce omul se găsi cu corpul pe jumătate în apă. Un val împinse baliza spre el. Ţinându-se cu o mână de cablu, o prinse cu cealaltă şi o strânse la piept.

— Ridicaţi-l! comandă mecanicul.

„Sea Hawk” avu nevoie de exact nouăzeci şi una de minute ca să ajungă la Keflavik. Fierbând de nerăbdare, Caldwell îl pândea pe elicoport. În clipa în care aparatul atinse solul, nemaiaşteptând oprirea rotoarelor, galopă spre el, smulse pur şi simplu baliza din mâinile scufundătorului şi goni spre Jeepul său, strângând-o la piept ca pe un prunc răpit.

— Dă-i bătaie! ordonă şoferului.

Abia în timpul drumului observă că baliza e ciudat de silenţioasă. Depanatorul radio care o demontă îi confirmă bănuiala: baliza nu emitea.

— Nu emite sau nu mai emite? îl presă Caldwell.

Specialistul ridică ochii în tavan:

— N-a emis niciodată. Cel care a largat-o a uitat să desfacă o siguranţă. Uită-te şi tu: dacă apăs aici, va începe să emită, pentru că bateria e bună. Am verificat-o.

— O duc imediat la secţia cifru. Au o maşină de decodat care, se pare, e formidabilă.

Maşina de decodat era, de fapt, un calculator, deosebit de sofisticat, pe lângă care celebra „Enigma”, una din făuritoarele victoriei aliaţilor în cel de al doilea Război Mondial, ar fi părut un abac pentru copiii de grădiniţă. Cu toate acestea, preţ de un ceas, timp în care Caldwell bătuse coridorul cât era el de lung, rezultatele se lăsară aşteptate. Într-un târziu, şeful serviciului decodări îşi făcu apariţia, cu o hârtie în mână şi fixă asupra maistrului principal o privire ameninţătoare.

— În afara dumitale şi a depanatorului radio, mai ştie careva că baliza asta n-a emis cât timp s-a aflat în mare?

— Nimeni, domnule comandant.

— Atunci, grăbeşte-te să-i spui tipului să-şi ţină gura. La fel şi dumneata, altminteri vă paşte Curtea marţială. Din acest moment tăcerea acestei jucării reprezintă un secret de stat.

Caldwell înţepeni în poziţie de drepţi, profund decepţionat în sinea lui că nu i se spune mai mult.

— Înţeles, domnule comandant. Puteţi conta pe noi.

— Sper!

Imediat după ce citi hârtia pe care i-o prezentase şeful serviciului decodări, Arnold se năpusti în biroul comandantului bazei şi-i expuse situaţia. Acesta sări ca ars:

— Pe toţi dracii! Trebuie alertat CNO personal. Mesajul îl cifraţi chiar dumneavoastră, cu menţiunea: pentru amiralul Sanford, STRICT SECRET şi personal.

CAPITOLUL VI

Amiralul Robert Sanford detesta să se trezească dis-de-dimineaţă.

— În treizeci de ani de punte de comandă am acumulat o asemenea lipsă de somn încât mă întreb dacă voi reuşi vreodată s-o recuperez.

În dimineaţa aceea, însă, n-avea încotro: preşedintele Statelor Unite îl invitase la Casa Albă să împartă cu el micul dejun. Ar fi fost prima lui întrevedere cu Jeremy Flush de când acesta îi succedase lui Carson. În timp ce se îmbrăca, Sanford se întreba dacă fuseseră deopotrivă poftiţi şi şefii Statelor-Majore ale Armatei de uscat şi a Aerului. Îi antipatiza, ce-i drept, cordial şi pe unul şi pe celălalt: aviatorul era inteligent, dar înfumurat; pifanul, viclean ca o maimuţă, nu se dădea în lături de la nimic ca să-şi apere interesele. Credite, credite şi iarăşi credite! Din zvonurile care circulau, reieşea că noul preşedinte ar fi avut intenţia să le reducă. Va fi iarăşi o înfruntare la cuţite.

Cu vestonul de gală pe el, amiralul se postă în faţa oglinzii. Nu era vorba de cochetărie, ci doar de o verificare a ţinutei; imaginea răsfrântă ar fi fost de natură să măgulească pe cel mai exigent dintre bărbaţi: la cincizeci şi patru de ani, nici un fir alb, o siluetă tinerească şi un chip de erou de roman. Nu exista cumătră în Washington care să nu se fi întrebat de ce Sanford nu s-a însurat niciodată. Explicaţia rezida, poate, în privirea lui care se voala uneori când contempla un anumit tip de femeie.

În momentul în care se pregătea să părăsească odaia, sună telefonul. Reveni la aparat:

— Aici Sanford. Ascult.

Niciodată nu menţiona nici gradul, nici funcţia. Era o deprindere contrară regulamentului, dar de care nu izbutise niciodată să se dezbare.

— Sosesc!

Pe coridor, şeful său de cabinet, un tânăr căpitan de marină, se repezi în întâmpinarea lui, cu un formular de telegramă în mână.

— Cred că-i ceva important, domnule amiral. Un mesaj de la „Jollydark”.

— Dă-mi-l! Mulţumesc.

Sanford parcurse rapid textul, încruntă sprâncenele şi porni cu paşi repezi. Câteva minute mai târziu, într-o mică încăpere atenantă Centralei Transmisiunilor, descifra personal mesajul expediat de la baza din Keflavik, mai exact, lua cunoştinţă fara martori, de textul furnizat de imprimanta maşini de decodare, text care, imediat după lectură, era automat şters din memoria calculatorului. Îndată ce aparatul încetă să mai funcţioneze, smulse foaia de hârtie şi o compară cu informaţiile primite de la „Jollydark”. Rămase câteva clipe gânditor, apoi se îndreptă de spate, apăsă pe tasta care declanşa ştergerea şi, vârând în buzunar cele două mesaje, plecă fără o vorbă, el care de obicei nu omitea niciodată să spună un cuvânt amabil personalului de serviciu.

Ordonând şoferului să-i dea bice, nu-şi descleştă fălcile pe toată durata parcursului. Instalat lângă el, aghiotantul îşi frământa creierii întrebându-se ce putea conţine acel mesaj care părea să-l preocupe atât de mult pe şef şi de ce ţinea să ajungă primul la Preşedinte.

Limuzina se angaja în tunelul subteran prin care vizitatorii privilegiaţi aveau acces la Casa Albă, cu câteva secunde înaintea celei în care se afla şeful de Stat-Major al Armatei Aerului: Nici n-apucă bine să oprească şi Sanford se şi năpustea, singur, spre ascensor. În treacăt, notă că e introdus într-o altă încăpere decât cea în care Carson avea obiceiul să-şi primească invitaţii la breakfast.

„Noul Venit ţine să marcheze diferenţa”, îşi spuse el.

Jeremy Flush îl întâmpină cu braţele deschise, forţând un pic nota Cordialităţii:

— Hello, Bob! Sunt al dracului de fericit să te revăd! Ah! Ah! Vom face treabă bună împreună, nu-i aşa?

Sanford era tocmai pe punctul de a-i răspunde, când larma stârnită în spatele său îl preveni de sosirea celorlalţi invitaţi, înclinându-se uşor, se grăbi să şoptească:

— Domnule Preşedinte, mi-aţi putea acorda câteva minute între patru ochi? Aş avea ceva...

Celălalt însă, se şi răsucise către Aviator:

— Hello, Gary...

— ...Fiţi convinşi, domnilor, că voi continua, faţă de Uniunea Sovietică, politica fermă a regretatului meu predecesor. Totuşi...

Jeremy Flush marcă o uşoară pauză. Ca la comandă, cei trei şefi de Stat-Major depuseră ceştile pe masă şi ciuliră urechile: răgazul consacrat banalităţilor uzuale se isprăvise.

— Mi se pare că actualul moment e propice pentru a risipi climatul de suspiciune reciprocă, instalat, de prea multă vreme, între Moscova şi Washington. Propice pentru că scutul nostru spaţial constituie o excelentă demonstraţie a forţei de care dispunem. Care-i părerea dumneavoastră?

„Terestrul” se foi pe scaun, hotărât să aştepte evoluţia discuţiei; „Aviatorul” deschise gura să spună ceva, dar se răzgândi. Sanford nu-şi credea urechilor: a califica scutul spaţial, cheie de boltă a securităţii Statelor Unite, drept o demonstraţie de forţă, implica o penibilă tentativă de târguială. Cât priveşte suspiciunea reciprocă, era imperios necesar ca punctele pe i să fie puse imediat:

— Domnule Preşedinte, mi se pare că sovieticii n-ar avea nici un motiv să ne suspecteze. În schimb, în mod constant ei ne-au furnizat cele mai întemeiate motive să nu prea avem încredere în corectitudinea lor. E cazul să le enumăr?

— Dragă Bob, astea-s de domeniul trecutului. Ruşii sunt pe cale să înţeleagă care le sunt interesele. Dorinţa lui Evgheni Petrov de a ameliora relaţiile cu noi e incontestabilă; actualmente, e pe cale să-l surclaseze pe Udarniev, care - aici vă dau dreptate - e un uliu dintre cei mai de temut.

— Dacă ar fi să dăm crezare rapoartelor CIA, în ultima vreme cei doi s-au apropiat mult.

Jeremy Flush se strâmbă, vizibil sâcâit de faptul de a fi fost contrazis, dar împunsătura veni de la „Terestru”:

— În materie de informaţii secrete, sunteţi, nu încape vorbă, un maestru.

Săgeata fusese bine ţintită: înainte de a fi fost numit CNO de către Carson, Sanford petrecuse trei ani la conducerea CIA şi nimeni nu ignora cât de puţină simpatie nutrea faţă de acest organism noul locatar al Casei Albe. Contraatacul amiralului a fost imediat:

— În orice caz, la CIA am învăţat un lucru: în URSS nu există nici porumbei, nici ulii, ci doar o religie: marxism-leninismul, un papă - Primul Secretar -, o curie pontificală - Politbiroul şi un Sfânt Colegiu - Comitetul Central.

— Erudiţia dumitale în materie de organigramă papală e de-a dreptul remarcabilă, observă, într-o doară, „Aviatorul”.

Sanford preferă să ignore remarca:

— Dorinţa lor de hegemonie n-a fost niciodată mai puternică; aş cita doar Africa de Sud, unde îşi multiplică ofensivele.

Jeremy Flush reprimă – prompt - o tresărire de iritare şi întrebă, numai zâmbet:

— Haida-de, Bob, doar n-ai vrea să sprijinim un guvern care, chiar şi cu preţul a câtorva concesii, persistă să aplice apartheidul?

— Domnule Preşedinte, rămânând un anticomunist, ceea ce mă interesează e ţara şi nu guvernul ei. Africa de Sud deţine o poziţie strategică esenţială, ea produce o cantitate însemnată de metale rare de care avem nevoie, de care are nevoie întregul lagăr occidental. Mai mult titan, domnule Preşedinte, înseamnă tot mai multe submarine capabile să se scufunde la mari adâncimi.

— Noroc că avioanele noastre sunt mai puţin pretenţioase din acest punct de vedere, susură „Aviatorul”.

„Terestrul” supralicită, declarând insidios:

— Ce-ar zice concetăţenii noştri dacă ar trebui să plătim titanul cu preţul abandonării principiilor noastre fundamentale?

În traducerea Preşedintelui, concetăţeni însemna electorat. Simţindu-se pe punctul de a fi victima unei manevre de învăluire, Sanford se grăbi să pareze:

— Cred că Preşedintele Statelor Unite n-are în nici un fel nevoie să i se amintească principiile noastre.

Jeremy Flush ridică braţele într-un gest împăciuitor:

— Potoliţi-vă, potoliţi-vă! Să ne păstrăm calmul. Cred că m-am exprimat greşit. Tocmai pentru că, actualmente, ne aflăm în situaţia de a putea discuta de pe poziţii de forţă, socot că ar fi oportun să exploatăm prima ocazie ivită pentru a face un gest mărinimos. Să arătăm Uniunii Sovietice, să arătăm întregii lumi care e cu ochii aţintiţi asupra noastră, să arătăm, zic, dorinţa noastră de înţelegere, de reconciliere, dorinţa noastră de pace.

Se opri, epuizat de tiradă. Sanford aruncă o privire colegilor. Aceştia aprobau, dând grav din cap, deşi nici unul nu se lăsase păcălit de patosul prezidenţial, lucru pentru care amiralul ar fi fost gata să-şi bage mâna în foc. „Îşi plasează pionii ca să-şi asigure, ulterior, mişcările - gândi el. Culmea e că, în caz de criză, vom fi, probabil, toţi trei alături, făcând leal jocul echipei”. Amuzat de propria-i indulgenţă, Sanford zâmbi lăuntric şi văzând că nimeni nu ia cuvântul, decise să lanseze balonaşul de probă:

— Aţi vorbit de o ocazie, domnule Preşedinte. V-aş putea întreba sub ce formă ar trebui să se prezînte ea în viziunea dumneavoastră?

— Păi... pe moment nu prea văd,, dar...

Vechi obişnuit al dezbaterilor televizate, Jeremy Flush nu rămase prea mult timp descumpănit. Aţintind arătătorul spre amiral, exclamă:

— O-ho-ho, ai cu siguranţă o idee! Hai, Bob, pune cărţile pe masă!

— Hâm, să presupunem - Sanford se prefăcu c-ar ezita - să presupunem, deci, că unul din submarinele lor atomice din ultima generaţie - cele pe care le-am botezat „Typhoon” şi despre care, în ultimă instanţă, ştim foarte puţine lucruri - să presupunem, ziceam, că un asemenea mastodont s-ar afla, pe neaşteptate, într-o situaţie foarte dificilă, poate chiar catastrofală, într-o zonă pe care o controlăm. Evident, sărim în ajutorul lui. Iată gestul! Dar, în acelaşi timp, n-ar fi cazul să

profităm de această situaţie ca să recoltăm un maximum de informaţii?

Şi, răsucindu-se către „Aviator”:

— Nu aşa aţi procedat cu acel „Mig 29”, ultimul răcnet, care ne-a picat în mâini anul trecut, după care l-aţi restituit cu multă amabilitate?

— Era de datoria noastră, răspunse, sec, cel interpelat.

— Sunt întru totul de acord cu dumneavoastră, exclamă Sanford. O asemenea ocazie se exploatează complet. Niciodată n-a fost interzis să fie îngemănat utilul cu plăcutul.

Jeremy Flush îşi agită braţele în semn de protest.

— Eroare, eroare profundă! A spiona, profitând de ocazie, ar anula întreaga măreţie a gestului nostru umanitar!

— E sentimemui dumneavoastra, domnule rreşedinte?

— Întocmai. Consider ca nerealistă această abordare a problemei, dar dacă lucrurile s-ar prezenta aşa, atunci operaţiunile de salvare le-aş organiza mână-n mână cu Evgheni Petrov. Numai şi numai fair-play-ul ar putea aduce...

Amiralul plecă uşor capul; restul nu-l mai interesa. Când, schimbând subiectul, Preşedintele făcu anumite aluzii la unele economii ce-ar fi de dorit să fie operate în bugetul Apărării, se ralie colegilor săi, lăsându-le însă rolul de primsolişti, el mulţumindu-se să aprobe pledoaria onctuoasă a „Terestrului” şi înfocatul rechizitoriu al „Aviatorului” împotriva „ciocnitului de cupe care pune în primejdie securitatea Statelor Unite”. Conferinţa se termină în coadă de peşte, fiecare rămânând pe poziţiile sale. Cum Sanford era ultimul care să-şi ia rămas bun, Jeremy Flush îl întrebă:

— Mi se pare că ai vrut să-mi vorbeşti între patru ochi?

— Totul a fost spus, domnule Preşedinte. Respectele mele. La revedere..

Reîntors în birou, amiralul îl expedie cu un gest pe şeful de cabinet care-l aştepta cu dosarul de corespondenţă:

— Mai tîrziu. Sunt ocupat.

Rămas singur, parcurse încă o dală mesajul lui „Jollydark”, apoi se concentră asupra celui provenit de la baza de la Keflavik, străduindu-se să se convingă că nu visează, într-atât

de incredibil părea conţinutul, cu toate că textul, în conciziunea lui, nu lăsa loc nici unei îndoieli:

Expeditor: COMICEFOR Destinatar: CNO WASHINGTON DC. STRICT SECRET PENTRU AMIRAL SANFORD A SE DESCIFRA PERSONAL. NR 11418 SUBMARIN SOVIETIC CLASA „TYPHOON" SEMNALAT PRIN MESAJUL MEU 11406 ŞI MESAJUL 3743 SNA. „JOLLYDARK- A ÎNCERCAT FĂRĂ SUCCES - REPET: FĂRĂ SUCCES - TRANSMITEREA UNUI APEL SOS PRIN BALIZA DE AVARIE - STOP - BALIZA RECUPERATĂ - STOP - TEXT DESCIFRAT CITĂM: LĂSAT PE FUND LATITUDINE 61°. 41' LONGITUDINE 26°. 10' VEST IMERSIUNE 110 - STOP - ÎNTREGUL ECHIPAJ FĂRĂ EXCEPŢIE SCOS SERVICIU STARE COMATOASĂ - STOP CAUZĂ NECUNOSCUTĂ - STOP - CER ASISTENŢĂ - STOP - PROBABIL ÎN IMPOSIBILITATE DE A EMITE SAU RECEPŢIONA - STOP - HIDROFONUL EXTERIOR ÎN FUNCŢIUNE - STOP - SFÂRŞITUL CITATULUI - STOP ŞI TERMINAT.

Sanford aprinse o ţigară, trase câteva fumuri şi o strivi în scrumieră.

— Să recapitulăm, deci, murmură el printre dinţi. Unu: un submarin sovietic, ultimul model, aventurat într-o zonă în care, în mod normal, nu are ce căuta. Primul semn de întrebare: care-i este misiunea? Doi: oricât de incredibil ar părea, dar submarinul nu mai are echipaj. Atunci, cine a largat baliza? Fără îndoială ultimul sau ultimii din cei atinşi de rău. Conştienţi că vor sucomba şi ei în cel mai scurt timp ceea ce, probabil, la ora actuală s-a şi întâmplat. Trei: care-i acest rău misterios? O otrăvire generală cu alimente? Exclus! Şi la ei, ca şi la noi, hrana destinată submarinelor atomice este controlată, răscontrolată, închisă în cutii speciale, mă rog, tot tacâmul. Atunci ce? Patru: se lasă pe fund nu departe de Islanda, într-o zonă arhisupravegheată de NATO, declanşează un pinger al dracului de indiscret şi expediază un mesaj cifrat simplu, toate- astea sugerează ideea cuiva aflat într-o situaţie disperată, utilizând ultimele puteri. Rezultatul: posibilitatea de a pune mâna pe un „Typhoon", sau, în orice caz, de a-l păstra suficient timp pentru a culege o prodigioasă recoltă de informaţii. Cum am putea rata o asemenea pleaşcă?!

Sanford întinse mâna spre telefonul care-l lega direct de Casa Albă, dar renunţă în ultimul moment.

— N-o să vrea niciodată, bombăni el scuturând din cap. Se sculă şi începu să măsoare biroul în lung şi-n lat. În el se dădea o luptă aprigă. În mod normal, ar fi trebuit să prezinte cazul Preşedintelui, Comandantului-şef al Forţelor Armate şi să se supună deciziei acestuia. O decizie pe care - din păcate - o cunoştea dinainte. Întreaga sa fiinţă se revolta, însă, la gândul unui asemenea fiasco. Să monteze, totuşi, operaţiunea şi să-l pună pe Jeremy Flush în faţa faptului împlinit? Ispititor, dar echivalând cu o sinucidere profesională: în întreaga istorie a Statelor Unite nu s-a întâmplat niciodată ca un şef militar să iasă biruitor dintr-o înfruntare cu Preşedintele său. Chiar şi cel mai prestigios dintre aceştia, Douglas Mac Arthur[1]. Pus pe tuşă de Truman pentru că a pledat pentru utilizarea bombei atomice în războiul din Coreea, a revenit în ţară în aclamaţiile mulţimii, după care, însă, a dispărut rapid de pe scena politică. A-l contra făţiş pe Jeremy Flush însemna să se trezească imediat înlocuit.

Candidaţii nu lipseau, trăgând de pe acum sforile în umbra noului stăpân. Să lase US Navy pe mâna cine ştie cărui neisprăvit? Nu, asta în nici un caz!

Bombănind şi mârâind, Sanford continua să se învârtă prin odaie. Brusc, se opri, aţintind un deget spre tavan şi exclamă ca şi cum s-ar fi adresat unui auditoriu ce trebuia convins:

— Un singur mijloc, unul singur!

Revenind la birou, apăsă pe dapa interfonului:

— Ronnie, vino te rog.

Şeful de dabinet apăru imediat, ca teancul de dosare sub braţ. Amiralul îi întinse mesajul bazei de la Keflavik.

— Citeşte-l.

Comandorul Ronald Hodge roşii de plăcere. Era pentru prima oară în cele trei luni de când se afla în funcţie că CNO îi acorda o adevărată dovadă de încredere. Într-adevăr, contrar practicilor curente, acesta nu lăsa pe seama nimănui

[1] General american (1880-1964). principalul artizan al victoriei americane în războiul din Pacific împotriva Japoniei imperiale, vreme îndelungată idolul necontestat al militarilor (n.t.).

decodarea mesajelor purtând menţiunea „a se descifra personal” şi doar rareori dezvăluia amiralilor aflaţi în subordine conţinutul documentului primit. Sanford îi lăsă tot timpui necesar ca să asimileze textul, apoi spuse:

— Ascultă-mă bine, Ronnie: sari imediat în avion şi zbori direct la Keflavik. Acolo, iei legătură cu comandantul bazei şi cu căpitan-comandorul Arnold, şeful OPS[1]-ului. Cu el şi cu nimeni altul. Spune-le, din partea mea, să acţioneze *ca şi cum blestematul ăla de submarin nici n-ar exista*. De asemenea, să aibă grijă să degajeze zona în care se află.

Din vârful buzelor, Hodge îndrăzni o vagă supoziţie:

— S-ar putea ca subalternilor să li se pară curios că...

— De când am ajuns să-mi justific ordinele? Să le găsească oamenilor alte ocupaţii şi cu asta basta! Ronnie, între noi fie vorba, ştiu că se va interveni pentru salvarea submarinului. Ţi-o spun eu, dar uită că ţi-am spus-o. Înţeles? Când pleci, treci şi pe la CO[2]. Doresc ca „Jollydark” să fie îndreptat pentru cel puţin o săptămână în zona arhipelagului Feroe.

Submarinist şi el, şeful de cabinet încercă să pledeze cauza camarazilor săi:

— „Jollydark” a avut o misiune de patrulare foarte dură. Azi ar fi ultima zi... Echipajul.,,,

— Executarea! i-o reteză Sanford, ca imediat să adauge pe un ton sensibil mai blând:

— De când eşti aici, Ronnie, ai făcut treabă bună. Pasează adjunctului dumitale lucrările curente şi spune-i aghiotantului să-mi aducă mapa cu corespondenţa. La întoarcerea din Islanda, inutil să mai dai pe aici, întinde-o direct la San Diego, unde originalul pozei pe care o ţii pe birou te aşteaptă cu mare nerăbdare. Te prezinţi după opt zile, cu nici una mai devreme. E un ordin!

Chipul lui Hodge se lumină. Salută şi ieşi. După plecarea lui, Sanford trase unul din sertarele biroului în care se afla disimulat un aparat telefonic şi formă un număr:

— Alo? Dave? Salut, bătrâne. Eşti liber la prânz?

---

[1] Postul Central de Operaţiuni (n.a).

[2] Centrala Operaţiunilor (n.a).

— O.K.! La obişnuita cârciumioară. Douăsprezece treizeci? Perfect. Pe curând.

La douăsprezece fix, amiralul pătrunse în apartamentul personal, se schimbă în civil şi coborî până la garajul unde-şi ţinea maşina sa personală, un „Chevrolet” de serie, pe care-l conducea el însuşi. Când CNO ia masa, între patru ochi, cu directorul adjunct al CIA, nu-i cazul să se lase escortat de motociclişti.

Moscova, aceeaşi zi

În sânul KGB-ului, unde discreţia, reţinerea, neîncrederea erau ridicate la rang de dogmă, Lotciuk făcea figură aparte. Din câte se ştia, n-avea nici familie, nici prieteni, nici relaţii. Numărul lui de telefon de acasă nu-l cunoştea decât Udarniev şi secretarul personal. În arhive nu figura nici un dosar şi nici o fişă pe numele lui. Lucru extrem de bizar în Uniunea Sovietică, nimeni nu-i ştia prenumele şi patronimul. Singurele lui convorbiri erau pe teme de serviciu. Apariţiile sale la Centrală erau rare, „secţia specială” pe care o conducea dispunea de localuri şi instalaţii proprii, înconjurate şi ele de cei mai strict secret.

De o săptămână, Lotciuk trecea în fiecare dimineaţă pe la Direcţia supravegherii străinilor. Consulta registrele cu turiştii străini aflaţi la Moscova şi pleca, la fel de tăcut cum venise nimeni neindrăznind să-l întrebe ceva, dată fiind reputaţia lui de eminenţă cenuşie a marelui şef. O reputaţie care trezea cele mai vii nelinişti celor doi agenţi, profesionişti de mare clasă, pe care cu vreo douăsprezece zile în urmă, secretarul lui Udarniev îi însărcinase personal să nu-l scape o clipă din ochi pe Lotciuk, dar pe care acesta din urmă îi lăsase mofluji în două reprize.

— Împuţită treabă, Kolia, se destăinui cel mai vârstnic colegului său cu care lucra în echipă de câţiva ani buni. Ai sa vezi că tot rahatul noi o să-l înghiţim.

Celălalt îl aprobase cu toată convingerea:

— Aşa-i, Lionea[1], vai de cozonacul nostru!

[1] Diminutiv de la Leonard (n.a.).

În vinerea la care ne referim, obiectul supravegherii lor îşi efectuase vizita cotidiană imediat după începerea lucrului, procedând cu o grabă neobişnuită, apoi se întorsese la punctul lui de comandă, lăsându-i pe cei doi copoi să-şi tocească nervii cu interminabila lor pândă.

Zăvorât în camera ticsită de cărţi, clasoare şi diverse alte obiecte, cameră ce-i slujea de birou, Lotciuk era la fel de îngrijorat ca şi îngerii săi păzitori, dar din motive cu totul diferite. Un lucru nu-l înţelegea: dineul oferit de Petrov avusese loc aşa cum fusese prevăzut, dar de întâmplat nu se întâmplase nimic. Primul Secretar se înapoiase la Kremlin, cei trei mareşali, invitaţi la masă, asistau la o şedinţă a Consiliului superior al Armatei, iar Ludmila inaugura o creşă. Udarniev dispăruse şi el, dar în mod sigur avea să ceară cât de curând socoteală specialistului său în „decese naturale”. Degeaba avea el, Lotciuk, conştiinţa (profesională) liniştită, ştia prea bine că şeful său nu admite eşecuri.

Un eşec pe care, dealtfel, nu izbutea să şi-l explice, operaţiunea fiind montată cât se poate de meticulos. Cel care însoţise camioneta transportând caviarul la dacea lui Petrov - un om de-al său - avusese tot timpul necesar să desfacă ambalajul sigilat, să desprindă banda adezivă care asigura etanşeitatea fiecărei cutii, să instaleze în interiorul lor otrava, desfăcând uşurel capacele, apoi să repună totul în ordine, înlocuind sigiliile rupte cu altele, la fel de autentice. Ulterior, agentul fusese victima - întâmplătoare - a unui banal accident, atât de banal încât nu putea suscita nici o anchetă cât de cât aprofundată.

Ancheta sa, în schimb, trebuia efectuată fără întârziere. De data asta nu-şi mai putea permite să stârnească suspiciuni „semănându-i” pe cei doi agenţi puşi să-l urmărească. De aceea îi convocă la el pe oamenii însărcinaţi cu operaţiunea. Erau trei, fără scrupule şi fără procese de conştiinţă. Trei care, deprinşi să execute orbeşte ordinele primite, uitaseră de mult de ce şi pentru ce le execută. Obscurele lor satisfacţii şi le trăgeau din exercitarea unei tehnici în care deveniseră maeştri. Aceşti roboţi cu chip omenesc aveau însă tăinuitele lor slăbiciuni, pe care Lotciuk le exploata abil, obţinând o

eficienţă maximă. În bătaie de joc, îi poreclise „cei trei muşchetari”, atribuindu-le, în funcţie de fizicul fiecăruia, chiar şi numele eroilor lui Dumas.

Pe Aramis îl recrutase dintr-un institut de cercetări, unde caracterul lui infect şi incapacitatea de a se integra în colectiv îl făcuseră unanim detestat. În prezent, Aramis lucra de unul singur, având la dispoziţie laboratorul de toxicologie cel mai perfecţionat cu putinţă. El a fost primul pe care Lotciuk l-a interogat:

Eşti convins de eficacitatea preparatului tău?

Cel întrebat încuviinţă dând din cap, stăpânindu-şi cu greu contrarierea: nu răbda să-i fie pusă la îndoială perfecţiunea muncii.

Lotciuk se întoarse spre Portos, un munte de muşchi, mândru nevoie mare de forţa sa.

— Otrava a fost injectată cum trebuie?

— Garantez, tovarăşe. Agentul mi-a raportat cum s-a petrecut totul, restituindu-mi seringa. După aia, am executat ordinele dumneavoastră aşa cum le-am primit - şi, zicând acestea, îşi încleştă pumnii uriaşi într-un gest grăitor.

— Hâm... Caviarul a parvenit la bucătărie?

— Nici o îndoială în privinţa asta, certifică Athos, un bărbat înalt şi arătos, căpitan de Securitate. Era rândul meu să fac de gardă la vila tovarăşului Prim când au fost livrate şi am controlat personal fiecare cutie. Micul semn din colţul etichetei exista, conform dispoziţiilor.

Lotciuk se încruntă, murmurând:

— Incredibil!

Pumnul său izbi tăblia mesei.

— Trebuie să acţionăm rapid de tot. Vreau rezultatele chiar în după-amiaza asta. Te vei întoarce la dacea, porunci el lui Athos şi-l vei descoase pe ajutorul de bucătar pe care-l cunoşti. Cu discreţie, m-ai înţeles? În mod diplomatic, cum te pricepi.

Athos se umflă în pene:

— S-a făcut!

Câteva ore mai târziu, Athos raporta:

— Aşa cum am mai spus, caviarul nostru a fost depus la oficiu. Asta s-a petrecut sâmbătă. Duminică pe seară, căpitanul de rangul I Kojin a trecut pe acolo şi soră-sa i l-a dăruit.

— Tot stocul?

— Se pare că da. I l-a adus chiar omul nostru, într-o sacoşă. Tot el l-a auzit pe Kojin zicând că a doua zi, iese în larg şi că are de gând să ofere echipajului un festin.

— Bine. Eşti liber. Nu sufli o vorba.

Lotciuk n-a trebuit să se căznească prea tare ca să afle unde-i afectat Kojin; oficiosul armatei, Krasnaia Zvezda[1], îi consacrase un întreg articol cu prilejul avansării în grad.

Fireşte, mişcările submarinelor atomice purtătoare de rachete constituiau unul din secretele militare, cele mai bine păzite în întreaga Uniune Sovietică Nici vorbă să poată obţine vreo informaţie în acest sens şi încă în scurt timp. Dealtfel, puţin îi păsa dacă „Amiral Gortşki" a pornit. În cutare sau cutare direcţie, pentru o durată mai lungă ori mai scurtă; ceea ce ştia îi era suficient. Analiză la iuţeală situaţia: un atentat ratat împotriva Primului Secretar al Partidului Comunist, un submarin ducând la bord destulă otravă ca întregul echipaj să fie lichidat, directorul KGB-ului în plină criză de colică renală, deci, în mod miraculos, incapabil să acţioneze măcar în ziua respectivă... Lotciuk oftă adânc: era clar că trebuie să dispară, definitiv şi această perspectivă îi apăru ca insuportabilă. Se apropie de fereastră şi se uită pe stradă, la trecătorii care zoreau sub ploaia ce se pornise. Omul acesta care dispreţuia întreaga omenire constata brusc că ţara sa de baştină o să-i lipsească. Adio plimbări solitare prin crângurile de mesteceni, adio lungi vagabondări de-a lungul cheiurilor râului Moscova în timpul cărora urzise planurile sale cele mai subtile... Adio Rusie, roşie sau albă... Pe vremea ţarilor, probabil, ar fi fost omul Ohranei[2]; acum... acum nu mai exista alternativă.

Îmbrăcă un impermeabil lung şi negru, îndesă pe cap o pălărie boţită, scoase dintr-un dulap o valijoară din imitaţie de piele şi părăsi biroul.

---

[1] Steaua Roşie (rus.) (n.t.).

[2] Poliţia politică secretă (n.t.).

Ajuns în stradă, făcu semn unui taxi. Aruncând o privire prin lunetă, îi zări pe cei doi agenţi repezindu-se în maşina lor. Azi, avea de gând să le uşureze sarcina.

Rulând fără grabă, taxiul îl lăsă, aşa cum ceruse, în faţa hotelului „Rossia", unul din cele mai mari din lume. Lotciuk avea în permanenţă la el un set de taloane-legitimaţie, dintr-acelea care erau înmânate turiştilor străini cazaţi la hotel pe toată durata şederii lor în capitala sovietică. Întinse una din ele recepţionerului, iar acesta-i dădu o cheie prinsă de o bilă de lemn, cheia camerii de la etajul VIII în care se presupunea c-ar locui. În timp ce se îndrepta agale spre ascensor, îl văzu pe unul din „îngerii păzitori" năpustindu-se să-l descoasă pe recepţioner; celălalt, îşi spuse el, pândeşte, probabil, în stradă.

Lotciuk opri la etajul III şi părăsi ultimul ascensorul. Asigurându-şe că ceilalţi doi pasageri - nişte americani - luaseră drumul unuia din barurile deschise la orice oră, se angajă pe o serie de coridoare care-l conduseră la celălalt capăt al hotelului. Evitând să mai ia ascensorul, urcă pe jos la etajul V, o luă pe un alt culoar şi se opri în faţa uşii cu numărul 525. Ciocăni.

Pasagerul, un ochelarist bărbos, fără haină pe el, doar în cămaşă, deschise imediat. Remarcând valiza pe care o avea Lotciuk, protestă, stâlcind cuvintele:

— Eu trebuieşte liberează loc peste sfert oră numai. Tumneavoastră... Lotciuk recunoscu accentul finlandez. Era omul lui, cel pe care-l selecţionase în registrul KGB-ului: Paavo Vataanen, comis-voiajor, care profita de tarifele reduse de care beneficiau grupurile turistice organizate ca să mai pună la punct niscaiva afaceri aici, la Moscova. Ghidul agenţiei „Inturist" - evident, colaborator al Serviciului - îl semnalase ca atare, menţionând că nu participa niciodată la vizitele incluse în programul excursiei şi nici nu stătea vreodată de vorbă cu tovarăşii săi de drumeţie. Lotciuk se răţoi:

— Miliţia! Prezentaţi actele la control!

Cel interpelat se făcu alb la faţă şi se răsuci să-şi ia portofelul din haina agăţată de speteaza scaunului. În acelaşi moment, Lotciuk îl pocni scurt în ceafă cu măciuca de cauciuc, disimulată în mâneca sa dreaptă. Finlandezul se prăbuşi fără

un ţipăt. Lotciuk se aplecă, îi palpă carotida şi se îndreptă, mulţumit: comersantul se va alege doar cu un preafrumos cucui.

Îl răsturnă cu faţa în sus, îi scoase ochelarii şi-i examină atent chipul.

Instalându-se apoi la măsuţa din cameră, puse valiza pe ea, extrase dinăuntru o oglindă, o trusă de machiaj şi diverse accesorii... Câteva minute mai târziu, un turist gutunărit, care-şi sufla neîncetat, nasul, se amesteca în holul hotelului printre finlandezii pe care însoţitoarea grupului îi zorea să se îmbarce mai repede în autocar.

— Grăbiţi-vă, prieteni, grăbiţi-vă, să nu pierdem avionul.

Cei doi agenţi abia dacă le aruncară o privire distrată. Ajuns pe aeroportul de la Helsinki, Lotciuk cumpără un bilet pentru zborul de Oslo. Prezentarea unui paşaport în bună regulă a fost pentru el un simplu joc. A doua zi dimineaţa, la prima oră, redevenit personajul cu obrazul colţuros şi ras, suna la poarta Ambasadei SUA din Norvegia. Nu exulta de fericire, dar trebuia să supravieţuiască, iar americanii aveau reputaţia de a nu fi scârţari cu transfugii capabili să le furnizeze informaţii interesante; sub acest raport, Lotciuk nu se temea că i-ar putea decepţiona.

„Oricum ar fi - îşi spuse el ca să spulbere şi ultimele sale scrupule - submarinul tot s-a dus dracului”.

CAPITOLUL VII

Vineri (urmare)

Contrar unui binecunoscut principiu, în cazul lui David Brown organul a fost cel care a creat funcţia. Imposibil de imaginat o figură mai banală: o siluetă mai anonimă, o vestimentaţie mai de duzină. Până şi numele lui, purtat de zeci şi zeci de mii de americani. Într-o ţară în care proiectoarele mass-mediei sunt permanent aţintite asupra a tot soiul de personalităţi şi personaje, directorul adjunct al CIA se contopea, fără efort, în mulţimea obscură a concetăţenilor săi. Asemenea atribute excepţionale îl destinau, încă de la terminarea facultăţii, solicitării şi obţinerii unui post în cadrul Agenţiei. A urcat pe scara ierarhică nebeneficiind vreodată de o avansare „la excepţional", asta pană la venirea lui Sanford la Lengley[1]. Acesta a avut prilejul, în repetate rânduri, să aprecieze capacitatea de analiză şi sinteză a insignifiantului Brown, infailibila sa memorie, tenacitatea şi, mai ales, flerul lui când era vorba de luat decizii importante; într-un cuvânt, extrema sa eficacitate. Scurt, l-a numit director adjunct.

Desemnat de preşedintele Garson ca şef al Operaţiunilor Navale, amiralul l-a sondat imediat pe David Brown, informându-l de intenţia sa de a-l recomanda drept succesor. Spre marea sa surprindere, cel interesat a refuzat net:

— Rămânând numărul doi, voi fi mult mai util. Cineva trebuie să asigure continuitatea.

Stând şi cumpănind nlai bine, Sanford i-a dat dreptate. De atunci, trei directori s-au succedat la conducerea CIA. Primii doi au trebuit să fie oferiţi spre sfâşiere şi devorare opiniei publice. Actualul titular al postului, edificat la iuţeală asupra valorii adjunctului său, s-a priceput să alieze bunul-simţ - lăsându-i întreaga libertate de a conduce, cum ştie, afacerile cele mai delicate - cu nobleţea de caracter, asigurându-l că,

[1] Sediul CIA, nu departe de Washington (n.a.).

orice s-ar întâmpla, el, şeful cel mare, îl va acoperi. Brown nu abuza niciodată de această situaţie, folosind mai degrabă persuasiunea pentru a-l determina pe şeful său să-i împărtăşească punctele de vedere.

Chiar şi viaţa lui particulară părea copiată după cea a americanului de rând: singur îşi tundea, în fiecare sâmbătă, peluza din faţa casei, lipsea rareori de la slujba de duminică, urmărea la TV meciurile celebrei echipe de base-ball „Giants”, îi plăceau plimbările lungi prin pădure, dădea la păstrăv şi aprecia mesele bune cu condiţia să fie şi uşoare pentru stomac. Făcu deci, ca fin cunoscător, onorurile cuvenite şniţelului de viţel - Wienerschnitzel - gustă un deget din rozeul de Provence, îşi şterse buzele şi lansă:

— Ei bine, domnule amiral, ce anume şchioapătă?

Sanford, care cunoştea personajul, se abţinuse - deşi nu-i venise uşor - să-l abordeze pe invitatul său cât timp acesta savurase felul său preferat. Întrebarea îi dădu frâu liber:

— Şchioapătă, dragă Dave, faptul că avem în prezent, la Casa Albă, un al doilea negustor de piei de cloşcă!

Brown scoase un mic şuierat.

— Chiar aşa! Ce-a mai făcut?

— Zi mai bine ce n-a făcut... şi nici nu va vrea să facă!

Îşi aprinse o ţigară, pe care o stinse aproape imediat. Brown notă gestul, semn al unei extreme tensiuni nervoase la fostul său şef. Acesta din urmă continuă:

— Imaginează-ţi, bătrâne, că ni se întâmplă ceva de-a dreptul incredibil, una din acele şanse care nu se ivesc decât odată la...

Asta-i totul! conchise Sanford. Dacă mă supun ordinelor, informaţii de o valoare inestimabilă ne vor scăpa pentru totdeauna. Dacă nu mă supun, înseamnă că trădez îndatoririle ce-mi revin. Şi atunci, m-am gândit la Agenţie şi... şi la dumneata.

Brown nu se grăbi să răspundă. Nutrea faţă de amiral tot atâta afecţiune cât şi stimă. După părerea lui, în cazul de faţă, CNO avea, pe deplin, dreptate. Pe de altă parte, însă, a antrena CIA împotriva unei hotărâri cvasisigure ale preşedintelui Statelor Unite avea să se concretizeze, în chip

ineluctabil, prin destituirea directorului său, faţă de care înţelegea să rămână leal, tocmai pentru că acesta îi lăsa frâu liber. Servind desertul, oberchelnerul creă o mică întrerupere. Brown aşteptă să plece omul ca să murmure, cu ochii aţintiţi în farfurie:

— Ce aşteptaţi, exact, de la mine, domnule amiral?

În sinea sa, Sanford scoase un oftat de uşurare; partida era, pe jumătate, câştigată.

— Dacă noi nu putem acţiona, alţii ar putea-o face, nu-i aşa?

Brown se aşteptase la această sugestie. Devenit euforic din pricina excelentului dejun, mimă inocenţa. Era felul său de a-şi manifesta afecţiunea.

— Cei care se ocupă de asemenea tratative, domnule amiral, sunt industriaşii. Poziţia noastră...

— Haida-de! - Sanford vorbea cu glas scăzut, dar detaşând fiecare cuvânt - CIA, iar, înaintea ei, OSS n-au făcut decât asta! Ba am conlucrat chiar şi cu Mafia[1], iar dumneata o ştii perfect, cum ştii şi ce-a fost în Italia în 1943. E adevărat, mai târziu când a fost cu asasinarea lui Fidel Castro, au dat-o-n bară. În schimb, în 1986, ca să-i eliberăm pe ostaticii noştri, nu ne-am folosit de Israel şi de Arabia Saudită? E nevoie să-ţi citez şi alte exemple?

— Nu vă mai osteniţi, domnule amiral. În esenţă, doriţi să pasăm cuiva pontul... Care ar fi ţara? Marea Britanie?

— Negativ! Sigur, din punct de vedere tehnic, ar fi o excelentă soluţie. Deşi i-am cam jumulit aripile, privând-o de veritabile portavioane, Royal Navy rămâne remarcabil de eficace şi întrutotul demnă de tradiţiile ei. În ziua de azi însă, ea nu mai exercită în cadrul NATO decât răspunderi geografic extrem de limitate şi nici nu aspiră la mai mult. Or, clientul nostru se află exact în centrul unei zone care-i de resortul nostru exclusiv. Dacă unităţi britanice, de un tip mai special, ar fi subit trimise într-acolo, fără ca noi să fim informaţi în mod

[1] Autentic: pregătind debarcarea din Sicilia. O serie de mafioţi aflaţi în puşcăriile americane au fost eliberaţi şi expediaţi în insulă ca să creeze printre localnici şi „familii” un climat favorabil operaţiunii militare proiectate (n.t.).

oficial în legătură cu misiunea lor, aşa cum e uzanţa între Marinele noastre, o seamă de persoane şi de la ei şi de la noi şi-ar pune diverse întrebări. Ar fi de ajuns o ureche indiscretă şi...

Brown aprobă dând din cap:

— Aşa e, aşa e. În atari condiţii, nu văd decât Franţa. Nemaifăcând parte din NATO, nu are de dat socoteală nimănui. Dar şi acolo au existat „scurgeri”; riscurile rămân analoage.

Sanford nu răspunse imediat. Sorbindu-şi pe-ndelete cafeaua, directorul adjunct îl observă pe furiş; cu privirea pierdută în depărtări, amiralul părea să călătorească pe o altă planetă. Nu dură însă decât o clipă. Cu o licărire maliţioasă în ochi, trânti pe masă asul din mânecă:

— Nu şi dacă te-ai adresa Comandorului.

Brown ridică paharul de parcă ar fi vrut să închine un toast, salutând în acest fel abilitatea cu care interlocutorul său ştiuse să-şi atingă scopul. Înainte de a părăsi CIA. Sanford îi dezvăluise existenţa şi rolul ocult al comandorului Erkmann, comunicîndu-i cu aceeaşi ocazie şi numărul de telefon la care putea fi sunat în cazuri excepţionale.

— Să admitem... zic bine, să admitem că aş izbuti să-l contactez pe Comandor, asta încă n-ar fi de ajuns. Diriguitorii francezi...

— Comandorul ar şti să-i convingă. Preşedinteje Barsac e un tip! La fel, Primul ministru şi ministrul Apărării. În afara lor, foarte puţini vor fi la curent: şeful Statului-Major al Marinei şi amiralul comandant al Forţelor submarine. Îi cunosc pe amândoi încă de mult şi garantez pentru ei. Vor şti să aleagă executanţii, în plus, Marina franceză dispune de mijloace adecvate: un submersibil conceput special pentru a acorda ajutor,submarinelor aflate în dificultate. Bun, mai încolo discutăm şi detaliile.

— O secundă, domnule amiral. În ce-aţi spus, n-aţi ţinut cont de sovietici. Şi dacă se reped şi ei să-i ajute pe confraţii lor care...

— Ei, Doamne, văd că nu m-ai înţeles: sovieticii habar n-au de cele întâmplate. „Clientul” nostru este imobilizat la o adâncime de 110 metri. Ca atare, nu poate emite, iar ruşii n-

au nici un motiv de îngrijorare, dat fiind că un SNLE[1] nu emite niciodată. Nici ale lor, nici ale noastre. Le trimite instrucţiuni, dar nu se ştie dacă aceste instrucţiuni sunt sau nu recepţionate.

— Cam riscantă toată povestea asta:

— E o regulă absolută: discreţia contează!

— Dar dacă „clientul”, în cadrul misiunii sale - pe care nu o cunoaştem - a primit tocmai ordinul să încalce faimoasa dumneavoastră regulă?

— Exclus! Ar fi fost instantaneu reperat şi localizat goniometric. Am fi trimis nave, avioane care nu l-ar fi scăpat din ochi şi care s-ar fi ţinut scai de el săptămâni de-a rândul dacă ar fi fost nevoie. Am făcut-o deja de sute de ori, la fel şi britanicii şi francezii. Oricare i-ar fi fost misiunea, era sortită eşecului. Nu! Aici e marea noastră baftă; cei de la Amiralitatea din Leningrad dorm ca nişte puişori.

Brown nu se dădu însă bătut:

— Şi dacă amicul nostru lansează o altă baliză-emiţător care, de astă dată, va funcţiona normal?

— Cu totul improbabil. Aş zice, chiar, exclus. Mesajul pe care n-a izbutit să-l transmită e categoric: întregul echipaj e în comă. În fine, punând răul înainte, admit că timpul ar putea lucra împotriva noastră. De aceea şi trebuie acţionat cu maximum de rapiditate. Ori, prinţr-o întâmplare de-a dreptul providenţială, „Commandant Houot”[2] - acesta-i numele submarinului francez tip rescue[3] - se află în acest moment în Atlanticul de Nord, deplasându-se de la Scapa Flow la Halifax. Este traversarea sa inaugurală, un soi de turneu de propagandă. Cu un pic de noroc, ar putea interveni, profitând de ocazie. Dave, sper că-ţi dai seama că am cântărit toate şansele? Deci, intri în horă, da sau ba?

Brown zâmbi cu gura până la urechi:

---

[1] Submarin nuclear lansator de rachete (Sous-marin nuckaire lanceur d’engins) (n.a.). Pe parcursul cărţii vom folosi: Submarin atomic purtător de rachete (SAPR) (n.t.)

[2] Numele unui ofiţer francez de marină, explorator al abisurilor oceanice la bordul batiscafelor (n.a.).

[3] Salvator (engl.) (n.a,).

— V-aţi îndoit măcar o clipă, în mod serios, domnule amiral?

— Nu, Dave, te cunosc prea bine. Acum, ascultă-mă atent, îi telefonezi Comandorului şi-i expui situaţia. Spune-i că trimit la Paris un ofiţer, absolut de încredere, care va pleca în seara asta cu un avion „Concorde” având la el un dosar complet. Oficial, omul e în permisie şi va descinde la hotelul „Crillon”, exact vizavi de Ministerul Marinei. Dacă acceptă, francezii nu vor avea altceva de făcut decât să traverseze strada ca să-l contacteze. Nu-i de pierdut nici o secundă. Executarea!

*

* *

În tot lagărul occidental, numărul celor care cunoşteau telefonul pe care Sanford îl încredinţase lui Brown, omiţându-l cu bună ştiinţă pe noul director plin al CIA, putea fi socotit pe degete. Dealtminteri, puţinii puşi la curent erau doar arareori şefii oficiali ai Serviciilor Speciale ale ţărilor respective, reprezentând o reţea de relaţii pe care Comandorul o rezervase strict folosinţei personale. Ascultându-l pe american, Erkmann a înţeles rapid extrema urgenţă a operaţiunii, dându-şi în acelaşi timp seama, cu o undă de tristeţe, că sosise momentul să-i paseze, cu adevărat, în totalitate, lui Constant Meunier toate pârghiile comenzilor.

— Nu mai sunt responsabilul cu nimic, declară el interlocutorului său, dar vă voi conecta cu cineva...

— În nici un caz! exclamă Brown. Nu vrem să avem de-a face decât cu dumneavoastră. Centrala dumneavoastră...

— Cine v-a pomenit de aşa ceva? Ce-am montat eu e o mică „dugheană” separată care prezintă toate garanţiile posibile. Răspund pentru ea...

— Nu-i chiar ceea ce ne-ar conveni. A fost întotdeauna vorba să...

— Ascultaţi-mă: trataţi cu ei ca şi cum aţi trata direct cu mine. Şi, dacă aşa ceva vă poate linişti, aflaţi că, din când în când, mai dau câte o raită pe puntea de comandă a acelui ship[1].

Brown reflectă puţin, apoi depuse armele.

[1] Navă (engl.) (n.t.).

— O.K. Voi lua legătura cu omul dumneavoastră. Oricum, amiralul Sanford vi-l expediază pe locotenent-comandorul Garcy, care va poposi peste câteva ore la „Crillon”, cu toate informaţiile necesare. Parola va fi: rămâne să mă revanşez. Asta-i totul. Acum, e rândul dumneavoastră.

Auzind numele ofiţerului, Erkmann îşi reprimă o uşoară tresărire. Consonanţa evoca o amintire îndepărtată; poate că ea explica şi alegerea celui trimis. Aşează receptorul în furcă şi aruncă o privire sarcastică pendulei: orele douăzeci şi unu treizeci, o noapte albă în perspectivă pentru mulţi, dar potul merita osteneala.

Brown şi Meunier s-au găsit imediat pe aceeaşi lungime de undă. Simţind că interlocutorul său e preocupat, în primul rând, de eficacitate, directorul adjunct al CIA i-a prezentat faptele fără ocolişuri, în fix şaptesprezece minute pe ceas, conchizând:

— Puteţi practica autopsia, după care restituiţi corpul familiei. Singurul lucru pe care-l dorim e să deţinem copia rezultatelor. So long![1]

După numai câteva clipe, telefonul suna în biblioteca primului ministru. De un sfert de veac, Jean-Paul Marbrier era credinciosul scutier al preşedintelui Barsac. Acesta îl propulsase mai întâi la Apărare, ca apoi să-l aducă la Matignon[2]. Politehnician dar nu şi cadru didactic, rob al muncii, evitând Contactul cu mass-media, Marbrier nu era deloc popular, în pofida reuşitei politicii promovate de el. În forul său interior, suferea de pe urma acestei stări de lucruri, dar era inflexibil în hotărârile sale.

Colonelul nu obişnuia să-l sune la ore nepotrivite. Premierul îl ascultă fără să-l întrerupă, apoi îl întrebă doar:

— Părerea dumneavoastră?

La celălalt capăt al firului, Constant Meunier schiţă un zâmbet. Era pentru prima oară când Primul ministru uza faţă de el de formula concisă, folosită înainte numai în discuţiile cu Comandorul. Lansă, fără ezitare:

— Marşăm, domnule Prim-ministru!

---

[1] Cu bine, pe curând (engl.) (n.t.).

[2] Reşedinţa pariziană a Primului ministru (n.t.).

— Preşedintele se află în Egipt pentru încă patru zile...

Colonelul sesiză perfect ce subînţelesuri conţinea această frază; nici una din formele posibile de comunicaţie cu Ambasada Franţei din Egipt nu oferea suficiente garanţii de securitate pentru abordarea unui caz de delict. Insistă:

— Trebuie acţionat cât se poate de repede.

Atunci, fidelul purtător de paloş al preşedintelui Barsac făcu dovada veritabilelor sale dimensiuni:

— De acord. Îmi asum întreaga răspundere. În acest fel, în cazul unui eşec, Preşedintele nu va fi...

La celălalt capăt al firului, Meunier, deşi nu era deloc genul de om care să pice, cu una cu două, în admiraţie, aproape că se simţi îmboldit să ia poziţia de drepţi şi să salute. Se grăbi să afirme:

— Vom reuşi, mai exact, marinarii noştri vor reuşi.

— În regulă. Iau legătura cu ministrul Apărării.

— Iar eu mă ocup de ceea ce-mi incumbă. Respectele mele.

Punând receptorul în furcă, exclamă:

— Ăsta da, senior! Mare noroc pe Barsac să-l aibă drept pivot în echipă!

În ora care a urmat, vechiul fort a cunoscut o intensă activitate: calculatoarele şi-au scotocit memoriile, diverşi agenţi au fost smulşi din paturile lor, echipajul unui avion s-a îndreptat, zorit, spre aparatul pe care mecanicii îl pregăteau de zbor, automobile au pornit să gonească prin noapte. Când socoti că n-a uitat nimie, colonelul ridică receptorul din furcă.

— Îl pun pe Comandor la curent, îl informă el pe adjunct. E de datoria mea s-o fac. Americanii l-au abordat întâi pe el şi sunt convins că n-ar fi vândut un asemenea pont nimănui altcuiva.

— Aşa cum îl cunosc, acum stă să fiarbă. Pariez că e cu mâna pe telefon.

Într-adevăr, Erkmann răspunse de la primul apel, ascultă fără comentarii şi nu emise decât o sugestie când, Meunier isprăvi relatarea:

— Sper să-l însărcinezi pe băiat cu misiunea asta.

Colonelul îşi miji ochii.

— L-am desemnat, într-adevăr, pe Establet.

— Perfect. Mulţumesc că m-ai informat. Noapte bună... dacă pot ura aşa ceva.

Comandorul lăsă receptorul în furcă şi, ridicându-se, se îndreptă gânditor spre fereastra deschisă; rămase acolo câteva clipe, apoi îşi îngădui o abatere de la regimul fixat şi-şi oferi un vechi armagnac. Încălzind paharul între palme, se rezemă de balustradă şi porni să navigheze în trecut.

La Alger, patru generali se răsculaseră împotriva lui de Gaulle. Puciul a fost înnăbuşit pe loc, protagoniştii lui, arestaţi sau intraţi în clandestinitate. În teritoriu, armata era stăpână pe situaţie, ţinându-i la respect pe fellgha[1] dar teroriştii FLN[2]-ului, comandourile OAS[3] şi poliţiile paralele se căsăpeau în oraşe, unde numărul victimelor inocente era de ordinul sutelor. Târâş-grăpiş, Algeria se îndrepta spre independenţă. Erkmann detestase această perioadă în care duşmanul de ieri devenea protejatul de mâine. Fidel fără rezerve celui care, în spiritul său, rămânea conducătorul Franţei Libere, a izbutit, totuşi, să nu fie direct amestecat în operaţiuni ce-i repugnau, consacrându-se integral combaterii intervenţiilor diferitelor Servicii Secrete care, în situaţia dată, păreau să se fi aliat împotriva Franţei.

Într-o zi, pe când se întorcea din Oasis[4], după ce dejucase o tentativă de sabotaj, garda sa de corp, un fost membru al comandourilor Marinei, i-a rezumat situaţia, aşa cum o vedea el:

— Chiar dacă nu merg mânâ-n mână, KGB-ul şi CIA ne regulează care mai de care. Vă spun eu, dom’le comandant, tot bordelul ăsta e ca să ne sufle petrolul saharian.

Opinia, astfel exprimată, îl mai înveseli pe Erkmann; adesea, adevărul iese din gura celor mai simpli cu duhul.

---

[1] Denumire dată luptătorilor algerieni pentru independenţă (n.t.).

[2] Front de Liberation Naţionale, principalul adversar al menţinerii Algeriei ca „teritoriu francez de peste mare” (n.t.).

[3] Organisation de l'Armee Secrete, grupare clandestină, paramilitară, violent antigaullistă (n.t.).

[4] Departament al Saharei franceze (n.t.).

În aceste circumstanţe, unul din prietenii săi, avocat ce lucra în domeniul problemelor internaţionale, l-a înştiinţat de dorinţa unui ofiţer american de a-l întâlni în mod discret. Identitatea ofiţerului l-a intrigat: locotenentul Robert Sanford nu era nimeni altul decât ataşatul naval adjunct pe lângă Ambasada Statelor Unite.

„Dacă a ciocănit exact la uşa la care trebuia să ciocănească, înseamnă că flăcăul ăsta e al dracului de bine informat, îşi spuse el, ceea ce nu exclude însă vreo mică porcărioară”, fapt pentru care modifică, în ultimul minut, locul întâlnirii. Sanford îşi făcu apariţia, senin, dar deloc amăgit de pretextul invocat pentru înlocuirea elegantului „Noces de Jannette” cu un mic restaurant din cartierul Saint-Sulpice. Comandorul atacă, berbeceşte:

— Cărui fapt datorez plăcerea?...

— Întâmplarea face, domnule comandant, să deţin, cu titlu personal, informaţii de natură să vă intereseze. Sunt dispus să vi le comunic, dar cu o condiţie...

Erkmann n-avea obiceiul să se lase manevrat, dar de data asta hotărî să accepte. Într-adevăr, informaţia era excepţională: nici mai mult, nici mai puţin, asasinarea generalului de Gaulle. Conţinea totul: data, locul atentatului, planul operaţiunii, numele complotiştilor, adresele lor, chiar şi itinerariul de repliere după atentat. Americanul părea să ştie totul, de parcă făcea el însuşi parte din complot. Cât priveşte condiţia, aceasta era următoarea: unul din participanţi - o femeie - trebuia să scape de poliţie, să poată părăsi Franţa şi să nu devină obiectul unor investigaţii ulterioare.

Erkmann închise carneţelul în care notase totul, după care, aplecându-se către interlocutorul său, întrebă aproape şoptit:

— De ce?

Sanford deveni ţeapăn:

— Mi-aţi dat cuvântul dumneavoastră de onoare, domnule comandant.

— Şi mi-l voi ţine. Îngăduiţi-mi însă să fiu mirat. Mai întâi, precizia dezvăluirilor dumneavoastră. Ca să ştiţi atâtea, ar însemna să faceţi parte din echipă.

— Dacă lucrurile stăteau aşa ar fi fost de ajuns o scrisoare anonimă. Vedeţi dumneavoastră, domnule comandant, am cea mai mare admiraţie pentru generalul de Gaulle...

— Dacă ar fi să judec după acţiunile unora din Serviciile de care dispuneţi, compatrioţii dumneavoastră sunt departe de a împărtăşi acest sentiment.

— Şi greşesc foarte mult! Cum a greşit şi Roosevelt detestându-l pe de Gaulle şi cedându-i lui Stalin, pe o nimica toată, jumătate din Europa. Noi, americanii, nu mai avem voie să ne înşelăm asupra adevăraţilor noştri adversari. Colonialismul francez, sau aşa-zisul colonialism, este un fleac pe lângă ameninţarea pe care o reprezintă Uniunea Sovietică pentru întreaga lume liberă. Or, în cazul unei crize grave între Moscova şi Washington, sunt convins că de Gaulle nu va şovăi asupra conduitei ce se impune a fi adoptată. Pentru mine acesta e lucrul cel mai important.

Comandorul îl aprobă cu un semn al capului, apoi chestionă:

— Şi care ar fi raporturile cu doamna respectivă?

Sanford murmură, cu ochii plecaţi:

— O iubesc. Aşteaptă un copil de la mine. Mai devreme sau mai târziu, ar fi capturată... dacă nu şi mai rău. Gorilele dumneavoastră sunt adesea foarte... expeditive. Aşa ceva nu doresc! conchise el pe un ton categoric.

— În primul rând, nu sunt gorilele mele şi apoi...

Erkmann consultă notiţele din carneţel:

— Apoi... hâm... e şi măritată cu un personaj important. Din categoria celor care nu divorţează.

Obrazul tânărului ofiţer se împurpură:

— Soţul nu mai reprezintă de mult nimic pentru ea. Din considerente cu totul sordide, familia a unit-o încă de foarte tânără cu acest Tartuffe[1], posesor, dealtminteri, al unor gusturi..., hai să le zicem, „speciale”. Credeţi că e necesar să le evoc?...

[1] Personaj din piesa omonimă a lui Molliere, prototipul fanfaronului, al ipocritului şi al venalului (n.t.).

— Aveţi dreptate. *No personal remarks*. Spuneţi-mi, însă, dacă informaţiile pe care le deţineţi provin de la ea, înseamnă că e sufletul conjuraţiei.

— Micaela e fiică şi nepoată de colonişti. Cei doi fraţi ai ei au fost scopiţi şi apoi înjunghiaţi de rebeli. Ea le-a descoperit cadavrele.

Sanford îl privi pe Erkmann drept în ochi:

— E nevoie să vă spun mai mult?

— Nu, e de prisos.

Comandorul se sculă:

Îndată ce banda va fi neutralizată, doamna va fi condusă... De fapt, unde anume?

— Bruxelles ori şi mai bine, Amsterdam.

Voi rezolva. Restul nu mă mai interesează.

— Exact!

Îşi strânseră mâinile. Peste mai puţin de o săptămână, complotiştii, împresuraţi într-o reşedinţă de ţară, erau fie doborâţi, fie se sinucideau ca să nu cadă prizonieri. În ajun, posesoare a unui paşaport fals, executat de o mână de maestru, Micaela trecea frontiera la bordul unei ambulanţe. Câteva luni mai târziu, izbucnea criza cubaneză. Franţa a fost prima, înaintea Marii Britanii, care a trecut de partea Statelor Unite. Între timp, Erkmann fusese plasat în fruntea Serviciilor Speciale. A doua zi după retragerea rachetelor sovietice din Cuba, avocatul care-l pusese în legătură cu Sanford i-a telefonat acasă.

— Am să vă transmit un mesaj din partea amicului nostru comun. Probabil e codificat.

— Ascult.

— *M for Mike passed away, stop, it’s a boy, stop, you see: I was right*.[1] În linii mari, era un răspuns la toate întrebările pe care Erkmann şi le-ar fi putut pune. Când, după ani mulţi, l-a întâlnit pe Sanford într-un cadru oficial, amândoi s-au declarat încântaţi că, în sfârşit, pot face cunoştinţă. Contactul a fost mentinut, dar fară nici o aluzie la trecut.

[1] M (de la Michel) cu trimitere spre ce va fi. E băiat. Vedeţi, am avut dreptate (engl.) (n.a.).

Comandorul îşi termină paharul. Memoria nu-l trădase nici de data asta: paşaportul pe care-l procurase Micaelei purta un nime foarte răspândit, corespunzând şi fizicului tinerei femei: Garcia.

— Garcia... Garcy... murmură Comandorul. Să fie doar o coincidenţă?

*

* *

Ministrul Apărării şi şeful Statului-Major al Marinei sosiră în acelaşi timp la Matignon, întrebându-se care ar putea fi motivele acestei convocări nocturne. Smuls din week-end-ul pe care şi-l petrecea la ţară, ministrul purta un pulover şi un sacou din tweed. Amiralul era în ţinută de seară: venea de la o recepţie oferită la Muzeul Marinei de foştii elevi ai Academiei Navale.

Philippe Verneuil (zis: Filip cel Frumos) poseda, în afara propriilor calităţi şi pe aceea de a şti să-şi aleagă anturajul. Şeful său de cabinet era un monument de ingeniozitate, iar Denise, soţia, cu treizeci de ani mai tânără, îmbina frumuseţea cu inteligenţa. Ofiţerul vorbi la telefon din biroul directorului Muzeului. Premierul recomandase maximum de discreţie. Văzându-l pe amiral înconjurat şi acaparat de prietenii săi din tinereţe, şeful de cabinet se adresă în şoaptă soţiei. Aceasta simulă o uşoară indispoziţie, lăsând să se înţeleagă că, în starea în care se află, e cât se poate de firesc şi cuplul se eschivă sub privirile înduioşate ale celor prezenţi.

Amiralul o lăsă în faţa reşedinţei conjugale de pe *rue Royale*. În timp ce urca la volan, după ce expediase şoferul, ea îi murmură, tandru, la ureche:

— Dacă nu te întorci prea târziu, dragule, am putea transforma minciuna asta într-o fericită perspectivă.

Verneuil îl ascultă pe Primul ministru, cu ochii scăpărând de interes. Mintea sa era perfect aptă să eşafodeze un plan de bătaie, lăsându-se, totodată, purtată de o dulce reverie. Se temea doar de încetineala mecanismelor administrative, factorul timp părându-i-se primordial, dar Marbier îl linişti:

— Preluaţi afacerea, domnule amiral, coordonându-vă cu Serviciile Speciale.

Apoi, întoreându-se spre ministrul Apărării:

— Scurtcircuităm Statul-Major al Armatei. Altminteri, n-o mai scoatem la capăt. De acord?

Cel interpelat bombăni ceva, dar nu putu decât să aprobe. Verneuil se ridică în picioare:

— Dacă-mi permiteţi, domnule Prim-ministru...

— Duceţi-vă, domnule amiral, dar insist asupra acestui punct: e vorba numai şi numai de culegere de informaţii. Orice recurgere la forţă este absolut exclusă. Dacă, totuşi, în mod excepţional, sovieticii nu se află în starea care ne-a fost descrisă şi manifestă intenţia de a se opune tentativei noastre de... asistenţă umanitară, ordinul meu este de a ne retrage imediat. Vă vorbesc în numele preşedintelui Republicii, comandantul suprem al Forţelor Armate.

— Am înţeles perfect. Respectele mele.

Revenit la sediul de pe rue Royale, Verneuil merse de-a dreptul în biroul său, unde era aşteptat de şeful de cabinet.

— Aveţi parte de un munte de felicitări şi urări de bine, îl întîmpină acesta, zâmbind.

— Mersi, bătrâne, ai jucat perfect, ca de obicei.

— Meritul e al doamnei Verneuil, o mare actriţă.

— Aşa-i. E, doar, femeie, nu? Să lăsăm astea. Roagă-l pe amiralul Roubaud să poftească. Spune-i că e foarte urgent. Eu, unul, mă duc la PC Ops.

După ce descuie uşa blindată care permitea accesul la Centrala Operaţiunilor, amiralul se îndreptă spre harta de perete care indica poziţiile tuturor bastimentelor aflate în acel moment pe mare. Reţinu, cu satisfacţie, pe aceea a portavionului atomic, „Charles de Gaulle”, navigând în mijlocul Atlanticului de Nord, luă un compas şi începu să calculeze.

Îl întrerupse fregatonul[1] de serviciu:

— Domnule amiral, amiralul Roubaud e la telefon.

— Vorbesc din cuşcă.

„Cuşca” în cauză era o mică încăpere cu pereţii de sticlă peste care puteau fi trase draperii groase. Sumar mobilată - o

[1] În jargonul marinăresc francez, căpitan de fregată, grad corespunzător celui de căpitan-comandor sau căpitan de rangul II din marina noastră militară (n.t.).

canapea extensibilă, o masă-birou, două fotolii - ea servea, de obicei, ca loc de repaos pentru ofiţerul de serviciu. Şeful Statului-Major, care o folosea cu prilejul marilor manevre, îi spunea „odaia mea de cugetare”. De fapt, în caz de război, comandamentul urma să se exercite dintr-un alt loc, la adăpost de bombele termonucleare.

Verneuil trase uşa după sine şi ridică receptorul. Accentul cântător al lui Roubaud, un provensal pursânge cum îi plăcea să sublinieze, răsună în aparat:

— Salut, Philippe! Ce se întâmplă de m-a scos omul tău din scutece? Ne atacă ruşii?

— Primo: nu. Secundo: nu-ţi pot spune nimic la telefon.

— Acostează aici în viteză... şi nu sufla nimănui o vorbă.

— Sosesc!

Cei doi se cunoşteau încă din Şcoala Militară de Marină. Verneuil, aviatorul, şi Roubaud, submarinistul, urmaseră o carieră paralelă, exercitând şi unul şi altul, funcţii din ce în ce mai importante. Roubaud ar fi putut să fie numit şeful Statului- Major, el şi nu Verneuil. Preşedintele Barsac hotărâse, însă, altfel. Chiar dacă-l încercase o uşoară amărăciune, nu o manifestase niciodată, mulţumindu-se doar să apere cu înverşunare interesele armei sumbarine.

Imediat după ce sosi la Centrala Operaţiunilor, Verneuil îl trase după sine în „cuşcă”, după care închise bine uşa şi lăsă perdelele. Pe masă stătea întinsă o hartă a Atlanticului de Nord.

— Mi-ai putea indica, aproximativ, unde se află în prezent „Commandant Houot”?

— O clipă, te rog... A părăsit Scapa Flow joi dimineaţa. PIM-ul[1] este de 25 noduri... În linii mari, ar trebui să fie pe undeva pe aici.

Roubaud indică un anumit punct pe hartă. Luând o riglă Cras, Verneuil se apucă să măsoare, înşirând cifre pe o foaie de hârtie.

— Parcă s-ar potrivi! Bun. Îi dai ordin să atingă zona dorsalei de la Reykjanes. Atenţie, Charles. E ultrasecret!

[1] Poziţia, drumul şi viteza pe care o navă trebuie să le adopte în următoarele 24 de ore (n.a.).

— Ia spune, Philippe, n-ai putea, totuşi, să-mi explici...

— De acord!

Verneuil schiţă la repezeală tabloul situaţiei.

— Scopul manevrei e să depunem la bordul lui „Commandant Houot” o echipă de doi-trei oameni, care să pătrundă în interiorul submarinului sovietic pentru o inspecţie amănunţită.

— Şi ai putea să-mi spui cum vor proceda aceşti James Bond[1] ai noştri?

— Foarte simplu: prin cuplare.

— Foarte simplu? Hai să vedem!

Roubaud îşi înălţă ochii spre cer:

— Şi tu îţi imaginezi, scumpul meu aviator, că submarinul de buzunar pe care-l transportă „Houot” nu va trebui decât să se lipească precum o ventuză de coca rusnacului, în dreptul tambuchiului de salvare şi să-l desfacă, aşa, pur şi simplu. Cum poţi fi sigur că cele două trape se vor potrivi exact una peste alta? Care este sistemul de deschidere al tambuchiului? Diametrul lui concordă cu diametrul vasului nostru? Dar forma pe care o are coca lui Ivan? Fir-aş să fiu, voi ăştia de la Aeronavală o luaţi mereu razna! La 110 metri adâncime nu te mai joci cu încercatul! Etanşietatea cuplării trebuie să fie perfectă!

Exploziile de furie ale submarinistului deveniseră legendare în toată Marina. Verneuil îşi lăsă camaradul să se defuleze în voie, apoi continuă:

— Răspunsurile ia întrebările tale sunt, probabil, în dosarul pe care ni-l va aduce un ofiţer american.

Se uită la ceas:

— Două dimineaţa. Cred că a şi sosit.

— E aici?

— Nu, vizavi, la „Crillon”. Băieţii pe care-i am acolo l-au şi contactat pesemne.

— M-aş putea repezi şi eu. Sunt în civil, nimeni n-o să mă bage în seamă. Câştigăm, astfel, timp.

— Ai dreptate. Du-te.

---

[1] Alias agentul 007, prototipul superspionului, personaj creat de scriitorul englez Jan Flemming (1908-1964) (n.t.).

Roubaud dădu să se repeadă spre uşă. Verneuil îl opri:

— Ho! Nu aşa de repede. Există o parolă.

Instalat confortabil în fotoliul de piele din barul hotelului, cu geanta diplomat pe genunchi, locotenent-comandoruî Garcy îşi spunea că, neîndoios, de vreo doisprezece ani trăia o aventură extraordinară. Ea...începuse în momentul în care un senator mijlocise pentru el bursa de admitere la Academia Navală de la Annapolis. Orfan, crescut de Asistenţa publică, elev al unuia din liceele militare din care Statele Unite selecţionează, cu mare rigoare, viitorii lor ofiţeri, dar lipsit totodată de relaţii şi rude influente, şansele de a-şi realiza visul erau destul de firave, când iată că pe neaşteptate, acest vis încetase să mai fie o himeră. Terminase şcoala printre fruntaşi, dar atâta tot - firea sa intransigentă nu era chiar pe placul tuturor - însă, pe parcurs, primise cele mai interesante misiuni. Sigur, ele erau departe de a fi o sinecură, dar cât de benefice şi profitabile pe plan profesional! Ai fi zis că o mână protectoare îi ghidează, în permanenţă, paşii. Şi iată că, chiar în cursul după-amiezii, un telefon l-a smuls din ocupaţiile pe care le avea la divizia Submarine a Marelui Stat-Major, telefon prin care i se ordona să se prezinte imediat, lăsând la o parte orice altă treabă, la şeful Operaţiunilor Navale în persoană. Se revedea pătrunzând, cu inima cât un purice, în biroul marelui şef.

În timp ce aştepta, încremenit în poziţia de drepţi, amiralul l-a cercetat îndelung cu privirea. La început grav, apoi zâmbitor. Un zâmbet bun, călduros. Necunoscându-şi niciodată tatăl, Garcy a fost ispitit să califice, în sinea sa, acest zâmbet drept „patern”, dar umorul său natural i-a alungat imediat asemenea gând. „ Oricum nu-i semăn deloc; cu moaca mea de spaniol, n-am nimic dintr-un *wasp*[1].

Cuvintele lui Sanford îi sunau şi acum în urechi:

[1] Literal: viespe. Sunt însă şi iniţialele de la While. Anglo-Saxon Protestant (Alb, anglo-saxon, protestant). Un portavion a fost astfel botezat (n.a.).

„Am citit raportul dumitale asupra zgomotelor proprii submarinelor. Multe din propunerile de eliminare a lor sunt... într-un cuvânt, te felicit”.

Tânărul ofiţer ar fi putut jura că, în timp ce-i vorbea, amiralul era la fel de emoţionat ca şi el însuşi. Urmarea a fost şi mai surprinzătoare:

— Ia loc. Ştiu că pot avea o încredere totală în dumneata. Ca atare, am decis să-ţi încredinţez o misiune de cea mai mare importanţă...

Cu gura căscata, Garcy îl asculta pe CNO destăinuindu-i că Marina franceză descoperise un submarin sovietic cu avarie la bord şi că se va strădui să obţină maximum de informaţii.

— Pentru a duce la bun sfârşit această operaţiune, de care bineînţeles vom profita şi noi, aliaţii noştri au nevoie de anumite detalii. Ele se află în acest dosar...

Zicând acestea, Sanford îi întinse un plic cartonat pe care nu figura nici o menţiune asupra originii sale.

— Eşti autorizat să le completezi răspunzând la toate întrebările ce ţi se vor pune în legătură cu SAPR, clasa „Typhoon”, pe care le cunoşti bine, nu-i aşa?

Amiralul se ridică şi conchise:

— Nu sufli o vorbă despre misiune absolut nimănui şi, odată executată, o ştergi din memorie. Priceput? Oficial, ţi-am acordat o permisie de opt zile, drept recompensă pentru excelentul studiu asupra zgomotelor. Dealtfel, aşa vor sta lucrurile şi în realitate, deoarece contactele cu partea franceză nu vor depăşi câteva ore. După aceea... ei bine, după aceea vei vizita Parisul. Ai să vezi, e un oraş miraculos.

Punând astfel capăt întrevederii, Sanford îl condusese până la uşă, ţinându-l pe după umăr. În prag, îi întinse mâna, înălţându-şi privirea în ochii lui:

— Eşti pe drumul cel bun. Continuă tot aşa... Michel.

O voce îl trezi pe Garcy din gândurile sale:

— N-aveţi, cumva, un foc?

Un bărbat atletic, cu bărbia pătrată şi trăsături energice, se aplecase spre el, cu o ţigară între degete. Maşinal, Garcy îi întinse bricheta.

— Mulţumesc mult, murmură necunoscutul. Rămâne să mă revanşez.

Americanului nu-i căzu fisa imediat. Apoi, conştient de încetineala reacţiei sale, exclamă:

— Oh, iertaţi-mă, eram cu capul în nori. Mă prezint...

— Locotenent-comandor Establet. Ar fi mai bine să urcăm la dumneavoastră în cameră.

Pe când traversau holul, pustiu la această oră târzie, amiralul Roubaud irupse prin uşa batantă, se îndreptă, grăbit, spre bar de unde ieşi imediat, vizibil deconcertat. Zărindu-i însă, se apropie, scoase din buzunar un pachet de ţigări Rothmans şi întrebă după o uşoară ezitare:

— N-aveţi, cumva, un chibrit? Ştiţi, rămâne să mă revanşez...

Mesagerul lui Sanford pufni în râs, sub privirea nedumerită a lui Roubaud, care întrebă:

— Ia spuneţi-mi...

Establet, recunoscându-l, se grăbi să intervină:

— Aţi nimerit la fix, domnule amiral. Dumnealui e comandantul Garcy.

Un ceas mai târziu, francezii dispuneau de o schiţă detailată a instalaţiilor interioare ale unui submarin din clasa „Typhoon", precum şi de toate precizările necesare. Totuşi, Roubaud era în continuare preocupat dacă submarinul de buzunar al lui „Com- mandant Houot" se va adapta pe profilul cocăi navei sovietice. Garcy se grăbi să-l liniştească.

— Nu cred să existe probleme din acest punct de vedere. După cum ştiţi, tambuchiurile de salvare de pe submarinele lagărului occidental sunt standardizate. Din nefericire, planurile acestor tambuchiuri au fost livrate tovarăşilor de vizavi de un tehnician de la baza noastră de la San Diego. Un ticălos pe care l-am priponit anul trecut şi care a făcut mărturisiri complete.

Sunt mari şanse ca sovieticii să le fi preluat ca atare, fără să aducă cea mai mică modificare.

— Şi dacă, totuşi, au făcut-o?

— Revenirea la căsuţa de plecare face parte din inconvenientele meseriei noastre, domnule amiral, ironiză Establet.

Roubaud îi aruncă o privire iritată, apoi se decontractă:

— Dumneata, dumneata îmi placi. De fapt, meseria voastră, cum îţi place să-i zici, mi-a dat o idee. De îndată ce voi ajunge la Postul meu de comandă voi adăuga un grăuncior de sare la combinaţiile Serviciilor Speciale; în felul acesta, omor doi iepuri dintr-un foc.

Controlul operaţional al submarinelor atomice se exercita dintr-o sală dreptunghiulară aflată în centrul unui complex subteran, amplasat, întruna din marile suburbii pariziene, pe locul unei foste ciupercării. La ora 9,30 fix, comandantul forţelor submarine îşi făcea apariţia şi se instala pe o banchetă pliantă, în compania celor doi adjuncţi, ca să asculte raportul asupra evenimentelor din ultimele douăzeci şi patru de ore, prezentat de ofiţerul care-şi termina cartul. Restul Statului-Major rămânea în picioare tot timpul cât dura expunerea, oricât de lungă ar fi fost ea. Era ideea şefului, care pretindea că, în acest fel, atenţia e permanent stimulată.

Urmând un ritual imuabil, amiralul făcea apoi turul panourilor pe care figura poziţia ştiută a tuturor navelor de luptă a submarinelor atomice, purtătoare de rachete. Acestea erau învăluite în cel mai mare secret, la fel ca şi uriaşul fişet blindat în care se aflau dischetele destinate calculatoarelor de pe SAPR, conţinând obiectivele acestora. Nici măcar amiralul nu cunoştea care sunt ţintele spre care vor porni rachetele sale.

Sosirea lui Roubaud în plină noapte nu l-a surprins din cale-afară pe ofiţerul de serviciu, un locotenent-comandor care se lungise pe banchetă în speranţa unui scurt răgaz, primul după lungi ceasuri de neîntreruptă activitate. Dădu să sară în picioare, dar amiralul îi opri gestul:

— Rămâi pe loc, bătrâne, cu siguranţă eşti frânt. Sunt doar în trecere.

Neglijând panourile cu hărţi, Roubaud se apropie de cel pe care figura lista cifratorilor de serviciu. O rapidă aruncătură de ochi îi confirmă că maistrul-principal Lengaux îndeplinea această funcţiune până la orele 4. Cu un zâmbet mulţumit pe buze, se instală la biroul pe care se aliniau telefoanele cu sistem de bruiaj ce legau postul său de comandă de celelalte

mari comandamente şi se apucă să scrie. Când isprăvi, îi făcu semn ofiţerului de cart, care, bineînţeles, se sculase de pe banchetă.,

— Ia-o, cifreaz-o şi expediaz-o în regim de flash[1].

Ofiţerul parcurse, rapid, mesajul:

Expeditor: ALFOST[2] Destinatar: „COMMANDANT HOUOT" - IMEDIAT DUPĂ RECEPŢIE PORNIŢI SPRE CAREUL BXJW/RCQZ PENTRU MISIUNE DE ASISTENŢĂ - STOP - PÂNĂ LA NOI ORDINE CONTACTE RADIO ORARE[3] - STOP - NU ESTE VORBA DE UN EXERCIŢIU.

Uimit, obiectă:

— Dar... domnule amiral, n-avem nimic în careul respectiv...

— Executarea! Ia spune-mi, Lengaux e într-adevăr de cart?

Chipul ofiţerului se luminã. Roubaud îi făcu un semn cu ochiul:

— Te-ai prins?

— Tota1[4]! exclamă ofiţerul şi porni cu pas vioi spre localul care adăpostea cifrul. Când reveni în sala cea mare, Roubaud se instalase pe banchetă, în mână cu un vechi roman poliţist găsit pe acolo, absorbit de lectură. La ora, 4,05 terminându-i-se serviciul, maistrul-principal Lengaux părăsi, la rândul său, locul de muncă, salutându-l în trecere pe amiral care-l urmări cu o privire sarcastică. Cu două săptămâni mai devreme, DST[5] îl prevenise că maistrul militar lucrează pentru KGB. În înţelegere cu cei de la contrainformaţii, Roubaud hotărâse să fie lăsat, provizoriu, în pace. Şeful său de Stat-Major îi

---

[1] Gradul cel mai înalt de urgenţă pentru transmiterea unei comunicări (n.a.).

[2] A(mira)L (Commandant des) F(orces) O(ceaniques) St(rategiques) (n.a.).

[3] Recepţie la ore fixe. În cazul de faţă, pe antenă filară, operaţiune care obligă submarinul să încetinească ca să poată primi mesajul (n.a.).

[4] Pavilionul „observat" este ridicat la jumătatea saulei pentru a indica faptul că semnalul a fost văzut şi înregistrat. Când este ridicat „total", adică până la capătul de sus al saulei, înseamnă că s-a înţeles şi semnificaţia lui (n.a.).

[5] Direction de Surveillance du Territoire (Direcţia de Supraveghere a Teritoriului), unul din Serviciile Speciale franceze (n.t.)

prevenise însă pe ofiţerii superiori, astfel încât numai mesajele de rutină treceau prin mâna trădătorului. Era, totuşi, un joc care nu se putea prelungi la infinit şi amiralul nici că putuse găsi ocazie mai potrivită ca să-i pună capăt. Fiind liber a doua zi, Lengaux le va comunica obligatoriu sovieticilor această informaţie atât de preţioasă, împingându-i pe o pistă falsă: aceea a unui submarin francez sau aliat aflat în dificultate. Ulterior, maistrul principal se va trezi la răcoare, iar arestarea lui va întări credibilitatea informaţiei.

Extrem de mulţumit de isprava sa, Roubaud azvârli cartea cât colo.

— Bun! Acum, anulează mesajul. Vom expedia un altul. Atenţie: ultrasecret! „Commandant Houot” îl va recepţiona la ora 6? E-n ordine!

CAPITOLUL VIII

Sâmbătă

Era aproape de şapte dimineaţa când amiralul Verneuil, tot în ţinută de gală, traversă curtea Ministerului Marinei ca s-o apuce pe marea scară de onoare ce ducea şi la apartamentul său oficial. Se opri pe prima treaptă, istovit dar fericit.

Ore în şir, închis în „cuşcă”, pusese, personal, la punct toate detaliile operaţiunii. Mai întâi singur, apoi împreună cu Roubaud, revenit de la PC-ul său, un Roubaud acum încrezător şi entuziasmat:

— Establet ăsta mi se pare un tip de primă clasă! Coechipier al lui, ţi-l propun pe Boulier. Împreună, vor forma o echipă senzaţională.

O alegere pe care Verneuil a aprobat-o cu căldură. Inginerul principal cu armamentul Marcel Boulier era, indiscutabil, un fenomen şi nimeni nu părea mai calificat ca el pentru misiunea ce se pregătea. Fiu de muncitor, el însuşi absolvent al Şcolii Profesionale a Arsenalului, urcase treptele ierarhiei luptând din greu şi dându-şi bacalaureatul - cu menţiunea „foarte bine”- în timp ce-şi satisfăcea serviciu! militar. Muncind ziua în atelierele de reparaţii ale submarinelor şi tocind noaptea pentru examene, prototipul superînzestratului, şef de promoţie al Şcolii Navale de Geniu, inventator dar şi realizator, tehnician fără pereche, capabil să născocească un aparat şi să-l fabrice cu mâini proprii, dobândise, printre altele, o adevărată pasiune pentru exploatarea informaţiilor şi cunoştea submarinelor sovietice mai bine ca oricare altul în Franţa.

— Ei bine, mi se pare că poate demara la sfert de cheie! exclamă Roubaud. Nu-mi rămâne decât să aştern totul pe

hârtie. Staff[1] -ul meu îl va bate la maşină cu mânuţele sale albe. Salut!

Dădu să se ridice, dar Verneuil îl opri cu un gest.

— Negativ! Mesajul pe care l-ai expediat lui „Commandant Houot” ca să se deplaseze unde s-a prevăzut e de ajuns. Ordinele de operaţie le voi redacta chiar aici, împreună cu tine. Într-un singur exemplar, manuscris. Establet va fi cel care-l va duce. Bagă-ţi bine în cap, dragul meu Charles, umblăm cu dinamită. Imaginează-ţi numai ce s-ar întâmpla dacă sovieticii ar prinde de veste. Hai, să nu mai pierdem timpul, la treabă!

Roubaud se aşeză la loc, convenind în sinea sa că şeful avea dreptate: KGB-ul îşi infiltra agenţii peste tot. Pentru unul demascat, câţi continuau să opereze?

Cei doi amirali se înhămară la muncă: portavionului i se fixă un punct precis unde să primească avioanele care-i vor aduce din Franţa pe Establet şi Boulier. Imediat după apuntare, „Charles de Gaulle” urma să se îndrepte cu viteza maximă spre un alt punct, determinat de raza de acţiune a elicopterului care-i va depune pe cei doi ofiţeri pe „Commandant Houot”. Se va proceda la o coborâre pe cablu, la limita posibilităţilor aparatului, cu condiţia, fireşte, ca vremea să nu-şi facă prea tare de cap; or, previziunile meteo pentru zona Atlanticului de Nord erau îngrozitoare.

Textul destinat submarinului era succint, lăsând din belşug loc iniţiativei. Odată Roubaud plecat, Verneuil mai adăugă două rânduri:

„*Vă veţi conforma directivelor purtătorului prezentului ordin privind modul în care veţi executa misiunea primită.*”

Scriindu-le, amiralul îşi spuse că exercitarea comandamentului comportă, uneori, o anumită doză de ipocrizie, necesară însă. Roubaud avea să afle, oricum, de această abatere de la regula sacrosanctă a „căpitanului-după-Dumnezeu-singurul-stăpân-la-bord”. Sigur, cel al lui „Commandant Houot” era excelent, dar un pic cam prea tare preocupat de avansare.

[1] Denumire dată, în jargonul marinei franceze, şefului de Stat Major (n.a.).

Faptul că i se sugera o acoperire oficială îl va face, poate, mai temerar.

Verneuil Semnă, apoi ridică receptorul telefonului:

— Comunicaţi-i persoanei care aşteaptă să coboare aici.

Câteva secunde după, Establet apărea în uşa „cuştii”.

Amiralul îi întinse foaia de hârtie:

— Citeşte-o. Reţine bine însemnarea pe care am adăugat-o la sfârşit.

De fiecare dată când îşi regăsea apartamentul după o zi bogată în evenimente, amiralul Verneuil era încercat de una şi aceeaşi senzaţie: un soi de căldură lăuntrică combinată cu o juvenilă ardoare şi o adâncă împăcare, într-atât de bine izbutise tânăra sa soţie să alunge caracterul impersonal al unei locuinţe oficiale. Nu se atinsese de nimic, sau aproape de nimic: plafoanele înalte, stucaturile aurite, lambriurile, lustrele din cristal, tapiseriile şi mobilierul Empire proveneau din rezervele naţionale, toate se aflau la locul lor; schimbate erau doar ambianţa şi obiceiurile. Acum, florile din vaze variau de la o zi la alta şi, exceptând cazurile când avea loc o recepţie, „casa civilă”[1] se retrăgea la sfârşitul după-amiezii. Atunci, Philippe şi Denise Verneuil redeveneau ceea ce erau de la prima lor întâlnire: doi îndrăgostiţi.

Conform unei deprinderi imuabile, amiralul intră întâi în bibliotecă. După o privire aruncată agendei de lucru în care figura programul zilei, începu să-şi golească buzunarele, având sentimentul că, pe moment, se leapădă de însăşi funcţia sa. Putea să şi-o permită: operaţiunea fusese lansată şi rămânea de nemodificat, cel puţin în orele imediat următoare. În rest, intrase în week-end. O foaie albă de hârtie, aşezată pe colţul biroului, îi atrase privirea. Pe ea nu era decât un mare semn de întrebare, desenat cu ruj de buze, iar sub el, o săgeată. Inima lui Philippe prinse să bată mai iute remarcând, în direcţia indicată de săgeată, rochia de seară a Denisei - din lame argintiu - frumos aranjată pe un fotoliu, cu una din bretele petrecute peste clanţa unei uşi pe care el o deschise

[1] Personalul de serviciu: majordom, bucătari, şoferi, etc. toţi, de altminteri, marinari (n.a.).

încetişor. Înşirate savant pe mocheta coridorului, o pereche de pantofi de lac, mănuşi lungi împodobite cu strasuri, ciorapi diafani, un sutien redus la cea mai simplă expresie şi un minuscul triunghi din dantelă şi tul jalonau drumul spre dormitorul din care filtra o discretă lumină roz. Oboseala dispăru ca prin farmec şi, desfăcând din mers nodul papionului, înaintă în vârful picioarelor. În anumite împrejurări, un amiral nu diferă cu nimic de un june aspirant, dacă nu punem la socoteală experienţa şi ameninţarea telefonului de la căpătâi, gata să zbârnâie în orice clipă.

Amiralitatea şi Serviciile Secrete îşi împărţiseră munca; celor din urmă le revenea sarcina de a-l transfera pe Establet la baza navală de la Landivisiau într-un timp record şi în cel mai desăvârşit secret. O cursă contra cronometru, executată cu mână dr maestru. Pe un aeroport discret dintr-o suburbie pariziană, mi avion militar, care nu figura însă pe niciuna din listele afectivelor oficiale ale Armatei Aerului, aştepta la capătul pistei, cu reactoarele gata încălzite. Îndată ce André a urcat la bord, a decolat în direcţia Finistère[1]. Establet era obişnuit cu genul acesta de plecări precipitate; neluând cu sine nici un fel de bagaj, îmbrăcase o salopetă neagră ale cărei multiple buzunare puteau conţine tot de ce ar fi putut avea nevoie. Cât dură zborul, profită de răgazul oferit ca să recitească dosarul transmis de Garcy, să-şi consulte propriile notiţe şi, mai ales, sa asimileze cât mai bine natura misiunii sale.

„M-ai înţeles bine, nu? Misiunea dumitale constă numai şi numai în culegerea unui maximum de informaţii. Nici o înfruntare cu sovieticii. Cu nici un preţ!” insistase Verneuil.

Boulier se găsea, practic vorbind, la faţa locului, fiind de o lună detaşat la Brest, unde lucra la submarinele atomice din noua generaţie. Celibatar, locuia la Cercul naval. Telefonul lui Roubaud l-a smuls din somn; i se ordona să-i urmeze pe cei doi bărbaţi care vor veni să-l ia. Când, o jumătate de oră mai târziu, aceştia se prezentară, îl găsiră pe inginer învârtindu-se

[1] Departament din nord-vestul Franţei (Bretagne), având ieşire la Canalul Mânecii şi la Oceanul Atlantic (n.t.).

prin cameră cu braţele încărcate de lenjerie şi uniforme, neştiind prea bine ce trebuie să ia. În faţa nerăbdării lor, optă finalmente pentru o simplă salopetă de lucru şi îndesă într-un rucsac, claie peste grămadă, cămăşi, pulovere, obiecte de toaletă, trusa cu scule şi-i urmă, căscând mai, mai să-şi mute fălcile din loc.

Abia coborât din avion la Landivisiau, Establet văzu venindu-i în întâmpinare un bărbat scund, pirpiriu, cu părul tuns perie, deloc impunător. Această primă impresie dispăru însă imediat ce-i întâlni privirea; era privirea cuiva care ştie ce vrea şi obţine ce vrea. Primele cuvinte ale lui Boulier risipiră definitiv orice urmă de îndoială:

— Amiralul Roubaud nu mi-a dat prea multe detalii: strict esenţialul. Presupun că restul mi-l veţi spune dumneavoastră. Să punem lucrurile la punct de la bun început: din clipa asta sunt la ordinele dumneavoastră. Probabil, sunt mai vechi în grad, dar puţin îmi pasă. Sunteţi şeful: îmi arătaţi calea, eu o exploatez. De acord?

Acest limbaj direct îl surprinse plăcut pe Establet. Îi întinse mâna. Acesta i-o strânse cu o putere care-l surprinse pe omul Comandorului.

— Nici o problemă! exclamă el. Sunt sigur că vom alcătui o bună echipă. Iată dosarul operaţiunii: îl veţi studia în avion.

Celălalt schiţă o grimasă comică:

— Dacă o să pot... adesea, am rău de aer. Dar nu vă faceţi griji, mă descurc...

Duduitul unui Jeep care se apropia îi făcu să se întoarcă, îndată ce maşina opri, un tânăr atletic, cu trese de căpitan-comandor pe costumul de zbor, sări din ea ca un cascador şi se apropie în fugă de ei. Un zâmbet larg ilumina chipul său prelung de descehdent la vechilor trubaduri.

— Căpitan-comandor Coulanges. Eu sunt cel care vă va transporta, mai exact, pe unul din dumneavoastră, pentru că sunt două aparate.

În timp ce se îndreptau spre avioane, Coulanges le explică:

— Pentru această misiune au fost prevăzute două „coţofene”[1] de antrenament...

[1] Avioane, în argou marinăresc (n.a.).

Văzându-l pe Establet că încruntă sprânceana, aviatorul se grăbi să-l liniştească:

— Sunt nişte ACM[1] modificate pentru două persoane, cele mai rapide din aparatele capabile de apuntare de care dispune la ora actuală Aviaţia noastră purtată. Le folosim la formarea piloţilor pentru tipul „Rafale”.

— Fie şi ACM, dacă ne depun în viteză pe portavion.

— Nu vă faceţi probleme. Ajungem în două ceasuri, chiar dacă la început o să pierdem niţel timp zburând la joasă altitudine ca să nu fim detectaţi. Există în permanenţă pescadoare-spion, sovietice sau poloneze, care-şi fac de lucru în larg. Or, ordinele venite de la Paris pot fi rezumate în celebra lozincă: „Rapiditate şi discreţie!”

Spunând acestea, Coulanges izbucni într-un hohot vesel de râs. Boulier, care până acum nu deschisese gura, nu se putu împiedica să remarce:

— Aveţi aerul unui om fericit, domnule comandant.

— Fericit? Spuneţi, mai bine, omul cel mai fericit de pe lume! Am o soţie încântătoare şi şase copii splendizi. La treizeci şi patru de ani, sunt de acum fregaton. Mai tragem uneori mâţa de coadă la sfârşit de lună, dar comand cea mai grozavă flotilă a Aeronavalei. Îmi ador meseria şi, în caz de conflict, o să lupt cu mâinile curate; sigur, descurajarea nucleară e indispensabilă, e cea care, de aproape o jumătate de secol, salvează viaţa planetei, dar martor mi-e Dumnezeu că prefer să mă bat la comenzile avionului meu!

Inginerul dădu din cap aprobator.

„Un veritabil cavaler la cerului, gândi el. O rasă de oameni pe care cei ca mine o sortesc dispariţiei, inventând avioanele fără pilot. Pe de altă parte, însă, maşinăriile astea ale noastre pot salva vieţi omeneşti!”

Strecură o privire spre Establet, care se pregătea să se caţăre pe aripa unui ACM.

„Şi el e, probabil, un tip nemaipomenit. Oameni ca el sunt cei care păzesc pacea, jonglând cu propria lor existenţă...”

Coulanges îl bătu pe umăr:

— Nu-i momentul să visaţi! Pilotul vă aşteaptă.

[1] Avion de Combat Marine (Avion de Luptă Marină) (n.a.).

Câteva clipe mai târziu, cele două ACM se aliniau la capătul pistei. Legaţi de scaunul lor, aflat în spatele pilotului, cu căştile pe urechi şi măştile de oxigen, având încorporate în ele microfonul, Establet şi Boulier îşi amăgeau nerăbdarea flecărind cu piloţii respectivi. Evident, inginerul discuta chestiuni tehnice cu al său; căpitanul-locotenent Leblond îi lăuda performanţele aparatului:

— E un bireactor foarte sofisticat care poate ajunge până la mach[1] 1,7, însă noi vom fi obligaţi să nu depăşim mach 0,8 sau 0,9 ca să nu ne trezim fără combustibil. 900 de mile marine nu înseamnă totuşi, trotuarul de vizavi!

La rândul său, Coulanges schimbase câteva vorbe cu turnul de control.

— S-ar putea să avem parte de companie, îi spuse lui Establet. Englezii semnalează un portavion sovietic la sud de Irlanda.

Acesta se încruntă:

— Nu-mi place.

— Nu vă faceţi griji. Precauţiunile au fost luate. Pentru început, chiar de acum, tăcere completă radio. Nu vom folosi nici radarul şi nici vreun alt auxiliar electronic. Mucles pe toată linia.

— Cu alte cuvinte, pe orbecăite, ca pe vremurile bune de altădată?

— Da, dar cu menţiunea că poziţia noastră ne e furnizată de calculator cu aproximaţie de o milă marină plus sau minus. Daca „De Gaulle” se află la locul întâlnirii, îl vom găsi fără probleme. Iar astea două ne vor furniza de îndată carburantul de care avem nevoie, continuă Coulanges, arătând cele două avioane-cisternă „Super-Etendard” care decolau, înaintea lor, unul după celălalt. Ceea ce mă sâcâie însă ţine de meteo.

Îşi aţinti privirea spre cer: întregul orizont era obstruat de o aglomerare densă de nori stratus.

— Ia uitaţi-vă la gogoloaiele astea! Pe puţin trei sute de metri de vată! Aţi văzut, „Super-Etandard”-urile au dispărut de cum au decolat. Iar sud-vestul bate din ce în ce mai tare. Ei!

[1] Viteza sunetului (n.a.).

dar ăsta-i tot farmecul! conchise pilotul, chicotind în mască. Şi, după ce mai aruncă o privire turnului de control:

— Haidem, e rândul nostru!

Împinse maneta de gaz până la fund şi deblocă frânele; imediat, ACM-ul ţâşni aidoma unui pursânge. Deasupra lor, avioanele-cisternă amorsau virajul care să le permită aprovizionarea în zbor. Lipit de spătarul scaunului de brusca accelerație, Establet bombăni:

— Descurcaţi-vă cum ştiţi, dar apuntaţi pe „De Gaulle”!

Râsul lui Coulanges umplu receptoarele căştii:

— E ca şi cum v-aţi şi găsi pe el.

Acum reunite, cele patru aparate adoptaseră o formaţie suplă care să le permită manevre individuale pentru a evita pe cât se poate norii care se lăsau tot mai mult peste mare, cernând peste întinderea de ape o ploicică măruntă. Coulanges nu mai flecărea cu pasagerul. Establet îl simţea concentrat, atent la capcanele întinse de vânt şi golurile de aer. Neavând ce face, urmărea cadranele tabloului de bord în timp ce cea de a doua manşă a avionului oscila lângă şoldul său, animată parcă de o viaţă proprie, deşi nu făcea decât să reproducă mişcările primei manşe, celei mânuite de pilot.

Zburau de vreo jumătate de oră, între nori şi valuri, zgâlţâiţi cumplit de turbulenţe. Boulier apucase să umple două sau trei pungi pe care i le dăduse un mecanic prevăzător şi turba de ciudă că uitase la Brest pastilele lui de Emetiral. Brusc, Establet observă că indicatorul de viteză scade în mod sensibil, coborând de la 360 la 300, apoi la 270 de noduri[1]. Prin interfon, îl întrebă pe Coulanges:

— Ce se întâmplă? Necazuri cu motorul?

— Da’ de unde. Merge strună. Încetinim pentru aprovizionare. Băieţaşii de colo ne vor pompa niţică benzină; câte 2.000 de litri de avion. Uitaţi-vă bine, merită osteneala.

Ca într-un balet perfect pus la punct, fără a se încălca o clipă tăcerea radio, cele două „Super-Etendard” se depărtară unul de celălalt, în timp ce ACM-urile se apropiară, mai-mai să

[1] Aeronavala foloseşte aceleaşi unităţi de măsură ca şi Marina: milă, nod etc. Reamintim că nodul este viteza cu care se parcurge într-o oră o milă marină (1.852 m.) (n.t.).

se lipească de ele. Establet remarcă atunci sub fuselajul „cisternei” un soi de nacelă, cu o mică elice în faţă şi în spate cu un fel de trompă conică. Conul acesta se desprinse, antrenând după sine un furtun suplu care se lungea progresiv, devenind rigid din cauza vitezei.

— Elicea se învârteşte de una singură, acţionată de curentul de aer şi este cuplată cu un motor hidraulic, explică Coulanges. El acţionează sistemul de derulare a furtunului şi pompele care expediază carburantul. Simplu ca bună-ziua, numai că cineva a trebuit să se gândească şi la aşa ceva.

Pilotul de pe „Super-Etendard” „bătu din aripi”. La acest semnal, ACM-ul se plasă cam la zece metri în urmă. Răsucindu-se pe cât îi îngăduiau centurile de siguranţă, Establet izbuti să zărească capătul unei lungi tije ieşind din botul avionului, oblică faţă de axul acestuia, asemeni lăncii unui cavaler de pe vremuri galopând la turnir să-şi înfrunte adversarul. Coulanges se apropia uşurel de „Super-Etendard”; la un moment dat, vârful tijei se inseră în trompa conică, înghiţit parcă de ea.

— Bun! Ne-am cuplat! exclamă Coulanges, constatând că furtunul se curbează niţel.

— Bravo! aplaudă Establet. Admirabil vizat. Cu toate astea, am avut impresia că nici măcar nu puteţi zări vârful tijei.

— Abia îl văd, dar nu mă ghidez după el. Am alte repere pentru aliniere. Uneori, ce-i drept, suntem nevoiţi să repetăm, de câteva ori, operaţiunea. Azi am avut baftă. Punct ochit, punct lovit! Acum, nu ne rămâne decât să ne umplem rezervoarele.

După câteva momente, ACM-ul începu să se distanţeze pe nesimţite. Furtunul se întinse, tija se smulse din trompă. Imediat, nacela aspiră furtunul, capătul conic îşi reluă locul, iar ACM-ul se îndepărtă de „cisternă”. Establet se uită la ceas; întreaga operaţiune durase numai cinci minute. Tandemul celălalt isprăvise şi el. Cele două „Super-Etendard” degajară, luând înălţime. Coulanges continuă explicaţiile:

— Acum, ele se vor înapoia la bază, făcând tot posibilul să fie reperate, în timp ce noi vom continua la firul ierbii, dacă mă pot exprima aşa când e vorba de valuri cât casa!

În clipa în care socoti că a ieşit din bătaia radarurilor indiscrete, Coulanges comandă:

— Gata, urcăm!

Cele două ACM-uri cabrară, împlântându-se în vălătucii cenuşii, buhăiţi de apă. La 15.000 de metri mai sus, îi aştepta cerul de un albastru scăpărător.

— Gata cu joaca de-a v-aţi ascunselea! Acum îi dăm serios bătaie. Într-un ceas, un ceas şi ceva suntem la locul întâlnirii!

Zburau sub un soare incandescent, săgeţi argintii cu traiectorii materializate în dârele de condens neîntâlnind aparent nici o împotrivire, dar în realitate considerabil frânate de un vânt potrivnic, din ce în ce mai violent. Leblond, vechi pilot provenit din trupă, găsea. că şeful lui impune o viteză care sporeşte periculos Consumul de carburant. Dacă n-ar fi fost tăcerea radio, l-ar fi alertat demult; aşa, însă, nu-i rămânea decât să fixeze joja care cobora inexorabil. În spatele lui, Boulier, graţie oxigenului pe care-l inhala în aerul rarefiat, trăia momente de euforie. Greţurile dispăruseră, plonjase în conţinutul dosarului şi se şi vedea explorând cele mai mici cotloane ale submarinului sovietic, când Leblond îl preveni:

— Portavionul ne contactează pe UHF[1]. Suntem pe radarul lui. Curând apuntăm. Cu vremea asta de rahat, o să fie circ, nu glumă!

Inginerul scoase un oftat, închise dosarul şi strânse mai bine centurile de siguranţă. Resemnat.

Vocea nazalizată a şefului Avia[2] de pe „Charles de Gaulle” răsună iarăşi în căşti:

— *Alo, Flamant Bleu (Flamingo Albastru). Pigeon (Porumbel) doi-nouă-zero, douăzeci marine*[3]. Repet: condiţii meteo foarte proaste. Treceţi pe orbită aşteptând ameliorarea.

Coulanges se enervă:

— Negativ! Suntem cu carburantul la limită. Şi nici vorbă să schimbăm ruta! tăie el scurt protestele interlocutorului său.

— Dar mişcarea punţii e foarte mare.

---

[1] Ultra-Haute Frequance (Frecvenţă ultraînaltă) (n.a.).

[2] Comandantul Grupării de aviaţie (n.a.).

[3] înseamnă: Eşti la 20 mile de mine. la cap-compas 290 ca să vii pe direcţia mea (n.a.).

— N-are a face! Apuntăm. Astea-s ordinele!

— E nebunie curată! Doar nu suntem în război!

— Ba s-ar părea că da! replică Coulanges, îmboldit prin interfon de Establet:

— Făceţi-l să priceapă că trebuie să ajungem pe vas cu orice preţ!

Până la urmă, cel de pe navă capitulă:

— De acord, dar voi aţi vrut-o! *Doi-doi-zero direcţia noastră de marş. Viteza vântului pe punte: 70 noduri. Plafon: 180 picioare. Fox-Trott Echo 860*[1]. Pregătiţi să vă primim, încheie el, parcă în silă.

— O.K.! Coborâm! anunţă triumfător Coulanges împingând manşa, în timp ce Leblond amorsa un cerc complet ca să-i facă suficient loc.

Aidoma unui şoim care se abate asupra prăzii, ACM-ul plonja în nori. Complet lipsit de vizibilitate, zburând când lin, când zgâlţâit groaznic, el se lansase într-un teribil picaj, aparent orbeşte, dar în realitate urmând o traiectorie foarte precisă, ale cărei elemente erau permanent transmise de sistemul de ghidare automată a portavionului. Pilotului nu-i rămânea decât să urmeze cu stricteţe indicaţiile. Străin de lumea din afară, cu ochii fixaţi pe tabloul de bord, Coulanges acţiona manşa şi palonierul pentru a menţine pe un cadran două ace încrucişate deasupra unei mire, urmărind totodată altimetrul.

— 1.500 picioare! exclamă el deodată. Fac un palier.

Trase de manşă. Ascultător, aparatul se redresă, vibrând şi tresărind, în timp ce tunetul reactoarelor scădea. Două şocuri surde zguduiră avionul. Establet tresări.

— Ce-a mai fost şi...

— Nimica. Am scos trenul de aterizare şi pintenul[2].

---

[1] Indicativ pentru presiunea atmosferică la nivelul mării; avionul trebuie s-o cunoască absolut precis spre a-şi regla altimetrul (n.a).

[2] Rolul lui este să se agaţe de cablurile elastice întinse de-a curmezişul punţii, frânând rularea aparatului (n.a).

ACM-ul plonjă din nou, apoi reduse progresiv picajul. Ţâşni brusc din pâcle, survolând o mare agitată, de un verde veninos, înspumată, ostilă.

— Pregătit pentru apuntare, anunţă, calm, Coulanges, de parcă ar ateriza la baza lui de la Landivisiau, cu vânt zero.

Ofiţer pe navele de suprafaţă, apoi submarinist, înainte de a fi afectat misiunilor speciale, Establet trăia cu pasiune această nouă experienţă. Înaintea lor, gigantica masă a portavionului - 36.000 tone - apărea incredibil de firavă, strivită parcă de şapa întunecată a norilor, atât de joşi încât vârful catargului se implânta, din când în când, în ei. Astfel văzut, „Charles de Gaulle" părea imobil. În realitate însă, pentru a reduce cât mai mult vântul de pe punte, adoptase alura cea mai redusă care să-i permită să menţină capul adecvat. Datorită stabilizatoarelor, ruliul era cvasinul; în schimb, lungimea sa făcea tangajul impresionant, puntea-pupa înălţându-se şi coborând cu câţiva metri, într-un ritm neregulat.

Pe măsură ce se apropiau, totul se accelera aidoma unui film proiectat de un aparat devenit deodată nebun. Acum, senzaţia lui Establet era că nu ei, ci portavionul se năpustise asupra lor. Cu mâinile încleştate de marginea tabloului de bord, trăgând de centurile de siguranţă ca să vadă mai bine, zări într-o fracţiune de secundă o siluetă viu colorată stând în colţul punţii de zbor şi detaşându-se pe fundalul întunecat al scutului anti-vânt: era ofiţerul cu apuntarea. Alături de el, un proiector de formă dreptunghiulară, barat de o dungă Luminoasă de un verde violent. Un spot de mare intensitate oscila, urcând şi coborând, alternativ, deasupra şi dedesubtul dungii. Establet cunoştea acest sistem optic: spotul indica pilotului că era mai sus sau mai jos faţă de traiectoria ideală apuntării. Îl auzi pe Coulanges articulând răspicat:

— *Oglinda. Zece. Noiembrie Alfa*[1].

Răspunsul sosi prompt:

— Vânt pe punte 60 de noduri. Tangaj.

Imediat urmară câteva comenzi precipitate:

[1] în traducere: Văzut dispozitivul optic. Mi-au rămas o mie de livre de carburant (10x100). Noiembrie Alfa: iniţialele N şi A constituie numele de cod al pilotului (n.a.).

— Vino mai la dreapta... Rămâi aliniat... încă mai la dreapta... Motor! Motor! Nu coborî!. Palonier! DREAPTA!!! Perfect!

Docil, Coulanges executa ordinele, ştiind prea bine că pentru faza finală nici un radar, nici un laser, nici cea mai sofisticată drăcovenie electronică nu face cât ochiul exersat al ofiţerului cu apuntarea, el însuşi pilot de înaltă clasă. Dirijată astfel cu mână de maestru, prezentarea ACM-ului părea impecabilă dacă Neptun nu s-ar fi amestecat şi n-ar fi vrut să aibă ultimul cuvânt. Cu viteza redusă, cabrat cât trebuie, avionul era pe punctul să atingă puntea, când un imprevizibil val de fund ridică pur şi simplu pupa portavionului, dejucând toate calculele oamenilor. Forţă vie împotriva altei forţe vii, şocul a fost teribil: roţile săriră în sus, iar pintenul, biciuind aerul, trecu pe deasupra celor trei cabluri de oţel întinse în diagonala punţii.

— Calcă-l pe coadă! răcni batman[1] -ul.

Dar Coulanges accelerase deja până la fund şi degaja pe stânga, comentând incidentul:

— Am dat-o-n bară. Nu-i nimic, repetăm figura.

În timp ce avionul lor amorsa virajul şi urca, Establet îl auzi pe Leblond anunţându-se:

— *Lima-Charlie. Am albeaţă pe ochi*[2].

— Nu te uita la punte. Eşti în poziţie bună. Urcă un pic! Menţine contactul. Bine, foarte bine!

Cel de al doilea ACM se prezentă exact în momentul în care portavionul se găsea la orizontală. Pintenul se agăţă de cablu, imobilizând aparatul. Boulier scoase un Of! de uşurare:

— Jos pălăria!

— Am avut baftă, răspunse, placid, Leblanc. Azi a fost într-adevăr la coardă. Se zgâlţâia al naibii şi, cu nenorociţii ăştia de stropi pe parbriz, aveam orbul găinilor!

— Reglaţi oxigenul la-100%, recomandă Coulanges în timp ce avionul ataca cea de a doua prezentare.

— De ce? întrebă Establet.

---

[1] Ofiţer cu apuntarea (n.a.).

[2] în jargon, cu parbrizul opacizat (n.a.).

— Păi, dacă nimerim cumva în băltoacă, o să aveţi ce respira până ne ejectăm din carlingă.

— Splendidă perspectivă!

— Ei, zic şi eu aşa, pentru conversaţie. De data asta, mergem la sigur, afirmă pilotul ca, imediat, să exclame:

— Fir-ar să fie, am o pană hidraulică!

— Ce anume?

— Vedeţi beculeţul din dreapta? E pe roşu. Înseamnă că e o scurgere de lichid. Nu mai pot manevra nici trenul de aterizare, nici pintenul.

— Şi-n cazul ăsta?

— Oh, de apuntat apuntăm noi, dar vom rămâne blocaţi în cabluri şi porcăria asta de lichid e al dracului de inflamabil. Dacă o picătură atinge o suprafaţă încinsă, capota reactorului, de pildă, Bum-m-m! şi Inch'Allah[1]! oricum, prea mult nu mai avem de aşteptat... într-un fel sau altul...

De obicei, Establet gusta umorul negru, dar de data asta se mulţumi să mârâie. Ar fi fost mult prea idiot să eşueze atât de aproape de ţintă!

Un scurt schimb de cuvinte cu ofiţerul cu apuntarea şi ACM-ul se şi afla deasupra pistei; în ultimul moment aceasta păru că fuge de sub roţi, dar cu un reflex instantaneu, Coulanges izbuti să se agaţe de ultimul cablu. Avionul cabră şi recăzu, blocat. În aceeaşi clipă, o limbă de foc ţâşni de sub fuselaj. Restul se consumă în fracţiuni de secundă; cei doi se mai căzneau să desprindă centurile de siguranţă, când flăcările dispărură brusc şi plexiglasul carlingii se acoperi de un strat alb. Coulanges izbucni într-un râs nervos:

— Oho, bătrâne, băieţii de la „Intervenţii” au reacţionat la mare fix!

Spunea adevărul: în secunda imediat următoare apariţiei flăcărilor, tunurile cu spumă intraseră în acţiune, acoperind ACM-ul cu un troian de zăpadă carbonică şi lichidând pe loc începutul de incendiu. Iar, Coulanges trase cupola de plexiglas. Cocoţat pe un taburet, un matelot, grotesc în costumul lui din asbest, îi întinse mâna.

[1] Voia lui Allah (arabă) (n.t.).

— După cum se vede, n-a fost nici pentru data asta! Mulţumesc, băieţi! strigă pilotul, desprinzându-se din nămeţii care umpluseră carlinga.

Sări pe punte, urmat imediat de Establet. Un căpitan-locotenent, cu capul descoperit, se apropie de ei:

— Domnul amiral mi-a ordonat să conduc pasagerul în biroul domniei-sale. Tovarăşul lui se află deja acolo.

„Să sperăm că Boulier n-a apucat să flecărească”, îşi spuse Establet, luându-se după ofiţer. Se îngrijora de pomană: de la primele întrebări ale viceamiralului Moureau, inginerul pusese punctele pe i:

— Regret, dar nu vă pot spune nimic în plus. Dumneavoastră aveţi ordinele dumneavoastră, noi, pe ale noastre.

Moureau îi aruncase o privire iritată, după care se apucă să-şi îndese, metodic, pipa.

— Aveţi dreptate, scumpe camarad. Nu sunt decât o cumătră, bătrână şi curioasă. Dar trebuie să recunoaşteţi că toată istoria asta nu-i tocmai lesne de înghiţit: avioanele mele au fost cele care v-au adus aici, unul din elicopterele mele vă va depune pe „Commandant Houot”... şi singurul drept pe care-l am... să tac şi să nu întreb.

Aghiotantul îl introduse, pe Establet. Arătându-le încăperea cu un gest larg al mâinii, amiralul spuse:

— Domnilor, sunteţi aici la dumneavoastră acasă. Vă las. O să vi se arate cabinele care v-au fost rezervate.

Zicând acestea, comandantul ieşi pe culoar. Acolo, îl aştepta şeful Statului-Major. O veche prietenie îi unea pe cei doi ofiţeri.

— Vezi tu, îi spuse amiralul, luându-l familiar pe după umeri, noi suntem obişnuiţi cu secretele militare, dar ăştia, bătrâne, ăştia reprezintă secretul de Stat!

CAPITOLUL IX

La cei patruzeci şi cinci de ani trecuţi, Matthew Forman ajunsese să fie convins că îşi ratase viaţa, într-atât de constant evenimentul refuza să-l servească. Era de ajuns să i se dea un post şi formula „nimic de semnalat” să se impună de la sine. Afectat de trei luni la Ambasada Statelor Unite la Oslo, oficial în funcţia de ataşat comercial adjunct, în realitate însă şeful antenei CIA, Forman nu izbutise să desmintă reputaţia care-i adusese, din partea colegilor, porecla de peace-maker[1]. De la preluarea funcţiei, Norvegia devenise, subit, un sector absolut calm: nu tu submarin necunoscut aventurat printre fiorduri, nu tu avion neindentificat violând spaţiul aerian al ţării; până şi pescadoarele-spion păreau să fi abandonat zona costieră, astfel încât reţeaua de informatori moştenită de la predecesorul său nu furniza decât banalităţi de rutină.

Totul însă s-a schimbat, brusc, în dimineaţa în care un mariners, trimis de Primul secretar, l-a introdus în birou pe Lotciuk. Două ceasuri mai târziu, Forman începuse să-şi spună că, în sfârşit, ziua sa de glorie venise. Exprimându-se într-o engleză livrescă, Lotciuk tratase ca un businessman stăpân pe situaţie. Conştient de valoarea informaţiilor pe care le putea furniza, el înşirase, calm, condiţiile de existenţă - discretă, dar foarte confortabilă totuşi - care să-i fie asigurate în Statele Unite până la sfârşitul zilelor.

— Iar de plecat, vreau să plec imediat. Aici, n-am să vă destăinui nimic.

— Ho-ho, prea aţi luat-o repede! Mai întâi, trebuie să efectuăm anumite verificări. După aceea, mai vedem.

Lotciuk clătină din cap, chipul său exprimând un soi de milă îngăduitoare. Scoţând din buzunar o foaie de hârtie, o despături şi o întinse americanului:

[1] încheietor, făcător de pace (engl.) (n.t.).

— Cu titlul de eşantion, iată organizarea completă a direcţiunii KGB. La zi, preciză el, aidoma unui constructor care prezintă ultimul său prototip. Puteţi s-o comparaţi cu ceea ce aveţi deja.

Cu arătătorul, împunse o căsuţă marcată: Operaţiuni speciale.

— Direcţia asta depinde, exclusiv, de Udarniev. Sunt, sau mai exact, eram şeful ei. Nu-i aşa că nici măcar nu bănuiaţi existenţa ei?

Forman jubila; de data asta prinsese un peşte mare, mare de tot. Mimând indiferenţa, spuse din vârful buzelor:

— Aşa credeţi?

— Vă invit să-mi demonstraţi!

Şi, ridicându-se, Lotciuk conchise:

— Pot să-mi fac un pic de toaletă şi să-mi astâmpăr foamea, în aşteptarea avionului?

Siderat, agentul CIA îl fixă câteva clipe, apoi izbucni, trântind cu pumnul în masă:

— Da’ drept cine vă credeţi?

— Drept cineva care vă va asigura o strălucită carieră, dar care, totodată, ţine la propria-i viaţă, răspunse, glacial, Lotciuk. Ieri, Udarniev era suferind: colică renală. Azi, însă, îi e, probabil, mai bine şi-i va lansa pe zbirii lui în căutarea mea. Înţelegeţi, aşadar, de ce mă grăbesc şi, ca atare, să nu mai pierdem timp. Comandaţi avionul!

Forman întinse mâna spre telefon, dar se răzgândi:

— Mai întâi, trebuie să telefonez...

Sovieticul îşi înălţă privirea spre cer.

— Of! credeam că americanii sunt capabili să discearnă imediat pleaşca cea mare! Ar fi trebuit să mă adresez celor de la Inteligence Service. Ăia, încaltea, îşi cunosc meseria!

Privirea lui Forman deveni dură. Printre dinţii încleştaţi, lansă:,

— Cred că v-ar prinde bine câteva zile de... cugetare solitară.

Lotciuk pricepu că mersese prea departe; atunci, aruncă pe masă atuul pe care-l găsise:

— Telegrafiaţi, dacă asta vi-e pofta, dar pregătiţi şi avionul, pentru că sunt sigur de natura răspunsului... mai cu seamă dacă îi veţi anunţa pe şefii dumneavoastră că unul din submarinele noastre cele mai moderne se află în larg şi încă într-o situaţie cu totul specială: întregul echipaj e în comă.

— Fir-ar...! De unde ştiţi?

— Foarte simplu: eu sunt cel care l-a otrăvit. Desigur, o regretabilă eroare.

Matthew Forman se năpusti asupra telefonului.

*

* *

La Washington era aproape de orele paisprezece când David Brown a reuşit să-l contacteze pe amiralul Sanford. Acesta tocmai dejuna la clubul său de golf; legătura i se dădu la bar.

— Domnule amiral? Aici Dave. Puteţi să mă sunaţi imediat?

— O.K.! Plec de îndată.

Sanford semnă nota de plată şi se urcă în maşină. După câteva sute de metri, opri „Chevroletul” în dreptul unei staţii de benzină.

— Fă-mi plinul şi controlează uleiul, aruncă el, îndreptându-se spre cabina telefonică de alături, a cărei uşă o lăsă intenţionat întredeschisă ca să poată supraveghea ce se petrece de jur-împrejur.

— Alo, Brown? Ce s-a întâmplat?

— Ce era mai rău.

— Adică?

— Azi-dimineaţă, un rus totalmente necunoscut de Serviciile noastre s-a prezentat la Ambasada de la Oslo, cerând azil politic în Statele Unite. După spusele agentului care l-a primit, e vorba de un mare mahăr al KGB-ului, unul din executanţii misiunilor speciale ale lui Udarniev.

— Interesant, dar ce mă privesc pe mine toate astea?

— Deţine informaţii în legătură cu submarinul.

Sanford se încruntă:

— Oh, fir-ar să fie! Exact, ce ştie?

— A declarat că un submarin atomic, al cărui nume îl cunoaşte, după cum ştie şi numele comandantului său, a plecat lunea trecută pentru o destinaţie necunoscută...

— Deci, nu-i cunoaşte poziţia?

— Asta, admiţând că nu minte. Tipul e mare şmecher: informaţiile le serveşte cu pipeta, cerând să fie transferat imediat în Statele Unite, unde ar trebui să-i organizăm o - ceea ce numeşte el - paşnică şi liniştită ieşire la pensie. În schimbul ei, ne garantează senzaţionale revelaţii. În cazul submarinului, confirmă că întregul echipaj se află în comă.

— Cum poate fi atât de sigur?

— Pentru bunul motiv că el a fost cel care l-a otrăvit. Din greşeală! N-a vrut să spună nimic în plus înainte de a fi transferat de cealaltă parte a Atlanticului. Dacă am înţeles bine, la ora actuală, tot KGB-ul e scai după el.

Sanford reflectă câteva clipe, apoi:

— Evident, cam neplăcut, dar până când agentul vostru de la Oslo va stoarce de la sovieticul respectiv tot ce ştie ca să se confirme credibilitatea spuselor lui, vom avea răgazul necesar să luăm o decizie.

— Din păcate, nu!

— Ce vrei să spui?

— Şeful antenei noastre s-a dovedit prea zelos. De fapt, îl cunoaşteţi: Matthew Forman.

— Peace-maker? Formidabil, pentru unul căruia nu i s-a întâmplat niciodată nimic, uite-l că trage lozul cel mare!

— Exact. Vă daţi seama, n-a ratat ocazia. Şansa vieţii sale! A transmis, în flash, la Langley, un adevărat roman-fluviu. Ghinionul a făcut ca mesajul să aterizeze pe biroul unui june fătălău ambiţios, care, ca să iasă în evidenţă, l-a alertat direct pe directorul meu. Ia ghiciţi, acum, unde se află acest director?

— Dumnezeule! gemu Sanford. Să nu-mi spuneţi că e la...

— Întocmai! La Camp David, unde Jerry Flush l-a invitat să-şi petreacă week-end-ul. Nu încape îndoială că scumpul nostru Preşedinte şi-a dat seama că, pe vremea când nu era decât dublu lui Carson, prea şi-a manifestat antipatia faţă de

Agenţia noastră ca acum să nu vrea să dreagă această impresie.

— N-am ce zice, a ales ziua cea mai potrivită!

Furibund, amiralul se apucă să înjure ca un birjar, ceea ce nu era deloc în obiceiurile sale:

— Dumnezeul... şi Paştele... şi aia a măsi! Dacă directorul vostru îi suflă ceva lui Jerry Flush, o să ne găsim în rahat până-n-gât!

Urmară câteva cuvinte nedeşluşite, după care întrebă:

— Credeţi că a făcut-o?

— Puneţi-vă şi dumneavoastră în locul lui. În orice caz, un lucru e sigur: patronul meu a ordonat transferarea clientului în Statele Unite cu maximă urgenţă, fără să mai treacă prin centrul principal de triere[1]. La ora actuală, transfugul e în zbor spre noi.

— Ghinion curat, fiindcă Flush, chiar dacă o mai ia uneori razna, e departe de a fi idiot şi va face imediat legătura cu aluziile mele de ieri apropo de un submarin sovietic aflat în dificultate. Dacă mă ia la întrebări, voi fi obligat să dau în vileag totul: faptul că submarinul a eşuat pe un fund înalt, poziţia lui, baliza de avarie pe care am pescuit-o... totul... în afara, doar, a micului amănunt că le-am pasat francezilor pontul. În privinţa asta, însă, sunt liniştit: nu vor exista scurgeri.

— Sunteţi absolut sigur de ofiţerul pe care l-aţi trimis la Paris?

— Răspund pentru el ca pentru mine însumi! Acum, problema noastră e să câştigăm timp ca să le permitem să opereze înainte ca Flush să apuce să ridice receptorul telefonului roşu ca să-i ofere tovarăşului Petrov serviciile sale de salvamarist.

— Aşa cum îl ştim, Petrov va declina oferta, ordonând totodată flotilei sale să descopere submarinul cu orice preţ.

— De asta e şi nevoie să-i prevenim pe prietenii noştri cât mai rapid cu putinţă.

---

[1] CIA a organizat în Germania de Vest un centru de triere prin care sunt trecute în mod obligatoriu toate persoanele venite din ţările socialiste care au optat pentru dreptul de azil (n.a.).

— Îi alertez imediat. Ştiţi. Comandorul şi-a organizat o mică agenţie, numai a lui, distinctă de Centrala oficială.

— Perfect.

— Da, însă, tot oficial, e oarecum pe tuşă. Din fericire, succesorul lui îmi pare un tip de mâna-ntâi.

— Fiţi pe pace, Comandorul ştie să-şi aleagă oamenii. Bine, cât timp telefonaţi, eu mai încerc să ciupesc câte ceva pe ici pe colo, o oră-două. Câştigul mic nu-i pagubă.

Sanford închise, îşi luă maşina şi o opri doi kilometri mai încolo, la liziera unei păduri. Gară în dosul unor tufişuri, astfel încât să nu poată fi zărită de pe şosea, coborî şi se îndepărtă, cu pas vioi şi ritmic, pe sub copaci. Cine i-ar fi putut reproşa că, într-o după-amiază de sâmbătă se dedă plăcerilor jogging-ului, cînd, de fapt şi în ziua atacului japonez de la Pearl Harbour - era o duminică - generalul Marshall a fost găsit cu mare caznă: se plimba şi el prin pădure. Călare!

*

* *

Furtuna dospea în continuare, fără să izbucnească, dar vântul sporea întruna. Anemometrul oscila între 80 şi 90 de noduri, blocându-se uneori sub rafale. Prelunga hulă atlantică se transformase în berbeci uriaşi care se rostogoleau peste puntea de zbor, complet pustie, toate aparatele fiind, precaut, coborâte în hangare. O operaţiune care se dovedise deloc uşoară. Uneori, câte un talaz mai înalt decât celelalte se abătea asupra castelului central împroşcând cu stropi geamurile, dar neputincios în faţa hublourilor rotative care degajau instantaneu panorama. O panoramă monotonă reprezentând acelaşi cer mohorât şi aceeaşi mare dezlănţuită.

Cu mâinile înfundate în buzunare şi pipa în colţul gurii, uşor adus de spate şi parcă sudat de podeaua antiderapantă, căpitanul-comandor Le Nabour nici nu-şi mai dădea osteneala s-o privească. Mijindu-şi ochii, se concentra, făcând apel la instinctul lui de urmaş a zece generaţii de navigatori - dintre aceia care brăzdaseră apele Capului Horn şi ale Terrei Nova - ca să poată aprecia reacţiile navei înfruntând furia valurilor ce o izbeau, înverşunându-se s-o ducă la pieire. Maşinile lucrau

ca pentru o viteză de 30 de noduri - loch-ul indica numai 25 - şi „Charles de Gaulle” îşi croia drum, vibrând din toate încheieturile, veritabilă sfidare adusă stihiilor naturii. Fregatele din escortă căpătaseră de mult libertatea de manevră ca să poată lua o poziţie de capă. Ofiţerul scoase un mârâit surd, aruncă o privire dezabuzată ecranului radarului de navigaţie, complet bruiat de vânzoleala mării, apoi se răsuci spre comandantul său:

— Până la urmă, dăm de dracu’! Ar trebui să încetinim şi noi.

Comandorul Bard, un bărbat scund, cu nasul acvilin, se îndesă şi mai tare în fotoliul în care şedea, scuturã negativ din cap şi murmură:

— Cunoaşteţi ordinele. Ţineţi-o tot aşa şi nu vă mai frământaţi. O să se înmoaie.

Le Nabour zâmbi în sinea sa. Bard, fost pilot de încercare, îşi merita pe deplin porecla de Baraka[1]. De zeci şi zeci de ori plonjase în mare sau trebuise să se ejecteze din prototipurile forţate de el peste limita posibilităţilor lor şi, de fiecare dată, scăpase fără nici o zgârietură.

— Dacă e careva capabil să iasă la liman, acela e numai şi numai sultanul nostru, îşi spuse fregatonul.

Cu două nivele mai jos, în încăperea rezervată, de regulă, amiralului şi Statului său Major, Establet abia îşi mai stăpânea nervii. ACM-urile atinseseră portavionul în exact două ore şi trei minute, dar „Charles de Gaulle” va avea nevoie de un timp sensibil mai îndelungat pentru a ajunge în punctul de unde, la limita extremă a razei sale de acţiune, elicopterul îşi va putea lua zborul spre „Commandant Houot”. Nu trecea o clipă fără să-şi privească ceasul.

— Of, fir-ar să fie, când o să decolăm odată?!

— Întrebarea se pune, mai curând, dacă vom putea decola, replică moderatul Boulier.

Isprăvind cu dosarul pe care i-l dăduse Establet, inginerul se instalase în faţa unui pupitru pe ecranele căruia apăreau datele furnizate de sateliţii meteo.

— Straşnică depresiune! Mai avem până ieşim din budă!

[1] Cuvânt arab, însemnând noroc, protecţie divină (n.t.).

Pe puntea de comandă, anemometrul se blocase iarăşi: vântul depăşea 100 de noduri.

— Pe toţi dracii! bombăni „sultanul”. Dacă ţin să-mi larghez clienţii, va trebui să cam dau cu tifla regulamentului.

În ochi, îi apăru o lucire maliţioasă:

— ...Şi n-o să fie pentru prima oară!

Chemă plantonul:

— Pofteşte-l încoace pe căpitanul Tholent.

Un ceas mai târziu, maiorul Mahut din infanteria marină, ofiţer cu poliţia, primea ordinul să conducă pe cei doi proaspăt sosiţi în hangarul nr.1. Se prezentă, ducând mâna la vizieră, cu chipul perfect inexpresiv şi o privire pierdută în depărtare. În realitate, la fel ca şi toţi cei care-i zăriseră, era devorat de curiozitate: iată doi tipi, fără nici un galon sau tresă, pe care amiralul i-a poftit la el imediat după apuntare. E un motiv să-ţi pui întrebări, nu-i aşa? Neştiind prea bine ce apelativ să folosească, optă pentru persoana a treia:

— Dacă domnii binevoiesc să mă urmeze...

Un ascensor îi depuse cu trei nivele mai jos, la înălţimea punţii de decolare. La capătul coridorului, odată ajuns în faţa unei uşi deschise, Mahut se trase, politicos într-o parte. În momentul în care-i treceau pragul, răsună o exclamaţie de bucurie şi un colos blond, în ţinută de zbor, se repezi spre Establet.

— Ei nu... visez: André! Salul, bătrâne pirat! Unde-ai dispărut atâţia ani?

Establet eludă întrebarea:

— Deci, tu ne cari?

— Afirmativ. Da’ ce de mistere pentru o misiune de rutină! Până şi planul de zbor e strict secret! Ba mai mull, Baraka m-a pus să promit că, odată revenit la bord, uit totul. I-am jurat pe Biblie, pe Coran, pe Talmud şi pe proxima listă de avansări în grad!

Izbucni în râs, apoi, foarte monden, îi întinse mâna lui Boulier, care asistase la scenă, năucit de-a binelea.

— Încântat să vă cunosc. Mă numesc Tholent.

— Camaradul meu de promoţie, de pluton şi adesea de... „mititica”, preciză, zâmbind, Establet. Bun, să nu mai pierdem timp, hai, mergem?

Zicând acestea, se îndreptă spre ieşire. Tholent îl reţinu de braţ.

— Ho-ho, stai o clipă! Mai întâi, trebuie să vă fac instructajul.

— E cu adevărat indispensabil?

— Ăsta-i regulamentul.

Establet îşi înălţă ochii spre cer:'

— Regulamentul! Trăsni-l-ar de regulament, tu nu pricepi că n-avem nici o secundă de pierdut? Dealtfel, amiralul tău a primit toate instrucţiunile necesare. Aşa că, las-o baltă! Direcţia râşniţa ta zburătoare şi s-o întindem de aici cât mai repede!

Tholent nu era însă dintr-aceia care să se lase muştruluit.

— Atenţie, André! Până când n-o să vă las pe submarin, eu „sunt cel care comandă şi-o să faci bine să mă asculţi. Primo: în cel mai fericit caz, decolăm peste un sfert de ceas. Secundo: să zbori pe asemenea nasulie de vreme nu-i o partidă de plăcere. Tertio: numai ca să ne desprindem de punte şi încă va trebui să ne dedăm la tot soiul de acrobaţii. Până una alta, elicopterul rămâne în hangar şi nu va fi scos decât în ultimul moment. Atunci o să şi urcaţi la bord. Maistrul militar Cardon o să vă ia în primire, o să vă indice locurile, o să vă arate cum se prinde o Mae-West[1], cum se încheie centurile de siguranţă, cum...

— Isprăveşte, Gerard, cunoaştem toate marafeturile astea! exclamă, excedat, Establet. Pentru numele cerului, scurteaz-o!

— O.K.! Trec la instrucţiunile în caz de amerizare forţată, în pricipiu, aparatul poate pluti, dar o spargere a fuselajului e oricând posibilă. Evacuarea o veţi face numai la ordinul lui Cardon; în acel moment, vă îndepărtaţi de elicopter înotând pe sub apă.

— Sub apă! gemu Boulier. Dar eu nu ştiu...

[1] Vestă pneumatică de salvare, poreclită astfel în timpul celui de al doilea Război Mondial, prin analogie cu bustul opulent al actriţei americane cu acelaşi nume (n.a.)

Establet explodă pentru a doua oară:

— Aia a măsii! Dă-le dracului de instrucţiuni! Cu turbatul ăsta de vânt, e absolut clar că n-avem nici o şansă să scăpăm dacă...

— În fond, mi se rupe! strigă Tholent, pierzându-şi, la rândul său, răbdarea. Trebuie să fiu tâmpit să-mi bat gura cu voi! Cardon o să vă dăscălească în timpul zborului. Strângeţi-vă catrafusele şi veniţi după mine!

În hangarul cu dimensiuni de catedrală, furtuna se manifesta altfel. Aici şocul valurilor era atenuat, urletul vântului aproape nu se auzea, vibraţia plăcilor metalice părea un fenomen perfect controlat. Ceea ce însă te făcea să-ţi simţi stomacul în gât era tangajul, slab ca amplitudine, dar formidabil prin presiunea pe care o exercita asupra fiinţei omeneşti, sugerând o forţă teribilă, o forţă pe care o simţeai parcă stând la pândă şi aşteptându-şi ceasul.

Aripă lângă aripă, imobilizate prin cabluri de oţel care, uneori, se întindeau cu scârţâituri sinistre, aparatele de zbor se îngrămădeau într-o aparentă dezordine, dar, de fapt, potrivit unui plan amănunţit conceput. Un plan care exploatase fiecare loc liber pentru a le putea îmbuca dar care permitea totodată, cu preţul unor minime deplasări, să fie extrase aparatele primului val spre a fi urcate pe puntea de decolare. Lângă uşa culisantă care dădea spre ascensorul lateral staţiona un elicopter de mari dimensiuni, ataşat de un tractor.

— Ia uitaţi-vă la giuvaerul ăsta! exclamă Tholent. E ultimul născut al Aerospaţialei. Nici măcar n-a fost încă botezat, îi spunem NH 90. Un singur rotor, dar două turbopropulsoare de câte 2.000 de cai putere fiecare şi toate găselniţele electronice imaginabile, printre care şi un calculator de navigaţie de o precizie uluitoare. Poate face orice: transport de comandouri, atacul unui submarin, a unei nave uşoare şi chiar a unui tanc. Sunteţi răsfăţaţi, băieţaşi, sunteţi răsfăţaţi!

Mângâie fuselajul aparatului aşa cum mângâi un cal pursânge. Un tip bondoc, cu umeri de docher, îmbrăcat într-un costum de zbor se desprinse din grupul marinarilor care înconjurau elicopterul.

— Pregătit complet, domnule comandant. Domnul Ros e deja la bord.

— Iată-l pe maistrul militar Cardon, mentorul vostru. Ros e copilotul, explică Tholent. Un ofiţer specializat[1]. Optsprezece ani de serviciu. Granit!

Un dirijor de zbor, cu radioreceptorul la centură, se apropie de ei:

— Şeful Avia a ordonat să plasaţi elicopterul exact pe ascensorul lateral.

— O.K. Îi dăm drumul! comandă Tholent. Îmbarcarea, băieţi!

Punând piciorul pe treaptă, Establet sări în interiorul aparatului. Stânjenit de rucsac, Boulier se văzu nevoit să apeleze la ajutorul lui Cardon, care-l trase înăuntru, aparent fără efort. Instalat la comenzi, Tholent îl chestionă pe Ros:

— E-n regulă?

— Am verificat râşniţa. Totul e O.K.

Pe puntea de comandă, Bard redusese provizoriu viteza, adoptând o direcţie de marş care să aşeze nava cu 30° în traversul vântului.

— S-ar zice c-a lăsat-o mai moale cu zgâlţâiala, constată cu satisfacţie Tholent. Să profităm.

Ridică degetul gros, făcându-i semn dirijorului de zbor care pândea semnalul. Imediat, masiva uşă a ascensorului lateral culisă, scrâşnetul ei contopindu-se cu vuietul furtunii ce se năpustea prin breşa astfel deschisă în flancul navei.

Apăru ascenserul, în poziţia coborât, surplombând oceanul răscolit de vânt. Tractoristul îşi puse în mişcare vehiculul, împingând elicopterul spre exterior. Fără să piardă o secundă, o echipă de mateloţi se repezi să pună calele sub roţi şi să prindă cablurile destinate fixării aparatului.

Alături pe banchetă, legaţi cu centurile de siguranţă, Establet şi Boulier tăceau, fiecare pierdut în propriile-i gânduri. Cu fălcile încleştate, André privea drept înainte, izbind uşurel cu pumnul în palmă. Fire entuziastă, veselă şi deschisă, funciar- mente bun şi generos, el se afla pe punctul de a deveni alt om, insensibil, glacial, necruţător. Era o mutaţie care intervenea în pragul fiecărei noi misiuni. Comandorul,

[1] Ofiţer provenit din rândurile trupei sau ale subofiţerilor (n.a.).

care o descoperise primul, considera că este principala virtute a unui agent secret. Cheia reuşitei: să poţi face abstracţie de tot ce e slăbiciune omenească. La fel cum paşnicul rezervist, odată mobilizat şi în uniformă, devine fiară întâlnind duşmanul într-o luptă corp la corp. În mintea sa, Establet se şi găsea la bordul submarinului sovietic. Nu-l va opri nici un obstacol! Boulier, aflat la prima sa coborâre cu cablul şi în condiţii atât de ticăloase, era mult prea preocupat de ce se întâmpla în viitorul imediat ca să se mai gândească la fazele ulterioare. De parcă l-ar fi ghicit, André îl apucă de umăr, ţintuindu-l cu privirea. O privire care lăsa să se înţeleagă că nici o slăbiciune nu va fi tolerată. Boulier o susţinu curajos şi, brusc, îi dispăru frica: ştia că nu mai are acest drept.

Cardon le dăduse câte un interfon care le permitea să comunice cu postul de pilotaj. Glasul lui Tholent le răsună în urechi:

— Alo. Mă auziţi? Bun. O să ne scuture pentru că „De Gaulle” va încasa acum vântul din babord-pupa. Dar, în felul acesta şi revenind la 30 de noduri, vom avea pe punte o „adiere” de numai vreo sută treizeci de kilometri pe oră. Grozavă limita este pentru o decolare!

Exact în momentul în care nava termina schimbarea de drum, ascensorul se ridică. Elicopterul apăru la suprafaţă, imediat biciuit de rafalele vântului. Tholent puse în funcţiune turbinele şi cuplă rotorul. NH 90 începu să vibreze. Cablurile care-l ţineau legat gemeau. În afara dirijorului de zbor, pe platforma ascensorului mai rămăseseră şase marinari. Supuşi mişcărilor alternative de urcare spre cer şi coborâre în genuni, se cramponau de inelele fixate în planşeu.

— Verde, decolarea! răcniră difuzoarele, abia auzindu-se în mugetul furtunii.

Stând în genunchi, dirijorul de zbor desfăcu în evantai bastonaşele sale de semnalizare.

— Desfaceţi legăturile!

Într-o perfectă sincronizare, patru mateloţi se repeziră să desprindă carabinele cablurilor, în timp ce ceilalţi doi smulgeau de sub roţi calele. Tholent acceleră şi, eliberat, elicopterul se înălţă cu câţiva metri. O rafală de vânt, care

părea că-l pândise, îl devie irezistibil. Cu un gest reflex, Tholent corija deriva ca să poată menţine aparatul la punct fix.

— Băga-o-aş în mă-sa de vijelie!

Alături de el, Ros parcurse cu ochii tabloul de bord, înregistrând indicaţiile diverselor cadrane. Această verificare indispensabilă nu-i luă mai mult de cincisprezece secunde. Cincisprezece secunde în care elicopterul trebuia menţinut imobil în văzduh. Era la fel de simplu ca şi cum ai vrea să încaleci pe deşălate un cal sălbatec. În sfârşit, copilotul ridica în sus degetul gros:

— Control efectuat!

Tholent trase de manşă. NH 90 se înclină şi se îndepărtă de „Charles de Gaulle”, luând înălţime. Norii îl înghiţiră.

Revenind la fotoliul său, Bard schiţă gestul de a-şi zvânta fruntea.

— La mustaţă, bătrâne, la mustaţă. Redu la 12 noduri, ia capă la babord ca să ne mai tragem sufletul.

Le Nabour aprobă dând din cap şi comandă:

— Cârma bandă stânga! Vino la 280!

Accidentele inexplicabile rezultă deseori din extraordinara înlănţuire a unor factori, altminteri fără legătură aparentă. E, poate, un caz la un milion ca un automobilist, trecând într-un viraj peste o pată de ulei, să fie, în acelaşi timp şi orbit brusc de soare şi sâcâit de o viespe care i-a intrat pe geam. La fel s-a întâmplat şi pe „De Gaulle”: un timonier istovit, enervat ori neatent a acţionat prea mult cârma, cu intenţia de a facilita abaterea. Evoluând prea strâns, portavionul s-a înclinat uşor la tribord. În aceeaşi cîipă, mateloţii de pe ascensor se ridicau, cu degetele înţepenite de cât strânseseră cu ele metalul rece; şi tot atunci, un val uriaş a atacat nava din flanc, accentuându-i, brutal înclinarea.

— Culcat, tâmpiţilor! răcni dirijorul de zbor. Aşteptaţi să...

Îl ascultară cu toţii, în afara unui tinerel care se împiedică; simţind planşeul metalic că-i fuge de sub picioare, intră în panică, dădu din braţe, se răsuci ca un titirez şi căzu în plasa de protecţie. Şocul a fost însă atât de, violent, încât plasa l-a aruncat în afară. Apucă să se prindă de marginea ei, cu corpul

spânzurând în vid; doi marinari se năpustiră să-l ajute, dar prea târziu; nefericitul descleştă degetele. Înhăţând radio-receptorul, dirijorul de zbor zbieră:

— Om la apă la tribord!

Difuzoarele de pe puntea de comandă repercutară apelul. Fără ezitare, Le Nabour comandă:

— Cârma dreapta cu 30!

În timp ce portavionul se abătea brutal, el se repezi pe platforma descoperită, de unde timonierul de veghe apucase să arunce în mare un phoscar[1] pentru a marca locul căderii. Aţintindu-şi binoclul, Le Nabour căută omul, dar tot ce-a putut distinge a fost, timp de o fracţiune de secundă, o clăbuceală roşie în vârtejurile de apă stârnite de elici.

— Dumnezeule! L-au prins dedesubt!

Bard, care-l urmase, se răsuci spre Moureau, venit să asiste la decolare. Ochii îi scăpărau.

— Sper, măcar, ca nenorocita asta de misiune să fie cu adevărat importantă!

Cu faţa ca varul, amiralul înclină capul fără să răspundă.

La numai douăzeci de metri de creasta valurilor, NH 90 gonea cu 160 de noduri spre întâlnirea cu „Commandant Houot”. Din nou, turbulenţele privară rotorul de aer. Aparatul căzu brusc, aproape la verticală, dar se redresă la fel de rapid, stabilizându-se la vechea altitudine. De fapt, tot acest zbor avea aparenţele unui rămăşag dement: cum se poate imagina că cineva ar putea stăpâni un eclicopter, pe un vânt, ce suflă cu 100 de noduri, când plafonul are mai puţin de 100 de picioare, când- eşti silit să zbori razant cu talazurile ca să scapi de detecţie şi când, în plus, mai eşti şi obligat să nu-ţi foloseşti propriul radar? Dar, ceea ce omul, oricât de îndemânatic, ar fi fost incapabil să facă, aparatele născocite de el o executau de minune. Pilotul automat înregistra instantaneu altitudinea măsurată de o radio-sondă, reacţionând atât de prompt pentru restabilirea elicopterului la înălţimea dorită, încât acesta din urmă se mula literlamente pe.forma hulei,

[1] Baliză conţinând un element combustibil (pe bază de fosfor) care se aprinde în contact cu apa, permiţând reperarea timp de o jumătate de oră, o oră sau chiar mai mult, în funcţie de model (n.a.).

săltând aidoma unui delfin peste valuri. Contracarând în acest fel turbulenţele, pilotul ţinea, în acelaşi timp, cont de derivă, de rafalele de vânt şi de modificările acestuia; în sfârşit, se supunea calculatorului de navigaţie care conducea elicopterul către un punct precis, definit de longitudinea şi latitudinea lui; un punct pe care-l va atinge fără nici un concurs venit din afară. Infailibil. La fel ca şi submarinul, graţie unor procese analoage, tot atât de discrete şi de precise.

În timp ce în carlingă Tholent şi Ros se concentrau asupra zborului, în spate, Cardon, ostentativ decontractat, le explica pasagerilor funcţionarea balizei SOS, largabilă în caz de amerizare forţată.

— Dacă pitpalacul nostru intră cumva la apă, colegii ne vor găsi la sigur datorită drăcoveniei ăsteia! Nouă nu ne rămâne altceva de făcut decât să-i aşteptăm cumincior în bărcuţa noastră pneumatică.

Flecăreala asta îl agasa pe Establet; de fapt, ea îl viza pe Boulier, pradă unor noi şi atroce accese de vomă. Băiat bun, maistrul-mecanic nu mai ştia ce să născocească pentru a-l reconforta.

— Nu-i nici o ruşine să borăşti, adăugă el în chip de concluzie. Uite, eu, cel care vă vorbesc, am văzut chiar şi amirali...

Privirea grăitoare pe care i-o aruncă, între două spasme, inginerul, mărturisea cât de puţin îl interesau greţurile altora, fie ei şi ofiţeri superiori. Establet încruntă sprâncenele: avea nevoie de coechipierul său. Restul nu-l mai interesa.

Se spune că norocul le surâde celor curajoşi. În ziua aceea, fără să se descreţească de tot, o făcu un pic pe Gioconda. După o oră de zbor, vântul deveni suportabil; nu numai că se domoli, aşa cum prevăzuse Bard, dar avu şi fericita inspiraţie s-o cotească spre nord-est, în vreme ce norii suiau, scămoşându-se şi lăsând să filtreze uneori câte o rază de soare. În faţa acestei ameliorări a vremii, chiar şi foarte relative, Tholent îşi redobândi la iuţeală buna dispoziţie pe care o împărtăşi prin interfon:

— Până la urmă, întârzierea noastră va fi mai mică decât prevăzusem.

— Suntem încă departe? întrebă Establet.

— Aproximativ, douăzeci de mile.

— Dacă şi-a scos periscopul, ar trebui să ne apară curând pe radar.

— Nix radar! Verboten[1]! trâmbiţă Tholent. Dealtfel, nici nu i-ar servi la mare lucru. Marea e prea agitată. În plus, submarinul a primit cu siguranţă ordinul să ne aştepte în imersiune profundă.

— Şi atunci, cum dăm de el?

— Simplu: odată ajunşi în punctul prevăzut, molăm sonarul nostru. Dacă amicul e acolo unde trebuie să fie, vom obţine un contact. Oricum, „Commandant Houot” va repera emisiunea noastră chiar înainte de a-l fi localizat noi. Şi întrucât avem, în plus, posibilitatea să-i expediem şi un mesaj cifrat, ne va identifica şi va ieşi la suprafaţă ca să vă culeagă.

Postul central al unui submarin aflat în imersiune este, prin definiţie, un loc al disciplinei şi al tăcerii. Aici nu trebuie auzite decât comenzi reglementare, confirmări al executării ordinelor primite şi informaţiile provenind de la diverşi senzori; ceea ce, fireşte, nu exclude sporadice şi lapidare manifestări de umor. O chestiune de ambianţă. Iar ambianţa din această veritabilă inimă a navei este reflectarea exactă a dispoziţiei în care se află în acel moment sultanul.

Or, în acea zi, dispoziţia căpitanului lui „Commandant Houot” era mai mult decât feroce: în plină noapte, fusese trezit de primirea unui mesaj sibilin: „atingeţi punctul X... transfer aero de personal... Veţi primi noi ordine de misiune”.

Care personal? Ce fel de ordine? Ce nouă misiune? Singurul lucru clar pentru căpitanul-comandor Saron-Leperque era anularea sau, în cel mai bun caz, reportarea escalei sale în Canada.

Un report care dădea peste cap tot programul manifestărilor prevăzute, unde „stăpânul, după Dumnezeu”, al celei mai noi bijuterii a Marinei Naţionale înţelegea să deţină rolul de vedetă, întru slava şi binele carierei sale. Adio discursuri, complimente, emisiuni tv. în care ar fi apărut,

[1] Fără radar! Interzis! (germ.) (n.a.).

enigmatic şi senin, lăsând să transpară gradul deosebit de înalt - şi, deci, de secret - al tehnologiei echipamentelor de pe „Commandant Houot”.

Fiu al unui înalt funcţionar, obişnuit al cabinetelor ministeriale, Pascal Saron-Leperque se gândise, la început, să dea la Facultatea de Arhitectură. Scârbit însă de lupta la cuţite care se purta acolo pentru obţinerea celor mai bune locuri şi hotărât să fie primul în domeniul pe care şi-l va alege, a optat, până la urmă, pentru Şcoala de Ofiţeri Marină, convins că talentele sale excepţionale îl vor duce în chip firesc pe treptele cele mai înalte ale ierarhiei. De atunci nu a avut a se plânge, mai cu seamă când i s-a încredinţat comanda acestui submarin, de un tip cu totul special, a cărui finisare o supervizase şi pe care-l va părăsi, acoperit de laude, îndată ce se va încheia turneul inaugural. Să patruleze alţii câte două-trei luni sub apă, crăpând de plictiseală! Cum adică, să piardă tot acest timp fără să dea pe la Paris şi să facă un pic de curte diverselor mărimi?

De pe acum, noua misiune îi apărea presărată de piedici şi capcane, Dealtfel, detesta neprevăzutul. Tehnician desăvârşit, bun om de ştiinţă, dar mediocru când era vorba de manevre (exceptând pe cele de pe culoarele Amiralităţii), ştia să-şi aleagă oamenii şi să procedeze în aşa fel încât nimic să nu scârţâie. Ca secund, de pildă, îl alesese pe Rene Portail, un locotenent-co- mandor devotat până la fanatism meseriei sale şi, în plus, un adevărat lup de mare. Lui îi încredinţa Saron-Leperque toate acostările delicate, chipurile ca să respecte tradiţia: un bun comandant trebuie să aibă deplină încredere în subordonaţii lui. În realitate invidia, în sinea sa, ochiul sigur şi simţul marin al secundului şi, la drept vorbind nu-l iubea deloc. Desigur, cu prima ocazie, îl va trece pe lista avansărilor, dar şi asta făcea parte din imaginea pe care voia să şi-o creeze, aceea a unui şef care răsplăteşte serviciile aduse. Aplecat peste masa de navigaţie care arăta că „Commandant Houot” se apropie de locul întâlnirii, Saron-Leperque mistuia cu greu decepţia, iar entuziasmul cu care Portail primise schimbarea lor de drum înteţea şi mai tare furia sa lăuntrică.

O exclamaţie venită din colţul unde se aflau aparatele de ascultare submarină îl smulse din gânduri:

— Pe toţi dracii, emisiunea aia sonar e a elicopterului sau nu?

Cel care tulbura astfel sacrosancta linişte era şeful serviciului ASM[1], dealtminteri duşmanul declarat al oricăror zgomote inutile. Conştient de gafa făcută, căpitanul-locotenent Fieschi îşi muşcă buzele. Saron-Leperque încruntă sprânceana, promiţându-şi să-i tragă o săpuneală zdravănă atunci când se vor afla între patru ochi. Portail interveni, făcând-o pe inocentul:

— Cine nu ascultă de ascultarea dumitale?

Deşi arhicunoscut, calamburul destinse atmosfera; Fieschi zâmbi fără voie:

— Iertare, domnule comandant, mi-am ieşit din fire. Adevărul e că semnătura e neclară. Cu furtuna care bântuie acolo sus, emisiunea e absorbită.

— Suntem încă prea departe, dar ne vom lămuri peste câteva minute, nu-i aşa Maurin?

Cel cu ascultarea, un tânăr maistru militar, aruncă secundului o privire recunoscătoare.

— Cred... cred că e sonarul unui elicopter, deoarece nu captăm şi alt zgomot. Dar, n-aş putea afirma că-i al nostru. Îmi mai lipseşte un element de identificare şi n-am dreptul, făcu el intimidat.

Portail aprobă, înclinând bărbia: Maurin era un scrupulos şi, în plus, una din cele mai fine „urechi” ale Marinei.

Prefăcându-se că urmăreşte pe ecranul mesei mersul navei, Saron-Leperque nu pierduse un cuvânt din discuţie. Văzându-l pe Portail cuprinzându-i prieteneşte pe după umeri pe Fieschi şi pe Maurin şi fixând împreună acul care abia se mişca semnalizând prezenţa unei emisiuni, încercă o stranie strângere de inimă, de parcă s-ar fi simţit exclus din comunitate. Bariera care crezuse, dintotdeauna, că trebuie să existe între el şi subalterni - faimoasa solitudine a comandantului! - îi deveni brusc insuportabilă. Încercă să reacţioneze, exclamând pe un ton ce se voia vesel:

[1] Arme submarine (n.a.).

— Raţie dublă pentru toată lumea dacă-l identificăm rapid.

Priviri nedumerite se aţintiră spre el. Mirate, da. Amicale, nu. Hotărât lucru, curentul nu trecea. Dar trecuse el oare vreodată? Şi pentru prima dată în cariera sa, căpitanul-comandor Saron-Leperque, viitor amiral cu cinci stele, se simţi cuprins de un sentiment pe care nu izbutea să-l definească.

— Hopa, l-am prins! exclamă Fieschi. El e. Elicopterul ne transmite un mesaj cifrat.

Consultă o planşetă.

— 3, 2, 3. E codul pentru ziua de azi.

Instantaneu, Saron-Leperque îşi reveni şi preluă comanda:

— Direct pe emisie. Îndată ce sonarul va fi localizat cum trebuie, vom evolua în jurul lui pentru confirmare, apoi ieşim la suprafaţă.

— Mă duc să pregătesc echipa care va asigura transferul pe punte, anunţă Portail îndreptându-se spre coridorul central, nu înainte de a-i fi făcut, încurajator, cu ochiul lui Fieschi.

Cunoştea foarte bine pricina pentru care tânărul ofiţer era, de la o vreme, plin de draci, stare pe care numai comandantul - probabil unicul la bord - n-o remarcase niciodată. Fieschi i se destăinuise a doua zi după plecarea lor de la Scapa Flow:

— Vă daţi seama: Corine îmi scrie că va petrece trei săptămâni la Saint-Tropez, invitată de nişte prieteni noi pe care nici măcar nu-i cunosc. În staţiunea aia deşucheată şi desfrânată!

Am încercat în van s-o prind la telefon. I-am telefonat ca să-i interzic plecarea, dar, aşa cum o cunosc, n-o să facă decât ce-o taie capul! Sunt zile când, zău; regret că bunicul meu a emigrat. Barem, în Sicilia, acolo bărbaţii comandă şi femeile se supun. De nu...!

În căştile lui Maurin, timbrul caracteristic al sonarului fundarisit de elicopter se auzea acum la intervale regulate. Computerul în a cărui memorie fuseseră introduse semnalele tuturor sonarelor cunoscute - şi ale uneia şi ale celeilalte tabere

— Îl identificase fără ezitare. De la un pupitru la altul al postului central, ordinele şi răspunsurile se încrucişau conform unui ritual bine stabilit, devenit clasic. Portail reapăru:

— Raţia aia dublă, domnule comandant, rămâne în continuare în vigoare?

Unul din timonieri pufni în râs, iar Saron-Leperque îşi îngădui un mic zîmbet. Fireşte, trecuse de mult vremea când un supliment de molan putea stârni bucuria echipajului; acum acesta mânca meniuri suculente şi rafinate, bea lapte sau sucuri de fructe, dar recompensa rămânea, simbolic, o recompensă. Zâmbetul „sultanului” se prelungi. În definitiv, lucrurile se prezentau cum nu se poate mai bine: un comandant care comandă şi un secund care ţine echipajul în mână, îl instruieşte şi-l antrenează, făcând din navă o adevărată sculă de luptă. Răspunse, străduindu-se să pună în glas o cât mai mare bunăvoinţă:

— Se-nţelege!

Ajuns în imediata apropiere a locului de întâlnire, elicopterul se plasă în punct fix, cam la 30 de metri deasupra mării, cu vântul în faţă. Acesta nu mai depăşea acum 30 de noduri, dar hula continua să rămână puternică, parcursă din când în când de câte o serie de valuri deferlante.

— Fundarisiţi sonarul, ordonă Tholent. Cardon puse în funcţiune cablul. Carcasa în care se afla instalaţia de emisie-recepţie coborî încetişor şi se cufundă în valuri.

— Nici un contact, anunţă maistrul-mecanic.

— Nu-i bai, exclamă Ros, dacă noi am întârziat, a întârziat şi dumnealui, dar până la urmă tot o să capteze semnalul nostru.

După vreo jumătate de oră, contactul se stabilise. Luptând să scoată aparatul din apă, Cardon multiplica recomandările făcute inginerului:

— Când vă coboară cu cablul, strângeţi bine genunchii, dar nu încordaţi picioarele. La apropierea punţii, depărtaţi-le, ca s-o atingeţi simultan cli ambele tălpi, lăsaţi corpul moale. E cea mai bună metodă pentru amortizarea şocului.

Boulier înregistra totul, străduindu-se să-şi imagineze scena. Acum se simţea mult mai bine.

— O să mă descurc, dar asta datorită dumitale, maestre.

Cel vizat roşi de plăcere. André dădu din umeri şi se sculă ca să se uite prin hublou.

— Ah, uite-l că iese la suprafaţă! Era şi cazul! Prindeţi-vă bine rucsacul.

Recomandarea era pentru Boulier; Cardon se grăbi să intervină:

— Îl coborâm separat, domnule comandant.

— Nu! replică sec Establet. Inutil să pierdem timp.

Mai întâi apărură antena radarului şi periscopul, apoi şi chioşcul, acoperit imediat de un val. Veni rândul cocăi şiroind de apă şi, în sfârşit, „Commandant Houot” se stabiliză. Balansându-se când pe un flanc, când pe altul, submarinul manevră ca să aibă hula în provă. Schimbarea de poziţie avu drept rezultat sporirea tangajului, fără însă a elimina complet ruliul, deoarece acum vântul sufla dintr-o direcţie diferită. În carlinga elicopterului, Ros răsucea butoanele staţiei radio.

— Gata, l-am prins pe UIF[1].

O voce gravă umplu căştile:

— Guvernăm cap zero-şase-zero. Viteză opt noduri. Pregătiţi pentru cablare.

— De acord cu direcţia. Vin la cablare.

NH 90 pierdu din înălţime şi se imobiliză aproape paralel cu submarinul, la nivelul chioşcului şi la aproximativ cinci-sprezece metri de el. Aplecându-se, Tholent zări trei siluete în alveola punţii de comandă.

— Pregăteşte cablarea, îi ordonă el lui Cardon. Prinde-l în chingi pe primul.

— Recepţionat, domnule comandant. Primul e pregătit.

Într-adevăr, fără să mai aştepte, Establet se harnaşase şi agăţase inelul de cârligul cablului.

Aşezat pe marginea portierei deschise, cu picioarele spânzurând în gol, trăgea cu voluptate pe nări aerul salin, exaltat de apropierea acţiunii şi indiferent la valurile care măturau puntea submarinului, trecând uneori chiar peste chioşc şi scăldându-i pe cei aflaţi înăuntru.

— Ăsta-i dat în mă-sa, îşi spuse Cardon uitându-se la el, apoi se răsuci spre inginer, făcându-i cu ochiul şi zâmbind:

[1] Ultraînaltă frecvenţă (n.a.).

— Peste cinci minute o să vă simţiţi ca-ntr-un hotel de lux, pe când amărâţii de noi mai avem două ceasuri de scuturătură până ajungem pe portavion!

Curajos, Boulier îi înapoie zâmbetul; cu toate măruntaiele înnodate de frică, recapitulă în minte instrucţiunile primite - genunchii flexaţi... ambele tălpi deodată... - cu sentimentul pe care l-ar avea un spectator din stalul unui circ, solicitat pe nepusă masă să-l înlocuiască pe trapezistul căruia i s-a făcut rău.

Maistrul-mecanic slăbi cablul de oţel şi raportă:

— Gata pentru cablare. Prezentaţi-vă.

Tholent manevră elicopterul ca să se apropie de verticala chioşcului. Când acesta dispăru din câmpul său vizual, lansă:

— Cardon, preia manevra!

Ţinându-se de marginile uşii, aplecat în afară, cu Establet aşezat între picioare, maistrul îl ghida prin laringofon pe pilot, în timp ce nefericiţii din chioşc făceau o nouă baie:

— Înainte cu 2... bine pentru faţă... lăsaţi-vă mai jos... la stânga... STÂNGA! Încă un pic stânga... Doi metri... un metru... Verticala e bună... Coborâţi. Stop!

NH 90 era doar la câţiva metri deasupra chioşcului. Cardon se trase îndărăt şi-l împinse pe Establet care se trezi suspendat în gol. Prompt, acţionă cablul; acesta porni să se deruleze, dar în acelaşi moment „Commandant Houot” dădu brusc bandă şi, în loc să nimerească pe puntea de comandă, André se pomeni alături de ea, riscând să fie izbit de peretele de oţel. Cardon interveni, trăgându-l în sus şi evitând accidentul; apoi, când submarinul îşi regăsi asieta şi săltă pe creasta unui val, slobozi cablul. Doi mateloţi îl înfăşcară pe Establet de glezne, trăgându-l spre ei. Maistrul slăbi cablul, Portail desprinse inelul de pe cârlig, exclamând:

— Bun venit la bord!

André dădu să răspundă, dar un talaz îl acoperi, tăindu-i vorba.

— Gata cu primul! strigă Cardon şi, răsucindu-se către Boulier: Următorul la rând!

— Daţi-i zor, mama ei de vreme! răcni Tholent care întâmpina dificultăţi tot mai mari în a menţine elicopterul în poziţie bună.

Ros, cu ochii ţintă la tabloul de bord, îl aprobă energic:

— Avem tot interesul, pentru că barometrul se dă de-a dura-n jos, iar vijelia începe să-şi arate colţii!

Strângând din răsputeri cablul, Boulier nici măcar nu simţi ghiontul care-l expedie în vid. Chingile harnaşamentului îi tăiară subţiorile. Instinctiv, închise ochii. Cuvinte de mult uitate îi reveniră în minte, dar, odată cu ele şi luciditatea. Cablul de oţel începu să se deruleze, frica dispăruse, privea acum la puntea de comandă care venea spre el şi la mâinile întinse ale celor de acolo.

Brusc, nu mai văzu decât marea: un gol de aer făcuse elicopterul să pice, Tholent îl redresă fulgerător, cu un gest reflex Cardon blocase cablul, ca imediat după aceea să dea iarăşi drumul. Îmbinarea acestor manevre imprimă însă corpului celui coborât o mişcare de pendul, ce se amplifica. Culme a ghinionului, în acelaşi moment, „Commandant Houot” dădu puternic bandă; cu ochii exorbitaţi, Boulier văzu cum chioşcul submarinului se năpusteşte spre el. Încercă să-şi desfacă picioarele în echer, dar muşchii, tetanizaţi de groază, refuzară să se supună. Atunci, instinctiv, se răsuci, izbindu-se violent cu spatele de marginea punţii de comandă. Durerea îi tăie respiraţia. Vru să strige, dar nici un sunet nu-i ieşi din gâtlej. Cardon apăsă pe maneta mecanismului de urcare, dar submarinul redresându-se, unul din mateloţi izbuti să apuce rucsacul prins de centura inginerului şi să-l tragă în alveola punţii de comandă.

Portail îl prinse în braţe şi-l întinse pe podea, în timp ce un alt marinar desfăcea grăbit carabina harnaşamentului. Boulier horcăia, cu ochii închişi, incapabil să scoată un cuvânt.

— Cunosc figura, spuse secundul. Izbitura a comprimat nervul frenic. Are, probabil şi câteva coaste fracturate. Îl reexpediem pe portavion.

Secundul dădu să se ridice de lângă rănit, când acesta deschise ochii şi, cu preţul unui efort extraordinar, izbuti să articuleze:

— Nu... O... să... mear... gă...

Establet contempla scena cu o privire furibundă. Brusc, se decise: ridicând braţele în direcţia elicopterului, le încrucişă de câteva ori, semn că operaţiunea se terminase, apoi se adresă lui Portail:

— Comunicaţi-i prin radio că poate să degajeze.

Un moment, Tholent fu tentat să ceară confirmarea, dar Ros îl îmboldea s-o ia din loc:

— Ne-a mai rămas numai atâta carburant cât să ajungem până la „De Gaulle”.

În alveola punţii de comandă nu mai erau decât Portail şi Establet. Establet ale cărui gesturi iară echivoc îi invitau să plece.

— În fond, aia a măsi! E major şi vaccinat! Hai, i-am dat drumul!

Trase de manşă şi acceleră. Ros îl chestionă:

— Îl ştiţi demult, nu-i aşa?

— Oho! Încă de pe vremea şcolii militare era la fel. Nu se recunoştea niciodată învins. Noi îl poreclisem Sfarmă-Piatră!

CAPITOLUL X

Principiul lui Boris Udarniev era acela de a nu avea încredere în nimeni, imitându-l sub acest raport pe modelul său, Iosif Stalin. Totuşi, neavând încotro, trebuia să se lase pe mâna medicilor care-l îngrijeau, de preferinţă practicieni străini. De data asta, caracterul inopinat al crizei îl silise să se dea pe mâna specialiştilor sovietici, desigur, buni comunişti şi cu o reputaţie mondială, dar cum poţi fi sigur? Stăpânul KGB-ului era convins că membrii faimosului complot al „halatelor albe", acuzaţi de a fi vrut să-l elimine pe Ţarul roşu şi reabilitaţi după moartea acestuia, nu erau chiar inocenţi de tot şi că fuseseră culpabili fie şi numai în intenţie. Sigur, profesorul Şelepin, eminent urolog, îl scăpase în doi timpi şi trei mişcări de calculul renal, bombardându-l cu ultrasunete după cele mai moderne metode, dar îi făcuse şi o anestezie generală. Or, după părerea unora, pacientul cufundat într-un somn artificial poate spune vrute şi nevrute. Oare ce secret îi fusese smuls?

Pe patul său de spital, Udarniev se simţea ca un tigru în cuşcă, pendulând între îngrijorare şi furie. În sâmbăta asta, a doua zi după operaţie, plesnea de nerăbdare. Nu-i era îngăduit să primească nici o vizită, iar el trebuia să acţioneze şi încă imediat. O să i-o plătească scump cretinul de Şelepin! într-adevăr, după intervenţie, Evgheni Petrov, prevenit, se interesase de el; deci, Primul secretar era sănătos şi în formă. Fireşte, lui Udarniev nu i-a fost deloc greu s-o terorizeze pe impunătoarea infirmieră-şef ataşată persoanei sale. Între tunetele şi fulgerele profesorului şi perspectiva expedierii într-un gulag, cerberul- femelă n-a ezitat prea mult: imediat după vizita de dimineaţă, secretarul personal al lui Udarniev, deghizat în asistent medical, pătrundea în rezerva bolnavului. În pofida titulaturii aparent modeste, Ghenadi Vogak era, în realitate, Eminenţa cenuşie şi sufletul damnat al marelui patron. Consemnul primit era imperativ:

— Să fie înhăţat imediat Lotciuk şi ţinut la dispoziţia mea. În cel mai absolut secret. Cu aceeaşi ocazie, să fie umflată şi toată gaşca lui!

Fie şi numai după expresia feţei şefului său, Vogak îşi dădu seama de importanţa cazului şi de faptul că viaţa lui depindea de rapiditatea executării misiunii. O adevărată haită umană - şi electronică - a fost lansată pe urmele lui Lotciuk. Imobilul care adăpostea Departamentul „Operaţiuni speciale” a fost împresurat în mod discret şi întregul personal arestat. Captura era lipsită de importanţă, dar, totuşi, băgată după gratii pentru orice eventualitate. În interior se organiză o ambuscadă. Nebănuind nimic, Porthos căzu primul în ea. Impresionat de statura uriaşului, ofiţerul care conducea operaţiunea a socotit că-i preferabil să folosească de la bun început forţa şi să nu se mai încurce în explicaţii. Greşită socoteală: din patru pumni, colosul a pus jos patru miliţieni şi aproape a sugrumat - cu o singură mână - pe un al cincilea, înainte de a se prăbuşi sub loviturile de măciucă. Târât până la furgonul celular staţionat în spatele clădirii, la intrarea de serviciu, deşi încă groggy[1], a mai făcut o ultimă tentativă: i-a smuls prin surprindere unui miliţian pistolul-mitralieră, dar înainte de a apuca să se folosească de el, o rafală trasă de un altul i-a sfărâmat ambele rotule. Monstruoasa marionetă dezarticulată, urlând de durere, continua să se zbată, incapabil de a se ridica, până în momentul în care ofiţerul îl pocni cu patul armei peste ceafă. Gigantul încremeni, cu braţele larg desfăcute.

Sosit şi el între timp, Athos a asistat la încăierare; a înţeles pe loc că vântul îşi schimbase direcţia şi că departamentul este supus represiunii. Faptul în sine nu avea nimic extraordinar; de când făcea parte din KGB, Athos văzuse nu o dată cum un înalt demnitar lua, pe neaşteptate, drumul gulagului (ba poate şi mai rău!), iar colaboratorii săi cei mai apropiaţi nu întârziau să-i împărtăşească soarta. Genul acesta de evenimente îl lăsase întotdeauna indiferent, numai că în ziua aceea nu se afla pe partea cea bună a baricadei. Era o situaţie nouă, care-l depăşea. Intuia, fie şi neclar, că nu-l va

[1] Ameţit, năuc (engl.) (n.t.).

salva simplul fapt că executase riguros ordinele primite; după eşecul operaţiunii „Caviar”, Udarniev voia să se debaraseze de martorii stânjenitori. Normal. Anii de supunere oarbă nasc sentimentul resemnării. Athos se lăsă arestat, mimând, pro-forma, un minimum de împotrivire. Dar, în timp ce era dus, instinctul de conservare reacţionă: pe toţi dracii, trebuie să scap! Trecând prin dreptul maşinii-radio, auzi un ofiţer raportând că Lotciuk rămâne de negăsit. Instantaneu. Îşi întrevăzu şansa: informaţia pe care o deţinea în legătură cu noua destinaţie a cutiilor cu icre negre făcea cât tot aurul din lume. Fugind, şeful său n-o comunicase nimănui. Era o carte de jucat.

După ce şi-a declinat identitatea: căpitan Varhov din Serviciul de securitate al Primului Secretar, îl lăsă pe anchetator să-l înjure cât vrea şi să-l ameninţe cu un „tratament special” dacă nu le destăinuie unde se ascunde Lotciuk, după care scoase asul din mânecă:

— Da, am dezvăluiri de făcut! declară el pe neaşteptate, stopând astfel net lovitura măciucii de cauciuc, dar nu le voi face decât la un eşalon foarte, foarte superior.

— Aha, mă iei peste picior! Aşteaptă numa’ niţel... răcni anchetatorul, dar Athos i-o tăie glacial:

— Credeţi-mă, tovarăşe, n-aveţi nici un interes să aflaţi prea multe despre povestea asta.

Fără a fi poftit, se instală pe un scaun, ridicând arătătorul spre tavan:

— Aş zice, mai degrabă, să raportaţi acolo, sus. Până atunci, pot căpăta o ţigare?

Impresionat de siguranţa lui, anchetatorul ridică receptorul şi-l sună pe secretarul personal al marelui şef.

Câteva ore mai târziu, Vogak rula spre clinică. Ghemuit pe bancheta din spate a „Zis”-ului oficial care străbătea Moscova într-o viteză nebună, era lac de năduşeală: Lotciuk de negăsit, Porthos decedat de un „atac de cord” în timpul audierii, incredibila istorie a lui Varhov, iată un bilanţ care-l putea costa mult, foarte mult. Cum să iasă din încurcătură, cum să-şi salveze nevasta, copiii? Ca să nu mai vorbim de avantajele

care decurgeau din apartenenţa lui, ca membru influent, la nomenclatura! Dacă-l trăda pe Udarniev, se pierdea şi pe sine.

Maşinal, deschise radioul. Stridenţele unui hard-rock îi sfredeliră timpanele. Iarăşi noutăţile astea decadente pe care noua conducere, făcea greşeala să le tolereze. Exasperat, dădu să răsucească butonul, când emisiunea se opri de la sine, întreruptă automat de apelul telefonic. Ridică receptorul şi un torent de cuvinte se revărsă din aparat.

— C-u-u-m?!

De emoţie, mai, mai să scape receptorul din mână.

Între alte inovaţii, Petrov cultiva week-end-ul la maniera occidentală. De ce să te speteşti muncind într-un birou când adversarul potenţial se odihneşte în sânul naturii? În aceste sfârşituri de săptămână se mulţumea cu un personal de serviciu redus, mai ales că rari erau musafirii poftiţi la dacea: câţiva intimi, primiţi fără protocol. În majoritatea cazurilor, Evgheni şi Ludmila rămâneau singuri, cu bătrâna niania[1] a lui Petrov ca să-i servească... şi cu cei de la Securitate, care aveau însă ordin să se ţină la distanţă.

Niania! Iată un personaj care trecuse prin Revoluţie, fără să piardă nimic din tradiţionala sa importanţă. Ba dimpotrivă: odată cu generalizarea obligativităţii femeilor femei de a munci şi suprimarea servitoarelor (înlocuite pentru privilegiaţii regimului de „tovarăşe auxiliare”, menite să-i scutească de servituţile menajului), numeroase familii încorporau acest membru suplimentar, uneori rudă, alteori, nu, zâna cea bună a locuinţei, ocupându-se, în principal, de copii.

Tatăl lui Petrov era inspector al uzinelor de armament şi bătea tot timpul drumurile Uniunii Sovietice aflate în plin război; mama, medic ginecolog, lipsea de acasă, absorbită de muncă. Aşa stând lucrurile, junele Jenia a adoptat-o rapid drept a doua mamă pe această tânără verişoară de-a şaptea spiţă, al cărei unic fiu murise în timpul unui bombardament hitlerist şi care de-atunci venise să locuiască la ei.

La şaptezeci şi patru de ani bătuţi pe muchie, Elizaveta Ivanovna - căreia toată lumea îi spunea tiotia[2] Liza - nu

[1] Doică dar şi menajeră în casă (rus.) (n.t).

[2] Mătuşă, tuşă. tanti (rus.) (n.t.).

pierduse nimic din snagă. Mărunţică, zbârcită, cu ochi veseli, ea domnea peste toată dacea. Micuţul Jenia putea să fie acum un potentat, ea îl vedea tot ca pe băieţelul cu cârlionţi blonzi pe care, iarna, nu-l lăsa niciodată să iasă afară decât după ce se asigura că-i bine îmbrăcat. Chiar şi acum Petrov se preta acestui joc, sub privirile înduioşate ale Ludmilei.

În acea sâmbătă, cuplul hotărâse să dejuneze la iarbă verde şi Liza trebălui în bucătărie pregătind scrumbiile marinate în lapte, castraveciorii muraţi ‘şi desăraţi, icrele tarama şi inevitabilele piroşti, fără a omite, fireşte, caviarul.

„Noroc că nu l-am dat pe tot când şnapanul ăla de Kojin a venit să tâlhărească duminica trecută! Mă pricep eu foarte bine: caviarul ăla era mult mai bun decât ăstălalt adus după aceea pentru banchetul de joi. Decât nişte străini, mai bine să profite de el porumbeii mei.”

Aşează bolul pe un platou de argint, grămădi în jurul lui cuburi de gheaţă şi porni spre grădină fredonând un cântecel cu o voce subţirică dar uluitor de melodioasă.

Când împinse uşa rezervei lui Udarniev, Ghenadi Vogak era într-adevăr cu sufletul la gură. Maşina făcuse pană de cauciuc la vreun kilometru de ţinta lor. Cartierul era pustiu, nici un taxi, iar şoferul nu izbutea să desfacă unul dintre buloane. Decât să cheme prin staţie o altă maşină, preferase s-o ia la trap. Dar, culmea şi ascensorul clinicii era tot în pană. Urcase scările pe nerăsuflate. În prag, abia articulă:

— Petrov... nevastă-sa...

— Ştiu! i-o tăie sec Udarniev. Au fost transportaţi aici. Se consideră starea lor ca fiind disperată. Pentru moment, nu sunt probleme; ţâcnita aia bătrână de niania, care s-a ţinut după ei, zbiară pe toate coridoarele că-i vina ei, că laptele în care pregătise scrumbiile s-a brânzit. În felul acesta, câştigăm timp. Politbiroul se întruneşte diseară şi să mă ia toţi dracii dacă nu voi fi şi eu acolo! Şelepin n-are decât să facă spume! Acum, ascultă-mă bine...

— Tovarăşe Director, trebuie să ştiţi... otrava...

— Ce-i cu otrava? Văd că şi-a făcut efectul. E drept, abia după patruzeci şi opt de ore. În fine, Lotciuk va trebui să dea explicaţii. Aţi pus mâna pe el?

— Nu... din păcate, nu... se bâlbâi secretarul. A dispărut.

— Cretin nenorocit! Bandă de incapabili!

— Am pus în acţiune toate mijloacele, tovarăşe Director, dar avea un avans prea mare.

Udarniev se încruntă, cu capul înfundat în perne. Blestemată criză care-l împiedicase să-l înşfaee mai devreme pe Lotciuk. Vogak profită de pauză ca să continuie:

— În cazul lui Petrov şi al nevestei lui, a fost, într-adevăr, caviarul care i-a... Dar o singură cutie. Celelalte nu s-au servit la banchet. Au fost luate...

— Luate? Cum aşa? De către cine?

— De cumnatul lui Petrov. A trecut duminică seara pe la dacea şi sor-sa i le-a dăruit. E ofiţer de marină. Comandă un submarin care a ieşit în larg luni. O servitoare l-a auzit declarând că-şi va ospăta echipajul ca să sărbătorească victoria. Am notat numele lui.

Vogak consultă carnetul de notiţe:

— Kojin, Nikita Osipovici, căpitan de rangul I.

Secretarul se întrerupse şi deveni livid. Sprijinindu-se în coate, Udarniev îşi apropiase faţa de a lui. Trăsăturile i se mineralizaseră parcă, ochii nu mai erau decât două fante înguste. Glasul vibra de surde ameninţări:

— Îţi dai seama, fir-ar să fie, ce mă anunţi? Că un submarin de-al nostru, un submarin sovietic zace undeva pe fundul oceanului cu un echipaj pe cale de a muri?!

Înspăimântat, Vogak bâigui:

— Nu neapărat. Memoriul lui Lotciuk susţinea...

— Ce noutate îţi închipui că-mi spui?. Că trei-patru zile vor rămâne în comă înainte de a sucomba? E ceea ce am prevăzut pentru Petrov şi convivii lui ca să-i înşelăm pe medici şi să-i facem să diagnosticheze o toxiinfecţie alimentară. Sfârşitul e însă inevitabil, exceptând, poate, o constituţie deosebit de robustă. Dar şi atunci!... Vor muri toţi, pricepi? Tocmai ei care aveau misiunea...

Udarniev îşi muşcă buzele. Orbit de furie, fusese cât pe aici să spună prea multe. Apucându-l pe Vogak de încheietura mâinii, o strânse mai, mai s-o frângă.

— Voi pleca de aici imediat, iar tu, dacă ţii la viaţă, îl găseşti pe comandantul Marinei Militare şi mi-l aduci la birou. Du-te!

Secretarul ţâşni spre uşă. Niciodată până acum nu-l văzuse pe directorul KGB-ului într-o asemenea stare şi nici nu fusese vreodată tutuit de el. Vogak plecat, Udarniev se lăsă pe spate şi, acoperindu-şi faţa cu palmele, scrâşni turbând de furie neputincioasă:

— ”Gortşki”! Trebuia să i se întâmple tocmai lui „Gortşki”!

Îşi reveni însă repede şi aruncă de pe el pledul. Cu paşi nesiguri, se apropie de dulap, scoase de acolo hainele şi începu să se îmbrace. În momentul în care înnoda cravata, sora-şefă îşi făcu apariţia.

— Păi... păi... n-aveţi voie să...

— Ia mai lasă-mă în pace, auzi!

La orele nouăsprezece treizeci, Udarniev îl primea, în biblioteca sa, pe amiralul Vornov. Era o favoare pe care n-o acordase până acum nimănui, dar pe care comandantul Marinei o acceptă ca pe un drept. Introdus în sacrosanctul birou, se lăsă să cadă într-un fotoliu, exclamând:

— Ce gust rafinat aveţi, Boris Antonovici. Ce perfectă armonie!

Într-o lume în care stricteţea, dacă nu chiar bădărănia, era o regulă generală, Vornov îşi îngăduia luxul de a cultiva manierele vechiului regim. De ce nu, remarca el adesea, de vreme ce regretatul tovarăş Brejnev a reabilitat pupatul mâinii?

Ţeapăn ca un obelisc, Udarniev aşteptă în tăcere ca invitatul său să se instaleze, să scoală o ţigară dintr-un portţigaret de aur, s-o aprindă, apoi, scuzându-se, să-i ofere şi lui una. O refuză cu un gest al mâinii, câtuşi de puţin impresionat de tot acest preambul. Nu era decât o mizanscenă şi o ştia prea bine. În realitate, Vornov era un marxist-leninist intransigent, un organizator fără egal, un adevărat şef, dar mai ales, un marinar. Marina era domeniul lui, nu trăia decât pentru ea şi-i apăra cu îndârjire interesele împotriva celorlalte Arme. Preluând conducerea ţării, Petrov îl păstrase pe postul pe care-l ocupa în virtutea popularităţii de care se bucura printre echipaje, a ascendentului pe care-l

avea asupra corpului ofiţeresc, dar, cu precădere, pentru că nu nutrea nici o altă ambiţie. Era într-atât de mulţumit de alegerea făcută, încât a susţinut cooptarea amiralului în Politbirou. Mai târziu, după câteva decizii defavorabile flotei, Primul Secretar a minimalizat decepţia şefului ei. Udarniev, în schimb, a ştiut să exploateze acest resentiment în favoarea sa. Acum, mai mult ca oricând, avea nevoie de acest om. I-a rezumat, pe scurt, situaţia. Deşi de acord cu eliminarea lui Petrov, Vornov optase, prudent, pentru ignorarea modalităţii de execuţie; ca atare, Udarniev nu-i dezvălui decât strictul necesar:

— ...Aşa încât, cutiile cu icre negre se află, actualmente, la bord. Nu ştim însă dacă au fost, ori nu, consumate.

Din momentul în care Udarniev îşi începuse expunerea, orice urmă de nonşalanţă dispăruse din atitudinea marinarului, care nici măcar nu clipi auzind despre ce-i vorba. Mental, Directorul KGB-ului aduse un omagiu calmului său şi-l întrebă:

— Există vreo şansă de a fi vorba de un alt submarin?

— Nici una. În ultimele două săptămâni, singurul submarin atomic purtător de rachete care a ieşit în larg a fost „Gortşki”. Lunea trecută şi pentru misiunea pe care o cunoaşteţi.

— Atunci, trebuie prevenit fără să se piardă o secundă.

— Nu-i chiar atât de simplu. Când e vorba de SAPR, secretul primează. Aşa stând lucrurile, ele pot primi mesaje dar nu emit niciodată, fie şi pentu a confirma recepţia.

— În cazul ăsta, cum puteţi fi siguri că ordinele transmise le-au parvenit?

— Aici e buba: habar n-avem.

— Dar e îngrozitor!

— Asta-i situaţia. Esenţial pentru noi e ca submarinele să nu poată fi localizate. Dacă emit, sunt inevitabil reperate.

— Şi această regulă nu poate fi încălcată într-o situaţie excepţională?

— Desigur, mai ales că navele sunt cvasipermanent pe recepţie, fie şi pentru a putea riposta imediat în cazul unei agresiuni străine. În plus, datorită sateliţilor noştri putem, uneori, să cunoaştem chiar şi locul exact unde se află.

— Atunci ce mai aşteptaţi dacă vă poate auzi?

— Din nefericire, nu şi el. Pentru îndeplinirea misiunii sale, „Gortşki” trebuie să navigheze în imersiune profundă şi nu poate Capta mesajele noastre decât odată la 24 de ore. Următorul contact va fi mâine, în cursul după-amiezii.

— Curată nebunie! Fiecare clipă scursă sporeşte proba-bilitatea'ca icrele să fie mâncate! izbucni Udarniev, aţintind un deget acuzator spre amiralul care continua să rămână impasibil.

— Directivele speciale primite de navă au fost aprobate de întregul Politbirou, deci şi de dumneavoastră.

— Pe toţi dracii, ce vom face?

— Mai corect ar fi să întrebaţi ce am făcut, îl corectă, calm, Vornov. Întrucât colaboratorul dumneavoastră a făcut aluzie la „Gortşki” şi a insistat asupra caracterului extrem de urgent al... hâm... convocării, m-am gândit la o avarie gravă, poate chiar la un sabotaj. Prea adesea avem tendinţa să-i socotim idioţi pe americani. În consecinţă, am dat următoarele dispoziţii: gruparea tactică 55, care actualmente se găseşte la sud de Irlanda, se va deplasa, cu toată viteza, spre debuşeul meridional al strâmtoarei Danemarcii. Ştim că „Gortşki” s-a strecurat prin ea, dejucând pânda inamică. Gruparea tactică 59, în escală la Havana, ridică ancora chiar în acest moment, dirijându-se spre zona în care „Gortşki” urma să-şi îndeplinească misiunea. Suplimentar, un submarin conceput special pentru a veni în ajutorul altor submersibile aflate în dificultate iese în larg în seara asta. Sincer vorbind, tovarăşe Director, nu cred că e cazul să ne alarmăm peste măsură. Dacă echipajul se află realmente în situaţia pe care mi-aţi descris-o, comandantul navei dispune de mai multe mijloace pentru a cere ajutor. Kojin e un băiat care nu se teme să ia o iniţiativă.

Udarniev aprobă din cap; hotărât lucru, Vornov ăsta îşi cunoştea meseria.

— Oh, fir-ar să fie! tresări el, uitându-se la ceas. Întârziem la şedinţa Biroului Politic. Să ne grăbim.

În lift, se porni să-şi dezvolte planul tactic:

— I-am bifat pe toţi cei pe care pot conta în mod sigur. Dacă, ajutat de dumneavoastră, izbutesc să atrag de partea mea pe doi din cei trei mareşali, şovăielnicii ni se vor alătura şi vom avea mână liberă. Lucrul de care trebuie să avem grijă înainte de orice e...

Vornov îl asculta, distrat: lupta pentru putere îl interesa prea puţin. Singurul lucru important în ochii lui era „Gortşki” şi marinarii de pe el. Îl chinuia o sumbră presimţire.

*

* *

În infirmeria de pe „Commandant Houot”, medicul, un tânăr internist, care se oferise voluntar să-şi facă stagiul militar la bordul unui submarin, îl examinase pe Boulier, confirmând diagnosticul lui Portail: trei coaste rupte.

— Simple fracturi, fără deplasarea segmentelor. Aţi avut noroc. Odihniţi-vă. În trei săptămâni sunteţi ca nou.

Cu pieptul strâns în feşe elastice, inginerul protestă vehement:

— Trei săptămâni! Vreţi să glumiţi, doctore! Am treabă. Şi încă imediat.

— Mă rog, duceţi-vă dar evitaţi eforturile fizice.

Boulier se ridică:

— De acord. Mulţumesc mult.

— Mai ales, să nu tuşiţi, altminteri vă vede sfântul!

În chip de răspuns, Boulier strănută. Durerea îi smulse un ţipăt. Schimonosit la faţă, se rezemă de o masă.

— Vedeţi, v-am prevenit, făcu medicul. Hai, potoliţi-vă.

Resemnat, inginerul se aşează la loc.

— L-aţi putea ruga pe comandantul secund să vină până aici?

— Cu plăcere.

După câteva clipe, Portail îşi făcea apariţia în pragul uşii:

— Ei, cum merge? Mai bine?

Boulier, care-şi strângea nasul cu degetele ca să nu strănute din nou, îi făcu semn că momentan nu poate vorbi. Secundul clătină din cap:

— Ar fi trebuit să vă expediem înapoi pe portavion.

— Nici vorbă, replică inginerul, scăpat de strănut. Dacă am calculat exact, peste patru sau cinci ceasuri, „Saint-Bernard” va efectua prima sa misiune reală.

Şi, aţintind privirea srpre Portail, completă:

— ... Iar eu îl voi pilota.

— Dar avem un ofiţer antrenat special pentru...

— Nu, nu. Dealtfel, veţi primi ordinele necesare. Fiţi fără grijă, adăugă, căznindu-se să zâmbească, voi şti cum să-l conduc; întâmplător, sunt inventatorul drăcoveniei astea.

După plecarea elicopterului, Portail îl conduse pe Establet în careu.

— Cât durează scufundarea, staţi aici. Cambuzierul e la dispoziţia dumneavoastră.

Uşor surprins, André se instală pe banchetă, refuzând ceaşca de cafea oferită. Când încetară ruliul şi tangajul, înţelese că submarinul atinsese pacea adâncurilor. Puţin mai încolo, secundul reapăru:

— Veniţi cu mine, vă rog.

Pătrunzând în postul central, Establet măsură din privire încăperea, remarcând imediat cât de strâmt era totul. Între puţul periscopului, diferitele console şi dispozitivele de guvernare, spaţiul fusese calculat la milimetru.

— Îmi dau seama că v-aş fi stânjenit în timpul manevrei, îi spuse lui Portail. În comparaţie cu SAPR-urile, sunteţi înghesuiţi rău de tot.

— Aşa e. Vechea poveste: lipsa de credite. Guvernele, oricare ar fi ele, trebuie să ţină seama de opinia maselor, iar franţuzul nostru îl ştiţi cum e: da, iubesc Marina, da, o respect, dar de umblat la pungă nu vor să umble! Aveam absolută nevoie de un asemenea submarin pentru operaţiuni de salvare şi l-am construit... dar cu economie. Orice s-ar zice, e totuşi o adevărată minune tehnică. Cei de la Proiectări navale s-au depăşit pe ei înşişi. După ce îl veţi vizita...

— Mai întâi, aş vrea să mă prezint comandantului.

Portail consultă ceasul.

— Vă va primi peste... peste unsprezece minute. Mi-a ordonat să vă las să vă trageţi sufletul.

Lui Establet i se păru că discerne o uşoară ironie în tonul secundului. Îi aruncă o privire, dar faţa acestuia era perfect impasibilă.

— Sultanul dumneavoastră e foarte amabil. Cred că...

Establet trase fermoarul salopetei şi scoase dintr-unul din buzunarele interioare un plic de hârtie cerată.

— Până atunci, vă rog să-i înmânaţi asta. Cred că, înainte de a mă primi, ar fi bine să ia cunoştinţă de conţinut.

Portail luă plicul, cu un zâmbet discret în colţul gurii.

— Mă duc chiar acum.

Rămas singur, André se sprijini de scaunul pivotant fixat exact sub periscop. Desigur, acela al comandantului. Observând că ofiţerul de cart, un locotenent, se uită la el pe furiş, întoarse capul.

— Viteza reglată la 28 noduri, anunţă un submaistru instalat la comenzi.

— Cap compas la 340, adăugă vecinul lui, un maistru-principal bărbos.

Având grijă să respecte liniştea din postul de comandă, Establet încercă să identifice diversele aparate. Reperă calculatorul, detectoarele de radaruri, sonarele active şi pasive. Altele îi erau complet necunoscute. Căută în van comenzile pentru lansarea torpilelor. Să fi fost posibil ca „Commandant Houot” să nu posede arme ofensive? Cum ofiţerul de cart tocmai trecea, scuzându-se că-l deranjează, se decise să-l întrebe cu glas scăzut:

— Dar unde-i DLT[1]?

— Acolo, în colţul ăla, răspunse ofiţerul cu un puternic accent meridional. Suntem rudele sărace, nu avem decât patru tuburi. În schimb, echipajul e superb! făcu el cu vădită mândrie. Uitaţi-vă, aici, sunt consolele pentru ascultare. De la stânga la dreapta, aveţi mai întâi un sonar de joasă frecvenţă DSUV...

Iscat în spatele său, Portail îl bătu pe umăr:

— Stop! Dragul meu Fieschi, lăudăroşeniile mai târziu. Acum, „sultanul” îl aşteaptă pe pasagerul nostru. Împreună, porniră pe coridorul ai cărui pereţi erau căptuşiţi cu cabluri

[1] Direction de lancement des torpilles (n.a.).

electrice şi diverse siguranţe. Secundul ciocăni la o uşă pe care se afla, prinsă cu şuruburi, o placă de aramă purtând inscripţia *Comandant* scrisă cu caractere cursive, aplecate mult spre dreapta, după vechea modă. Literele erau aproape şterse de cât fusese frecată plăcuţa. André îşi spuse că provenea de la cine ştie ce antic cuirasat, vândut ca fier vechi de cel puţin o jumătate de veac. Faptul că fusese recuperată - probabil din depozitele vreunui muzeu al Marinei - vădea o anumită stare de spirit, un ataşament pentru vechile obiceiuri şi datini ale flotei din vremuri de mult apuse, când „sultanul" era un soi de dumnezeu, invizibil trei sferturi din timp şi redutabil când se arăta, o dorinţă de a sublinia acest lucru chiar şi în universul claustrat al unui submarin. Relaţiile cu un astfel de tip nu vor fi lesnicioase. Trecu prin faţa lui Portail, care se retrase imediat, luă poziţia de drepţi, corectă dar nu rigidă şi se prezentă:

— Locotenent-comandor Establet.

Cu bună-ştiinţă, omise regulamentarul „prezentat la ordinul dumneavoastră", zicându-şi că-i mai bine ca lucrurile să fie puse la punct de la bun început. Dacă amiralul Verneuil ţinuse să precizeze foarte clar natura raporturilor dintre ei, însemna că ştia ce ştia.

Departe de a se înscorţoşa. Saron-Leperque îl întâmpină în picioare, cu mâna întinsă, zâmbitor:

— Încântat. Luaţi loc, vă rog.

Se duse până la uşă, răsuci cheia şi reveni la masa lui de lucru.

— Iată, deci, o misiune cu totul ieşită din comun pe care Statul-Major al Marinei îmi face cinstea să mi-o încredinţeze. Dacă poziţia submarinului e exactă, vom fi acolo în mai puţin de patru ore. Avem tot timpul să examinăm problema pe-ndelete.

Zicând acestea, se apucă să recitească instrucţiunile amiralului.

— Hâm... hâm... Transferul din elicopter... S-a făcut! Apropo, camaradul dumneavoastră e rănit?

— Da, dar nu contează. Va trebui să reziste,

— Ca în Legiunea Străină, nu? Mergi-ori-crapă! Saron-Leperque încercă să atenueze sarcasmul remarcii printr-un zâmbet amabil. Cum îl cheamă?

— Boulier, inginer-şef al Armamentului.

— Boulier? Păi îl ştiu foarte bine! Un băiat cu totul remarcabil. Şi dumneavoastră aţi făcut Şcoala Navală?

— Exact.

— Ciudat. Nu cred să vă fi întâlnit vreodată şi nici să vă fi auzit pomenindu-se numele. Ce promoţie sunteţi?

— Trei promoţii după dumneavoastră, domnule comandant.

— Aşa, aşa...

Saron-Leperque trase spre el anuarul ofiţerilor aflat pe o etajeră antiruliu.

— Nu căutaţi, domnule comandant, spuse Establet. Sunt la rubrica „detaşaţi în afara serviciului şi în afara bugetului”.

— Ah, ah, m-am prins. Şi, aplecându-se în faţă, întrebă, la fel de amabil: Piscina, nu?

Establet schiţă un, gest ambiguu. Comandantul continuă:

— Bun. Să rezumăm: localizăm „clientul”. Instrucţiunile nu specifică naţionalitatea. Deduc că e sovietic, doar dacă chinezii...

Establet continua să tacă. Saron-Leperque reluă lectura:

— Perfect. Urmează să ajungeţi la bordul lui cu ajutorul sculei noastre, micuţul submarin destinat salvării echipajelor submersibilelor aflate în situaţii critice, denumit de noi „Saint-Bernard”. Trecerea de pe o navă pe altă se va face prin metoda cuplării. Acest aspect îl vom discuta cu ofiţerul de specialitate. Îl chem imediat.

— De prisos, domnule comandant. Mininava va fi pilotată de Boulier. Numai noi doi vom pleca de la bord ca să vizităm submarinul. Îmi permit să adaug că *tuum*[1]-ul între „Saint-Bernard” şi „Commandant Houot” nu va fi utilizat decât în caz de extremă necesitate. Dumneavoastră ne veţi aştepta, atâta tot.

Atitudinea lui Saron-Leperque se schimbă brusc. Ochii îi scăpărau de furie.

— Nu vă lipseşte tupeul, tinere domn! Sunteţi mai mic în grad decât mine. Când am intrat în Şcoala Navală,

[1] Telefon submarin (evident, fără fir) (n.a.).

dumneavoastră umblaţi în pantalonaşi scurţi, sau pe aproape. Iar acum, poftim, îmi daţi ordine!

Establet, care se aştepta la o izbucnire, ripostă calm:

— Nu sunt ordinele mele, ci ale şefului Statului-Major al Marinei, ba pot să vă, asigur că vin, chiar de mai sus. În circumstanţele date, gradul şi vechimea nu au ce căuta. Boulier, care-i mai vechi ca mine, a înţeles perfect acest lucru. Îmi voi îndeplini misiunea aşa cum cred de cuviinţă. După cum precizează şi instrucţiunile, e o misiune de cercetare. De spionaj, ca să vorbim pe şleau. Prin urmare, e de competenţa mea. În tot restul, conservaţi integral prerogativele comandantului şi nu voi impieta în nici un fel asupra lor.

Gânditor, Saron-Leperque îşi scărpină bărbia şi încercă o manevră de flanc:

— Sigur că Boulier ar putea pilota „Saint-Bernard”-ul. În fond, el l-a inventat. Cum puteţi fi însă sigur că va reuşi cuplarea?

— Informaţii provenind din cele mai bune surse ne fac să credem că sas-ul lui „Saint-Bernard” se va adapta perfect la tambuchiul de evacuare al submarinului. În caz contrar, totul s-a dus dracului şi nu ne va rămâne altceva de făcut decât să ne întoarcem şi să raportăm că am eşuat. Ar fi deosebit de regretabil pentru că avem de a face cu un peşte într-adevăr mare.

— Chiar aşa?

— Da. Aţi ghicit bine: „clientul” e sovietic. Ultimul nou născut al seriei lor de SAPR: clasa „Typhoon”.

— Şi vă imaginaţi, ricană Saron-Leperque, că tipii dinăuntru, chiar dacă nava e în situaţie critică, o să vă lase frumuşel în pace, mai ales că - dacă am citit bine - recurgerea la forţă este categoric exclusă. Cum v-aţi gândit să procedaţi? Explicaţi-mi, vă rog... fireşte, dacă mi-e îngăduit să ştiţi, completă el pe un ton caustic.

— Foarte simplu: oricât de incredibil ar părea, întregul echipaj al submarinului este în prezent în stare de comă, dacă n-o fi şi răposat.

Comandantul sări ca fript:

— Cee?

— Exact cum v-am spus. Aşa stând lucrurile, Boulier şi cu mine vom putea recolta tot ce ne interesează în deplină siguranţă, având doar grijă să nu lăsăm nici o urmă a trecerii noastre. Apoi, revenim la bord. Oficial, n-am făcut altceva decât să efectuăm o lungă recunoaştere a unei epave pe care dumneavoastră aţi descoperit-o. Căci dumneavoastră, domnule comandant, veţi fi cel care va trimite un mesaj către ALFOST, superiorul dumneavoastră, raportând că aţi reperat, pe fundul mării, un submarin, probabil sovietic - judecând după semnătură - şi aparent în situaţie critică. Cei de pe Rue Royale îl va informa, cu perfidă plăcere, pe ataşatul naval al Ambasadei U.R.S.S., Franţa va propune, din considerente umanitare, asistenţă, domnii-tovarăşi vor refuza, conform bunului lor obicei şi rolul dumneavoastră se va încheia.

— Bine, dar sovieticii vor bănui - cum e şi normal - că măcar am încercat să pătrundem în interior.

— Şi ce dacă? Hoţul neprins e negustor cinstit. Veţi nega, în modul cel mai categoric, că vreunul din membrii echipajului dumneavoastră ar fi săvârşit o asemenea tentativă. Noi vom fi preluaţi de un elicopter, iar dumneavoastră, la întoarcere, veţi fi călduros felicitat.

— Iată... iată un plan bine conceput! exclamă Saron-Leperque. Scumpe camarad, vă urez noroc. Mergeţi acum să vă odihniţi sau să îmbucaţi ceva. Cu siguranţă că vă e foame.

Rămas singur, „sultanul” emise un chicotit; toate astea i se păreau de cel mai bun augur pentru viitoarea sa avansare. În plus, era acoperit de ultimul paragraf din instrucţiunile şefului Statului-Major al Marinei. Le reciti din nou, ferm decis să acţioneze cu toate mijloacele pentru a asigura succesul operaţiunii. Exact cum prevăzuse şi Verneuil.

CAPITOLUL XI

Coincidenţă ori consecinţă a transferului la bord a celor doi pasageri, dar barometrul moralului echipajului lui „Commandant Houot” urca vertiginos. În mai puţin de două ceasuri, de la „timp închis şi variabil” pe care sus-pomenitul barometru îl indicase de dimineaţă, se ajunsese la „timp frumos şi stabil”, de parcă fabulosul anticiclon al Azorelor şi-ar fi oferit o escapadă înspre sudul Irlandei. Explicaţia aceslei subite înseninări rezida în comportamentul „sultanului”.

Chiar de la începutul marşului inaugural, echipajul îl simţise nervos, deşi comandantul se autocontrola admirabil. În asemenea situaţii, instinctul marinarilor e infailibil. Şi uite că, pe neaşteptate, îl descopereau decontractat, jovial. El, care mai înainte se mulţumea să dea ordinele cu glas neutru, fără pic de căldură, le lansa acum cu un soi de antren. El, care considera că un lucru bine făcut, o manevră corect executată erau de la sine înţeles, mulţumindu-se să le aprobe cu o simplă înclinare a capului sau o mişcare a mâinii, acum le considera cu bunăvoinţă, nezgârcindu-se la complimente şi încurajări. Şi, ceea ce era de-a dreptul de necrezut, fusese auzit glumind!

În sala de mese a subofiţerilor - un veritabil forum la bord - animaţia atinsese cota maximă.

— Nu-i cu putinţă, ni l-au schimbat pe şest! exclamă maistrul-principal Manach, instalându-se în faţa unui uriaş antricot de vită, escortat de cuveniţii cartofi pai.

Şeful electroniştilor fusese felicitat pentru remedierea unui fleac.

— Nu mai departe de azi-dimineaţă, aş fi avut dreptul la cel mult o mormăială. Ce l-o fi făcut pe bătrânu’ să devină atât de zglobiu?

În realitate, după discuţia cu Establet şi în timp ce acesta vizita nava pilotat de Portail, Saron-Leperque îl vizitase pe Boulier. Inginerul transformase infirmeria în birou de proiectare, adnotând crochiurile unui submarin din clasa

„Typhoon”, furnizate lui de Garcy şi elaborând planul investigaţiilor ce urmau a fi întreprinse. Comandantul, el însuşi mare specialist în probleme de zgomote şi metode de eliminare a lor, i-a sugerat să fotografieze elicele navei sovietice, înainte de a pătrunde în interiorul ei.

— Se pare că au descoperit un anume profil care la face deosebit de silenţioase. Dacă l-am putea reconstitui...

Conversaţia avută a risipit şi ultimele îndoieli ale lui Saron-Leperque, într-atât de molipsitor era entuziasmul lui Boulier. A plecat de acolo pe deplin convins de succesul misiunii. Sigur, un succes ai celor doi „spioni”, dar care se va răsfrânge, negreşit şi asupra lui. „Commandant Houot” se apropia de ţintă şi totul, vorba lui Coulanges, „mergea ca uns.”

Posac era numai Fieschi. Primise scurtul mesaj la care are dreptul, săptămânal, oricare om îmbarcat pe un submarin atomic:

„SAINT-TROP FORMIDABIL SOARE RADIOS MĂ DISTREZ GROZAV O SĂ MĂ GĂSEŞTI BRONZATĂ PESTE TOT SĂRUTĂRI DULCI TE IUBESC CORINNE”.

Bineînţeles, nu arătase nimănui conţinutul, dar Portail, care-l surprinsese în timp ce citea, a cam ghicit despre ce putea fi vorba.

— Revoltător cât rău poate face o descreierată în numai nouăsprezece cuvinte.

— Fundul urcă rapid. Ne apropiem de dorsala de la Reykjanes, anunţă cu vocea-i piţigăiată locotenentul Dufour. Glasul ofiţerului cu navigaţia corespundea perfect siluetei sale de cocostârc, cu un început pronunţat de chelie. Urâţenia sa devenea însă imediat simpatică graţie unei feţe permanent mobile şi a unor ochişori vii şi maliţioşi. Dufour era preferatul echipajului, care-l poreclise „Bâtlanul”.

— Ba urcă chiar mai repede decât ar trebui, remarcă Portail, care urmărea la masa de navigaţie punctul luminos ce materializa poziţia lui „Commandant Houot”. O hartă introdusă sub folia de plexiglas permitea confruntarea datelor de pe ea cu cele furnizate de sonda ultrason. Spotul se opri la cifra 475.

— Iar sonda indică numai 250 de metri! exclamă secundul. Înseamnă că ne găsim deasupra unui vulcan care a trântit o preafrumoasă erupţie de la ultimul releveu încoace!

Zicând acestea, aruncă o privire asupra casetei tehnice a hărţii.

— Ce-i drept, releveul e vechi de douăzeci de ani şi hidrograful a fost, pesemne, marsiliez, ăia sunt hahalere cum numai în piesele lui Pagnol[1] mai găseşti.

Saron-Leperque zâmbi indulgent de această remarcă; cu câteva ore mai devreme, l-ar fi agasat cu siguranţă. Manach îi aruncă o ocheadă grăitoare lui Maurin. Întorcându-se, privirea sa o întâlni pe cea a comandantului. Ceea ce acesta din urmă citi în ea îi încălzi deodată inima: descifrase un sentiment necunoscut până atunci, acela al comunicării. În minte i se învălmăşiră idei noi. Niciodată nu se simţise atât de bine în propria-i piele iar acest „bine” era o senzaţie cu totul nouă şi foarte plăcută. În acelaşi moment, Dufour psalmodie:

— Trei mile până la obiectiv.

— Am prins ceva. În sonar, anunţă, aproape simultan, Maurin. Ca smuls dintr-un vis lăuntric, Fieschi se repezi la aparat:

— Eşi sigur?

— Absolut, domnule căpitan. Fără îndoială, motoarele auxiliare ale unui submarin. Probabil, turboalternatoarele. Le aud ca pe clopotele unei catedrale... Consultă analizorul de frecvenţe şi se răsuci, triumfător, spre ofiţer:

— 50 de hertz. E un rusnac!

O tăcere uluită întâmpină această veste. André, venit de câteva momente, se apropie de Fieschi. Ofiţerul cu ASM îl lămuri în şoaptă:

— Curentul nostru alternativ e de 60 de perioade, al ruşilor de 50. Nu există dubiu, e un Ivan.

Saron-Leperque îi făcu semn lui Establet să-l urmeze. Ajunşi pe coridorul central, comandantul chestionă:

— Cum se simte Boulier?

[1] Marcel Pagnol (1895-1974), scriitor, dramaturg şi cineast francez, reputat pentru ironia şi verva scrierilor sale (n.t.).

— Nu-s probleme. E înfăşat ca o mumie, dar o să facă faţă. Cel puţin cât să-l piloteze pe „Saint-Bernard”.

— Dar dacă ăilalţi reacţionează?

— În principiu, acest risc nu există. În caz contrar, voi vedea.

— Ordinele prevăd...

— Le cunosc. Amiralul Verneuil a insistat destul asupra acestui aspect. Dar chiar admiţând că mai e careva în viaţă... vreau să spun capabil să reacţioneze, credeţi că va trage în nişte oameni veniţi, totuşi, să-i salveze?

— Cu condiţia să creadă că au venit, într-adevăr, în acest scop.

— E ceea ce la voi explica, eventual.

— Vorbiţi rusa?

— La fel ca şi franceza. Bunica a fost rusoaică. La şase ani eram bilingv.

— Ei bine, în cazul ăsta, să-i dăm drumul.

Saron-Leperque reveni la masa de navigaţie pe care Dufour notase scrupulos indicaţiile sondei atunci când acestea difereau de cele ale hărţii.

— Ia uitaţi-vâ, domnule comandant. S-ar zice că am ajuns pe un platou. Din momentul în care am depăşit nivelul de 200 de metri, fundul continuă să se ridice, dar tot mai lent.

— Perfect, bătrâne. Acum, vom face turul obiectivului.

Apoi, întorcându-se către ofiţerul cu ASM:

— Dragă Fieschi, contez pe dumneata ca să determini semnătura acustică a „clientului”.

— E un „client” foarte barosan, domnule comandant, un monstru!

— Îi aud pompele cum funcţionează, spuse Maurin.

„Sultanul” îl bătu pe umăr.

— Aceeaşi ureche fină, ai?

Hotărât lucru, totul „mergea ca uns”.

Adăpostit şi fixat în spatele chioşcului, „Saint-Bernard” se prezenta sub forma unui imens trabuc, lung de 6 metri şi de 2 metri în diametru, având pe partea superioară un unic ochi, ciclopic şi holbat: proiectorul. Structura sa interioară era, în mare, constituită din două stere lipite intre ele care-i

permiteau să reziste la formidabilele presiuni ale adâncurilor. Batiscaful era menţinut pe puntea pupa a submarinului „mamă” cu ajutorul unei ventuze-tambuchi. aflată sub pântecul său şi a unor prize magnetice. Boulier a îndurat toate chinurile iadului până să treacă prin tambuchi şi să ajungă la postul de pilotaj. Unele mişcări îi smulgeau gemete de durere, altele păreau de-a dreptul cu neputinţă de făcut. Aşezat alături, cu fălcile încleştate, Establet privea în gol, izbind cu pumnul în palmă. Ce ghinion! Avea o absolută nevoie de acest supertehnician, singurul în stare să înţeleagă sistemul de funcţionare a anumitor aparate, să descopere diversele „găselniţe”, să identifice ce e cu adevărat important şi ce nu e. Într-un cuvânt, să stoarcă esenţialul. Cum va putea proceda la toate aceste investigaţii în starea în care se afla, dat fiind că va fi nevoit să se strecoare, să îngenuncheze, să se caţere?... De parcă i-ar fi ghicit gândurile, inginerul îl bătu pe braţ. Regăsind felul de a vorbi al ucenicului de altădată, îi spuse, tutuindu-l pentru prima oară:

— Nu te strofoca de pomană, André. M-am cam smiorcăit căţărându-mă în drăcovenia asta, dar treaba mi-o voi face chiar dacă mă iau toţi dracii, cum zice dom’ doftor. Uite, mi-a dat şi o seringă pentru cazul că-mi va fi prea nasol. O să mă înţepi tu, o subcutanată în spinare.

Establet se răsuci spre el. Timp de o fracţiune de secundă, platoşa pe care şi-o punea la fiecare început de misiune se topi precum neaua la soare, ca apoi să redevină ceea ce fusese, dură, ermetică. Se mulţumi să murmure:

— Marcel, aici m-ai avut.

Un glas îl strigă prin tambuchiul rămas deschis. Trecu în spate şi se aplecă peste orificiu. Agăţat de scăriţa verticală, Saron-Leperque aproape răcnea, atât de mare îi era surescitarea:

— Extraordinar! Este exact în punctul indicat. Aşezat pe un platou stâncos, neted ca palma. Un „Typhoon”! Ne aflăm la două mile de el, aproximativ la acelaşi nivel. Terenul e în pantă, dar ne vom menţine graţie cricurilor. Daţi-i drumul şi noroc!

Establet strânse, zâmbind, mâna întinsă şi-şi reluă locul, după ce închisese bine chepengul de acces.

În afară de *tuum*, exista şi un telefon cu circuit intern care lega „Saint-Bernard” de postul central al lui „Commandant Houot”. Priza acestuia se debranşa automat imediat ce batiscaful îşi modifica poziţia iniţială. Instalat pe scaunul său într-o poziţie care să mai atenueze durerile, Boulier, cu o planşetă în mână, efectua verificările indicate de *check-list*[1]. Odată încheiată operaţiunea, rosti în microfonul aflat în faţa lui: Pregătit pentru marş! cu o voce în care vibra un soi de sfidare. Îi răspunse, jovială, cea a lui Portail:

— Podul peste şanţul cetăţii a fost coborât!

Postul de pilotaj de pe „Saint-Bernard” semăna prin complexitatea lui, cu acela al unui avion de cursă lungă. În faţă avea două hublouri ovale, oferind un vast câmp de vedere. Establet urmărea manevrele, interesat, dar detaşat: munca lui va începe abia când se va afla la bordul submarinului sovietic. Panoul santinei se închise, făcând loc unui hău întunecat: marea. La adâncimea asta, n-o agita nici o mişcare. Un scurt schimb de cuvinte cu postul central. Boulier apăsă pe un buton:

— Deconectat circuitele magnetice.

— Recepţionat. Desprindeţi-vă.

Abia deschise vanele, apa năvăli în ventuza batiscafului. Când presiunea se echilibră, „Saint-Bernard” avu o uşoară legănare: acum, nimic nu-l mai ţinea de „Commandant Houot”. Inginerul verifică încă o dală presiunea, corectă un uşor excedent cu ajutorul regulatorului şi conectă propulsorul, un motor anaerobic, funcţionând în circuit închis şi permiţând eliminarea gazelor chiar şi în imersiune maximă.

Nava se puse în mişcare încet de tot, lunecând în stilul vehiculelor pe pernă de aer. Un ultim ordin parvenit de la postul central îi indicase capul ce trebuia urmat. La comenzile odraslei sale, Boulier, în culmea fericirii, uitase de dureri.

— Avem de parcurs două mile. Posibilele erori ale lochului şi ale girocompasului, adunate, pot naşte, la sosire, o abatere de mai puţin de 100 de metri, atât în plan vertical cât şi în cel al

[1] Termen englezesc, intrat în uz, însemnând „listă de control” (n.t.).

direcţiei. Posedăm însă şi un sonar pasiv. Ajută-mă să-mi pun căştile. Uite, îl aud 5/5[1]. Cine pretindea că submarinele sovietice sunt absolut silenţioase?

— Hotărât lucru, Marcel, ştii să le faci pe toate.

Tutuiala rămăsese în vigoare.

— Am dat de el! exclamă inginerul.

Establet, care trecuse la comenzile proiectorului, întrebă:

— Aprind?

— Nu încă. Chiar şi cu becurile noastre halogene super-puternice, dincolo de 50 de metri tot nu putem vedea, apa-i prea tulbure. Ceea ce nu-i tocmai rău. Telemetrul laser ne va da distanţa exactă. Uite, am ajuns. Aprinde!

Un fascicol luminos de o orbitoare albeaţă străpunse bezna, lăsând să joace prin faţa ochilor o pulbere irizată, formată din milioanele de microorganisme aflate în suspensie. Dincolo de această pâclă mişcătoare se înălţa o adevărată faleză metalică, a cărei rece imobilitate contrasta cu necurmata foşcăială a planctonului.

— E un Leviathan! gemu Boulier.

„Saint-Bernard” se imobilizase în timp ce André manevra proiectorul încolo şi încoace, fără însă a izbuti să lumineze, vreuna din extremităţile submarinului.

— Fir-ar să fie, are cel puţin 200 de metri lungime!

— 195, dacă e să dăm crezare buletinelor Biroului 2[2], îl corectă calm Boulier. E incontestabil din clasa „Typhoon”. Fii bun, dirijează fascicolul de sus.

Se ivi chioşcul, foarte alungit şi oarecum aplatizat, caracteristic acestui tip de SAPR.

— Bun, iată-ne lămuriţi! făcu inginerul. Prova trebuie să fie încoace, la stânga.

„Saint-Bernard” se îndreptă în sensul opus. AndrC interveni:

— Stai că ai luat-o aiurea! După planurile lui Garcy, tambuchiul de evacuare e pe puntea-prova.

---

[1] Indicativ convenţional, mergând de ia 1 la 5, pentru definirea calităţii recepţiei; în cazul de faţă, înseamnă că e perfectă (n.t.).

[2] Deuxieme Bureau: Serviciul de informaţii şi contrainformaţii al Armatei franceze (n.t.).

— Da, însă mai întâi vreau să fotografiez elicele. „Sultanul” a insistat mult pe chestia asta. Se pricepe, băiatul!

— Mda, pe mine, a încercat să mă ia de sus, da’ n-a ţinut, bombăni Establet. Dacă vrei să-mi ştii părerea, tipul e foarte plin de el însuşi.

— De acord, exagerează un pic, dar în fond e de treabă.

— Asta o să vedem la autopsie. Până atunci, dă-i zor.

Operaţiunea le luă totuşi mai bine de jumătate de oră,

Boulier manevrând batiscaful încolo şi încoace ca să poată fotografia din toate unghiurile posibile, alternând clişeele făcute la lumina proiectorului cu cele executate cu blitz-ul. În fine, se declară satisfăcut.

— Cu ce am pozat, dacă ordinatorul nu le reconstituie la fel de exact ca şi când le-am fi conceput chiar noi, merit să fiu spânzurat!

André însă dădea semne de nerăbdare.

— Bun şi acum, hai să căutăm tambuchiul. Ai văzut cât e ceasul? La Paris, e deja duminică.

După ce ocoli chioşcul, „Saint-Bernard” porni să înainteze extrem de încet spre prova submarinului. Luminată acum de un proiector ventral, impunătoarea punte a navei defila la câţiva metri de cei doi ofiţeri care o urmăreau graţie unei camere de televiziune al cărei ecran era încastrat în tabloul de bord.

Brusc, inginerul tresări:

— Ei drăcia dracului!

Frână, inversă propulsia, reveni în marşarier până la chioşc, apoi porni din nou spre prova şi mai lent decât prima oară.

— Uită-te bine, André. Aici sunt trapele pentru lansarea rachetelor. Le-am numărat, douăsprezece în total. Ar trebui însă să fie douăzeci şi patru: toate informaţiile şi ale noastre şi ale americanilor, concordă asupra acestui punct: douăzeci şi patru de rachete cu focoase multiple... Or, aici, nu sunt atâtea. Nu-i normal.

Mări la maximum imaginea de pe ecran.

— Nimic şi iarăşi nimic! Treizeci de metri de punte şi atâta tot. Mă întreb ce-i dedesubtul ei.

— Mijlocul cel mai bun de a afla e să mergem şi să vedem, răspunse, cam înţepat. Establet.

— Este exact ce vom face imediat ce voi descoperi afurisitul ăla de tambuchiu. Unde moaş-sa pe gheaţă o fi?

Explorară din nou toată puntea prova, apoi pupa până la elice, chioşcul, până şi învelişul tancurilor de balast. Boulier era lac de năduşeală; o mişcare făcută prea brusc ca să orienteze camera de televiziune îi redeşteptase durerile. După două noi treceri, evidenţa se impunea: tambuchiul de evacuare nu se găsea nici la locul indicat în plan... şi nici aiurea.

*

* *

La Camp David, într-o feerie de culori, soarele tocmai dispăruse în spatele dealurilor. Miresmele pădurii îmbălsămau văzduhul. Locul de odihnă şi desfătare al preşedinţilor Statelor Unite respira linişte şi pace. În realitate, întregul domeniu era o veritabilă fortăreaţă: invizibil şi tocmai de aceea mai eficace, un important Serviciu de securitate îi păzea frontierele. Baraje de sârmă ghimpată sub înaltă tensiune, dublate de celule fotoelectrice îl împrejmuiau, mitraliere, radaruri şi baterii de rachete sol-aer completau dispozitivul.

Cei trei bărbaţi, instalaţi confortabil pe terasă, ofereau toate aparenţele unor paşnici businessmeni, fericiţi să poată da vremelnic uitării grijile, pentru a gusta, fără gânduri ascunse, un moment de plăcută relaxare. Observaţi mai îndeaproape, impresia se modifica: muţi, cu trăsăturile feţei crispate, fixau fundul paharelor goale, fără ca vreunuia să-i treacă prin minte să le umple. Tăcerea devenea apăsătoare; o întrerupse Jeremy Flush adresându-i-se lui Sanford pe un ton glumeţ, care nu izbutea să-i ascundă iritarea:

— Dragul meu Bob, teamă-mi e că ai ascuns mingea sub tricou[1] un pic prea mult.

Cum era şi firesc, apariţia inopinată, pe la sfârşitul după-amiezii, a şefului Operaţiunilor navale îi surprinsese pe ceilalţi invitaţi. În mod discret, ei se împrăştiară prin parc, lăsându-l

[1] Aluzie la filmul Match, în care un jucător american procedează în acet fel, câştigând partida trişând (n.a.).

pe Preşedinte să discute cu amiralul şi şeful CIA. Jeremy Flush îl rugase pe acesta din urmă să relateze cele aflate, pândind reacţiile lui Sanford pe măsură ce şeful Serviciilor Secrete expunea, cu delectare, una după alta, dezvăluirile lui Lotciuk. Chipul marinarului nu exprima însă nimic altceva decât o politicoasă atenţie. Când îi veni rândul să vorbească, raportă strict faptele care-l priveau. Succint, dar cu suficientă precizie pentru a preveni întrebările jenante. Se abţinu, deliberat, de orice apropiere între cele ştiute de el şi informaţiile furnizate de şeful CIA, nu emise nici un fel de ipoteze şi termină fără să conchidă ceva. La interpelarea Preşedintelui, răspunse calin:

— Nu eram încă în măsură să prezint, un raport complet - apăsă pe acest cuvânt - comandantului şef al Forţelor Armate. Care erau, de fapt, elementele aflate în posesia mea? Primo: un submarin sovietic aşezat pe un platou undeva în largul coastelor Islandei, departe de apele ei teritoriale. Pe de-a-ntregul în drepturile sale. Până aici, nimic extraordinar. Secundo: o baliză S.O.S. pescuită, o baliză în imposibilitate de a emite, ca urmare a unei stranii neglijenţe. Tertio: un mesaj aberant, menţionând că un întreg echipaj e în comă, fără a menţiona cauza probabilă sau certă a acestei stări de lucruri. Finalmente, o afacere cu totul şi cu totul abracadabrantă. Cum să nu ne gândim la o capcană?

Vulpoi bătrân în ale politicii, Jeremv Flush detectă imediat punctul slab al argumentării.

— Cu toate astea, ieri-dimineaţă ai vrut să-mi vorbeşti, ca apoi să renunţi. De ce?

Simţindu-se pe un teren alunecos, Sanford jucă totul pe o carte:

— Exact. Am fost ispitit s-o fac, după care mi-am dat seama că greşesc. Livrându-vă o informaţie incompletă, riscam să alterez judecata dumneavoastră. Dacă însă consideraţi că am procedat rău, pot să...

— Haide-haide, Bob, nu-mi băga, te rog, demisia dumitale sub nas. Să fim, mai bine, pragmatici. Admit scrupulele dumitale, dar, după ce ai auzit ceea ce ai auzit, nu crezi că problema se pune şi în alţi termeni?

Sanford pricepu că furtuna trecuse... până la următoarea. Se grăbi, deci, să replice:

— Incontestabil. Declaraţiile transfugului constituie, fără îndoială, o confirmare care îmi lipsea...

Aici, schiţă un gest de salut în direcţia şefului CIA, care se abţinuse de la orice fel de comentariu, apoi lansă:

— Toate astea, cu condiţia să nu fie vorba de un scenariu diabolic. Aş sugera ca toate informaţiile să fie încredinţate unui calculator. Analiştii noştri ar putea să...

— Aşa ceva ar cere câteva zile, iar timpul ne presează, dacă vrem să exploatăm această ocazie. Dumneata, Bob, eşti pe cale să complici lucrurile, când de fapt totul se potriveşte.

— Recunosc, piesele din puzzle se ajustează între ele, dar asta nu exclude riscul unei maşinaţiuni.

— Veşnic neîncredere! Neîncrederea asta pe care aş fi vrut s-o exorcizez! exclamă Flush, înălţând privirea spre cer.

Se ridică, împingându-şi fotoliul. Cei doi săriră în picioare ca împinşi de un arc. Preşedintele îi concedie printr-un gest, declarând:

— Am nevoie să reflectez. Mulţumesc, domnilor.

Sprijinit de balustradă, Jeremy Flush rămase imobil multă vreme, contemplând peisajul care se topea, încetul cu încetul, în întuneric. Dincolo de spectacolul oferit de natură, gândurile sale vagabondau peste întregul teritoriu al ţării. Încă o noapte de pace pentru milioane de cămine, pentru cei avuţi ca şi pentru cei năpăstuiţi, a căror unică avere era tocmai această pace. Datoria sa cea dintâi era să le asigure şi alte nopţi de pace, multe de tot. Atâta timp cât va fi la Casa Albă. Şi, era decis să candideze şi pentru al doilea mandat. Ca majoritatea celor aflaţi la putere, Preşedintele se considera mai apt ca oricine să promoveze politica cea mai înţeleaptă şi era absolut sincer în convingerile sale. Acest Petrov, pe care nu-l întâlnise niciodată, îşi iubea, cu siguranţă, la fel de mult ţara precum o iubea şi el pe a lui. Acest Petrov nutrea pentru concetăţenii săi aceleaşi sentimente cvasipaterne pe care şi el, Jeremy Flush, le avea faţă de bărbaţii şi femeile liberei Americi care-l votaseră. Acest Petrov se zbătea curajos pentru a învinge dificultăţile economice care copleşeau tot mai mult Uniunea

Sovietică pentru a oferi popoarelor sale o bunăstare sporită. Acest Petrov voia şi el pacea. Tot răul venea de la militarii ăştia care nu visau decât la glorie, sau de la doctrinarii de la Kremlin, ferecaţi în dogmele lor, ori prefăcându-se că sunt. Flush cunoştea şi acest aspect. Suspiciune, neînţelegere, două hidre ce trebuiau doborâte. Numai un contact direct, o discuţie sinceră şi leală... Şi iată, avea putinţa să producă o dovadă strălucită a bunelor sale intenţii. Martor e Domnul, o va face!

Răsucindu-se brusc pe călcâie, intră în cabinetul de lucru şi ridică receptorul telefonului.

Contrar legendei, aparatul nu era deloc mai roşu decât celelalte trei aşezate pe biroul său, ca întotdeauna plin de hârtii.

— Faceţi-mi legătura directă cu Primul Secretar al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Da, chiar acum. Ora Moscovei? Da, cunosc... în cât timp?... Bine, aştept. Grăbiţi-vă.

Jeremy Flush întinse pe masă notiţele pe care le luase în timpul raportului lui Sanford. Printre altele, ele indicau poziţia exactă a submarinului. O clipă se gândi să-l cheme pe amiral, pentru cazul în care interlocutorul său ar pune niscaiva întrebări de ordin tehnic. Renunţă însă; detaliile vor veni mai încolo. Mai întâi şi mai întâi, o discuţie de la inimă la inimă. Telefonul sună; ezită o secundă înainte de a ridica receptorul.

— Alo. Aici Jeremy Flush în persoană. Domnul Prim-Secretar?... Alo... La telefon e... Căută un apelativ potrivit situaţiei date, care să creeze imediat un climat de cordialitate. N-ar fi folosit pentru nimic în lume termenul de „tovarăşe”. Preşedintele optă pentru o abatere deliberată de la regulile protocolului:

— E cetăţeanul Evgheni Petrov? (Excelentă găselniţă, mult mai amicală, mai democratică!)

La celălalt capăt al firului, o voce gravă răspunse în engleză:

— Aici Boris Udarniev. Vă ascult.

— Dar...

— Domnule Preşedinte, am onoarea să vă salut. Tovarăşul Prim-Secretar e în momentul de faţă grav bolnav şi am primit

din partea Biroului Politic sarcina de a asuma, interimar, funcţiile sale. De fapt, ne temem de un deznodământ fatal, dar v-aş fi infinit recunoscător dacă aţi păstra această informaţie strict pentru dumneavoastră.

Flush tresărise aflând identitatea interlocutorului, care, după părerea kremlinologilor, era cel mai feroce dintre ulii de acolo. Ultima frază însă îl mai linişti. Dacă Udarniev se apucase să facă destăinuiri, însemna că discuţia debuta sub auspicii mult mai favorabile decât ar fi putut spera, având de a face cu Directorul KGB-ului. Hotărât lucru, avusese dreptate.

— Apelul meu la o oră atât de insolită pentru dumneavoastră, începu el, vorbind rar, ca să fie sigur că e înţeles, apelul meu, deci, vă va edifica - aşa sper - asupra dorinţei mele de destindere, înţelegere şi cooperare.

— Vă ascult, domnule Preşedinte, vă ascult cu atenţie.

„Drace! îşi spuse Flush, rămâne în gardă". Trase adânc aer în piept şi plonja:

— Iată despre ce-i vorba: în cursul zilei de azi, U.S. Navy a localizat cu precizie poziţia unei nave aparţinând Flotei dumneavoastră, ce pare să aibă nevoie de asistenţă. Un submarin. Staţionează pe fundul mării, în sudul Islandei. Am dobândit... avem aproape certitudinea, că întregul său echipaj este, la ora actuală, scos din serviciu. Intenţia mea este să vă propun o operaţiune combinată ca să-i venim în ajutor. Vă asigur, fără nici un gând ascuns. Voi pune la dispoziţie mijloacele noastre cele mai perfecţionate. Operând astfel mână în mână, guvernele noastre vor arăta lumii întregi dorinţa lor comună de a trudi împreună pentru pace. Eu unul sunt ferm decis s-o fac şi îmi exprim nădejdea că în felul acesta se vor risipi... pâclele de pe urma cărora am suferit, până acum şi unii şi alţii.

Flush se opri şi aşteptă. Se scurseră câteva secunde. Când Udarniev glăsui, în sfârşit, o făcu pe tonul cel mai solemn:

— Domnule Preşedinte, permiteţi-mi să mă înclin cu emoţie şi respect în faţa conducătorului luminat pe care destinul l-a aşezat la cârma Statelor Unite ale Americii, naţiune glorioasă, ai cărei bravi ostaşi şi-au amestecat sângele cu acela al luptătorilor din Armata Roşie în timpul, victorioasei bătălii

împotriva hoardelor naziste şi fasciste. Oferta dumneavoastră mi-a mers drept la inimă. Graţie preţioaselor dumneavoastră informaţii, vieţi omeneşti vor fi smulse din ghearele unei morţi oribile.

Flush era în al noulea cer. Ca şi cum ar fi făcut-o într-o doară, Directorul KGB-ului, adăugă:

— Ziceaţi că poziţia submarinului este...

Preşedintele apucă febril foaia de hârtie din faţa lui:

— O clipă numai, să-mi pun ochelarii. Aşadar... Ah! 61°, 41’ latitudine nordică, 26° 10’ longitudine vestică. Da, am spus exact.

— Domnule Preşedinte, gestul dumneavoastră generos nu va fi uitat. Văd în el chiar premiza unor noi negocieri directe vizând o dezarmare generală.

— În principiu, sunt de acord. Până atunci, însă, situaţia submarinului dumneavoastră mi se pare că reclamă decizii mai urgente. Nu credeţi că un contact direct între şeful Operaţiunilor navale americane şi comandantul şef al Marinei sovietice...

— Întâmplător, e chiar lângă mine. Permiteţi-mi să...

Flush închise ochii, copleşit: am reuşit, Dumnezeule, am reuşit! Udarniev reveni pe fir:

— Amiralul Vornov m-a rugat să vă transmit expresia respectuoasei sale gratitudini. Mi-a comunicat că informaţiile dumneavoastră coincid cu cele pe care le deţinem. Chiar în momentul în care vă vorbesc, unităţi ale flotei noastre, special echipate, se îndreaptă în mare viteză spre sudul Islandei. În curând, ele se vor afla la faţa locului. Evident, dacă mijloacele noastre se vor dovedi insuficiente, nu vom ezita să apelăm la cele de care dispune marina unei ţări pe care sunt mai fericit ca oricând s-o pot numi prietenă. Mulţumesc încă o dată, domnule Preşedinte, mulţumesc!

Clac! Comunicaţia a fost întreruptă. Năucit, Jeremy Flush contemplă câteva clipe receptorul devenit mut, apoi îl aşează încetişor în furcă, murmurând:

— M-am lăsat tras pe sfoară ca un copil...

Porni să măsoare odaia în lung şi în lat.

— Ah, ticăloşii! Ei bine, dacă-i pe-aşa, o să vadă ei ce-mi poate pielea! Ah, păi... păi în cazul ăsta domnii aceştia vor avea de aici încolo înaintea lor un nou Kennedy, ca în afacerea cu rachetele din Cuba! Un nou Reagan! Un nou Carson! O să...

Se opri şi se scărpină în ceafă:

— Cum naiba să-i anunţ lui Sanford acest fiasco?!

CAPITOLUL XII

Duminică

Boulier imobilizase batiscaful la nivelul chioşcului „Typhoon”-ului. Establet îşi rumega furia şi decepţia.

— Da’ nu se poate aşa ceva! exclamă el deodată. Nu există submarin fără tambuchiu de evacuare.

De câteva minute, Boulier îşi pusese din nou căştile.

— În orice caz, e cineva viu înăuntru.

— Ce spui?

— Am auzit clar un zgomot, asemenea celui provocat de un obiect metalic scăpat pe jos.

— Asta-i culmea! Iar noi stăm şi...

Strânse braţul inginerului:

— Găseşte un mijloc, Marcel, găseşte un mijloc. Descurcă-te, fir-ar să fie! Să mai căutăm o dată.

Boulier clătină din cap.

— Am căutat peste tot. De la prova la pupa...

Se întrerupsebrusc, plesnindu-se peste frunte.

— Sunt regele tâmpiţilor! Nu, n-am căutat peste tot. Mai adineaori, am trecut pe deasupra trapelor pentru lansarea rachetelor, mulţumindu-mă să le număr maşinal. Hai să ne întoarcem!

— Crezi că...

— Nu cred nimic, dar e ultima noastră şansă.

Punând în funcţiune propulsorul, inginerul îl dirijă pe „Saint-Bernard” deasupra trapelor de lansare.

— Aprinde proiectorul ventral. Bun. Acum cercetează orice detaliu, cât de mărunt.

Porni cu cea mai mică viteză posibilă, comentând:

— Un pic mai iute decât pe stop, cum spun piloţii din portul Toulon.

Puntea-prova apăru din nou pe ecranul tv. şi trapele prinseră să defileze, două câte două. Când dispăru şi ultima pereche, Boulier se văită:

— Am zbârcit-o!

— Stai! exclamă Establet. Dă un pic îndărăt. E ceva acolo.

Inginerul se execută şi mări imaginea pe ecran.

— Pe toţi dracii, ai dreptate!

Puţin după ultima pereche de trape, spre prova, se distingea limpede o canelură foarte fină, circulară, de aproximativ un metru diametru. În centrul cercului se profila o cruce matriţată în metal. Ceva mai încolo, o altă canelură pornea spre prova, urmând axa longitudinală a submarinului. Boulier emise un şuierat admirativ.

— Frăţioare, asta da execuţie de înaltă clasă!

— Crezi că e tambuchiul nostru?

— Îmi bag mâna în foc. Probabil se deschide cu un volant magnetic. Din fericire, avem aşa ceva.

— Formidabil!

Topit de bucurie, Establet îl plesni peste umăr pe camaradul său.

Acesta răcni:

— Potoleşte-te, cretinule, mă doare!

— Oh, iartă-mă! Îmi pare rău... Nu-i însă momentul să te fleşcăi. Dă-i bice şi lipeşte-te!

— Iar tu să ai răbdare, pentru că ajustarea trebuie făcută la microfon. Încep eu reglarea mirei pe cruce.

Boulier manevră cursoarele sistemului de vizare. Acest foarte complex aparat optic îi îngăduia să dirijeze batiscaful direct la ţintă şi, ajutat de camera tv., să-l aşeze exact în punctul dorit.

Coborârea începu, interminabilă, punând nervii la grea încercare. Când marginea ventuzei se găsi doar la un metru de cerc, imaginea de pe ecran deveni neclară.

— Ce se întâmplă? se nelinişti André.

— E normal. Ultima parte a apropierii se face oarecum orbeşte, dar poziţia e bună, explică inginerul. Atenţie, luăm contact!

Acţionă câteva manete, introducând mai multă apă în tancurile de balast. Îngreuiat, „Saint-Bernard” se cufundă; buza ventuzei atinse puntea şi se fixă solid.

— La ţanc! jubilă Boulier. Acum o să vedem dacă Garcy ăla al tău a avut sau nu dreptate. Voi purja apa din ventuză şi vom vedea dacă s-a cuplat aşa cum afirma el.

Zgomotul apei aspirate de pompă umplu cabina. Cei doi îşi ţineau respiraţia, cu ochii pe manometre. Acum e minutul adevărului, îi trecu prin minte lui Establet. Ori coca sovieticului are forma potrivită cuplării, ori...

Boulier continua să-şi facă de lucru cu manetele. Isprăvi şi-şi şterse fruntea suspinând:

— Uf, am impresia c-o să meargă,

— Jos pălăria. Eşti mare! Şi acum, cu ce ne distrăm?

— Vei trece în spate şi vei slăbi, încetişor de tot, chepengul sasului. Dacă auzi cel mai mic zgomot de apă care pătrunde, închizi imediat chepengul şi mă previi.

Peste câteva clipe, emulul Comandorului reveni şi ridică degetul gros.

— Etanşietate perfectă. Ne lipim de „Typhoon” chiar ca o ventuză.

— Bine. Poţi deschide complet chepengul, te laşi în sas şi vezi dacă cercul pe care l-am reperat este complet în interiorul ventuzei.

— Şi dacă nu-i?

— Punem punct şi o luăm de la capăt.

André îşi înălţa ochii spre cer:

— Poftim cum mi-o spune domnul! Pe cinstea mea, ai sânge de crocodil în vine!

— Ba deloc, dar trebuie să compensez nerăbdarea ta.

După o nouă incursiune în compartimentul sasului, André apăru, fosforescent:

— Impecabil. E chiar pe centru. Acum, nu-mi rămâne decât să deschid tambuchiul „Typhoon”-ului. Am găsit volantul magnetic şi...

Boulier se lăsă pe spătarul scaunului de pilotaj.

— Aşteaptă, vin cu tine.

— Nici vorbă!

— Mă iei la mişto?

Establet se reaşeză şi-şi puse mâna pe aceea a inginerului.

— Marcel, ascultă-mă. Am fost doar de acord: eu sunt cel care comandă. Aşa stând lucrurile, voi da de unul singur o raită la bord. Dacă, după cum ai spus, mai e careva viu şi în stare să mânuiască o armă, va trebui să reacţionez extrem de repede. Tu n-ai fost antrenat să faci faţă unor atari situaţii; eu, da.

— Mă iei drept un bleg? se răzvrăti Boulier, furibund. O cârtiţă de birou? Ei bine, află că te înşeli şi am să ţi-o dovedesc!

Dădu să se ridice, dar André îl sili, cu blândeţe, să stea locului:

— Nu spune prostii, dar recunoaşte că nu eşti în formă. Poţi aluneca, cădea, te poţi răni serios, or eu am nevoie de tine şi ştii perfect acest lucru. Aş zice chiar că eşti indispensabil. Prin urmare, menajează-te şi lasă-mă să pregătesc terenul. După aceea, vin şi te iau. Dealtfel, rămânem în contact radio. Atenţie însă, nu mă chemi decât dacă e absolut necesar. Ca să dai alarma, fluieri în microfon, atâta tot. Acelaşi lucru şi pentru *tuum*: tăcere completă, exceptând o maximă urgenţă. L-am prevenit şi pe Saron-Leperque să procedeze la fel. Bun. Suntem de acord?

— Ascultă, André, am putea totuşi...

Privirea lui Establet deveni dură:

— Basta! Am pierdut şi aşa destul timp. Rămâi aici până la noi ordine. Terminat!

Răsucindu-se pe călcâie, îi întoarse spatele şi se îndreptă spre partea din fund a batiscafului. Neştiind cu ce să-şi omoare timpul, Boulier se apucă să verifice buna funcţionare a diverselor aparate, apoi îşi puse căştile pe urechi; de data asta sonarul rămânea mut. Nemaiputându-se stăpâni, părăsi scaunul şi merse până în pragul compartimentului în care Establet se lupta cu volantul magnetic, icnind în faţa unei neaşteptate împotriviri, probabil un tachet care se blocase. Pe neaşteptate, volantul cedă. André se îndreptă de şale, gâfâind, dar triumfător. Zărindu-l pe camaradul său, îi făcu, vesel, cu ochiul. Boulier stoarse din el un zâmbet:

— Trebuia să-mi aduc un rebus.

— Mai bine ai începe să redactezi raportul. Trece mai uşor timpul.

Se propti şi ridică tambuchiul. Boulier îl privi lung şi porni spre postul de pilotaj.

Gaura neagră care se căsca la picioarele sale părea fără fund. Establet aprinse lanterna. La doi-trei metri mai jos, scăpără un reflex metalic. Se aşeză pe marginea orificiului, cu picioarele spânzurând în gol, apoi se răsuci, precaut, ca să pună talpa pe prima treaptă a unei scări la verticală, sudată de perete. Lanterna îl stânjenea; o stinse şi o vârî în buzunarul de la spate. Poate era chiar mai bine să avanseze pe pipăite, astfel încât să-şi dezvăluie cât mai târziu prezenţa.

Rapid, coborî până la tambuchiul de jos al sasului de evacuare pe care-l deschise cu uşurinţă şi-şi continuă drumul. La jumătatea lui, o cornişă circulară corespundea unei uşi etanşe. Establet întinse mâna ca să manevreze sistemul ei de închidere, dar se răzgândi. Instinctul îl îmboldea să exploreze tubul de oţel până la capătul lui. Pe măsură ce cobora în măruntaiele „Typhoon”-ului, simţea cum urcă spre el o duhoare dulceagă şi scârboasă. Când, în sfârşit, atinse podeaua, situată undeva la şase-şapte metri mai jos, talpa i se afundă în ceva lipicios. Establet aprinse lanterna: o băltoacă de vomismente amestecate cu sânge se lăţea în faţa unei uşi etanşe întredeschise, din spatele căreia se strecura o rază de lumină. O împinse încet, gata să riposteze. Pe culoar zăcea un corp inert. Îngenunche alături de el, pipăi pulsul, carotida, ridică una din pleoape. Pupila dilatată nu reacţionă. Omul era mort.

André trecu peste el şi deschise o altă uşă, mult mai masivă, vizibil destinată să facă faţă unor mari presiuni şi-şi stăpâni cu greu o exclamaţie. Se afla într-un compartiment imens - treizeci de metri în lungime, cincisprezece în lăţime şi cam tot atât în înălţime - puternic iluminat. Înaintea lui, ocupând aproape tot spaţiul disponibil, un submersibil aşezat pe cavaleţi cu kedere din cauciuc, îl domina cu masa lui. Un submersibil sau altceva? E adevărat, era dotat cu tancuri de balast şi partea superioară a cocăi aducea oarecum cu aceea a vechilor batiscafe - acelea pe care comandorul Houot le

condusese spre marile abisuri - dar partea dinspre chilă era ciudat de evazată. Un profil mai curând destinat să asigure navei o bună aşezare pe fund decât să-i uşureze navigaţia. În plus, nu se v«dea nici un sistem de propulsie.

Establet înaintă cu câţiva paşi. De-a lungul pereţilor se înşirau fişete metalice, unele dintre ele purtând sigla binecunoscută a prezenţei radioactivităţii, dar în mod bizar barată de o cruce albastră. Deasupra lor, poliţe încărcate cu tuburi din oţel şi cu nişte scule ciudate, cu vârfuri scânteietoare. André se cocoţă pe unul din dulapuri ca să examineze un asemenea vârf: era din diamant.

„Ai zice că-s nişte freze de foraj, gândi el, dar să foreze ce?”

Ridică privirea. Tavanul era ranforsat de grinzi metalice încrucişate, împărţite net în două grupe. Văzut invers, ansamblul evoca calele pentru bombe ale fortăreţelor zburătoare. Era clar că cele două elemente ale plafonului fuseseră concepute să se deschidă, permiţând ieşirea submarinului căruia „Typhoon” îi slujea drept doică.

Revenind pe podea, dădu ocol ciudatei ambarcaţiuni. O serie de gratii sudate de cocă se înălţau până sus, la chioşc. Establet se căţără pe ele, aruncând din când în când câte o privire spre uşa prin care intrase, deşi o închisese şi o blocase. Odată ajuns, un chepeng larg deschis părea că-l invită să-şi continue investigaţiile. Era aproape prea frumos. Desfăcând unul din şuruburile-fluture care reţinea bara de fixare, o propti în aşa fel încât să împiedice căderea nedorită a chepengului şi transformarea lui într-o capcană. Odată isprăvită această operaţiune, se strecură în interiorul navef, trezindu-se într-o cabină de formă ovoidală, cu siguranţă postul de pilotaj, dar mai cu seamă un post cu telecomandă, judecând după numărul ecranelor de televiziune, al manetelor şi al butoanelor care împânzeau un tablou de bord, mai încărcat şi mai complicat chiar decât acela de pe „Saint-Bernard”. Cel mai mic spaţiu fusese utilizat în detrimentul confortului, unicul scaun fiind, de fapt, o strapontină sub care, printr-un orificiu circular, se putea ajunge, cu ajutorul unei scăriţe înguste şi verticale, la compartimentul principal.

Acesta din urmă era cufundat în întuneric. Agăţat de scară, André aprinse lanterna şi găsi, aproape imediat, întrerupătorul. Se aprinseră becuri, palide luminiţe lăsând în umbră diferitele unghere. Iniţial, Establet se gândi la acumulatoarele, probabil epuizate, apoi reperă lângă întrerupător un buton, pe care-l răsuci la întâmplare. Lumina crescu până când deveni orbitoare, reflectându-se într-o serie de hublouri, alternând cu stative pentru proiectoare, probabil orientabile. Miji ochii şi reduse din intensitate. Coborând, André descoperi un clopot de scufundare, cu unul din obloane deschise, lăsând să se întrezărească un vilbrochen cuplat la un motor. La baza lui, Establet recunoscu un circuit de apă sub presiune, destinată să îndepărteze sterilul, în vârful clopotului, un sistem de cuplunguri permitea îmbucarea unor tuburi; erau chiar acelea pe care le văzuse mai adineaori. Concluzia se impunea de la sine; se afla în faţa unei instalaţii de foraj la mare adâncime, acolo unde nu s-ar putea aventura nici un scafandru. De aceea şi telecomanda.

Altminteri, cum putea fi explicat tot acel hăţiş de cabluri electrice menite, în mod evident, să transmită comenzile? Cilindrul orizontal care ducea până la prova submarinului - semănând cu un tub lanstorpile, dar de un diametru mai mare

— urma, în mod sigur, să servească la propulsarea în exterior a celor trei roboţi, în prezent fixaţi de pereţi, longilini, lesne de recunoscut după braţele lor dotate cu cleşti ca de homar, după ochiul electronic şi camera de luat vederi, ca urmare să transmită imagini pe ecranele aflate în cabina superioară. De acolo, o singură persoană putea dirija întregul ansamblu al operaţiunilor. Aceeaşi întrebare: în ce scop?

Era oare de conceput ca sovieticii să utilizeze unul din SAPR-urile lor cele mai moderne pur şi simplu ca să efectueze nişte prospecţiuni geologice? Era oare necesar ca nava să fie privată de jumătate din rachetele ei cu încărcătură nucleară numai ca să caute petrol, gaze naturale ori noduli? În plus, într-o regiune care nu se preta la aşa ceva? Evident, nu!

„Comandorul are dreptate: pregătesc o lovitură de anvergură. Care însă?”

Această aparatură bizară îl deconcerta. Sigur, urmase diverse instructaje în vederea îndeplinirii diverselor sale misiuni, sigur, putea descifra inscripţiile făcute cu litere kirilice, putea face nenumărate fotografii, dar pentru a afla mai mult avea, acum, nevoie de Boulier.

Prin urmare, trebuia să se ducă imediat după inginer, să-l ajute să se strecoare în drăcia asta - nu va fi lesnicios, dar omului nu-i lipsea voinţa! - apoi să-l lase să o „exploateze”, după propria-i expresie.

André se îndreptă grăbit spre conducta de evacuare şi începu să urce scăriţa. Ajuns în dreptul uşii etanşe pe lângă care trecuse la venire şi pe care o neglijase, se opri şi clătină din cap. Eventualitatea - oricât de improbabilă - a unui supravieţuitor rătăcind pe undeva prin interior nu trebuia neglijată.

„Mai întâi, sunt dator să vizitez totul, îşi spuse el. Marcel, să mai aştepte.”

În loc să deschidă însă imediat uşa, Establet se propti, cu picioarele larg desfăcute, pe îngusta cornişă şi, la lumina lanternei, consultă schiţa „Typhoon”-ului pe care o luase cu sine; de fapt, o avea perfect întipărită în memorie şi ştia că uşa aceasta comunica direct cu compartimentul rachetelor. De acolo, se putea ajunge la partea centrală, unde se aflau cazărmile echipajului, postul de comandă, infirmeria. Avea însă nevoie să reflecteze înainte de a acţiona.

„Dacă la bord se mai găseşte careva în posesia tuturor facultăţilor sale, numai aici ar putea fi”, conchise el.

Răsuci volanul de închidere; bine unse, penele intrară lin în lăcaşurile lor. Establet împinse batantul, dar se opri un moment înainte de a trece pragul. Taina submarinului abia urma a fi dezlegată.

Un culoar slab luminat se întindea între cele două şiruri de alveole portrachetă. Establet trecu printre ele, identificându-le după uşiţele de acces cu încuietoarele lor autoclavizate. Penultima dintre ele era larg căscată. Se lăsă în genunchi şi îndreptă lumina lanternei spre interior. Una din plăcile care formau învelişul rachetei fusese demontată, lăsând la vedere circuitele imprimate. Percepând un miros de vomismente, la

fel cu cel de adineaori, André coborî spre podea fascicolul lămpii: între rachetă şi tubul de lansare, zăcea un trup zgârcit într-o poziţie bizară. Omul mai ţinea în mână un aparat de măsură. Ochii revulsaţi atestau chinurile morţii. Îi atinse obrazul: era rece.

Establet se ridică, stinse lanterna şi rămase nemişcat un lung moment. „Veţi găsi întregul echipaj în comă", afirmase amiralul Verneuil. Atunci apreciase mai ales latura pozitivă a unei atari situaţii, misiunea sa fiind în acest fel considerabil facilitată. Dealtfel, când se vorbeşte de o hecatombă, imaginea ei devine, de cele mai multe ori, abstractă. Confruntat însă cu realitatea, André începea să realizeze dimensiunile ororii. Câte cadavre, câţi muribunzi va mai întâlni în drum?

Treptat, îşi redobândi însă luciditatea: vii sau morţi, oamenii aceştia erau adversari, probabil chiar agresori şi, în orice caz, inamici potenţiali. Îndărătnici şi hotărâţi. N-avea dreptul să-i fie milă. Miza era mult prea importantă. „Un agent care-şi îngăduie stări sufleteşti e un agent terminat!" îi repeta întruna instructorul său de la Comandoul 11-Şoc. Establet trase adânc aer în piept. Pauza făcută îi prinsese bine. Se simţea din nou perfect disponibil şi mai decis ca oricând.

Avansă până la capătul culoarului. Ajuns în faţa uşii etanşe care dădea spre partea centrală - o indica o inscripţie - se încruntă şi-şi trozni degetele.

— Ah, fir-ar să fie, am uitat să arunc o privire în extremitatea prova!

Auzindu-l venind, supravieţuitorul - dacă exista vreunul - ar fi putut să se refugieze acolo, deşi un asemenea comportament devenea ilogic; în mod normal, ar fi trebuit să alerge în întâmpinarea salvatorilor. Afară, fireşte, de cazul că i-ar fi identificat ca fiind intruşi. Oricum, ipoteza se cerea verificată.

Să nu laşi niciodată adversarul să te surprindă pe la spate, iată o regulă de bază.

Establet reveni în compartimentul cel mare şi dădu roată instalaţiei de foraj, căutând ieşirea care ar fi trebuit să se afle în cealaltă extremitate a încăperii. Fără succes. Dar, ridicând

capul, o descoperi, în sfârşit, pe la jumătatea peretelui, într-un fel de nişă. O scară verticală permitea accesul.

„E la nivelul coridorului alveolelor, îşi spuse. Probabil, continua până aici, înainte de a fi redus la jumătate numărul rachetelor”. André urcă icnind treptele şi deschise uşa; într-adevăr, se găsea în partea superioară a provei, fapt atestat şi de forma tronconică a compartimentului. Acesta era plin-ochi: pe fiecare din laturi, trei tuburi lanstorpile suprapuse; aşezate pe cavaleţi, alte torpile; în mijloc, un orificiu larg căscat, deasupra căruia fusese instalat un palan pentru ridicarea altor torpile aflate în magazia de rezervă. Examină rapid unul din proiectile: era un model cunoscut, deja depăşit, cu funcţionare acustică. Nu prezenta nici un fel de interes. În schimb, nenumăratele fascicole de cabluri, uriaşele apucătoare prevăzute cu electromagneţi, basculele intermediare demonstrau o automatizare completă a sistemului de încărcare şi lansare, excluzând orice intervenţie din partea omului. Schiţa primită indica amplasamentul sonarelor în partea inferioară a provei. Întregul ansamblu merita o cercetare mai amănunţită. Establet îşi făgădui să revină.

Închise binişor uşa şi făcu cale-ntoarsă. Ajuns pe culoarul rachetelor, aruncă o privire la ceas: trecuse o oră de când îl părăsise pe Boulier. „Trebuie neapărat să-l liniştesc, altminteri e capabil de o prostie”.

Era însă şi un risc. După un moment de ezitare, Establet desprinse micul emiţător-receptor pe care-l purta agăţat la centură.

— Marcel, mă auzi?

Nici un răspuns. Reînnoi apelul. În sfârşit, vocea inginerului:

— Of, André, ţi-a trebuit ceva timp! Eram gata să plec în căutarea ta.

— Ferească sfântul! N-am apucat să explorez decât partea din faţă. Stai unde eşti şi ai răbdare. Terminat.

Establet notă cu satisfacţie absenţa protestelor. Din punctul ăsta de vedere, totul era în ordine. Îi rămăsese acum să vadă şi ce-i în inima „Typhoon”-ului.

Ajunse cu paşi repezi la capătul culoarului, manevră volanul uşii şi cu un gest hotărât împinse batantul de oţel.

Schimbarea de decor era izbitoare, dar Establet se aşteptase la aşa ceva. Piesele nichelate străluceau, culoarea gri-deschis a vopselei înveselea pereţii despărţitori. O placă de bronz prinsă chiar la intrare îi dezvălui numele navei şi data intrării ei în serviciu.

„«Amiral Gortşki»!... Ia te uită!”

Pe vremea când nu era decât un june căpitan-locotenent, André îl întâlnise pe răposatul şef al Marinei sovietice al cărui nume îl purta acum submarinul. Gortşki, un colos înalt de şapte picioare[1], efectua o vizită oficială la Toulon. Establet, pe atunci aghiotant al prefectului maritim[2], îi fusese prezentat ca interpret.

„— Ştiu cine sunteţi!” tunase sovieticul, îndreptând un deget acuzator spre tânărul ofiţer.

Primise replica într-o rusească impecabilă:

„— Ştiu că ştiţi, domnule amiral. Contrariul ar demonstra carenţa Serviciilor dumneavoastră”.

Relaţiile dintre ei se opriseră aici. Dar incidentul a contribuit substanţial la decizia lui Establet de a se oferi voluntar pentru „misiuni speciale”. De operat nu operase însă niciodată pe teritoriul Uniunii Sovietice. Aceasta era prima oară când îl călca.

Schiţa furnizată de Garcy era remarcabil de precisă. Establet se orientă lesne. La dreapta, infirmeria, cu uşa rămasă deschisă. Două corpuri zăceau pe linoleum: fără îndoială, medicul şi infirmierul. Trecu mai departe. Puţin mai încolo, alţi doi marinari prăbuşiţi cu faţa la podea. Îi depăşi, neacordându-le nici o atenţie, cu toată fiinţa concentrată asupra a ceea ce auzise: un zgomot de paşi la etajul superior. O scară permitea accesul. O urcă, în vârful picioarelor, reţinându-şi respiraţia.

[1] Unitate de măsură, aproximativ egală cu 0.305 în (n.t.).

[2] în Franţa, amiral având în subordine o regiune maritimă (n.t.).

CAPITOLUL XIII

Bătuse miezul nopţii. În timpul supeului, Preşedintele se dovedise a fi gazda perfectă, intervenind doar pentru a relansa conversaţia şi oferind, pe rând, fiecăruia dintre invitaţi posibilitatea de a străluci. Subsecretarul de Stat tocmai se întorsese de la Paris şi deplângea faptul că nu putuse rezerva decât o după-amiază vizitării noilor realizări ale capitalei. Arcul înălţat la Defense[1] şi piramida de la Louvru, adăugă soţia, îi fermecaseră, dar îi şi deconcertaseră. Abătându-se de la regulă, senatorul de Massachussets omise de astă dată să facă apologia strămoşilor săi şi se lansă într-o descripţie entuziastă a deliciilor muzicale pe care le va gusta la festivalul de la Bayreuth, povăţuind-o cu o uşoară ironie condescendentă pe opulenta soţie a colegului său din Texas să nu scape cumva acest *must*[2]. (Dacă veţi găsi locuri, scumpa mea. Poate doar la negru...) Texanul o luă cu petrolul, dar schimbă rapid subiectul ca să vorbească despre grandioasele manifestări care vor marca data naşterii lui Sam Houston, întemeietorul oraşului ce-i poartă numele, Jeremy Flush făgădui că o să asiste, declarând totodată că va profita de ocazie ca să viziteze principalele centre urbane ale unui Stat pe care, din păcate, îl cunoştea prea puţin...

Un înger cu aripi însângerate trecu prin văzduh, fiecare din cei prezenţi amintindu-şi, fără voie, asasinarea lui John Kennedy. Preşedintele curmă tăcerea, declarând vesel:

— Lucru bine ştiut: niciodată două obuze nu cad în aceeaşi pâlnie!

Aşezat în capătul mesei, Sanford tăcea, admirând stăpânirea de sine a amfitrionului; să fie oare acelaşi om care, cu două ceasuri mai devreme, îi mărturisea, stânjenit, eşecul intervenţiei sale pe lângă cel ce devenise, pare-se, noul

[1] Rond-point de la Defense, mare intesecţie pe linia de centură a Parisului, zonă în care s-au executat vaste lucrări arhitectonice (n.t.).
[2] Necesitate imperioasă (engl.) (n.t.).

stăpân al Kremlinului? Nu-i de mirare că alegătorii se lăsau duşi şi că, probabil, îi vor acorda şi a doua oară votul lor.

„Necazul, îşi spuse amiralul, e că-i sincer şi nu lipsit de curaj”.

Într-un fel, îl deplângea.

Când fiica lui Jeremy Flush, care preluase atribuţiile de gazdă, înlocuind-o pe maică-sa, bolnavă, dădu semnalul ridicării de la masă, amiralul se apropie de Preşedinte, lansându-i un apel mut. Acesta îl trase după sine pe terasă.

— Trebuie să plec imediat la Washington.

— Nici să nu vă gândiţi la aşa ceva! exclamă, voit tare, Jeremy Flush. Aveţi pregătită camera.

Apoi, cu glas scăzut şi ochi strălucitori:

— Ai vreo idee?

— Nici una, domnule Preşedinte. Cum v-am mai spus, singurul lucru pe care-l putem face este să supraveghem de departe - dar nici prea de departe - escadra rusă, care va atinge dorsala de la Reykjanes mai mult ca sigur în cursul dimineţii de mâine. Nu vor avea nevoie decât de câteva ore - din moment ce le-aţi dat coordonatele exacte - pentru a localiza submarinul.

Flush ridică din umeri:

— Mă rog! De altfel, comandantul Marinei lor le cunoştea cu aproximaţie. În sfârşit, n-am făcut decât să le confirm...

— Sovieticii habar n-aveau de nimic, domnule Preşedinte. Erau convinşi că submarinul se află la sute de mile marine distanţă de respectivul loc.

Abătut, Jeremy Flush lăsă capul în jos şi nu comentă. Sanford continuă:

— Lucrurile stând aşa cum stau, suntem, în plus, nevoiţi să ţinem seama de prezenţa lui Udarniev la comenzi. Mă păzesc de el ca de ciumă, fiindcă dacă există acolo cineva care să vrea pielea lumii occidentale, el e acel cineva. Ca atare, doresc să mă aflu cât mai repede la postul meu de comandă pentru a putea reacţiona prompt în caz că s-ar petrece ceva neprevăzut.

Privirea marinarului spunea clar: „suntem prizonierii erorilor dumneavoastră”. Mesajul fu recepţionat şi Jeremy Flush murmură cu amărăciune:

— Procedează cum crezi mai bine, Bob, cum crezi mai bine. Ai...

Cuvintele îi ieşeau greu din gâtlej:

— ...ai mână liberă.

Amiralul strânse palma întinsă şi se duse să-şi ia rămas bun de la restul invitaţilor, compunându-şi o expresie senină.

— Ne şi părăsiţi! protestă senatorul de Texas. Şi eu care speram să vă trag o chelfăneală zdravănă, mâine dimineaţă, la golf!

— Domnule senator, e în curs de desfăşurare un exerciţiu deosebit de important. Veghem să folosim cât mai bine creditele pe care ni le acordaţi.

Un hohot general de râs întâmpină aceste cuvinte. Interpelatul era binecunoscut pentru opoziţia sa la „nebuneştile cheltuieli ale militarilor în timp ce ţara numără milioane de şomeri”.

În avion, Sanford încercă să doarmă. „Somnul e şi el o armă”, obişnuia să repete ofiţerilor săi; somnul, însă, nu venea.

„Flush nu-mi va ierta niciodată faptul că l-am văzut într-o stare atât de jalnică, gândi el. Măcar de i-ar servi povestea asta drept lecţie...”

Întoarse capul spre hublou: la înălţimea la care zburau, cerul era spuzit de stele, dar o masă noroasă acoperea pământul.

„Straniu mai e şi comportamentul guvernanţilor noştri, cu rare excepţii. Veşnic convinşi că ar putea să facă un business cu sovieticii. La Yalta, Roosevelt s-a lăsat dus de nas de *Uncle Jo*[1], cu atât mai lesne cu cât consilierul său, Algier Hiss, era o „cârtiţă”. Fiindcă l-a demascat ca trădător, câţiva ani mai târziu, tânărul avocat Richard Nixon a avut de pătimit după alegerea sa ca preşedinte. Afacerea Watergate putea fi foarte bine o răzbunare minuţios elaborată. La începutul carierei,

[1] Poreclă atribuită de americani lui Stalin (n.t.).

chiar şi Kennedy mai păstra nişte iluzii. S-a lămurit însă destul de repede. Prea repede: drept rezultat...

„Să nu mai vorbim de Jimmy Carter, nici de Mac Namara care s-a deconspirat dând deodată dreptate Kremlinului în legătură cu instalarea în Europa a rachetelor „Pershing". Ronald Reagan, care s-a ţinut tare şi a făcut ce era de făcut în America Centrală, a fost tot timpul muşcat de fund de parlamentari. Ca să nu mai vorbesc de câte gloanţe s-au tras în el! Acum Carson a dispărut. Zău dacă Lenin n-avea perfectă dreptate atunci când vorbea despre «idioţii folositori»! Hotărât lucru, singura nădejde rămâne în Dumnezeu..."

La acest ultim gând îl cuprinse, în sfârşit, moţăiala. Ziua fusese istovitoare. Sanford adormi exact în momentul în care avionul amorsa coborârea.

*

* *

Dimineaţa, de duminică era pe sfârşite când amiralul Vornov, cu ochii injectaţi de nesomn, pătrunse în PC-ul său subteran, amenajat de curând într-una din suburbiile Moscovei şi conceput să reziste chiar şi la explozia unei bombe termonucleare. Amiralul era nespus de mândru de această realizare şi nu-i călca niciodată pragul fără a-şi arăta satisfacţia. De data asta însă se îndreptă spre ascensor fără să adreseze vreun cuvânt cuiva. În timp ce cabina cobora în măruntaiele pământului, Vornov se rezemă de perete, pradă unor sentimente contradictorii. Neîndoielnic, informaţiile furnizate de preşedintele Flush îi vor da posibilitatea să-l descopere pe „Gortşki" intact. Dar echipajul? Toţi morţi sau pe punctul de a muri. Flush folosise o expresie destul de ambiguă: „scoşi din serviciu". Din păcate, nici un dubiu nu mai era posibil: marinarii săi consumaseră caviarul otrăvit. Deşi dur din fire, Vornov nutrea pentru ei o afecţiune profundă; acum însă trebuia să facă abstracţie de sentimente şi să se gândească numai şi numai la arma pe care „Gortşki" o purta la bord. Instrucţiunile lui Udarniev fuseseră categorice; după câteva cuvinte de compasiune - care sunaseră teribil de fals - Directorul KGB-ului îl concediase apăsând pe fiecare cuvânt:

— Toate mijloacele - am spus, toate mijloacele - să fie puse în acţiune în vederea recuperării submarinului şi a ceea ce transportă. Vă consider personal răspunzător de această operaţiune.

Tonul era acela al unui dictator implacabil. Nu mai încăpea îndoială, „interimarul” intrase în pielea stăpânului. Vornov se grăbi să ia notă de acest amănunt. Oricât de greu îi venea să treacă la rubrica „profit şi pierderi” pe comandorul Kojin şi echipajul lui, de aici încolo în joc se afla propria sa existenţă. Partida urma să fie jucată strâns, dar din fericire poseda destule atuuri.

În primul rând, cu excepţia unui colaborator, poate doi, dintre cei mai apropiaţi lui Udarniev, era singurul care cunoştea legătura existentă între otrăvirea marinarilor de pe „Gortşki” şi cea a cuplului Petrov. Sigur, a încerca să-l blocheze în felul acesta pe Directorul KGB-ului reprezenta o primejdie în sine: Vornov îşi luase, în consecinţă, precauţiile de rigoare, dar nu încăpea îndoială că şi celălalt aflase de ele. E drept, Udarniev mai avea nevoie de el gentru a fi confirmat în funcţie imediat după decesul lui Petrov. În calculele amiralului, preţul votului său şi a influenţei pe care o exercita asupra unora din membrii Biroului Politic fusese de acum fixat: începerea construcţiei unui portavion cu propulsie nucleară. Evident, dacă, printr-un miracol, Petrov ar supravieţui, poziţia lui Udarniev ar deveni delicată. Şi în această eventualitate, Vornov se gândea la diferite soluţii. De pildă, să compară ca victimă: i-au fost asasinaţi marinarii, consecinţă indirectă a maşinaţiunii urzite de Directorul KGB. Să-l sacrifice pe acesta din urmă ca să-şi păstreze proprii nădragi curaţi? Dificil, da; imposibil, nu. Oricum, amiralul era hotărât să alerge după izbândă, mereu în interesul Marinei sale. Adiacent şi a securităţii personale. Pentru asta, însă, era nevoie să pună mâna pe submarin... şi pe armă.

După ce străbătu sala unde situaţia tactică de pe toate mările lumii era ţinută la zi pe gigantice hărţi de perete, Vornov pătrunse în biroul atenant care-i era rezervat, făcând din mers un semn comandorului Krupski, şeful secţiei „Operaţii”. Acesta se grăbi să desfăşoare pe masă harta de

drum a Atlanticului de Nord. Vornov îşi aprinse o ţigară, dar nu-i oferi şi celuilalt; Krupski nu fuma. Nici nu bea. N-avea familie, n-avea o legătură. Unica lui pasiune era slujba. Nu părăsea PC-ul; aici dormea, aici îşi lua mesele.

— Cum stăm, Feodor Alexeevici?

— Tovarăşe amiral, Gruparea tactică 55, având în componenţă portelicopterul „Volgograd” ar putea fi la faţa locului mâine, către orele 15, ora locală, adică pe seară, în cazul nostru.

Putem sconta că „Gortşki” va fi descoperit, acum că ne-aţi dat poziţia lui precisă, înainte de sfârşitul zilei.

Ofiţerul se străduia să adopte un ton impersonal. Vornov însă îl simţea mistuit de curiozitate: cum de-a aflat şeful locul unde submarinul s-a lăsat pe fund, ba să ştie chiar şi că e în dificultate, când cel în cauză nu semnalase nimic? Krupski telefonase cu siguranţă la Serviciul de informaţii al Marinei şi, probabil, sunase şi la GRU[1], care, evident, nu era la curent cu nimic. În alte împrejurări, Vornov s-ar fi amuzat, dar în ziua aceea nu-i stătea mintea la aşa ceva. Cu un gest îl pofti pe Krupski să continue.

— Gruparea tactică 59 se îndreaptă spre Nord, conform ordinelor primite. Am pregătit un mesaj, comunicându-i să ralieze Gruparea 55.

— Bună iniţiativă. Să fie imediat transmis.

Krupski deschise uşa şi pocni din degete în direcţia ofiţerului cu transmisiunile. Pesemne, acesta aştepta ordinul, pentru că se şi repezi spre sala cifrului cu o foaie de hârtie în mână. Krupski reveni lângă amiral:

— Dacă, aşa cum ne-aţi lăsat să înţelegem „Gortşki” nu va răspunde la apelurile noastre, navele vor patrula pe deasupra lui; una din ele va menţine contactul acustic, celelalte vor simula un exerciţiu de luptă, schimbând frecvent direcţia şi viteza, iar avioanele de pe „Volgograd” vor lansa câteva bombe în apă şi vor simula atacuri, scopul tuturor acestor manevre fiind acela, de a tăia cheful oricărei nave străine de a traversa zona. Dacă totuşi, US Navy s-ar arăta... hâm...

[1] Serviciul de informaţii şi contrainformaţii al Armatei, deseori rivalul KGB-ului (n.a.).

insistentă, până unde suntem autorizaţi să... hâm... s-o descurajăm să...

— Americanii o să ne dea pace! i-o tăie Vornov.

Descumpănit de siguranţa manifestată de şef, Krupski desfăcu braţele în semn de neputinţă.

— Oricum, nu putem încerca nimic serios înaintea sosirii lui „Botman Bunin", ceea ce se va întâmpla în cel mai bun caz miercuri, dacă n-are necazuri pe drum.

Amiralul percepu net reproşul conţinut de aceste ultime cuvinte. Chestiunea era veche de câţiva ani, când, în urma pierderii a şapte unităţi datorită unor defecţiuni tehnice, Marina sovietică decisese construirea unui submarin destinat ajutorării sau salvării - în cazuri limită - a echipajelor unor submersibile aflate în dificultate. Dorind să-l aibă cât mai repede, Vornov fixase termene prea scurte pentru realizarea lui. Rezultatul a fost un sistem de propulsie prea puţin fiabil şi o viteză sub 25 noduri. Francezii stăteau mult mai bine cu noul lor „salvator": „Commandant Houot", construit ceva mai târziu. În acest domeniu, îi depăşiseră chiar şi pe americani.

— Aşa cum aţi ordonat, „Botman Bunin" a îmbarcat şi un echipaj de schimb, urmă Krupski. La adâncimea la care se află „Amiral Gortşki", transferul n-ar trebui să ridice probleme; mă întreb, în schimb, dacă „Gortşki" va putea sau nu porni cu propriile-i mijloace...

— M-ar mira să nu fie în stare, lansă neglijent Vornov, ridicându-se. Krupski se uită la el uluit: de unde-i venea atâta siguranţă? Amiralul îl bătu pe umăr:

— Ei bine, Feodbr Alexeevici, mi se pare că totul a fost impecabil organizat. O notă bună pentru viitoarele dum-neavoastră steluţe de pe epolet!

Krupski roşi de plăcere. „Toţi sunt la fel", gândi Vornov. Îşi împinse scaunul, aţintind arătătorul în sus:

— ...Dacă reuşim!

Privirea i se înăspri brusc.

— Iar de reuşit, trebuie să reuşim, tovarăşe! Cu orice preţ!

Krupski înţepeni în poziţie de drepţi, vizibil răscolit şi din ce în ce mai intrigat. „Are, totuşi, dreptul să ştie ceva mai mult", îşi spuse Vornov.

— Dată fiind natura misiunii ce-i fusese încredinţată lui „Amiral Gortşki”, pierderea lui e absolut inadmisibilă. Apropo, echipajul înlocuitor e echipajul normal de rezervă a lui „Gortşki”? Nici o schimbare?

— Doar un submaistru-mecanic, bolnav. Alegerea înlocuitorului am aprobat-o personal.

— Perfect. Cine-l comandă?

— Igor, fratele meu mai mic.

— Prea bine.

Brusc, Vornov se decise:

— Veţi pleca la Londra. Imediat!

Pe chipul lui Krupski se zugrăvi cea mai perfectă uluire.

— Întocmai, la Londra. Săptămâna asta are loc Expoziţia internaţională de la Farnborough. Aşa cum ştiţi, prezentăm o serie de aparate de zbor, printre care şi un avion cu rază mare de acţiune, capabil să apunteze pe „Volgograd”. O să vă transporte pe navă. De acolo, veţi fi transbordat pe „Bunin” şi veţi prelua personal conducerea operaţiunilor de salvare a submarinului. De succesul acţiunii depinde gloria Patriei. Mergeţi şi vă pregătiţi. Ordinul scris îl veţi primi pe aeroport, înaintea decolării. Citindu-l, veţi înţelege. Duceţi-vă, Feodor Alexeevici şi mult noroc.

Crispat de emoţie, Krupski salută şi părăsi încăperea, păşind ca un automat. Gânditor, Vornov îl urmări cu privirea. De aici încolo, multe, foarte multe, vor depinde de acest om. Era oare, cu adevărat, cel mai bun, cel mai apt să îndeplinească misiunea primită? În orice caz, nici el, nici fratele său nu vor vorbi niciodată. Ceea ce prima înainte de toate era secretul armei.

Îşi mai aruncă odată ochii pe harta de drum şi ieşi la rândul său.

Pe când se apropia de ascensor, uşa acestuia se deschise, lăsând să iasă un ofiţer care, văzându-l, exclamă:

— Tovarăşe amiral, chiar pe dumneavoastră vă căutam!

Noul venit purta uniforma şi însemnele de general-maior al trupelor de Securitate. Îi întinse un plic sigilat.

— Tovarăşul Director... vreau să spun, tovarăşul Prim-Secretar ad interim mi-a ordonat să vă înmânez personal acest mesaj. E foarte urgent.

Vornov desigilă plicul şi se apucă să citească. Ofiţerul interveni:

— Dacă aţi binevoi să semnaţi de primire...

— Aşteptaţi, vă rog:

Isprăvi cu cititul şi întrebă:

— Tovarăşul Udarniev e la Kremlin?

— Întocmai, tovarăşe amiral. În biroul Primului Secretar, adăugă omul KGB-ului cu o notă de mândrie în glas.

— Bun, vin acolo.

— Vă rog, semnaţi-mi, tovar...

— Daţi-mi-l.

Rapid, semnă în carnetul întins şi porni aproape în fugă la maşină. În timp ce aceasta gonea pe şosea, Vornov reciti documentul, un mesaj venit prin telex:

ANTENA DIN PARIS SEMNALEAZĂ. CITAT: AM AFLAT PRIN AGENT NAŢIONALITATE FRANCEZĂ SLUJIND LA COMANDAMENTUL FORŢELOR NAVALE STRATEGICE CĂ SUBMARINUL „COMMANDANT HOUOT” A FOST ABĂTUT DIN DRUM ÎN NOAPTEA DE VINERI SPRE SÂMBĂTĂ PENTRU A ACORDA ASISTENŢĂ UNUI SUBMARIN FRANCEZ ÎN DIFICULTATE - STOP - DESTINAŢIA ŞI SECTORUL NECUNOSCUTE - STOP - NICI UNA DIN BAZELE DE SUBMARINE DE LA BREST CHERBOURG TOULON NU CONFIRMĂ VREO AVARIE SUFERITĂ DE VREUN SUBMARIN FRANCEZ AFLAT ÎN LARG - STOP - POSIBIL ASISTENŢĂ SUBMARIN ALIAT - STOP...

În acest scop, foaia de hârtie purta o adnotare manuscrisă: „Absolut improbabil”, purtând parafa responsabilului cu problemele NATO din cadrul KGB-ului.

AGENTUL NOSTRU A FOST ARESTAT IMEDIAT DUPĂ TRANSMITEREA INFORMAŢIEI OFIŢERULUI SĂU DE LEGĂTURĂ CARE URMEAZĂ PROBABIL A FI EXPULZAT SFÂRŞITUL CITATULUI STOP ŞI TERMINAT.

În josul hârtiei, o frază scrisă de aceeaşi mână: „Cu siguranţă e vorba de exerciţiu, un simplu exerciţiu-test de

reacţie: «Commandant Houot» efectuează turneul său inaugural şi n-a fost încă admis în Serviciul activ”.

Rândurile fuseseră subliniate, energic, cu cerneală verde, cea folosită de Udarniev, care adăugase: „S-ar putea ca francezii să fie amestecaţi. Luaţi toate măsurile necesare şi veniţi la mine”.

Cuvântul toate fusese subliniat de trei ori.

— A, nu! mârâi Vornov. E simplu să fiu eu făcut răspunzător pentru ca, în caz de eşec, ponoasele să le tragă Marina. Tovarăşul Prim va trebui să fie ceva mai explicit.

La Moscova, Kremlinul este un oraş în oraş. Chiar şi în interiorul său sunt două sectoare distincte, deşi aparent îmbucate unul într-altul. Primul e cel al monumentelor, vizitat de grupurile de turişti, întotdeauna strict supravegheate. Acestora le sunt arătate bisericile - rareori şi interioarele lor - galeriile de artă, uriaşul clopot de bronz denumit Ţar-Kolokol şi giganticul tun, Ţar-Puşka, atestând puterea Rusiei sub Ivan-cel-Groaznic şi Petru-cel-Mare, doi despoţi veneraţi în Uniunea Sovietică, unul ca duşman al boierilor împilatori ai poporului, iar celălalt ca Ţar revoluţionar. Cel de al doilea sector, inaccesibil vulgului, e creierul URSS. În acest templu al marxism-leninismului nu sunt nici cristelniţe, nici amvoane, dar există, totuşi, o Sfânta-sfintelor: camera de lucru a Primului Secretar.

Întrând în ea, Vornov nu-i putu stăpâni o anumită strângere de inimă. Acum, previziunile sale îi păreau niţel cam prea optimiste; atuurile de care dispunea - cele reale - fi-vor oare suficiente în faţa atotputerniciei noului stăpân la a cărui încoronare - ce paradox! - nu putea decât să contribuie? Dealtfel, diverse semne îi indicau că Udarniev intenţionează să modifice, fără întârziere, natura relaţiilor dintre ei. Pentru început, Vornov fu nevoit să aştepte mai bine de o oră în sala boltită, cu pereţii acoperiţi de freşte, cândva probabil antecamera foştilor suverani. Vogak, un Vogak plesnind de îngâmfare, îl instalase aici, abandonându-l apoi cu o vagă scuză. Tot soiul de înalţi funcţionari, umflaţi de importanţă, treceau pe lângă ei cu braţele încărcate de dosare. Consultă

ceasul: orele paisprezece! Nici nu apucase să dejuneze. Vogak reapăru şi-i strecură la ureche înainte de a dispare din nou:

— Căpitanul Varşov, ştiţi, cel cu otrava, s-a sinucis azi-dimineaţă în celulă.

Într-un târziu, generalul-maior care-i adusese plicul veni să-l caute.

— Tovarăşul Prim-Secretar vă aşteaptă.

Şi, în timp ce ofiţerul îi făcea loc, cu un uşor zâmbet ironic în colţul gurii, Vornov simţi cum deodată i se spulberă toate temerile. Dacă Udarniev ordonase toată această mizanscenă, însemna că e departe de a-şi fi asigurat poziţia. Pătrunse în încăpere, ferm decis să nu cedeze. Cu un gest amplu, Udarniev îl pofti să ia loc.

— Socot că ar fi bine să determinăm-punctul exact, cum spuneţi dumneavoastră, marinarii.

Vornov se mulţumi să încuviinţeze din cap şi aşteptă urmarea. Directorul KGB-ului continuă, numărând pe degete:

— Primo: cunoaştem poziţia lui „Gortşki” şi care e... hâm... starea sănătăţii echipajului. Secundo: ignorăm de unde şi cum au aflat totul americanii...

Lăsă fraza în suspensie. Vornov profită ca să ia cuvântul.

— În privinţa primului punct, nu văd decât o singură explicaţie: Marina americană a reperat submarinul absolut întâmplător.

— Şi pentru al doilea?

— Cu siguranţă, au interceptat vreun mesaj transmis de „Gortşki” care dispunea de mai multe mijloace pentru a ne alerta.

— Dar n-am primit nimic.

— Această anomalie are indubitabil o explicaţie tehnică. Cred că în momentul de faţă e absolut inutil să ne pierdem timpul cu ea, Boris Antonovici.

Folosirea patrimoniului în locul noului titlu însemna a-i aduce aminte interlocutorului. caracterul încă provizoriu al funcţiei sale. Udarniev clipi uşor:

— Sunt de părerea dumneavoastră. Vom vedea despre ce-i vorba după ce recuperăm submarinul. Când şi cum o vom putea face?

— Considerând ca fapt împlinit acela că marina americană nu va interveni, operaţiunea a fost planificată pentru miercuri. Submarinul nostru special „Boţman Bunin” va transfera pe „Gortşki” un echipaj de schimb. Dar, chiar dacă dificultăţile se limitează doar la... hâm... efectele icrelor negre, noul echipaj va trebui să procedeze, totuşi, la anumite verificări tehnice. Exceptând un necaz grav, „Gortşki” ar putea porni la drum joi, ceea ce înseamnă că ar ajunge la bază...

— Nu! Udarniev izbi cu palma în tăblia mesei. „Gortşki” nu se va întoarce la bază. Misiunea va fi continuată!

— În acest caz, vor trebui îmbarcaţi alţi specialişti. Oameni capabili să pună în funcţiune arma. Echipajul de schimb nu se pricepe la aşa ceva. Personalul a fost furnizat de departamentul Arme speciale.

— Cunosc! E o oră de când mă căznesc să-l contactez pe academicianul Djanbek pentru a-i cere să-mi trimită o altă echipă. Laboratorul lui parcă s-a mutat subit pe o altă planetă! Imposibil să obţin legătura.

Chiar atunci sună telefonul. Udarniev se repezi la aparat, ascultă şi mugi:

— Încercaţi! Încercaţi mereu!

Şi, întorcându-se către amiral:

— De îndată ce-i adunăm pe blestemaţii ăia de tehnicieni îi şi expediem în viteză la locul acţiunii. E realizabil în termenul prevăzut?

— Nici o problemă.

— Perfect, iată ordinele mele: arma trebuie depusă, aşa cum s-a stabilit, pe fundul oceanului. Vreau să fiu în măsură s-o utilizez în oricare moment.

Se ridică:

— Iar acel moment poate fi foarte apropiat. Niciodată nu vom mai beneficia de circumstanţe atât de prielnice.

Vornov se sculase şi el de pe scaun, cuprins de un soi de entuziasm. Îl readuse la realitate tot Udarniev, declarând:

— Hai să discutăm un pic şi despre submarinul acela francez...

Se reaşează; amiralul îl imită punându-se din nou în gardă.

— Tovarăşe Prim-Secretar, am nevoie de instrucţiuni precise în legătură cu atitudinea ce se cere adoptată faţă de navă şi aş dori să le capăt chiar acum pentru că timpul presează. Commandant Houot" a părăsit Scapa Flow cu destinaţia Halifax. În mod normal, itinerariul lui trece pe la sud de Islanda. S-ar putea să se afle încă de pe acum la faţa locului, în timp ce ai noştri nu vor sosi acolo decât mâine. Cât despre modul în care francezii au dat de fir...

Lăsând fraza neterminată, Udarniev se porni pe înjurat:

— Ah, ticălosul! Ah, feciorul de târfă!

— Despre cine-i vorba? întrebă, interlocat, Vornov. Directorul KGB-ului părea completamente scos din ţâţâni.

— Sanford, nenorocitul ăla! Şeful Operaţiunilor navale. Fostul patron al blestematei lor CIA! Nimeni nu ne-a dat vreodată atât de furcă! La KGB era considerat, cum spun yankeii, inamicul numărul unu! Constatând că Flush a luat legătura cu noi, a pasat pontul francezilor.

— Cu neputinţă, tovarăşe Prim-Secretar. Dacă este exact ceea ce presupuneţi, înseamnă că Sanford i-a prevenit pe francezi înainte de a-i raporta propriului său Preşedinte. Nici un militar american n-ar proceda astfel.

— Spui aşa pentru că nu-l cunoşti! Fir-ar să fie, asta schimbă totul!

— În acest caz, care vă sunt ordinele? insistă Vornov.

Când să răspundă, zbârnâi telefonul.

— Alo, ascult... Ce-e-e?

Cu o mişcare înceată, Udarniev puse receptorul în furcă. Faţa îi devenise lividă.

— În laboratorul profesorului Djanbek s-a produs o explozie. Instalaţiile au fost complet distruse.

Îşi cuprinse fruntea între palme.

— Incredibil! Era locul cel mai bine păzit din toată Uniunea Sovietică. Am aprobat personal măsurile de securitate.

— Şi totuşi, duşmanii noştri au reuşit. Vreun trădător?

Udarniev clătină din cap, negând eventualitatea:

— Dacă aţi şti ce precauţii au fost luate... Controale, verificări, percheziţii... Până şi Djanbek li se supunea. Mai mult

decât atât, le ceruse chiar el. E o catastrofă ireparabilă. Ireparabilă!

— Dar arma? chestionă neliniştit Vornov.

— Toate... toate câte au fost montate au pierit în flăcări.

— Şi planurile? Cu siguranţă că seifurile au rezistat la şoc şi incendiu.

— Seifurile?... Ah!

Udarniev scoase un urlet de turbare, apoi izbucni într-un râs dement:

— Seifurile au fost dotate cu un dispozitiv special. E suficient ca cineva să încerce să le forţeze sau numai să le mişte din loc ca un acid să se reverse şi să ardă documentele. Iar cel care a prescris acest sistem de autodistrugere am fost eu. Eu personal!

Acum, Udarniev semăna cu o fiară rănită. Cutremurat, Vornov se uita la zbuciumul lui. În sfârşit se potoli, scoase o batistă din buzunar şi-şi suflă zgomotos nasul în ea.

— Singurele exemplare ale armei care ne-au mai rămas se află la bordul lui „Gortşki”, rosti el cu glas înăbuşit. Nimeni nu se pricepe să fabrice altele. Pentru a face arma operaţională, propria fiică a lui Djanbek, care este şi cea mai apropiată colaboratoare a lui; s-a îmbarcat pe submarin împreună cu o echipă de specialişti. Acum sunt morţi cu toţii, sau cam aşa ceva... Ce năpastă, ce nenorocire!

Telefonul sună din nou. Udarniev ridică receptorul şi-i făcu semn lui Vornov să-l ia pe celălalt. La capătul firului, o voce precipitată urla ca să se facă auzită:

— ...Cu un sfert de ceas înaintea exploziei, întregul personal al laboratorului şi al biroului de cercetare-proiectare a părăsit imobilul ca să se strângă la club. Profesorul organizase o mică recepţie cu ocazia aniversării zilei sale de naştere. El şi încă doi asistenţi au mai rămas la birou. Sunt singurele victime, exceptând miliţienii aflaţi în post.

Udarniev închise şi clătină din cap.

— Djanbek mort, ce pierdere pentru Patrie! Împreună cu Larmonov şi Tşenko, asistenţii săi, doi adevăraţi comunişti. Pe vremuri, am făcut parte din aceeaşi organizaţie de Komsomol...

Brusc, se încruntă şi apăsă pe butonul interfonului:

— Să mi se aducă anuarul Academiei de Ştiinţe.

Vogak îşi făcu apariţia, puse volumul pe birou şi ieşi. Directorul KGB-ului se apucă să-l răsfoiască, ca apoi, furibund, să-l arunce într-un colţ al încăperii.

Am bănuit eu! Djanbek s-a născut la 11 februarie... iar noi suntem în iunie!

— Credeţi că...

— Sare în ochi! Ticălosul s-a sinucis, distrugându-şi opera şi târând după sine pe singurii oameni de ştiinţă capabili să reconstituie intervenţia. Ah! da' ştiu ca m-a tras bine în piept cu aşa-zisa lui preocupare pentru păstrarea secretului. Trebuia să bănui ceva când îmi tot împuia capul cu aplicaţiile paşnice ale invenţiei lui. Acum, mai mult ca oricând, trebuie să recuperăm dispozitivele care se află la bordul lui „Gortşki"! Şi când mă gândesc: Djanbek! Un dosar impecabil, membru de partid de patruzeci de ani! Cercetător ştiinţific emerit! Membru al Comitetului Central! Ah, cum de-a putut.., să fi înnebunit subit? Udarniev oftă şi clătină din cap: Ţâcneală curată... sau poate surmenajul...?

— Cum rămâne cu francezii? insistă Vornov. Aflaţi că „Commandant Houot" are în dotare un minisubmarin care se poate lipi de coca lui „Gortşki". ale cărui tambuchiuri de evacuare au fost copiate după modelul NATO. Ca să economisim timpul de proiectare, vezi Doamne, adăugă amiralul zâmbind amar.

Udarniev tresări:

— Vreţi să spuneţi că ar putea pătrunde uşor la bord?

— Fireşte, dacă nu întâmpină nici o rezistenţă...

— Dacă încearcă să se atingă de „Gortşki", scufundaţi-l! tună Directorul KGB-ului.

— N-ar trebui să fie consultat Biroul Politic înainte de a lua o măsură atât de gravă?

— Care Politbirou? Ăla sunt eu!

Vornov se crispă: de data asta, interlocutorul său mersese prea departe. Hotărî să-l înfrunte:

— Tovarăşe, eu...

— Ah, vă rog, lăsaţi comedia! Eu sunt cel care comandă şi, după cum ştiţi prea bine, jucăm acelaşi joc.

Udarniev aţinti asupra amiralului privirea unei păsări de pradă:

— Aflaţi, tovarăşe, că Evglieni Petrov a murit acum o oră, dar decesul va fi anunţat abia mâine. A cedat inima. Nevasta-sa mai trăieşte, adică mai suflă. Nu se va proceda la autopsie, nu va fi nici o anchetă. Trei medici au şi semnat buletinul de deces. Niania a fost expediată într-o clinică de psihiatrie, iar cu restul personalului de la dacea totul e aranjat.

Zeflemitor, adăugă:

— Funeralii naţionale, de bună seamă. Iar noi doi vom merge cot la cot în urma sicriului.

Apoi, se porni din nou pe urlat:

— Acum, eu sunt stăpânul şi vreau acea armă. Cu ea, vom domina lumea!

Ca îmbătat de un vis, se aruncă pe spate în fotoliu, cu mâinile crispate pe rezemătoarele pentru braţe şi cu ochii închişi. Când îi deschise, un licăr viclean îi juca în privire:

— Ştiu la ce vă gândiţi, dar fiţi pe pace. Francezii nu vor reacţiona violent. Ne vor adresa un protest oficial, îşi vor rechema ambasadorul, s-ar putea să rupă relaţiile diplomatice, noi vom riposta tăindu-le furnizarea de gaz metan...

— Dar Statele Unite? îl întrerupse Vornov.

— Oh, democraţii ăştia decadenţi! Se agaţă de pace ca păduchii laţi de floci! Îi paralizează până şi simpla idee a unui al treilea război mondial.. O să vedeţi, lucrurile se vor aranja. Iar noi vom poseda arma. Acum, vă mulţumesc.

Vornov se jurase să pretindă instrucţiuni scrise. În loc de asta, înclină capul:

— Ordinele dumneavoastră vor fi executate, tovarăşe Prim-Secretar.

La câteva minute după ce amiralul părăsise încăperea, Vogak apăru în prag. Sâcâit, Udarniev dădu la o parte dosarul pe care-l studia.

— Ce mai e?

— Am trecut pe la Centrală să văd dacă au ceva interesant. Tocmai primiseră buletinul săptămânal de supraveghere a Ambasadei Americane de la Oslo. Împreună cu fotografiile celor care o vizitaseră. Am dat peste ele din pură întâmplare şi...

— Şi ce-ai vrea? Să mă ocup şi de fleacurile astea?

Vogak îi întinse un plic.

— Fotografia asta a fost făcută ieri-dimineaţă. M-am gândit că-i preferabil s-o retrag din colecţie.

Directorul KGB-ului desfăcu plicul; văzând ce-i înăuntru, scrâşni:

— Asta ne mai lipsea!

Apoi, îndreptându-şi privirea către Vogak, chestionă:

— N-ai lăsat urme? Borderoul?

— E-n regulă. Cei de la Centrală nu vor băga de seamă că lipseşte o poză. Cei de la Oslo nu-l cunosc pe individ. Muncă de rutină: au transmis ce era de transmis şi cu asta, basta. Nefiind idioţi, americanii îl vor ascunde pe gagiu în fundul pământului. Adio a doua fotografie! Probabil, l-au şi expediat la ei.

— Ai făcut treabă bună, băiete. Îţi mulţumesc.

Vogak ieşi, cu inima în sărbătoare. Viitorul se anunţa în culori roze, patronul nu făcea complimente cu una - cu două.

Rămas singur, Udarniev, rupse fotografia în patru şi o arse în scrumiera de onix de pe birou, privind, fără s-o vadă, limba jucăuşă de foc şi hârtia care se răsucea, calcinată, înainte de a deveni cenuşă.

— Lotciuk a trecut la occidentali. De data asta chiar că suntem în rahat.

CAPITOLUL XIV

A fost de ajuns un simplu telefon dat de la aeroportul bazei Camp David ca, la sosirea la Pentagon, Sanford să găsească toţi colaboratorii de care avea nevoie reuniţi într-una din sălile de şedinţă. Era ora trei dimineaţa; un ceas mai târziu, totul fusese pus la punct: portelicopterul „Sikorsky” împreună cu escorta primiseră ordinul să se deplaseze într-un punct situat la 30 de mile vest de dorsala de la Reykjanes; portavionul atomic „Spruance” şi două crucişătoare purtătoare de rachete urmau să ralieze şi ele zona în viteză maximă, rămânând însă la o distanţă mai mare, în aşteptarea instrucţiunilor, iar o grupare de sprijin logistic va ridica ancora de la Norfolk luni. În sfârşit „Jollydark” s-a trezit că i se modifică, pentru a doua oară, direcţia, ordin care l-a lăsat pe Clifford, comandantul lui, contrariat şi nedumerit.

— Marii noştri şefi ar trebui să ştie ce vor. Găsim un submarin sovietic. Bun! Ni se spune să lăsăm totul baltă şi, drept primă, ni se oferă o patrulare pe lângă arhipelagul Feroe. Bun! Adică mai de grabă rău: adio gagicuţele de la Norfolk! Iar acum, poftim şi fă cale-ntoarsă, dar strict oprit să ne apropiem de submarinul respectiv la mai puţin de douăzeci de mile marine.

— A înţelege înseamnă a te supune, cum spunea şi servitorul ăla hindus, replică, filozofic, Vasquez. Între timp, am impresia că ar trebui să fim foarte atenţi la veghea acustică pasivă.

— Ai, ca întotdeauna, dreptate, Ricardo. Într-adevăr, s-ar putea să devină interesant.

Vasquez zâmbi, încredinţat că dacă există vreun dedesubt, „Lucky Bill” îl va descoperi negreşit.

Câteva ore mai târziu, timonierul-şef Redgrave semnala zgomot de elice. Semnătura acustică a fost obţinută la repezeală: un portavion francez, tip „Charles de Gaulle” şi două fregate.

— Ia-n te uită! exclamă Clifford. Ieri, SITREP[1] ne anunţase prezenţa dumnealui, ca şi a unui portelicopter sovietic la sud de Irlanda. Dacă toată această lume bună se adună în acelaşi loc cu „Spruance”, „Sikorsky” şi restul bandei, vom avea parte de o adevărată trecere în revista nautică internaţională. De n-ar fi însă ceva mai grav, adăugă el redevenind serios.

Apăsă pe butonul apelului general:

— Mare băgare de seamă, băieţi! Vegheaţi în toate direcţiile ca şi cum scorul ar fi de l-0 în meciul cu „Army”[2] la trei minute înaintea fluierului final!

Nu mai puţin intrigaţi erau şi ofiţerii de Stat-Major reuniţi în sala de şedinţe. Sanford aşteptă ca măsurile pentru intrarea în dispozitiv a navelor să fie elaborate, apoi oferi şi câteva explicaţii:

— Domnilor, iată care-i situaţia: un submarin sovietic, după toate probabilităţile un SAPR de mare calibru, clasa „Typhoon”, confruntat cu serioase probleme, s-a aşezat pe fundul mării în acest punct...

Amiralul îl indică pe harta de perele, după care urmă:

— Ruşii au expediat o importantă forţă navală să-i vină în ajutor. După o primă estimare, ea ar putea sosi la faţa locului începând de mâine. Casa Albă ne-a prescris să observăm, fără însă a interveni ori a-i stânjeni. Deci, până la noi ordine, trebuie să facem act de prezenţă şi atâta tot. Submarinul e în apele internaţionale, iar marea, v-o repet, aparţine tuturor. *Res nullius*[3]. În consecinţă, ei au tot dreptul să acţioneze... iar noi să ne uităm cum fac. Atenţie: să fie evitat orice accident, mai ales la survolarea zonei. Aş dori, totuşi, să vă atrag atenţia asupra faptului că poziţia submarinului e destul de anormală: nu există nici o raţiune de ordin tactic ca el să se găsească acolo unde se găseşte. Este şi motivul pentru care

[1] Raport cotidian asupra situaţiei tactice dintr-o anumită zonă (n.a.).

[2] Meciul anual de fotbal (american) între Armata de uscat şi Marină prilejuieşte de fiecare dată viforoase pasiuni şi ciocniri homerice, captivând toate Forţele armate ale SUA (n.a.).

[3] Termen juridic (din dreptul roman) desemnând un bun asupra căruia nu există drepturi de proprietate (n.t.).

suntem datori să facem faţă oricărui eveniment neprevăzut. Asta a fost totul. Întrebări?

Un tânăr căpitan-comandor ridică degetul:

— Cum trebuie privită prezenţa unui portavion francez în această parte a Atlanticului de Nord? Urmează să cooperăm cu el?

Sanford avu o uşoară ezitare, apoi răspunse, cumpănindu-şi cuvintele:

— Francezii sunt aliaţii noştri, dar nu mai fac parte de mult din organizaţia integrată a NATO. Însă, după cum ştiţi, schimbăm cu ei informaţii. În cazul de faţă „Charles de Gaulle" se află în larg de vreo zece zile, în consecinţă, cu mult înaintea descoperirii submarinului sovietic.

Tânărul ofiţer insistă;

— Dar submarinul lor *rescue* „Commandant Houot"? Nu se află şi el pe undeva între Scapa Flow şi Halifax, ceea ce-l plasează pe o traiectorie ideală în eventualitatea unui „pescuit", nu-i aşa?

Sanford izbuti să stoarcă din el un zâmbet:

— Turneu inaugural, amice. Marfa e prezentată clienţilor potenţiali! Parisul are în permanenţă nevoie de devize, de preferinţă dolari!

Izbucniră râsete, încordarea dispăru. Amiralul profită de ocazie ca să mai dea câteva directive referitoare la veghea acustică şi transmisiuni, apoi ridică şedinţa.

După câteva ore de somn „ciupite", Sanford îşi făcea duşul, când se auzi sunând telefonul din birou. Înfăşurând un prosop în jurul şalelor şi inundând parchetul, se grăbi spre aparat, dar, până să ridice receptorul, soneria se opri. Blestemând, se întoarse în baie şi, tocmai când isprăvea cu rasul, telefonul zbârnâi din nou. De data asta era pe circuitul special, cel care se termina în sertarul biroului.

— Aici Sanford. Ascult.

— Aici Brown. Am noutăţi.

— Ei, bravo! Am şi eu.

— O.K. Pot să vă văd de dimineaţă?

— Lasă-mă să-mi trag sufletul. M-am culcat în zori şi abia m-am sculat. În plus, mi-e o foame de lup.

— În cazul ăsta vă invit să luăm micul dejun la un *sea-food*[1] unde am mâncat luna trecută cu Marty şi Clark. E alături de...

— Ştiu unde e. Să zicem, peste un ceas.

Sanford trase pe el la repezeală o cămaşă cu mâneci scurte şi o pereche de pantaloni subţiri. Se îndrepta spre garajul său personal când îl prinse din urmă un aghiotant.

— Medicul şef al Spitalului Militar din Bethesda[2] a sunat mai adineaori. Întrucât n-aţi răspuns, a insistat să luaţi legătură cu el între orele 11 şi 12. În momentul de faţă operează. Iată-i numărul de telefon.

Amiralul îndesă biletul într-unul din buzunare, întrebându-se cam ce-ar putea dori de la el *captain-surgeon*[3] Graham. Bun, o să vadă asta mai târziu. David Brown avea prioritate.

Circulaţia pe autostradă era aproape nulă. Cernea o ploaie măruntă, făcând betonul lunecos, dar neputând să alunge zăduful care copleşise regiunea. Dădu drumul aerului condiţionat şi reduse viteza.

Restaurantul avea şi el aer condiţionat. Condensul care se strânsese pe geamuri ascundea peisajul, dar amiralul nu venise aici să admire natura. David Brown îl aştepta la o masă retrasă, într-un colţ al localului, cufundat în lectura presei. Titluri de o şchioapă anunţau creşterea substanţială a cursului dolarului. Zărindu-l pe Sanford, directorul adjunct al CIA îşi împături ziarele. Cei doi se instalară în faţa unui platou cu fructe de mare, spre marea bucurie a amiralului, care adora acest fel. Când i se păru că oaspetele său s-a ghiftuit îndeajuns, Brown atacă.

— Transfugul nostru a sosit. Dat dracului tipul! O moacă de patron presbiterian, dar ce Tartuffe! Abia debarcat la Langley, la două dimineaţa, ştiţi ce a pretins înaintea oricărui interogatoriu?

— O damă.

— Aţi câştigat lozul cel mare! Dar ştiţi ce fel de damă?

---

[1] Restaurant specializat în scoici, peşte, tructe de mare etc. (n.a.).

[2] „Naval Hospital din Bethesda” (în apropiere de Washington) se bucură de o reputaţie mondială, perfect justificată (n.a.).

[3] Medic-şef din cadrele Marinii, grad echivalând pe acela de comandor(n.a.).

— Dave, am şi eu lucruri importante să-ţi spun. Scuteşte-mă, aşadar, de perversiunile sexuale ale acestui individ.

— Voiam numai să vă faceţi o idee: a cerut o negresă.

Mi-ar fi plăcut să văd mutra lui Robertson...

— Nu ştiu cine-i! i-o tăie Sanford, care începuse să se enerveze.

— E nou la Agenţie. El e limbutul care l-a alertat ieri pe marele patron, telefonând direct la Camp David. Înnebunit la gândul că trebuie s-o facă pe codoaşa şi neştiind cum să procedeze, m-a sculat din pat. Altminteri, un băiat de ispravă, iute la minte, exceptând puritanismul lui. Explicabil, descinde din pelerinii coborâţi de pe corabia „Mayflower”. Atunci, am preluat eu ştafeta: i-am spus gagiului: de acord cu fufa, dar vreau, în schimb, un serios aconto.

— Rezultatul?

— Domnule amiral, tipul m-a lăsat paf! Închipuiţi-vă că, după spusele lui, Udarniev a proiectat nici mai mult nici mai puţin decât asasinarea lui Petrov. Propriile-i cuvinte: „eliminarea fizică”. Joia trecută, în cursul unui dineu intim, Primului Secretar şi invitaţilor săi - printre care doi mareşali - urmau să le fie servite icre negre otrăvite. Cel care a montat întreaga operaţiune, de la A la Z, a fost chiar omul nostru. Numai că, planul a eşuat: Evegheni Petrov, soţia şi invitaţii sunt bine-mersi. Dându-şi seama că Udarniev nu-i va ierta eşecul, s-a grăbit s-o ia din loc şi să ne ofere serviciile, sperând că...

Sanford îl întrerupse:

— Stai o clipă. Când a părăsit individul dumitale teritoriul Uniunii Sovietice?

— Alaltăieri.

— Ei bine, e în întârziere cu un război mondial.

— Cum aşa?

— Termină mai întâi ce ai de spus. O să vorbesc după aceea. După cum ţi-am comunicat şi la telefon, sunt şi eu în posesia unor noutăţi.

Brown acceptă cu un oftat:

— Cum doriţi, domnule amiral. Aşadar, dacă Petrov trăieşte înseamnă că icrele negre otrăvite au luat allă cale. Bănuiţi cumva care?

— Aceea a unui submarin?

— Exact. Echipajul navei a fost otrăvit din greşeală. Înainte de a dispare, transfugul nostru a efectuat o anchetă.

— Acum, ştiţi tot cât şi mine... ba am chiar impresia că ceva mai mult, conchise directorul adjunct al CIA.

— Într-adevăr, faptele se leagă. Deci, submarinul se numeşte „Amiral Gortşki". Eram un june căpitan-comandor când a răposat tovarăşul Gortşki. Trebuie s-o spun, un mare marinar. El e cel care a făurit flota lor de SAPR-uri. Ia spune-mi, presupun că l-ai sunat pe noul nostru prieten francez?

— Evident.

— Ce ţi-a răspuns?

— Că zarurile au fost aruncate, că submarinul „Commandant Houot" a sosit, probabil, în cursul nopţii la faţa locului şi că agenţii lui n-au căutuşi de puţin nevoie să fie împinşi de la spate.

— Ei bine, sună-l din nou şi spune-i că Flush a pus mâna pe telefonul roşu...

— Ce-e? El...

— A deşertat tot sacul, bătrâne Dave. Exact de ce mă temeam. „Să salvăm, umăr la umăr, submarinul dumneavoastră!, etc. etc. I-a dat lui Udarniev până şi poziţia exactă a navei.

— De ce lui Udarniev? Dar Petrov?

— Se pare că Petrov e grav bolnav, sau cam aşa ceva. Într-un cuvânt, Udarniev e cel care asigură, la ora actuală, interimatul.

— Înseamnă că a recidivat!

— Nu ştiu. Cert e că Petrov se află scos din circulaţie pentru un timp nedeterminat.

— Udarniev la putere! Nu mi se putea întâmpla ceva mai rău.

— Animalul n-a stat cu mâinile în sân: două armade sovietice se îndreaptă acum către dorsala de la Reykjanes. Prima va sosi mâine, luni. Sateliţii noştri le-au fotografiat cap-

coadă. Nu au în componenţă nici o unitate specializată în ajutorarea submarinelor aflate în deficultate, dar Vornov, care-şi cunoaşte meseria, a trimis cu siguranţă la locul avariei un submarin *rescue*. Ştim că sovieticii posedă aşa ceva. Din fericire, mai puţin performant şi mai puţin rapid decât cel al francezilor. Oricum, însă, n-au nevoie să-l aştepte ca să trimită scafandri pentru identificarea lui „Gortşki" şi chiar pătrunderea la bord. Ca să nu mai spun că, dacă „Commandant Houot" se află în preajmă, va fi inevitabil detectat şi izgonit.

Brown trânti câteva înjurături zdravene:

— Paranoicul ăsta de Udarniev e în stare să ordone scufundarea lui!

— Din păcate, e într-adevăr în stare.

— Şi-n cazul ăsta, ce facem?

— Aici e toată drama. Azi-noapte, Jeremy Flush era atât de dezorientat, încât mi-a dat mâna liberă, dar nu-mi va permite niciodată să ripostez atâta vreme cât n-a fost atacată nici o navă americană.

— În cazul ăsta, totul s-a dus dracului?

— Poate că nu. Vezi, marea noastră şansă e că ruşii ignoră implicarea francezilor în toată această afacere. Sper ca espectativa pe care am ordonat-o forţelor noastre să-i întărească în credinţa că sunt singurii care se ocupă de submarin... cel puţin până în momentul în care-l vor localiza pe „Commandant Houot" Date fiind condiţiile meteo infecte din zonă, s-ar putea să câştigăm câteva ore. Ajută-ne însă Dumunezeu ca francezii să nu se mocăie şi... să dispară înainte de a fi reperaţi.

Sanford se ridică:

— Telefonează-i omului dumitale şi explică-i...

Făcu un semn chelnerului:

— Nota, te rog.

Brown protestă;

— Nici vorbă. Sunteţi invitatul meu.

Amiralul făcu un gest de refuz şi se scotoci după cartea de credit; odată cu ea, scoase din buzunar şi o hârtiuţă mototolită.

— Hait! Trebuia să sun la spitalul Marinei. E douăsprezece fără un sfert, tocmai la ţanc. Aşteaptă-mă, e o chestie de câteva minute.

Sanford reveni aproape imediat:

— Mă vrea un bolnav. E pe moarte. Un fost ofiţer al Marinei japoneze.

— Un japonez? Internat la Bethesda?

— E un caz cu totul special. Tata mi-a vorbit de el. Trebuie să mă duc. La revedere şi mulţumesc pentru micul dejun.

Tatăl lui Sanford, erou al războiului din Pacific, ieşise la pensie cu gradul de viceamiral. Doi ani mai târziu, o embolie punea capăt zilelor sale. Robert îl idolatrizase şi, de câte ori era confruntat cu câte o problemă mai deosebită, se întreba întotdeauna: „ce-ar fi făcut tata în locul meu?” Şi, de fiecare dată, soluţia era cea bună. În acea zi, ducându-se să-l vadă pe japonez, trăia din nou cu impresia că-i urmează povaţa. În timp ce rula spre spital, auzea parcă vocea paternă istorisindu-i extraordinara poveste a căpitan-locotenentului Nosuke Kanno.

„Era pe la începutul lui august 1945. Pe atunci, comandam un portavion. Strâns în cleşte, imperiul Soarelui-Răsare adoptase o nouă tactică, soluţia supremă pentru a întârzia inevitabilul sfârşit. Tineri piloţi fanatici se năpusteau asupra navelor noastre, dar, în loc să-şi lanseze bombele, se zdrobeau, odată cu ele, de punţi. Li se spunea Kamikaze.

Din fericire, apărarea noastră antiaeriană dobora un mare număr înainte de săvârşirea atacului-sinucidere. Unii, ratând obiectivul, picau în mare. Dar erau şi alţii care provocau pierderi însemnate.

În acea dimineaţă, apucaserăm să avem parte de câteva atacuri de acest gen şi tunarii mei obţinuseră dreptul să picteze cinci, drapele japoneze pe ţevile tunurilor lor. Deodată, cu puţin înainte de prânz, apare un avion, unul singur. Zbura, fireşte, cu soarele în spate, ca să-i stânjenească pe ochitorii A.A. Se năpustea asupra navei aidoma unui hultan care şi-a ales prada. Îl urmăream cu binoclul: venea în picaj printre explozii, minuscul punct spre care convergeau dârele de foc ale proiectilelor noastre trasoare. O schijă i-a smuls o bucată

din profundor. O lovitură la ţintă i-a secţionat aripa dreaptă. Nu ştiu, zău, prin ce miracol izbutea să-şi mai conducă aparatul! Îl vedeam cum creşte în ocular, cum creşte întruna... îndreptându-se direct spre puntea
de comandă pe care mă aflam. Trebuie să-ţi mărturisesc, dragă Bobby, că mă cuprinsese o sfântă spaimă şi irezistibila dorinţă s-o şterg undeva la adăpost. Îmi mestecam chewing-gum-ul, rugându-mă lui Dumnezeu ca băieţii din jur să nu remarce cât mi-e de frică. Hellis, secundul meu, un monument de calm, a mormăit:

«Dat în mă-sa, bastardul!»

Un nou impact cutremură avionul care intră în glisadă, dar percută nu puntea de comandă, ci cea de la pupa, încrustându-se; literalmente bigă. Ca prin minune, bomba nu explodă, astfel încât nimeni n-a pierit, iar începutul de incendiu a fost lichidat pe loc datorită curajului unei echipe de pompieri care, în loc să acţioneze din nişele protectoare de pe marginea punţii de zbor, s-au repezit direct la aparat cu extinctoarele lor cu spumă.

Nu ştiu exact ce m-a apucat, dar, ordonându-i lui Hellis să preia comanda, m-am năpustit, la rîndu-mi, spre puntea de zbor. Avionul japonez era acum o grămadă de fiare răsucite şi fumegânde. În carlingă, a cărei cupolă de plexiglas fusese pulverizată, pilotul, fără cască, cu fruntea încinsă cu un batic alb, zăcea prăbuşit pe scaunul lui, reţinut de centurile de siguranţă.

Aparent, apropierea de el nu prezenta nici un pericol. Totuşi, nimeni nu risca s-o facă. Marinarii mei se strânseseră în cerc, la oarecare distanţă, fascinaţi şi am citit în privirile lor, de obicei pline de înverşunare cât timp ţinea acţiunea, ceva ce aducea a uluire. De ce, se întrebau ei pesemne, să mai dai dovadă de atâta bravură când, ca să zicem aşa, înfrângerea e consumată? Cedând unui imbold subit, m-am căţărat pe aripa avionului, mai exact pe ciotul ei şi m-am aplecat peste pilot.

Incredibil, dar japonezul nu era mort, nici măcar nu-şi pierduse cunoştinţa. Ochii lui piezişi mă fixau cu atâta disperare, încât, fără să mă gândesc, i-am întins mâna. Abia atunci am observat pistolul pe care-l îndreptase spre mine,

ţinându-l lipit de şold. Mi-am stopat gestul, rămânând încremenit. Probabil a luat nemişcarea mea drept un act de curaj, de sânge rece, ştiu eu? Cert e că a lăsat braţul înarmat să-i lunece pe lângă coapsa însângerată, continuând să mă fixeze cu privirea. O lacrimă i se prelinse de-a lungul obrazului. N-a opus nici o rezistenţă când l-am dezarmat, cu blândeţe, înainte de a-mi striga băieţii:

«O brancardă, rapid! Scoateţi-l uşurel!»

Un ceas mai târziu, medicul şef a trimis pe puntea de comandă pe unul din asistenţii lui ca să-mi dea raportul. De emoţie, tânărul aspirant se bâlbâia:

Nici nu mai ştiu câte fracturi. Medicul şef l-a prevenit: «O să vă doară foarte tare, n-avem încotro, pentru că n-aţi suporta o anestezie generală». La care japonezul a răspuns, vorbea bine engleza: «Va fi prima pedeapsă pentru greşeala săvârşită neîndeplinindu-mi misiunea».

Au trecut patru zile înainte de a-l putea transfera pe o navă-spital. Dealtfel, dispuneam şi la bord de un echipament chirurgical de prima mână. L-am vizitat de câteva ori. Rămâneam unul în faţa celuilalt minute în şir fără să scoatem o vorbă. Mă studia cu un soi de perplexitate în privire. Ştiam că suferă atroce. Pe jumătate din corp avea arsuri de gradul trei. Niciodată însă un geamăt. La a treia vizită, pe când dădeam să mă ridic, l-am auzit murmurând: mulţumesc.

Descoperiserăm printre sfărâmăturile avionului sabia lui de samurai, o adevărată minune, cu siguranţă foarte veche. Dădusem ordin să fie aşezată pe o măsuţă, alături de pat încât s-o poată vedea bine, dar să nu poată ajunge la ea. În ziua plecării, anunţându-l că va veni un elicopter să-l ia, mi-a vorbit:

«E o cinste, domnule comandant, să fii înfrânt de un senior al mării. De aici încolo, voi accepta îngrijirile duşmanilor mei. Cu, recunoştinţă chiar pentru a fi apoi apt să-mi curm viaţa în mod onorabil.»

Eram răscolit. Cum să-l anunţ că ţara lui capitulase după ce două oraşe fuseseră distruse de bombele atomice? Am făcut-o cum m-am priceput.

«Japonia şi Statele Unite au angajat tratative de pace. Dacă Dumnezeu v-a acordat putinţa de a supravieţui, nu credeţi că, în prezent, datoria vă impune să contribuiţi la reconstruirea şi renaşterea Patriei?»

«Aşadar, am fost învinşi» a suspinat el, înecat de plâns.

«Singurul învingător trebuie să fie o lume izbăvită de suferinţe. Sunt sigur că noi, americanii, vom fi capabili să nu ne lăsăm dominaţi de sentimentul victoriei şi să vă întindem mâna».

Doamne, ce tâmpenii puteam să îndrug! Să le întindem mâna după toate ororile săvârşite de armatele *Mikado*[1]-ului! Adevărul e că nu-l puteam asocia în nici un fel pe Nosuke Kanno cu toate aceste crime. El, el era un cavaler fără prihană. De aceea, replica lui m-a uimit şi mai mult:

«Aşa cum aţi făcut în avion? Din milă?»

Cel mai surprinzător era tonul: un amestec de ironie, de condescendenţă, poate chiar de dispreţ. Înainte de a-şi întoarce capul - atât cât îi îngăduiau pansamentele - am crezut chiar că discern în privirea lui un licăr de ură.

Au trecut două săptămâni. După o spectaculoasă demonstraţie de forţă în largul capitalei nipone, ne-am întors la baza noastră de la Hawaii. Odată terminale manevrele şi îndeplinite corvezile oficiale, l-am invitat pe Hellis să cinăm împreună la «Officer’s Club» din Pearl Harbour. În timpul mesei, i-am relatat ultima mea discuţie cu japonezul. Credinciosul meu secund a exclamat:

«Cred că vă înşelaţi în ceea ce-l priveşte, domnule comandant. Odată datoria faţă de Patrie împlinită, magnific chiar, Kanno a pus categoric cruce trecutului. Doctorul l-a văzut azi după-amiază, mergând să-i viziteze pe răniţii noştri de pe nava-spital. Tipul e formidabil! I-a cucerit pe toţi medicii, ba mai găseşte resurse şi pentru a broda madrigaluri infirmierelor. Nu vorbeşte decât despre viitorul economic al Japoniei, speră să vină la noi ca să ne studieze metodele şi, în această perspectivă, învaţă un maximum de expresii idiomatice, chiar şi argotice. Japonezul ăsta, credeţi-mă, e O.K.».

[1] Titlu purtat de împăraţii Japoniei (n.t.).

L-am crezut, ba am şi înaintat un raport special. Finalmente, amiralul-comandant, apreciindu-i curajul şi încântat de starea lui de spirit, a decis că Nosuke Kanno, căpitan-locotenent în marina Imperială, va fi admis, de câte ori o va cere, să primească îngrijiri medicale în spitalele aparţinând de US Navy.

Cam tot pe atunci, am fost avansat contraamiral şi am putut să vă regăsesc, pe tine şi pe maică-ta. Ulterior, cariera mea a pendulat între Pentagon şi Flota Atlanticului. Nu l-am revăzut niciodată pe Kanno, dar primeam de la el în fiece an o felicitare cu o amabilă formulă de politeţe, la care răspundeam cu punctualitate".

Într-adevăr, ce poveste extraordinară, îşi spuse Robert Sanford. Dar ce-ar putea dori de la mine samuraiul?

Încetini în faţa grilajului spitalului.

Anunţat de sergentul de zi, *captain-surgeon* Graham îl aştepta în prag.

— Vă rog, pe aici, domnule amiral.

În timp ce-l conducea printr-un labirint de coridoare, Graham îl puse la curent cu situaţia:

— Amicul Kanno e cu adevărat un caz antologic. De aproape o jumătate de veac umblă cu torsul ferecat într-un corset, cu şoldul protezat şi cu un picior artificial de la genunchi în jos. Ei bine, în ciuda infirmităţii, mai joacă şi badminton![1] în plus, este un expert în electronică: magnaţii industriei japoneze îşi dispută concursul lui. Adăugaţi la astea faptul că bea, ţeapăn, fumează de parcă-i vulcanul Fuji-Yama şi continuă să se ţină de fuste cu toţi cei şaptezeci de ani şi mai bine pe care-i numără. Ne-a făcut această confidenţă, nu fără o vădită plăcere.

Din păcate, ducând o viaţă atât de săltăreaţă, Kanno s-a căptuşit cu o hipertensiune. A sosit aici joia trecută pentru controlul anual complet. Seara, medicul de gardă a remarcat că întâmpină dificultăţi la exprimare. Am fost alertat imediat şi, când am examinat pacientul, am constatat că-şi pierduse mobilitatea braţului drept. O hemiplegie clasică, consecinţă a spargerii unui vas de sânge pe creier. L-am instalat imediat la

[1] Cazul este autentic (n.a.).

reanimare. A recuperat destul de bine, mai ales vorbirea. Rămâne însă la discreţia unei recidive şi, la vârsta lui, i-ar fi fatală. Cunoscându-i firea, i-am spus-o clar şi direct. Atunci, a cerut să vă vadă. Vă daţi seama, nici prin gând nu-mi trecea să deranjez pe şeful Operaţiunilor Navale, dar a insistat: „Vreau să-l văd. Doar să-i spuneţi numele meu şi va veni”. Părea atât de sigur, încât mi-am călcat pe suflet şi v-am sunat.

— Şi aţi făcut foarte bine, replică Sanford.

Se opriră în faţa unei uşi purtând inscripţia: „Interzis vizitarea”.

— Aici e, domnule amiral. Vă rog să poftiţi.

Plin de electrozi, cu acul perfuzorului în încheietura unui braţ şi tensiometrul la celălalt, japonezul părea că doarme. Alături, o asistentă medicală urmărea indicaţiile aparatelor: ace care oscilau, benzi de hârtie pe care se înscriau sinusoide, ecrane pe care puncte luminoase indicau bătăile inimii. Puţinul zgomot pe care-l provocă intrarea celor doi îl făcu pe Kanno să deschidă ochii. Văzând că însoţitorul medicului e un civil, întrebă sec:

— Cine... cine sunteţi?

Sanford răspunse. Japonezul clipi în semn de salut.

— Sunteţi chiar fiul viceamiralului Roderick Sanford?

— Întocmai.

Kanno îndreptă privirea în sus, de parcă ar fi invocat cine ştie ce divinitate celestă, apoi o mută asupra amiralului.

— Vă sunt... profund recunoscător.

Vorbea distinct, poate doar un pic sacadat. Întorcând capul spre Graham, ceru:

— Ne-aţi putea lăsa singuri, doctore? La fel şi domnişoara?

La un semn al medicului, asistenta se eclipsă. Graham o imită, şoptind la urechea amiralului:

— Rămân pe culoar.

Sanford îşi împinse scaunul aproape lipindu-l de pat.

— Ce aveţi să-mi spuneţi?

Kanno îl contemplă îndelung, fără să răspundă, apoi murmură:

— Cât îi semănaţi...

Un vag zâmbet îi lumină chipul. Doar o clipă însă. Cu fălcile încleştate, japonezul scrâşni:

— E greu, foarte greu... să te destăinui... mai ales unui... unui inamic...

Sanford deveni rigid:

— Din câte ştiu, ţările noastre sunt în pace şi încă de multă vreme.

Kanno îl întrerupse, asociind gestul cuvintelor:

— Pentru noi, nu poate fi pace decât atunci când duşmanul o imploră iar noi îi dictăm condiţiile.

Amiralul se ridică:

— Mă tem că nu vă pot consacra timpul meu ca să ascult asemenea discurs. Un discurs care mă uimeşte, dacă e să-l judec în funcţie de atitudinea dumneavoastră de până acum.

Japonezul întinse mâna şi-l apucă de încheietură.

— Vă rog... rămîneţi. E... e important.

Sanford şovăi, apoi se reaşeză:

— Vă ascult.

Kanno închise ochii şi începu, vorbind ca în transă:

— Ne-aţi învins numai şi numai pentru că aţi descoperit primii secretul atomului. A fost o armă necavalerească. Mii şi sute de mii de victime inocente...

Sanford ripostă cu brutalitate:

— Ce-ar fi dacă am vorbi despre infirmierele engleze aruncate pradă poftelor animalice ale soldaţilor voştri? Şi de torturile la care au fost supuşi prizonierii?

O expresie dureroasă se zugrăvi pe chipul japonezului.

— Domnule amiral, îmi faceţi şi mai grea situaţia. Vă conjur, însă, ascultaţi-mă! Soarta întregii omeniri...

Brusc, debitul său deveni precipitat:

— Da, v-am urât, i-am urât pe americani. Pe voi, cei care i-aţi obligat pe samurai să se închine în faţa drapelelor voastre. Care aţi pângărit prin simpla voastră prezenţă pământul sacru al Patriei. Care aţi făcut din fetele noastre nişte destrăbălate. Care l-aţi umilit pe Majestatea-Sa împăratul!

— Mi se pare, totuşi, că generalul Mac Arthur l-a tratat întotdeauna cu cea mi mare corectitudine.

— Corectitudine... corectitudine faţă de un dumnezeu în viaţă! Da, v-am urât din clipa în care tatăl dumneavoastră mi-a relatat înfrângerea noastră. Oh, trebuie să spun că a făcut-o cu o infinită delicateţe. Tatăl dumneavoastră e singurul american pe care nu l-am detestat niciodată.

De câteva ori, trase adânc aer în piept.

— Am petrecut mai bine de un an prin spitalele dumneavoastră. Îngrijit în mod ireproşabil. Şi totuşi, în adâncul inimii, îi dispreţuiam pe aceşti doctori, atât de stupizi încât să vrea să-i redea viaţa celui mai implacabil duşman. Când am revenit acasă, foştii mei prieteni mi-au întors spatele. Cum de îndrăzneam să mai apar, eu care jurasem să mor? Aveau dreptate. Dispreţul lor mi-a întărit ura, o ură cu atât mai violentă, cu cât trebuia s-o ascund. Da, am luat aparenţele unui colaborator, aşa cum au făcut şi generalii prusaci după bătălia de la Jena. Şi v-am înşelat pe toţi la fel cum l-au tras şi ei pe sfoară pe Napoleon. Mulţi dintre compatrioţii mei, care-mi împărtăşeau sentimentele, au înţeles rapid că-i singura cale. N-am avut nevoie de prea mult timp ca să ne pregătim revanşa. S-o mai obţinem pe calea armelor, era imposibil. Şi atunci, fiind exclusă modalitatea cea mai onorabilă, am deplasat războiul pe planul economicului, ţintind să vă lovim în ceea ce aveţi mai scump: banul! Am reuşit câteva lovituri grozave, nu-i aşa? Cu toate acestea, pentru oameni ca mine era prea puţin. Voiam să vă doborâm. Să doborâm puterea politică şi militară a Statelor Unite.

Atunci, am fondat o organizaţie secretă. Foarte puţini membri, dar toţi în posturile cheie ale industriei. De vreme ce nu vă puteam înfrunta deschis, am înarmat pe noul vostru duşman, cel mai de temut pentru voi: URSS. Am livrat, sovieticilor, mai exact, le-am vândut şi încă foarte, foarte scump, invenţiile şi descoperirile noastre, violând acordurile şi folosind căi ocolite. Se găsesc oricând intermediari în ţările aşa-zis neutre. Chiar şi printre pretinşii voştri aliaţi! Şi chiar în Statele Unite! Eram pe cale să reuşim, mă simţeam nebun de fericire când s-a produs un eveniment îngrozitor...

Kanno scoase un geamăt prelung.

— Aveam un fiu. Da. Mă căsătorisem în urmă cu aproape treizeci de ani. Distinsa mea soţie a murit dându-i viaţă. Acest copil era speranţa mea, mândria mea. Promitea mult. Îl şi vedeam ofiţer, un amiral victorios poate. Dar nu. În loc să intre la Academia Navală, a decis să studieze sociologia, economia politică. MI-A NESOCOTIT VOINŢA. Captiv al propriului meu personaj, am fost nevoit să mă înclin. A plecat să înveţe la o universitate germană. S-a întors marxist sau anarhist, nu mai ştiu. La început, am crezul că aiureala asta de tinereţe ar putea sluji cauzei noastre. Într-o zi, însă, şeful poliţiei din Tokio m-a rugat să trec să-l văd: fiul meu fusese reţinut cu prilejul unei manifestaţii. El şi tovarăşi săi merseseră până acolo încât să insulte public persoana împăratului. Din consideraţie pentru mine i s-a dat drumul. Am încercat să-l ascult, să-l înţeleg. Dacă-aţi şti ce mi-au auzit urechile. De la el, moştenitorul a douăzeci de generaţii de samurai! Familia mea se trage din neamul Tokungava!

Ridică pumnii, blestemând parcă cerul.

— A fost ca şi cum s-ar fi sfâşiat un văl. Am priceput atunci ce era ideologia comunistă: un cancer al sufletelor. Fiul meu îmi fusese furat şi înlocuit cu un monstru. Nimic nu putea fi mai important decât stoparea acestei ciume care contamina lumea. Brusc, setea mea de răzbunare pe americani mi s-a părut a fi cea mai mare stupiditate. A-i favoriza pe sovietici însemna să distrug propria-mi Patrie...

Kanno apucă din nou mâna amiralului. Picături mari de sudoare îi broboneau fruntea.

— Trebuie să aflaţi ca să vă puteţi apăra. Anul trecut, le-am livrat super-conductorii noştri cei mai perfecţionaţi, căci în acest domeniu v-am depăşit. Am negociat personal vânzarea. Acordul s-a perfectat la Moscova şi s-a terminat cu o orgie. Atunci omologul meu sovietic - rezistam mai bine la alcool decât el - mi-a mărturisit între două şţacane de vodcă:

„Graţie vouă, vom putea, în sfârşit, produce o temperatură de câteva milioane de grade într-o milionime de secundă. Iar Statele Unite... bum!!!” În clipa aceea mi-am dat seama că le-am oferit... le-am oferit posibilitatea de a fabrica arma... arma absolută.

Kanno gâfâia. Respiraţia îi devenise şuierătoare, debitul verbal, sacadat, se poticnea la cuvinte.

— Îngrozit... am sistat orice activitate, pretextând necazuri cu sănătatea. Doream... doream să... repar... Fiul amiralului Roderick Sanford... numai lui...

Japonezul se întrerupse: tetania îi îngheţă muşchii feţei, ochii se holbară, un rictus îi schimonosi gura. Braţele îi căzură, moi, de-a lungul corpului. Sanford se năpusti pe coridor.

— Repede! I s-a făcut rău!

Graham lipi urechea de pieptul bolnavului şi-i pipăi pulsul. O rapidă privire aruncată monitorului şi celorlalte aparate îi confirmă temerile. Nosuke Kanno plecase să-şi întâlnească strămoşii. Se întoarse spre amiral, dar acesta părăsise rezerva. Gonea pe culoare. Mai iute, să ajungă cât mai iute la Pentagon, să acţioneze... Să acţioneze, cum?

Arma absolută. În clipa în care fostul kamikaze rostise aceste cuvinte, amiralul avusese un soi de revelaţie. Necesitatea imperativă de a produce, instantaneu, o asemenea temperatură nu putea corespunde decât unui singur tip de armă: aceea pe care nici o naţiune n-o poseda încă. Înseamnă că sovieticii o realizaseră şi instinctul îi striga că ea se află exact la bordul lui „Gortşki” Copleşit de un sumbru presentiment, murmură în timp ce urca în maşină:

— Fie ca francezii să reuşească, altminteri...

CAPITOLUL XV

Scara ducea la cabinele statului-major al submarinului, lucru lesne de ghicit după ecusoanele lipite pe uşi. Establet nu se osteni să le deschidă, cunoscând prea bine ce va găsi şi continuă să avanseze, mereu în vârful picioarelor şi ciulind urechea în direcţia de unde venise zgomotul paşilor. Capătul culoarului era mascat de o draperie. Pe o placă de alamă, prinsă în şuruburi la înălţimea unui stat de om, citi: CAREUL OFIŢERILOR.

Trase cu urechea: nimic. Şi totuşi, parcă auzise ceva care semăna cu un suspin, sau cu un plânset gâtuit. Establet trase încet draperia. Încăperea, destul de vastă, era cufundată în semiîntuneric. O masă mare, dreptunghiulară, scaune, o canapea, deasupra căreia se întindeau poliţe înţesate cu cărţi. Sprijinită de ceea ce părea o combină tele-radio-picup, o siluetă îmbrăcată în negru stătea cu spatele la el. Întinzând cu precauţie mâna, căută întrerupătorul. Lumina ţâşni dintr-o aplică montată deasupra combinei, iluminând silueta, care tresări şi se răsuci cu faţa la el. André nu-şi putu reţine exclamaţia: supravieţuitorul era o femeie care se năpusti spre el ţipând cuvinte fără noimă, cuprinzându-l cu braţele, lipindu-se de el.

Alegând calea pe care şi-o alesese, Establet, deliberat, se autocondamnase să cunoască doar aventuri erotice fără o „a doua zi”, cultivând şi o anumită rezervă faţă de efemerele sale partenere. La contactul unui corp pe care-l ghicea superb, reflexele sale de apărare acţionară instantaneu. Fără bruscheţe, dar ferm, îndepărtă necunoscuta şi o sili să se aşeze. Tremurând toată, ea se prăbuşi pe banchetă cu capul între mâini, bâlbâind:

— Nu-ţi poţi închipui.,. Am crezut că înnebunesc. Luasem un somnifer, iar când m-am trezit era oribil: toţi aceşti oameni bolnavi ca nişte câini, pe jumătate inconştienţi sau chiar mai rău. Era ca un coşmar. Pretutindeni unde mă duceam, numai cadavre... Ivan Petrovici, sărmanul, era aici, culcat pe

banchetă. Am izbutit să-l târâi până la el în cabină. A murit ieri... sau azi, nu mai ştiu. Am trăit două zile de iad. Sucombau unul după altul. Şi în ce chinuri... Comandantul Kojin e sus,,în postul central. Adineaori, respira încă. N-am putut să-l deplasez, e prea greu.

Sări în picioare, urlând ca o isterică:

— Dar fă ceva!

Establet o lăsă să se defuleze, fără s-o întrerupă, cumpănind în acelaş timp, cu maximă viteză, situaţia. Teoretic, prezenţa unui supravieţuitor punea capăt misiunii sale, exceptând doar cazul când acesta ar rămâne perfect pasiv. Ordinele Parisului fuseseră categorice: retragere imediată la cea mai mică opoziţie. Fiind însă vorba de o femeie? Pe deasupra, în pragul panicii, o stare de spirit pe care ar putea-o, cu siguranţă, exploata... Ţipătul ei îl făcu să se decidă: va lăsa situaţia aşa cum este, dar mai întâi va trebui rezolvată problema marinarilor muribunzi. Aceştia riscau să compromită totul. Spuse sec.

— Ne vom ocupa de ei mai încolo. Acum, sunt singur. Şi, ca să prevină orice obiecţie, se grăbi să adauge, tot pe ruseşte: Aparţin eşalonului precursor, tovarăşă. Un echipaj de schimb urmează să fie îmbarcat.

Ea păru să reflecteze, apoi aprobă dând din cap. Socotind-o devenită îndeajuns de receptivă, André lansă un balon de încercare:

— Misiunea primează, nu-i aşa?

Obrazul femeii păli:

— Eşti... eşti la curent cu misiunea?

Terenul devenise alunecos, dar pentru Establet era prea târziu să mai dea îndărăt.

— Altminteri nu m-aş afla aici, afirmă el, cu siguranţă în glas.

Ea îl cercetă cu atenţie:

— Cine eşti?

Îl luase, evident, drept un compatriot. Prin orice mijloace, această eroare trebuia prelungită. Ca să câştige timp, întrebă, la rându-i:

— Dar dumneata?

— Sunt inginerul-şef Tamara Osipovna Djanbek.

Ghinionul dracului! Un cadru ştiinţific de nivel superior!

Pe una ca asta n-o poţi duce prea mult timp cu preşul. Logica îi poruncea s-o neutralizeze, dar instinctul îi sufla că va putea afla mult mai mult prin ea, decât scotocind nava împreună cu Boulier. Văzându-l că şovăie, femeia repetă întrebarea. Establet înghiţi în sec şi aruncă la întâmplare:

— Echipa specială.

Tamara sări în picioare:

— Minţi! Îi cunosc personal pe toţi membrii echipei noastre speciale: eu i-am format. S-au îmbarcat odată cu mine.

Pierduse partida. André încercă un ultim bluf:

— Fac parte din echipa de rezervă.

— Mincinos parşiv! Nu există echipă de rezervă, n-a fost niciodată prevăzut aşa ceva!

Brusc, se dezlănţui:

— Ai fost de la bun început la bord! Tu i-ai otrăvit pe marinari! În afară de mine, care n-am cinat împreună cu ceilalţi, dar asta n-aveai cum s-o prevezi! Spion ticălos! Ucigaşule!

Tamara se năpusti asupra lui, încercând să-l zgârie şi căutându-i ochii. André o prinse de încheietura mâinilor. Ea însă se zvârcolea, străduindu-se să-l muşte, să-i lovească între picioare cu genunchiul. La început, André pară atacurile fără să riposteze, apoi, pierzându-şi răbdarea, o proiectă pe banchetă şi o imobiliză.

— Gata! Potoleşte-te, altminteri o să te doară şi încă rău de tot!

Drept răspuns, Tamara îi expedie o nouă lovitură cu genunchiul, mai mai să-l nimerească. André îşi asigură priză şi, blocând-o cu tot corpul ca s-o imobilizeze, îi aruncă în obraz:

— Gândeşte-te un pic, fir-ar să fie! Dacă-ţi eram duşman, te curăţăm în loc să stau de vorbă cu tine!

Argumentul percută. În ochii femeii, perplexitatea înlocui furia. Establet se ridică.

— Bun, acum e în regulă. Aşează-te şi ascultă-mă.

Se supuse, masându-şi încheieturile îndurerate.

— Bine, aştept explicaţiile.

— Mai întâi şi întâi, abia am sosit la bord şi n-am nici un fel de amestec în otrăvirea echipajului. Asta bagă-ţi-o bine în cap.

— Vrei să mă faci să cred că ai pătruns aici de unul singur, fără teamă că vei întâmpina rezistenţă? Mă iei drept idioată?

— N-am spus aşa ceva. Adevărul e că am interceptat S.O.S.-ul vostru. Cu totul întâmplător, dealtfel.

Tamara se încruntă.

— Interceptat? Nu înţeleg.

— Marina sovietică n-a recepţionat niciodată acest mesaj, o lămuri, calm, Establet.

Tamara izbucni iarăşi:

— Fiindcă l-ai distrus! Sabotor mizerabil!

— Nici pomeneală. Simplu accident tehnic. Prea complicat să-ţi explic.

— Nu prea te descurci cu minciuna!

— Mă crezi sau nu mă crezi, puţin îmi pasă! Ceea ce contează e faptul că, la ora actuală, suntem singurii care cunosc poziţia exactă a submarinului şi starea în care se află echipajul.

Se aplecă spre ea, implântându-şi privirea în ochii ei.

— Reprezint ultima voastră şansă, mă înţelegi?

Tamara se uită la el năucită:

— De fapt, cine eşti?

— Un ofiţer francez.

— FRANCEZ!...

— Întocmai. Vin de pe un submarin care actualmente se găseşte lângă al vostru. Ni s-a ordonat să vă ajutăm. De îndată ce superiorii mei primesc raportul meu, vor preveni autorităţile sovietice, care vor trimite, cu siguranţă, un echipaj de schimb, de astă dată unul adevărat. Acum, mă crezi?

Ea îşi scutură capul.

— Nu mai ştiu. Totul e atât de incredibil... în plus, prea vorbeşti bine limba noastră.

— Am învăţat-o de mic. Bunica-mea era rusoaică.

Chipul Tamarei deveni aspru, dispreţuitor.

— Rusoaică albă, presupun.

— Exact. Familia ei a emigrat în 1919. Pe bunicul l-a cunoscut la Constantinopol. Era ofiţer al Marinei franceze.

— Emigraţia albă a luptat întotdeauna împotriva Uniunii Sovietice. În timpul războiului, au pactizat cu Hitler.

— Absolut fals, cu rarisime excepţii. Ruşii, naturalizaţi sau nu francezi, s-au bătut vitejeşte cu naziştii. Chiar şi numai în legendara divizie a generalului Leclerc care a eliberat Parisul au fost aproape treizeci de ofiţeri de origine rusă. Dar toate astea reprezintă acum un trecut îndepărtat.

Establet se aşează alături de ea.

— Uite, vrei o dovadă? E simplu.

Scoţând radioreceptorul, chemă:

— Marcel, mă auzi? Vorbeşte.

Mări la maximum volumul aparatului, din care izbucni, furibundă, vocea inginerului:

— Ce dracu’ faci acolo? Vino să mă iei!

— Un pic de răbdare, Marcel. Terminat.

Apoi, întorcându-se către Tamara:

— Mulţumită? Bun. Acum, o să mă aştepţi cumincioară aici, altminteri voi fi nevoit să te leg ca pe un salam.

— Dar dumneata, dumneata ce vei face?

— Voi inspecta nava. Dacă există supravieţuitori, voi organiza transbordarea lor pe submarinul nostru, unde medicul va face imposibilul ca să-i salveze. Apoi, voi raporta situaţia şefilor mei, care, la rândul lor, îi vor preveni pe ai voştri. După cum vezi, Franţa n-are câtuşi de puţin intenţia să facă piraterie pe „Gortşki”.

— De unde-i ştii numele? Submarinele noastre atomice nu-l au înscris pe cocă şi nici...

— Ştiu. L-am citit pe uşa comandantului.

Îi zâmbi încurajator:

— Hai, înveseleşte-te: peste câteva zile te vei întoarce în Patria-mumă, cum ziceţi voi.

André se ridică. Câştigase prima manşă. Cu a doua va fi mai dificil, întrucât se punea o altă întrebare: căror scopuri urma să slujească submarinul de buzunar şi straniul material pe care-l descoperise? Care era adevărata misiune a lui „Amiral Gortşki”?

André porni spre culoar, dar se opri în pragul uşii şi întoarse capul. Tamara nu se clintise din loc. Stătea ghemuită pe banchetă, cu mâinile împreunate, copleşită de tot ce trăia. O privi în tăcere, apoi trase draperia. Când să păşească pragul, o auzi strigând:

— Aşteaptă! '

André se răsuci pe călcâie. Ochii cei verzi îl fixau, rugători. Simţi cum o undă de căldură îi trece prin trup.

— Aşteaptă! Nu trebuie... Nu preveni pe nimeni. Îţi spun eu totul.

*

* *

Tolănit pe pernele „Zil”-ului cu geamuri opace, rezistente la glonţ, care gonea pe străzile Moscovei, precedat de fluierăturile agenţilor de circulaţie care-i degajau drumul, Ghenadi Vogak se scălda în beatitudine, privindu-i pe trecătorii care nu-l puteau vedea şi care căutau, precipitaţi, adăpostul trotoarelor, ferindu-se din calea maşinii. Beţia puterii i se urca la cap aidoma unui vin nobil şi generos.

După ce-l convocase pentru a zecea oară în cursul acelei zile, Udarniev îl expediase, spunându-i:

— Mergi la Centrală şi rămâi acolo. Dacă am nevoie, îţi fac semn. Până atunci, te ocupi de tot şi toate. Înţelegi, în noile mele funcţiuni, am nevoie ca în fruntea prăvăliei să fie cineva demn de întreaga mea încredere. Un om eficace.

Rememorându-şi cu deliciu aceste cuvinte, Vogak se şi vedea promovat la conducerea KGB-ului, surclasându-i pe toţi cei care ar fi aspirat la acest post. Chiar dacă, atâta timp cât Udarniev va rămâne la putere, nu va fi Director decât cu numele, va arbora acest titlu şi se va bucura de toate, privilegiile pe care el le comportă. Cu o singură condiţie: să ducă la bun sfârşit operaţiunea ce i-a fost încredinţată.

— Lotciuk trebuie lichidat în cel mai scurt timp! poruncise Udarniev, apăsând pe fiecare cuvânt. Într-un chip care să-i pună pe toţi pe gânduri. Să se ştie cât costă trădarea când ai cinstea să aparţii unei instituţii ca a noastră!

— Tovarăşe Prim-Secretar, individul e, cu siguranţă, bine ascuns şi păzit ca o comoară de oamenii CIA. Ca să dau de el, pot umbla la cămară?

— Treaba dumitale. Nu mai am acum timp să mă ocup de toate fleacurile.

Fleacuri! Vogak nu-şi mai venea în fire: Udarniev îl autorizase să scoată la iveală „cârtiţele" care dormitau de ani de zile la Langley. Mai mult ca oricând, Vogak n-avea dreptul să greşească. Eşuând şi-ar fi semnat cu mână proprie condamnarea. Dar şi dacă va reuşi...

Maşina ajunse în piaţa Dzerjinski[1]. Şoferul îl smulse din meditaţiile sale stopând în faţa intrării.

Veştile se răspândeau repede în Centrală. Colegii întâlniţi pe coridoare îl salutau cu un neobişnuit servilism. În lift, un general se întreţinu cu el pe un ton aparent degajat, iar la o oprire îl pofti să iasă primul. Vogak notă cu satisfacţie aceste schimbări de atitudine la adresa lui, dar ştiu să se arate deferent cu cei care, până una alta, îi rămăseseră superiorii ierarhici.

Odată instalat în birou, apăsă butonul interfonului:

— Să mi se aducă dosarele „conspiraţilor" de la CIA.

După ce studie îndelung fişele, Vogak se scărpină în cap. Bilanţul era cam slăbuţ. În cursul ultimilor doi ani, mai multe „cârtiţe" fuseseră demascate - uneori în mod inexplicabil - astfel încât KGB-ul nu mai dispunea la Langley decât de un singur agent susceptibil de a avea acces la informaţiille necesare pentru descoperirea trădătorului şi pedepsirea lui exemplară, aşa cum poruncise Udarniev.

Elementarul bun-simţ cerea ca acest ultim atu să nu fie scos şi pus pe masă atât de lesnicios, ci să se recurgă la metoda clasică: şantajul. Computerele KGB-ului ar fi avut cu ce să alimenteze presa de scandal a lumii întregi. Vogak renunţă însă: procedeul ar fi luat prea mult timp, or Udarniev precizase categoric: „în cel mai scurt timp", cu alte cuvinte, imediat.

Un mesaj a fost expediat şefului antenei KGB de la Washington - în speţă, cel de al doilea consilier cultural -

[1] Sediu al KGB, Felix Edmundovici Dzerjinski fiind făuritorul CEKA, devenită, pe rând, G.P.U., NKVD şi, în final, KGB (n.t.).

cerându-i-se să contacteze de urgenţă „cârtiţa” şi să pretindă rezultate ultrarapide. Fără a mai aştepta răspunsul, Vogak puse în stare de alertă un comando special. Membrii săi fuseseră formaţi ca să ofere aparenţele americanului de rând: vorbeau ca el, aveau gusturile şi deprinderile lui. Rezidau în Canada, în localităţi diferite, exersau profesiunea de reprezentanţi comerciali ai unor firme americane, ceea ce-i obliga să treacă frecvent frontiera. Erau cunoscuţi de toţi vameşii. La primul semnal, urmau să vină în Statele Unite, să-şi ia armele şi să-l scoată pe Lotciuk din vizuina în care fusese ascuns. Trădătorul avea să cunoască o moarte atroce. Fotografii ale corpului său mutilat, dar recognoscibil, vor circula printre lucrătorii Centralei. În diverse ţări occidentale, ziarişti în slujba KGB-ului vor broda pe tema: uite că CIA nu-i nici măcar capabilă să-i protejeze pe transfugii roşii.

După ce totul a fost pus la punct, Vogak îşi îngădui luxul de a se duce în bibliotecă. Îl fascinase întotdeauna decorul rafinat al acestei încăperi; astăzi, însă, nu-i acordă decât puţină atenţie, îndreptându-se către o comodă care ascundea barul, îşi servi un *whisky on the rocks*[1] şi, luând cu sine paharul, alese un disc din colecţia patronului: Concertul N° 1 pentru pian şi orchestră de Ceaikovski. Confortabil instalat în fotoliu, puse în funcţiune picupul. Primele acorduri ale pianului, urmate de revărsarea sonoră a instrumentelor, umplură odaia. Euforic, Vogak savura clipa.

În avionul cu reacţie „Tupolev” care-l ducea spre Londra, căpitanul de rangul I Krupski refuză pe rând toate băuturile pe care i le propusese stewardesa. Bine instalat în scaun, cugeta intens. Misiunea sa îi apărea din ce în ce mai insolită. Prea multe puncte rămâneau obscure. În treizeci şi unu de ani de conştiincioase şi leale servicii nu mai cunoscuse o asemenea situaţie.

La început, instrucţiunile fuseseră cât se poate de clare: odată găsit „Gortşki”, echipajul de rezervă e transbordat, fratele său preia comanda şi aduce submarinul înapoi la bază. Dar iată că, numai cu cinci minute înaintea decolării, când

[1] în engleză, rock înseamnă stâncă, piatră; în cazul expresiei, e vorba de cuburi de gheaţă (n.t.).

avionul se afla de acum la capătul pistei, turnul de control comunicase pilotului să mai aştepte. Un motociclist cu grad de căpitan al trupelor de Securitate, urcase la bord şi-l rugase pe Krupski să-l urmeze. Când au ajuns jos, la piciorul scării, mesagerul îi înmână un plic, retrăgându-se cu câţiva paşi ca să-l lase să citească nestingherit, apoi, revenind, îl întrebase, rectificându-şi poziţia:

— Aţi citit şi reţinut totul, tovarăşe căpitan de rangul I?

— Desigur, însă...

— În acest caz, permiteţi-mi...

Şi, înainte ca Krupski să fi putut schiţa un gest, ofiţerul îi luase documentul din mână, îi dăduse foc şi strivise sub tocul cizmei cenuşa rămasă. Apoi, salutase regulamentar, încălecase pe motocicletă şi, înainte de a demara declarase:

— Iertaţi-mă, tovarăşe căpitan de rangul I, dar acestea au fost ordinele.

Câteva clipe mai târziu, mugind, reactoarele propulsau avionul spre cer.

Şi, în timp ce aparatul îşi urma zborul, Krupski cernea prin minte suplimentul de instrucţiuni pe care-l primise:

„Vă veţi îmbarca la bordul lui «Amiral Gortşki» odată cu echipajul de schimb. După terminarea operaţiunilor de îmbar-care, nimeni nu are voie să părăsească nava şi nici să comunice cu exteriorul. În cazul în care membri ai echipajului iniţial se
mai află în viaţă, îngrijirile medicale cerute de starea lor vor fi acordate la bord. Oricare ar fi consecinţele, evacuarea lor pe o altă navă este exclusă.

De îndată ce căpitanul de rangul II Igor Alexeevici Krupski vă va confirma că submarinul e apt pentru navigaţie, veţi porni spre bază, respectând toate consemnele generale ale unui SAPR revenind din patrulare. În eventualitatea - improbabilă - că «Amiral Gortşki» ar trebui remorcat, raportaţi şi aşteptaţi, pe loc noile directive.

Dacă totuşi - submarinul fiind capabil să navigheze - inginerul-şef Tamara Osipovna Djanbek, de la departamentul Arme speciale, sau adjunctul ei, Iosif Vissarionovici Kaşnadze, declară că sunt în măsură să facă faţă însărcinărilor primite,

veţi duce la bun sfârşit misiunea iniţială a lui «Amiral Gortşki», conformându-vă directivelor celor doi sus-numiţi şi instrucţiunilor pe care le veti găsi în seiful comandantului, cifrul fiind 23 7 14 9.”

Krupski le învăţase pe de rost. Până aici, nu erau probleme. Nu la fel stăteau lucrurile cu ceea ce urma.

„Este posibil ca forţe navale occidentale să încerce să se apropie de «Amiral Gortşki» sub pretextul venirii în ajutor. Vă veţi opune, ameninţând cu recurgerea la forţă. În cazul unei tentative de pătrundere în submarin, tentativă pe care o veţi considera ca fiind pe punctul de a reuşi, nava sau navele angajate în respectiva operaţiune trebuie atacate şi distruse. Acest ordin se referă în special la submarinul de profil «Commandant Houot» aparţinând Marinei franceze, aflat în prezent în zona care ne interesează. Dacă, totuşi, un reprezentant al naţiunilor considerate adversare va reuşi să se introducă la bordul lui «Amiral Gortşki», el va fi tratat ca spion şi neutralizat. Numai acest ultim paragraf face obiectul unui raport verbal ce va fi prezentat viceamiralului comandant al grupării tactice Nr. 55, cu precizarea că emană direct de la Biroul Politic.”

În final, consemne privind transmiterea rapoartelor în regim „Prioritate absolută” în cazul unui angajament armat.

Ordinul fusese redactat în întregime de Vornov - de mână şi, evident, în mare grabă, fapt dovedit şi de numeroasele ştersături. Amiralul îl iscălise cu binecunoscuta-i parafă, adăugând după iscălitură şi trei cruciuliţe, obiceiul lui când voia să sublinieze extrema importanţă pe care o ataşa executării respectivului ordin.

Stewardesa îl smulse pe Krupski din gândurile sale, admonestându-l:

— Tovarăşe, respectaţi consemnele şi legaţi-vă centura de siguranţă. Becul de semnalizare e aprins de zece minute.

Se supuse, bombănind. Totul îl enerva în această călătorie, începând cu faptul că fusese obligat să se îmbrace civil, iar acum, poftim, fătuca asta îl lua drept un oarecare. Un incident minor, pe care altădată l-ar fi trecut perfect cu vederea, dar care acum izbutise să-l exaspereze. De fapt, era altceva: tot

recapitulând ultima din instrucţiuni, analizând-o şi cântărindu-i fiecare termen, în suflet i se strecurase o surdă nelinişte, sentimentul că a căzut într-o capcană.

De la absolvirea Şcolii de Marină, Krupski primise doar ordine precise, logice, conforme doctrinei militare ce-i fusese inoculată. Biblia sa era regulamentul. Ofiţer de Stat-Major, pregătea hotărârile comandantului expunând în mod obiectiv datele problemei, avantajoase sau nu şi-şi manifesta preferinţele pentru o soluţie ori alta, numai dacă amiralul i-o cerea. Era un adevărat profesionist, simţindu-se în largul său numai într-un cadru rigid şi, chiar dacă ignora acest lucru, eminamente cartezian. Desigur, ar fi fost extrem de surprins dacă cineva i-ar fi spus că acţionează precum un robot, dâr nu putea concepe că şeful său, acţionând, la rându-i, în numele unei autorităţi supreme - deci infailibile - i-ar putea încredinţa responsabilităţi atât de grave fără să-i ofere şi integrala elementelor de decizie.

Hai, mai treacă-meargă faptul că va cunoaşte misiunea pe care, eventual, ar urma s-o continuie, abia după ce se va afla la bordul submarinului; procedeul era destul de curent. Sigur, îl irita ideea că va trebui să se supună ordinelor unor noncombatanţi şi, ce-i mai rău, ale unei femei, dar disciplina e disciplină. Ceea ce-l deconcerta cel mai tare, mai ales prin ambiguitatea formulării, era ordinul categoric de a scufunda orice intrus, în cazul prezent, submarinul „Commandant Houot”. Nu că i-ar fi repugnat actul în sine. Ba chiar dimpotrivă: încă din fragedă tinereţe, Krupski trăia cu speranţa că într-o zi i se va oferi prilejul să lupte pentru Patrie. Circumstanţele în care i se prescria să treacă la acţiune erau însă foarte vag definite. „În cazul unei tentative de pătrundere în submarin, tentativă pe care O VEŢI CONSIDERA ca fiind pe punctul de a reuşi” scrisese Vornov (scrisese, era un fel de a vorbi nu mai rămăsese nici o dovadă tangibilă), fără a mai adăuga şi alte precizări. Dar dacă, după ce va deschide focul, cu riscul - aparent acceptat de şefii lui - de a declanşa un al treilea război mondial, va descoperi la bordul lui Gortşki că unul din ingineri e în măsură să continuie misiunea?... într-o atare situaţie, ordinul era să ducă al bun sfârşit sărcina iniţială

a submarinului. Cum însă? Cazul nu fusese prevăzut şi, cu atât mai puţin, reacţiile forţelor NATO. Să te dai cu capul de pereţi, nu alta!

Cu cât se gândea mai mult, cu atât toate aceste ambiguităţi şi lacune îi apăreau mai voite; în caz de eşec, sau dacă evenimentele scăpau de sub controlul Kremlinului, el, Krupski, devenea, automat, ţapul ispăşitor. Încercă să reacţioneze, să se autoconvingă că Biroul Politic - acesta din urmă perfect informat - ştia ce face, că Partidul are întotdeauna dreptate, dar ceva-ceva nu mai mergea. Pentru prima oară în carieră, odată cu impresia că a fost prins într-un angrenaj, tovarăşul căpitan de rangul I Krupski, militar exemplar, gata oricând pentru sacrificiul suprem, cunoştea ce înseamnă îndoiala.

„Tupolev”-ul se angajase în operaţiunea de aterizare. Krupski se îndesă în scaun, plin de ranchiună la adresa lui Vornov şi a procedeelor lui ipocrite. La aeroport, ataşatul naval îl aştepta cu o maşină a Ambasadei. Cât a ţinut drumul până la Farnborough, Krupski nu-şi descleştă fălcile. Nu le descleştă nici măcar atunci când descoperi prototipul cu forme de-a dreptul revoluţionare în care se îmbarcă imediat ca să fie depus, două ceasuri mai târziu, pe puntea lui „Volgograd”. Odată ajuns la bord, păstră acelaşi mutism până în momentul în care se găsi faţă-n faţă cu viceamiralul, comandantul grupării tactice Nr. 55. Când discuţia se încheie, citi în privirea acestuia din urmă o hotărîre de nezdruncinat.

*

* *

Furiile colonelului Meunier se manifestau într-un fel aparte: în loc să se uite drept în ochii interlocutorului, lăsa capul în jos şi vorbea cu glas scăzut, detaşând bine fiecare silabă. Subalternii săi nu se lăsau însă păcăliţi: percepeau, ca să zicem aşa, fizic, mânia şefului şi, odată raportul terminat, se grăbeau să părăsească biroul.

În cazul de faţă, tensiunea dura de la ultimul apel telefonic al lui David Brown. Odată soluţionate problemele curente - evident, tot Orientul Mijlotiu - Meunier continua să-şi rumege paraponul: Jeremy Flush ăsta depăşea toate limitele!

— Nu-i cu putinţă ca cineva să fie atât de dobitoc! scrâşni - pentru a câta oară? - colonelul.

Cam în acelaşi moment se anunţă şi Erkmann. Văzându-l, colonelul nu-şi putu reţine un zâmbet: hotărât lucru, Comandorul adulmeca evenimentul aşa cum adulmecă un câine vânatul. Rapid, îl puse la curent cu faptele.

— Problema mea e să alertez Marina. Urgent. Cum însă amiralul Verneuil îmi ignoră până şi existenţa, nu mă pot adresa lui direct şi nici nu izbutesc să dau de Primul ministru.

Fixându-l pe Erkmann pe deasupra ochelarilor, Meunier împinse încetişor telefonul spre el. Bătrânul se prefăcu - dar numai niţel - că şovăie, apoi formă un număr. Îi răspunse un glas de femeie:

— Nu închideţi, vi-l dau.

Chiar dacă Verneuil a fost uimit să audă în receptorul unui telefon secret vocea unei persoane care trecea drept decedată sau, în cel mai bun caz, demult retrasă din circulaţie, n-a lăsat să se vadă nimic din toate astea:

— Ascult.

Comandorul se mulţumi să-i comunice că sovieticii cunosc în prezent poziţia submarinului lor, precum şi starea echipajului, fără a preciza originea acestor informaţii. Verneuil reacţionă exact aşa cum se aşteptase:

— Sateliţii ne-au şi furnizat date în legătură cu poziţia escadrei sovietice. Avem la dispoziţie cam douăzeci de ore: sper să ne ajungă pentru o mică vizită la bordul „clientului”. Oricum, l-am prevenit pe „Commandant Houot”, care are antena filară derulată în permanenţă. La adâncimea la care se află poate capta mesajele noastre fără greutate. În cazul în care ar fi urmărit, am şi alte mijloace de transmisiune. Voi menţine în zonă pe „De Gaulle” şi escorta lui până când lucrurile se vor mai limpezi.

— Atunci... atunci, totu-i în ordine. Dezolat că v-am deranjat.

— Nu ezitaţi s-o mai faceţi. Nu mă mişc de acasă.

— Perfect, domnule amiral. Respectele mele.

La celălalt capăt al firului, Verneuil exclamă:

— Dacă e cineva care trebuie să prezinte respecte, acela sunt eu. Sunteţi marele, marele meu dascăl!

În cursul serii, Meunier izbuti, în sfârşit, să-l contacteze pe Primul ministru, întors la Matignon după ce asistase la o gală de binefacere şi-i raportă gafa săvârşită de Jeremy Flush.

— Dată fiind urgenţa, l-am rugat pe comandantul Erkmann să-l prevină pe amiralul Verneuil că sovieticii sunt, în prezent, în măsură să intervină, fără a-i indica însă de unde deţin ei informaţiile. Amiralul va întreprinde cele necesare pentru ca operaţiunea să se încheie înaintea sosirii escadrei lor.

— Aţi procedat foarte bine.

— Domnule Prim-minisiru, îmi pot îngădui o sugestie?

— Vă ascult.

— Consider că ar trebui atrasă atenţia preşedintelui Barsac asupra... hâm.. asupra naivităţii preşedintelui Statelor Unite, iertată fie-mi sinceritatea.

— E cel mai potrivit cuvânt. O să-l informez imediat ce se întoarce din Egipt.

Un ceas mai târziu, telefonul suna din nou în vechiul fort.

— Alo. Aici tot Brown.

Directorul adjunct al CIA părea foarte tulburat:

— Prietenul nostru Bob m-a chemat iarăşi...

Remarcând că interlocutorul său evită să-l desemneze nominal pe Sanford, Meunier ciuli urechea. Brown îi relată pe larg confesiunea lui Nosuke Kanno.

— Bob e extrem de preocupat, adăugă el. Se teme ca nu cumva arma pe care sovieticii au pus-o la punct graţie furniturilor japoneze să se afle tocmai la bordul submarinului.

— Ce-l face să presupună aşa ceva?

— Până una-alta, doar flerul lui, dar ştiţi că nu i lipseşte.

— Hmm... Ca probă, nu atârnă prea greu.

— Posibil. Prietenul nostru a fost însă categoric: dacă acea jucărie se află acolo, oamenii dumneavoastră trebuie s-o neutralizeze cu orice preţ, altminteri - e catastrofă. E neapărat necesar să le transmiteţi instrucţiuni în acest sens.

Colonelul detesta ca altcineva să-i dicteze ce are de făcut, mai cu seamă dacă acest altcineva era un străin. De aceea, replică pe un ton tăios:

— Poate că, mai întâi, îmi spuneţi despre ce armă e vorba?

— Habar n-am! Japonezul a vorbit de nişte super-conductori cu performanţe fantastice. Imediat, Bob a făcut legătura cu un proiect la care cooperează Statele Unite şi Franţa.

— Nu sunt la curent, făcu, vexat, Meunier.

— În afara faptului că există, nici eu nu ştiu nimic. Afacerea a fost, probabil, pusă pe rol cu prilejul ultimei întâlniri cu uşile închise Carson-Barsac. La noi, exceptând cercetătorii, persoanele care ştiu pot fi numărate pe degetele unei singure mâini. Bob este convins chiar că, de fapt, Carson nu i-a suflat o vorbă lui Jeremy Flush...

— Propriului vicepreşedinte? Mi se pare cam prea de tot!

— Ba e cât se poate de plauzibil: Roosevelt a procedat la fel cu Truman în privinţa bombei atomice.

— Şi, de când e Flush la Casa Albă, nici unul din responsabilii proiectului n-a venit să-i spună nimic?

— Nu încă. Evident, mult nu va mai dura. De aceea. Bob v-ar fi recunoscător să transmiteţi aceste informaţii la cel mai înalt eşalon cu putinţă.

— Să vorbesc despre ceva pe care nu-l cunosc... cum nu-l cunoaşteţi nici dumneavoastră, dealtfel...nu mi-e tocmai la îndemână.

— Prietenul nostru susţine că e de-ajuns să menţionaţi numele codificat al proiectului: Rosemary.

— Şi amiralul Verneuil va înţelege?

— Nu ştiu dacă el, dar Primul ministru, cu siguranţă.

— Oho! exclamă colonelul. Apoi, după o scurtă pauză: De acord. Îl sun chiar acum. La revedere.

— O clipă, nu închideţi. Bob m-a mai rugat să vă transmit următoarele: Deocamdată, aceste confidenţe îl privesc doar pe el. *So long*!

Legătura se întrerupse. Meunier aşează, încet, receptorul în furcă, ţinându-şi mâinile deasupra lui.

„Ceea ce înseamnă, gândi el, că Sanford se consideră obligat să-l informeze pe Preşedintele lui de revelaţiile japonezului şi să-i împărtăşească propriile-i deducţii. Cum va reacţiona acesta din urmă aflând că, poate, sovieticii ne-au luat-o înainte, iată necunoscuta ecuaţiei. Nimic nu este mai

periculos decât mânia unui utopist dezamăgit. Din fericire, în viitorul imediat n-o să prea poată face mare lucru.

Colonelul formă din nou numărul telefonului secret al Primului ministru. Aşteptă ca acesta să pună în funcţiune dispozitivul de bruiaj, apoi îi comunică, textual, discuţia avută cu directorul adjunct al CIA. Când pronunţă cuvântul Rosemary, interlocutorul său exclamă:

— Ce-aţi spus?

Urmă o pauză prelungită. Când Jean-Paul Marbrier reluă conversaţia, tonul era al cuiva care gândeşte cu glas tare:

— Dacă v-am înţeles bine, e vorba de o simplă supoziţie?

— Întocmai.

O nouă tăcere, după care:

— Miza e colosală.

— Aşa e.

— S-ar putea ca oamenii noştri să fie deja la bordul submarinului.

— Dacă n-au fost întârziaţi de nici o problemă tehnică, probabil sunt în plină activitate.

— Nu credeţi c-ar trebui preveniţi?

— Preveniţi în legătură cu ce, domnule Prim-ministru? Că există, eventual, o nouă armă a cărei natură şi al cărei aspect îl ignorăm? Inutil. Unul din ei e un inginer de înaltă calificare, selecţionat de amiralul Verneuil, celălalt - cel mai bun agent pe care-l avem. Şi el a urmat o pregătire tehnică intensivă. Dacă descoperă ceva neobişnuit...

— Tocmai asta e. Ordinul lor e să se limiteze la culegerea de informaţii. Or, în prezent, ar fi necesar...

— Să preleve niscaiva - ca să zicem aşa - eşantioane? Pot să vă asigur în această privinţă: dacă omul meu descoperă ceva inedit, nu va ezita o secundă.

— Am să-l rog, totuşi, pe amiralul Verneuil să expedieze un mesaj lui „Commandant Houot” ca să...

— Nu faceţi nimic, domnule Prim-ministru. Iertaţi-mă că insist. Agentul nostru e conştient pe deplin de consecinţele unui pas greşit. Şi apoi, un Serviciu Secret poate fi oricând dezavuat, nu-i aşa? Pentru asta şi există.

— Bine, mă raliez punctului dumneavoastră de vedere. Mulţumesc.

— Un ultim amănunt, domnule Prim-ministru. După părerea amiralului Sanford, preşedintele Flush nu este încă la curent cu proiectul Rosemary, dar va fi într-un viitor foarte apropiat, după cum va afla şi despre existenţa, posibilă, a unei arme analoage la bordul submarinului sovietic.

— Şi, după opinia dumneavoastră, ce va face?

— Un ordin imprudent din partea lui, nu e exclus. Din fericire, va fi tardiv. Navele sovietice vor sosi la faţa locului mâine, luni, iar conform asigurărilor date de preşedintele Flush lui Udarniev, US Navy nu va avea altceva de făcut decât să se uite la ele cum îşi recuperează bunul. În timpul acesta, oamenii noştri vor fi de acum departe. Cu mostrele, dacă găsesc aşa ceva.

— Sunteţi optimist?

— Câtuşi de puţin! Dar, ca orice posesor al unui certificat de absolvire a şcolii primare - pe care, dealtfel, nu-l am - ştiu pur şi simplu să rezolv problema aceea a celor două trenuri care vin unul spre altul şi a căzilor care se umplu şi se golesc în acelaşi timp.

— Bine, aşa să fie. Ţineţi-mă la curent.

— Desigur, domnule Prim-ministru.

Marbrier închise şi căzu pe gânduri. Îl revedea pe preşedintele Barsac la întoarcerea sa din Statele Unite destăinuindu-i acordul secret pe care izbutise să-l încheie cu Carson, punând astfel capăt unei jumătăţi de veac de neîncredere. Şi uite că, pare-se, sovieticii reuşiseră primii.

— Nu-mi pot permite... îşi spuse el. Nimic nu trebuie neglijat!

Apucă telefonul şi compuse un număr:

— Alo. Amiralul Verneuil?

Aşa-s făcuţi oamenii politici.

CAPITOLUL XVI

În careul lui „Amiral Gortşki” timpul părea că se oprise, încremenită pe banchetă, cu privirea pierdută, Tamara tăcea. André se aşează alături.

— Ce se întâmplă, e atât de complicată povestea dumitale?

Ea desfăcu mâinile într-un gest de neputinţă.

— Nici nu ştiu de unde să încep.

— În general, e preferabil să se înceapă cu începutul.

— Asta-mi spunea şi tata când eram mică şi mă încurcam în explicaţii.

Se răsuci spre Establet. Ochii plini de lacrimi implorau ajutor. O întrebă:

— Ţi-ai pierdut tatăl?

— Nu... da... nu mai ştiu. În ce zi suntem?

— Duminică.

Tamara îşi trecu o mână peste frunte, murmurând:

— Dumnezeule, astăzi va...

Apoi, pe neaşteptate, se porni precipitat:

— Tatăl meu, academicianul Ossip Djanbek e unul din cei mai mari fizicieni ai secolului. N-avea decât nouăsprezece ani la terminarea Marelui Război pentru Apărarea Patriei, dar fusese avansat ofiţer şi decorat cu ordinul Drapelul Roşu.

Mândria făcea vocea să-i vibreze.

— După victorie şi-a reluat studiile, acumulând diplome după diplome. Remarcat de cei mai eminenţi dintre savanţii noştri, a fost încorporat în echipa care punea la punct bomba atomică sovietică. Ororile războiului îl făcuseră să devină un profund pacifist, dar asta nu l-a împiedicat să trudească din răsputeri la realizarea acestor scule ale morţii, convins că numai aşa pot fi contracarate planurile imperialiştilor, fără a-i uita pe revanşarzii germani!

După demascarea, de către Nikita Hruşciov, a crimelor săvârşite de Stalin, tata şi-a pus toata nădejdea în destinderea dintre blocurile noastre. Autorităţile începuseră să-i acorde o

atenţie specială. A făcut parte din delegaţiile oamenilor de ştiinţă invitate în străinătate; aşa s-a întîmplat că a vizitat Franţa. Deşi înconjurat numai de oficialităţi şi privat de orice contact direct cu populaţia ţării voastre, a fost frapat de abundenţa care domnea, dar şi mai mult de ambianţă. La ei, acolo, îmi povestea el, oamenii de pe stradă sunt fericiţi. Îşi pot permite: nu le lipseşte nimic.

E drept, tatăl meu punea mizeria pe care suferea poporul nostru pe seama priorităţilor acordate regiunilor devastate de război şi a cerinţelor de apărare a Patriei, din nou ameninţate... De ce zâmbeşti?

— Aşa... Mă gândeam că-n perioada aceea Franţa cunoştea o inflaţie cronică şi că toată lumea se plângea. Atenţie, nimic nu s-a schimbat: văicăreala francezilor continuă.

Tamara dădu din cap:

— Compatrioţii dumitale, ca, dealtfel, toţi occidentalii, nu-şi cunosc fericirea. La noi, chiar şi astăzi... Să trecem, însă... Oricum, tata se număra printre privilegiaţi. A întâlnit-o pe mama. M-am născut...

Au trecut anii. Locuiam într-un orăşel rezervat oamenilor de ştiinţă. Aveam o casă frumoasă. Eram fericită. Atunci s-a produs drama...

O clipă, lăsă fraza neterminată.

— La vremea aceea, aveam treisprezece 'ani. Mama mea, informaticiană, fusese detaşată pentru o lună undeva în fundul Siberiei. Eram nespus de mândră ca, în absenţa ei, s-o fac pe stăpâna casei. Tata pleca dis-de-dimineaţă şi se întorcea seara târziu. Cinam împreună, ascultând muzică. Ne certam, uneori, la alegerea câte unui disc; întotdeauna el era cel care ceda.

Glasul i se frânse.

— Într-o seară - n-am s-o uit cât voi trăi - tata mi-a telefonat prevenindu-mă că e reţinut la laborator. Am fost furioasă. Pentru prima oară în viaţă mi-am făcut temele rasolindu-le, apoi m-am învârtit fără rost prin grădină. M-am băgat în pat, dar nu izbuteam să adorm. Tata s-a întors pe la trei dimineaţa, răvăşit la faţă. M-a strâns în braţe, repetând întruna: „Mămica

ta, scumpa ta mămică...” Deodată, a sărit în picioare, cu pumnii încleştaţi, răcnind: „Ticăloşii! Ticăloşii!”

Am plâns îndelung, apoi m-a furat somnul. Abia a doua zi tata mi-a povestit totul: o rachetă care explodează înainte de vreme, gazul asfixiant care ţâşneşte...

Tamara ricană cu amărăciune:

— Ei da, încărcătura experimentală a rachetei era formată din gaze toxice. La combinatul la care lucra mama, nimeni nu ştia de aşa ceva. Dintr-un capriciu meteorologic, vântul şi-a schimbat brusc direcţia şi a împins norul otrăvit spre zona instalaţiilor. Alarma n-a fost dală la timp.

Ancheta care a urmat l-a scârbit profund pe tata: au fost condamnaţi numai nişte amărâţi, de adevăraţii vinovaţi nu s-a atins nimeni. Tata era distrus; cu toate astea, continua să creadă în comunism. Curând avea să mi se destăinuie, în ciuda vârstei pe care o aveam: „Vezi tu, îmi spunea, principiile sunt bune, oamenii le aplică, însă prost.” Decis să lupte împotriva unui sistem care, după părerea lui, denatura socialismul şi-a dat rapid seama că o acţiune deschisă echivala cu sinuciderea. Invadarea brutală a Cehoslovaciei l-a convins pe deplin. Şi atunci, m-a învăţat să disimulez.

Tamara îşi aţinti privirea spre André:

— Îţi poţi oare imagina cum e să fii o fată lânără şi să nu poţi avea încredere în nimeni? La noi, delaţiunea este o îndatorire patriotică. Eu însămi, ca să mă ascund mai bine, mi-am denunţat colegii de facultate, obligându-i să-şi facă public autocritica.

O zgâlţâi un mic râs nervos:

— Ah, jocul trebuia jucat până la capăt! Tata se refugia din ce în ce mai mult în spatele cercetărilor sale. Odată terminate studiile, i-am devenit colaboratoare. Eram singura care cunoşteam conflictul lui lăuntric, nevoia de a spera, în pofida a tot şi toate: a intervenţiei din Afganistan, a zvonurilor despre gulaguri, a spitalelor psihiatrice transformate în închisori. „Se va schimba, trebuie să se schimbe”, mă asigura el neîncetat. Dorea atât de tare să creadă, încât, uneori, chiar şi izbutea. Eu, eram mai lucidă. Ajunsesem să fiu cea care să-l pună în gardă. Perestroika şi acordurile asupra dezarmării îl făcuseră

fericit. Convins că noii noştri conducători doreau cu adevărat liberalizarea regimului şi îndepărtarea incapabililor, iar, pe de altă parte, că forţa de descurajare făcea imposibil un conflict între marile puteri, tata s-a lansat cu toată energia în descoperirea noilor utilizări paşnice ale energiei nucleare. La început, lumea l-a luat drept un visător, dar iată că a sosit şi ziua în care Evgheni Petrov i-a acordat o audienţă. S-a întors de la Moscova, strălucind de fericire. De la moartea mamei nu-l mai văzusem niciodată aşa. „Mă apropiu de ţintă, fetiţo, mă apropiu de ţintă”.

Establet se uita la ea, subjugat.

— Primul Secretar îi împărtăşea pe de-a întregul vederile şi-i lăsase totală libertate de acţiune. Dragul meu tătic, cât de tare se amăgea!

Ochii ei verzi se voalaseră.

— Vezi, tata descoperise mijlocul de a fabrica ceea ce toţi fizicienii din lume se străduiau în zadar să realizeze: o bombă curată. Graţie unor explozii semisubterane, nedegajând la suprafaţă nici un fel de radioactivitate, omul urma să poată ameliora natura: să modifice cursul fluviilor, - să fertilizeze deşerturile, să niveleze munţii, să exploateze bogăţiile subsolului... M-a cucerit entuziasmul lui. Eu am fost cea care a conceput piesa esenţială a dispozitivului de detonare. Totul mergea de minune, până în ziua în care, din pură întâmplare, am surprins o discuţie purtată de cei doi asistenţi principali ai săi, Larmonov şi Tşenko, ambii spionându-l pe tata în contul KGB-ului. L-am prevenit imediat. „Ei, simplă rutină”, mi-a răspuns el atunci. Nimic nu conta în ochii lui, în afara primei experienţe, la scară reală, pe care urma s-o efectueze.

Buzele Tamarei schiţară un zâmbet trist.

— Încercarea a depăşit toate speranţele. Ne-a adus felicitările Biroului Politic, dar şi laţul supravegherii s-a strâns mai tare. Am descoperit microfoane ascunse în casă. Tata s-a alarmat, iar îngrijorarea i-a sporit şi mai mult după ce a primit o serie de noi instrucţiuni suplimentare: bomba trebuia miniaturizată după anumiţi parametri care corespundeau fără echivoc unei aplicaţii strict militare.

Câtva timp mai târziu., tata a fost convocat la Moscova, unde- a rămas două săptămâni, fără să-mi telefoneze măcar o dată. La întoarcere şi-a adunat colaboratorii şi le-a ţinut un discurs înflăcărat, îndemnându-i să muncească din răsputeri pentru triumful definitiv al socialismului. În aceeaşi seară însă, mi-a dezvăluit ce se cocea la Kremlin: o operaţiune care să instaureze supremaţia absolută a Uniunii Sovietice cu preţul unui genocid săvârşit în timp de pace.

La auzul acestor cuvinte, André tresări, smulgându-se parcă dintr-un vis: ascultând-o pe Tamara, ajunsese, treptat-treptat, să uite şi locul în care se afla şi motivele care-l aduseseră aici.

— Da, un adevărat genocid declanşat de la bordul lui „Gortşki". Cu orice preţ, mi-a spus tata, trebuie să împiedicăm această crimă împotriva umanităţii. Bănuiesc că ştii ce înseamnă să adopţi o asemenea atitudine în ţara noastră? conchise ea, întorcând faţa către André.

Acesta îi luă mâna, strângând-o uşor. Ea nu şi-o retrase.

— Când tata s-a prezentat la Primul Secretar ca să-i expună proiectul său, n-avea de unde să ştie cât de la ţanc pica această invenţie. Evgheni Petrov tocmai aflase că scutul spaţial american fusese instalat şi că Franţa posedă un stoc de bombe cu neutroni: în atare situaţie, rachetele noastre balistice şi miile de tancuri nu mai serveau la nimic.

Establet surâse în sinea sa, amintindu-şi de vorbele Comandorului. Ca întotdeauna, bătrânul văzuse just.

— Stategilor de la Kremlin nu le-a trebuit mult timp ca să descopere care-i cea mai bună formulă pentru utilizarea noii bombe...

Tamara se întrerupse, şovăitoare:

— S-ar putea ca explicaţiile mele să nu fie tocmai clare. Ştii, marea nu-i chiar domeniul meu...

— În schimb, e al meu, replică André. Continuă.

Ea încuviinţă din cap şi-şi urmă relatarea, poticnindu-se uneori în cuvinte:

— Cunoşti, cu siguranţă mai bine decât mine, că erupţiile vulcanilor submarini provoacă uneori valuri gigantice. Cele mai violente se produc atunci cînd apa şi sedimentele de rocă aflate pe fundul mării pornesc să lunece, aidoma unei

avalanşe sau revărsări de lavă, spre platoul continental. Ştiu de la tata că fenomenul se numeşte curent de turbiditate. Mă urmăreşti?

— Perfect.

— Curentul acesta determină un vârtej şi o gigantică viitură. Valul astfel format se năpusteşte spre coastă. În general, nu depăşeşte câţiva metri, exceptând cazul că respectivul curent ia naştere într-o zonă în care panta platoului continental se ridică în loc să coboare...

— Mărturisesc, în chestiunea asta nu mă prea pricep.

— În acel caz, deci, înălţimea valului poate fi înmulţită cu zece sau chiar cu douăzeci. Fenomenul e foarte rar, dar s-au găsit urmele lui, vechi de câteva secole, în Extremul-Nord al Canadei. Uriaşe blocuri de bazalt au fost aruncate ca nişte biete pietricele la mari distanţe de ţărm. Calculele efectuate au permis să se stabilească precis că, în momentul atingerii uscatului, valul măsura aproximativ trei sute de metri.

André se încruntă; începuse să întrevadă urmarea.

— Acum, presupune că o serie de erupţii submarine sunt provocate de-a lungul liniei de inversare a pantei. Valul care ar rezulta ar atinge dimensiuni fantastice pe un front de câteva sute de kilometri.

Establet păli.

— Bombe atomice...

— Exact; bombe atomice curate, miniaturizate şi îngropate pe fundul Oceanului Atlantic, în faţa coastelor estice ale Statelor Unite.

André îşi ciocăni fruntea cu degetul; deci asta era ciudatul batiscaf, sculele de foraj...

— Nici măcar nu era nevoie să fie îngropate prea adânc. Cât priveşte detonarea lor de la distanţă, asta era un joc de copil. Fiecare din ele posedă o antenă la firul apei şi era suficient ca un emiţător acustic să lanseze un semnal sonor, modulat pe o anumită frecvenţă. O putea face şi „Gortşki”, dar şi oricare altă navă înzestrată cu un sonar activ. Chiar şi un simplu pescador. Un asemenea semnal poate fi propagat şi recepţionat la mari distanţe.

— Dar, fir-ar să fie! exclamă Establet, aici e ceva care nu merge! Instalaţiile americane vor detecta instantaneu exploziile voastre, iar riposta va fi imediată şi automată. Conducătorii voştri nu pot ignora că aşa ceva ar însemna holocaustul, distrugerea reciprocă.

— Ba deloc: centrele seismografice occidentale vor înregistra doar o serie de violente zguduiri ale scoarţei. Şi, ce-i cu asta? Cum ar putea detecta prezenţa unei mâini omeneşti, când marea va absorbi în totalitate radioactivitatea bilelor de foc? New York, Boston, Philadephia, Washington vor fi rase de un colosal talaz, mai înalt decât turnul vostru Eiffel, având toate aparenţele unei catastrofe naturale.

— Iar Uniunea Sovietică va profita ca să atace?

— Nicidecum, ba chiar dimpotrivă! Kremlinul îşi va exprima ostentativ compasiunea şi va da buzna să ajute naţiunea sinistrată. Cu maximă promptitudine, mai ales că mijloacele au şi fost prevăzute. Cine n-ar fi emoţionat de un asemenea gest de solidaritate? Profitând de ocazie, organizaţiile pacifiste vor face tărăboiul de rigoare. Traumatizată de cataclism, opinia publică va fi lesne de manipulat, iar Uniunea Sovietică va apare pe cât de generoasă, pe atât de eficace. Acesta ar fi timpul unu. Timpul doi: oameni de ştiinţă vor susţine cum că dezastrul era previzibil şi vor acuza guvernul american de neglijenţă. Ziariştii

— sunt cele mai bune elemente de manevră - vor lăsa limpede să se înţeleagă că diferite semne precursoare au fost în mod deliberat ignorate din sordide raţiuni economice. Timpul trei: scandalul astfel stârnit îi va obliga pe Preşedinte şi pe principalii lideri să demisioneze. O nouă echipă - sprijinitoare în taină a Uniunii Sovietice - va prelua puterea. Legal, democratic, fără pic de violenţă. La fel se va întâmpla şi în Europa: cei mai clarvăzători dintre oamenii voştri de Stat vor fi înlocuiţi cu cei mai creduli.

— Bine, dar aceste guverne, fie ele şi simpatizante, vor fi, totuşi, guverne capitaliste. Nu văd care-i câştigul doctrinei comuniste?

— Puţin îi pasă lui Evgheni Petrov de doctrină! El năzuie la hegemonia URSS-ului, cu sine în frunte. Îşi va atinge scopul,

acela de a domina politic lumea occidentală, dar milioane de oameni vor pieri.

Tamara îşi muşca pumnul, repetând cu glas înăbuşit:

— E monstruos! E diabolic!

Destăinuirile ei avură asupra lui Establet efectul unei lovituri de cravaşă. Sări în picioare şi se propti în faţa ei:

— Bine, de acord, e abject. Dar, în mod concret, cum speraţi voi, dumneata şi tata, să contracaraţi această monstruozitate?

— Hotărâserăm să aşteptăm ca bombele să fie gata. Larmonov săvârşise adevărate miracole în materie de miniaturizare, ajutat, ce-i drept, de tot ce putuseră obţine Serviciile noastre secrete ca informaţii provenite din Occident. N-ai idee cât datorează înzestrarea noastră militară spionajului industrial.

— Ba zic că am, replică, ironic, André.

— Pe măsură ce lucrările avansau, ne simţeam din ce în ce mai supravegheaţi. Atunci, i-am tras pe sfoară, folosindu-ne de metodele lor şi de veşnica lor obsesie: spionita şi groaza de o eventuală scurgere a secretului. Tata a cerut şi a obţinut măsuri sporite de securitate. Între echipele de cercetare s-a instituit un riguros sistem de etanşeizare. Coordonarea o făcea numai tata: în fiecare seară, inginerii îi înmânau notele şi calculele, pe care el le păstra într-un seif, împreună cu toate celelalte planuri; tot numai el putea interconecta diferitele computere şi avea controlul exclusiv asupra datelor introduse în memoria calculatorului central. Eu, considerată drept o comunistă exemplară, am fost însărcinată cu esenţialul: asamblarea pieselor care constituiau „inima” bombei. Mi s-a impus însă de Moscova, mai exact de KGB, să împart taina cu un coleg de la departamentul Arme speciale, un oarecare Kaşnadze, un gruzin al cărui tată fusese garda de corp a lui Stalin şi care a primit cu entuziasm propunerea mea de a se îmbarca, împreună cu mine, pe „Gortşki”. Când, în urmă cu o lună, tata i-a raportat direct Primului secretar că bombele necesare executării planului deveniseră operaţionale, eram şi noi gata. O săptămână mai târziu, echipa specială se îmbarca, Kaşnadze pe post de simplu tehnician, ca să poată supraveghea mai bine echipajul. Dealtfel, era încântat. Acum,

intraserăm cu toţii în dispozitiv: tata rămăsese la centrul de cercetări, eu pe submarin, putându-l ţine pe securist la distanţă. Ţi-am spus totul.

Establet rămase câteva clipe pe gânduri, apoi se aplecă spre Tamara:

— Deci, bombele sunt la bord, gata să fie instalate?

Ea încuviinţă, înclinând capul.

— Şi pretinzi c-ai fi în măsură de una singură, să împiedici detonarea lor? Nu-i cam pretenţios? Ca să nu pun la socoteală faptul că laboratoarele voastre ar putea fabrica oricând altele noi. Ia spune, care-i jocul pe care-l joci?

Tamara înălţă privirea spre tavan.

— Ah, văd că n-ai înţeles nimic! În urma precauţiilor luate pentru păstrarea secretului, există doar trei persoane pe lume - exceptându-l pe tata şi pe mine - capabile să fabrice aceste bombe: Larmonov, Tşenko şi Kaşnadze şi asta cu condiţia să-şi unească eforturile şi să dispună de elementele deţinute de tata. Oricărei alte persoane i-ar trebui ani de zile ca să ajungă la acest rezultat... dacă ar ajunge. Pe de altă parte, numai echipa specială, formată de mine, e capabilă să instaleze bombele existente. După cum vezi, soluţia a fost găsită; acum rămâne doar să fie achitat preţul.

Oricât de blindat pe dinăuntru ar fi fost André, concluzia Tamarei îi tăie răsuflarea.

— Intenţionaţi cu adevărat, dumneata şi tata...?

Ea ridică imperceptibil din umeri:

— Ce importanţă pot avea două vieţi când e vorba de milioane de jertfe inocente?

Cu un gest scurt îl împiedică să vorbească:

— Nu spune nimic. E nevoie să fii rus pentru a înţelege.

Establet detesta acţiunile disperate, ele contraveneau mentalităţii sale de combatant care vrea să câştige lupta. Confruntat cu o asemenea partidă, nu mai putea fi vorba de un meci nul; ea trebuia câştigată net, prin k.o. Atacă:

— Doreai să previi un genocid. Ei bine, l-ai prevenit.

Tamara clătină din cap, murmurând:

— Aici, da, însă tata...

Apoi, pe un ton mai ferm:

— Îngroparea bombelor pe fundul oceanului fusese programată să înceapă ieri. Prevăzusem totul, chiar şi o defecţiune greu de descoperit a antenei noastre filare pentru a-l împiedica pe Kojin să primească, eventual, un contraordin de ultimă oră. Urma apoi să se îmbarcăm pe „Krotik” - acesta e numele minisubmarinului destinat efectuării forajelor - şi... să nu mai revenim. Acum aşa ceva e inutil, dar tata...

O grimasă dureroasă îi strâmbă obrazul.

— Astăzi, tata urma să arunce în aer laboratorul, ducând cu sine în mormânt pe Larmonov şi Tşenko şi distrugând planurile şi memoria calculatoarelor. Ştiu precis că a făcut-o!

Sări în picioare, brusc vehementă:

— Tatăl meu s-a jertfit deliberat. Eram şi eu gata s-o fac, iar dumneata vii şi-mi vorbeşti de prevenirea autorităţilor sovietice ca să vină şi să-l recupereze pe „Gortşki”!

Într-o fracţiune de secundă, Establet întrezări şansa care i se oferea.

— Stai puţin, după toate câte mi-ai spus, nici nu mai poate fi vorba de aşa ceva.

— Dar astea-ţi erau ordinele?

Simţind-o bănuitoare, se eschivă:

— Ordinele... ştii, ordinele mai pot fi interpretate şi în funcţie de împrejurări.

Tamara reacţionă de parcă ar fi fost arsă:

— Jigodie! Acum vreţi voi bombele! Ucide-mă mai întâi!

— Da’ de unde, da’ de unde! Franţa e o ţară paşnică. Uite, îţi propun să le facem vânt în mare, iar apoi să-l restituim pe „Gortşki” tovarăşilor. De acord?

— Nu-i chiar atât de simplu. Îţi dai seama ce se va întâmpla când vor descoperi dispariţia lor?

Simţind că aici e cheia problemei, Establet se abţinu de la orice replică. Tamara rămase câtva timp tăcută, apoi se răsuci din nou cu faţa la el.

— Ar fi, poate, o soluţie...

— Da?

— Kaşnadze e, mai exact era, un maniac al spionatului: pretutindeni nu vedea decât agenţi ai CIA. De aceea, i s-a părut suspect până şi Fomka, ordonanţa, care prea se tot

învârtea pe lângă „Krotik”. În realitate, băiatul era doar nelămurit ce-i cu intruşii ăştia din echipa specială care refuzau orice contact cu restul echipajului. Ca atare, în ajunul zilei în care a avut loc otrăvirea, Kaşnadze m-a rugat să păstrez în cabina mea cutiile cu circuitele integrate ale detonatoarelor. Ele comandă întregul sistem de dare a focului. Dacă le distrugem, nimeni nu-şi va da seama de nimic până când bombele nu vor fi demontate în laboratoare speciale.

Inima lui André îşi acceleră brusc bătăile. Încercă să adopte o atitudine neutră, dar licărul care i se aprinse în privire îl trădă. Tamara remarcă acest lucru şi-şi muşcă buzele. Atunci, se grăbi s-o liniştească:

— Le ejectăm printr-unul din tuburile lanstorpile. Un jet de aer comprimat şi totul se duce la fund.

— Pot avea încredere în tine?

— Ai s-o constaţi personal.

Tamara se ridică, apoi se aşeză la loc.

— Nu, imposibil. Ar trebui...

Establet o prinse de umeri.

— Ascultă: ori mă crezi, ori nu mă crezi. Dacă nu mă crezi, păstrează-ţi cutiile cu circuite. Ce-o să faci însă cînd vor veni tovarăşii? Eşti capabilă să arunci submarinul în aer?

— Nu, bineînţeles. Nu mă gândisem decât la „Krotik”...

— Bun. Şi-n cazul ăsta?

Ea tot mai şovăia.

— Înţelege-mă, insistă el. Ordinul meu e să culeg informaţii. Atât şi nimic mai mult. Guvernul meu e decis să-l restituie pe „Gortşki”. În acelaşi timp, sunt perfect de acord cu dumneata: arma nu trebuie recuperată. Vezi vreo altă modalitate pentru a o face să dispară?

Tamara îşi încleştă palmele, închise o clipă ochii, apoi se decise brusc:

— Ai dreptate. Vino în cabina mea.

*

* *

Nikita Kojin deschise ochii, dar îi închise imediat, orbit de lumină. Îşi trecu mâna peste faţă, încercând să priceapă ce i

se întâmplase. Capul îi era greu, limba încleiată. Treptat, amintirile reveniră, ideile se înlănţuiră. A fost ca un trăsnet:

„Submarinul meu! Oamenii mei!”?

Comandantul lui „Amiral Gortşki” se uită în jurul lui: se afla în postul central, dar singur. Lipsea ofiţerul de cart, lipseau operatorii dinaintea consolelor, lipseau timonierii. Nu era nimeni! Aparatele, păreau să funcţioneze normal. Acele oscilau pe cadrane, ledsurile scânteiau, ecranele radiolocatoarelor difuzau halourile lor verzui. Răsucindu se pe o parte, se sprijini în cot, apucându-se cu mâna liberă întâi de un taburet, apoi de masa de navigaţie. O durere ascuţită îi sfredelea tâmplele. Odată în picioare, se scutură şi-şi lipi fruntea de o suprafaţă metalică, a cărei răceală îi făcu bine. Acum amintirile îl năpădeau: misteriosul rău care se abătuse asupra lor, trupurile inerte zăcând care pe unde, largarea geamandurei, lăsatul pe fundul dorsalei, baliza de avarie de pe cocă... Baliza! Brusc, Kojin îşi dădu seama că nu auzea semnalul sonor pe care ar fi trebuit să-l emită fără întrerupere. Cu toate astea, ar fi putut jura că o pusese în funcţiune înainte de a-şi pierde cunoştinţa. Duse la ureche ceasul de mână; nu, nu surzise, deci baliza era cea care nu mergea. Verifică siguranţa de la tabloul electric: perfectă. Să se fi epuizat acumulatorul, prost încărcat? O neglijenţă a lui Scriabin, secundul? Exclus, Ivan Petrovici era personificarea conştiinciozităţii şi verifica totul cu o extremă minuţie. Faptul rămânea însă fapt: baliza amuţise.

Kojin cunoscu un scurt moment de panică - n-o să poată fi găsiţi - dar se linişti imediat. Nu, nu era prea grav. În cel mai rău caz, tovarăşilor le va trebui ceva mai mult timp până să-i repereze. Le-am comunicat doar poziţia noastră exactă. N-au cum să ne rateze.

Ridicând ochii la cifrele luminoase ale pilotului automat, Kojin constată că latitudinea şi longitudinea corespundeau celor menţionate în mesajul său. Clătinându-se pe picioare ca un om beat, se apropie de tabloul de comandă a navigaţiei: indicatoarele de viteză şi turaţie a elicelor erau la zero. Cele ale turboalternatoarelor de pe ecranul alăturat îi confirmară că reactoarele funcţionau la relanti. Imediat, însă, inima i se

strânse de îngrijorare: nu cumva prizele de apă pentru răcire erau pe cale să fie înfundate cu mâl? „Gortşki” nu fusese conceput să rămână lipit de fund timp de... De fapt, de cât timp submarinul stătea aşa, imobilizat? Ceasul-calendar electronic îl lămuri: era duminică, orele douăzeci şi trei şi treizeci şi şapte de minute, ora Moscovei.

„Dumnezeule, asta însemna trei zile!” îşi spuse.

Trei zile de când viaţa se oprise la bord. Închizând ochii, Kojin încercă să-şi limpezească gândurile. Facultăţile sale mintale erau parcă amorţite. Avea senzaţia că iese dintr-un neant, din care însă nu se poate desprinde pe de-a-ntregul.

„Iată-mă pe punctul de a învia... precum Christos!”

Comparaţia îl făcu să zâmbească. Când mai era copil, sora sa încercase să-i inculce câteva noţiuni de religie. Sărmana Liulicika, ea era o credincioasă. Komsomolist fiind, scăpase rapid de toate aceste superstiţii. Acum, nu mai ştia ce să creadă; faptul că se afla în viaţă ţinea de miracol.

Să fie oare singurul supravieţuitor? O clipă fu ispitit să lanseze un apel general prin sistemul intern radio. Renunţă însă; „dacă ar fi existat şi alţii, îşi spuse el, s-ar fi ocupat de mine. Un comandant nu este lăsat de izbelişte. Nu, e clar însă, rămăsese singur. Dar oare comandantul unei nave nu-i permanent singur de vreme ce e şi singurul care poate decide?”

Pe măsură ce-i revenea luciditatea, prima dintre priorităţi se impuse de la sine: să se asigure că nava e încă în stare să navigheze. Sigur, ajutoarele nu vor întârzia, poate chiar mâine vor fi la faţa locului. Dar dacă, totuşi, mai durează...? Şi, oricum ar fi, submarinul trebuie să se poată mişca.

Kojin verifică prin sistemul de telecomandă dacă arborii portelice erau decuplaţi, apoi acceleră rotaţia turboalternatoarelor. O aruncătură de ochi pe ecrane îi confirmă că puterea reactoarelor sporea, în limitele tolerabile ale încălzirii. Deci, prizele care aspirau apa nu se aflau înfundate. Nu mai avea de ce să-şi piardă vremea aici; trecu la compartimentul armament. Atât pe tabloul de comandă al rachetelor, cât şi pe cel al torpilelor, led-urile aprinse erau verzi, ceea ce însemna că totul era normal. Declanşă o alarmă fictivă: docile,

beculeţele trecură la galben. Liniştit, bătu uşurel cu palma pupitrul de lansare aşa cum ai mângâia spinarea unui câine:

„Bravo, bătrâne galoş, eşti încă în stare să te aperi”. Apoi, îl fulgeră alt gând: „Radioul! Ce cretin, să nu mă fi gândit din primul moment!”

Kojin grăbi spre compartimentul transmisiunilor, constatând cu plăcere că paşii îi deveneau tot mai siguri. În prag, se opri perplex: ceva nu era în regulă. În clipa imediat următoare, îşi aminti: când venise aici ca să largheze baliza, corpul responsabilului bloca uşa. Acum, maistrul militar Ignatiev zăcea pe patul de campanie. Kojin îi atinse obrazul. Era rece.

„Probabil - îşi spuse el - amărâtul s-a târât până aici după plecarea mea” şi, fără să-i mai acorde vreo atenţie, se îndreptă spre micul scripete al antenei filare: aceasta părea corect derulată.

„Nici o problemă. La adâncimea asta trebuie să-i recepţionez 5/5.”

Frecvenţa comandamentului SAPR fiind prereglată, nu trebui decât să apese pe un buton ca să treacă pe recepţie nonstop; restul îl va face computerul, inclusiv comanda telexului din postul central. Brusc, tresări: în şirul de beculeţe de control, unul era pe roşu, semn că circuitul antenei se defectase. Înjurând şi blestemând, încercă să descopere pana, dar până la urmă fu nevoit să se plece în faţa evidenţei: nici un mesaj nu putea parveni.

„întâi geamandura, acum antena, stăm bine, mârâi el. Dacă şi baliza de avarie s-a paradit, suntem în pom!”

Nu se simţea însă învins: „Nu-ţi face griji, amice. La nevoie te aduc şi de unul singur până la bază.”

Întors în postul central, Kojin îşi făcu planul: 1) să se desprindă de fund ca să ventileze prizele de apă; 2) să rămână în flotaţie staţionară sau să se rotească cu viteză redusă în jurul poziţiei iniţiale, dar, în orice caz, să nu se îndepărteze, pentru a putea fi reperat de echipa de salvare.

Dar dacă ea nu va veni?...

Decizia pe care urma s-o ia era dintre cele mai grave: revenirea la bază din proprie iniţiativă însemna condamnarea la eşec a misiunii încredinţate; o misiune pe care un echipaj

de schimb, însoţit de specialişti în foraj, putea s-o ducă la bun sfârşit.

„Deci, trebuie să aştept”, conchise Kojin, aruncând o privire maşinală în jurul său. Deodată tresări, atras de o luminiţă purpurie ce venea, contrastând cu penumbra, dintr-una din nişele compartimentului. Se apropie şi nu-i veni să-şi creadă ochilor: becurile semnalizatoare ale deschiderii chepengurilor, inferior şi superior, ale sasului de evacuare erau, ambele, pe roşu. Pentru cel de jos, mai treacă-meargă: poate că matelotul de cart, doborât de rău, nu mai avusese puterea să-l închidă. Dar celălalt, cel de sus, care comunica direct cu marea?... Dacă era deschis, fără ca apa să inunde submarinul, nu putea însemna decât un singur lucru: cineva se cuplase pe coca lui „Gortşki”. Cine anume?

„Imposibil să fie unul de-ai noştri. N-ar fi avut timpul material să ajungă, doar dacă...”

Kojin consultă cu febrilitate ultimul buletin al situaţiei tactice din Atlanticul de Nord; îl primise joi, dar el îi confirmă că nici o navă sovietică echipată cu materialul adecvat nu se găsea la mai puţin de patru zile de marş de dorsală. Cineva din tabăra adversă? Dar cum ar fi putut... cum ar fi ştiut?

„Bat câmpii, îşi spuse, aruncând pe masă foaia de hârtie. Cu siguranţă, un contact defect. Totuşi, să verificăm...”

Kojin coborî la nivel inferior. Şeful echipei de cart zăcea în continuare la piciorul scării, ajutorul său, ceva mai încolo, pe culoar. Trecând prin faţa careului unde-l dusese pe secund, ridică draperia şi aruncă o privire înăuntru: Scriabin dispăruse.

De data asta nu mai era îngăduit nici un dubiu: avariile geamandurii şi ale antenei se datorau unor acte de sabotaj, cineva deplasase trupul transmisionistului, cineva îl mutase pe Vania... Inamicul pătrunsese la bord. Simţi cum îl cuprinde turbarea: dacă acest inamic izbutise să localizeze poziţia submarinului şi să pătrundă în el însemna că fusese ajutat dinăuntru. Un trădător printre oamenii săi? De neconceput! Nu putea fi decât unul din membrii acelei nenorocite echipe speciale.

Subit, comandantul îşi aminti de silueta aplecată deasupra lui în momentul în care îşi pierdea cunoştinţa... Era clar, o

bestie de spion reuşise să-i otrăvească echipajul şi acum ticăloşii se pregăteau să-i răpească submarinul! Ei bine, o să vadă ei!

Kojin se năpusti spre cabina lui, situată în capătul celălalt al culoarului, ca să-şi ia pistolul, o armă redutabilă, cu nouă focuri, bună să ucizi cu ea elefanţi. În grabă, greşi uşa şi se trase îndărăt, uluit: Scriabin zăcea întins pe patul său, cu mâinile împreunate pe piept. Cineva îi închisese ochii.

Brusc i se făcu frică. Nu pentru viaţa lui, ci pentru navă. Îl năpădi senzaţia că o hoardă invizibilă aşteaptă momentul propice ca să se năpustească... Sprijinindu-se de peretele cabinei, trase adânc, de câteva ori, aer în piept. Fruntea era îmbrobonită de sudoare. Greţurile reîncepuseră. Îşi înghiţi saliva, strângând dinţii. Când îşi reveni, privirea-i era ca de gheaţă.

Planul de bătaie fu stabilit la iuţeală: înainte de a-i căuta pe adversari, al căror număr nu-l ştia, va încerca să le taie orice posibilitate de retragere, sabotând „ventuza” lipită de cocă. După aceea, o să mai vadă.

În primul rând, însă, trebuia să-şi apere propriul spate. După ce-şi luă pistolul şi vârî în buzunar două încărcătoare suplimentare, Kojin închise cu cheia toate cabinele de pe culoar şi trase zăvoarele uşii etanşe care ducea la compartimentele din spate. Odată terminată această operaţiune, reveni în postul central şi controlă dacă nu-i nimeni ascuns pe acolo. La fel procedă şi în compartimentele transmisiunilor şi instalaţiilor electronice. Toate posedau broaşte de siguranţă.

Dominându-şi răul printr-un efort al voinţei, Kojin se îndrepta spre coridorul unde se aflau alveolele rachetelor, când auzi voci omeneşti ce păreau să vină din cabina medicului, lipită de infirmerie. Se apropie în vârful picioarelor. Un glas de bărbat, un glas de femeie: Tamara!

Mâna care ţinea arma ridicată abia dacă mai tremura.

CAPITOLUL XVII

Aşezată pe unicul scaun din cabină, Tamara nu-şi putea dezlipi privirea de la cele şase cutii metalice aliniate pe podea. Establet le contempla şi el, de-a dreptul fascinat. Secretul bombei curate era aici, sub ochii lui, la îndemâna lui. Nu-i mai rămânea decât să neutralizeze fata: păcat, îşi spuse el, această rusoaică era într-adevăr un om şi jumătate. Dar dacă exista şi o altă soluţie care i-ar scuti pe cercetătorii francezi de complicate şi lungi căutări? Ideea era ispititoare. Întrebă:

— Când compatrioţii dumitale vor recupera submarinul, pleci cu ei?

— Evident.

— Crezi c-ai să mai poţi realiza planul dumitale, acela de a dispare cu minisubmarinul? Mai mult ca sigur că, după toate cele întâmplate, şefii dumitale vor amâna operaţiunea foraj, deoarece, aşa cum mi-ai spus, nu există echipă de rezervă. Nu crezi că „Gortşki” va fi, mai întâi, readus la bază? Inevitabil, va urma o anchetă. Iar dacă domnii de la KGB au cea mai mică bănuială, presupun că ştii ce te aşteaptă...

Tamara ridică din umeri.

— Ce altceva aş putea face?

Establet nu-i răspunse. E nevoie de săptămâni, uneori chiar de luni pentru a convinge un sovietic să devină transfug. „Mai ales, nu vă pripiţi”, repeta mereu Erkmann. Dar cum s-o convingă când avea atât de puţin timp?

Ochii verzi erau aţintiţi asupra lui. Brusc, expresia privirii sc modifică, reflectând din nou neîncrederea. O imensă lehamite îl cuprinse deodată pe André, Se uită fix la ceafa tinerei, acolo unde va izbi cu muchia palmei. Îşi reţinu gestul în ultima secundă: holbându-se îngrozită, Tamara se uita acum peste umărul lui. André se răsuci. În prag, un colos roşcovan, cu trăsăturile feţei schimonosite de ură, îndrepta un pistol în direcţia lui. Degetul tocmai se crispa pe trăgaci când Tamara se năpusti urlând:

— Niet!

Amplificată de spaţiul retrâns, detunătura bubui asurzitor. Femeia păru că se poticneşte de un obstacol nevăzut, se clătină şi se prăbuşi. O pată roşie îi apăru pe piept. Buimăcit, Kojin coborî braţul cu arma. Iute ca fulgerul, Establet plonjă aidoma unui portar în faţa mingii, îi răsuci pumnul drept cu mâna stângă şi-l pocni cu cealaltă în plex. Kojin scăpă pistolul şi căzu pe spate, izbindu-se violent cu ceafa de pragul înălţat al uşii. Establet îşi desăvârşi opera cu o lovitură seacă peste beregată, apoi se repezi la Tamara.

Înţelese din prima aruncătură de ochi şi rămase un lung moment nemişcat, strângând pumnii. Piuitul radioreceptorului îl readuse pe pământ. Apucă aparatul:

— Alo, Marcel ce se întâmplă?

Glasul neliniştit al lui Boulier vibră în receptor.

— Asta-i bună! Pe tine ar trebui să te întreb. Am auzit o împuşcătură.

— Da, am dat de-o belea, dar s-a rezolvat. Vin imediat. Terminat! zise Establet cu voce perfect calmă.

Îngenunchind lângă Tamara, îi atinse pleoapele, după care se răsuci, hotărât, spre cutiile metalice. Nici una nu arăta c-ar fi avut o broască sau alt sistem de închidere.

— Ce dracu’ or mai fi născocit? bombăni el.

Culegând de jos pistolul lui Kojin trase de câteva ori, într-o cutie, dar metalul rezistă la impactul gloanţelor şi cutia îşi păstră taina. André se scărpină în cap.

— Categoric nu pot lăsa porcăriile astea în urma mea.

Revenind la uşă, se lăsă pe vine lângă Kojin. Acesta nu-şi revenise încă în simţiri. Establet îi pipăi ceafa, mânjindu-se de sânge. Lipi urechea de pieptul sovieticului şi ascultă: inima bătea regulat.

„Voinicul ăsta se va alege cu un cucui zdravăn şi va hârâi câteva zile - îşi spuse el. În fond, e preferabil să fie aşa şi nu altfel.”

Judecând după însemnele gradului, omul era, probabil, comandantul lui „Gortşki”. De fapt, îşi făcuse datoria. Establet îl răsturnă pe burtă. Sfaşiind un cearceaf luat de pe banchetă, îi legă mâinile la spate, apoi gleznele. Odată terminată această operaţiune, săltă pe umăr prima din cutiile metalice şi

o transportă până la coridorul rachetelor, depunând-o în faţa uşii care comunica direct cu puţul de evacuare. Procedă la fel cu toate celelalte, asigurându-se de fiecare dată că sovieticul era în continuare inconştient. La terminare, încuie uşa cabinei, apoi trase zăvoarele celei care despărţea coridorul infirmeriei de cel al rachetelor. Pentru mai multă siguranţă, André legă volantul, cu ce-i mai rămăsese din cearceaf, de unul din zăvoare.

Revenit la baza puţului de evacuare, luă radioreceptorul:

— Marcel, ce-ţi fac coastele?

— Bine, dacă nu mă mişc prea mult.

— Necazul e că va trebui să te mişti. Am nişte colete pentru tine. Şi nu chiar categoria pană. Fă rost de o frânghie, de un cablu, de ceva solid, fixeaz-o în scripetele care-i deasupra sasului şi trimite-mi ambele capete. Sunt cutii metalice, le voi urca, una câte una, tu nu va trebui decât să le dezlegi şi să le depozitezi la picioare. Crezi c-o să izbuteşti?

— N-am dat încă în primire, mârâi inginerul. Cam ce lungime îţi trebuie?

— Păi, fiecare latură a buclei ar avea vreo zece metri, deci douăzeci în total.

— Aşteaptă... Aha, am găsit un colac de saulă.

— Perfect!

— Atenţie, o las să cadă.

Frânghia şuieră prin aer. André prinse unul din capete, îl legă de mânerul cutiei, apoi trase de celălalt, întinzându-l strună.

— Sus acolo e în regulă? strigă el către Boulier, a cărui siluetă o întrezărea aplecată peste buza „ventuzei” lui „Saint-Bernard”.

— Dă-i drumul!

Proptindu-se zdravăn pe picioarele desfăcute, purcese la ridicarea cutiei, accelerând tracţiunea de îndată ce cutia metalică trecu de gâtuirea chepengului inferior al sasului.

— Stop! strigă Boulier. A ajuns. Slăbeşte saula ca să pot desface nodul.

Când capătul liber al saulei reveni, André trecu la următoarea cutie, apoi la o alta, grăbindu-se cât putea, de

teamă să nu apară vreun alt adversar. Tamara îi spuse că n-a mai rămâs nici unul în viaţă şi uite că s-a ivit comandantul... dacă existau şi alţii? Tamara! Brusc, îşi dădu seama că i se şterse complet din minte din clipa în care părăsise cabina, într-atît întreaga sa fiinţă se concentrase asupra reuşitei misiunii. Simţi cum îi trece prin suflet o undă de amărăciune.

În sfârşit, se apucă să urce şi ultima cutie, icnind şi asudând, oprindu-se des ca să-şi tragă sufletul.

Încă buimac, Kojin mişcă din cap şi gemu. O durere atroce iradia de la ceafă, de la baza craniului. Îşi dădu seama că a fost legat şi furia îi stimulă forţele. Zvârcolindu-se, ajunse să se întoarcă pe spate, apoi să se ridice pe şezut. Atunci o zări pe Tamara. Stăpânindu-şi suferinţa, sprijinindu-se cu ceafa de banchetă, reuşi să se salte în genunchi, apoi în picioare. Înnebunit de furie, de regrete şi disperare, Kojin zmucea din toate puterile de legăturile care-l ţineau captiv, căutând în jur un mijloc pentru a scăpa de ele. Unul din gloanţele trase de Establet ricoşase, smulgând o ţandără din tăblia mesei şi lăsând în urma-i o muchie tăioasă. Cu sărituri mărunte, Kojin se apropie de masă, se întoarse cu spatele la ea, găsi pe pipăite muchia şi se apucă să frece de ea pânza care-i încătuşa încheietura mâinilor. În graba sa nu mai ţinu seama că-şi jupoaie rău de tot pielea, principalul era că, după câteva minute, mâinile îi erau libere.

După ce scăpă şi de legăturile de la picioare, Kojin se lăsă în genunchi lângă Tamara, o ridică pe braţe, legănând-o ca pe un prunc şi o depuse, cu neslarşită blândeţe, pe banchetă. Acum, ochii, aburiţi cu o clipă în urmă, îi scânteiau de ură. Uşa, confecţionată dintr-un metal uşor, nu-i rezistă prea mult timp: la a treia izbitură cu umărul, sări din ţâţâni. Kojin se năpusti pe scară în sus, spre cabina secundului, unde ştia că va găsi o armă. Nu mai stătu să caute cheia potrivită printre cele pe care le vârâse în buzunar, sparse uşa la fel ca şi pe cea dinainte, deschise sertarul biroului cu ajutorul unui briceag, înşfăcă pistolul lui Scriabin şi părăsi cabina, neînvrednicindu-l pe mort nici măcar cu o privire.

Ajuns în faţa uşii etanşe pe care o blocase Establet, îşi dădu imediat seama că pe asta n-o mai putea sparge. Se trase îndărăt, schimonosindu-şi gura într-un rictus sardonic:

— Jigodia aia şi-a închipuit c-o să mă pună cu botul pe labe. Ei bine, las' că-i arăt eu!

Coborând în goană scara, Kojin ajunse cu două nivele mai jos, în cală, deschise precipitat chepengul de acces al uneia din galeriile cablurilor şi se vârî,cu greu în îngustul tunel. Înaintând pe coate şi genunchi, în plină beznă, ieşi la celălalt capăt, la baza puţului de evacuare, chiar în momentul în care Boulier se pregătea să ia în primire ultima cutie, iar Establet, sleit de puteri, se rezemase de peretele de metal. În semiîntunericul care domnea, Kojin nu-l reperă din prima clipă; în schimb, silueta inginerului, decupându-se ca o umbră chinezească pe fondul luminos al „ventuzei", îi apăru ca o ţintă ideală şi trase fără să ezite. Braţele inginerului zvâcniră în lături, trupul lui dispăru din câmpul vizual al sovieticului. Din acel moment, totul se derulă cu o viteză nebună. Establet era neînarmat, aşa cum îi ordonase amiralul Verneuil, iar pistolul lui Kojin nu mai avea nici un glonţ în încărcător. Auzind detunătura şi crezându-se cel vizat, se trase fulgerător îndărăt, răcnind:

— Marcel, adăposteşte-te!

În acelaşi timp, scăpă din mână saula şi cutia metalică porni vertiginos în jos, răsucindu-se ca un titirez, izbind în cădere marginea cornişei şi ricoşând de pereţii de oţel.

Auzindu-l pe André exprimându-se în franceză, Kojin, care fusese până atunci convins că are de a face cu americani, rămase o clipă siderat, dar nu într-atât încât să nu apuce să vadă meteoritul care se prăvălea peste el. Cu o rapiditate surprinzătoare pentru un bărbat cu gabaritul său, se refugie în galerie exact în clipa în care cutia metalică percuta podeaua în locul de unde tocmai se refugiase. André riscă o privire şi-şi încercă norocul urcând în goană scara. Trânti cu călcâiul chepengul inferior al sasului chiar în clipa în care Kojin apăsa pe trăgaci. Glontele izbi oţelul care vibră sub impact. Establet strânse volantul, se strecură în interiorul lui „Saint-Bernard" şi strigă:

— Hai, o roim de-aici! Dă-i rapid bătaie!

Glasul i se stinse în gâtlej: Boulier, cu chipul răvăşit, se sprijinea cu o mână de spătarul scaunului din postul de pilotaj, în timp ce cu cealaltă îşi comprima stomacul. Printre degete mustea sângele.

*

* *

La bordul lui „Commandant Houot”, instalat în continuare pe tălpicile lui la începutul declivităţii platoului vulcanic, tensiunea creştea. Înaintarea lui „Saint Bernard” spre submarinul sovietic fusese urmărită, metru cu metru, din postul central, înlocuind ochiul şi sonarele indiscrete, ascultarea pasivă reconstituise cu fidelitate reuşita cuplării, punerea în funcţiune a pompei, apoi oprirea ei şi cea a motoarelor. De atunci, însă, nimic. Establet şi Boulier îşi continuau, probabil, cercetările, aşa cum o atestau uneori zgomote vagi, corespunzând mai mult ca sigur manevrării diverselor uşi şi tambuchiuri.

În sufletul lui Saron-Leperque, nerăbdarea, apoi neliniştea succedaseră euforiei provocate de bunul mers al operaţiunii. Dar, afectând calmul cel mai absolut - aşa cum îi şade bine unui comandant - se retrăsese în cabina sa, unde-şi amăgea îngrijorarea cu redactarea ciornei unui raport asupra executării misiunii. La un moment dat, Fieschi, cumplit de surescitat ciocăni la uşa lui:

— Domnule comandant, am auzit ceva care seamănă cu un foc de armă:

— Eşti sigur? Ce spune Maurin?

— Maurin tocmai ieşise şi am preluat eu ascultarea. Acum s-a întors.

— Ei bine?

— Zero!

— Mulţumesc. Continuaţi veghea.

— Am înţeles.

Din pragul uşii, Fieschi se răsuci:

— Domnule comandant...

Saron-Leperque, care se reapucase de lucru, îl apostrofă iritat:

— Ce mai vrei?

— Nu credeţi că... poate... ar trebui să-i chemăm prin *tuum*... ca să ştim dacă...

Saron-Leperque schiţă un mic zâmbet, pe jumătate ironic, pe jumătate satisfăcut: nu-i displăcea deloc să dea lecţii.

— Ca să ştim ce, dragul meu? Cunoşti, nu-i aşa, consemnul: legătură numai în caz de urgenţă? La fel şi în ceea ce-i priveşte: dacă au ceva important să ne comunice, o vor face. Atunci?

— Dar dacă...

— Hai, judecă un pic. Ai auzit - sau ţi s-a părut că auzi - o detunătură, una singură, aşa-i?

— Da.

— Deci, exceptând ceva cu totul ieşit din comun, unul din băieţi e teafăr şi în măsură să ne alerteze. Dar chiar dacă ar fi - mai ştiu eu? - prizonier sau în vreo situaţie asemănătoare, explică-mi şi mie ce-ar rezolva, în momentul de faţă, un apel telefonic?

Mai mult stânjenit decât convins, Fieschi lăsă capul în jos. Saron-Leperque îi adresă o privire triumfătoare, dar îndată ce ofiţerul părăsi cabina, expresia feţii se schimbă complet.

„Hai să admitem că cei care au tras au fost ruşii, deşi ofiţeraşul pe care mi l-a trimis Parisul ca să-mi spună ce trebuie să fac o declarat că sunt cu toţii scoşi din uz. Punând răul înainte, l-au ucis ori l-au rănit pe unul şi l-au găbjit pe celălalt. Acesta din urmă le-a explicat, fără doar şi poate,, că au venit strict ca să-i ajute. Dovada: nu erau înarmaţi. În paranteză fie zis, supravieţuitorii sunt, probabil, foarte puţin numeroşi dacă au intervenit atât de târziu. Ce-o să urmeze?”'

Monologând, comandantul măsura cabina în lung şi-n lat.

„Sau ruşii sunt în măsură s-o ia din loc, iar eu nu am voie să mă opun, sau sunt nevoiţi să facă apel la noi. Nu-mi rămâne decât să aştept. Împuţită misiune!”

Gânditor, se lăsă într-un fotoliu, eşafodând de pe acum planuri pentru a justifica, în ochii superiorilor, atitudinea adoptată.

Un ciocănit la uşă: era Portail.

— Un nou mesaj de la ALFOST, domnule comandant.

Saron-Leperque citi, fără grabă, cu glas tare:

DACĂ FLOAREA NECUNOSCUTĂ E ÎN GRĂDINĂ ÎNCERCAŢI SĂ ADUCEŢI EŞANTIOANE.

Ridică din sprâncene:

— Aiurit text! E clar că sunt noi instrucţiuni pentru exploratorii noştri. Pe ce cale ne-a parvenit?

— Flash. Dublu cifrat, cheie specială, mă rog, tot tacâmul.

— Ce de precauţiuni! Am impresia că Parisul nu prea ştie ce vrea. Mai adineaori, ne-a ordonat categoric să eliberăm zona înainte de ora 11 GMT. Desigur, din pricina escadrei sovietice semnalate în ultimul SITREP... o escadră care, evident, cu totul întâmplător, se îndreaptă spre noi. Iar acum, poftim, un supliment de sarcini, când băieţii s-ar putea afla rău de tot în budă! Trebuie să-i chemăm imediat, hotărî el, ridicându-se. Chiar şi numai pentru a fi cât de cât lămuriţi. Vino cu mine.

Pătrunseră în postul central. Remarcându-i, Fieschi le ieşi în întâmpinare:

— Tocmai mă pregăteam să vă anunţ, domnule comandant. De câteva momente, auzim nişte zgomote ciudate.

— O să vedem imediat despre ce-i vorba. Înainte însă...

Saron-Leperque se întoarse către Dufour:

— Contactaţi-l pe „Saint-Bernard” prin *tuum*.

Ofiţerul cu navigaţia se îndreptă spre fundul compartimentului; acolo se găsea aparatul, instalat într-o insonorizată. Îl văzură cum mişcă din buze, cum ascultă, cum reia apelul, aparent fără să primească răspuns şi cum revine spre ei.

— Imposibil să-i prind, domnule comandant.

— Insistă!

În aceeaşi clipă, Maurin scoase o exclamaţie:

— Din nou un foc de armă! Nici o îndoială!

Saron-Leperque se încruntă:

— Drace, se-ncurcă treaba!

Se scurseră minute în şir. Fiecare îşi ţinea răsuflarea. În sfârşit, Maurin ridică o mână:

— Îi aud, dar foarte, foarte prost.

— Bun şi?

— Aş zice că i-a apucat cântatul!

*

* *

Livid, cu trăsăturile schimonosite de durere, Boulier gemu, prăbuşit în scaun:

— De băut...

Establet scutură din cap:

— Cu atâta plumb în maţe? Nici vorbă!

Apoi, bătându-l uşor pe umăr:

— Un pic de răbdare, bătrâne. Injecţia nu va întârzia să-şi facă efectul.

Celălalt se strâmbă de durere:

— Până atunci... Doamne, ce mă mai sfredeleşte...

— Ba să zici că ai o baftă de încornorat: glontele a perforat emiţătorul tău radio, care l-a frânat. Ţi-am încropit şi un pansament, nu-i chiar o operă de artă, dar va ţine. Rana nu mai sângerează. Dom' doctor o să extragă glonţul, iar tu ai să te alegi cu Legiunea de Onoare.

Boulier îşi ridică primirea spre André:

— Nu-mi mai îndruga... verzi şi uscate..., articulă el cu greutate. Dă-mi... dă-mi mai degrabă ceva... ceva ca să mai rezist...

Şi, cum Establet tăcea, porni să urle:

— P... măsi! Nu înţelegi că trebuie să aduc înapoi troaca asta în care suntem?

André lăsă capul în jos. Camaradul său avea dreptate: era singurul capabil să-l piloteze pe „Saint-Bernard". Îl privi pe furiş: paloarea, pulsul care scădea, setea, tot atâtea simptome ale unei hemoragii interne.

— Aşteaptă. Să văd dacă pot să te dopez cu ceva.

Scotocind prin trusa de prim ajutor, Establet dădu peste o seringă gata umplută, purtând menţiunea: adrenalină. În cazul de faţă, remediul putea fi fatal, dar altceva nu exista. Trebuia să se grăbească: inginerul se afla în pragul lipotimiei. André se uită la el cutremurat. Sigur, riscul era mare, dar şi miza considerabilă. Nu mai era nici o secundă de pierdut: inamicul se afla pe urmele lor şi inamicul era înarmat. În momentul în care înfigea acul, André îşi spuse: „E unica soluţie".

Efectul substanţei s-a manifestat aproape instantaneu: trei minute mai târziu, alb ca varul la faţă, dar vizibil remontat,

Boulier se instala la comenzi, nerecurgând la ajutorul lui Establet decât pentru manevrele care cereau un efort fizic. Acesta din urmă le executa, trăncănind întruna, înşirând vrute şi nevrute, amestecând datele tehnice cu îmbărbătările:

— Jos pălăria, Marcel, eşti grozav! Deschis vana de admisie, scârba merge al dracului de greu...! Şi atunci, i-am expediat caseta drept în mutră, ratându-l la mustaţă... Pun în funcţiune pompa?... Ţin-te, bătrâne, le venim noi de hac!... Gata pentru decuplare, ventuza a fost desprinsă... Totul merge ceas! Verificat propulsia. Hai, trezeşte-te!

Cu capul căzut pe piept, inginerul abia respira. Nemaiştiind ce mijloc să folosească pentru a-l stimula, André se porni să ragă cât îl ţineau bojocii:

„*La digue au cul, en revenant de Nantes*[1]*...*”

Bătând cu pumnul în rezemătoarea scaunului ca să ritmeze cântecelul golănesc, exagerându-i obscenitatea, Establet făcea tot ce-i stătea în putinţă ca inginerul să nu dea ochii peste cap.

Pornind motorul, inginerul fredonă şi el câteva note, apoi amuţi, istovit.

— Formidabil!Dă-i bătaie, Marcel! Am câştigat!

„Saint-Bernard” tresări, se ridică lent deasupra lui „Gortşki”, viră şi se îndreptă spre „Commandant Houot”.

Cu ochii lipiţi de ecranul sonorului şi mâinile crispate pe comenzi, brobonit de sudoare şi suferind atroce, Boulier pilota fără să se abată cu un milimetru de la rută.

— Bun, acum putem să-i chemăm, făcu Establet întinzând mâna după receptorul tuum-ului.

Nu-şi duse însă gestul până la capăt şi exclamă:

— Fir-ar să fie! Firul difuzorului e smuls. Putem emite, dar nu-i putem recepţiona. Probabil că Saron-Leperque a apucat să ne cheme şi acum înălţimea sa e plină de draci!

André îşi părăsi locul ca să repare stricăciunea, întrebându-se cum s-a putut produce: „Probabil, l-a smuls bietul Marcel când a dat să se instaleze. Cu coastele lui rupte, i-a fost pesemne greu şi l-a rupt din greşeală”.

Înapoindu-se, îl anunţă pe inginer:

[1] Cu digu'-n cur, când reveneau din Nantes... (n.t.).

— E-n regulă, merge.

Boulier dădu din cap. Obrazul îi era ca de ceară, nările i se subţiaseră, se scutura ca de friguri.

— O scot eu la capăt, murmură el printre dinţi.

Difuzorul pârâi, glasul ascuţit al lui Dufour umplu cabina:

— Alo, Sierra Bravo. Răspundeţi!

Establet apucă receptorul:

— Charlie Hotel, aici Sierra Bravo. Ne îndreptăm spre voi. Boulier e rănit. Preveniţi medicul.

Saron-Leperque se manifestă imediat:

— Ce are? Răspundeţi. Medicul e lângă mine.

— Un glonte în stomac. I-am injectat adrenalină.

— Sunteţi nebun! Poate muri!

De data asta, cel care vorbise fusese tânărul doctor.

— Altminteri, cum aţi fi vrut să reziste! exclamă Establet. Aş fi vrut să vă văd...

Inginerul îi smulse receptorul:

— André a...a făcut bine, gâfâi el. Ah...

Aparatul îi scăpă din mână. Căscă gura, horcăi şi se prăbuşi peste comenzi. Imediat „Saint-Bernard” veni cu prova în jos, luă bandă la babord, propulsorul se ambală de la sine. Establet sări să-şi ajute camaradul, dar înainte de a fi izbutit, nava atinse fundul, se izbi de o stâncă, ricoşă şi se culcă pe o parte. Coca se fisură, apa ţâşni cu putere pe sub tabloul de bord. Nivelul ei creştea rapid, provocând jerbele de scântei ale succesivelor scurtcircuite. Luminile se stinseră, ca imediat să se reaprindă: intraseră în funcţiune bateriile de avarie. Nu dură însă mult, intensitatea luminii scăzu şi mirosul acidului sulfuric se răspândi în cabină.

Brutala înclinare a batiscafului îl proiectase pe André peste inginer. Regăsindu-şi poziţia, îşi dădu seama că nu mai e nimic de făcut pentru el şi atunci, escaladând, în patru labe, cutiile metalice care se rostogoliseră pe jos, atinse fundul cabinei. Din fericire, fişetul în care se afla echipamentul de scufundare autonomă nu era blocat. Trase în grabă pe el costumul din neopren, apoi mănuşile, fermoarele etanşe, agăţă la spate buteliile cu aer, fixă la încheietura mâinii busola; de fapt, era un aparat mai complex, incluzând, pe lângă busolă, un ceas,

un aparat pentru măsurarea adâncimii şi un minicalculator. În momentul în care isprăvea şi cu pusul labelor de cauciuc, apa îi ajunsese până la centură. Spre norocul lui, *tuum*-ul se găsea la tribord şi nu fusese încă inundat. Smulse receptorul şi strigă:

— Ne ducem la fund! Aprindeţi proiectoarele. Voi...

Nivelul apei creştea vertiginos. Comunicaţia se întrerupse şi, simultan, lumina electrică. André abia mai apucă să-şi potrivească, pe pipăite, casca, asemănătoare celor folosite de astronauţi şi să deschidă valva care avea să-i furnizeze amestecul de oxigen şi heliu necesar respiraţiei, cu dozare automată în funcţie de profunzime, că se şi pomeni în întregime sub apă. Aprinzând lampa frontală, se propulsă înspre tambuchiul sasului şi nu trebui să aştepte prea mult ca marea să pună complet stăpânire pe „Saint-Bernard”. Senzaţia unei apăsări îl paralizã pentru câteva clipe, dar o suportă calm; ştia că e de natură pur fizică, generată de presiunile care se echilibrau. Tambuchiul se deschise de la sine; Establet îl blocă şi, din două bătăi de picioare, ajunse la locul unde se aflau cutiile. Apucă una la întâmplare, o strânse zdravăn şi lunecă în exterior.

Aici, bezna era completă. Nici un reper spre care să te dirijezi. Ultimul cap adoptat de Boulier fusese zero-trei-şapte, determinaţ de relevmentul pe sonar al vocii lui Dufour, dar înainte de scufundare „Saint-Bernard” se abătuse considerabil la stânga. Cât de mult deviase? Şi, ca incertitudinea să fie şi mai mare, André habar n-avea de distanţa care-l separa de „Commandant Houot”. Se blestemă în gând pentru că nu urmărise cu destulă atenţie indicaţiile telemetrului-laser, dar acum era inutil să se reîntoarcă, aparatul se dereglase.

„Sunt completamente în budă, îşi spuse el, deşi «Houot» trebuie să fie pe aproape. Totul e să fi recepţionat ultimul meu apel”.

Agăţându-se de această speranţă, se uită în toate direcţiile. Nimic. Ţinând cutia cu mâna stângă, André nu îndrăznea să-şi desprindă dreapta de corpul epavei, mai ales că simţea cum curentul încearcă să-l tragă după sine. Hotărârea însă nu mai putea fi amânată. Fiecare minut în plus petrecut la această

adâncime sporea timpul de decompresie necesar revenirii la presiunea normală. Sentimentul care-l domina nu era acela al descurajării, ci al furiei: va să zică, tot ce se petrecuse, moartea lui Boulier, a Tamarei, sacrificiul bătrânului savant acolo, în Uniunea Sovietică, totul fusese de pomană, nu slujise la nimic? La fel o să piară şi redutabilul secret pe care, posibil, îl aducea cu sine?

Nu, prea ar fi fost nedrept!

Scrâşnind din dinţi, Establet consultă busola la lumina lămpii frontale, aprecie, de bine de rău, deriva şi-şi fixă capul.

„Fie ce-o fi, îi dau drumul. Dumnezeu cu mila!”

Ţinând cutia în mâna stângă şi păstrând mereu în faţa ochilor încheietura celei drepte ca să nu devieze de la azimutul ales, Establet începu să înoate, mişcând cu supleţe picioarele, disciplinându-şi respiraţia, preocupat să-şi economisească efortul, întunecimea din jur, aidoma unei gigantice caracatiţe, îl ţinea captiv între tentaculele ei, instalându-i, încetul cu încetul, îndoiala în suflet. În apa glacială, muşchii deveneau dureroşi, îl pândeau cârceii, cutia de metal părea să cântărească acum o tonă. În minte îi răsări o imagine: aceea a unui astronaut ieşit din navă în spaţiu, căruia i s-a rupt cordonul ombilical şi care se tot îndepărtează, pierzându-se în infinitul sideral. Îşi impuse să izgonească această imagine, să facă vid în creier, să se bizuie numai şi numai pe busolă. Zadarnic; în minte îi juca o sarabandă de amintiri. Nu se spune oare că, înainte de a sucomba, înecaţii îşi revăd întreaga lor existenţă? Brusc, ideea de a muri eşuând, inutil, îi deveni intolerabilă... Atunci, se produse şi miracolul: acolo, în dreapta, în bezna din jur, pâlpâia un vag halo, abia vizibil şi totuşi perfect distinct. Nu, nu era o iluzie. André corijă direcţia de înaintare şi constată că este purtat de curent tocmai într-acolo. Lumina se intensifica, se preciza. Era chiar proiectorul lui, „Commandant Houot”. Judecând după bătaia sa maximă, n-avea de parcurs mai mult de o sută de metri. Întrevăzându-şi atât de aproape salvarea, nervii săi, încordaţi de prea mult timp, se relaxară o fracţiune de secundă şi degetele înţepenite se descleştară, lăsând să scape cutia, care se duse imediat la fund.

Paradoxal, această scăpare i-a redat întreaga luciditate: a căuta cutia de unul singur ţinea de imposibil, dar nimic nu fusese, totuşi, pierdut. „Commandant Houot” poseda un echipament analog celui care i-a permis lui „Nautile” să recupereze comorile de pe „Titanic”. Robotul teleghidat, dotat cu camere de televiziune, va descoperi fără probleme obiectul pierdut. Establet se opri din înot, calculă, folosind busola şi acele ceasului, locul căderii, apoi îşi reluă înaintarea, străduindu-se să nu grăbească prea tare ritmul.

*

* *

Văzând că duşmanul i-a scăpat, Kojin lăsă frâu liber furiei, aţintind pistolul asupra chepengului închis, urlând, izbind cu pumnii oţelul tambuchiului, ca apoi, fire slavă să se calmeze tot atât de brusc,. Aşezându-se pe podeaua de fier, se apucă să reflecteze. Prea multe întrebări rămâneau fără răspuns: cum reuşiseră francezii să-l repereze pe „Gortşki” într-o zonă în care nu prea flutura pavilionul Marinei lor? De unde provenea batiscaful care, cu siguranţă, tocmai se decupla? Şi, mai ales, cum îndrăzniseră să se introducă la bord, aparent neînarmaţi? De parcă ar fi fost siguri că nu vor întâmpina nici o rezistenţă. Tot atâtea enigme, pe care Kojin se simţea incapabil să le dezlege, în schimb, o certitudine: că va fi nevoit să-l apere pe „Gortşki”, fie de submarinul-mamă care adusese intruşii, fie de oricine ar râvni la el. De unul singur. Până acum nu făcuse decât să reacţioneze, „lovitură cu lovitură”, cum spun infanteriştii, la evenimente care-l depăşeau. Poate sosise momentul contraatacului. Însă, el trebuia organizat ţinând cont de faptul că era unicul supravieţuitor la bord. Spre norocul lui, dată fiind automatizarea navei, îl putea conduce din postul central. Pentru început, zăvori temeinic tambuchiurile care dădeau spre tunelul cablurilor precum şi toate uşile etanşe dinspre prova, aşa cum făcuse şi cu cele dinspre pupa.

Revenit în postul central, Kojin cuprinse cu o privire circulară compartimentul. I se păru imens, acum când întregul personal lipsea. Dificultatea de a izbândi într-o acţiune nu face decât să sporească necesitatea de a întreprinde respectiva

acţiune, repeta întruna bunul Vania în timpul cursurilor politice ţinute echipajului. „Şi avea dreptate - îşi spuse el. Dealtfel, Partidul are întotdeauna dreptate.” Îmbărbătat de acest gând, acţionă comenzile pentru desprinderea de pe fundul mării. Înainte de orice altceva „Gortşki” trebuia să-şi redobândească libertatea de mişcare: un submarin imobil e un submarin mort, nici o torpilă nu-l va putea rata. Kojin amplifică puterea reactoarelor, urmărind atent termometrul. Dar în momentul în care cuplă elicele, submarinul intră în vibraţie. O vibraţie ciudată, venită de undeva din adâncuri, care zgâlţâi nava şi încetă, tot atât de brusc precum începuse.

Kojin se încruntă. Nu mai pricepea nimic. Practic, acul termometrului nu se clintise. Programă pomparea lentă a apei din balasturi şi „Gortşki” porni să se ridice uşurel; dar, de îndată ce programă „încet înainte”, temperatura urcă fulgerător. Kojin abia avu răgazul să inverseze comanda balasturilor ca să reaşeze submarinul pe fund şi să decupleze motoarele, că acul termometrului oscila deja în sectorul marcat cu roşu. Reduse la iuţeală puterea reactoarelor, aşteptă câteva clipe, apoi făcu o nouă tentativă, dar fu imediat nevoit să accepte sumbra realitate: valvele de admisie a apei pentru răcire erau obstruate, nava nu putea fi manevrată. Comandantul ei va fi obligat să se bată pe loc, eroic, cu spatele la zid, fără a-i putea chema pe ai săi în ajutor..

Vechi submarinist, cunoscând toate chichiţele meseriei, Kojin văzu şi acum o ieşire din situaţie: oprind toate motoarele devenite, în ocurenţă, inutile şi păstrând în funcţiune doar pe cele strict indispensabile „Gortşki” va deveni nereperabil pentru un sonor pasiv. Pentru a fi detectat, inamicul, oricare ar fi fost el, va fi silit să recurgă la un sonar activ, a cărui emisiune el, Kojin, o va putea localiza cu toată precizia cerută de aplicarea binemeritatei riposte. Aici intervenea eterna dilemă a luptei sub apă: să nu fii auzit, limitându-te la ascultarea pasivă, mult mai puţin performantă când ai de-a face cu un adversar şi el extrem de silenţios, sau să-l reperezi pe acesta din urmă, utilizând un mijloc precis dar indiscret şi acceptând astfel autodemascarea.

Sigur, şansa asta era destul de slăbuţă: cunoscând poziţia lui „Gortşki”, adversarul îl va ataca expediind o torpilă autodirijată, fără a mai recurge la sonarul activ pentru obţinerea unor elemente ultraprecise ale ochirii. În atare situaţie, Kojin n-avea de ales: trebuia să localizeze inamicul cât mai repede şi să lovească primul, contând pe faptul că francezii vor aştepta întâi întoarcerea minisubmarinului lor şi abia după aceea vor trece la acţiune.

Kojin debranşă la iuţeală sistemul de regenerare a aerului

— aşa cum era, îi ajungea cu prisosinţă pentru câteva ore - pe acela de condiţionare şi ventilaţie, exceptându-l pe cel necesar ansamblurilor electronice, opri apa şi se concentră asupra sonarului pasiv de alarmă. Acesta din urmă, destinat în principal detectării torpilelor, se afla instalat sus în chioşc şi era dotat cu un microfon omnidirecţional. Aşteptă, cu căştile lipite de urechi: nimic, nici cel mai mic feding. Hotărât lucru, porcii ăia de franţuji erau campioni în materie de luptă împotriva zgomotelor şi ştiuseră să-şi apere secretele. În cursul anilor, Kojin se plânsese nu o dată de incapacitatea inginerilor sovietici de a ajunge la rezultate similare. Acum, impotenţa lor putea să-l coste nava.

„Nulităţi! Sabotori! I-aş împuşca pe toţi!” scrâşni el, plin de venin. Deodată, însă, chipul i se lumină la auzul unui bâzâit modulat nici sacadat, nici muzical, tipic pentru un telefon submarin.

Un *tuum*! Nu încăpea îndoială, batiscaful conversa cu nava-mamă. Deci, aceasta din urmă trebuia să se afle prin apropiere, în orice caz, în bătaia torpilei. Se repezi la consola sonarului principal, care urma să-i furnizeze coordonatele emisiunii. Între timp, ea se opri, fu reluată, apoi se întrerupse iarăşi. Kojin umblă la reglaj, găsi intensitatea maximă şi repetă cu glas tare:

„Zero-trei-nouă. De data asta îi ţin!” în acelaşi moment, zgomotul unei izbituri umplu căştile, răsunându-i violent în urechi.

Tresări: „Fir-ar să fie! Asta ce-o mai fi?”

Se scurse un minut, apoi altul. Emisiunea reveni pentru trei-patru secunde, apoi se făcu linişte. Kojin insistă: acum

percepea un sunet nou, un soi de bolboroseală abia audibilă, dar suficientă, totuşi, pentru fixarea azimutului: zero-trei-nouă. Trecu la pupitrul de la care se putea comanda lansarea torpilelor, optând pentru o lansare simplă pe o direcţie dată. Era un gen de atac clasic şi Kojin îl executase de zeci de ori în cadrul exerciţiilor tactice de luptă; de astă dată, însă, nu mai era vorba de un submarin amic şi încărcătura explozivă nu fusese înlocuită cu un calculator de traiectorie care să permită reconstituirea operaţiunii şi analizarea ei ulterioară în faţa Statului Major.

Ca pe toate submarinele atomice sovietice şi pe „Gortşki" o torpilă acustică se găsea în permanenţă gata de lansare în tubul ei. Lui Kojin nu-i rămase decât să dicteze creierului ei electronic azimutul dorit şi să apese pe butonul FOC. Un bec roşu se aprinse instantaneu pe consolă şi mai curând ghici decât auzi şuierul aerului comprimat care proiecta afară din tub lungul trabuc de oţel. Puse în funcţiune cronometrul, astfel va cunoaşte distanţa parcursă până la atingerea ţintei şi ciuli urechea la sonarul care-i restituia cu fidelitate zgomotul regulat al elicei; traiectoria torpilei nu devia cu un milimetru de la capul ordonat.

Pentru această misiune - al cărei scop îl ignorau, dealtminteri - autorităţile de la bază nu consideraseră că ar fi fost cazul să-l înzestreze pe „Gortşki" şi cu torpile teleghidate. Nici nu era atât de important: cea lansată acum avea în conul ei de căutare două sonare. La început, îl va folosi pe cel pasiv. Indetectabil de către adversar, insensibil la bruiaj şi capcane electronice, garantând o maximă discreţie. Când inamicul va capta, în sfârşit, zgomotul elicei, va fi prea târziu pentru el ca să mai evite torpila.

Spintecând apa cu circa 40 de noduri, ea ducea în corpul ei un exploziv superputernic, capabil să sfârtece coca neblindată a lui „Commandant Houot". Urmându-şi programul, torpila se ridică mai întâi cu câţiva metri, spre a elimina zgomotele parazitare, bizuindu-se în această primă fază pe auzul ei electronic. Fără succes: *tuum*-ul amuţise, iar submarinul francez se învăluise în tăcere. Aflând de naufragiul lui „Saint-Bernard", Saron-Leperque ordonase, pentru orice

eventualitate, măsuri sporite de discreţie, analoage celor luate de Kojin.

Neînregistrând nici un indiciu, creierul torpilei acţionă, automat, sonarul activ. Acestuia nu-i trebui prea mult timp ca să detecteze ce avea de detectat. Fusul de oţel se înclină uşor şi se îndreptă direct spre submarinul francez...

CAPITOLUL XVIII

Ultimii metri care-l separau de „Commandant Houot”, Establet îi parcurse menţinându-se în fascicolul de lumină al proiectorului. Norul de microorganisme care învăluia submarinul îi dădea acestuia un aspect fantomatic, dar puntea-provă pe care o aborda în acel moment era cât se poate de reală, la fel ca şi cerul luminos al sasului lăsat deschis pentru primirea lui. Ajuns deasupra tambuchiului, plonjă şi pătrunse înăuntru. În acelaşi moment, proiectorul se stinse.

„Totu-i în regulă, îşi spuse. Înseamnă că m-au văzut”.

Reperă imediat interfonul şi-l branşă la priza fixată pe cască.

— Decomprimaţi-mă în viteză!

Tambuchiul de acces se închise şi apa din sas începu să scadă, înlocuită cu aer sub presiune, operaţiune al cărei, scop era acela de a menţine organismul scafandrului la „adâncimea” la care îşi efectuase parcursul. Înainte chiar ca sasul să fie complet golit, glasul ascuţit al lui Dufour formulă întrebarea rituală:

— Cât timp aţi petrecut la adân...

Imperativ, Establet îl întrerupse:

— Las-o baltă, calculul e gata făcut: la baremul de urgenţă, ar trebui să stau douăzeci de minute. Vă dau zece ca să mă scoateţi de aici.

— Riscaţi o embolie.

— Riscăm cu toţii şi mai mult, dacă rămân închis prea multă vreme. Hai, executarea!

André auzi ecourile unui conciliabul, apoi tânărul medic preluă microfonul.

— Puteţi părăsi sasul în... în douăsprezece minute, dar ţin să vă anunţ că-mi declin orice răspundere. Regulamentul cere...

— Bine, bine, cunosc piesa. Mai degrabă, rugaţi-l pe comandant să pregătească robotul. Trebuie neapărat să recuperăm o cutie metalică pe care am scăpat-o la vreo sută de metri de aici.

— Dar...

— Destul cu vorbăria! Daţi-mi-l pe comandant!

Tăcere. La celălalt capăt al firului, careva scoase o exclamaţie. Establet răcnea de pomană:

— Alo, alo! Răspundeţi! Răspundeţi odată!

Cazul Boulier, plecat în misiune cu trei coaste rupte, făcuse ocolul navei, aducând inginerului simpatia generală a echipajului. De aceea, pierderea lui „Saint-Bernard” a fost cu atât mai dureros resimţită. Atmosfera din postul central era dintre cele mai încărcate. Aşezat în scaunul său, sub bolta periscoapelor, Saron-Leperque arbora chipul său de zile negre.

— Ie-te-l pe bătrân că are iar o moacă de paraponisit, şopti Manach la urechea lui Maurin, întâlnit pe coridor. Acesta se pregătea să intre în cart. Când tocmai trecea pragul compartimentului, operatorul sonarului central, pe care urma să-l schimbe, anunţă cu o voce alterată de emoţie:

— Torpilă la doi-unu-şase!

Fraza căzu precum securea călăului. Mateloţii de cart schimbară între ei priviri neliniştite. Maurin se repezi spre aparat:

— Dă-mi căştile! Hai, cară-te de aici! ordonă el operatorului.

Se instală pe scaun, dar Saron-Leperque fusese şi mai prompt:

— Purjaţi balasturile! ordonă el. Apoi, apropiindu-se de submaistru, întrebă: Emite?

— Da, domnule comandant şi cadenţa creşte.

Saron-Leperque se încruntă şi-şi înfundă mâinile în buzunare. Această accelerare era un indiciu că torpila şi-a găsit ţiiita. Zgomotul aerului comprimat expulzând apa din balasturi umplu postul central, dar, în loc să se desprindă de pe fund, submarinul luă un unghi negativ, înclinându-se la tribord.

— Una din tălpici s-a înţepenit în bolovani, rosti Portail.

„Sultanul” îl aprobă, înclinând capul, apoi ordonă, la fel de calm:

— Goliţi rapid balasturile prova.

În jurul lui, spinările se curbară instinctiv în aşteptarea inevitabilului. „Commandant Houot” vibră din toate încheieturile şi, brutal, se smulse de pe fund, redresându-se. Maurin ridică mâna:

— Modificare de cadenţă.

Cu bărbia împinsă înainte şi ochii strălucitori, Saron-Leperque comandă:

— Continuaţi golirea. Deschideţi valvele. La motoare, înainte cu 6[1]. Banda dreapta la 30. Escamotaţi tălpicile.

Timpul păru să se oprească în loc, apoi rapoartele de executare se succedară, după tipic. Postul central îşi redobândea seninătatea. „Commandant Houot” evoluă, prinse viteză.

— Tălpicile au fost escamotate, raportă Dufour.

Zmucitura navei îl făcu pe Establet să-şi piardă echilibrul în temniţa sa cu aer comprimat. Se ridică, furios. Simţind că submarinul se mişcă, urlă din răsputeri în microfon:

— Staţi aşa! Marcaţi poziţia! Cutia...

Portail înşfăcă receptorul:

— Slăbeşte-ne! Avem o torpilă pe cap!

Establet însă o ţinea pe a lui:

— Habar n-ai! Cutia aia...

Secundul îl întrerupse:

— Fii calm! Masa de navigaţie e în funcţiune. Poziţiile sunt înregistrate la milimetru. O să-ţi găsim cutia.

Iritat, Saron-Leperque se stropşi:

— Spune-i să tacă!

Şi, adresându-i-se lui Fieschi:

— Ecranul! să intre în funcţiune!

Ca dintr-un gigantic sifon, miriade de bule de aer ţâşniră din chioşcul submarinului şi se răspândiră în apă. „Commandant Houot” accentuă abaterea la tribord şi spori viteza. Torpila se afla la numai 400 de metri de el, dar îşi modifică uşor ruta şi păru că ezită: brusc, ţinta ei devenise nemăsurat de mare şi,

[1] Viteza maximă, peste norma admisă (n.a.).

în acelaşi timp, difuză. Într-un asemenea caz, ea era programată să aleagă obiectivul cel mai bine definit. Ultrasunetele emise baleiară zona şi creierul ei electronic optă pentru masa cea mai apropiată care le reflectase; ascultând orbeşte de ordinul lui, torpila percută violent un uriaş bloc de bazalt şi explodă.

Urlând de durere, cu timpanele parcă arse de un fier roşu, Maurin îşi smulse căştile de pe urechi. Un formidabil bubuit, amplificat de ecouri, se rostogoli prin întreaga navă. Un tânăr timonier, însărcinat cu înregistrarea relevmentelor electrice, izbucni într-un hohot de râs nervos:

— A căcat-o putoarea, a căcat-o!

Dându-şi seama unde se afla, amuţi, roşu de stânjeneală. Indulgent, Saron-Leperque îi zâmbi:

— Ai dreptate, am avut baftă.

Tinerelul îi înapoie zâmbetul, bâiguind:

— Iertaţi-mă, domnule comandant.

Acesta îşi puse palma pe umărul lui:

— Nu-ţi fă probleme, bătrâne. În fond, pentru tine a fost botezul focului.

Şi, aplecându-se, îi suflă la ureche:

— Ştii şi mie mi-a fost frică. Cât timp continui să-ţi faci treaba, n-are de ce să-ţi fie ruşine.

Întors în grabă la postul central ca să vadă dacă totul e-n regulă, Manach contempla scena, nevenindu-i să-şi creadă ochilor. Privirea sa se încrucişă cu cea a comandantului: ceea ce văzu era chipul unui om fericit.

Pe „Gortşki”, Kojin sălta de bucurie.

Zăvorit în sas, Establet se descotorosise de costumul de scafandru şi turba de nerăbdare, cu ochii la manometru: presiunea scădea prea lent pentru gustul său. Tunetul exploziei însutise graba lui de a se vedea liber. Încă patru minute... încă trei... în sfârşit, uşa se deschise. Îmbrâncindu-l pe junele medic care-l pândea cu stetoscopul de gât, porni în goană pe culoar.

— Aşteptaţi! Trebuie să vă ascult. Inima dumneavoastră..., gemu doctorul.

— Inutil. Sunt în perfectă formă!

Aşa şi era: galvanizat de perspectiva acţiunii, André nu se simţise niciodată atât de bine. Ajuns în pragul postului central, îl căută cu privirea pe Saron-Leperque. Acesta, abandonându-şi locul obişnuit, stătea în spatele lui Maurin. Operatorul ţinea căştile lipite de urechi şi chipul său, cu trăsături copilăreşti, reflecta un mare efort de concentrare.

— Asta-i. L-am prins. A dat drumul unui motor hidraulic. Aud zgomotul apei.

— Pesemne, amicul reîncarcă tuburile, spuse Portail.

Observându-l pe Establet îndreptându-se, cu paşi hotărâţi, spre comandant, îi ieşi în întâmpinare şi-l trase după sine în celălalt capăt al încăperii.

— Nu-i momentul. N-am terminat cu jupânul din faţă.

— Tocmai de aceea. Eu...

— Sss. Sss. Lasă-l pe comandant să guverneze. Până acum, a făcut-o de minune, adăugă el, zâmbind.

— Dar trebuie neapărat să-i vorbesc. E vital.

— Ia, mai întâi, cunoştinţă de mesajul ăsta care te interesează.

Bombănind, André luă foaia de hârtie şi începu să citească. Brusc, trăsăturile feţei i se împietriră: cel care redactase mesajul utilizase expresia floare necunoscută, ceea ce, în limbaj cifrat, însemna o nouă armă. Căzu pe gânduri; încredinţându-i misiunea, amiralul Verneuil nu făcuse nici un fel de aluzie la posibilitatea unei astfel de descoperiri. Acum, la Paris, lucrul părea cunoscut şi dobândise importanţa cuvenită. Un motiv în plus pentru a găsi cutia înainte de sosirea sovieticilor.

Între timp, Saron-Leperque ordonase reducerea vitezei. Revenind la masa de navigaţie, îl remarcă, la rându-i, pe Establet.

— Ah, iată-vă. O secundă şi sunt al dumneavoastră.

Şi, aplecându-se peste masa de navigaţie, decise:

— Bun, ne vom îndepărta de „client”, menţinându-l pe direcţia optimă a sonarului. Înainte cu 4. Cap-compas la 280, ordonă el timonierului.

André se repezi, agitând foile de hârtie:

— Domnule comandant, nu aveţi dreptul!...

Strigătul său îi făcu pe toţi să tresară. Tânărul timonier rămase cu gura căscată: să îndrăzneşti să te adresezi „sultanului” pe un asemenea ton... Acesta îl fulgeră pe Establet cu privirea:

— Cum vă permiteţi!...

Conştient că exagerase, André încercă să aplaneze:

— Domnule comandant, să mergem în cabina dumneavoastră. O să vă explic...

— Tăceţi! Un cuvânt în plus şi vă arestez!

— Motoarele sunt la 4! comunică cel de la transmiţător, cu glasul cuiva care lansează o sfidare.

— Pe drum la 280! completă cel de la timonă, cu o vagă notă de jubilare în glas.

— Nimic la sonar! adăugă - dealtfel perfect inutil - operatorul, ca să nu rămână mai prejos.

Inima lui Saron-Leperque se umplu de mândrie: îşi simţea echipajul alături cum nu-l mai simţise niciodată. Devenit generos, i se adresă, împăciuitor lui André.

— Ştiu ce-o să-mi spuneţi: ordinele Parisului. Acele ordine se refereau însă exclusiv la misiunea lui „Saint-Bernard”. Din nefericire, ea s-a terminat. În consecinţă, nu mai sunt dator să vă...

— Dar principala misiune nu s-a terminat! Informaţiile pe care acest ultim mesaj ne ordonă să le culegem se află tocmai în cutia de care vă vorbesc. Trebuie, neapărat, s-o recuperăm şi, în prezent, timpul ne e măsurat. Îndepărtându-vă de poziţia iniţială, veţi complica teribil căutările. Ca să nu mai spun că şi curentul ne-a deviat.

— Instrucţiunile pe care mi le-aţi transmis specifică, în mod expres, să nu insistăm în nici un fel dacă întâlnim cea mai mică opoziţie din partea sovieticului. E ceea ce am şi făcut, nu? Rusul a încercat să ne torpileze. Ce vă mai trebuie?

— Tocmai despre asta-i şi vorba! Conţinutul cutiei valorează de o mie de ori mai mult şi decât submarinul ăsta şi decât toate vieţile noastre!

— Pe cinstea mea, aş zice că aţi pus mâna pe arma absolută!

— Nici nu ştiţi cât adevăr grăiţi!

— Atunci, n-aveaţi decât s-o aduceţi la bord!

— Vedea-v-aş în locul meu: operaţiunea nu se petrecea într-un salon!

Replicile se încrucişau precum nişte săbii. Văzând că lucrurile se înveninează, mateloţii de cart băgaseră capetele între umeri şi nu suflau o vorbă; doar cei mai temerari riscau câte o privire furişă. Numai Fieschi, cu privirea în gol şi palmele aşezate pe consolă, părea indiferent la tot ce se întâmplă. Adineaori, când torpila sovietică gonea spre ei, neprimind nici un alt ordin, aplicase automat consemnele permanent valabile: riposta era pregătită, beculeţul roşu se aprinsese. Odată îndeplinită această sarcină, perspectiva morţii îl împinsese, în mod firesc, să se gândească, din nou, la soţie. Şi-o imagina, bronzându-se la soare, impudică, oferindu-şi goliciunea poftelor din jur. Turbat de gelozie, încleştă pumnii. Ah, târfa!

Saron-Leperque îşi pierdu răbdarea:

— Fir-ar să fie, în definitiv, ce-aţi vrea să fac?

— Să recuperaţi cutia aşa cum vă ordonă mesajul.

— Inexact. Mesajul spune: „încercaţi”. Haide, fiţi logic: credeţi că sovieticii o să ne lase în pace în timp ce noi vom plimba robotul nostru teleghidat încolo şi încoace ca s-o găsim?

— În primul rând, pe submarin nu-i decât un singur sovietic. Cred că este chiar comandantul. Ceilalţi sunt morţi. E singur.

— Ceea ce nu l-a împiedicat să ne expedieze o torpilă în fund, deşi, Dumnezeu mi-e martor şi eu aş fi procedat la fel în locul lui! E clar că va reedita figura.

— Nu şi dacă e incapabil s-o facă, rosti, glacial, Establet.

Saron-Leperque tresări cu tot corpul.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Spun că trebuie să-l neutralizăm pe sovietic, să-l reducem la neputinţă... prin orice mijloc! Recuperarea cutiei primează, e mai presus de orice.

— Un act de război? V-aţi pierdut minţile! Gândiţi-vă la consecinţe!

— Credeţi-mă, nu fac decât asta.

Excedat, Saron-Leperque îi întoarse spatele, ridicând ochii spre cer. Dufour şopti la urechea lui Portail:

— Pricepi ceva din mişmaşul ăsta?

— Cred că da, însă, oricum ar fi, treaba noastră e să ne supunem.

Cu compasul în mână, Establet calcula pe masa de navigaţie distanţele: în momentul de faţă „Commandatit Houot" se găsea la mai mult de patru mile marine de „Gortşki". Momentul tocmelilor trecuse. Se plantă înaintea comandantului:

— Domnule!

Saron-Leperque strânse, exasperat, pumnii: ce mai vrea de la el?

— Amiralul Verneuil v-a scris cu propria-i mână: trebuie să vă conformaţi directivelor mele. Ei bine, iată-le: recuperaţi cutia cu orice preţ. Am spus clar: cu orice preţ. Îmi asum întreaga răspundere.

Atins în punctul cel mai sensibil, „sultanul" tună:

— Singurul care-şi poate lua o răspundere sunt eu şi numai eu! Da, sunt singurul care are dreptul să ordone: FOC!

Complet ieşit din sărite, răcnise ultimele cuvinte. Auzindu-l, Fieschi tresări ca un şcolar prins că nu-i atent. Condiţionate de nenumăratele exerciţii şi antrenamente, reflexele reacţionară, poate chiar mai prompt din pricina enervării, nemailăsând răgazul necesar ca să constate caracterul insolit al unui asemenea ordin. Ca un automat, apăsă pe buton.

— Torpila lansată! raportă el în mijlocul stupefacţiei generale.

Kojin triumfa: torpila lui îşi atinsese ţinta în pofida unor condiţii neprielnice de lansare; Scriabin, secundul, ordonase ca proiectilul să fie încărcat în tuburile de jos, lăsându-le pe cele de sus libere pentru şedinţele de antrenament cu materialul de luptă submarină, şedinţe pe care le ţinea cu oamenii aparţinând altor specialităţi: mecanici, transmisionişti etc.

— Un marinar sovietic, un bun comunist, proclama el, trebuie să-şi cunoască la perfecţie nava ca să poată, în caz de

nevoie, să-l înlocuiască la postul de luptă pe tovarăşul rănit sau bolnav.

În condiţii normale, faptul că torpila se afla în tubul de jos n-ar fi avut nici un fel de importanţă, dar în cazul de faţă, proiectilul plecase razant cu suprafaţa platoului vulcanic. Din fericire, programul de ridicare cu câţiva metri după lansare funcţionase ireproşabil şi Kojin se porni să-i binecuvânteze pe inginerii pe care-i înjurase atât de copios cu câteva minute în urmă.

Glorie lor! Sunt cei mai buni din lume!

Totuşi, departe de a se culca pe laurii victoriei, operă încărcarea a două tuburi - cele de sus, de data asta. Nu-i bine să te joci cu norocul! Dimpotrivă, înţelept e să te aştepţi la o posibilă reacţie, să nu te laşi niciodată descoperit, chiar şi după o lovitură la ţintă. Fiara s-ar putea să nu fie decât rănită. Kojin porni mecanismul de aprovizionare automată şi urmări desfăşurarea operaţiunilor pe tabloul de control. Când beculeţele verzi se aprinseră, indicând că torpilele se aflau la locurile lor, se aşeză, scoţând un oftat de satisfacţie.

Chiar în acea clipă, răsună o sonerie şi un leds roşu porni să clipească: sonarul omnidirecţional dădea alarma.

— Svoloci[1]! Chiar şi lovit de moarte, tot îşi arată colţii! exclamă el, cu involuntară admiraţie pentru adversarul său.

Se precipită la sonarul principal: nimic. Cu toate astea, judecând după datele cronometrului, torpila l-a izbit pe francez la mai puţin de două mile distanţă. Şi totuşi, nici un semnal. De necrezut! Era diabolic inamicul! Ei bine, o să vadă el de ce-i în stare Marina rusă. Da, rusă! În acea clipă, Kojin nu se mai gândea la Partid, ci numai la Patrie. Era rus până-n măduva oaselor, comandantul unui vas rusesc înfruntându-i pe francezi, pe descendenţii celor care, în 1812, îi cotropiseră ţara. Copil fiind, Kojin vizitase muzeul „Ermitaj” din Leningrad. O întreagă sală era consacrată campaniei lui Napoleon[2]. Acolo tronau portretele marilor comandanţi de oşti ai ţarului Alexandru I-ul: Kutuzov, Bagration, Barclay de Tolly. N-avea

[1] Ticălos, nemernic (rus.) (n.t.).

[2] Numeroşi ghizi fac în aşa fel încât această sală să fie „uitată” în circuitul grupurilor de turişti francezi (n.a.).

importanţă că fuseseră prinţi; la plesnetul knutului lor, un întreg popor pusese mâna pe arme, la fel cum a făcut şi peste o sută douăzeci şi nouă de ani, ridicându-se împotriva lui Hitler şi a blestemaţilor nazişti. De-a lungul întregii istorii, n-a existat năvălitor care să fi călcat pământul sfânt al Patriei, fără să fie, până la urmă, zdrobit. Şi el trebuia să învingă: o datora strămoşilor, o datora eroicilor combatanţi din timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, o datora oamenilor săi otrăviţi în mod laş.

În sfârşit, un zgomot în sonarul principal: acela al unei elice. Torpila francezului se apropia şi imobilitatea lui „Gortşki" îl condamna fără scăpare... Exista, totuşi, o ultimă eschivă: ca şi toate celelalte submarine sovietice, „Gortşki" era dotat şi el cu o falsă torpilă. Forma şi sistemul de propulsie erau ale uneia reale, ea fiind, de fapt, un simulator perfecţionat, producând o serie de zgomote mult mai puternice decât cele proprii unui submarin: o capcană ideală pentru sonarele inamice. O asemenea torpilă se află în permanenţă în unul din tuburi, de îndată ce submarinul atomic părăseşte baza.

„Băga-mi-aş... Cu siguranţă că Scriabin a plasat-o într-unul din tuburile de jos, alături de cealaltă! Fie ce-o fi!"

Kojin apăsă pe butonul de lansare şi ascultă.

A pornit la fix!

Falsa torpilă urma să se îndepărteze pe-o traiectorie curbă, imitând deplasarea submarinului care manevra ca să evite impactul. Brusc, comandantul păli. Difuzorul restitui ecoul unui şoc, iar vacarmul provocat de elice, în loc să diminueze în intensitate, rămânea constant. Kojin verifică reglajul sonarului. Confirmarea sosi imediat: falsa torpilă înţepenise pe loc. Elicea continua să se învârtă la turaţia maximă, huruia din răsputeri, dar de mişcat nu se mişca deloc.

Explicaţia îi veni pe moment: sistemul electronic simplificat al pseudoproiectilului nu prevedea nici o corecţie a profunzimii. Părăsind tubul, torpila se afundase un pic sub efectul forţei gravitaţionale şi ogiva ei se înfipsese în nămolul de pe fund.

Oare la ce distanţă de „Gortşki"? Suficient de departe ca să deturneze lovitura, sau, dimpotrivă, atrăgând trăznetul asupra

lui? Kojin nu pierdu decât o fracţiune de secundă punându-şi această întrebare. Pierdut sau salvat, esenţial era să se bată până la capăt, să izbească. Încălcând toate regulile, va recurge la sonarul său activ. Acesta îl va detecta pe francez, dar emisiunea sa va spori cosiderabil riscurile. Ei şi? Inamicul încasase deja o torpilă, nu rămânea decât să fie definitiv distrus. Chiar în momentul în care ecranul se lumina, făcâd să apară cercurile sale concentrice divergente, Kojin resimţi o senzaţie bizară: aceea a unui soi de cutremur şi a unei prăbuşiri, de parcă, pentru foarte scurt timp, podeaua i-ar fi fugit de sub picioare. Aruncă o privire în jur: totul părea normal.

„Doar n-oi fi având halucinaţii?...”

Uitându-se, însă, la ecranul sonarului, nu-şi putu stăpâni o exclamaţie: acesta se stinsese. S-ar fi putut să fie o simplă desprindere de contact, datorată zguduiturii, dar pentru repararea defectului era necesară demontarea întregii console şi verificarea tuturor circuitelor. N-ar fi apucat niciodată s-o facă înainte ca torpila inamică să lovească nava, în cazul că simulatorul n-ar izbuti s-o abată din drum. Atunci, să lanseze orbeşte? La urma urmei, de ce nu? Sonarul pasiv repercuta acum zgomotul, în crescendo, al unei elice. Nu mai rămăseseră decât câteva secunde pentru a slobozi ultima salvă. Kojin apăsă rapid pe taste, dictând calculatorului ordinele sale. Înaintea lansării, mormăi câteva cuvinte, aducând vag a rugăciune adresată unui dumnezeu al răzbunării.

*

* *

Sub efectul descărcăturii de aer comprimat care proiecta torpila afară din tub „Commandant Houot” săltă ca un tun sub efectul reculului. O tăcere mormântală se lăsă peste postul central. Marinarii păreau împietriţi. Saron-Leperque dădu să se repeadă la Fieschi, dar izbuti să se stăpânească şi întrebă, cu ochiul crunt:

— Ce-ai spus?

— Torpila lansată, repetă, docil, căpitanul-locotenent, întrebându-se cam ce-ar fi putut stârni mânia şefului său.

— Eşti nebun! Cine ţi-a dat ordin?

— Păi... dumneavoastră, domnule comandant.

— Niciodată în viaţă! Opreşte-o! Deviaz-o! Împiedic-o să fixeze ţinta!

— Nu pot, domnule comandant, bâigui Fieschi, complet năucit. Nu este o filoghidată[1]. Ştiţi şi dumneavoastră că...

Nu-şi isprăvi fraza, cerşind cu privirea ajutorul lui Portail. Acesta rosti sec:

— Exact!

Saron-Leperque îşi muşcă buzele. Îşi amintea prea bine de insistenţele lui Fieschi, sprijinit de secund, de a fi dotaţi cu torpile de ultimul model, pe care însă Biroul materiale-armament considerase că n-ar fi cazul să le aprobe, dat fiind că era vorba de un simplu turneu de propagandă, axat numai pe operaţiunile de ajutorare a submarinelor aflate în dificultate. Când trecuse ultima oară pe la Amiralitate, înaintea plecării de la Cherbourg, irosise cea mai mare parte din timp punând la punct cu cabinetul CEMM[2]-ului detaliile diverselor ceremonii care urmau să se desfăşoare în Marea Britanie şi Canada, abţinându-se de la o pledoarie ceva mai energică în favoarea celorlalte doleanţe, ca să nu-i irite pe ştabii de acolo. Urmarea a fost că submarinul „Commandant Houot” a ieşit în larg cu un lot de simple torpile acustice, excelente, dealtminteri, dar autonome după părăsirea tubului. Acum, una din ele se îndrepta spre obiectiv, fapt confirmat din zece în zece secunde de operatorul sonarului prin apăsarea tastei: „Ochire corectă”. Azimutul proiectilului era în felul acesta transmis calculatorului DLT[3], care-l compara cu cel al ţintei. Linia care se înscria pe masa de navigaţie se prelungea drept spre poziţia, neschimbată, a submarinului sovietic. Fără să vrea, Maurin răsuci şi mai tare cuţitul în rană:

— Cadenţă modificată. Ţinta a fost fixată.

---

[1] Torpilă legată prin cablu de nava lansatoare care-i poate transmite diverse comenzi (n.a.).

[2] Chef d Etat-Major de la Marine (n.a.).

[3] Direction de lancement des torpiles (Direcţia de conducere a tragerii) (n.a.).

Cu inima încleştată, Saron-Leperque aţinti privirea spre ceasul electric, al cărui tic-tac i se păru, deodată, asurzitor. Lângă ceas, pe un alt cadran, se derula numărătoarea inversă: opt... şapte... şase... cinci...

Obrazul comandantului se crispă. Cincisprezece ani de strădanii!

Patru... trei...

Radiolocatorii îşi scoaseră, grăbiţi, căştile de pe urechi. Establet se încordă instinctiv.

Doi... unu... zero.

Submarinele atomice din clasa „Typhoon", cu corpul de rezistenţă dublu, protejat de o a doua cocă şi ea tot dintr-un aliaj de titan şi oţel special, erau considerate ca fiind invulnerabile la oricare din proiectilele clasice. Această impunătoare cuirasă prezenta însă un singur punct slab şi anume la provă, acolo unde se căscau gurile tuburilor lanstorpile. E adevărat că riscul ca un proiectil inamic să lovească tocmai în acest loc era, practic, nul.

Or, tocmai aşa ceva s-a întâmplat: torpila acustică lansată de pe „Commandant Houot" a fost irezistibil atrasă de falsa ei surată, a cărei coadă ieşea din mâlul de pe fund la numai câteva braţe de „Amiral Gortşki". Dispozitivul ei de dare a focului era astfel programat încât să se producă imediat ce zgomotul va descreşte, după ce în prealabil atinsese intensitatea maximă. Ea se prezentă la verticala falsei torpile, îşi urmă drumul timp de o fracţiune de secundă - atât cât i-a trebuit mecanismului să funcţioneze - şi explodă aproape tangent cu extremitatea tuburilor de pe „Gortşki". Acestea erau deschise, Kojin pregătindu-se să lanseze.

Deflagraţia ar fi fost de ajuns ca să avarieze grav nava, distrugându-i prova ca şi cum aceasta s-ar fi izbit, în plină viteză, de o stâncă; ceea ce s-a întâmplat, însă, a fost mult mai rău: torpilele aflate în tuburi şi cele depozitate în siloz explodară prin simpatie. Partea anterioară a lui „Gortşki" se dezintegră literalmente, apa năvăli în uriaşul compartiment în care se găsea „Krotik" şi în tunelul de evacuare. Următorul perete despărţitor, ranforsat, rezistă, prezervând rachetele şi partea centrală, dar tambuchiurile pentru accesul în

tubulatura cablurilor au fost smulse sau au cedat la formidabila presiune şi torentul inundă santina; dublul fund al corpului de rezistenţă nu cedă, dar, îngreuiat cu câteva mii de tone de lichid, „Amiral Gortşki” rămase complet paralizat.

Izbitura îl azvârlise pe Kojin într-un pupitru. Se ridică anevoie, năucit, cu o rană urâtă la frunte. Braţul strâng îi atârna, inert. Se scutură, capul îl ttrdea, durerea iradia prin tot corpul şi, clătinându-se, se apropie de tabloul de control al avariilor. O singură privire i-a fost de-ajuns ca să constate dimensiunile dezastrului. Puzderia de led-uri roşii semnalizau compartimentele inundate. Rezistaseră numai incintele dinspre pupa. Brusc, o pârâitură sinistră, provenind din măruntaiele navei, umplu postul central. Lumina electrică se stinse. Automat, intrară în funcţie acumulatoarele de avarie, dar şi curentul furnizat de ele slăbi cu repeziciune, apoi muri. Inexplicabil, un singur ecran, acela al radiolocatorului omnidirecţional, mai străluci preţ de câteva minute, difuzând unda sa verzuie, după care se stinse şi el, cufundând postul central într-o beznă completă.

Kojin îşi duse mâna validă la beregată. Se sufoca. Scutură din cap aidoma unui taur în arenă, obligându-se să raţioneze; aerul nu era încă irespirabil, dar va deveni, din păcate, foarte curând şi atunci va începe lenta-i agonie. Pe pipăite, ajunse la pupitrul DLT. De-ar putea măcar, înainte de a sucomba, să-i aplice duşmanului o lovitură de moarte! Tatonă, în căutarea butonului de lansare, dar lăsă mâna să-i cadă, ricanând:

— Mare tâmpit! Totul e distrus...

Şi totuşi, încă mai refuza să-şi recunoască înfrângerea; se împleticea între diversele aparate şi instalaţii, izbindu-se de obstacole, scrâşnind de durere, mereu în căutarea unei imposibile soluţii. Pârâiturile venite de jos se amplificau. Îi vâjâiau oare urechile, sau auzea, într-adevăr, nişte tunete îndepărtate? Dinspre nivelele inferioare se infiltra mirosul pătrunzător al acidului sulfuric scurs din acumulatoare.

Atunci, Kojin se decise să nimicească nava. Pentru asta, era suficient să lanseze reactoarele la capacitatea maximă. Private de apă de mult timp, ele se vor ambala şi asta va însemna sfârşitul. Orbecăi, din nou, prin postul central. Braţul

stâng se izbi, chiar în dreptul fracturii, de muchia mesei de navigaţie. Suferinţa îi smulse un muget de fiară rănită. După câteva tentative infructuoase, simţi, în sfârşit, sub degete o manetă pe care o recunoscu şi o împinse până la refuz. Îi răspunse o sonerie slabă: reactoarele se opriseră.

În faţa acestui ultim refuz al Destinului, energia îl părăsi. Resemnat, căzu în genunchi, murmurând:

„Boje moi[1], Milocika...”

Cândva, fusese şi el copil...

În momentul impactului, „Commandant Houot” se găsea îndeajuns de departe de „Gortşki” pentru ca explozia torpilei să nu se traducă altfel decât printr-o serie de bolboroseli într-un difuzor, căruia o mână precaută îi redusese, cu câteva clipe mai înainte, volumul. Urmă unda de şoc, abia perceptibilă la distanţa asta. Copleşit de emoţie, operatorul bâigui reglementara formulă: „ţinta lovită”, ridicând energic degetul gros, ca să fie înţeles şi mai bine. Toţi cei aflaţi în postul central schimbară între ei priviri, departajaţi între satisfacţia profesională şi îngrijorare. Maurin, care era în afara subtilelor stări sufleteşti, îşi puse casca şi anunţă, hlizindu-se:

— Ia apă cu nemiluita.

André închise ochii: Tamara se întorcea în neant. De aici încolo, ea nu va fi decât un caz, ca atâtea altele, pe care să-l claseze în memoria lui de agent secret. Dar în aceea de bărbat?... Iritat de momentana slăbiciune, scutură din cap şi se apropie de comandant. Rezemat de masa de navigaţie, cu fruntea în piept, Saron-Leperque părea că se prefăcuse într-o statuie de sare. Simţindu-l, se învioră şi, ridicându-se, aţinti, pe rând, asupra tuturor celor prezenţi, o privire pătrunzătoare, după care o mută asupra lui Establet:

— Ei, bine...

O mică pauză, apoi:

— Comanda la mine!

În sinea sa, Establet salută folosirea formulei tradiţionale ce reîntrona o autoritate absolută. „Sultanul” îl trase după sine spre ieşire, continuând:

[1] Dumnezeul meu (rus.) (n.a).

— Finalmente, e torpila mea cea care ne-a adus în această situaţie.

Şi, adresându-i-se lui Fieschi, prăbuşit în colţul lui, exclamă:

— O remarcabilă lansare, bătrâne. Bravo! La fel, întregii echipe.

Căpitanul-locotenent roşi până la urechi. În jurul lui, chipurile se destinseră. Maurin stătea mai-mai să plesnească. Ajunşi pe coridor, Saron-Leperque, îl împunse pe Establet cu arătătorul:

— Înainte de orice, băgaţi-vă bine în ţeastă: îmi asum totul! Erorile, greşelile, tâmpeniile, ale mele, ale dumneavoastră, ale tuturor. În rest, aveţi dreptate: pornim în căutarea casetei fără să mai pierdem un minut.

Din pragul postului central, ordonă:

— Dufour, întoarcere la poziţia iniţială. Portail, asiguri aşezarea pe fund. Pregătiţi scoaterea robotului. Mă aflu în cabina mea. Nu ezitaţi să mă alertaţi. Mulţumesc.

Andră îl observa; neaşteptata metamorfoză a „sultanului” îl lăsase perplex. Acesta se răsuci spre el:

— Am nevoie să reflectez. Faceţi la fel. O să vă chem în curând. Pentru că, nu-i aşa, cu sau fără cutia aia, acum nu mai putem spăla putina ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

O luminiţă maliţioasă îi juca în privire. Senzaţia lui Establet era că-i citise gândurile.

CAPITOLUL XIX

Dacă în fumoarul unui portavion, în careul unui submarin, sau într-un „Officers-club” de pe uscat cineva pomenea de contraamiralul Daniel Brennan, zis şi Raging Bull[1] putea fi sigur că va declanşa de îndată o aprigă discuţie, într-atât de contradictorii erau părerile:

— Un tip formidabil, o forţă!

— Da, un ţâcnit!

— Cel mai bun specialist al Aeronavalei! Ce pilot, ce as!

— Aiurea: pomeneşte-mi măcar un singur consemn de zbor pe care să nu-l fi încălcat de cel puţin douăzeci de ori!

— Cu el, ori te ţii tare, ori crăpi!

— Da’ de unde! Poate că-i o brută, dar cu suflet mare. Băieţii lui s-ar lăsa căsăpiţi pentru el!

— În orice caz, e un marinar dat în mă-sa!

— Vrei să zici, doar dat în mă-sa!

Cel în cauză, un colos - 1,92 m. măsurat „la capac” şi 82 de kilograme la cântarul din obor - se complăcea, dealtfel, să-şi justifice reputaţia. La nevoie, mai şi supralicita. Un exemplu, între alte o mie: titular ai unor prestigioase decoraţii dobândite în timpul războiului din Vietnam - pe care nu le arbora niciodată, în ciuda regulamentului - declara oriunde şi oricui:

— Mândria mea cea mai mare din toată perioada campaniei e aceea de a fi fost căpitanul echipei lui Navy, care trei ani la rând i-a pus cu botul pe labe pe căcănarii de la Army.

Gustul său pentru paradoxuri, calamburile, insolenţa în faţa superiorilor deveniseră legendare. Sanford era singurul care-şi găsea păsuire în ochii lui:

— El e excepţia care confirmă regula.

Acesta era omul pe care CNO îl desemnase să supervizeze ansamblul forţelor însărcinate - în mod oficial - să-i supravegheze pe sovieticii porniţi în căutarea submarinului lor avariat. Sanford ţinuse să-l întâlnească pe Brennan înainte ca

[1] Taur furios (engl.) (n.a.).

acesta să-şi ia zborul pentru a lua în primire postul încredinţat la bordul lui „Sikorski”. Întrevederea, înconjurată de cel mai strict secret, a avut loc în biroul comandantului bazei aviatice, de unde avea să aibă loc decolarea. Cei doi se cunoşteau încă de la Annapolis[1]. Conform obiceiului, Brennan atacă berbeceşte:

— Hă-hă, Bob, de unde-mi vine pleaşca acestui mirific comandament în larg, atât de comod în aparenţă? Dacă am citit cum trebuie instrucţiunile tale, n-avem altă treabă decât să-i supraveghem pe Ivani, fără să-i stânjenim câtuşi de puţin. Păi, aşa ceva e plăcintă curată! Dacă învârtiţii tăi de la Pentagon n-au scheunat după o asemenea, misiune, semn e că rahatu’-i cât carul!

Sanford zâmbi în sinea lui. Sub aparenţele unui bădăran, camaradul său de promoţie ascundea un spirit extrem de fin. În plus, nici nu intenţiona să-l ducă de nas:

— Într-adevăr, Dan, există în plăcinta asta şi un oscior.

— Asta-mi ziceam şi eu! exclamă cel interpelat, lăsându-se să cadă într-un fotoliu, care gemu sub greutatea lui. Sanford se instală vizavi:

— Consider că trebuie să fii complet informat, astfel încât, dacă împrejurările o vor cere, să poţi lua iniţiative în deplină cunoştinţă de cauză. Să zicem, în împrejurări delicate.

— Iniţiative faţă de sovietici? pufni colosul. Eu, un pârlit de contraamiral, condamnat să se pensioneze cât de curând, atunci când atâtea creiere strălucite şi mult superioare în grad...

— Încetează s-o mai faci pe matrozul năpăstuit. Dacă eşti ceea ce eşti, a cui e vina?

Brennan schiţă o strâmbătură:

— A păcătoasei mele de guri, evident! Fără tine, n-aş fi obţinut niciodată steluţele de contraamiral, asta o ştiu prea bine.

— Încetează şi cu tămâierea. Te-am avansat pentru că meritai să fii avansat, iar acum te-am ales pentru misiunea asta - Sanford îşi miji ochii - în primul rând pentru că eşti şmecher ca o maimuţă, atunci când nu calci în strâchini, iar în

[1] Sediul Academiei navale americane (n.a.).

al doilea, pentru că, probabil, eşti singurul care nu mi-ai face o porcărie pe la spate ca să-ţi salvezi cariera.

Celălalt se bosumflă:

— Sper că nu te-ai îndoit vreodată?

— Tocmai de aceea te trimit în linia întâi, eu neputând s-o fac.

— Ascultă, Bob, exclamă Brennan, cu privirea dintr-o dată înflăcărată, ştii că începi să mă interesezi!

— Atunci, ascultă-mă cu atenţie. Ceea ce-ţi voi destăinui acum e mai mult decât top-secret. În afara Preşedintelui şi a directorului CLA nimeni nu mai e la curent...

Expunând situaţia celui care urma s-o înfrunte la faţa locului, CNO nu neglijă nici unul din aspectele ei. Trecu sub tăcere doar două din ele, importante în sine, dar a căror cunoaştere nu era indispensabilă pentru ca Brennan să reacţioneze pe linia bunului-simţ în cazul în care s-ar ivi ceva neprevăzut. Mai întâi, din lealitate faţă de Preşedinte, omise să precizeze că Jeremy Flush în persoană informase Kremlinul. Apoi, ca să nu-şi compromită prietenul, tăinui faptul că el, Sanford, cu ajutorul lui Brown şi al Comandorului, făcuse în aşa fel încât francezii să dreagă gafa actualului oaspete al Casei Albe.

— Parisul şi-a prevenit oamenii de sosirea unei escadre sovietice. În principiu, vor dispărea în timp util, dar dacă au dificultăţi, nu uita că sunt, totuşi, aliaţii noştri.

— E o groază de timp de când s-au retras din NATO.

— Da, dar au rămas în lagărul nostru şi asta-i esenţial, asta contează. Dealtminteri am... hâm... am încheiat cu ei o înţelegere: ne vor comunica toate informaţiile obţinute despre „client”.

— O.K. Nici o problemă. Dacă-i cazul, îi corcolesc mai ceva ca o mămică. N-avem noi baftă să vizităm în orice zi un „Typhoon”!

— Mai ales că, în principiu, cel despre care-i vorba n-avea ce căuta la sud de Islanda. Am toate motivele să cred că se pregătea să ne facă o figură din cele mai parşive.

— Dacă înţeleg bine, în cazul în care Ivan nu va izbuti să-şi recupereze submarinul, n-ai să verşi şiroaie de lacrimi.

— Exact. Dar, atenţie, Dan, umbli ca pe ouă. Sanford se ridică: în prezent, ştii tot ce trebuia să ştii şi chiar ceea ce n-aş fi avut dreptul să-ţi dezvălui.

— Fii fără grijă, Bob, îţi sunt prieten.

— Iar eu, ţie. Acum, şterge-o. Eşti deja în întîrziere.

În prag, Brennan se opri:

— Mi-ai spus că roşiii ştiu că le-am localizat submarinul, dar că nu vom întreprinde nimic.

— Întocmai.

— Cine a putut să le... Nu-şi termină fraza şi continuă precipitat: şi chiar dacă sunt la curent cu prezenţa francezilor în zonă, ignoră total intenţia lor de a investiga „Typhoon”-ul. Corect?

— Corect.

— Dar neîncrezători vor fi totuşi, nu?

— Ei sunt întotdeauna neîncrezători.

— Aşa încât, dacă descoperă că... cum ai zis că-l cheamă? ah, da, „Commandant Houot”, că ăsta le scotoceşte submarinul, ar putea deveni deodată ai dracului.

Sanford înclină capul, fără să răspundă. Brennan insistă:

— Ăsta-i osciorul?

— Ăsta-i. Mă bizui pe tine să-i ajuţi cât poţi. Vezi, dacă bănuielile mele se adeveresc, informaţiile pe care prietenii noştri le-ar putea recolta sunt de o importanţă vitală.

— Chiar aşa? exclamă uriaşul, ducând, în chip de salut, două degete la frunte. Constat că nu-i vorba de un oscior, ci de un întreg schelet!

„Straşnic tip Raging Bull ăsta!” îşi spuse Sanford, uitându-se pe fereastră cum se grăbea către avionul ale cărui reactoare se încălzeau. „A priceput perfect tot ce nu i-am putut spune”.

*

* *

La bordul lui „USS Jollydark”, care se îndrepta în imersiune profundă să ocupe poziţia indicată la est de dorsala de la Reykjanes, gradatul de cart la sonar era un robust roşcovan, ceh ca origine, pe nume Joseph Svoboda. Fecior de ţărani din

Minnesota, visa să fie admis la Şcoala militară de Marină din Annapolis. Şi cum succesul candidaturii sale depindea esenţial

de aprecierea pe care i-o face la dosar comandantul după întoarcerea din patrulare, junele submaistru se ruga din tot sufletul să se ivească prilejul de a se distinge, lucru nu tocmai lesnicios când faci parte dintr-un echipaj deosebit de dinamic şi remarcabil antrenat. Svoboda crezu că, poate, i-a zâmbit norocul auzindu-l pe căpitanul Vasquez - care trecea pe acolo cu un mesaj în mână - şoptindu-i, înainte de a dispare pe coridorul care ducea la cabina „sultanului”:

— Fii mai atent ca oricând, băiete.

Surescitat la culme, Svoboda îşi lipea din răsputeri căştile de urechi, străduindu-se să capteze cel mai neînsemnat zgomot. Cu trei ore în urmă, exact înaintea intrării în schimb, maistrul- principal Redgrave, rivalul său în materie de acuitate auditivă, detectase mai multe emisiuni undeva în urma lor, radiolocatoare active care se demascau pentru câteva zeci de secunde numai şi pe care analizorul le identificase imediat ca fiind sovietice.

— Pe puţin patru nave de escortă, plus grosul care vine din urmă. O adevărată armadă. Urmează aproximativ acelaşi cap-compas ca şi noi. „Jollydark” sfârşise prin a se distanţa, furtuna obligând navele de suprafaţă să-şi reducă viteza. Acum, cartul era pe sfârşite, dar atenţia lui Svoboda rămânea la fel de trează. Brusc, tânărul submaistru se încruntă: abia audibilă, la limita bătăii radiolocatorului, discernuse ceva care semăna... da! semăna a explozie. Exact acelaşi sunet pe care-l auzise cu douăzeci-treizeci de minute în urmă, dar atât de slab, încât îl pusese pe seama marii sale dorinţi de a auzi ceva. De astă dată, era mai net, mai prelungit: de fapt, o serie de explozii, aproape simultane, însă totuşi distincte. Se întoarse către „consăteanul** său, timonierul-şef Fiszera, însărcinat cu evidenţa situaţiilor din zonă:

— Hei, Mike! Avem programate azi exerciţii de tir în sudul Islandei, ori lansări cu torpile reale?

— Negativ, Jo, e duminică, sau, mă rog, aproape luni.

Svoboda nu mai ezită şi-l chemă pe ofiţerul de cart care trecea în jurnalul de navigaţie ultima poziţie a navei.

— Domnule locotenent, am prins ceva ciudat de tot. Ca un pattern[1] de grenade antisubmarine.

Locotenentul Milland ridică fruntea. Cunoştea excepţionalul auz al subofiţerului, după cum ştia că „sultanul” nu se supăra niciodată când era deranjat, fie şi pentru un fleac. Îi bătu, deci, la uşă. Locotenent-comandorul Clifford sări din pat şi, cu pijamaua pe el, năvăli fără cea mai mică stânjeneală, în postul central.

— Ce se întâmplă?

Svoboda îi descrise zgomotele:

— Am apucat să notez azimutul. La doi-şase-doi, direct Vest.

Comandantul se apropie de masa de navigaţie, puse mâna pe rigla Cras, trase o linie-şi porni să fluiere melodia Onty You: linia astfel trasată trecea exact peste poziţia submarinului sovietic din clasa „Typhoon” descoperit de el cu trei zile în urmă în staţionare pe fundul mării.

— Daţi-mi un blocnotes, exclamă el. Merită o transmisie.

*

* *

Ca şi cum ar fi vrut să-şi bată joc de previziunile meteo care anunţau o acalmie, furtuna se înteţi şi mai tare. În timp ce distrugătoarele purtătoare de rachete din cadrul escortei erau când cu prova, când cu pupa sub val, culcându-se ba pe un bord, ba pe la altul şi căznindu-se să răzbată prin noaptea de catran, portavionul „Volgograd” îşi croia, majestuos, drumul: etrava sa despica talazurile aproape fără tangaj, sistemul său de stabilizatoare atenuând cu succes mişcările suprastructurilor. Un confort pe care, după istovitoarea zi de exerciţii la care fuseseră supuşi, marinarii îl apreciau în cel mai înalt grad, dovadă şi sforăiturile sonore care umpleau cazărmile echipajului.

Numai viceamiralul Kakoşnikov nu izbutea să-şi găsească somnul. Pînă la urmă, renunţă; sărind din pat, trase ghetele în picioare - se culcase îmbrăcat - puse mantaua pe umeri şi intră în sala de comandă, aflată în imediata vecinătate a cabinei sale de veghe.

[1] Ansamblu de grenade reglate să explodeze ta adâncimi diferite (n.a.).

Halourile verzui ale ecranelor creau o atmosferă de acvarium, reliefând trăsăturile operatorilor. Kakoşnikov nu putea suferi această ambianţă, preferându-i de departe aerul tare şi stropii de apă de pe punţile de comandă din vremurile bune de altădată. Dar, n-ai ce-i face, trebuie să trăieşti în pas cu epoca.

Zărindu-l, căpitanul de rangul I Krupski ieşi din colţul său de umbră şi-i întinse o foaie smulsă din telex.

— Tocmai a sosit, tovarăşe amiral. Comandantul escortei raportează că „Ivan Susanin” a captat cu radiolocatorul lui de distanţă mare un semnal ce poate fi atribuit unui submarin. Contactul s-a menţinut timp de vreo zece minute, apoi a fost pierdut, nava interceptată deplasându-se foarte repede. E un submarin de război american.

— De yankei mă doare-n cot, mormăi comandantul grupării tactice nr. 55. Mă interesează, în schimb, submarinul ăla francez echipat pentru intervenţii în caz de avarie. Nimic nou în direcţia asta?

— Nu, tovarăşe amiral. Ceea ce-i curios e că americanul se îndreaptă exact spre poziţia prezumtivă a lui „Gortşki”.

Kakoşnikov tresări:

— Eşti sigur, Feodor Alexeevici? Nu mi-ai afirmat chiar dumneata că occidentalii o să ne lase în pace?

— Într-adevăr, amiralul Vornov a primit această asigurare din partea Biroului Politic, dar faptele rămân fapte.

Krupski arătă spre masa de navigaţie:

— Am izbutit să facem câteva relevmente succesive: nu încape îndoială, se îndreaptă direct spre el.

Iritat de insomnie, Kakoşnikov mătură aerul cu un gest furios al mâinii:

— În cazul ăsta, dă ordin escortei să mărească viteza ca să-l regăsească.

— Marea e foarte rea, tovarăşe amiral. Fac şi aşa faţă cu greu. Dacă mai şi sporesc alura, veghea radio devine inoperantă din pricina fenomenului de absorbţie. Dealtfel, americanul e încă foarte departe de „Gortşki”.

Exceptând stagiile obligatorii la Şcoala superioară de război a Marinei şi, mai târziu, la Institutul superior de studii navale,

Kakoşnikov se făcea cu faptul că în treizeci şi cinci de ani de carieră nu fusese niciodată detaşat în vreun serviciu pe uscat. N-avea nici cea mai mică simpatie pentru ofiţerii de la marile State-Majore. În ochii lui, Krupski era însăşi încarnarea a ceea ce denumea el, cu evident dispreţ, „hârciogii PC-urilor subterane”. În cazul de faţă, era furios tocmai pentru că interlocutorul său avea dreptate: să descoperi pe o vreme ca asta un submarin de război reperat fugitiv la zeci de mile distanţă era ca şi cum ai căuta acul în carul cu fân.

— Bun, de acord, lasă-i să-şi vadă de-ale lor, mârâi el, întorcând spatele trimisului lui Vornov.

Se pregăti să părăsească sala de comandă, dar se răzgândi şi reveni spre stat-majorist:

— Dacă intenţionează s-o ia spre „Gortşki”, îl interceptăm fără probleme. Elicopterele pot decola mâine în zori. Până atunci, nu crezi, Feodor Alexeevici, că a sosit momentul să difuzăm instrucţiunile verbale - apăsă pe cuvânt - pe care mi le-ai transmis? Emană de la Politbirou, nu-i aşa?

— Exact.

— Bine. Ia un blocnotes. Dictez:

„Orice submarin detectat pe o rază de douăzeci de mile în jurul punctului X ZERO trebuie localizat, iar contactul acustic cu el menţinut, indiferent de dificultăţile întâmpinate. Stop. Utilizarea sonarelor active este autorizată fără restricţii.”

— Fără restricţii, repetă Krupski, aşteptînd cele ce vor urma, cu creionul ridicat.

„Dacă submarinul se apropie la mai puţin de zece mile”...

Un licăr viclean se aprinse în ochii bătrânului lup de mare:

„... să i se semnalizeze să facă cale întoarsă lansându-se grenade de manevră conform instrucţiunilor NATO reproduse în buletinul informativ 327/EMM 2”.

Kakoşnikov aruncă lui Krupski o privire ironică:

— Ei, tovarăşe, ce zici? Îi gonim pe yankei de la „Gortşki” utilizând propriile lor procedee.

Interpelatul dădu din cap:

— Ar putea ţine... dar dacă nu ţine?

— În acest caz, scrie: „Dacă, totuşi submarinul continuă să manevreze apropiindu-se de punctul X ZERO, să se aplice

procedura de atac cu grenade antisubmarine reale. Stop. Legătură permanentă pe lungimea de undă tactică nr. 1. Terminat”. Dă-l la cifrat şi transmite-l tuturor navelor de escortă.

Amiralul se ridică de pe scaun cu o expresie zeflemitoare pe faţă.

— Ţi se pare conform cu instrucţiunile?

— Întru-totul, tovarăşe amiral, răspunse Krupski, încercând un imens sentiment de uşurare.

Kakoşnikov se uită îndelung la el, ridică din umeri şi ieşi fără să mai spună o vorbă.

Ajuns în cabină, adormi buştean.

De la întoarcerea sa în Washington, Sanford era prada unei violente lupte lăuntrice. În mod normal, ar fi trebuit să-i comunice neîntârziat lui Jeremy Flush bănuielile pe care i le treziseră destăinuirile japonezului şi să-i relateze despre proiectul Rosemary. Putea însă alerta un om atât de impulsiv numai în temeiul unei simple ipoteze? Îşi petrecu întreaga după-amiază cu aceste întrebări, conştient că-şi depăşise considerabil drepturile, chiar dacă o făcuse în strictul interes al ţării sale. Către orele douăzeci şi unu, sună la Casa Albă, cerând o audienţă în primă urgenţă. Vocea ascuţită a unei secretare pătrunse de propria-i importanţă îi răspunse că Preşedintele nu s-a întors încă de la Camp David. Văzând în asta un semn al destinului, hotărî să aştepte noi veşti de la „Commandant Houot”. Brown părea că făcuse priză cu succesorul lui Erkmann, ca atare, acesta îl va preveni dacă se întâmplă ceva.

Pentru a face faţă oricărei eventualităţi, Sanford se instală în apartamentul care îi era rezervat în complexul Central Operation din clădirea Pentagonului, locuinţa sa în caz de criză. Aici l-a trezit, în plină noapte, aghiotantul, aducându-i raportul transmis de „Jollydark” şi anunţându-l că amiralul Brennan doreşte să-i vorbească în fonie. Trecând printr-un nou sistem antiintercepţie, care, cel puţin în principiu, excludea orice indiscreţie, legătura era excelentă.

— Care-s noutăţile, Dan?

— Pentru început, înainte chiar de a poposi la noua-mi casă, am dat ordin să fie stropită grădina. Ştii şi tu că florile mătuşii mele au nevoie de îngrijiri.

Mental, Sanford salută prudenţa interlocutorului său, care nu acorda o încredere totală nici măcar unui sistem reputat ca fiind „purificat” 100%. Pentru el, mesajul era clar: inventivul Raging Bull molase pur şi simplu în jurul poziţiei lui „Gortşki** o serie de geamanduri acustice, ultimul model, care permiteau o ascultare de calitate, recepţionată la bordul unui avion evoluând la mai bine de treizeci de mile depărtare. În plus, aceste geamanduri prezentau şi avantajul de a se autodistruge dacă se încerca pescuirea lor fără anumite operaţiuni prealabile. Puteau sovieticii să stea şi-n cap şi-n coadă, că de recuperat lot n-ar fi izbutit să le recupereze.

— Bineînţeles, continuă Brennan, grădinarul lucrează pe blat, aşa că n-are cum să taie chitanţă. E un prieten de-al meu.

Sanford traduse: „Am desemnat pentru această misiune un echipaj sigur şi discret, nu va exista nimic scris”. Aprobă:

— Excelentă idee, Dan. Ce altceva?

— Dulăii vecinului n-au lătrat.. De fapt, sunt încă la dracu’ cu cărţi. În schimb, agitaţie mare în pivniţă.

— Ce-ai spus?

— Tărăboi, tărăboi mare şi repetat în locul unde-s ascunşi bişţarii. Ce fac?

— Aştepţi şi acţionezi aşa cum ne-am înţeles. Eu nu ies din bârlog.

— O.K., Bob, so long!

Sanford aşează receptorul în furcă şi căzu pe gânduri. Explozii, mai multe explozii submarine exact în poziţia comunicată de Preşedinte lui Udarniev. Faptul era confirmat şi de mesajul lui „Jollydark”. Ce dramă se juca acolo, la 110 metri adâncime? Din fericire, escadra sovietică, pe care un satelit o supraveghea neîncetat, se afla încă departe, probabil prea departe ca să poată să fi auzit ceva. Scoase un oftat adânc, apoi făcu semn ofiţerului de serviciu:

— Comunici lui „Sikorsky”... ba nu, liber la cârmă, nu le comunica nimic.

În fond, până în prezent, Brennan se descurcase de minune, era preferabil să fie lăsat în pace. Oricum, imposibil să mai dea îndărăt. Trebuiau, însă, gândite toate consecinţele posibile, încercând să n-o ia la trap, se îndreptă spre biroul său ca să-l sune pe Brown de la telefonul special.

— Alo, Dave?

— Ah, dumneavoastră sunteţi, domnule amiral. Tocmai voiam...

— Stai, ascultă-mă mai întâi. E tărăboi în sectorul „clientului” nostru.

— Ce fel de tărăboi?

— Nu ştiu foarte exact, dar băieţii au captat ecoul unor explozii. Exact unde se află „Typhoon”-ul. Avertizează-l pe noul dumitale corespondent. Şi, pentru numele lui Dumnezeu, „De Gaulle” să nu complice lucrurile cotrobăind prin zonă. Salut!

— Staţi aşa, nu întrerupeţi!

— Ah, aşa-i, voiai să-mi spui ceva. Dă-i drumul.

— Evgheni Petrov e mort, soţia - la fel.

— Nu se poate!

— Oficial. Moscova a anunţat ştirea. Boris Udarniev a fost confirmat în funcţie. A vorbit şi la televiziune. N-am auzit niciodată pe nimeni proclamându-şi dorinţa de pace în termeni atât de belicoşi.

— Of, fir-ar să fie!

Sanford reveni în grabă la Central Operations.

— Forţele noastre navale să intre în ALERTA GALBENĂ!

Ofiţerul de serviciu dădu să scoată o exclamaţie de surprindere, îşi reveni imediat şi se năpusti la Postul de comandă al Transmisiunilor pentru difuzarea ordinului. Două simple cuvinte care aveau să pună pe picior de război sute de nave şi mii de aparate de zbor...

Când dracul îşi vâră coada... într-una din suburbiile Parisului, teroriştii au aruncat în aer o centrală telefonică şi lui David Brown i-a trebuit mai bine de un ceas ca să obţină legătura cu vechiul fort. Când isprăvi ce avea de spus, colonelul Meunier confirmă, cu glas surd, recepţie, după care scrâşni printre dinţi, detaşând bine fiecare silabă:

— Că-ca-tul că-ca-ţi-lor şi în-că o-da-tă că-cat!

CAPITOLUL XX

Robotul teleghidat al lui „Commandant Houot” „domicilia” în faţa chioşcului, într-o nişă practicată în cocă, protejată de un panou glisant. În stare de repaos semăna cu o gigantică broască ţestoasă, cârmele lui verticale şi orizontale evocând labele animalului. Când opera şi-şi desfăcea antenele şi lungile braţe articulate, aspectul lui devenea acela al unui monstruos carustaceu, dotat cu un ochi ciclopic, exorbitat: proiectorul combinat cu camera de televiziune. Fusese conceput pentru explorarea interioarelor navelor scufundate, pentru recoltarea şi depozitarea diverselor materiale şi roci şi pentru „bubuirea” minelor ori a epavelor periculoase pentru navigaţie. Acest model experimental nu avea un alt nume decât o siglă complicată. Spontan, echipajul îl botezase „scurmă-n rahat”.

Robotul nu asculta decât de doi stăpâni: Dufour şi Manach. După cursul de iniţiere la simulatorul Arsenalului de la Cherbourg, ei îl puseseră la treabă în largul bazei de la Lorient, apoi plecaseră să împărtăşească timp de trei săptămâni, existenţa inginerilor de pe „Nautile” în misiune de explorare a zonelor abisale ale Pacificului. Se întoarseră entuziasmaţi după stagiul făcut şi acum ardeau de nerăbdare să pună în practică cunoştinţele proaspăt dobândite.

Condus de pilotul automat în punctul său de plecare „Commandant Houot” stopă şi se lăsă, încetişor, pe fund. Portail se întoarse spre Establet.

— Suntem la punct. Care credeţi c-ar fi zona de explorat?

André aşează rigla de calcul pe masa de navigaţie, al cărei celuloid îl vârstase cu tot soiul de linii convergente.

— Cutia trebuie să se găsească între cincizeci şi o sută cincizeci de metri de aici, într-un sector cu o deschidere de douăzeci de grade. Merge?

— Ne descurcăm.

— Perfect. Azimutul aproximativ ar fi doi-cinci-cinci.

Secundul îi adresă un semn lui Dufour. Acesta, gata întotdeauna să facă plăcere altcuiva, îl plesni amical pe Manach peste spate.

— Dă-i bătaie, patroane. Ai manşa în mână!

Celălalt protestă de formă:

— Ba nu, dom' căpitan, cinstea asta vă revine.

— Haide hai, te văd că mori de poftă. Dă-i drumul!

— Păi... doar cât să-l încerc... „Scurmă-n rahat", să te ferească sfântul dacă o feşteleşti! exclamă maistrul, adresându-se robotului ca unui animal domestic şi se instală în faţa pupitrului de teleghidare.

— Deschideţi panoul, ordonă Portail. Mă duc să-l previn pe comandant.

Manach se execută, aşteptă câteva secunde, apoi apăsă pe un buton. Pe ecranul de televiziune de deasupra pupitrului apăru un soi de nebuloasă: era mâlul de pe fund care nu apucase încă să se lase. Fascicolul proiectorului nu bătea la mai mult de treizeci de metri. Maistrul îl plimbă întâi la dreapta, apoi la stânga, ca să se asigure că spaţiul din jur e liber, după care împinse progresiv un levier.

Robotul lunecă afară din alveola lui şi pluti. Manach operă o scurtă verificare, apoi raportă:

— Gata de manevră.

— Cap 255, comandă Dufour.

Supus, robotul îşi luă direcţia şi se îndepărtă, precedat de un con de lumină. Cordonul ombilical care-l lega de „Commandant Houot" se derula lin.

— Parcurşi 60 de metri, anunţă maistrul-principal.

Establet se apucă să examineze mai atent peisajul care defila pe ecran, creind iluzia că submarinul e cel care se deplasează. Portail îşi făcu apariţia şi-l trase după sine:

— "Sultanul" m-a rugat să-l previn când vom recupera cutia, după care mi-a făcut vânt. Foarte amabil, dealtfel. Pesemne, îşi stoarce din răsputeri creierii.

— Mda... Care-i impresia dumneavoastră?

— Greu de spus. Azi, omul acesta m-a uimit. E clar că preţuieşte mai mult decât reputaţia pe care o are.

— Încep şi eu să cred acelaşi lucru.

Robotul adoptase acum un parcurs sinuos ca să poată baleia totalitatea sectorului demarcat de Establet. Acesta din urmă devenea tot mai îngrijorat:

— Ar fi trebuit să vedem cutia. Sunt sigur că...

Se întrerupse brusc, scoţând o exclamaţie. Pe ecran, decorul, până atunci monoton, se schimbase pe neaşteptate cu desăvârşire, în prim-plan se căsca o gaură uriaşă. În spatele ei, o gigantică stâncă, ce părea să fi fost despicată în două de un paloş vrăjit, strivea sub masa ei un indiscriptibil morman de fiare răsucite şi sfâşiate. De jur împrejur, împrăştiate aidoma unor stropi, fragmente metalice. Dufour tresări:

— Dumnezeule! E „Saint-Bernard”!

Acţionă transfocatorul: camera de luat vederi păru că se năpusteşte înainte, dezvăluind amploarea dezastrului. Obrazul lui Establet se crispă.

— Asta-i, cu siguranţă, torpila rusului, rosti, fatalist, Portail.

André nu se dădu bătut:

— Puneţi robotul să scotocească. Cu un pic de noroc, izbutim să recuperăm măcar una din cele cinci cutii care erau la bord.

— E ca şi cum le-am avea! proclamă Dufour, instalându-se lângă Manach şi introducându-şi mâinile în două manşoane fixate de pupitru.

— De fapt, îi explică el lui Establet, sunt nişte mănuşi groase din piele întoarsă, împănate de contacte magnetice, care, prin relee, fac ca braţele cu cleşti ale robotului să reproducă mişcările degetelor mele. Aproximativ, cam ce fac păpuşarii, dar mult mai precis.

Ora care urmă puse nervii lui André la grea încercare. Manipulate de Dufour, braţele robotului s-au tot întins şi retractat, cleştii lor au apucat bucăţi de metal, dislocându-le, au smuls fascicole de fire, au secţionat mănunchiuri de cabluri, au decupat tablăria ca să ajungă până-n inima încâlcelii de fiare, dar cutiile au rămas de negăsit. Manach îi luă locul şi porni de la zero. Condus de el, robotul ocoli epava scoţând la iveală o fantastică denivelare; ceea ce fusese cândva prova submersibilului se afla, oarecum în echilibru,

deasupra unui abis al cărui fund nu se întrezărea. Establet nu-şi credea ochilor:

— Când am ieşit din el, faleza asta verticală nu exista. Pun mâna în foc!

— O alunecare de teren poate, presupuse ofiţerul cu navigaţia.

Portail se scărpină în ceafă:

— Mă întreb dacă nu-i cumva vorba de un cutremur. Zona e vulcanică.

— Bine, dar noi n-am simţit nimic, obiectă Dufour.

— S-ar putea să se fi produs în timp ce manevram ca să evităm torpila. Un miniseism, suficient ca să...

Manach, care se încăpăţâna să continuie manevrele, exclamă deodată:

— Cred că am înhăţat-o!

Braţul robotului apăru ţinând în cleşte o formă vag dreptunghiulară, aplatizată parcă. Descurajat, André lăsă capul în jos.

— Dacă-i cutia, parcă a trecut printr-un laminor, remarcă Dufour.

Portail şuieră uşurel printre dinţi:

— Oho. Da' ştiu că are ceva forţă în el noul exploziv al rusnacilor! Am citit despre asta într-un buletin al Biroului 2.

— Să mai căutăm, insistă Establet.

— Nu, e prea târziu.

Cu toţii se întoarseră: în pragul uşii se afla Saron-Leperque.

— În ceva mai mult de o oră trebuie să părăsim zona. Acestea-s ordinele. Iar până atunci, mai avem şi alte treburi. Readuceţi robotul la bord.

— Dar...

— Executarea! \

Manach începu manevra. În timp ce robotul se retrăgea, proiectorul lui părea să restituie beznei domeniul ce-i aparţinea. Deodată, comandantul ridică mâna:

— Stop. Măriţi imaginea.

Manach procedă în consecinţă şi, într-un colţ al ecranului, apăru, iţindu-se din mâlul de pe fund, un soi de mică piramidă. Pe una din suprafeţele ei se vedea un mâner.

— E cutia mea! izbucni Establet. Cum de n-am remarcat-o mai adineauri?

Transfocatorul, operând la puterea lui maximă, făcu să apară câteva litere kirilice, barate de o dungă de culoare închisă.

— Uitaţi-vă la scrijelitura aia! E cutia în care am tras încercând s-o deschid.

— În regulă, spuse Saron-Leperque. Recuperaţi-o în viteză, Realmente n-avem timp de pierdui.

— Asta-i ceea ce numesc eu un gol marcat în ultima secundă, făcu, zâmbind, Portail.

— Încalte, Boulier n-a murit de pomană, rosti André, scuturându-şi capul.

Comandantul contemplă îndelung cutia metalică pe care doi mateloţi o aduseseră în cabina lui, apoi dădu din umeri.

— Uite pentru ce m-am băgat în rahatul în care m-am băgat!

— Asta vă era misiunea, domnule comandant, protestă Establet. Nu vă puteţi învinui de nimic din...

Saron-Leperque îl întrerupse cu un gest care voia să spună că, de fapt ceea ce e făcut, e bun făcut.

— Puteţi traduce? întrebă el arătând literele de pe capac.

— Ele nu înseamnă nimic. Probabil, o abreviaţiune.

— Mi-aţi spus că nu poate fi deschisă?

— Specialiştii noştri o să-i vină de hac şi vă jur că merită osteneala.

— Până atunci, mai e... Dealtfel... Dar de ce nu luaţi loc?

André se instală pe un scaun şi aşteptă urmarea. Tăcerea se prelungea. Saron-Leperque o curmă într-un târziu, murmurând ca pentru sine:

— Sovieticii vor sosi în câteva ore. Cu publicitatea pe care televiziunea franceză, engleză şi canadiană au făcut-o turneului nostru, ei nu ne pot ignora prezenţa în zonă. Din păcate, o bună parte din vină îmi aparţine. Cum aş fi putu bănui..., adăugă el cu o mică strâmbătură amară.

O nouă tăcere. Apoi, Saron-Leperque aţinti privirea spre Establet.

— Aceste... vreau să spună conţinutul acestor cutii e, într-adevăr, foarte important pentru ei?

— Pentru ei, pentru noi, pentru toată lumea! Mai mult decât v-aţi putea imagina. Depăşeşte orice închipuire.

— N-aţi putea fi mai explicit? Poziţia mea e dificilă şi...

Chipul lui André deveni ca de piatră. Saron-Leperque clătină din cap.

— Nu-i ceea ce credeţi; nu mă gândeam la mine, dar am de rezolvat o problemă şi-mi lipsesc anumite elemente.

Establet nu fusese niciodată partizanul tatonărilor indirecte. De aceea, răspunse glacial:

— Am impresia că soluţia o cunoaşteţi la fel de bine ca şi mine.

— Nu-s chiar atât de sigur, făcu, grav, comandantul. Ce-i drept, întrevăd câteva şi cel puţin una din ele m-ar putea sili să iau o decizie... neplăcută. Fireşte, oricare ar fi preţul, nu voi căuta să mă eschivez şi-mi voi asuma întreaga răspundere. Nu credeţi însă că, înainte de a opta, ar trebui să fiu mai bine informat?

Se rezemă de spătarul scaunului, cu pieptul drept şi umbra unui surâs în colţul gurii. André îl cercetă cu privirea: hotărât lucru, Saron-Leperque se schimbase, se lepădase de ezitări, părea un om decis, avea ceva nobil în felul lui de a fi. La naiba cu regulile, atunci când împrejurările ies din comun, îşi spuse Andrd Acest om e gata să-şi accepte soarta; înainte de asta, are dreptul să ştie. Establet trase adânc aer în piept şi lansă:

— De acord.

În sinea sa îşi propuse însă să spună adevărul, dar limitându-se numai la ce era indispensabil. Scrupulele astea îi smulseră un zâmbet lăuntric: câţi dintre politicienii pe care-i ştia s-ar fi încurcat-în asemenea probleme de conştiinţă? Atacă, aşadar, subiectul de-a dreptul:

— În urmă cu câtva timp, un savant sovietic a pus la punct o bombă atomică fără degajări radioactive.

Comandantul căscă ochii mari:

— Vreţi să spuneţi că a descoperit faimoasa bombă U, cea după care aleargă toţi cercetătorii din lume?

— Exact. În intenţia lui, această invenţie trebuia să slujească exclusiv scopurilor paşnice.

— Ah, da, am citit pe undeva despre aşa ceva: era vorba de modificarea cursurilor unor fluvii. Iertaţi-mă, v-am întrerupt.

— Kremlinul însă a decis altfel. Primele bombe disponibile, miniaturizate prin nu ştiu ce procedee, au fost îmbarcate pe „Amiral Gortşki” - ăsta-i numele „clientului” nostru - urmând a fi depuse pe fundul Oceanului, în faţa coastei de est a Statelor Unite. Explozia lor ar fi provocat un gigantic val de şoc, un tsunami, devastând marile oraşe riverane, New-Yorkul şi Washingtonul, fără ca cineva să poată bănui că pustiitorul cataclism ar avea alte cauze decât cele naturale. Rezultatul: milioane de morţi.

— Dar e nebunie curată!

— Din păcate, nu. Perspectiva unui genocid l-a revoltat pe savantul de care vorbeam şi, la ora actuală, e mai mult ca sigur că s-a sinucis, trăgând după sine pe toţi colaboratorii lui apţi să fabrice asemenea arme. Planuri, laboratoare, instalaţii, totul a fost, în principiu, distrus. Sovieticilor le vor trebui ani de zile ca să redescopere procedeele de fabricaţie... dacă vor mai izbuti vreodată. Asistentul acestui savant, îmbarcat pe „Gortşki”, era şi el gata să saboteze operaţiunea făcând, cu preţul vieţii, să dispară bombele.

— Grozav, flăcăul ăsta al dumneavoastră!

Flăcăul dumneavoastră... André lăsă capul în jos, simţind cum i se pune un nod amar în gât. Saron-Leperque se agită:

— Nu vă simţiţi bine? Decompresia a fost prea rapidă. Vedeţi, doctorul v-a prevenit...

— Nu, nu, merge. Mi-a fâlfâit niţel aorta, dar a şi trecut. Bun, continui. Acum, operaţiunea e avortată, deoarece sunt cu toţii morţi.

— Exceptându-l pe cele care a încercat să ne torpileze. Probabil, acum s-a dus şi el, dar nu putem fi absolut siguri.

— În orice caz, supravieţuitorul - mai mult ca sigur, comandantul navei - ignora natura armei şi efectele pe care le-ar fi produs.

— Cu neputinţă!

— Ba aşa e, vă garantez. Cutia recuperată conţine esenţialul: secretul invenţiei se află înăuntru. Iată, acum ştiţi totul.

— Vă mulţumesc pentru încredere. Bun. Să facem bilanţul. Dar, mai întâi, vă pot pune o altă întrebare? Cine de la noi e la curent cu realizarea acestei bombe curate?

— Nimeni.

— Cum adică, nimeni? Atunci, de ce a fost trimis în misiune „Commandant Houot”?

— Singurul lucru pe care-l ştiam era situaţia, cu totul specială, în care se afla submarinul. Nici cu gândul nu gândeam că am să găsesc la bordul lui această fantastică armă.

— Dar „floarea necunoscută” din mesaj?

— Am fost la fel de surprins ca şi dumneavoastră. În orice caz, dacă Parisul a aflat ceva, a fost după plecarea mea.

Saron-Leperque se încruntă:

— E aici ceva care nu mi-e clar: dumneavoastră m-aţi asigurat că sovieticii nu ştiu nimic despre dezastrul de la bordul submarinului, or, o întreagă armadă se îndreaptă spre locul accidentului, adică spre noi, iar Parisul ne ordonă s-o ştergem în viteză. S-ar părea că cineva a prevenit Moscova.

— Exclus în ceea ce ne priveşte. În afara Primului ministru şi al ministrului Apărării, doar amiralul Verneuil şi amiralul Roubaud mai sunt la curent.

— Să admitem. Dar sovieticii... După părerea dumneavoastră, cum vor reacţiona descoperind că submarinul le-a fost torpilat?

— Mai mult sau mai puţin violent: depinde care e tendinţa dominantă la Kremlin.

— Ia staţi: am ceva care o să vă intereseze.

Saron-Leperque deschise unul din sertare, scoase de acolo o foaie de hârtie dactilografiată şi o împinse spre Establet.

— În timp ce eraţi ocupat cu recuperarea cutiei, şeful transmisioniştilor mi-a adus buletinul informativ pe care-l citesc întotdeauna înainte de a fi afişat. Uitaţi-vă la pasajul bifat.

Andrd citi cu jumătate de voce:

...EVGHENI PETROV, PRIMUL SECRETAR AL PCUS ESTE, SE PARE, GRAV BOLNAV ŞI PROVIZORIU ÎNLOCUIT DE ACTUALUL DIRECTOR AL KGB BORIS UDARNIEV.

Trăsăturile feţii i se înăspriră.

— Ceva mai rău nici că ni se putea întâmpla. E cel mai belicos din toată gaşca de acolo!

Saron-Leperque îl aprobă cu un semn al capului. Cineva ciocăni la uşă: era Portail.

— Un mesaj în flash, domnule comandant.

Acesta aruncă o privire peste cele scrise, apoi înapoie hârtia secundului.

— OCTOMBRIE BIS. În cazul nostru, nu modifică mare lucru. Mulţumesc.

Odată Portail plecat, explică:

— OCTOMBRIE e cuvântul convenit pentru a pune întreaga Marină în alertă sporită. BIS înseamnă zona cea mai sensibilă, în ocurenţă Atlanticul de Nord. S-ar părea că lucrurile se precipită, ce ziceţi?

— De la Udarniev te poţi aştepta la orice. Dacă află că l-am torpilat pe „Gortşki”, poate oricând decide să aplice Franţei o pedeapsă exemplară, spunând la toată lumea şi de ce a făcut-o.

— N-aş crede. Avem forţa noastră de descurajare.

— Rămâne de văzut: dacă sovieticii atacă unul din port-avioanele noastre utilizând arme convenţionale, noi o să recurgem oare la cele atomice?

— Bine, dar... Avem aliaţi. Statele Unite...

— Preşedintele Flush e departe de a fi un vultur. Atâta timp cât ţara lui nu-i direct agresată...

André avu un gest elecvent şi continuă:

— ...ca să nu mai spun că vina-i a noastră. Împrejurările şi detaliile nu mai au importanţă: am invadat o nava sovietică, echipajul ei s-a apărat şi noi am avariat-o grav, dacă nu cumva şi mai rău. În plină pace! În asemenea condiţii şi cu un Udarniev la putere, cine mai poate prevedea urmările? Unde se va opri escalada? Din acest moment, totul devine posibil!

Saron-Leperque se ridică:

— Aveţi perfectă dreptate. Cu ochii aţintiţi în tavanul cabinei, urmă: M-am făcut avocatul diavolului, dar adineauri aţi spus adevărul: cunosc soluţia. Sigur, m-am căznit să născocesc şi altele, de pildă, legitima apărare, dar în sinea mea ştiam că, de fapt, nu există decât una singură. Mi s-a impus, cred, chiar în clipa în care torpila mea l-a lovit pe „Gortşki”.

Establet se sculă la rându-i. Comandantul se răsuci spre el. Chipul lui era acela al unui om care, brusc, a scăpat de o grea povară. Aruncă, dezinvolt:

— Camarazii mă consideră drept unul care-i mort după avansări. Pe bună dreptate dealtfel! Am intrat în Şcoala navală cu intenţia clară ca, într-o zi, să devin marele patron al Marinei. Ei bine, n-o să fiu niciodată şi, culmea, nu regret deloc!

Scoase un soi de chicotit:

— Da, e destul de ciudat şi primul uluit sunt eu însumi, încerc chiar o senzaţie de plenitudine. Binecuvântez clipa, cum spune Faust al lui Goethe.

Privirea i se aprinse.

— Şi ştiţi de ce? Pentru că voi hotărî de unul singur. În zilele noastre e un rarisim privilegiu. Uitaţi-vă la amiralii noştri: în cel mai fericit caz, pot lua anumite iniţiative tactice, dar întotdeauna în cadrul unor instrucţiuni precise. Chiar şi şeful Stalului-Major al Marinei; nu el e cel care decide nici asupra construirii marilor nave, nici a efectivelor şi, mai cu seamă, nici asupra intervenţiilor. Ce-i drept, e regretabil, dar nu mai avem ministru la Amiralitate şi toiul se centralizează la nivel guvernamental. Pe când un comandant aflat în larg... în acest moment, stă în puterea mea să declanşez sau să împiedic un război mondial şi nu există nimeni care să-mi dea ordine. Până acum câteva ceasuri nu eram decât un cadru superior, directorul unei uzine pe care o conduceam având ca principală idee să urc treptele ierarhiei. Iată însă că am redevenit SULTANUL, ca pe vremurile corăbiilor cu pânze pornite să descopere noi ţărmuri. După-Dumnezeu-singurul-stăpân-la-bord, colonel-tată-al-regimentului şi alte vechi lozinci! I-aţi

văzut pe oamenii mei? Nu s-au înşelat şi cred că au înregistrat această schimbare a mea, înainte chiar să-mi fi dat eu seama.

Glasul i se frânse.

— Şi nici măcar nu-i pot salva. Nu am acest drept. Exclus ca supravieţuitorii să nu vorbească. Nevestelor, rudelor, iubitei, unor prieteni. E perfect omenesc. Or, datoria mea e să fiu inuman.

Andră se uita la el, profund emoţionat. Dar Saron-Leperque îşi revenise. Se aşeză calm şi continuă pe un „ton potolit, ca şi cum ar fi expus tema unui exerciţiu oarecare:

— Pentru început, vom plasa sub epava lui „Saint-Bernard" câteva încărcături explozive pe care le-am luat cu noi în vederea unor demonstraţii cu robotul. Asta pentru eventualitatea că una din cutii a rămas intactă. În nici un caz, nu-i aşa, ca nu trebuie să ajungă în mâna sovieticilor? După aceea... Tare n-aş vrea să mă gândesc, dar n-am încotro.

Establet avu o mişcare atât de bruscă, încât îşi răsturnă scaunul.

— Domnule comandant, aş...

— Aveţi o idee mai bună?

— Nu, domnule comandant, eu... aş fi vrut, ah, fir-ar să fie! uitaţi, v-am judecat greşit şi-mi pare rău. Dacă-mi permiteţi, voi considera ca o mare cinste să rămân aici, cu dumneavoastră, sub ordinele dumneavoastră până la capăt.

Saron-Leperque agită arătătorul în semn de refuz.

— Nu, dragul meu. Dumneavoastră vă revine sarcina să duceţi cutia şi să raportaţi despre cele întâmplate. Sus de tot trebuie cunoscut adevărul. Eu...

Lăsă fraza neterminată, ca să rostească pe tonul cel mai sec:

— Să nu mai pierdem timp. Nu există altă ieşire, o ştiţi la fel de bine ca şi mine.

Şi, aplecându-se peste interfon:

— Alo, postul central? Daţi-mi-l pe secund. Ah, dumneata eşti? Fii bun şi vino până aici.

Portail ascultă fără să clipească ordinele comandantului şi doar o uşoară crispare a fălcilor îl trădă, către sfârşit. Saron-Leperque întrebă:

— Te aşteptai, nu-i aşa, la ceva de genul ăsta?

Secundul se mulţumi să încline capul drept răspuns, apoi se întoarse spre Establet.

— Vă echipaţi de pe acum şi mergeţi în sas. Vă largăm imediat după detonarea încărcăturilor.

Înghiţind în sec, André se ridică şi-şi aţinti privirea asupra celor doi ofiţeri. Ambii îi zâmbeau. Acelaşi zâmbet senin şi totodată călduros. Ar fi dorit, greşind, fireşte, să descopere în el şi un pic de condescendenţă, dar nu. Se simţea doar exclus, exclus prin natura misiunii sale, dar asta nu făcea senzaţia mai puţin neplăcută. Nu era nici în firea sa, nici în obiceiuri să părăsească linia întâi, lăsându-i acolo pe alţii. Deschise gura să spună ceva, nu găsi nimic potrivit şi atunci luă poziţia de drepţi într-un soi de salut mut, apoi părăsi rapid încăperea. Saron-Leperque îl urmări cu privirea:

— Nu-l invidiez, spuse el.

CAPITOLUL XXI

Cum trebuiau aşezate încărcăturile explozive sub carcasa lui „Saint-Bernard” pentru a fi asigurată distrugerea lui totală? Dufour şi Manach se sfătuiseră cu Fieschi, expert în explozive. Finalmente, cea adoptată a fost soluţia propusă de maistrul principal.

— Dacă reuşim să facem epava să se prăbuşească în prăpastia creată e cu atât mai bine.

În timp ce robotul, pilotat de Dufour, dispunea, pe rând, trei încărcături între partea centrală a micului submersibil şi stânca crăpată, aceasta urmând să amplifice unda de şoc în momentul exploziei şi o a patra sub ceea ce fusese cândva pupa, Establet, în echipamentul de scafandru cu care venise pe „Commandant Houot”, dar ţinându-şi casca sub braţ, pătrundea în compartimentul de evacuare. Portail îl aştepta lângă uşă.

— Cutia e înăuntru. I-am făcut şi un soi de ham ca s-o puteţi prinde la centură.

André, cu gâtlejul încleştat, dădu din cap.

— Sper că greutatea ei n-o să vă stânjenească pentru ieşirea la suprafaţă.

— O să umflu bărcuţa pneumatică imediat ce părăsesc sasul. Voi căpăta un plus de flotabilitate pozitivă. Dacă nici asta nu ajunge, mai am şi aşa ceva, spuse el, arătând spre un sac de marinar luat de la magazie. Ţinându-l deschis cu gura în jos şi pompând în el amestecul din buteliile de respirat, va funcţiona ca o paraşută ascensională. E un vechi truc utilizat pentru scoaterea de pe fund a amforelor ce se mai găsesc în Mediterană. L-am învăţat pe vremea când eram la Aspretto[1].

— Ingenios! N-are cum să nu meargă.

[1] Fost centru al scafandrilor militari - şcoală a direcţiei..Acţiuni” - dizolvat, apoi transferat în Bretagne, după cazul Rainbow Warrior (n.a.). Numele unui vas aparţinând organizaţiei „Green Peace”. dinamitat de un comando francez într-un port neo-zeelandez. (n.t.).

Cei doi se priviră în tăcere. Portail o curmă primul, cu oarecare timiditate în glas:

— N-am prea avut timp să facem cunoştinţă...

— Îmi pare şi mie rău.

— Probabil, suntem cam de o vârstă. Mi-ar face plăcere... mi-ar face plăcere să vă spun tu, adăugă secundul.

— Dacă doreşti! replică, spontan, Establet.

— Sunteţi... adică, eşti, cu siguranţă, mai vechi în grad ca mine.

— Promoţia Tholent. Dar dum... dar tu?

— N-am trecut pe la Navală. Provin din rezervă.

— Nici o importanţă.

O tăcere. André trase adânc aer în piept:

— Pot face ceva pentru tine când... în sfârşit, când voi reveni în Franţa?

Secundul scutură din cap:

— Sunt celibatar şi fiu unic. Părinţii nu mai trăiesc, aşa că... Oricum, îţi mulţumesc.

— Ei bine, atunci... făcu Establet întinzându-i mâna. Portail i-o strânse îndelung, apoi îl bătu pe umăr.

— Grăbeşte-te, eşti cu timpul la limită.

André îşi încleştă dinţii şi păşi peste pragul înalt al sasului fără să se mai uite îndărăt. Pe când greaua uşă se închidea în urma lui, crezu că-l aude pe Portail murmurând: Dumnezeu să te aibă în pază.

Înăuntru, un bec se aprinse avertizându-l că se inundă compartimentul. Îşi puse casca, o clipă fu ispitit să se branşeze pe interfon, apoi renunţă: totul fusese deja spus.

„N-am voie să eşuez”, gândi el.

Odată amplasate încărcăturile explozive, Dufour trecu la partea cea mai delicată a operaţiunii: racordarea detonatoarelor la un mic radio-receptor, bine proptit de stâncă. Un aparat rudimentar, destinat să primească doar un singur impuls. Înainte de a izbuti, a fost nevoie să refacă de câteva ori manevra, enervându-se şi năduşind din belşug, în timp ce Fieschi şi Manach, cu privirile lipite de ecran, îl copleşeau cu sfaturi şi încurajări.

Văzându-i atât de prinşi cu treburile lor, Saron-Leperque se opri în pragul postului central, fără să-şi semnaleze prezenţa. Manach îl descoperi în clipa când se întoarse să branşeze circuitul telecomandei. Pe un ton pe care-l dorea vesel, „sultanul” lansă:

— O frecăm, o frecăm?

Dufour ridică o mână:

— Gata, domnule comandant, dar ne-a dat de furcă.

— În regulă. Readuceţi robotul la bord şi ocupaţi poziţia prevăzută. Să fiu prevenit când…

Nu-şi termină fraza, se răsuci pe călcâie şi se înapoie în cabină. Imediat, însă, îi păru rău; mai adineaori, simţise nevoia să fie singur, dar îşi dorea, dimpotrivă, să fie în mijlocul oamenilor lui până în ultimul moment. Ca atare, aşteptă, de formă, câteva minute, după care se înapoie în postul central.

Robotul revenise în nişa lui, dar panoul glisant rămăsese deschis într-un scop dublu: să permită utilizarea camerei de televiziune şi, prin mijlocirea antenei, să transmită impulsul care avea să declanşeze exploziile.

— Ne aflăm la trei sute de metri de obiectiv, anunţă Dufour.

— Acţionaţi, răspunse Saron-Leperque.

Manach răsuci comutatorul telecomenzii. Pe ecran apăru o străfulgerare, urmată de zgomotul unei unice explozii.

— Simultan toate! exclamă Fieschi. Asta zic şi eu material de calitate!

De când fusese felicitat de comandant, buna lui dispoziţie părea să fi revenit. Saron-Leperque aprobă cu un semn al capului:

— Să vedem rezultatele.

Localizarea vechii poziţii n-a fost tocmai uşoară: stânca se volatilizase, carcasa lui „Saint-Bernard” dispăruse complet.

— Stabilizaţi nava deasupra falezei şi lansaţi robotul, ordonă comandantul.

Maşinăria basculă şi începu să coboare de-a lungul peretelui vertical, o adevărată despicătură în suprafaţa platoului. După ce parcurse vreo douăzeci de metri, Manach îşi îngădui să observe:

— Ar trebui să-l readucem, domnule comandant. Riscăm să se agaţe şi să fie pierdut.

— Asta, în nici un caz! Scoateţi-l!

— E un gropan cât toate zilele! Dacă bietul nostru „Saint-Bernard” a ajuns pe fundul lui, n-o să-l mai găsească nimeni!

— S-a făcut şi s-a făcut cum trebuie! proclamă Portail, pătrunzând în postul central. Saron-Leperque îi aruncă o privire interogativă, secundul se apropie de el:

— Sasul l-am deschis prin comandă locală, şopti el la urechea comandantului. Nimeni n-avea cum să remarce ceva, cu toţii erau mult prea interesaţi de robot.

— Foarte bine. Aduni echipajul aşa cum ne-am înţeles. Să zicem, în douăzeci de minute. Caută să le captezi atenţia, va fi nevoie de cel puţin un sfert de oră.

Imediat după explozie, Establet îşi organiză ieşirea. Fixând cutia între coapse şi agăţând capătul saulei bărcuţii pneumatice de breteaua costumului, potrivi sacul de marinar cu gura în jos şi introduse în el capătul de respirat, cât mai adânc. Aerul din butelii purjă la iuţeală o parte din apă şi sacul, astfel umflat, urcă lipindu-se de tambuchiul de evacuare. André prinse o carabină de inelul sacului şi fixă şiretul lui de breteaua cealaltă a costumului de scafandru. În acest fel, flofabilităţile pozitive ale sacului şi bărcuţei pneumatice aveau să se exercite în condiţii optime. Reintroduse muştucul în gură, se forţă să respire normal şi aşteptă.

Când tambuchiul de evacuare se deschise, lăsă sacul să pornească în sus, împinse bărcuţa afară din sas, inspiră profund şi trase siguranţa buteliilor cu bioxid de carbon: mica ambarcaţiune de cauciuc se umflă instantaneu şi Establet se simţi aspirat spre suprafaţă. Desfăcu picioarele, lăsând cutia să atârne - chinga cu care fusese legată măsura vreo doi metri şi n-avea cum să-i stânjenească ascensiunea. Ca s-o facă mai rapidă, vârî iarăşi muştucul în gura sacului, mărind cantitatea de aer, el însuşi urcând cu apnee, golindu-şi, progresiv, plămânii. La jumătatea parcursului, inspiră o nouă doză de amestec şi se forţă apoi să expire cât mai lent cu putinţă. Sacul îl trăgea irezistibil după sine. Andră consultă

cronometrul: două minute şi zece secunde de când părăsise sasul.

Din fericire, bărcuţa ieşi la suprafaţă într-o scobitură a valului şi se aşează cu fundul în jos. André profită de mişcarea ei, bătu energic din labe şi se căţără înăuntru. Dezlegă de la breteaua costumului şiretul sacului şi îl legă de saula fixată de-a lungul bordajului; acum, sacul avea să-l slujească drept ancoră plutitoare, împiedicând bărcuţa să se aşeze în traversul hulei. După ce-şi trase sufletul, începu opinteala pentru scoaterea cutiei la suprafaţă. Ticăloasa era grea, chinga îi zdrelea degetele. Nu isprăvise cu chinul, când ambarcaţiunea ajunse pe creasta vasului, ridicându-se aproape la verticală.

„Dacă se dă peste cap, m-a luat dracu’”, îşi spuse el.

Dar, bine orientată de sac, bărcuţa încălecă coama şi lunecă pe partea cealaltă. Acum, cutia era chiar lângă bord; adunându-şi ultimele puteri, Andră se răsuci pe o parte, trăgând disperat de chingă. Cutia basculă peste bord şi căzu peste el. Durerea îl fulgeră prin toată coapsa. Sleit, se trânti pe spate, cu faţa la cer. Abia în acel moment realiză pe deplin caracterul definitiv al despărţirii sale de submarin. Închise ochii: rolurile fuseseră ireversibil împărţite, trebuia să-l joace pe cel care-i revenise şi nu mai putea face nimic pentru ceilalţi.

— Nemernică meserie! scrâşni el şi întinse braţele să desprindă faşia de leucoplast care proteja butoanele radioemiţătorului încorporat în bărcuţă. Desfăcu antena telescopică şi puse aparatul în funcţiune.

Din nou, Comandorul se afla la vechiul fort ca să asculte relatarea lui Constant Meunier în legătură cu ultima conversaţie avută cu David Brown. Auzind de explozie, sări în sus:

— Va să zică, informaţia lor era falsă! N-aş fi crezut niciodată aşa ceva din partea lui Sanford!

— Vreţi să spuneţi că sovieticii n-ar fi cu toţii morţi sau fără cunoştinţă? Dar prietenul nostru părea convins de contrariu.

Dealtfel, faptul e confirmat şi de transfug, or el e în perfectă măsură să ştie de vreme ce...

— Atunci, cine a deschis focul? tună Comandorul. Sunt sigur că nu ai noştri!

— Poate, un accident?

— Ar fi prea frumos. Dacă însă a avut loc o ciocnire...

Chipul lui Erkmann deveni de o fixitate înfricoşetoare, ochii îi scăpărau:

— ... Ar putea însemna un război şi răspunderea îmi revine!

Meunier se îmbătoşă:

— Permiteţi-mi, domnule comandant, eu am fost cel care l-am sfătuit pe Primul ministru...

— Să fim serioşi! Când am stabilit legătura cu Brown, ştiam foarte bine despre ce-i vorba şi mă ambalasem ca un puştan. Ce splendidă lovitură, nu-i aşa? Dealtfel, nu mai contează. Turbez însă la gândul că suntem în imposibilitate de a mai întreprinde ceva!

Într-adevăr, comentă sec colonelul. Şi asta nu-i încă totul: Brown m-a rugat în mod expres să ne ţinem portavionul deoparte. Ar trebui s-aflăm ce planuri au cei de la Langley?

— E, cu siguranţă, ideea amiralului Sanford. Presupun că se teme ca aparatele de pe „Charles de Gaulle” să nu se apropie prea tare de ruşi. Imaginează-ţi numai că unul din ele se prăbuşeşte, că pilotul e salvat şi luat la întrebări. Cu drogurile pe care le au, spune totul.

— Dar nici nu putem să ne lăsăm oamenii de izbelişte, tocmai în momentul în care portavionul i-ar putea ajuta.

— Bineînţeles că nu.

— Haideţi să recapitulăm: amiralul Verneuil a dispus ca „Commandant Houot” să părăsească de urgenţă zona...

— ...Cu cel puţin patru-cinci ore înainte de sosirea escadrei sovietice.

— Iar „Charles de Gaulle” urmează să rămână prin vecinătate?

— Nu cunosc termenii exacţi ai mesajului primit de el, dar bănuiesc că amiralul Verneuil, fără a deconspira în ce constă misiunea lui „Houot”, i-a indicat poziţia submarinului sovietic ca fiind centrul unei zone sensibile.

— Şi ce credeţi că va face portavionul nostru?

— Va naviga la limita razei de acţiune a elicopterelor sale, trimiţând patrule aeriene în direcţia respectivă.

— În acest caz, amiralul Sanford are dreptate!

— Nu, fiindcă şi amiralul Moureau e un vulpoi viclean, care a înţeles necesitatea de a se arăta cât mai discret.

— Atunci, domnule comandant, lucrurile se simplifică: nu mişc un deget. Dealtminteri, nici n-aş putea să iau - în viitorul imediat - legătura cu Primul ministru: îl primeşte, la Roissy, pe preşedintele Barsac. La urma urmei, chiar pică bine: de când am făcut aluzie la proiectul Rosemary, Marbifer nu-şi mai găseşte astâmpăr. Împotriva opiniei mele categorice, a şi expediat un mesaj pentru „Commandant Houot”. Poftim, am primii o copie.

Erkmann luă foaia de hârtie întinsă de colonel, o parcurse cu privirea şi o aşează pe birou:

— Într-adevăr, abosolut de prisos: băiatul ştie ce are de făcut.

— Exact. Să revenim la explozii. Ori Establet e amestecat, ori oamenii noştri le-au auzit primii, exceptând cazul că „Commandant Houot” a şi plecat, considerând misiunea încheiată. Sau - şi e o eventualitate de luat în consideraţie - nu va reveni niciodată. Sigur, e lesne de făcut supoziţii instalat confortabil într-un fotoliu, dar cred că decizia cea mai înţeleaptă e să acordăm toată încrederea celor de la faţa locului.

Comandorul se ridică, aţintindu-şi degetul arătător spre Meunier:

— Văd, paraşutistule, că începi să pricepi ce-i aia marina. Ştii care-i rugăciunea navigatorilor marsiliezi? „Maică Precistă, ocroteşte-i pe marinari când sunt pe uscat, că pe mare ies şi singuri din rahat!”

Şi, încheindu-şi nasturii de la trenci, conchise:

— O să fie furtună. Reumatismele nu m-au înşelat niciodată.

*

* *

La bordul unui vas de război, ofiţerul cu poliţia nu e numai gradatul însărcinat cu supravegherea vieţii de zi cu zi a

echipajului şi cu menţinerea disciplinei la bord. Principalul său rol este - poate - acela de a lua pulsul oamenilor îmbarcaţi, de a le radiografia stările de spirit şi de a-l informa în permanenţă pe comandant.

Pe „Charles de Gaulle”, maiorul Mahut se achita admirabil de această sarcină. Sever dar drept, neîntrebuinţând niciodată cuvinte ordinare atunci când îi freca ridichea vreunui matelot (exceptând înjurăturile în dialect breton care, făcând parte din tradiţie, nu puteau fi socotite insultătoare), ofiţerul se bucura de stima tuturor. Nu recurgea la turnători ci opera numai cu destăinuiri spontane, infinit mai utile pentru cunoaşterea fluctuaţiilor moralului trupei.

Trecuseră aproape patruzeci şi opt de ore de când un elicopter decolase într-o direcţie necunoscută cu doi pasageri misterioşi la bord. Accidentul mortal care îndoliase această decolare fusese dureros resimţit de toată lumea. Personalul punţii de zbor declara sus şi tare că nu mai văzuseră asumându-se asemenea riscuri, fie că se refereau la apuntarea celor două ACM-uri, fie la misiunea lui NH 90 întors cu joja de carburant la zero. Şi cum, Tholent şi Ros, în careul ofiţerilor, iar Cardon, în cel al maiştrilor tăceau chitic în legătură cu acest zbor periculos, ei care, în mod normal, l-ar fi descris cu un puhoi de amănunte, comentariile şi supoziţiile curgeau cu nemiluita.

Ca în fiecare dimineaţă, Mahut veni la raport la căpitan-comandorul La Nabour:

— Băieţii sunt nedumeriţi, domnule comandant. Şi atunci, în mod firesc, îşi pun întrebări. Sigur, ordinele sunt executate, aici nu-i nici o problemă, dar n-o fac din inimă, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

— Înţeleg foarte bine.

— Dacă s-ar putea, nu ştiu nici eu ce să zic, să li se explice un pic... Ieri, după slujbă, când s-a adresat echipajului, domnul amiral n-a suflat o vorbă despre misiunea elicopterului. Dacă ar fi făcut măcar aluzie la importanţa misiunii, băieţii ar fi luat-o mult mai bine.

— Ia spune-mi, sunt chiar idioţi băieţii ăştia ai dumitale închipuindu-şi că pentru orice fleac...

— Nenorocirea e că se găsesc dintr-ăia care lansează tot soiul de zvonuri. Întrucât unul din cei doi civili avea cu el un ditamai sac, se vorbeşte de o operaţiune cu parale multe; mari fonduri exportate pe şest în Statele Unite...

— Ce tâmpenie! Îi ştii pe autorii acestor mârşăvii?

— Oh, am bănuieli: mereu aceiaşi, cei trei din Billancourt[1]. Mari pezevenghi: lansează câte o şopârlă şi, după un timp, îşi amintesc de ea. Ar fi o treabă să-i putem debarca.

— Ca să-i trimitem unde? Pe alte nave ca s-o ia de la capăt? Nu mai avem de mult unităţi disciplinare şi cred că-i mai bine aşa.

Mahut clătină din cap, nu tocmai convins.

— Şi apoi, ne-ar trebui dovezi şi n-aş vrea ca un camarad să depună mărturie împotriva altui camarad. Nu-i chiar atât de grav, adăugă el cu un gest liniştitor al mâinii. Necazul e că ieri echipajul a rămas inactiv din pricina furtunii care ne-a obligat să suspendăm orice activitate aeriană. Zborurile se vor relua însă chiar imediat.

Ofiţerul cu poliţia aprobă energic:

— Aşa e, le lipseşte munca! Exceptând câteva capre râioase, în rest sunt cu toţii băieţi buni. Mulţi dintre ei au fost cu mine pe „Clem”[2] în Oceanul Indian. Crăpai de căldură, serviciul era greu, dar nimeni nu se plângea. Ce-i drept, pe vremea aia, ştiau cu toţi de ce se află acolo unde se află!

Îndată după ce Le Nabour îi comunică părerile lui Mahut, comandorul Bard se lăsă să lunece de pe scaunul său de comandă:

— Bun. S-ar zice că lucrurile încep să se aşeze! exclamă el, veşnicul optimism, aruncând o privire spre puntea de zbor, în continuare măturată de stropii de apă. Cobor. Înlocuiţi-mă un moment.

Şi, atrăgându-l după sine, adăugă cu glas scăzut:

— O să vorbesc imediat cu amiralul. Vedeţi, îi înţeleg pe băieţi, dar nici eu nu ştiu mai multe. Amiralul n-a vrut să-mi spună nimic şi mărturisesc, am un dinte împotriva lui. Bietul Rouzic: nu împlinise nici măcar douăzeci de ani!

---

[1] Suburbie a Parisului, reputată pentru cota ridicată a delincvenţei (n.t.).

[2] Portavionul „Clemenceau” (n.a.).

Când se afla la bord, amiralul lua masa în sufrageria sa personală împreună cu şeful de Stat-Major şi căpitanul de pavilion[3]; Bard, care, practic, nu părăsise puntea de comandă de trei zile, îi găsi pe Moureau instalat în faţa unui breakfast după tipicul englezesc, în compania comandorului Pradel, inamovibilul său staf. Chipurile celor doi ofiţeri, pe care-i lega o îndelungată afecţiune, se luminară la vederea „sultanului”.

— Popotar, cafea pentru comandant. Şi ouă cu şuncă! exclamă Moureau. Baraka, de vreme ce-ai apărut, înseamnă că furtuna e pe sfârşite. Ia loc, trebuie să fii mort de foame!

— Mai pot să aştept, replică cel interpelat, făcând semn popotarului să iasă. Apoi, le repetă, cuvânt cu cuvânt, cele aflate de la Le Nabour.

— Aş sugera, domnule amiral, să faceţi echipajului o scurtă informare.

Moureau se apucă să sufle în pumnul strâns, semn la el de adâncă reflexie.

— Partea proastă e că nu prea ştiu ce le-aş putea povesti. De prisos să adaug că aş fi preferat de departe ca zborul elicopterului să treacă neobservat.

— Aici am cam dat-o-n bară, mormăi comandantul.

— O ştiu prea bine, din păcate. Ordinul Parisului era însă categoric: cu orice preţ, transbordarea trebuia asigurată. Iar acum, patrulele noastre aeriene au misiunea să supravegheze o zonă centrală în jurul unui punct la sud sud-vest de Islanda, operând cu maximum de discreţie. Habar n-am ce se întîmplă, dar constat că avem parte de lume bună; ultimul SITREP ne anunţă o escadră americană la vest de zona respectivă, una sovietică la est şi încă una, tot rusească, la sud-vest, dar mult mai departe. Parcă ar fi bătălia de la Midway, nu alta!

Pradel interveni:

— Suntem permanent pe lungimea de undă a submarinului nostru, care păstrează, fireşte, tăcerea radio. Parisul ne-a recomandat să asigurăm veghea şi pe FIF, probabil o

[3] Comandantul navei pe care se află îmbarcat amiralul comandant al escadrei (n.a.).

frecvenţă utilizată în caz de pericol. Ascultarea o execută şi avioanele.

Bard însă nu părea satisfăcut:

— Iar oamenii mei îşi pun tot soiul de întrebări şi printre ei au început să funcţioneze radio-şanţul. Nu-mi place.

— Ei hai, bătrâne, doar n-o să-mi spui că echipajul...

„Sultanul” se înfoie ca un cocoş furios:

— Echipajul meu e cel mai bun şi va asculta de mine în orice împrejurare, dar prefer s-o facă din entuziasm şi nu altfel.

— Ei bine, conservă-i entuziasmul, replică, agasat, amiralul. Până una-alta, mă duc să asist la catapultări. Pe curând.

Iritat, Bard refuză ceaşca de cafea adusă de popotar şi părăsi sufrageria. Pradel dădu din cap:

— În locul lui aş fi la fel.

— Crezi că eu nu? Dar ce vrei, înotăm în secrete de Stat! Ţi-am mai spus-o. Să sperăm că aflăm ceva mai multe de la patrule.

Nu întotdeauna avioanele cele mai moderne sunt şi cele mai potrivite pentru anumite misiuni. Grupul aerian de pe „Charles de Gaulle” mai păstra în dotare câteva „Breguet-Alize”, model mai vechi dar robust şi rezistent, a cărui viteză redusă reprezenta un factor de succes în goana antisubmarină. Două dintre aceste avioane se aflau în aer cu consemne de zbor foarte precise: în timpul primei ore se păstrează o altitudine de şase sute picioare, în următoarea, numai de trei sute picioare, pentru a scăpa de radarurile escadrei sovietice, a cărei progresiune era urmărită prin satelit.

Căpitanul-locotenent Herve, specialist în observare şi unul din veteranii Aeronavalei, era tocmai pe punctul de a face cale- ntoarsă, când Saliou, navigatorul lui, îi comunică:

— Am prins ceva pe frecvenţa aia necunoscută pe care ni s-a ordonat s-o urmărim, dar e foarte slab. N-aţi putea urca niţel, domnule căpitan?

— Negativ. Ivan ne-ar repera. Încearcă să iei un relevment.

— Trei-trei-doi, domnule căpitan.

— Mă îndrept într-acolo.

După câteva minute, glasul navigatorului se auzi din nou în căşti:

— S-a făcut. Recepţionez mai bine: e o baliză.

— Branşează-mă pe frecvenţă.

— Executat.

— Baliză de avarie, baliză de avarie, psalmodie Herve. Aici Bravo Victor. Răspundeţi.

*

* *

Postul central îşi reluase activitatea de rutină, când Portail îl traversă dintr-un capăt într-altul şi branşă interfonul pe „apel general”

— Întregul echipaj, adunarea în sala de mese. Repet: întregul echipaj, adunarea în sala de mese. Terminat.

Cei din cart nu clintiră. Secundul lăsă microfonul şi se întoarse spre ei:

— Voi, n-aţi auzit? Am spus: întregul echipaj. Executarea!

Gradaţii se ridicară primii, schimbând între ei priviri nedumerite. Submaistrul de la timonă întrebă:

— Dar... cine-mi ia locul?

— Treci pe pilot automat şi întinde-o!

Intrigaţi, marinarii părăsiră compartimentul. Fieschi se apropie de secund:

— Ce se întâmplă?

— Ai să afli în sala de mese.

— Cum? Şi ofiţerii?

— Da, drăguţule. Veţi avea rara ocazie să mă auziţi ţinând un discurs, dar n-am de gând să-mi bat gura de mai multe ori. Iată de ce eşti poftit să vii în sala de mese. Ceilalţi camarazi ai dumitale se şi află acolo. În trecere, asigură-te că junele nostru doftor n-a fost uitat. Pe curând.

După ce ofiţerul-torpilor părăsi postul, Portail luă telefonul:

— Alo, sala de mese? Daţi-mi-l pe căpitanul Dufour. Alo... S-a strâns toată lumea?... Cum?... Am zis: fără excepţii. Mecanicul-şef să-i trimită imediat!

Apăsă pe câteva taste ale pilotului automat, se aşeză şi-şi trecu palma peste frunte. Chipul îi devenise grav. În prag apăru comandantul.

— Totul e gata?

Portail sări în picioare.

— Da, domnule comandant. Tocmai voiam să vă anunţ.

Saron-Leperque se sprijini de masa de navigaţie.

— Unde ne aflăm faţă de „client”?

— În momentul actual, descriem cercuri în jurul lui.

— Perfect. Încărcăturile?

— Cele care ne-au mai rămas le-am plasat între tuburile lanstorpile şi peretele sălii de mese. Am meşterit şi un dispozitiv pentru ca la şoc să explodeze simultan, adăugă el cu voce joasă. Saron-Leperque îl privi lung. Cum pot exista asemenea oameni? se gândi el.

— Ei bine, cred că am făcut tot ce ne-a stat în putinţă...

— Nu vor suferi, domnule comandant. Va fi instantaneu.

— Mulţumesc. Acum, du-te la ei. Încearcă să fii cât mai prolix.

Portail încuviinţă din cap. Ajuns în prag, se răsuci:

— N-ar trebui, totuşi, în ultimul moment, să le spun adevărul?

— În nici un caz, răspunse comandantul, încruntându-se. Ar provoca panică, oamenii s-ar năpusti spre pupa şi... îi aruncă o privire lungă, examinatoare: Ce ţi-a venit aşa, dintr-o dată?

— Sunt creştin, domnule comandant. Presupun că şi dumneavoastră. Nu-i oare de datoria noastră să le îngăduim... să se pregătească?

— Oh, eu unul nu m-am omorât cu biserica, n-am făcut nici măcar prima comuniune, dar nu-ţi fă probleme: în cazul de faţă Dumnezeu va şti să-i recunoască pe cei drepţi.

Portail şovăi o clipă, apoi murmură:

— Aveţi dreptate.

Pocni din călcâie şi ieşi. Saron-Leperque rămase un moment pe gânduri, apoi se îndreptă cu paşi hotărâţi spre pilotul automat şi programă noul lor cap-compas.

Situată exact în spatele compartimentului tuburilor lanstorpile, sala de mese fusese concepută şi pentru a caza, la nevoie, echipajul unui sumbarin avariat, ceea ce explica şi dimensiunile ei, neobişnuite pentru o astfel de navă, unde fiecare locşor e riguros drămuit. Pentru ofiţeri, Manach se

îngrijise de câteva scaune, marinarii se intalaseră pe bănci, iar unii chiar pe' marginile meselor. În ochi li se citea o curiozitate nedisimulată, în vreme ce corpul maiştrilor afişa o anumită rezervă, iar ofiţerii, aparent dezinvolţi, se întrebau în sinea lor ce nouă idee i-a dat prin cap „sultanului”.

Portail întoarse scaunul ce-i fusese adus şi, sprijinindu-se cu ambele mâini de spetează, cercetă, pe rând, cu privirea chipurile care-l înconjurau de parcă ar fi căutat pe cineva anume, într-o lume în care multe noţiuni morale şi etice îşi pierduseră sensul, aceşti oameni, cu toate diferenţele dintre ei, cu calităţile şi defectele lor, reprezentau, indiscutabil, unul din puţinele creuzete ale adevăratelor valori. Şi tocmai pe ei trebuia să-i mintă! Tuşi, dregându-şi glasul şi se sili să zâmbească:

— Cunoaşteţi cântecelul care zice că „la armată, nu încerca să înţelegi”. Ei bine, cîntecul ăla e complet tâmpit!

Careva din fundul sălii izbucni în râs.

— ...Sigur, disciplina cere să te supui chiar şi atunci când nu pricepi temeinicia unui ordin, dar voi trebuie să executaţi ordinele nu pentru că le-aţi pricepe sau nu, ci pentru că aveţi încredere în şefii voştri. Ştiu că aveţi încredere în comandant. (Nu, nu, sunt prea dogmatic, nu merge!) Fireşte, idealul ar fi să vi se explice. Dar, de cele mai multe ori, aşa ceva nu-i cu putinţă.

Ridică puţin tonul:

— Ei bine, azi e posibil. De aceea, comandantul m-a rugat să vă pun la curent cu situaţia. Ce ziceţi?

După licărele de interes apărute în priviri, înţelese că nimerise tonul care convenea.

Saron-Leperque cuprinse cu privirea postul central golit de personal şi-l găsi deodată supradimensionat, nebănuind, fireşte, că, înainte cu câteva ore, comandantul lui „Gortşki” încercase aceeaşi senzaţie, în circumstanţe similare: la fel ca şi Kojin, era singur.

O privire aruncată sonarului, o alta telemetrului laser: distanţa care-l separa de submarinul sovietic descreştea rapid. Puse comanda la maşini pe „jumătate înapoi”, ca să anuleze inerţia navei, apoi pe „stop”, când loch-ul afişă o

viteză inferioară unui nod şi reveni precipitat la ecranul televizorului: proiectorul robotului scormonea, dar în van, bezna adâncului. Saron-Leperque era silit să se agite neîncetat de colo până colo, constructorii neprevăzând conducerea navei de către un singur om.

80 de metri... 60 de metri... „Commandant Houot” se imobiliză şi tot atunci, umplând ecranul, apăru masa lui „Gortşki”. Fascicolul proiectorului căută zadarnic impactul torpilei, partea centrală nu prezenta nici o urmă, iar extremităţile se pierdeau în întuneric.

— Ce mastodont! Indiscutabil, clasa „Typhoon”.

Saron-Leperque porni submarinul, manevrând la tribord ca să poată examina pupa. Descoperind elicele, se gândi imediat la Boulier care, fără îndoială, le fotografiase din toate unghiurile, încă o informaţie care nu va ajunge niciodată pe masa unuia din serviciile interesate.

O nouă manevră schimbă câmpul vizual al camerei de televiziune. Fascicolul proiectorului îşi continuă investigaţiile, fixându-se, în sfârşit, pe prova lui „Gortşki” sau, mai exact, pe sinistrul ciot care mai rămăsese. Operând cu transfocatorul, comandantul examină atent porţiunile devastate. Dincolo de compartimentul torpilelor, complet dezintegrat, cel pe care Establet îl descrisese ca fiind hangarul submarinului de buzunar, nu mai era decât o încâlceală de fiare smulse şi răsucite. Deasupra, prin spărturile fundului dublu şi ale tancurilor de balast, cei doi cilindri ai corpului de rezistenţă apăreau în secţiune, ca pe un ecorşeu în mărime naturală. Soluţia se impunea de la sine: „Gortşki” trebuia abordat prin faţă, pe axa sa longitudinală „Houot” împlântându-se direct în măruntaiele dezgolite ale monstrului. Coliziunea cea mai incredibilă, dar şi accidentele cele mai grave sunt adesea imputabile unor împrejurări, la rândul lor, incredibile. Zadarnic ar căuta experţii vinovatul. Era şi cel mai bun mijloc de a îndepărta orice urmă a torpilării. În atari condiţii, cine ar putea susţine, cât de cât serios, ipoteza unei agresiuni şi, mai cu seamă, cum ar putea s-o probeze? Discuţiile şi pertractările ar dura luni şi luni de zile, criza s-ar dezamorsa de la sine. Da, era singurul mijloc. Dar cu ce preţ!

Fără a mai pune la socoteală că se va găsi cu siguranţă un specialist care să demonstreze că, atunci când două submarine vin provă în provă, fenomene de surditate reciprocă pot afecta ascultarea, fapt deja constatat.

Saron-Leperque schiţă un vag zâmbet:

Până la urmă, propria mea torpilă mi-a indicat drumul ce-l voi urma.

— ...După cum unii dintre voi ştiu, continuă Portail, am primit ordin să venim în ajutorul unui submarin sovietic aflat în dificultate. Dar, atenţie, nu din pricina unei avarii! Nu, aici, echipajul întreg a dat în primire, victimă a unei otrăviri generale. Probabil, conserve alterate. Aţi auzit, desigur, despre toxiinfecţiile alimentare provocate de bacilul botulinic...

Felcerul, gata întotdeauna să-şi etaleze cunoştinţele se şi pornise să şuşotească explicaţii la urechea unuia dintre vecini. „Excelent, excelent” gândi Portail şi urmă:

— Incredibil dar adevărat, cum zic cei de la TV. Cu toţii, k.o.1 Cu toţii... exceptând unul singur!

Auditoriul era captivat. Secundul marcă o pauză, privirea sa o întâlni pe cea a tânărului timonier care atrăsese atenţia „sultanului” în momentul în care torpila sovieticului îl ratase pe „Houot”. Băiatul îi sorbea cuvintele, ochii îi luceau, era la cinema şi vedea un film de aventuri.

— Acest unic supravieţuitor - de fapt, comandantul submarinului - s-a înşelat complet asupra intenţiilor paşnice, prieteneşti şi umanitare („ţine-o tot aşa, lungeşte sosul”) a mesagerilor noştri, bineînţeles, neînarmaţi. Crezându-se atacat, a tras în ei, rănind grav unul din cei doi ofiţeri pe care „Saint-Bernard” i-a adus la bord. După aia, ne-a expediat şi o torpilă. Aţi văzut şi voi cum am izbutit s-o evităm; şi ea „a căcat-o”, nu-i aşa? exclamă el, adresându-se direct timonierului, în mijlocul unui hohot general de râs. Flăcăul roşi, apoi se alătură veseliei celorlalţi.

— Am ripostat în stare de legitimă apărare şi torpila noastră şi-a atins ţinta, echipa căpitanului-locotenent Fieschi neavând năravul să fuşerească treaba!

Palme amicale se abătură peste umerii şi spinările torpilorilor. În al noulea cer, Fieschi uitase complet de zburdălniciile soţiei.

„Uite măcar unul care se va duce fericit”, se gândi Portail.

Să aşezi nava faţă-n faţă cu sovieticul, menţinând an cap riguros invers, cu înclinare zero pentru înclinare zero,- apoi să te lansezi spre el, cu toată viteza, nedeviind cu nici o gradaţie, e o manevră extrem de delicată chiar cu efectivul complet; pentru un singur om, aşa ceva ţinea de miracol, cu atât mai vârtos cu cât, „Houot”, pentru a dobândi viteza necesară, urma să se îndepărteze la câteva sute de metri ca apoi să se repeadă absolut orbeşte. În plus, comandantul era nevoit să se încreadă numai şi numai în instrumente, care nici măcar nu se aflau cu toatele la îndemână şi sub ochi. O operaţiune imposibilă, o provocare făcută diavolului! Dar tocmai dificultatea ei aproape insurmontabilă, polarizându-i întreaga energie, îi îngădui lui Saron-Leperque să se concentreze integral asupra procesului.

Când socoti că se află perfect pe traiectorie - telemetrul-laser afişa în permanenţă distanţele - împinse până la fund levierul de comandă a maşinilor blocându-l la poziţia „înainte-Şase”. „Commandant Houot” se smuci înainte, vibrând din toate încheieturile sub imperiul creşterii brutale a propulsiei, pilotul automat corectând instantaneu abaterile de la direcţia de mers programată. După ce verifică dacă tuburile lanstorpile sunt deschise, comandantul îşi sudă privirea de ecranul televizorului, pândind apariţia obiectivului, pregătit să rectifice, chiar şi în ultimul moment, cursa navei, cu toată fiinţa lui aţintită spre un mic ţel, cu toate simţurile încordate la maximum.

Portail simţi podeaua trepidând sub picioare. Echipajul îşi dădu şi el seama de brusca accelerare a submarinului. Răspunzând privirilor întrebătoare, se grăbi să continuie:

— Da, am fost nevoiţi să distrugem epava bunului nostru „Saint-Bernard”. Era absolut necesar... („vorbeşte, vorbeşte, nu te opri, nu-i lăsa să pună întrebări!”) mai ales că o importantă forţă navală sovietică se îndreaptă încoace, în ajutorul lui „Amiral Gortşki”, da aşa se numeşte, iar campionul

nostru în materie de ascultare, Maurin, a avut dreptate: face parte din clasa „Typhoon”, ăl mai barosan: 25 000 tone, 20 sau chiar 24 de rachete, două reactoare. Ne îndepărtăm ca să evităm orice incident, dar închipuiţi-vă că dumnealor ar descoperi epava lui „Saint-Bernard” („n-a mai rămas decât un minut, continuă, continuă!”), ce informaţii interesante ar putea culege! Aşa ceva, nu-i cu putinţă!

Portail surprinse privirea lui Dufour, care-l fixa surprins de acest patos atât de neobişnuit la secund. Cu tâmplele zvâcnind, strîngând din răsputeri speteaza scaunului şi aproape ţipând, continuă să peroreze:

— Ştiţi prea bine cât profită sovieticii de pe urma spionajului! Ne-au şterpelit destule secrete, secrete militare („îngroaşă, insistă!”)... iată, ca să nu dau decât un singur exemplu, prea bine cunoscut dealtminteri: faimosul lor avion „Tupolev” este sosia lui „Concorde” al nostru. Aşa că, înţelegeţi, nu?...

Căscată hidos, sfârtecată, dantescă, prova mutilată a lui „Amiral Gortşki” apăru brusc în lumina proiectorului. Saron-Leperque privea fascinat acest monstru, parcă zămislit de un vis de groază, ce părea că se năpusteşte asupra lui. Brusc, o durere fulgurantă în tot trupul şi, odată cu ea, întreaga sa fiinţă se răzvrăti: gestul său îi apăru în toate hidoşenia lui, ştergând imperativul necesităţii. Un ucigaş! Ucigaşul propriilor săi oameni! Nimic nu putea justifica asemenea crimă. Nici măcar pacea mondială! Şi apoi, cine era dumnealui ca să se împăuneze cu o astfel de certitudine? În el, o voce răcnea: înapoi! înapoi cu toată viteza! încă mai e timp! Mâna, animată de o forţă lăuntrică, se crispă pe levierul de comandă a maşinilor, care însă nu se clinti. „Dumnezeule! exclamă Saron-Leperque, tot eu l-am blocat!”

Încearcă să desfacă piedica. Prea târziu: botul Leviathanului se căscase.

Loch-ul indica peste treizeci de noduri în momentul în care „Commandant Houot” se implântă, aidoma unui pumnal într-o rană, în gigantica breşă. Pătrunse în ea, strivind şi sfâşiind metalul deja mutilat, smulgând în trecere bucăţi de tăblărie şi dislocându-se, la rându-i, în momentul în care se izbi de

peretele blindat al următorului compartiment etanş. Percutând una din grinzi, torpilele din tuburile tribord explodară, urmate, prin simpatie, de cele din tuburile babord. Despărţitura etanşă cedă, plesnind ca un pepene răscopt. Înaintea apei, focul pustii totul, detonând rachetele, desfiinţând postul central. Kojin pieri, carbonizat într-o fracţiune de secundă.

Într-o scăpărare orbitoare, încărcăturile explozive plasate de Portail pulverizară sala de mese şi pe cei care se aflau acolo, cruţându-i, aşa cum dorise atât de mult comandantul, de orice suferinţă.

Aflându-se mai la distanţă de locul impactului, Saron-Leperque acceptase eventualitatea unei oribile agonii. Îndurător. - destinul i-a acordat dreptul la o moarte de căpitan: înainte chiar de explozia torpilelor, chioşcul lui „Commandant Houot” a fost pur şi simplu smuls şi Oceanul l-a înghiţit pe „sultan”. Aşa cum se cuvine, la postul lui de comandă.

CAPITOLUL XXII

Frontul atmosferic care se deplasa către nordul Scoţiei complica substanţial sarcina sateliţilor de observaţie. Pe vreme frumoasă, „ochii” lor puteau repera chiar şi cea mai mică ambarcaţiune, dar această fantastică acuitate vizuală scădea net dacă stratul de nori devenea prea dens şi prea gros. Pe moment, americanii şi francezii izbuteau să urmărească mersul escadrei amiralului Kakoşnikov, acesta din urmă ştiind mult mai puţine din ceea ce făceau ei.

— La venirea serii, lucrurile vor sta invers, spuse comandorul Jefferson examinând harta meteo prezentată de specialist. Căpitanul lui „Sikorski” îndeplinea şi funcţia de şef de Stat-Major pe lângă Brennan, care refuzase categoric să ia cu sine un „nenorocit de marinar de apă dulce încrustat ca o molie de zid în pereţii Pentagonului”, preferându-l pe vechiul său tovarăş de arme din Vietnam. De când ridicaseră ancora, Jefferson făcea întruna naveta între puntea de comandă şi PC ops, din fericire instalat alături.

Grupul de nave continua să evolueze la vest de poziţia lui „Gortşki”. Decalat mai la sud, portavionul „Spruance” furniza acoperirea aeriană - US Navy se afla în Alertă Galbenă - şi un avion de observaţie „Hawkeye” baleia cu radarul său zona. Jefferson tocmai aprobase o modificare a programului zborurilor, când ofiţerul cu transmisiunile îi întinse un mesaj.

— Geamandurile noastre radiohidroacustice ne dau veşti, domnule comandant.

Jefferson citi la repezeală textul şi se indreptă spre platforma punţii de comandă, de unde Brennan urmărea evoluţiile aparatelor pe puntea de zbor. Cei treizeci de ani de serviciu în Aeronavală, timp în care pilotase toate avioanele, hidroavioanele şi elicopterele posibile, nu izbutiseră să-l blazeze câtuşi de puţin. Pentru el, zborul continua să fie un spectacol. Jefferson tuşi ca să-i atragă atenţia:

— Încă o explozie în acelaşi loc. Una singură, dar mult mai puternică decât cele precedente. Nimeni nu mai pricepe nimic. Cu atât mai mult cu cât sonarele şi balizele captează, dar numai pe durata a câtorva secunde, un zgomot ce seamănă cu acela al unui tren într-un tunel.

Amiralul mormăi, distrat: „da, da” şi continuă să urmărească evoluţia unui „Harrier”, pregătindu-se să apunteze. Uşor cabrat, VTOL[1]-ul se plasase la vreo cincizeci de metri în traversul babord al lui „Sikorsky”, la marginea dinspre pupa a punţii de zbor. Orientând ejectoarele cu gaz aproape la verticală şi chiar niţel în faţă, pilotul frânase cursa aparatului, aşa încât acesta părea imobil, deşi, în realitate, se apropia sensibil. Ajuns deasupra punţii, el coborî încetişor, aureolat de gazele fierbinţi şi se lăsă pe planşeu cu graţia unei balerine. Brennan aplaudă:

— Superb!

Când se întoarse spre comandant, un zâmbet larg lumina faţa lui tăbăcită de vânt:

— Ce spuneai? Ah, da, o explozie şi zgomote ca de tren. Se petrec lucruri al dracului de ciudate prin părţile astea!

— Ca şi cum reactorul sovieticului s-ar fi dat peste cap.

— Vax! astea se întâmplă numai în romane, dar mi-ai dat o idee.

Şi, pocnind din degete, arătă spre „Harrier”-ul care rula spre ascensor:

— Convoacă-l pe comandantul escadrilei de Leathernecks[2].

Un sfert de oră mai târziu, locotenent-colonel Willoughby din USMC[3] zbura razant cu valurile, îndreptându-se către escadra sovietică, încă la o depărtare de peste o sută patruzeci mile marine. Glasul controlorului de zbor de pe

[1] Vertical take off and landing: avion capabil să decoleze şi să aterizeze ta verticală. Tipul, „Harrier” de construcţie britanică (şi-a demonstrat meritele în războiul din Malvine), este utilizat în SUA de către Marine Corps (n.a.).

[2] Literal: gât de toval, poreclă dată puşcaşilor marini (n.a.).

[3] United States Marines Corps (n.a.).

„Hawkeye” răsună în căşti exact în momentul în care se aştepta:

— Quebec Alfa! Urcă la nouă mii de picioare.

Trase de manşă şi, ghidat în continuare de „Hawkeye”, se înfundă în caierul cenuşiu şi umed al norilor. Când ieşi din ei, se pomeni aproape nas în nas cu un enorm „Badger”[1], pe punctul de a-i tăia drumul. Încă ceva la care se aşteptase. Reducând viteza, îl interpelă pe sovietic în engleză, pe lungimea de undă internaţională, ştiind prea bine că celălalt e, obligatoriu, pe recepţie:

— Aparat sovietic, rog modificaţi direcţia, îmi stânjeniţi manevra. Terminat, recepţie.

Fireşte, nu era cazul, dar testul se dovedi concludent: rusul rămase mut, însă viră.

— Roşiii ăştia nu răspund niciodată, mormăi Willoughby, dar tipul m-a recepţionat.

Sigur că e ascultat, începu să citească textul dat de Brennan, străduindu-se să pronunţe rar şi limpede:

„Din partea amiralului american comandant superior al zonei către amiralul comandant al forţelor navale sovietice în drum spre submarinul aflat în dificultate pe coordonatele 61,41 grade latitudine nordică şi 26,10 grade longitudine vestică. Stop...”

Willoughby marcă o pauză. I se părea că aude chiar răsuflarea sacadată a corespondentului său. Continuă:

„Vă adresez salutările mele şi vă confirm că suntem gata să vă oferim concursul la salvarea submarinului - stop - indicându-vă totodată că am constatat o radioactivitate anormală a apei în partea de est a sectorului unde ar trebui să se afle. Terminat”.

De data asta rusul nu-şi putu reţine o exclamaţie. Willoughby zâmbi şi amorsă un viraj de 180°. „Hawkeye” îl preluă imediat:

— Vino la doi-şase-doi.

[1] în terminologia NATO: bombardier sovietic cu rază mare de acţiune (n.a.).

Câteva minute mai târziu, „Harrier”-ul relua legătura cu Centrala de operaţiuni de pe „Sikorski”. Colonelul se grăbi să raporteze:

— Comunicaţi domnului amiral că totul s-a desfăşurat conform prevederilor.

Jefferson transmise veste lui Brennan, care pufni în râs:

— E o tâmpenie! Ce le-am spus noi n-are nici o noimă, dar figura va ţine: îşi vor bate capul cu ea, vor pierde timp...

Îşi aprinse trabucul şi conchise:

— ... Ceea ce este exact scopul manevrei!

Primind raportul bombardierului, Kakoşnikov izbucni, furios:

— Asta-i o cacialma! Mint de îngheaţă apele! Poftim: „în partea de est a sectorului”, adică între „Gortşki” şi noi. Ca din întâmplare! Deci, ca să ajungem la el, urmează să străbatem o zonă aşa-zis contaminată. E clar, vor să ne întârzie! Mototoli hârtia şi o aruncă la coş. E de-a dreptul stupidă cursa asta a lor, pentru că „Gortşki” nu se poate mişca. Imperialiştii ăştia ne iau drept imbecili!

Krupski însă rămânea sceptic.

— Dar dacă „Gortşki” a încercat, totuşi, să revină la bază şi a avut necazuri cu reactorul din pricina lipsei de supraveghere? E perfect posibil, dată fiind starea echipajului. O scurgere la circuitul primar, lipsa apei de răcire...

Kakoşnikov îl fulgeră cu privirea:

— Aiureli! Te gândeşti la Cernobâl. Inginerii noştri au tras învăţămintele de rigoare şi au prevenit posibilele defecţiuni.

— În orice caz, replică grav trimisul lui Vornov, un lucru e sigur: nici o navă americană nu s-a apropiat la mai puţin de treizeci de mile de poziţia lui „Gortşki”, fapt confirmat de recunoaşterile noastre aeriene. Dealtminteri, avionul tocmai s-a înapoiat.

— Bine, bine! Expediază un elicopter să ia o probă de apă, deşi sunt sigur de rezultat.

— Am înţeles, tovarăşe amiral, dar să ştiţi că operaţiunea va dura ceva timp. Până atunci, ce facem?

— Continuăm marşul. Suntem încă departe. Deşi... (Kakoşnikov se scărpină în ceafă.). Lasă-mă singur, Feodor Alexeevici. Am nevoie să reflectez.

Amiralul se cocoţă pe scaunul lui şi mormăi, privind valurile înspumate:

— Când eram în Arctica, dădeam în brânci, dar măcar trăiam fără toate bazaconiile astea!

*

* *

Gigantică, jerba ie apă se ridică dintre valuri şi recăzu, zid şiroind, aspirată de furtună. În scobitura dintre două talazuri, cam la o milă şi ceva de ea, André n-o văzu, dar simţi perfect unda de şoc. Lacrimile îi aburiră ochii.

— S-a terminat, îşi spuse.

În acelaşi timp, îl cuprinse o energie de nestăvilit: trebuie să scap, trebuie să fiu găsit. Dacă o ţară întreagă va ignora sacrificiul lor, măcar la cel mai înalt nivel să se ştie că el a existat. În clipa aceea, Establet nu se mai gândea la informaţiile pe care le deţinea, ci numai la Saron-Leperque şi echipaj. Întinse mâna să verifice radioemiţătorul; funcţiona, trimiţând în eter semnalul său, dar difuzorul rămânea mut. Începuseră oare să-l caute? Parisul ordonase lui „Commandant Houot” să elibereze zona şi, neprimind nici o veste de la el, va reacţiona cu siguranţă. Când însă? Amiralul Moureau nu cunoştea decât locul unde se operase transbordarea, loc situat la zeci de mile de poziţia lui „Gortşki”. Despre misiune nu ştia nimic. Atunci, de ce şi-ar orienta patrulele în acest sector şi nu în oricare altul? Baliza nu bătea prea departe. E clar, rămâneau numai hazardul şi întâmplarea...

Vântul îşi schimbase direcţia, valurile se ciocneau între ele, aruncând bărcuţa de colo până colo. Oricât se căznea André să-şi mişte membrele înţepenite, nu izbutea să le dezmorţească. Pe măsură ce orele se scurgeau era tot mai tentat să treacă pe o lungime de undă internaţională, sporind astfel şansele de a fi salvat. Nici vorbă însă de aşa ceva! Establet strânse lângă el preţioasa cutie pe care avusese grijă s-o lege bine: va rezista cât va fi nevoie! Deodată, răsplătind parcă tenacitatea lui, o voce răsună, surprinzător de clară, în difuzor.

— Sunt Bravo Victor.

Establet smulse microfonul de pe suport:

— Bravo Victor, Bravo Victor! Te recepţionez cinci pe cinci!

Comandorul Pradel ţinuse să-l instruiască personal pe şeful patrulei aeriene, pe care, în decursul carierei, îl avusese de mai multe ori în subordine.

— La altitudinea la care o să zburaţi, radarurile sovietice nu prea au cum să vă detecteze; cel puţin în principiu, pentru că o propagare anormală e oricând posibilă. Ca atare, fiţi foarte circumspecţi faţă de apelurile radio pe care le-aţi putea primi şi verificaţi cu mare atenţie provenienţa lor.

Auzindu-l pe Establet, Hervé se supuse consemnului şi articulă apăsat:

— Baliză, identifică-te!

Luat din scurt, André şovăi. Pilotul reînnoi cererea:

— Identificarea. Repet: identificarea!

„Dumnezeule! îşi spuse Establet, ăsta-i complet ţâcnit! De parcă aş avea un indicativ! „ în exasperarea sa fu cât pe aici să smulgă firul microfonului.

— Fir-ar mama ei a dracului, eşti sau nu de pe „Charles de Gaulle”?

În carlinga sa, Hervé jubila:

— Eram sigur că-i un rusnac! Vor să ne tragă de limbă. Nu ştie gagiul cu cine are de-aface! îi lansă el lui Saliou. I-den- ti-fi-ca-rea! psalmodie el. I-den-ti-fi-ca-rea. Dacă nu, pa şi pusi!

Lui André nu-i venea să-şi creadă urechilor. Explodă:

— Adunătură de bese-n cizmă! Spuneţi-i lui Gérard Tholent să vină după Sfarmă-Piatră!

Surprins, Hervé îşi muşcă buzele:

— Măi să fie, pare de-al nostru. Dacă răspunde şi la încuietoarea asta, a luat examenul!

Şi, trecând pe frecvenţa balizei, ceru:

— Spre verificare, dă-mi numele copilotului obişnuit al lui Gérard.

Scos complet din ţâţâni, Establet se bătu cu pumnii în cap: poftim, acum vrea numele copilotului! Cum dracu’ îl cheamă? Brusc, memoria îi reveni.

— Ros! răcni în microfon. Ros! R-O-S! Şi grăbiţi-vă odată, vascrisul ei de treabă!

Hervé nu mai stătu pe gânduri:

— Recepţionat. Sosim!

Rapid, stabili coordonatele balizei emiţătoare, apoi intră în legătură cu portavionul şi raportă, precizând:

— E un prieten al comandantului Tholent.

Gândul că sovieticii l-ar putea auzi îi zburase complet din minte,

Neavând zboruri în acea zi, Tholent rezema pereţii la Centrala de operaţiuni, când glasul lui Hervé se auzi în difuzor:

— ... Şi a zis să fie căutat... n-am reţinut bine, era ceva cu piatră.

Tholent scoase un strigăt:

— Sfarmă-Piatră! El e! E cel care...

Privirea i se încrucişă cu cea a lui Pradel, venit după informaţii; şeful Statului-Major clipi mărunt, ordonându-i să tacă şi-i făcu semn să vină după el. Ajunşi pe coridor, îl întrebă:

— Crezi că e unul din cei doi ofiţeri pe care i-ai transbordat alaltăieri?

— Absolut sigur. Sfarmă-Piatră este Establet. Aşa l-am poreclit la Baille.

— Bun şi ce naiba caută el într-o bărcuţă pneumatică? Chipul lui Pradel se întunecă. Nu-mi place deloc treaba asta. Mă duc să-l previn pe amiral. Pregăteşte-te să decolezi. Cu Ros şi Cardon de bună seamă. Şi, mai mult ca oricând, lacăt la gură.

Se apropie de interfon:

— Alo, comanda? Cu comandantul... Alo, Bard? Aici Pradel. Cap-compas la 350 şi măreşte până la treizeci de noduri. Bagă turbinele-n draci! Ordonă să fie pregătit un NH 90. Avem de scos pe cineva din baltă.

Cât timp a durat raportul şefului de Stat-Major, Moureau n-a încetat să-şi sufle în pumn.

— Deci, e singur, într-o bărcuţă pneumatică?

— Exact. „Alizé” a efectuat câteva treceri pe deasupra lui, dar a fost nevoit să se întoarcă. Homing[1]-ul s-a operat, aşa

[1] Home (engl.) = casă, cămin. Modalitate de a localiza goniometric o emisiune radio, prin raportarea ei la bază (home) (n.a.).

încât Tholent îl va găsi cu uşurinţă. Mai prost vor sta lucrurile cu pescuitul: marea e încă foarte agitată:

— Vax! N-o să fie mai rău ca la ducere. Tholent a văzut altele şi mai şi.

Ţârâi buzărul interfonului:

— Domnul amiral? Aici PC Transmisiuni. Aveţi Parisul pe canalul Siracusa[1]. Amiralul Verneuil doreşte să vă vorbească personal. Pentru bruiaj, butonul Nr. 3.

— Pică la ţanc! exclamă Moureau. Chiar aş avea nevoie să ştiu ceva mai multe despre toată afacerea asta.

Ridică receptorul:

— Alo, Philippe? Salut, aici Bertrand.

— Nu, nici un semn de viaţă. În fond e normal, dacă-i băgat la gaură[2], nu?

— Ah, cred că tocmai am reperat unul din cele două daruri pe care ni le-ai trimis. Ne pregătim să-l culegem.

— Nu, unul singur.

Pradel, care, discret, ieşise pe coridor, ciocăni imediat ce becul roşu aflat deasupra uşii amiralului (Intrarea interzisă) se stinse. Îi răspunse un mormăit şi, când intră, abia îşi stăpâni o exclamaţie de uimire: cocârjat în fotoliu, cu umerii căzuţi, Moureau părea că îmbătrânise cu zece ani. Cu un gest vag, îi făcu semn să ia loc.

— Suntem în rahat până-n gât...

Pradel încercă să glumească:

— Cum zicea prietenul nostru: totul e să nu facem valuri!

— Oh, te rog, zău nu-i momentul! Ştii, submarinul pe care i-am depus pe cei doi naşparlii, ei bine, submarinul acela e „Commandant Houot”.

— Ia te uită! Noul nostru submarin de salvare! Cel care face turul aliaţilor, doar-doar ne-or comanda ceva asemănător ca să-l putem amortiza pe ăsta? Vedeta televiziunilor!

— Uite că, în locul turneului propagandistic, „Commandant Houot” a primit o misiune specială. Verneuil n-a vrut să-mi

[1] Contact prin satelit, permiţând stabilirea unei legături telefonice cu navele militare în orice punct a! globului s-ar afla ele (n.a.).

[2] în imersiune profundă (n.a.).

spună nimic mai mult, dar misiunea s-a încheiat şi ar fi trebuit să dea semne de viaţă de acum două-trei ore pe puţin. La Comandamentul forţelor strategice sunt cu toţii foarte îngrijoraţi, în frunte cu Verneuil.

Pradel păli:

— Dumnezeule! În cazul ăsta tipul din bărcuţă...

— S-ar putea să fie unicul supravieţuitor. Aşa e.

— Să fi pierit „Houot”? Punem imediat în mişcare un plan de căutare...

— Nici vorbă. Ordinele sunt categorice: interzisă orice acţiune, interzisă apropierea de zonă înainte de recuperarea naufragiatului. Urmarea va depinde de ce ne spune el, sau, mai exact, de ce va spune la Paris. Verneuil aşteaptă de urgenţă raportul lui.

— Nu-i nici o problemă. Tholent urmează să decoleze...

Şeful Statului-Major îşi consultă ceasul:

— ... Exact în douăsprezece minute. O să-i...

— Aşteaptă, mai e ceva. Adineaori mi-ai spus că, survolând bărcuţa, Hervé a observat că omul din ea strângea la piept un soi de pachet, o lădiţă...

— Exact.

— Ei bine, nu ştiu ce conţine, dar aş jura că, în momentul în care i-am semnalat acest detaliu, acolo, în Rue Royale, Verneuil a sărit până în tavan. Îi comunici lui Tholent ca imediat ce ia legătură cu amicul său să-l întrebe dacă aduce o floare nouă.

— Ce mai e şi comedia asta?

— Să mă bată Dumnezeu dacă ştiu, însă în cazul unui răspuns afirmativ, tipul din barcă şi pachetul lui devin mai preţioşi decât tot aurul Băncii Franţei.

— Ia te uită! Să fi avut dreptate cei trei găinari ai noştri care aţâţă echipajul?

— Nu-i vorba de bani! Verneuil mi-a vorbit de soarta lumii. Bun, nu mai pierde timpul şi, îndată ce tipul ajunge la bord, instalează-l în cabina pentru oaspeţi de seamă care-i alături de cabina mea; cu cât o să fie mai puţin văzut, cu atât va fi mai bine.

— Ia spune-mi, amirale, n-o fi cumva faimoasa Mască de Fier?

— Ba chiar mai ceva, dacă am înţeles bine din puţinul pe care Philippe Verneuil mi l-a spus.

În timp ce Pradel se îndrepta spre uşă, Moureau îl opri;

— Coulanges să fie gata să-l transporte la Landivisiau cu un ACM. Hai, executarea.

*

* *

Luând cunoştinţă de raportul elicopterului, Kakoşnikov trânti un formidabil pumn în masă:

— Probele sunt negative, aşa-i? E tot atâta radioactivitate în apă cât în pişatul meu! Din vina dumitale am pierdut o oră!

Cu coada între picioare, Krupski se grăbi să schimbe subiectul:

— Ultimele imagini primite de la satelit sunt mai clare, tovarăşe amiral. Iată-le, împreună cu raportul radar.

Puse clişeele pe birou.

— Aici sunt americanii care se menţin în afara sectorului. Avionul care a transmis mesajul a revenit la bază, în aer nu mai au decât un aparat de observaţie şi două de vânătoare pentru protecţie. În schimb, la sud, lucrurile stau altfel...

Căpitanul de rangul I indică partea de jos a uneia din fotografii:

— Aştia-s francezii. Până mai adineaori au stat cuminţi în banca lor, dar deodată portavionul lor a pornit cu toată viteza spre nord, direct către „Gortşki”!

Kakoşnikov se strâmbă:

— Avea dreptate amiralul Vornov să fie bănuitor, dar nimic din toate astea nu ne spune unde-i submarinul lor. Acela despre care mi-ai vorbit.

— Ne va fi foarte greu, tovarăşe amiral, să-l reperăm de la mare distanţă: este extrem de silenţios. În schimb...

Un licăr de maliţie îi apăru în ochi:

— ... „De Gaulle” a trimis un elicopter exact în aceeaşi direcţie. Aşa cum vă spun: chiar înspre „Gortşki”, de-ţi vine să crezi că francezii cunosc cu precizie locul în care se află. Elicopterul e un model nou, se deplasează cu o sută şaizeci de

noduri şi zboară la altitudine joasă. A scăpat de radarurile noastre, dar nu şi de satelit. Sunt sigur că are întâlnire cu „Commandant Houot”.

Kakoşnikov sări ca ars:

— Pe toţi dracii! Dacă ipoteza dumitale se adevereşte...

— Ne vom găsi exact în cazul prevăzut în instrucţiunile amiralului Vornov.

— Vreau două elicoptere, două elicoptere mari de luptă! Să pornească imediat pe urmele lui!

— Au şi decolat, tovarăşe amiral.

— Foarte bine. Îl pot intercepta?

— Tangent, dar vor izbuti.

Kakoşnikov se apucă să-şi roadă unghia de la degetul mare:

— Ca să intre în contact cu submarinul, francezul va fi obligat să fundarisească sonarul şi să emită. Auzindu-l, „Houot” va ieşi la suprafaţă. Nu însă şi dacă se simte supravegheat. Exceptând o situaţie de extremă urgenţă... Ah, dacă i-am putea surprinde... Hai să coborâm în sala de operaţiuni, spuse el, ridicându-se. Vreau să urmăresc îndeaproape desfăşurarea acţiunii.

*

* *

Recunoscând vocea lui Establet, Tholent scoase un strigăt de bucurie:

— André, aici Gerard! Ţin-te bine, bătrâne, sosesc! Te scoatem din apă în doi timpi şi trei mişcări!

Dădu să treacă pe circuitul intern, când îşi aminti de ultima recomandare a lui Pradel:

— André, ştabii vor să ştie dacă aduci o floare nouă. Recepţie.

— O... ce? Ah, da, înţeleg. Ba bine că nu: model unic, ultimul răcnet!

Transmis imediat portavionului, răspunsul lui Establet declanşă o extraordinară cursă radiofonică, din releu în releu, cu o viteză record şi o acurateţă la înălţimea evenimentului. La mai puţin de cinci minute de la mesajul comunicat de Tholent lui Moreau, amiralul Verneuil era deja informat. Şeful de Stat-Major al Marinei porni imediat în căutarea Primului

ministru. Spre norocul său, îl contactă în maşina care-l aducea de la aeroportul din Roissy la Paris. Înainte chiar de a ajunge la Matignon, Marbier suna la vechiul fort. Colonelul Meunier puse mâna pe telefon şi-l alertă pe David Brown, pe care-l găsi la birou. Acesta intră fără întârziere în legătură cu Pentagonul şi-l înştiinţă pe Sanford. CNO era în legătură permanentă cu „Sikorsky”:

— Daţi-mi-l pe amiralul Brennan.

— E în zbor. A decolat pe un „Harrier”, răspunse Jefferson.

— Ce-e!

— Da. A ţinut să-l piloteze personal.

— Bine, dar ce se petrece acolo?

— ”Hawkeye” a reperat un elicopter venind din sud - mai mult ca sigur, unul francez - şi alte două venind din est: sovietice. Au drum de interceptare. Amiralul a spus că vrea să vadă despre ce-i vorba la faţa locului.

— Îmi puteţi preciza dacă direcţia pe care a luat-o îl va face să depăşească limita care v-a fost fixată?

— Cinstit vorbind, se îndreaptă chiar spre centrul perimetrului interzis, care este şi punctul de convergenţă al elicopterelor.

Sanford reflecta cu toată viteza: bărcuţa pneumatică nu putea proveni decât de pe „Commandant Houot”. Era clar că elicopterul plecase să-l culeagă pe unul din cei doi ofiţeri trimişi pe „Gortşki” şi că acesta aducea cu sine informaţii inestimabile ca valoare. Cum aflaseră însă sovieticii şi care le erau intenţiile?

— Bine, ţineţi-mă la curent.

Închizând telefonul, Sanford nu-şi putu reprima un zâmbet:

— Mare dreptate am avut desemnându-l pe Raging Bull pentru misiunea asta. Acum însă şi-a pus la bătaie izmenele... pe ale lui, dar şi pe ale noastre!

Într-un contact radiofonic, flecăreala era categoric prohibită; cu toate astea, din momentul stabilirii legăturii, conversaţia între Establet şi Tholent continua aproape fără întrerupere. După ore de încordare şi angoasă, André simţea nevoia să se defuleze, iar Gérard îi ţinea, voios, isonul:

— Hei, Sfarmă-Piatră, eşti gata să fii luat în cârlig?

— Gata, numai că nu-mi pot mişca degetele.

— Dezmorţeşte-le, bătrâne, dezmorţeşte-le că n-am un magnet să te sui până la mine.

— E bagajul ăsta care-i greu.

— Ah da, faimoasele tale florii.

— În materie de flori, oferă-mi una: vino dracului mai repede!

Râdeau, spuneau tot soiul de prostii, unul savurând întoarcerea sa la viaţă, celălalt bucuria de a-şi găsi prietenul aparent viu şi nevătămat. Debitul verbal al lui André devenea tot mai precipitat, Tholent îl intuia la capătul puterilor, fizic şi psihic. Abandonând tonul glumeţ, anunţă cu glas monocord:

— Contact vizual. În trei minute începem cablarea.

La comenzile „Harrier”-ului, Brennan nu mai putea de plăcere: avea să dea nas în nas cu sovieticii şi încă pe un avion aparţinând lui Marine Corps, ceea ce nu li se întâmpla prea des ofiţerilor superiori din US Navy. Nu întâmpinase nici o greutate să-l convingă pe locotenent-colonelul Willoughby să i-l „împrumute”.

— Ştiţi să pilotaţi un asemenea aparat? Atunci, nici o problemă, domnule amiral. Aţi salvat mult prea mulţi din băieţii noştri în Vietnam ca Marines să vă poală refuza ceva. Luaţi-l chiar pe al meu. Tocmai i s-a făcut plinul.

Vântul se mai domolise, dar marea rămânea agitată. Norii se buluceau, acoperind şi ultimele petice de cer albastru. Văzduhul era încărcat de electricitate, se pregătea o nouă furtună. La şaizeci de picioare deasupra valurilor, îndreptându-se cu viteză de interceptare spre elicopterul francez, Brennan îl asculta pe controlorul de zbor de pe „Hawkeye” informându-l în legătură cu evoluţia situaţiei:

— Cele două „ventilatoare” ale roşiilor sunt la cincisprezece mile de francez. Vă aflaţi în poziţie bună de contact. Ah, unul din roşii face punct fix...

Erau elicoptere mari, cântărind fiecare cincisprezece tone cu încărcătura completă, dotate cu un tun, lansatoare de rachete, o torpilă cu con de căutare şi un sofisticat echipament de ascultare. În repertoriul NATO figurau sub denumirea codificată de „Helix”.

Cum elicopterul francez pe care-l urmăreau intrase în câmpul lor vizual, unul dintre ele se imobiliză în aer cu speranţa că, poate, va detecta „complicele”, adică submarinul aflat, posibil, prin apropiere. Sonarul coborî prin trapa deschisă şi se cufundă în valuri. După câteva clipe, operatorul raportă comandantului de bord:

— Nici cel mai mic semnal, tovarăşe locotenent, dar aud ceva ca o bătaie de tobă care creşte în intensitate. E ca un tunet sub apă şi anihilează toate celelalte sunete.

— În cazul ăsta, Grişa, las-o baltă şi scoateţi drăciile din apă. Dacă e prin zonă, franţuzul o să ne ducă drept la el.

Destinat atacului la sol al trupelor, „Harrier”-ul nu avea radar. Ghidat în continuare de „Hawkeye”, Brennan zări, în sfârşit, NH 90-ul care urma o direcţie aproape perpendiculară pe a sa şi se apropie de el bătând din aripi, semn prietenesc pe care Tholent îl interpretă ca atare, întrebându-se totodată ce mai vrea şi acest nou venit. Abia în acel moment, Brennan reperă cele două elicoptere sovietice, în stânga lui. Descriind o largă curbă, trecu prin faţa lor ca o săgeată şi se plasă în spatele francezului, uşor lateral. Mesajul adresat sovieticilor era limpede: Atenţie, tovarişci, e sub protecţia mea!

Locotenentul Banov, comandantul patrulei, nu se aşteptase câtuşi de puţin să vadă apărând un avion american. Chiar şi fără el, misiunea era destul de complicată: interceptarea elicopterului francez şi căutarea unui submarin care, dacă se apropia de un anumit punct ale cărui coordonate le primise, trebuia somat să se îndepărteze, folosindu-se grenade de manevră şi atacat în cazul în care nu s-ar supune. Nici o clipă însă nu fusese vorba de avioane americane. După spusele căpitanului de rangul I care-l instruise (şi pe care nu-l cunoştea nici după tat-su, nici după mă-sa), acestea, la fel ca şi navele de suprafaţă, se menţineau în mod deliberat în afara zonei respective.

Banov era un tânăr pilot, pasionat de meserie, bine notat de şefi, ireproşabil din punct de vedere politic. Se pregătea să intre în partid, deşi, după stagiul din Afganistan începuse să-şi pună anumite întrebări. Se mulţumea să execute ordinele şi avea destulă minte ca să nu se destăinuie nimănui. Cazul de

faţă, însă, nu fusese prevăzut în nici un fel. Reduse turaţia rotorului, încetinind şi chemă „Volgogradul” pentru un supliment de instrucţiuni. Legătura era însă proastă, cu paraziţi şi fedinguri, nu izbutea să înţeleagă nimic.

Brusc şi NH 90 reduse viteza; Brennan nu-l mai putea urmări decât cu preţul unui consum foarte mare de carburant şi atunci începu să se rotească deasupra lui, încercând să descopere motivul acestei manevre. Deodată, pe creasta unui val, zări bărcuţa pneumatică. O pierdu din vedere aproape imediat, ca s-o regăsească peste câteva clipe. Deci, asta era. Acum, NH 90 se găsea la verticala micuţei ambarcaţiuni. Brennan văzu cum se deschide uşa lui laterală şi se pregăteşte cablarea.

La comenzi, Tholent lupta din răsputeri să menţină aparatul la o altitudine constantă, operaţiune dificilă din pricina turbulenţelor. De trei ori la rând, Cardon se căzni să plaseze în barcă harnaşamentul fixat la capătul cablului şi de fiecare dată valurile îi zădărniciră strădaniile. Era ca o joacă, o joacă sinistră, având drept miză viaţa unui om. La a patra încercare, Establet reuşi să apuce harnaşamentul, dar degetele sale amorţite nu izbutiră să-l reţină atunci când un nou val împinse bărcuţa.

În ciuda paraziţilor provocaţi de furtuna gestantă, Krupski reuşi să desluşească întrebarea pe care i-o pune Banov şi urlă în microfon:

— Interpuneţi-vă şi împiedicaţi salvarea individului. După aia, să fie recuperat de băieţii noştri. Cu orice preţ! M-ai auzit, cu orice preţ!

Banov aruncă o privire peste umăr: cei patru scafandri de luptă aşteptau ordinul, aşezaţi pe banchetă. Pe feţele lor nu se putea citi nimic. Odată urcat la bord cel din bărcuţă, misiunea lor se încheia.

Banov intră, în legătură cu celălalt elicopter:

— L-ai auzit pe căprang[1]? Acţionăm! Eu vin pe la dreapta, tu, pe la stânga.

După o nouă şi infructuoasă tentativă, Tholent îşi pierdu răbdarea:

[1] În jargon, căpitan rangul... (n.a.).

— Aşa, n-o scoatem la capăt. Amărâtul e complet sleit. Ros, ia comenzile. Cobor după el.

Părăsindu-şi locul, trecu în compartimentul din spate.

— Trage cablul sus, ordonă el. Schimbăm metoda.

Cardon se execută, dar, văzându-şi şeful că-şi pune harnaşamentul, protestă:

— Cu statura şi greutatea dumneavoastră, căpitane, dacă nu nimeriţi chiar în bărcuţă, o daţi cu fundu-n sus!

— Tocmai de aia ai să mă laşi în mare, exact lângă ea. Văd eu cum mă descurc!

Se aşeză pe marginea de jos a uşii, cu picioarele spânzurând şi mâinile încleştate pe cablu. Înainte de a-şi da drumul, aruncă o privire circulară: aidoma unor păsări de pradă, cele două „Helix”-uri convergeau spre el. Coliziunea părea inevitabilă şi Ros manevră, indepărtându-se.

— Ce mai e şi tâmpenia asta!

Virând pe o aripă ca să se apropie de NH 90, Brennan îi văzu pe sovietici. În cadrul uşii, doi scafandri în costume negre se pregăteau să plonjeze. Dintr-o clipire, îşi dădu seama despre ce-i vorba:

— Ah, nenorociţii, se pregătesc să-l răpească pe *frenchie*!

Apucă maneta de orientare a ejectoarelor de gaze ce se găsea în stânga lui şi o trase, progresiv spre el, apoi reajustă regimul motorului, manevrând totodată manşa şi palonierul. Printr-o magistrală glisadă, „Harrier”-ul depăşi elicopterul francez şi se imobiliză în faţa lui, protejându-l ca un meterez şi înfruntându-i pe sovietici, care se văzură nevoiţi să vireze brutal ca să evite coliziunea. Izbucnind într-un sălbatec hohot de râs, Brennan agită braţul în direcţia lui Ros, care ridică degetul gros în semn că a înţeles şi readuse la iuţeală elicopterul deasupra bărcuţei. Tholent sări şi înşfacă ancora plutitoare.

— Prea mult timp nu pot rămâne în staţionare, îşi spuse Brennan. Mi se duce tot carburantul.

Elicopterele sovietice reveneau şi contraamiralul observă că cel de al doilea - fără scafandri - îndreptase tunul spre el.

— Sunt nebuni! Dacă trage, ripostez - şi gata un nou război mondial!

Mâna i se crispă pe manşă. „Harrier”-ul nu se clintea din loc, dar consuma două sute de livre de kerosen pe minut.

În momentul în care se pregătea să ordone deschiderea focului, îndoiala puse stăpânire pe Banov. Căprangul de pe „Volgograd” spusese, ce-i drept, „cu orice preţ”, dar nimic mai mult. Ce te faci însă când eşti într-o asemena încurcătură... Nu-şi putea desprinde privirea de la steaua, mare şi albă, vopsită pe fuselajul avionului spre care era aţintit tunul său. Emblema Statelor Unite, simbol al formidabilei lor forţe. Dar dacă aparatul acesta, care părea să-l provoace, era doar o capcană? Indecis, apăsă pe tasta corespunzătoare frecvenţei portavionului...

— Voi, care aveţi posibilitatea, mugi Brennan, adresându-se celor de pe „Hawkeye”, contactaţi-l pe lungimea de undă internaţională pe şeful capsomanilor ăstora şi explicaţi-i că împuţitele lui de „ventilatoare” ne împiedică să salvăm un aviator american. Reţineţi: american!

O tromboneală în plus, ce mai contează!

Tholent, care reuşise să se urce în bărcuţă, îl ajuta pe Establet să se harnaşeze.

— Întâi, te ridicăm pe tine.

— Şi tu?

— Nu-ţi fă griji, mă descurc.

— Leagă bine caseta: e mai preţioasă decât mine.

Tholent ridică privirea: în văzduh, „Harrier”-ul şi „Helix”-urile păreau că se uită precum câinele şi pisica, în tunetul asurzitor al motoarelor.

Livid la faţă, Krupski se întoarse spre Kakoşnikov:

— Individul din bărcuţa pneumatică e...

— American, completă, glacial, amiralul. Iată şi explicaţia prezenţei „Harrier”-ului în zonă. Îţi dai seama ce s-ar fi întâmplat dacă te lăsam de capul dumitale?

— Bine, dar elicopterul e francez, încercă Krupski să-şi: pledeze cauza.

— Şi ce dacă? Sunt aliaţi, e normal să se ajute.

— Dar dacă ne-au minţit?

— Uite ce-i, dacă mătuşa avea un c... era ministru de război! zbieră Kakoşnikov, roşu de furie. Să recurgem la forţă

împotriva unora care ar fi vrut să pătrundă pe „Gortşki”, cu asta sunt de acord! Dar nu şi împotriva unui elicopter, pe baza unei simple supoziţii. Nu ţine! Mai ales fără un mesaj prealabil sau a unui ordin scris. Fă bine şi potoleşte-ţi imediat oamenii!

Îi întoarse spatele şi se lăsă absorbit de masa de navigaţie.

În spatele „Harrier”-ului, care-i bara în continuare trecerea, Banov îl putea vedea pe Establet cum începe să se înalţe, agăţat de cablu. Picături mari de sudoare broboneau fruntea sovieticului. Să tragă? Să nu tragă? La distanţa asta putea pulveriza avionul dintr-o singură rachetă, iar cu a doua - dacă tot intrase în horă - şi elicopterul. La prima sa cerere de ordine suplimentare, glasul unui radist de pe „Volgograd” confirmase recepţia, dar atâta tot. Acum, primind contraordinul, scoase un oftat de uşurare - venea de departe! - şi se grăbi să-i comunice coechipierului:

— Reluăm căutarea blestematului ăluia de submarin-fantomă. Zburăm paralel, zece mii metri distanţă. Molez sonarul.

Uşurarea-i era atât de mare, încât doar subconştientul conservă imaginea naufragiatului urcând şi ţinând strâns la piept o cutie metalică: ciudat pentru un pilot, care a făcut o amerizare forţată, că nu s-a debarasat de ceva atât de voluminos.

În căşti, un glas nedumerit:

— Ce dracu’ se petrece sub apă? Mai adineaori auzeam un tren-expres, acum parcă-i o avalanşă!

CAPITOLUL XXIII

Tholent fusese ridicat, la rândul lui şi, fără să mai zăbovească, elicopterul îşi luă zborul. În uşa rămasă deschisă, Brennan zări o siluetă care agita braţul în semn de mulţumire. Totul era, deci, în ordine. Aduse ejectoarele la poziţia lor de croazieră şi se îndepărtă, jubilând:

— Grozav i-am tras în piept pe rusnaci!

Întrebat, „Hawkeye” îi indica direcţia de urmat ca să ajungă la „Sikorski”, aflat la numai şaizeci şi şapte de mile. O aruncătură de băţ! În schimb, când se uită la jojă, îngheţă:

— Am feştelit-o cu kerosenul! Acum ori niciodată e de aplicat deviza lui Shell: fiecare picătură contează!

Împinse maneta de gaze până la fund şi amorsă urcuşul pe direcţia portavionului. Ajuns la treizeci şi două de mii de picioare, având deasupra un cer strălucitor, redresă aparatul, reduse turaţia motorului la ralenti şi începu să coboare adoptând viteza de „fineţe maximă”, cea care-i permitea „Harrier”-ului să opună o minimă rezistenţă aerului: două sute optzeci de noduri. Avionul părea să planeze şi traversarea stratului de nori sporea această iluzie.

Când ieşi din împâclealã „Sikorski” se zărea la orizont, punct negru ce se mărea cu repeziciune. După ce mulţumi controlorului de zbor de pe „Hawkeye”, Brennan trecu pe frecvenţa portavionului. Jojele erau, practic, la zero.

— Emergency petrol[1]! Nu mai am nici o rezervă. Liberaţi puntea şi abateţi sub vânt.

— Recepţionat, mă conformez.

Glasul lui Jefferson era calm, dar îngrijorarea căpitanului său de pavilion răzbătea vizibil. El însuşi trăgea cu urechea la sunetul reactorului, aşa cum un îndrăgostit pândeşte da-ul şoptit al femeii dorite, temându-se în fiece clipă să-l audă oprindu-se. Acum putea distinge marinarii, în salopete de culori diferite, care degajau puntea, împingând alte două

[1] Carburantul la zero (engl.) (n.a.).

„Harrier” spre ascensor, în timp ce nava venea la drum, iar elicopterul „Pedro”, destinat intervenţiilor de salvare, se înălţa.

„Hotărât lucru, bătrânul Jeff se gândeşte la toate”, îşi spuse Brennan strângând manşa, cu ochii ţintă la oglinda de apuntare; la joje era inutil să se mai uite, ambele indicau zero.

„Sunt chiar pe axă...”

Ultimele secunde... şi o ultimă orientare a ejectoarelor reglate la verticală pentru cele din urmă jeturi de gaze ale motorului, un motor care s-a oprit exact când aparatul se afla la numai un metru de punte. Nu degeaba, i se spunea în Vietnam: „Raging Bull-făr-de-moarte”. Roţile atinseră planşeul. Avionul sări în sus, recăzu şi porni să ruleze. Prea repede, mult prea repede, iar „Sikorski” nu era dotat cu cabluri de stopare, după cum nici „Harrier” nu poseda pinten pentru acroşare. Brennan blocă frânele. Ţâşniră scântei, mirosul cauciucului ars umplu carlinga.

— Fără carburant, rânji el, măcar nu risc să devin friptură!

„Harrier”-ul parcurse jumătate din punte în linie dreaptă, apoi devie brusc şi, în ciuda eforturilor depuse de pilot pentru a-l menţine pe direcţie, se năpusti spre castelul central. Când, în sfârşit, se opri, botul avionului se afla la un lat de palmă de peretele blindat.

Din nişele în care se refugiaseră cei de pe punte izbucniră aclamaţii. Echipele de intervenţie înconjurară instantaneu aparatul cu manicile gata pregătite, alţi mateloţi îndesau calele sub roţi. Brennan desfăcu centura de siguranţă şi deschise cupola carlingii. Willoughby, prezent şi el pe punte, se uita la el ca la un extraterestru. Încântat, contraamiralul o făcu pe snobul:

— A fost un zbor de-li-ci-os! A piece of cake[1]!

Ridicând privirea, îl văzu sus pe puntea de comandă, pe Jefferson, care contempla scena, dând din cap într-o manieră mai mult decât elocventă.

[1] Literal: o felioară de chec. Cu sens figurat de: o plăcere, un amuzament (engl.) (n.t.).

— Acum, se gândi Brennan. Să-i raportez rapid lui Sanford cele întâmplate; o să-i placă figura!

*

* *

Lăsându-l pe Ros mai departe la comenzi, Tholent şiroind de apă dar amuzat la culme, se instală alături de Establet. Frigul părea să n-aibă nici un efect asupra lui.

— Am câştigat, bătrâne, hohoti el, cuprinzându-şi prietenul pe după umeri. Am câştigat şi acum ne întoarcem acăsică!

Înfofolit în pătura pe care i-o dăduse Cardon după ce-l ajutase să-şi scoată costumul de scafandru, André îi zâmbi la rândul său şi se desprinse uşurel din îmbrăţişare.

— Aşteaptă un pic: vreau să văd cu ce se ocupă domnii din faţă.

Se apropie de uşa pe care mecanicul tocmai se pregătea s-o închidă, aruncă o privire şi murmură:

— Este exact de ce-mi era frică.

Cele două elicoptere sovietice, în punct fix, începuseră să sondeze marea, căutându-l pe „Gortşki”... pe „Houot”... sau ambele submarine. Mai devreme ori mai târziu, vor localiza epavele şi atunci să te ţii necazuri! Personal, nu mai putea face nimic, în afară de a raporta.

— De acord, ne întoarcem, aruncă el peste umăr.

În aceeaşi clipă, scoase un strigăt: sub ochii lui, marea începuse să se zbuciume, dar nu animată de hula foarte lungă ci, incredibil, în interiorul unui cerc cu un diametru de câteva sute de metri, care-şi lărgea rapid circumferinţa. Această gigantică lentilă, cu bizare reflexe arămii, absorbi valurile, le aplatiză, apoi se transformă într-un soi de pâlnie, extrem de evazată, în centrul căreia apa părea că e suptă în adâncuri. Creştea, mişcarea valurilor se accelera, devenea turbionară, era o înfricoşetoare bulboană de proporţii apocaliptice.

Tholent veni lângă Establet; în spatele lor, Cardon îşi făcea semnul crucii:

— Isuse, Maică Precistă, Sfinte...

Unul din elicopterele sovietice, prins chiar în epicentrul fenomenului, fugea trăgând după sine cablul sonarului smuls de stihie; celălalt, mai îndepărtat, o întindea şi el cât putea

mai repede, fără să-şi mai aştepte coechipierul. Cerul devenise plumburiu. Brusc izbucni furtuna: trăsnete, tunete, potop. Concentrat asupra comenzilor, trebuind să facă faţă turbulenţelor, Ros nu văzuse nimic. Tholent îl chemă pe circuitul intern:

— Abate-te cu douăzeci de grade la dreapta. S-o ştergem de aici cât mai repede!

Întorcând spatele cataclismului, NH 90 dădu frâu liber întregii puteri a rotoarelor lui. Cardon închise uşa. Înainte de a se aşeza, André aruncă o privire gânditoare mării... Să fi fost aici mâna destinului?

După coliziunea voluntar provocată de Saron-Leperque, epavele strâns îmbucate ale lui, „Amiral Gortşki" şi „Commandant Houot" părea sortite unei odihne veşnice pe platoul iscat în urmă cu câţiva ani în mijlocul dorsalei de la Reykjanes. Natura, însă, avea şi ea un cuvânt de spus. O masă de lavă, dornică de cuceriri, provocase, împingând în scoarţa submarină, această gigantică excrescenţă; dar, neputând să-şi desăvârşească opera şi să ţâşnească, incandescentă, din craterul pe care-l forase, magna s-a cuminţit, s-a aplatizat şi, răcindu-se, s-a contractat. A fost, ca să zicem aşa, o erupţie ratată.

Iată însă că, într-o bună zi, dislocată de una din acele „reajustări" ale scoarţei terestre, ştiute doar de vulcanologi, lava solidificată a prins să lunece de-a lungul unor straturi mai stabile, aşa cum uneori se lasă fundul unei fântâni. Aproape imperceptibilă în prima sa fază, mişcarea aceasta a provocat, la început, doar crăpături. O succesiune de noi zguduiri a accelerat procesul şi precarul echilibru existent de câţiva ani a fost, brutal, rupt. Întâmplarea a vrut ca această rupere să se producă exact după ce Establet şi Tholent au fost suiţi la bordul elicopterului.

Neaşteptata prăbuşire a afectat, în primul rând, centrul platoului, care s-a scurs ca o clepsidră, antrenând după sine, într-o vertiginoasă cădere, resturile celor două submarine şi acoperindu-le cu milioane de metri cubi de rocă sfărâmată. Marea s-a năpustit în hăul astfel creat, dând naştere bulboanei.

Seismul propriu-zis a durat extrem de puţin. Oceanul puse ordine în haosul creat şi, la suprafaţă, hula îşi reintră în drepturi.

Fireşte, semnele precursoare ale fenomenului n-au trecut neobservate pentru savanţi: de ambele părţi ale Atlanticului, seismografele înregistraseră undele seismice generate de cutremurele precursoare. Dar, întrucât epicentrul lor presupus se situa departe de ţărmurile populate, cum nici un cablu submarin nu străbătea zona şi cum, de fapt, treaba asta nu-i privea decât pe oamenii de ştiinţă, aceştia schimbară informaţiile intre ei, după obicei, dar nici unul nu socoti că ar fi cazul să alerteze autorităţile competente ale ţării sale.

E adevărat că nici un val seismic nu ajunse să devasteze ţărmul sudic al Islandei. Numai unda de şoc se propagă cu aproape cinci mii de kilometri pe oră[1], aplicând veritabile lovituri de baros navelor ambelor flote. Violenţa a fost diferită - în funcţie de distanţă şi unghiul de izbire - dar reacţia s-a dovedit identică: ofiţerii de cart, comandanţii de bastimente, amiralii - sovietici sau americani - au decretat în unanimitate:

— Ne-am lovit de o epavă, în derivă între două ape. Toată lumea la posturi. Cercetaţi fundul.

Constatând însă că nu există nici o spărtură în corpul navei şi unii şi alţii s-au reîntors la ocupaţiile lor iniţiale. Navele de escortă, indiferent de naţionalitate, au semnalat că, de la un anumit moment, radiolocatoarele lor erau saturate. Şi de data asta, diagnosticul a fost unanim: probabil, o erupţie submarină. Acum, nu se mai înşelau.

„Helix”-urile apuntaseră pe „Volgograd”. După ce ascultase raportul lui Banov, şocat şi de cele văzute, Kakoşnikov expedie imediat trei distrugătoare ca să cerceteze zona şi să încerce, din nou, localizarea lui „Gortşki”. Krupski propuse folosirea scafandrilor în cazul că submarinul ar fi descoperii. Amiralul refuză categoric:

— Nici vorbă! Prea periculos pentru moment. Să mai aşteptăm,

[1] Cu viteza sunetului în apă, adică 1,3 km/secundă sau 4700 km/h. (n.a.).

— Dar dacă americanii vin să dea târcoale...

— Atunci vom aplica instrucţiunile amiralului Vornov, atât şi nimic mai mult!

Primele rapoarte ale distrugătoarelor puseră capăt oricăror discuţii: „Fundul nu mai corespunde hărţilor. În nici un punct sonda, nu indică mai puţin de patru sute de metri adâncime...”

Kakoşnikov lăsă capul în jos, rămase tăcut, apoi dădu din umeri:

— Să continuie, totuşi, căutările, spuse el, fără prea multă convingere.

La bordul lui „Sikorsky”, Brennan tocmai îşi schimba ţinuta, când resimţi şocul. Imediat, ţâşni la telefon:

— Ce s-a întâmplat?

Primind explicaţiile lui Jefferson, întrebă:

— Avem, în continuare, legătura în fonie cu Pentagonul?

— Cinci pe cinci.

— Să fie informat CNO că am o comunicare urgentă.

În mai puţin chiar de treizeci de secunde, era în contact cu şeful lui. Când menţionă că naufragiatul ţinea în braţe ceva ca o lădiţă, Sanford scoase o exclamaţie de bucurie:

— Dacă a reuşit, înseamnă că tipul e un as! Oricum, Dan, te-ai descurcat al dracului de bine!

„Charles de Gaulle” se afla mult prea departe ca să perceapă fenomenul. Atenţia tuturor era concentrată asupra elicopterului. După un zbor dificil din pricina furtunii, acesta coborâse pe o punte complet goală, exceptând echipa de primire; Nabour îi prescrisese lui Mahut:

— Alegi numai băieţi care ştiu să-şi ţină gura, înţeles?

Elicopterul a fost tractat până la ascensorul lateral de la tribord şi coborât în hangarul Nr. 2, golit şi el. Singurul care-l aştepta era Le Nabour.

— Pasagerul, pe aici.

Ducându-şi cutia ascunsă sub pătură, Establet a fost condus la cabina rezervată oaspeţilor de vază, alături de cea a amiralului, înviorat de un duş fierbinte, devoră gustarea adusă de popotar şi tocmai isprăvea să se îmbrace când îşi făcu apariţia Moureau.

— Sincer bucuros să vă revăd sănătos şi teafăr. Dar Boulier?

Şi, cum André tăcea, amiralul continuă uşor iritat:

— Bine, bine, ştiu: nu-mi puteţi spune nimic. Perfect. Tholent o să vină să vă ia. Veţi avea acelaşi pilot ca la venire: Coulanges. Aveţi ceva să-mi cereţi? Un mesaj de transmis?

— Nu, domnule amiral. Mulţumesc. Totul e să fiu la Paris cât mai repede.

Moureau aprobă din cap şi-i întinse mâna:

— Atunci, la revedere şi... drum bun.

Cu o mişcare a bărbiei arătă spre casetă:

— Sper că drăcia asta merită...

— Aveţi cuvântul meu de onoare, domnule amiral.

După o impecabilă aterizare la Landivisiau, ACM se pregătea să se angajeze pe taxi-way[1] când turnul de control îi ordonă lui Coulanges să rămână pe loc. Un Jeep se şi îndrepta spre aparat. André a fost debarcat la capătul pistei, unde un mic bireactor se pregătea să decoleze. Înăuntru, dădu peste Meunier, care-l salută cu un laconic:

— Raportează!

Cât a durat zborul, Establet a avut timp din belşug să-i relateze şefului său cele întâmplate; acesta l-a ascultat fără să-l întrerupă şi fără să-şi manifeste sentimentele. Chiar şi atunci când a fost vorba de hotărârea lui Saron-Leperque, chipul colonelului a rămas impenetrabil. După ce Establet tăcu, el spuse:

— Mergem direct la Matignon. Ai să repeţi Primului ministru tot ce mi-ai spus, neomiţând nici un detaliu.

Avionul ateriză pe un teren discret din apropierea capitalei; era aproape patru dimineaţa când cei doi ofiţeri au fost introduşi în biblioteca apartamentului personal al lui Marbrier. Pe toată durata expunerii lui Establet, Premierul rivaliză în impasibilitate cu colonelul. La sfârşit, se ridică:

— Să rezolvăm, mai întâi, esenţialul. Nu, nu, rămâneţi pe scaune.

[1] Cale de acces care leagă pistele de aterizare cu zonele de staţionare (n.a.).

Traversă încăperea până la o mică uşă şi reveni cu un bărbat înalt, impunător, cu o coamă argintie deasupra unei feţe de tribun roman.

— Presupun că nu-i nevoie să vi-l prezint...

Meunier şi Establet se ridicaseră, recunoscându-l pe profesorul Galborde, savant celebru în întreaga lume, laureat al premiului Nobel pentru fizică.

— Întâmplarea face să fim cumnaţi, continuă Marbrier. L-am rugat pe Victor să alcătuiască o echipă, oferind toate garanţiile, ca să examineze ce aţi adus. Îi puteţi încredinţa „piesa”, adăugă el, adresându-se în special lui André.

Acesta, profund emoţionat, se aplecă pentru a ridica de jos cutia, pe care o păzise cu atâta grijă şi o întinse savantului. Acesta o preluă, aparent fără efort.

— Nu-mi plac frazele sforăitoare, declară el, cu accentul lui cântător, învăluindu-l totodată pe Establet cu o privire pătrunzătoare, dar, credeţi-mă, voi pune tot sufletul.

După ce-l conduse pe profesor, Marbrier reveni la oaspeţii săi.

— Îl voi vedea pe Preşedinte chiar în dimineaţa asta. Dumneavoastră, domnule colonel, bănuiesc că-i veţi contacta pe prietenii americani. În ceea ce vă priveşte, domnule comandant, Franţa vă datorează mult, dar cunoaşteţi regula. Nici recompense, nici decoraţii, ci doar uitarea. În plus, până la noi ordine, sunteţi pus la secret.

André simţi un gust amar în gură: la fel ca şi Meunier, Primul ministru nu avusese nici un cuvânt de compasiune pentru Boulier, pentru Saron-Leperque şi echipajul lui. Nu se putu împiedica să dea din umeri şi lăsă să-i scape, la limita insolenţei:

— Asta-i meseria.

Însă, în maşina care-i ducea la vechiul fort, Establet izbucni:

— Politicianul ăsta scârbos are un bolovan în loc de inimă!

— Greşeşti, bătrâne, replică domol colonelul, cu ochii mereu la şosea. Dimpotrivă, Marbrier este un om extrem de sensibil, dar care-şi interzice orice exteriorizare, tocmai pentru că are o idee foarte înaltă despre rolul pe care-l joacă. Aşa cum îl cunosc, a şi calculat când va putea anunţa pierderea lui

„Commandant Houot”, ţinând seama de versiunea ce va trebui acreditată, atât pentru sovietici, cât şi pentru opinia noastră publică şi e preocupat de pe acum de măsurile care urmează a fi luate în vederea atenuării durerii familiilor îndoliate şi ajutorării celor care s-ar afla în nevoie. Oamenii, adăugă el după o pauză prelungită, nu trebuie judecaţi numai în funcţie de aparenţe. Glasul îi era extrem de blând.

Andră lăsă nasul în jos.

— Cred că am spus o mare tâmpenie.

Ajuns la birou, Meunier îl lăsă pe Establet să facă onorurile unui mic dejun copios, iar el formă numărul pe care David Brown i-l dăduse pentru eventuale apeluri nocturne: la Washington era acum unu dimineaţa. Americanul ridică receptorul de la prima sonerie:

— Brown la aparat. Ascult.

— Meunier. Nu dormiţi niciodată?

— Numai atunci când mi-o pot permite, ceea ce nu-i deloc cazul în aceste zile. Ce se întâmplă?

Odată relatarea terminată, cei doi trecură la concluziile ce se desprindeau şi la acţiunile care trebuiau întreprinse.

— Ar fi de dorit să ne întâlnim cât mai curând cu putinţă, propuse Brown. V-aş sugera să faceţi un salt până aici, eu neputându-mă deplasa fără a furniza un motiv plauzibil directorului meu. Înţelegeţi cum stau lucrurile? În afară de asta, presupun că absenţa dumneavoastră s-ar remarca mai puţin decât a mea.

— Din nenorocire, îmi e şi mie imposibil să mă mişc: Libia a lansat o coloană blindată în direcţia Ciadului, am în cârcă o nouă afacere cu luare de ostateci în Liban, ca să nu mai pun la socoteală o tentativă de sabotaj la baza noastră de la Kourou, care mâine va lansa racheta Ariane 5.

— Cam tot atâtea am şi eu pe cap cu America Centrală şi cu China. În plus, încă un caz pe plan intern.

— Într-adevăr, neplăcut. Dar staţi puţin, cred că am găsit soluţia: cu siguranţă, Comandorul ar fi încântat...

— D-apoi eu! Sunt ani de zile de când visez să-l cunosc!

Avându-l pe Carson la Casa Albă, schimburile artistice dintre SUA şi URSS scăzuseră într-atât, încât transformaseră în

sinecură postul de consilier cultural II al Ambasadei sovietice la Washington, teoretic însărcinat cu sporirea lor. Cu toate acestea, actualul său titular nu se temea să fie tras de urechi pentru lipsă de randament: adevărata sa îndeletnicire era mult mai importantă.

Primind în cursul după-amiezii de duminică ordinul de a-l lichida pe Lotciuk în cel mai scurt timp, Ivan Petrovici Kaliujnâi, abandonase cu mare plăcere proiectul turneului trupei de balet de la „Bolşoi" în Statele Unite, proiect la care trudea cu o totală lipsă de entuziasm. Iată, în sfârşit, o operaţiune demnă de un colonel al KGB-ului, cu perspectiva unei avansări în caz de reuşită.

Treaba se prezenta sub cele mai favorabile auspicii. Convocată imediat, conform procedurii de urgenţă, printr-un mesaj depus la o „cutie poştală moartă", „cârtiţa" infiltrată la CIA se prezentase, cu punctualitate, la întâlnirea fixată pe a doua zi, adică luni.

Locul fusese bine ales: un şantier naval aparţinând unei întreprinderi în stare de faliment; cu toate activităţile oprite şi având un singur paznic ce-şi dospea trăscăul generos furnizat de Kaliujnâi. Era pentru prima oară când acesta din urmă se întâlnea cu spionul. Nu-l ştia decât după fişă. Ian O'Malley fusese recrutat de predecesorul său după vechile şi bunele metode, atât de eficace în Marea Britanie: acelea de a racola dintre studenţii universităţilor de prestigiu pe aceia care, seduşi de ideile comuniste, erau suficient de înţelepţi ca să nu-şi facă publice convingerile. Selecţionat după acest principiu, la început fără ştirea lui, O'Malley fusese împins uşurel-uşurel să-şi declare spontan dorinţa de a sluji cauza. După o perioadă de probă, ofiţerul care se ocupa de el l-a îndemnat să-şi depună candidatura la CIA. De la admiterea sa în cadrul Agenţiei, tânărul se străduise să dea dovadă de zel, pentru a putea urca treptele ierarhiei: exact ce dorea şi KGB-ul. Antena de la Washington nu apelase niciodată la el; dealtminteri, pentru a deconspira o „cârtiţă" atât de preţioasă era nevoie de aprobarea Centralei. Această aprobare venise, cu recomandarea expresă de a se acţiona rapid.

„Tare îl frige inima pe Udarniev să-l vadă pedepsit pe transfug dacă e în stare să renunţe la un asemenea atu, de la care puteam spera mult mai multe”, îşi spuse Kaliujnâi văzând venind spre el un bărbat de vreo treizeci de ani, înalt, brunet, cu umeri largi şi şolduri înguste, purtând ochelari cu ramă de baga, costum de culoare închisă şi cravată. Tipul clasic al unui *yuppie*[1]. Îi expuse, succint, problema:

— Am absolută nevoie de adresa unde e dosit ticălosul. Cât mai rapid. Operaţiunea trebuie să aibă loc în noaptea de miercuri spre joi. Puţin înaintea zorilor, pe la ceasurile patru, când oboseala începe să se facă simţită şi vigilenţa scade.

Americanul îşi scoase ochelarii şi se apucă să-i lustruiască, folosind batista de la piept.

— Se poate, declară el într-un târziu şi adăugă cu aerul cel mai firesc din lume: un asemenea trădător merită moartea.

Cu toată experienţa sa în materie de mârşăvii, Kaliujnâi rămase cu gura căscată şi cu un sentiment de dezgust pentru acest privilegiat al societăţii capitaliste. În fond, îşi spuse el, nici o pagubă dacă-l deconspirăm. Ceva nu-i în regulă cu băiatul ăsta.

Se despărţiră fără să-şi strângă mâna: americanul nici nu schiţă gestul de a o întinde şi omul KGB-ului avu chiar impresia că e tratat ca un subaltern. Culmea culmilor!

Marţi seara, Kaliujnâi exulta: O’Malley îi transmisese nu numai adresa unde Lotciuk era ţinut la secret - un mic orăşel din Connecticut - dar şi un plan detaliat al locului şi împrejurimilor, precum şi indicaţii referitoare la dispozitivul de protecţie. Aproape prea frumos ca să fie adevărat! Dosarul conţinea şi o foaie albă de hârtie cu aceste simple cuvinte bătute la maşină: „N-o să aveţi întotdeauna în mână un careu de aşi”.

Era un mod de a sublinia meritul excepţional al informaţiei. Nu-i vorbă, treaba fusese făcută cu mână de maestru! Şi totuşi, Kaliujnâi se simţea stăpânit de un sentiment bizar care-l şi făcu să decidă ca, de aici înainte, O’Malley să rămână în afara operaţiunii:

---

[1] în jargon american, cadru tânăr şi ambiţios (n.a.).

„Rolul şi l-a jucat, nu mai e nevoie să ştie nimic în plus; şi aşa i-am spus prea multe.”

O jumătate de oră mai târziu, doi funcţionari ai Ambasadei sovietice, însoţiţi de neveste, porniră spre un supermarket la bordul unui „Chevrolet” nou-nouţ. Lăsară maşina în parcajul magazinului şi intrară după cumpărături. În timpul acesta, un tânăr negru, tuns scurt, se apropie de maşină, încercă mai multe chei până o găsi pe cea potrivită, deschise portiera, se instală la volan, porni motorul şi demară. Ajuns la capătul aleei de acces, îmbarcă două mulatrese şi o luă spre oraş.

Doi agenţi ai CIA supravegheau, de departe, maşina. Era un consemn general, valabil pentru toate autovehiculele care în acea seară părăseau Ambasada. Porniră imediat în urmărire.

— Fac pariu că asta-i maşina cu cântec, îi spuse cel de la volan colegului. Mai mult ca sigur că gagiul e în portbagaj.

În realitate, încă din momentul plecării, Kaliujnâi se lungise pe bancheta din spate a maşinii şi ieşise din ea în patru labe atunci când urcaseră fetele. La fel se strecură şi în hârbuitul „0ldsmobile” pe care ele îl abandonaseră. Riscând o privire prin parbriz, văzu filajul cum se îndepărtează. La ieşirea din oraş, schimbă din nou maşina, de astă dată într-un drive-inn[1]. Asigurându-se că nimeni nu-l urmăreşte, se angajă pe autostrada Nord. După două sute de mile se opri la o staţie de benzină, alături de care era şi un bar. În timp ce i se făcea plinul, dădu o raită pe la w.c., ca apoi să pornească din nou la drum. Imediat, unul din consumatorii de la bar, vizibil chitrofonit, îşi părăsi taburetul şi se îndreptă spre acelaşi loc, presat, pesemne, de aceeaşi nevoie. Barmaniţa luă de pe tejghea paharul golit şi rosti, adresându-se unuia din clienţi:

— Aşa e când bei prea multă bere! E a patra oară când se duce la toaletă.

Beţivanul îşi făcu apariţia şi se împletici până la cabina telefonică. Acolo, brusc degrizat, compuse un număr care-i solicită multe monezi:

— Evacuaţi imediat baza avansată. Ne întâlnim la Hartford.

[1] Cinematograf în aer liber, unde spectatorii urmăresc filmul stând în maşină (n.a.).

Clădirea cunoscuse şi zile mai bune, dar încă mai era prezentabilă. Făcea parte din acele imobile pe care „conspiraţii” KGB-ului le închiriau cu anul sub diverse nume false. Comandoul se reunise într-un salon cu mobila acoperită de huse. Încăperea era cufundată în penumbră, cu excepţia unui cerc luminos care cădea pe masa de biliard. Kaliujnâi depuse pe ea dosarul furnizat de O’Malley.

— Vila e păzită de şase bodyguards, dintre care doi patrulează permanent în jurul ei. Alţi doi, se găsesc într-o maşină parcată în vecinătate. Teoretic, partida e egală ca forţe, dar voi sunteţi mai buni.

Cei opt bărbaţi se aplecară peste dosar, mestecând chewing-gum. Dimineaţa trecuseră frontiera prin puncte diferite şi înlocuiseră breakurile lor înmatriculate în Canada cu maşini purtând numerele Statelor de pe coasta de Est. Primiseră şi armamentul. Kaliujnâi îi lăsă să studieze documentele aduse, apoi li se adresă din nou:

— Tovarăşi, e pentru noaptea următoare. Luna apune la ora două şi zece minute. Ora H a fost devansată: 2,40'. Veţi proceda cu maximum de discreţie şi cu cât mai puţine violenţe...

Când termină, urmară câteva întrebări. Pertinente. Aceşti ruşi originari din Harkov, Kiev sau Leningrad se exprimau într-o americană împănată cu expresii argotice de care nu s-ar fi ruşinat un garajist din New Hampshire ori un negustor ambulant din Vermont.

Cele mai bine elaborate proiecte sunt, uneori, dereglate de neprevăzut: în drum spre aeroport, maşina lui Erkmann a fost izbită în plin de un automobilist bezmetic. Şoferul a fost rănit serios, Comandorul s-a ales doar cu câteva zgârieturi, dar medicul clinicii de urgenţă unde fusese dus de Salvare - bătrânul îşi pierduse cunoştinţa - a insistat să-l ţină sub observaţie până a doua zi. Oricât a protestat şi a tunat când şi-a venit în fire, rezultatul a rămas acelaşi şi abia miercuri a putut pleca la New York.

Zborul cu „Concorde” i-a redat buna dispoziţie. La aeroport, rezidentul instalat de Meunier cu câteva luni în urmă, îl

aştepta ca să-l ducă la Washington. Întâlnirea fusese fixată la restaurantul în care David Brown lua adesea masa cu Sanford. Spre marea surpriză a lui Erkmann, cel care l-a întâmpinat a fost chiar amiralul şi nu directorul adjunct al CIA.

— Prietenul nostru m-a rugat să-l scuz, iar eu am profitat bucuros de ocazie ca să vă revăd, scumpe comandant.

Apoi, îi întinse meniul, adăugând:

— Vă recomand langustele.

Cât ţinu masa, nu abordară decât subiecte banale, reţinuţi de un soi de pudoare, datorată, poate, neobişnuinţei de a se găsi faţă-n faţă, de a discuta altfel decât la telefon. Ani de-a rândul fuseseră complici, rareori adversari, dar de întâlnit se întâlniseră doar de două sau trei ori şi asta demult de lot.

La cafea, Erkmann, se decise; după ce completă informaţiile furnizate de Constant Meunier lui David Brown, conchise:

— În sfârşit, totul rezidă în conţinutul acelei faimoase casete; dacă găsim ceea ce sperăm, preţul plătit nu va fi prea mare. Tot ce ţine de proiectul Rosemary va fi comunicat, prioritar, grupului de lucru însărcinat cu acest proiect. În rest, ne vom respecta angajamentele.

— Nu m-am îndoit nici o clipă.

Sanford aprinse o ţigare, trase un fum adânc şi o strivi în scrumieră.

— Voi solicita lui Jeremy Flush să mă primească chiar diseară. Nu mai pot tergiversa momentul deplinei informări.

Comandorul dădu de câteva ori din cap.

— Se înţelege, se înţelege. Dar ce se mai întâmplă în zona de pescuit?

— Ai noştri stau deoparte, nu fac nimic, ca să nu trezească bănuieli. Sovieticii continuă să cerceteze zona. Le-a venit şi submarinul pentru salvări.

— N-o să găsească nimic şi ştim şi de ce. Cum vor reacţiona însă în continuare? Mă tem teribil de Udarniev.

— În ceea ce-l priveşte - un licăr scânteie în ochii lui Sanford - amicul lui David i-a pregătit o surpriză. O să vă spună despre ce-i vorba. Dacă reuşeşte... Dar hai să vorbim mai bine de savanţii dumneavoastră! Când cred că vor putea anunţa primele rezultate?

— Oh, luminăţiile lor nu trebuie presate. Tot ce ştiu e că profesorul Galborde a reuşit să deschidă cutia şi că, dându-i această veste premierului Marbrier, cumnatul său, fremăta de entuziasm.

— Excelent. Acum haidem să trecem la flecuşteţe, cum le spuneţi dumneavoastră. Brown m-a rugat...

Sanford scoase un carneţel din buzunar:

— Ne întinereşte, nu-i aşa?

Euforic, Comandorul se apucă să-şi îndese pipa.

*

* *

Dincolo de luminile bulevardului stăpânea întunericul. Nici o rază nu filtra prin jaluzelele vilelor împrejmuite de peluze admirabil întreţinute şi presărate cu tufe de trandafiri. În acest cartier rezervat oamenilor cu stare, nimic nu tulbura liniştea densă a nopţii. Saint-Murdoch era renumit pentru calmul care domnea aici... iar impozitele erau mai mici în Connecticut decât în statul New York.

Una din vile, oarecum izolată de celelalte pe ridicătura de pământ pe care fusese înălţată, se distingea prin viţa de vie sălbatică ce-i năpădise zidurile şi prin totala absenţă a florilor de pe peluză, loc neted ca în palmă. Patru stejari bătrâni, acoperiţi de muşchi, o înconjurau la o distanţă respectabilă, conferindu-i şi denumirea de Four Oaks.

Virând brutal în intersecţie, o „Lancia” decapotabilă se opri chiar în mijlocul ei, scrâşnind din frâne; glasul furios al conducătorului sparse tăcerea:

— Cară-te dracului, paraşută împuţită!

Azvârlită din maşină, o roşcovană înaltă, într-o bluză pestriţă, se poticni pe asfalt şi se repezi urlând spre limuzina neagră care staţiona, cu luminile de poziţie stinse, la doi paşi mai încolo:

— Ajutor! Vrea să mă violeze!

William Walsh era un agent cu experienţă, dar avea şi două fiice, care-i creau probleme. Reflexul patern îşi spuse cuvântul, înainte ca cel de alături să-i atragă atenţia, deschise portiera. Aici le-a fost pierirea: trase cu un pistol minuscul cu aer comprimat, acele încărcate cu lichid paralizant li se

înfipseră în obraz; vestele lor antiglonţ nu le-au slujit la nimic. Se prăvăliră, fără un strigăt. Şoferul „Landei” se apropie de roşcovană, care-şi scotea peruca:

— Of! Ce cald ţine flocăraia asta! Ceilalţi?

— Van şi Tom i-au reperat rapid. Cred că au tras în momentul în care zbieram.

— Să-i aşteptăm un pic. Ah, uite-i că vin.

Din beznă, se desprinseră două umbre ţinând în mână câte o carabină dotată cu vizor cu infraroşii şi surdină. Doi coloşi. Primul ridică degetul gros în sus:

— O.K. S-a făcut.

— Vizoarele astea japoneze sunt formidabile! comentă celălalt. În schimb, echipa a doua n-a izbutit să dea de intrarea cablului telefonic. Chiar şi în patru. Până la urmă, au deconectat-o de la cofretul de pe bulevard. În felul ăsta, suntem în siguranţă: tot cartierul a rămas decuplat.

Cel în travesti - părea a fi şeful - scoase bluza pestriţă şi rămase într-o salopetă neagră, la fel ca şi a celorlalţi. În timp ce-şi ştergea machiajul, le făcu semn să se ascundă în dosul maşinii.

— Jo, adu drăcovenia.

Şoferul „Lanciei” aduse din portbagaj un aparat asemănător unui aspirator mare. Culcându-se pe burtă, porni târâş spre vilă, trăgând după sine aparatul. Ajuns lângă zidul ei, scotoci prin viţa de vie şi până la urmă a descoperit priza de aer a instalaţiei de climatizare. Murmură, cu gura schimonosită de un rânjet răutăcios:

— O să capeţi imediat un aer proaspăt de-ai să mă pomeneşti!

Cu ajutorul unei şurubelniţe desfăcu grătarul de protecţie şi-l aşeză, grijuliu, în iarbă, apoi introduse în orificiu extremitatea unui furtun de cauciuc. Punându-şi masca de gaze pe care o avea la centură, le făcu semn coechipierilor să-l imite. Apoi, desfăcu robinetul aparatului: cu un şuierat aproape inaudibil gazul ţâşni, răspândindu-se în interiorul vilei.

— Am înţeles. Terminat.

David Brown puse receptorul în furcă şi exclamă:

— Bară! Oamenii noştri au pătruns în coteţ, dar n-au mai găsit pe nimeni.

Apoi lansă peste umăr bărbatului care se afla în spatele său:

— M-ai asigurat că echipa va rămâne grupată până-n ultimul moment.

Cel interpelat încuviinţă dând din cap. Brown aruncă o privire ceasului de perete din biroul transmisioniştilor în care se instalase.

— Ora două şi patruzeci şi una de minute. Mai avem o oră înainte ca ruşii să treacă la acţiune. Doar dacă...

Plesni din degete.

— Sigur că da, evident! Dacă au părăsit mai devreme baza, înseamnă că au schimbat şi ora. Rapid, legătura cu Saint-Murdoch!

— Ultima am avut-o acum zece minute şi totul era în ordine, domnule.

— Chemaţi încă o dată.

— Four Oaks nu răspunde, anunţă radistul după câteva momente.

— Încercaţi telefonic.

Unul din inspectori formă numărul:

— Sună... şi nu răspunde.

Brown luă microfonul:

— Alo, maşina 96... Pat?... dispozitivul numărul doi. Toată lumea la vilă! Ceilalţi s-ar putea să fi sosit deja!

Lăsă microfonul şi clătină din cap:

— Dorind să-i culeg înainte, m-am dovedit, pesemne, prea lacom. De n-ar sosi Donnely prea târziu!

Alee Sharples se trezi din somn; ceasul arăta trei fără zece. Inutil să mai adoarmă, deoarece intra în schimbul de afară peste douăzeci şi cinci de minute (o idee de-a lui Brown, moştenită din război: gărzile să nu se schimbe niciodată la ore fixe). Merse la baie să-şi dea cu apă rece pe faţă şi-şi jucă muşchii în faţa oglinzii. Gata şi în plină formă!

Huck, colegul său, sforăia în patul vecin. Vince şi Doughy făceau cu schimbul la parter. Sovieticul ocupa restul etajului, un apartament de toată frumuseţea. Alee se pregătea să

coboare la bucătărie ca să-şi încălzească puţină cafea, când se opri brusc. Mirosul! Deoarece testele, la care era regulat supus, scoseseră la iveală uluitorul său simţ olfactiv, urmase un curs practic asupra gazelor paralizante. Sub înfăţişarea de boxer categorie grea, ascundea o minte foarte ascuţită. Pricepu imediat despre ce-i vorba: jaluzelele fuseseră ermetic închise, e clar deci că porcăria aia se infiltra prin sistemul de condiţionare a aerului. Aplecându-se peste balustradă, strigă:

— Vinle! Doughy!

Nici un răspuns: la parter, gazul îşi făcuse efectul. Sharples nu dispunea decât de puţine secunde. Apucând un fular, îl muie în apă şi-l legă peste nas şi gură - decât nimic, tot era ceva! - apoi se năpusti în odaie ca să oprească instalaţia,

— Huck! Scoală-te!

Coechipierul său se ridică, se clătină şi recăzu pe pat. Prea târziu! Alee se repezi atunci în apartamentul sovieticului. Climatizorul mergea din plin. Prăbuşit pe burtă, Lotciuk nu mişca. Ţinându-şi respiraţia, Alee îl săltă pe umăr şi grăbi spre baia aflată la capătul culoarului. Aici, aerul condiţionat fiind opritv riscă să-şi tragă sufletul.

În tavanul camerei, un chepeng dădea spre podul casei, într-un colţ, un scaun pliant. Se căţără pe el şi, cu o măiastră lovitură de pumn, dădu peste cap capacul de lemn. Apoi, strecură trupul sovieticului prin deschizătură şi-l împinse înăuntru.

Ochii îi lăcrimau, capul devenea greu. Îşi încleştă dinţii, străduindu-se să nu respire. Smulgând cordonul unui halat de baie care atârna de cuier, legă unul din capete de scăunel. Îi trebui un efort supraomenesc ca să ajungă, la rându-i, în pod. Cu capul în flăcări şi urechile vâjâind, trase după sine scaunul pliant, închise chepengul şi se târî până sub streaşină. Aici, desprinse două ţigle şi aspiră cu nesaţ aerul nopţii. Înviorat, examină chepengul. Deşi părea etanş, pentru mai multă siguranţă, Alee îşi scoase pantalonii şi înfundă cu ei crăpăturile. Atunci constată că-şi uitase pistolul pe noptieră.

Jo se înapoie la maşină:

— Pete, rezervorul e gol de zece minute. Dorm, cu siguranţă, buştean. Cred că-i putem da drumul.

— De acord! Van, Tom, e rândul vostru!

Cei doi malaci se ridicară.

— O.K! Am demarat.

Traversară peluza şi atacară uşa. Forţa musculară în serviciul unui material sofisticat: broaştele nu rezistară prea multă vreme. Descoperiră în hol două corpuri lungite pe podea, apoi un al treilea la etaj. Van coborî scara sărind treptele din patru-n patru şi ieşi afară. La chemarea sa, sosi şi restul comandoului.

— Tu, stai la pândă! Ceilalţi, scotociţi cocioaba! În viteză! Atenţie, mai e un poliţist pe undeva. Daţi-i bătaie, am pierdut destul timp. Trădătorul trebuie capturat!

Cercetările au fost rapide.

— Nimic în pivniţă.

— Un post de emisie-recepţie radio în bibliotecă.

— Nu puneţi mâna pe el! strigă Pete. La etaj?

— Nimic prin camere în afara tipului pe care l-a găsit adineaori Van.

— Pe toţi dracii, ticălosul ăla trebuie să fie pe undeva!

— Am remarcat un chepeng în baie, făcu Jo, da’ nu-i chip să ajungi la el.

— Cretinule, nu puteai să spui mai devreme? Tom, i-al în cârcă!

Ajutat de Van, Jo se căţără pe umerii matahalei şi se propti în chepeng, care nu cedă însă. După ce-l adăpostise pe Lotciuk într-un ungher, Sharples se lăsase, cu toată greutatea, pe capacul de lemn.

— E pesemne un gagiu acolo care mă împiedică să deschid!

— Cel de-al patrulea poliţist! exclamă Pete. Aşteaptă numai niţel, pui de căţea!

Înşurubă surdina la ţeava pistolului şi goli întregul încărcător. Nouă gloanţe care-şi nimeriră ţinta. Alee Sharples muri pe loc.

Ajunse la capătul bulevardului, ultimele două maşini se opriră, pasagerii săriră jos şi se răspândiră printre copaci. Ocupanţii primelor trei erau deja la posturi. În câteva minute, treizeci de agenţi împresurau vila. Pândarul fusese neutralizat înainte de a fi putut da alarma.

— Pe cât posibil, fără gălăgie prea mare, recomandase Brown. Transfugul însă trebuie salvat.

La rândul, lui, Van se cocoţase pe umerii lui Tom, proptit şi el de trei din oamenii comandoului. Suflând din greu, stânjenit de masca de gaze, se opinti din răsputeri în chepeng. Fără succes.

— Nenorocitul ăla de poliţist... e deasupra... nu pot... prea greu...

— Bivolul dracului! dacă nu izbuteşti, ai să regreţi! răcni Pete, turbat de furie.

Icnind, celălalt îşi încordă muşchii. Capacul se săltă niţel, apoi recăzu la loc. Pete ieşi pe coridor:

— Hei, voi de colo, găsiţi-mi o rangă, o coadă de ceva!

În prezent, agenţii înaintau spre peluză. Metodic, folosind terenul, profitând de orice loc accidentat. Aparţineau unităţilor speciale ale CIA şi se găseau la Langley înaintea unei noi misiuni care avea să-i trimită în cine ştie ce punct fierbinte al globului; unii erau la odihnă, în permisie, alţii în aşteptarea următoarei destinaţii. Cu o zi în urmă, la apelul lui Brown, se oferiseră cu toţii voluntari. Acum înaintau, stăpâniţi de mânia provocată de descoperirea corpurilor camarazilor din maşină, pe care-i credeau morţi. Totuşi, înainte de a ordona asaltul, Patrick Donnely, unul din veteranii comandourilor speciale, îşi schimbă gândul şi reveni la maşina care-l adusese.

— Totul e în regulă, boss, îi spuse adjunctul care rămăsese pe loc. Băieţii nu sunt morţi şi doctorul zice că-şi vor reveni în câteva ceasuri.

— E o dovadă că amicii noştri au primit ordine să nu meargă prea departe. O să intru în contact cu ei.

— Telefonul e scos complet din funcţiune, dar staţia de radio e cu siguranţă pe recepţie nonstop.

— Branşează-mă pe lungimea lor de undă. O să ţină minte telefonul meu roşu!

Ultima legătură radio cu Centrala fusese atât de proastă, încât Doughy răsucise potenţiometrul la maximum şi-l lăsase în poziţia asta. De aceea, glasul lui Donnely făcu geamurile vilei să zăngăne, răsunând precum trâmbiţa Judecăţii de apoi:

— V-aţi ars! Ieşiţi unul după altul, cu mâinile la ceafă!

Cuvintele lui avură efectul unei bombe: Tom se clătină, Van fu cât pe aici să cadă. La parter, Jo aruncă, instinctiv, o privire spre uşă: aceasta stătea crăpată. Se repezi s-o închidă, dar constată că broasca se înţepenise. Blestemându-i pe cei doi malaci care o forţaseră, se sprijini de perete, respirând sacadat. Niciodată nu mai fusese confruntat cu asemenea situaţie; nici el, nici tovarăşii lui. În toate misiunile precedente şi erau ani de atunci, se aflaseră întotdeauna de partea celui mai tare. Glasul din difuzor continua:

— Predaţi-vă! Şeful vostru a fost arestat şi v-a denunţat. Gândiţi-vă bine: încă n-aţi comis ireparabilul!

Ireparabilul. Pete se crispă văzându-şi oamenii cum ridică privirile spre tavan, apoi le mută către el, încărcate de reproşuri mute. „Cât mai puţină violenţă”, precizase Kaliujnâi, dar, fir-ar să fie, mai întâi misiunea! Răcni, agitând pistolul:

— Pe primul care se dezumflă, l-am ras!

În chip de răspuns, Van sări jos, lăsând să-i scape ranga cu care se pregătea să forţeze chepengul. Ceilalţi îl înconjurară pe nesimţite. Îi privi, năucit. Nu-i mai recunoştea. În toţi aceşti ani de când făceau naveta între Canada şi Statele Unite, frecându-se de localnici, având cu siguranţă aventuri amoroase, adoptând obiceiurile şi moravurile respectivelor ţări, apreciindu-le opulenţa, folosindu-le limba - li se ordonase, dealtfel, nu numai să se exprime în limba lor, ci şi să gândească în ea, nu în rusă, - ei bine, aceşti oameni se schimbaseră. Înţelese şi lăsă arma în jos, ca imediat s-o ducă la tâmplă şi să apese pe trăgaci. Surdina făcu plop. Jo se şi repezise la uşă urlând:

— Nu trageţi!

Comandorul, pe care Brown îl invitase să urmărească derularea operaţiunii prin radio, îşi împinse fotoliul şi se ridică.

— Remarcabil. Felicitările mele.

— El e cel care trebuie felicitat, replică Brown, indicându-l pe O’Malley, care se încruntă, stingherit şi nemulţumit de această publicitate.

Erkmann îl salută cu un gest al mâinii, apoi se întoarse din nou spre gazda sa:

— E demult timpul să ajung în pat. Nopţile albe nu mai sunt pentru vârsta mea.

— Vă însoţesc, se grăbi să se ofere Brown.

Odată ajunşi pe culoar, Erkmann exclamă:

— Splendid exemplu de cum poate fi „întors” un agent!

— Eroare! O’Malley era de-al nostru încă din universitate. Sovieticii au fost cei care au muşcat din momeală.

— Formidabil! Sigur, acum e deconspirat, dar merita. Kaliujnâi face, probabil, spume la gură. Ca să nu mai spun că Moscova nu va aprecia deloc...

— Ba noi i-am oferit posibilitatea să se justifice. De mâine va fi declarat persona non grata şi invitat să părăsească teritoriul naţional.

— Şi Lotciuk?

— Doarme în continuare, dar mai are multe de destăinuit, îi vom relata cele petrecute şi asta îl va încuraja fără doar şi poate să devină mai vorbăreţ. Încleştă pumnii: Când mă gândesc că, din pricina lui, un om ca Alee Sharples a trebuit să piară şi că Kaliujnâi scapă teafăr, îmi vine să vărs!

CAPITOLUL XXIV

Raţiunea de Stat nu face ca o închisoare să devină mai plăcută, iar pentru André vechiul fort devenise acum o închisoare. Faptul că odaia ce-i fusese repartizată era dintre cele mai confortabile, bucătăria excelentă, biblioteca bogată şi casetele video încărcate de filme bune nu schimbau nimic din datele problemei. Ca să omoare timpul, făcea gimnastică în sala de sport şi devora presa şi buletinele informative. După două săptămâni de la întoarcerea sa şi după confirmarea pierderii „accidentale" a lui „Commandant Houot", o ştire îi atrase atenţia:

„MOSCOVA. NEAŞTEPTATA DEMISIE A NOULUI PRIM-SECRETAR AL PC AL US. BORIS UDARNIEV, SUFERIND, DUPĂ CUM SE PARE, DE SERIOASE TULBURĂRI RENALE. PÂNĂ LA ÎNLOCUIREA LUI, UNIUNEA SOVIETICĂ VA FI CONDUSĂ DE UN COLEGIU FORMAT DIN OLEG ŞURSKI, POLITICIAN MODERAT, MAREŞALUL VOZNESENSKI ŞI AMIRALUL VORNOV..."

Parcurse, rapid, ziarele. Editorialiştii se dedau la obişnuitele lor speculaţii, apreciind că porumbeii au câştigat partida în faţa uliilor. Cum aceste consideraţiuni nu găseau în ochii lui nici un fel de credibilitate, decise să se informeze la Meunier, pe care nu-l mai întâlnise de câteva zile. Ca din întâmplare, era prezent şi Comandorul.

— Ia spuneţi-mi, domnule colonel, se pare că s-a lăsat cu bubuială la Kremlin.

Impasibil în spatele ochelarilor săi negri, Meunier îl invită, cu un gest al mâinii, pe Erkmann să ia cuvântul. Acesta nu se lăsă rugat: după ce evocă, pe scurt, complotul imaginat de directorul KGB-ului ca să-l elimine pe Evgheni Petrov, otrăvirea involuntară a echipajului submarinului „Amiral Gortşki" şi eşecul atentatului împotriva lui Lotciuk, ajunse, cu o evidentă plăcere, la relatarea stratagemei imaginate împreună cu David Brown:

— ...Unul din membrii comandoului - un oarecare Jo Adams, acesta e cel puţin numele pe care ni l-a dat - a făcut, aproape imediat, mărturisiri. Din spusele lui rezulta că, înainte de a fi executat, transfugului urma să i se ardă jumătate din faţă cu vitriol; numai jumătate, pentru a putea fi recunoscut în fotografii, astfel încât să inspire o frică salutară tuturor celor care ar fi fost ispitiţi să-l imite. Bineînţeles, Brown s-a grăbit să-i istorisească totul celui în cauză, ba i-a arătat şi flaconul cu acid sulfuric descoperit asupra sinucigaşului. Terorizat la ideea că KGB-ul ar putea reedita tentativa, Lotciuk a acceptat propunerea noastră de a fi supus unei operaţii estetice, cu condiţia ca, în prealabil, să fie înregistrată o videocasetă. Îţi cam dai seama ce conţinea! Restul a fost o simplă joacă: o copie a videocasetei a ajuns, discret, în mâinile membrilor Biroului Politic, a celor care erau mai legaţi de Evgheni Petrov şi care fuseseră invitaţi la faimoasa cină în care urmau să fie otrăviţi cu toţii. Ca tacâmul să fie complet, a fost servit şi GRU. Serviciul de informaţii şi contrainformaţii al Armatei Roşii s-a arătat încântat de figura făcută eternului său rival, KGB-ul. O copie a primit-o şi amiralul Vornov.

— Dar mi-aţi spus că amiralul era de conivenţă cu Udarniev, exclamă Establet.

— Exact! Şi aş putea paria că a fost primul care s-a lepădat de el ca de Satana. Acum, însă, va fi obligat să stea cuminte în banca lui.

— Va să zică, Udarniev a fost lichidat?

— Măturat, da, dar nu lichidat fizic, ca să folosesc o formulă dragă inimii acelor domni. Vezi tu, băiatule, de la moartea lui Stalin şi asasinarea lui Beria, marii granguri ai regimului nu se mai căsăpesc între ei. A intervenit un soi de pact: eliminarea pe şest. Dovadă, Hruşciov.

— Deci, Udarniev a ieşit liniştit la pensie?

— Ei, nu chiar. Noua troika[1] a găsit că e atins de paranoie acută, aşa că...

Actor de prima mână, Comandorul se pricepea să manevreze suspansul: André căscă ochii la el:

[1] Treime (rus.) (n.t.).

— Doar nu vreţi să spuneţi că e... că e într-un spital psihiatric?

— Ba da! După ce a fost principalul lor furnizor, iată-l printre pacienţi până la sfârşitul zilelor sale. Recunoaşte şi tu că e totuşi o dreptate pe lumea asta!

— Nu văd însă cum au putut accepta sovieticii pierderea unui submarin atomic de ultimul tip fără să reacţioneze?

— Ce-ar fi putut face? În prezent, ştiu că submarinul lor se afla într-o zonă în care s-a produs un seism. Fenomenul a fost notificat de savanţii din lumea-ntreagă. Cât despre „Commandant Houot”, n-au nici cel mai mic indiciu că ar fi participat la dispariţia lui „Gortşki”. Ideea de a te da drept un pilot american care s-a prăbuţit în larg mi se pare de-a dreptul genială.

— De acord, domnule comandant, dar arma?

— Oh, oamenii de ştiinţă sovietici vor izbuti, poate, s-o refacă, dar le va trebui timp. Până atunci, însă, americanii beneficiază de un formidabil avantaj: fără să se fi compromis în vreun fel, ştiu modul în care arma urma să fie utilizată şi, ca atare, pot să-şi modifice strategia.

— În ce fel?

— N-aş şti să-ţi răspund. Nu-i meseria mea, dar, la rigoare, ar putea aduce cazul în faţa opiniei publice, sau să-i prevină pe conducătorii Kremlinului că ştiu despre ce-i vorba. Bun! N-am ajuns încă până acolo. Concret însă, lumea a câştigat, fără îndoială, câţiva ani buni de pace. Nu-i asta şi raţiunea de a exista a Serviciilor Secrete? conchise Erkmann, întorcându-se spre colonel, care înclină capul în semn de asentiment.

Establet se ridică, dând să plece, dar Meunier, după ce-l consultase din privire pe Comandor, îl chemă îndărăt:

— Stai un pic. Avem veşti de la profesorul Galborde. Echipa lui a isprăvit examenul cutiei.

— Formidabil! exclamă André, reaşezându-se. Ce-au aflat?

— Din păcate, rezultatul e complet negativ. Dacă am înţeles bine, au găsit gol compartimentul care ar fi trebuit să conţină circuitele, adică esenţialul invenţiei. Mă rog, nu chiar gol... exista în el o scrisoare.

Colonelul îl fixă pe Establet pe deasupra ramei ochelarilor:

— Da, o scrisoare a profesorului Djanbek adresată fiicei sale. Ia-o, dumneata vorbeşti curent ruseşte.

André luă foaia ce-i fusese întinsă şi se apucă să citească. Textul era bătut la maşină:

„Tamara, copilul meu drag,

Sunt sigur că mi-ai fi urmat instrucţiunile şi ai fi reglat detonatoarele în absenţa martorilor, mai cu seamă, a lui Kaşanadze. Am plasat în fiecare casetă câte un exemplar din scrisoare. Pe aceasta o vei găsi acolo unde ar fi trebuit să se afle superconductorii - luaţi de mine - şi fără de care, ştii bine, detonatoarele devin inoperante.

Întrucât bombele sunt acum inofensive, le poţi amplasa, aşa cum era prevăzut, pe fundul mării. La adâncimea aceea ele vor fi irecuperabile, mai ales dacă introduci în computer şi o mică eroare de calculare a poziţiei. N-o să-ţi vină greu. După aceea, în loc să dispari, aşa cum ai hotărât, te vei întoarce în patrie.

Fetiţa mea iubită, cum ţi-ai putut imagina că voi accepta sacrificiul tău, tu, care de la moartea scumpei tale mame, îmi luminezi existenţa?

Ştii bine că, în momentul în care conducătorii noştri - indiferent care ar fi - vor ordona detonarea, iar bombele nu vor exploda, eu nu voi mai fi pe lumea asta. Dar tu, tu trebuie să supravieţuieşti. O vreau!

Vei fi bănuită, vei fi acuzată. În acest caz, nu şovăi o clipă: învinovăţeşte-mă, reneagă-mă, clamează-ţi ruşinea de a fi fiica unui sabotor, mânjeşte-mă cu noroi, urlă laolaltă cu lupii. Te implor, te conjur, îţi poruncesc: rămâi în viaţă rămâi din dragoste pentru mine, rămâi în numele nemărginitei iubiri ce ţi-o port. La ce mi-ar servi să salvez milioane de vieţi omeneşti, dacă prin asta îmi pierd propriul copil?”

Cu scris de mână, bătrânul gruzin adăugase: „Allah verdî[1]...”

André se ridică, palid ca un mort. Buzele îi tremurau. Lăsă foaia de hârtie pe biroul colonelului şi ieşi fără să scoată un cuvânt. Erkmann îl urmări cu privirea:

[1] Primul vers dintr-un poem al lui M. Lermontov: „Allah verdî, Gospodi s toboiu...” (în tătară şi rusă): „Dumnezeu,fie cu tine...” (n.t.).

— Bietul băiat! Acum e convins că tot ce-a făcut n-a folosit la nimic.

— Dacă lăsăm deoparte experienţa dobândită, operaţiunea, într-adevăr, n-a servit la nimic! declară sec Meunier.

— Cum aşa? Dar scrisoarea?

— E, din păcate, perfect autentică! Profesorul Galborde a venit personal s-o remită cumnatului său.

— Ah... Şi eu care credeam că s-a recurs la vechiul truc constând în a ascunde unui agent calitatea recoltei sale... În sfârşit... André însă a încasat o lovitură zdravănă.

— E tânăr, o să-i treacă! Ce-ar fi, domnule comandant, să-l luaţi la dumneavoastră câteva zile?

— Cu mare plăcere. Nu mai e consemnat?

— Măsura nu se mai impune. Evident, nu poate părăsi Hexagonul[1] şi va trebui să se supună anumitor restricţii.

— Înţeleg. Rutina...

Se ridică:

— Bine, ne-am înţeles. Îl iau cu mine. La revedere.

După ce Erkmann părăsi încăperea, colonelul ridică receptorul:

— S-a făcut, domnule Prim-ministru.

— Nu s-a prins? Mi-a fost teamă că patetismul acela să nu-l facă bănuitor.

— Dimpotrivă. Era perfect în nota firii caucaziene. Gruzinii sunt şi ei orientali. E convins sută la sută... ca şi comandantul Erkmann, dealtfel. Şi, cum Establet va petrece câteva zile la Comandor, convingerea asta se va găsi întărită.

— Cum? se miră Marbrier, nu i-aţi spus nimic Comandorului?

— Nici lui, nici altcuiva.

— Hâm... poate că aveţi dreptate. Bună seara.

— Respectele mele, domnule Prim-ministru.

Constant Meunier lăsă încet receptorul. Pentru prima oară de când îi succedase lui Erkmann la conducerea Serviciului se simţea cu adevărat şef. Cu un gest maşinal, se apucă să-şi şteargă lentilele în vreme ce fixa cu privirea uşa din faţă. O uşă pe care o dorise vopsită în galben-viu pe partea dinspre

[1] Franţa. Denumirea a fost sugerată de forma ţării (n.t.).

sala cea mare şi care,- aici în biroul lui, se confunda cu peretele. Deşi totul fusese insonorizat, auzea răpăiala teleimprimatoarelor, soneriilor neîntrerupte ale telefoanelor, clinchenitul memoriilor ordinatoarelor, vânzoleala maşinilor în curte: clocotul unei vieţi nevăzute, nebănuite.

Dincolo de ziduri vechiului fort, gândurile sale îi urmăreau pe oamenii lui răspândiţi prin lumea largă, riscând uneori mai mult decât viaţa într-o luptă ce n-avea să se oprească nicicând.

SFÂRŞIT

Le Revest-les-Eaux, octombrie 1989.

GLOSAR

Abatere

întoarcere deliberată a provei într-o anumită direcţie.

Alură

Valoarea propulsiei unei nave: înceată, moderată, rapidă, maximă. În sens figurat, ţinută, înfăţişare.

Amara (a)

A fixa (a lega, a prinde) un obiect la bordul navei, împiedicând deplasarea acestuia pe vreme rea.

Ambardee

Abaterea navei din drum prin salturi bruşte şi necontrolate ale provei datorită şocurilor valurilor sau a rafalelor de vânt.

Apnee

Oprire temporară a respiraţiei; coborârea (ridicarea) scafandrului în apnee.

Asietă

Poziţia navei faţă de planul orizontal; ea poate fi negativă (când prova se afundă în apă şi rămâne aşa până la înlăturarea cauzei), normală şi pozitivă (când pupa este cea care se cufundă).

Azimut

Unghiul dintre direcţia Nord şi direcţia la un reper de navigaţie.

Babord

Partea stângă a unei nave, privită dinspre pupa spre prova; a veni la b.: a manevra astfel încât nava să se abată spre stânga faţă de direcţia anterioară de marş.

Banda (a)

A balansa alternativ dintr-un bord în altul.

Bandă;

B. dreapta (stânga)!, comandă dată timonierului pentru a pune cârma maximum în tribord sau babord.

Bigă

Dispozitiv pentru manevrarea diverselor greutăţi la bord.

Cablu

Unitate de măsură pentru distanţe relativ reduse, egală cu a zecea parte dintr-o milă marină, respectiv 185,2 m.

Cap; Cap-compas

Sinonim cu „drumul navei”. Orientarea urmată de o navă faţă de direcţia Nord.

Capă

Poziţia navei cu prova în val şi vânt pentru a suporta mai bine elementele dezlănţuite.

Carenaj, carenare

Curăţirea sau repararea bordajului aflat sub linia de plutire.

Carenă

Parte a corpului navei care intră în apă, aflată deci sub linia de plutire.

Castel (insulă) Chioşc

Suprastructură situată pe puntea superioară a unei nave de suprafaţă, cuprinzând complexul de conducere a acesteia (navigaţie, manevre, semnale, etc.)

Termen utilizat în marina românească pentru a desemna elementul structural al submarinului, dispus perpendicular pe corpul de rezistenţă (coca) şi dublat în exterior de un înveliş hidrodinamic. Deasupra lui, protejată de un parapet, e puntea de comandă. În chioşc se află toate aparatele şi dispozitivele necesare transmiterii comenzilor.

Coca

Corpul navei, de la nivelul punţii până la chilă.

Con de căutare (urmărire)

Dispozitiv electronic plasat în vârful torpilei (poate fi magnetic, acustic, termic) care conduce proiectilul la ţintă chiar dacă elementele de lansare nu au fost exacte sau obiectivul îşi schimbă, pe parcurs, direcţia de marş.

Contact

Legătura stabilită între mijloacele de detectare ale unei nave (vizuale, acustice, mecanice, electromagnetice) şi o altă navă sau obiectiv de la suprafaţă, din adânc, din aer sau de pe uscat.

Deferlare

Fenomen de curbare şi de spargere a valului, ca urmare a faptului că baza acestuia a întâlnit un obstacol, o porţiune cu fund mic sau un banc.

Derivă

1) Abaterea nedorită a navei de la drumul trasat, provocată de elemente naturale; 2) Distanţa (în mile marine) dintre punctul real al navei şi punctul calculat.

Dorsală

Sisteme şi creste muntoase subacvatice, întâlnite în toate oceanele. Dorsala Atlantică = creastă stâncoasă submarină, lungă de cca. 16.000 km.

Drum

Direcţia spre care se îndreaptă nava; 2) Unghiul format între direcţia Nord-Sud şi direcţia de deplasare a navei, calculată pe axul ei longitudinal.

Ecosondă

Aparat electric de navigaţie destinat să măsoare distanţa sub apă. Sinonim: sondă sonoră, ultrason.

Ecran

Panou de sticlă (camponent al blocului de recepţie) pe care sunt indicate diversele elemente măsurate cu sonda ultrason sau radarul de la bord.

Etravă

Piesă din oţel de mare rezistenţă, constituind extremitatea prova a unei nave.

Fila (a)

A slăbi, a derula lent, a desfăşura încet, un lanţ, o parâmă.

Flanc

Parte exterioară a bordajului, înveliş al corpului oricărei nave.

Flotabilitate

Proprietate a oricărei nave de a pluti şi a se deplasa menţinându-se pe o anumită linie de plutire. În cazul submarinelor, ea poate fi pozitivă când nava pluteşte la suprafaţa apei, zero când nava se află „între ape” şi negativă când submarinul pătrunde şi staţionează la adâncimi mari.

Frecvenţă

În general, frecvenţele emisiunilor radio se împart în: RF = radio frecvenţă; FIF = foarte înaltă frecvenţă; UIF = ultra înaltă frecvenţă; SHF = supra înaltă frecvenţă (prin satelit).

Fundarisi (a)

A lăsa ancora să cadă în afara bordului cu scopul de a imobiliza nava; a arunca în afara bordului un obiect care se scufundă.

Geamandură

Corp plutitor cu diverse destinaţii (marcare a unei treceri, balizare, semnalizare, etc.). Geamandură radar-activă = G destinată recepţionării semnalelor radio ale radiolocatorului navei, amplificării acestora şi retransmiterii lor la radiolocator; Geamandură radiohidroacustică = G dotată cu receptoare de ascultare submarină cuplate la emiţătoare care transmit sistematic elementele de mişcare ale ţintei submarine.

Gisment

Unghiul orizontal format de axa longitudinală a navei (originea: prova) şi direcţia la un obiect de pe mare sau de pe uscat. Se măsoară fie de la 0° la 180° la tribord sau babord, fie de la 0° la 360° în sensul mersului acelor de ceasornic.

Goană

Acţiune de urmărire a unei nave, cu scopul interceptării ei sau a distrugerii. Drum de G. = drumul urmat de o navă pentru a ajunge o alta aflată şi ea în mişcare; G. antisubmarină = totalitatea manevrelor întreprinse de o navă de suprafaţă în vederea localizării şi apoi a atacării unui submarin.

Goniometru

Aparat electric de navigaţie destinat să fixeze direcţiile şi unghiurile anumitor surse emiţătoare.

Grad

În marina militară ele sunt: amiral = general-colonel; viceamiral = general-loco- tenent; contraamiral = general-maior; comandor =colonel; căpitan-comandor = locote-nent colonel; locotenent-comandor = maior (acestor ultime trei grade le corespund, după model sovietic: căpitan de rangul I, rangul II, rangul III). Urmează: căpitan-locotenent = căpitan,

locotenent de marină = locotenent, aspirant = sublocotenent. În Marina franceză, echivalenţele sunt: capitaine de vaisseau = comandor; capitaine de fregate = căpitan- comandor; capitaine de corvette = locotenent-comandor.

Guverna (a)

A imprima navei anumite direcţii de mişcare (a conduce). O navă nu mai guvernează când cârma nu mai poate determina direcţia de deplasare a respectivei nave.

Hidrolocator

Aparat de detectare, bazat pe proprietatea de reflectare a undelor acustice. În mare, sunt de două tipuri: hidrofoane (ascultă şi recepţionează zgomotele propagate prin apă) şi hidrolocatoare (descoperă obiectele din apă prin recepţionarea semnalelor trimise şi reflectate de acestea). Sinonime: sonar, asdic.

Hulă

Poate fi: contrarie care se propagă în sensul contrar direcţiei vântului; de fund, când suprafaţa mării ondulează în zonele unde platforma continentală are pantă accentuată, iar apa adâncime mică; foarte lungă = cu val lung de peste 100 m.; staţionară = mişcare ritmică de ridicare şi coborâre alternativă a mării, fără deplasarea maselor de apă.

Imersiune

Cufundarea în apă a submarinului prin umplerea cu apă a tancurilor de balast.

Inimă

I. navei = sistemul care asigură propulsia navei şi energia electrică de la bordul ei.

Insulă

Termen generic, desemnând suprastructura unui portavion.

Înregistrator (trasator) de

Aparat care înregistrează automat pe o drum diagramă drumul urmat de navă.

Larga (a)

A arunca de pe o navă (aeronavă), manual sau cu ajutorul unui dispozitiv, un anumit obiect cu un scop bine determinat (parâmă, baliză, sonar etc.)

Loch

Aparat electric de navigaţie, destinat să măsoare distanţa parcursă şi viteza navei.

Maistru

Grad în marina militară, inferior celui de ofiţer. Ierarhia este stabilită prin determinativul: „m.m. clasa...” Există patru clase, I-IV, ultima fiind însă cea mai mică. Lor li se adaugă şi gradul de maistru militar principal, echivalentul plutonierului-adjutant din armata de uscat.

Manevră

1) Oricare din activităţile sau acţiunile echipajului vizând nava sau anumite elemente ale navigaţiei ei; 2) totalitatea cor- dajelor (parâme, saule, straiuri, fungi, etc.).

Manică

Furtun din pânză (în, cânepă) folosit pentru stingerea incendiilor, ambarcarea apei în tancuri, spălarea punţii etc.

Marş

Deplasarea unei nave cu ajutorul elementelor ei propulsoare şi ale unei instalaţii de guvernare.

Mola (a)

A da drumul unei parâme; mola! comandă: dă drumul parâmei, ancorei.

Nod

Unitate de viteză folosită în marină, egală cu timpul necesar parcurgerii unei mile arine (1852 m.) într-o oră. De ex.: 20 de noduri = 37,04 km/h. Formularea: „viteza navei era de 20 noduri pe oră este inexactă şi pleonastică.

Om la apă!

Semnal dat de primul care observă că o persoană de la bord a căzut în apă.

Parâmă

Frânghie sau cablu din material vegetal, metalic, sau sintetic, răsucit şau împletit, cu multiple întrebuinţări la bordul unei nave.

Pasarelă

Punte îngustă care face legătura între navă şi cheu sau jntre elementele suprastructurii unei nave. În anumite cazuri înseamnă şi punte de comandă.

Picior

Unitate de măsură egală cu 0,305 m.

Post central

Compartiment în care se găsesc operatorii şi aparatura necesară pentru executarea comenzilor de conducere a submarinului.

Post de comandă

Încăperea în care se află persoanele care iau hotărâri şi dau comenzi referitoare la conducerea navei.

Post energetic

Compartimentul unde sunt centralizate dispozitivele, aparatele de măsură şi control, distribuitoarele de energie electrică şi termică precum şi operatorii însărcinaţi cu supravegherea şi manevrarea lor.

Prova

Extremitatea frontală a navei în sensul de înaintare a acesteia.

Punte de comandă

În cazul submarinelor: platformă amplasată în extremitatea de sus a chioşcului, apărată de un parapet blindat şi legată prin telefon şi radio de postul de comandă.

Pupa

Extremitatea posterioară a navei.

Purjare

Operaţiune de evacuare a apei din tancurile de balast cu ajutorul aerului comprimat.

Puţ

Tunel (galerie) legând interiorul submarinului cu diversele lui compartimente sau cu exteriorul. Puţ de salvare = tunel vertical prin care echipajul poate ieşi pe punte sa direct în mare atunci când ieşirile normale nu mai pot fi folosite.

Relevment

Unghiul orizontal cuprins între o direcţie de referinţă şi direcţia la obiectul vizat. Direcţia de referinţă poate fi: Nordul adevărat sau geografic (R. adevărat)-, Nordul magnetic (R. magnetic); Nordul-compas (R. compas) Unghiul se măsoară de la 0° la 360°.

Repetitor

Aparat care indică aceleaşi elemente ca şi aparatul de bază (compasul-mamă, girocom- pasul etc.)

Ruliu

Mişcare de balans a unei nave în jurul axului său longitudinal.

Sabord

Deschizătură mare în punte sau în parapet, prevăzută cu o poartă culisantă, destinată să uşureze încărcarea sau descărcarea navei, precum şi scurgerii apei de pe punte în afara bordului.

Santină

Spaţiu cuprins între fundul navei şi panourile metalice ale primei punţi de deasupra chilei; aici se adună lichidele infiltrate sau sursele de la tubulaturi.

Saulă

Parâmă subţire folosită în special pentru ridicarea pavilioanelor, a felinarelor de semnale.

Scobitura valului

Adâncimea dintre crestele a două valuri succesive.

Siaj

Dâră de apă învolburată lăsată la pupa unei nave în mers sau de către o torpilă lansată.

Siflee

Fluier special folosit la bord pentru transmiterea unor comenzi sau pentru prezentarea onorului.

Sonar

Detector de reperare subacvatică, folosit pentru identificarea unor obiective submarine. Provine din: So(und) - Na(vigation and) - R (anging).

Sondă

Sondă ultrason (în cazul acestui roman) cu o precizie de ±10-50 cm., destinată măsurării gdâncimii cu ajutorul undelor ultrasonore (frecvenţa = 20.000-50.000 vibraţii pe secundă).

Tambuchi

Deschizătură în puntea navei, folosită pentru accesul înăuntrul ei, sau ieşire, prevăzută cu un capac rabatabil şi dispozitiv de închidere etanşă.

Tanc

Compartimente etanşe care se inundă (pentru imersiune) sau se purjează (în cazul ieşirii la suprafaţă). Umplerea lor simultană- prova-centru-pupa - pot permite intrarea submarinului în imersiune în mai puţin de 60 de secunde. Tancurile pot fi de balast sau de asietă.

Tangaj

Mişcare oscilatorie, provocată de valuri şi vânt, imprimând navei un balans prova- pupa.

Tărie

Intensitate a vântului, calfculată pe scara Beaufort (scară convenţională introdusă în 1808) în care gradaţiile merg de la l-12, ultima cifră reprezentând uragan.

Travers

Direcţie perpendiculară pe axa longitudinală a navei; spunem deci: nava X e la traversul navei Y atunci când drumul primei intersectează perfect perpendicular marşul celei de a doua.

Tribord

Partea din dreapta a unei nave privită de la pupa la prova pe axul ei longitudinal.

Tsunami

Cuvânt japonez însemnând val violent provocat de seisme submarine. Poate atinge o înălţime de 30-50 de metri, o lungime de 185 km. şi o viteză de înaintare de 821 km/h.

Valvulă

Dispozitiv montat pe carenă şi destinat să introducă la bord apă prin tubulaturi. V. Kingston, priză de fund.

Yard

Unitate de măsură, aproximativ egală cu 0,9144 m. Anecdotica istorică pretinde că ar fi fost, la obârşie, distanţa de la vârful nasului regelui britanic Henric al II-lea (1547-1559) şi capătul degetelor mâinii sale întinse lateral.